Bundel van de Overdracht College-Raad van 22 februari 2018

1 Beantwoording motie Roze Zaterdag

Raadsplein besluitvorming d.d. 12-03-2018 / Lijst ingekomen stukken

Informatienota beantwoording motie Roze Zaterdag

1. Intentieverklaring Roze Zaterdag 2020

2. M17-1 Roze Zaterdag 2020 Zwolle

2 Voortgang Energietransitie in kansrijke gebieden

Raadsplein besluitvorming d.d. 12-03-2018 / Lijst ingekomen stukken

Informatienota voortgang Energietransitie in kansrijke gebieden

3 Verkoop bloot eigendom ondergrond Broerenkerk en ondergrond aanbouw aan Broerenkerk

Raadsplein besluitvorming d.d. 12-03-2018 / Lijst ingekomen stukken

Informatienota verkoop bloot eigendom ondergrond Broerenkerk en ondergrond aanbouw aan Broerenkerk

4 Startdocument Mobiliteitsagenda

Raadsplein besluitvorming d.d. 12-03-2018 / Lijst ingekomen stukken

Informatienotaraad Startdocument Mobiliteitsagenda

1. Startdocument Mobiliteitsagenda Bouwstenen voor beleid

5 Toekomstige invulling Nooterhof

Raadsplein besluitvorming d.d. 12-03-2018 / Lijst ingekomen stukken

Informatienota Toekomstige invulling Nooterhof

6 Beantwoording schriftelijke artikel 45 vragen fractie CDA inzake casus A28 / Nilantsweg

Raadsplein besluitvorming d.d. 12-03-2018 / Lijst ingekomen stukken

Informatienota Beantwoording schriftelijke artikel 45 vragen fractie CDA inzake casus A28 - Nilantsweg

CDA - Voortgang afwikkeling uitspraak Raad van State 201105321 - vangrail A28 IJsselbrug

7 Actualisatie Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen 2010-2025 "Zwolle, Een Belevenis!

Raadsplein besluitvorming d.d. 12-03-2018 / A-voorstel rechtstreeks

Beslisnota Actualisatie Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen 2010-2025 Zwolle - Een Belevenis

Beleidskader Commerciele Vrijetijdsvoorzieningen - De actualisatie

Definitieve rapportage actualisering en evaluatie leisurebeleid Zwolle

8 Voorstel horecasluitingstijden

Raadsplein besluitvorming d.d. 12-03-2018 / A-voorstel rechtstreeks

Beslisnota Voorstel horecasluitingstijden

Voorstel artikel 2:29 Algemene Plaatselijke Verordening Zwolle 2015

9 Vaststelling bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018

Raadsplein besluitvorming d.d. 12-03-2018 / A-voorstel rechtstreeks

Beslisnota Vaststelling bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018

Bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018 compleet

10 Pilot Vergroening leges

Wijze van agendering wordt besproken in de agendacommissie

Beslisnota Pilot Vergroening leges

2017-11-10 AM-5 Vergroenen leges

11.a Beslissingenlijst collegevergadering d.d. 13-2-2018

2018-02-13 verslag openbaar definitief

11.b Niet openbare verslagen d.d. 13-2-2018

voorstel

Zwolle

Overdracht College-Raad

Datum 22 februari 2018

onderwerp	Beantwoording motie Roze Zaterdag
portefeuillehouder	Eefke Meijerink
informant	Keulen, Evita (2274)
medeopstellers	Bosch, Luuk van den Keulen, Evita (2274)
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota beantwoording motie Roze Zaterdag Bijlage: 1. Intentieverklaring Roze Zaterdag 2020 Bijlage: 2. M17-1 Roze Zaterdag 2020 Zwolle

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
De uitvoering van de motie M17-1 Roze Zaterdag 2020 Zwolle

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 14 februari 2018

Onderwerp	Beantwoording motie Roze Zaterdag
Versienummer	1.1

Portefeuillehouder Eefke Meijerink

Informant E. Keulen
L. van den Bosch
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OW
Telefoon 038 498 2274
Email E.Keulen@zwolle.nl
L.van.den.bosch@zwolle.nl

Bijlagen
1. Intentieverklaring Roze Zaterdag 2020
2. Motie 17-1 Roze Zaterdag 2020

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De uitvoering van de motie M17-1 Roze Zaterdag 2020 Zwolle

Datum 14 februari 2018

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In de raadsvergadering van 12 juni 2017 is de motie 'Roze Zaterdag 2020' aangenomen waarin het College wordt verzocht: 'Initiatiefnemers in raad en daad te ondersteunen bij het kandideren voor Roze Zaterdag 2020 om deze feestdag daadwerkelijk naar Zwolle te halen'. Het College voert dit punt uit. Het beschikbaar stellen van een incidenteel bedrag van €40.000,- is hiervan onderdeel. In deze informatienota wordt hierover meer informatie gegeven.

Kernboodschap
De Raad en het College van de gemeente Zwolle zijn van mening dat Zwolle een tolerante stad is en moet blijven, waar iedereen kan zijn wie hij wil zijn en kan houden van wie hij wil houden. Roze Zaterdag is een mooie kans om deze tolerantie uit te dragen, aldus de Gemeenteraad. Zwolle is al eerder kandidaat geweest voor Roze Zaterdag: in 1990 kleurde Zwolle roze, met als thema 'Gewoon Trots', evenals in 2006 met het thema 'You're Welcome'. Eind juni wordt jaarlijks de Roze Zaterdag gehouden, met als doel het begrip omtrent homo's, lesbisch, biseksuelen en transgenders (LHBT) te vergroten. Het bestuur van Stichting Roze Zaterdagen bepaalt twee jaar vooruit in welke stad de Roze Zaterdag gehouden gaat worden.

Stand van zaken
De initiatiefnemers hebben op 25 oktober d.d. de intentieverklaring om Zwolle te kandideren voor Roze Zaterdag ingediend bij Stichting Roze Zaterdagen (zie bijlage 1). Voor het vervolgproces zullen initiatiefnemers voor 1 mei 2018 een Bidbook aanleveren bij de Stichting. Stichting Roze Zaterdag kent de titel Roze Stad toe aan de gemeente die het beste plan indient. Diversiteit van de stad en een goede samenwerking tussen gemeente, ondernemers en culturele instellingen zijn hierin belangrijke criteria.

Samenwerking
Initiatiefnemers zijn bezig om zoveel mogelijk partijen te betrekken bij de organisatie, voorbereiding en uitvoering van de Roze Zaterdag 2020. Initiatiefnemers geven aan partijen als het COC, onderwijsinstellingen, de Koninklijke Horeca Nederland, HESZ, Zwolle Fonds, Cibap, Museum de Fundatie, PEC Zwolle en Landstede Basketbal te hebben benaderd. Ook religieuze partijen als kerken, de synagoge en moskeeën worden benaderd om mee te denken en te participeren.

Consequenties
In de begroting van de initiatiefnemers van Roze Zaterdag wordt een indicatief bedrag van €40.000,- gevraagd aan de gemeente Zwolle. Het totaal begrote bedrag ligt rond de €239.000,-. De intentie is om overige kosten te dekken vanuit sponsoring van instellingen en organisaties, horeca, bedrijfsleven, Provincie en regiogemeenten. Initiatiefnemers zijn in gesprek met deze partijen. Het college heeft toegezegd de gevraagde €40.000, - - onder nader uit te werken voorwaarden - bij te dragen aan de nog op te richten stichting ‘Join the Heartbeat’. De gelden worden verstrekt uit de *reserve incidentele middelen*. De intentie is om onderstaande activiteiten uit te voeren gedurende de week voorafgaand en tijdens Roze Zaterdag:

- Pink Parade (Botenparade) waarin op informatieve en feestelijke manier aandacht gevraagd wordt voor meer respect en begrip voor LHBT’ers in de regio. Want jezelf kunnen zijn, wat je

seksuele geaardheid of gender-identiteit ook is, is een thema dat nog altijd speciale aandacht vraagt.
- Pink Pride Party waarin diverisiteit op feestelijke wijze gevierd wordt.
- Pride Week, met daarin verschillende exposities en voorstellingen, een roze kerkdienst, informatieavonden en (buiten)films – allen met een accent op LHBT.
- Pink Pride Camping in park de Weezenlanden

Communicatie
De voorbereiding en uitwerking van de genoemde activiteiten is een samenwerking van initiatiefnemers en organisaties uit de stad en de gemeente Zwolle.

Vervolg
De komende periode zullen genoemde partijen het kandideren voor roze zaterdag verder vorm geven. Voor 1 mei zal het bidbook aangeleverd worden. In de zomer van 2018 wordt bekend gemaakt of Zwolle al dan niet Roze zaterdag 2020 mag hosten.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

ROZE ZATERDAGEN NEDERLAND
bestuur@rozezaterdagen.nl
www.rozezaterdagen.nl

Aanmelden kandidaten voor 2020!

Wil je jouw stad aanmelden voor de Roze Zaterdag in 2018 of later? Tot 1 februari 2016 kunnen steden zich kandidaat stellen voor de Roze Zaterdag in 2018 door een intentieverklaring naar het bestuur te sturen. Wij sturen dan nadere informatie op over de procedure en voorwaarden waaraan kandidaatsteden moeten voldoen. Voor 1 mei 2016 moeten de kandidaten een organisatieplan/bidbook maken. Rond Roze Zaterdag 2016 in Amsterdam wordt bekend welke stad Roze Zaterdag 2018 krijgt.

FORMULIER INTENTIEVERKLARING ROZE ZATERDAG/ROZE STAD

Stad	: Zwolle
Betreft het jaar	: 2020
Contactpersoon	: Niek Lá Mon/ Hendrik Karabagias
Adres	: Rodetorenplein 10
Postcode & Plaats	: 8011MJ Zwolle
Functie	: Organisatie
Telefoonnummer	: 06-43238081(Hendrik) 0612077637(Niek)
E-mailadres	: Hendrik@osvi.nl
Namen andere initiatiefnemers	:Voltallige gemeenteraad Zwolle(deze heeft in een motie unanieme steun gegeven voor het initiatief), en diverse sociale partners in Zwolle onder deze Citycentrum Zwolle, Koninklijke Horeca Nederland afd Zwolle, Horeca Evenementen Stichting Zwolle(HESZ), COC, Zwolse Theaters. En vele anderen…

Bovengenoemde perso(o)n(en) stellen graag genoemde stad voor bovengenoemd jaar kandidaat voor de Roze Zaterdag/Roze Stad.

Handtekening

Datum 25 oktober 2017

ROZE ZATERDAGEN NEDERLAND
bestuur@rozezaterdagen.nl
www.rozezaterdagen.nl

Sluitingsdatum:
Roze Zaterdag/Roze Stad 2020

Dit formulier vóór bovengenoemde sluitingsdata toezenden aan Stichting Roze Zaterdagen Nederland, Postbus 1401, 3000 BK Rotterdam, of mailen naar bestuur@rozezaterdagen.nl

VVD ZWOLLE PvdA D66 GROEN LINKS Swollwacht SP

M 17 - 1

ROZE ZATERDAG 2020 ZWOLLE

De gemeenteraad van Zwolle in vergadering bijeen op 12 juni '17,

Constaterende dat:

- De stichting Roze Zaterdagen Nederland is opgericht om jaarlijks de Roze Zaterdag toe te kennen aan een stad in Nederland;
- Het bestuur van de stichting Roze Zaterdagen Nederland twee jaar vooruit bepaalt in welke stad de Roze Zaterdag gehouden gaat worden;
- Een aantal initiatiefnemers[1], waaronder ondernemers en emancipatie-stichtingen de nek wil uitsteken om Roze Zaterdag 2020 in Zwolle te laten plaatsvinden;
- Initiatiefnemers voor 1 januari 2018 een intentieverklaring moeten inleveren om Zwolle in te schrijven voor Roze Zaterdag 2020.

Van mening dat:

- Zwolle een tolerante stad is, waar iedereen kan zijn wie hij wil zijn en kan houden van wie hij wil houden;
- Roze Zaterdag Zwolle een mooie kans is om deze tolerantie uit te dragen;
- Het fantastische initiatief uit de stad om Zwolle aan te melden voor Roze Zaterdag 2020 grote ondersteuning verdient.

Spreekt uit:

- Het initiatief om Zwolle te kandideren voor Roze Zaterdag 2020 van harte te ondersteunen.

Verzoekt het College:

- Initiatiefnemers in raad en daad te ondersteunen bij het kandideren voor Roze Zaterdag 2020 om deze feestdag daadwerkelijk naar Zwolle te halen.

En gaat over tot de orde van de dag

T. van Campen	P. Wolthof	S. Paauw	R. de Paus	S. Bruggenkamp
VVD	PvdA	D66	GroenLinks	Swollwacht

B. Geerling
SP

[1] Contactgegevens bekend bij de raadsgriffie

Aangenomen
met algemene stemmen
12/6

voorstel

Zwolle

Overdracht College-Raad

Datum 22 februari 2018

onderwerp	Voortgang Energietransitie in kansrijke gebieden
portefeuillehouder	Michiel van Willigen
informant	Oosthof, Jeroen (2457)
medeopstellers	Epema, Maarten Vedder, Arjen (2903)
afdeling	Civiel en Cultuurtechniek
bijlagen	Voorstel: Informatienota voortgang Energietransitie in kansrijke gebieden

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Stand van zaken initiatieven grootschalige opwekking binnen de kaders van de Zwolse Energiegids voor grootschalige opwekking van duurzame energie.
2. Stand van zaken kansrijke gebieden en gemeentelijk handelingsperspectief
3. Verkenning doorontwikkeling regierol en inzet van de gemeente om de verschillende scenario's in rolneming uit te werken.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 14 februari 2018

Onderwerp	Informatienota over voortgang Energietransitie in kansrijke gebieden
Versienummer	V1.1

Portefeuillehouder Van Willigen

Informant M. Epema
Afdeling Projecten / EC
Telefoon 038 498 2508
Email M.Epema@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Stand van zaken initiatieven grootschalige opwekking binnen de kaders van de Zwolse Energiegids voor grootschalige opwekking van duurzame energie.
2. Stand van zaken kansrijke gebieden en gemeentelijk handelingsperspectief
3. Verkenning doorontwikkeling regierol en inzet van de gemeente om de verschillende scenario's in rolneming uit te werken.

Aanleiding

Op 18 december 2017 heeft uw raad de Zwolse Energiegids voor grootschalige opwekking van duurzame energie vastgesteld. De Energiegids in een belangrijk kader document binnen het bredere energietransitie programma van de gemeente Zwolle. Dit programma is er op gericht de doelstellingen te realiseren uit het ambitiedocument 'Energiek' dat in juni 2017 door uw raad is vastgesteld. Voor 2025 moet Zwolle 25% CO2 uitstoot reductie realiseren ten opzichte van het niveau van 1990 en tevens 25% van het energieverbruik op dat moment binnen Zwolle duurzaam opwekken. Daarbij wil Zwolle de energietransitie inzetten als katalysator van sociaal en economische groei. De stip aan de horizon is een energieneutraal Zwolle in 2050. Op dit moment wordt hard gewerkt aan het verder structureren van deze opgave in een programmaplan voor de energietransitie. Een goede uitwerking van de monitoring van doelstellingen, behaalde resultaten en potentiële resultaten op basis van projecten (bijvoorbeeld wijktransitie) en initiatieven (bijvoorbeeld grootschalige opwekking) die nog in voorbereiding zijn, is daarbij een belangrijk focuspunt. Aansluiten bij de landelijke kaders die hiervoor nu worden ontwikkeld is essentieel.De beweging die nu in Zwolle wordt gemaakt speelt momenteel op veel plaatsen in Nederland. Het verder ontwikkelen van de regionale samenwerking rond de energietransitie is in volle gang. . Daarbij wordt actief overleg en samenwerking gezocht met de omringende gemeenten die vanuit hun eigen doelstellingen aan dezelfde opgave werken.
Naast het ontwikkelen van kaders en beleid wordt door de gemeente ook al volop in de praktijk gewerkt aan de transitie: binnen lopende (gebieds)projecten in de gebouwde omgeving, bij het verduurzamen van de gemeentelijke energiehuishouding, bij het stimuleren en deelnemen aan de bredere maatschappelijke beweging en bij het behandelen van initiatieven voor grootschalige opwekking. Deze informatienotitie behandelt de stand van zaken van deze laatste categorie: grootschalige opwekking.

Bij het vaststellen van de Energiegids is met uw raad afgesproken u begin 2018 te informeren over de voortgang van de ontwikkelingen rond grootschalige opwekking. Deze notitie geeft een beeld van de actuele ontwikkelingen:

- Stand van zaken intitiatieven grootschalige opwekking algemeen
- Stand van zaken in de kansrijke gebieden voor windenergie die in de Energiegids in kaart zijn gebracht en het gemeentelijk handelingsperspectief voor de korte termijn hierin.
- Stand van zaken verkenning scenario's handelingsperspectief gemeente voor de (middel)lange termijn in de kansrijke gebieden.

Stand van zaken initiatieven grootschalige opwekking algemeen

Na het vaststellen van De Energiegids is de al verwachte dynamiek op gang gekomen van initiatiefnemers die zich bij de gemeente melden om hun initiatief voor te leggen. Het betreft hier zowel concrete initiatieven waarbij al een concrete locatie in beeld is en in enkele gevallen ook al een SDE subsidie (landelijke subsidieregeling Stimulering Duurzame Energieproductie) is toegekend, tot potentiële initiatiefnemers die zonder concrete locatie de situatie in Zwolle aan het verkennen zijn. De concrete initiatieven betreft tot nu toe alleen de categorie zonne-energie. Verkenningen door potentiële initiatiefnemers die bij de gemeente bekend zijn betreffen de categorieën zonne-energie, windenergie en waterkracht. Het betreft zowel initiatiefnemers van binnen als van buiten Zwolle. Uit de SDE rondes 2016 en voorjaarsronde 2017 is binnen Zwolle voor een totaal vermogen van circa 59 MW SDE beschikt. Dit staat voor een jaarlijkse stroomproductie waarmee circa 17000 woningen van stroom kunnen worden voorzien bij een gemiddeld jaarverbruik van 3000 kWh. Het betreft hierbij allemaal zonne-energieprojecten. Het gros van deze beschikkingen betreft dakgebonden installaties waarvoor

geen omgevingsvergunning nodig is. Deze projecten vallen derhalve buiten de reikwijdte van de Energiegids. De 2 projecten die wel onder de reikwijdte van de gids vallen betreft beoogde drijvende zonne-energie installaties op zandwinplassen; gezamenlijk goed voor totaal 52 van de eerder genoemde 59 MW.

De uitslag van de SDE najaarsronde 2017 is nog niet officieel door RVO bekend gemaakt. Naast de al gemelde zonne-velden Herfte en Hessenpoort hebben zich nog 2 initiatiefnemers voor een zonneveld gemeld die al een concrete locatie op het oog hebben maar de procedure voor de omgevingsvergunning en de aanvraag van de SDE nog moeten starten. Met al deze initiatiefnemers wordt intensief verkend of hun initiatief past of passend gemaakt kan worden binnen de kaders die in de Energiegids hiervoor zijn gegeven. Met name de invulling van de bijdrage aan lokale sociaaleconomische groei en het participatieproces zijn daarbij belangrijke focuspunten. De gemeente probeert hierbij in een actieve verbindende rol partijen bij elkaar te brengen die gezamenlijk kunnen bijdragen aan het op gang brengen van de lokale energie-economie.

Stand van zaken kansrijke gebieden voor windenergie
In de Energiegids zijn 2 kansrijke gebieden naar voren gekomen waar binnen wettelijke kaders in een groter aaneengesloten gebied kansen zijn voor windenergie. Deze zijn in de Energiegids op pagina 8 benoemd als de kansrijke gebieden Tolhuislanden en Zuid. In de lokale gemeenschappen in en aangrenzend aan deze gebieden heeft dit veel aandacht gekregen. Hoewel er - voor zover bij de gemeente bekend - op dit moment geen sprake is van een concreet initiatief heeft de gids ertoe geleid dat mensen zich zijn gaan oriënteren. Via streekvereniging de Marsen is de gemeente uitgenodigd om op een informatieavond de Energiegids nader toe te lichten. Deze informatieavond heeft plaats gevonden op 13 december 2017. Een constructieve en verhelderende avond die duidelijk in een behoefte heeft voorzien. Op basis hiervan heeft de gemeente aangeboden ook voor het kansrijke gebied Zuid een informatieavond te organiseren die op 31 januari 2018 heeft plaats gevonden.

Zolang er geen sprake is van een concreet initiatief in de kansrijke gebieden betreft het gemeentelijke handelen op dit moment vooral een zorgtaak. Deze betreft allereerst het snel en zorgvuldig verstrekken van informatie over het beleid dat in de Energiegids is vastgelegd. Daarnaast wordt door de wijkmanagers goed contact met de gemeenschappen gehouden over wat de Energiegids in de gemeenschappen heeft losgemaakt. In beide gebieden zijn verschillende bewoners zich voorzichtig aan het oriënteren op de kansen die duurzame energie voor henzelf en het gebied zouden kunnen bieden. Ook melden zich tegenstanders en partijen die andere belangen zoals bescherming van de weidevogelstand onder de aandacht willen brengen. In alle gevallen staat zorgvuldige informatieverstrekking centraal. De gemeente heeft oog voor de zorg die er bij de lokale gemeenschappen leeft en probeert actief met de gemeenschappen mee te denken. Ondermeer over hoe het gesprek hierover in de gemeenschap goed kan worden gekanaliseerd zodat de sociale cohesie niet onder druk komt te staan. De gemeente zet de gesprekken met de diverse belanghebbenden in Tolhuislanden en Windesheim de komende periode voort, waarbij oog voor en warme betrokkenheid bij de gemeenschap centraal staat.

Verkenning scenario's handelingsperspectief gemeente
Zoals hierboven beschreven betreft het handelingsperspectief van de gemeente in kansrijke gebieden vooral de zorgtaak zolang er geen sprake is van een concreet initiatief. Het college van B&W heeft in december 2017 wel opdracht gegeven de scenario's in beeld te brengen van wat de gemeentelijke

rolneming zou kunnen zijn in de grootschalige opwekking van energie binnen Zwolle algemeen en dan specifiek ook voor de kansrijke gebieden. Achterliggende vraag is welke rolneming vanuit de vastgestelde doelstellingen uit het ambitiedocument ‘Energiek’ en de Energiegids wenselijk en noodzakelijk zijn. Voor grootschalige opwekking en de kansrijke gebieden kan deze rolneming variëren tot een toetsende publiekrechtelijke rol wanneer initiatieven zich aandienen tot een pro-actieve regiserende publiekrechtelijke rol of zelfs actieve privaatrechtelijke deelneming in investeringen en exploitatie van grootschalige opwekking. De keuzes die hierin gemaakt worden zijn natuurlijk sterk afhankelijk van de lokale context en afhankelijk van politieke keuzes. Binnen deze raadsperiode is het niet meer aan de orde hierover een uitgebreid debat te voeren en keuzes te maken die voor langere termijn richtinggevend zijn. Gelijktijdig is tegen de achtergrond van de dynamiek die op gang is gekomen rond grootschalige opwekking in Zwolle het wel zaak om de opties snel en grondig in kaart te brengen zodat een nieuw college en raad zich hierop snel kunnen oriënteren. De opdracht van het college om de keuze opties in scenario’s nader uit te werken is dan ook hierop gericht

Vooruitlopend op verdere uitwerking en toekomstige besluitvorming over de rolneming, handelt gemeente bij initatieven in lijn met de uitgangspunten van de energiegids en vanuit haar zorgtaak. Concreet betekent dit voor iedere initiatiefnemer, dat het initiatief rekening houdt met de specifieke context van een gebied en invulling geeft aan de vastgestelde procesafspraken. Lokale afwegingen en bijdragen aan andere doelen zijn nadrukkelijk onderwerp van gesprek bij verdere planvorming. De gemeente zal hiervoor continue aandacht vragen en dit altijd terug laten komen bij de diverse afstemmingsoverleggen.

Vervolg
De komende periode gaat de gemeente door met het pro-actief invullen van haar zorgtaak ten aanzien van de kansrijke gebieden specifiek en het in goede banen leiden van initiatieven voor grootschalige opwekking in het algemeen.

Daarnaast wordt bovengenoemde scenariostudie verder uitgewerkt waarbij ook goed wordt gekeken naar de praktijk van andere gemeentes in Nederland.

Het is aan het nieuw te vormen college en de nieuwe raad om afspraken te maken over het vervolgproces.

Openbaarheid
Ja

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

Datum 14 februari 2018

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

voorstel

Zwolle

Overdracht College-Raad

Datum 22 februari 2018

onderwerp	Verkoop bloot eigendom ondergrond Broerenkerk en ondergrond aanbouw aan Broerenkerk
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Kuik, Jan
medeopstellers	
afdeling	Vastgoed
bijlagen	Voorstel: Informatienota verkoop bloot eigendom ondergrond Broerenkerk en ondergrond aanbouw aan Broerenkerk Bijlage: Bijlage 1- overeenkomst - tekening - waardeadvies

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
- de voorgenomen verkoop van het bloot eigendom van de ondergrond van de Broerenkerk en de ondergrond van de aanbouw aan de Broerenkerk aan In de Broeren B.V. (de heer Waanders).

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 20 februari 2018

Onderwerp	Informatienota over verkoop bloot eigendom ondergrond Broerenkerk en ondergrond aanbouw aan Broerenkerk
Versienummer	V1.2

Portefeuillehouder	R. de Heer
Informant	J. Kuik
Afdeling	Vastgoed
Telefoon	038 498 2416
Email	J.Kuik@zwolle.nl
Bijlage	Overeenkomst verkoop bloot eigendom met de bijlagen: situatietekening en waardeadvies (niet openbaar)

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- de voorgenomen verkoop van het bloot eigendom van de ondergrond van de Broerenkerk en de ondergrond van de aanbouw aan de Broerenkerk aan In de Broeren B.V. (de heer Waanders).

Inleiding
In 2005 is de heer Waanders begonnen met de planvorming voor het realiseren van een boekwinkel met aanverwante functies in de Broerenkerk. Na een lange periode van planuitwerking, ontwerpen en overleggen met betrokken partijen over de restauratie en het gewijzigde gebruik van de kerk, is in 2011 begonnen met de realisatie van de plannen voor de Broerenkerk. Na voltooiing van de bouwkundige aanpassingen, de restauratiewerkzaamheden en de aanbouw aan de kerk, heeft “Waanders in de Broeren” zich in het voorjaar van 2013 in de kerk en de nieuwe aanbouw gevestigd. De kerk geeft huisvesting aan een centrum met detailhandel, een brasserie (”Smaak in de Broeren”), een tentoonstellingsruimte en een zaalruimte met circa 170 plaatsen voor diverse podiumactiviteiten en muziekuitvoeringen. Inmiddels heeft “Waanders in de Broeren” bovenregionale bekendheid en draagt de bijzondere invulling van de kerk positief bij aan de aantrekkingskracht van de Zwolse binnenstad. De Broerenkerk is voor Zwolle een toeristentrekker geworden.

Ten tijde van de planvorming was de gemeente volledig eigenaar van de kerk die de status van Rijksmonument heeft. Op 16 december 2010 is de erfpacht- en opstalovereenkomst tussen de heer Waanders en de Gemeente Zwolle ondertekend. Aansluitend is op 6 januari 2011 de notariële akte in verband met de levering van de kerk en het vestigen van het erfpachtrecht voor de ondergrond van de kerk gepasseerd. Daarmee is Waanders eigenaar van het kerkgebouw en erfpachter van de ondergrond van het kerkgebouw geworden.

Nadat in 2012 bleek dat de in het oorspronkelijke plan voor de Broerenkerk opgenomen kelder niet kon worden gerealiseerd heeft het college in maart 2013 ingestemd met het plan om een aanbouw tegen de kerk te realiseren. Op 23 april 2013 is de notariële akte in verband met de levering in erfpacht van de ondergrond voor de aanbouw bij de kerk gepasseerd.
In de voorwaarden bij de erfpacht voor de ondergrond van de kerk en de ondergrond van de aanbouw bij de kerk zijn afspraken over het onderhoud van de kerk en het orgel en over het gebruik van de kerk vastgelegd.

In de voorwaarden bij de erfpacht is ook opgenomen dat de erfpachter een voorkeursrecht van koop ten aanzien van het bloot eigendom van de ondergrond van de kerk en de aanbouw van de kerk heeft. Ook is een optierecht opgenomen inhoudende dat de erfpachter na een periode van 10 jaar na de ingangsdatum van de erfpacht het recht heeft om het bloot eigendom van de gemeente te kopen tegen nader te bepalen voorwaarden.

De heer Waanders heeft medio 2017 aangegeven graag het bloot eigendom van de ondergrond van de Broerenkerk en de ondergrond van de aanbouw bij de kerk van de gemeente te willen kopen. De heer Waanders heeft een leeftijd bereikt waarop het organiseren van eigendomsopvolging voor het vastgoed in zijn bedrijf en de bedrijfsopvolging voor “Waanders in de Broeren” en andere bedrijfsonderdelen urgent is geworden en aandacht verdient. Daarom onderzoekt de heer Waanders verschillende mogelijkheden waaronder de mogelijkheid om de Broerenkerk te vervreemden aan een (maatschappelijk) vastgoedfonds of een andere geschikte koper en de mogelijkheid om de Broerenkerk in het familiebedrijf te houden.

De situatie waarbij de heer Waanders eigenaar is van het kerkgebouw en de aanbouw bij de kerk maar geen eigenaar maar erfpachter is van de ondergrond van deze gebouwen, werkt samen met de erfpachtvoorwaarden belemmerend bij het vinden van een financiering of een koper voor de

Broerenkerk die bereid is een koopsom te betalen die recht doet aan de investering die door de heer Waanders is gedaan in de kerk.

Na het verzoek is onderzocht of de gemeentelijke belangen bij verkoop van het bloot eigendom voldoende gewaarborgd kunnen worden. Het gaat daarbij met name om het belang van instandhouding en goed onderhoud van het monumentale kerkgebouw en het orgel en het belang van gebruik van de kerk voor een functie die past bij de monumentale kerk en bij de binnenstad van Zwolle.

Hoewel nog geen 10 jaar zijn verstreken sinds het vestigen van erfpachtrecht is de verkoop van het bloot eigendom in lijn met de bedoeling van partijen om na een periode waarin de renovatie en herbestemming van de kerk gerealiseerd is en de nieuwe functies duurzaam genesteld zijn, de erfpachter de mogelijkheid te geven om het volledige eigendom van de Broerenkerk met ondergrond te verkrijgen. Inmiddels heeft een hoogwaardige renovatie van het Rijksmonument plaatsgevonden. En met de vestiging van “Waanders in de Broeren” en “Smaak in de Broeren” heeft de herbestemming van de Broerenkerk succesvol plaatsgevonden. De nieuwe functies in de kerk hebben hun bestaansrecht de afgelopen jaren bewezen en de herbestemde Broerenkerk is voor Zwolle een toeristentrekker geworden. Er is dan ook geen aanleiding om de periode van 10 jaar af te wachten en niet nu al het bloot eigendom aan In de Broeren B.V. te verkopen.

Met de heer Waanders is in beginsel overeenstemming bereikt over de verkoop van het bloot eigendom van de ondergrond van de Broerenkerk en de aanbouw bij de kerk en de aan de verkoop verbonden voorwaarden met betrekking tot ondermeer instandhouding en onderhoud van het kerkgebouw en het orgel.

Kernboodschap

Op initiatief van en door de heer Waanders heeft de renovatie en herbestemming van de Broerenkerk plaatsgevonden. De nieuwe functies in de kerk hebben met "Waanders in de Broeren" en "Smaak in de Broeren" hun bestaansrecht de afgelopen jaren aangetoond en de herbestemde Broerenkerk is voor Zwolle een ware toeristentrekker geworden. In de Broeren B.V. (een vennootschap van de heer Wwaanders) is sinds 2011 eigenaar van het kerkgebouw en sinds 2013 eigenaar van de aanbouw aan de kerk. In de Broeren B.V. is erfpachter van de ondergrond van deze gebouwen. De heer Waanders heeft de gemeente verzocht om het bloot eigendom van de ondergrond van de kerk en de aanbouw aan de kerk te verkopen aan In de Broeren B.V. In lijn met de bedoeling van partijen om na een periode waarin de renovatie en herbestemming van de Broerenkerk is gerealiseerd en de nieuwe functies duurzaam genesteld zijn, de erfpachter de mogelijkheid te geven om het volledige eigendom van de Broerenkerk met ondergrond te verkrijgen, is het college bereid het bloot eigendom van de ondergrond aan In de Broeren B.V. te verkopen.

Consequenties

Bij verkoop van het bloot eigendom van de ondergrond van kerk en aanbouw komen de erfpachtvoorwaarden te vervallen. Om de instandhouding en de goede staat van onderhoud van de monumentale kerk en het orgel bij verkoop te waarborgen is in de overeenkomst waarmee het bloot eigendom wordt verkocht vastgelegd dat In de Broeren B.V. en de opvolgende eigenaren van de Broerenkerk verplicht zijn om de kerk en het orgel in stand te houden en in goede staat van onderhoud te houden. In afstemming met het Team Monumenten zijn voorwaarden voor het onderhoud van de

kerk en het orgel geformuleerd. Deze voorwaarden zijn vervolgens in de koopovereenkomst met In de Broeren B.V. opgenomen.

Met de verkoop van het bloot eigendom van de ondergrond van kerk en de aanbouw aan In de Broeren B.V., komt de volledige eigendom van kerk, aanbouw en ondergrond in één hand. Hierdoor ontstaat een duidelijke eigendomssituatie en komt de huidige erfpacht- en eigendomssituatie die samen met de erfpachtvoorwaarden belemmerend werkt voor het vinden van een geschikte koper voor de Broerenkerk te vervallen. Zodra In de Broeren B.V. volledig eigenaar is van de Broerenkerk met aanbouw en ondergrond kan de heer Waanders de eigendomsopvolging organiseren. Verkoop van de kerk aan een (maatschappelijk) vastgoedfonds of een andere geschikte koper draagt bij aan het waarborgen van een langdurige instandhouding van de Broerenkerk.

Bij de uitgifte in erfpacht van de ondergrond van de kerk en de aanbouw bij de kerk is in de erfpachtakte vastgelegd dat bij verkoop van het bloot eigendom de waarde van het bloot eigendom door partijen in onderling overleg bepaald dient te worden en dat aangesloten moet worden bij de waardebepaling van de kerk en ondergrond die in 2010 door twee taxateurs van Ten Hag en DTZ Zadelhoff is uitgevoerd. Ter uitvoering van het bepaalde in de erfpachtakte is over de waarde van het bloot eigendom advies uitgebracht door de taxateurs van Ten Hag en Cushman & Wakefield (voorheen DTZ Zadelhoff) die ook betrokken waren bij de waardebepaling in 2010. Uitgaande van het door deze onafhankelijke taxateurs uitgebrachte advies is de verkoopprijs voor het bloot eigendom bepaald. Daarmee is de verkoopprijs marktconform. De koopovereenkomst met als bijlage het waardeadvies zijn als vertrouwelijke bijlage bij deze informatienota gevoegd.

Vervolg
Nadat uw raad kennis heeft genomen van deze informatienota zal de verkoopovereenkomst medio maart 2018 namens de gemeente worden ondertekend. Vervolgens zal de juridische levering van het bloot eigendom plaatsvinden.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.
De als bijlage bij het collegevoorstel gevoegde overeenkomst met bijlagen is niet openbaar op grond van artikel 10 lid 2 onder b en g Wob.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

voorstel

Zwolle

Overdracht College-Raad

Datum 22 februari 2018

onderwerp	Startdocument Mobiliteitsagenda
portefeuillehouder	Michiel van Willigen
informant	Tjepkema, Syb (2133)
medeopstellers	
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Informatienotaraad Startdocument Mobiliteitsagenda Bijlage: 1. Startdocument Mobiliteitsagenda Bouwstenen voor beleid

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
1. Het Startdocument Mobiliteitsagenda “Bouwstenen voor beleid”

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 15 februari 2018

Onderwerp	Startdocument Mobiliteitsagenda
Versienummer	V4.0

Portefeuillehouder van Willigen

Informant SH Tjepkema
Afdeling Ruimte en Economie / OW
Telefoon 038 498 2133
Email S.Tjepkema@zwolle.nl

Bijlagen 1. Startdocument Mobiliteitsagenda “Bouwstenen voor beleid”

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Het Startdocument Mobiliteitsagenda “Bouwstenen voor beleid”

Toelichting op het voorstel

Aanleiding

Het huidige mobiliteitsbeleid is in 2009 vastgesteld. Sindsdien is er veel veranderd, zowel in Zwolle, de regio als nationaal. Ook zal de stad de komende jaren nog sterk gaan doorgroeien. Willen we daarbij onze sterke punten, zoals een aangenaam woonklimaat, een sterke economische positie en een aantrekkelijk winkelklimaat, behouden dan is het nodig om de huidige mobiliteitsvisie te vernieuwen. Verder zullen we uitdagingen als klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie moeten aangaan. De bijdrage die mobiliteit kan leveren aan deze opgaven willen we zichtbaar maken in een nieuwe Mobiliteitsagenda voor de komende jaren met een doorkijk tot 2030. Het is verder zaak om de bijdrage die mobiliteit kan leveren aan een vitale en gezonde stad te borgen in de omgevingsvisie die dit jaar wordt opgesteld.

De afgelopen periode zijn door de Zwolse gemeenteraad een aantal moties ingedient op het gebied van mobiliteit.

Het betreft hierbij de volgende moties:

- Veiligheid voor fietsers op kruispunten (M-23, 10 november 2017)
- Kwalitatief hoogwaardige fietsroute Zwolle-Hardenberg (M-25, 10 november 2017)
- Doorstroming verkeer Zwartewaterallee en IJsselallee (M-22, 10 november 2017)
- Fietsstraat voor de fietsers (M-24, 10 november 2017)
- Verkeersonveilige situatie rotonde Pannekoekendijk-Roelenweg (M-35, 10 november 2017)
- 70 km/uur op de hele zwolse ring (M-34, 10 november 2017)
- Vervuilende scooters en brommers van de weg! (M13-6, 22 januari 2018).

Het college zal bij de verdere uitwerking van de mobiliteitsagenda waar mogelijk rekening houden met deze moties en de wijze waarop dit wordt vorm gegeven expliciet aangeven.

Voor het actualiseren van onze Mobiliteitsvisie en Mobiliteitsagenda zijn middelen gereserveerd. Er wordt bij de uitwerking intensief samengewerkt met de Provincie Overijssel en andere partners in en buiten de stad. Ook vindt er intensieve samenwerking plaats bij het opstellen van de omgevingsvisie om daarmee de noodzakelijke integraliteit te waarborgen en de bijdrage die mobiliteit kan leveren aan de doelen van de omgevingsvisie vast te stellen.

Uitgebreidere informatie over het proces, ontwikkelingen en trends, urgentie en opgaven is te vinden in het “Startdocument Mobiliteitsagenda Zwolle, op weg naar 2030”. Dit bevat de inhoudelijke bouwstenen voor de mobiliteitsagenda van Zwolle.

Kernboodschap

Zwolle dankt haar succes als economische succesvolle en aantrekkelijke woon-, werk-, studie- en winkelstad voor een groot deel aan haar gunstige ligging en goede bereikbaarheid.

Zo is Zwolle een echte fietsstad, is de auto-infrastructuur op orde, wordt hard gewerkt aan de tweede spoorknoop van Nederland en is er veel gedaan op het gebied van mobiliteitsmanagement en slimme verkeersmanagementsmaatregelen. Zwolle staat in Nederland in de kopgroep van steden zowel op het gebied van verkeersveiligheid, gastvrijheid, toegankelijkheid als bereikbaarheid. Ook kent Zwolle een traditie op het gebied van samenwerking met marktpartijen en organisaties. Nieuwe innovatieve toepassingen en marktontwikkelingen op het gebied van digitalisering, communicatie en voertuigtechnologie bieden nieuwe kansen om mobiliteitsvraagstukken op te lossen. Om de successen vast te houden en de ontwikkelingen positief te kunnen beïnvloeden is een actieve en daadkrachtige aanpak nodig.

Zonder ingrijpende maatregelen zal de bereikbaarheid van Zwolle tot 2030 afnemen. Dit is het gevolg van de groei (inwoners, bezoekers en arbeidsplaatsen) van de stad en regio, de verdichting van de

bestaande stad en van het groeiende aantal auto's en vrachtauto's. Hierdoor zullen ook de verkeersveiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid verder onder druk komen te staan. Zwolle staat verder voor een schaalsprong in de vorm van een noodzakelijke uitbreiding van haar centrumgebied van de huidige Binnenstad met het gebied Hanzeland/Spoorzone. Dit heeft ook consequenties op het gebied van mobiliteit. Dit alles maakt dat we de wijze waarop ons verkeerssysteem door de jaren is opgebouwd fundamenteel moeten gaan veranderen en dat we ons daarnaast nog meer moeten gaan richten op de behoeftes en kenmerken van doelgroepen in de stad.

De Kernopgaven
We zien voor de komende jaren de volgende kernopgaven op het gebied van mobiliteit:

Regionale bereikbaarheid garanderen: Het aantal regionale verplaatsingen van en naar Zwolle neemt toe. Dit geldt voor het woon-werkverkeer, verkeer naar de onderwijsvoorzieningen, vrachtverkeer, verkeer naar winkels, evenementen en voorzieningen. Dit heeft gevolgen voor de bereikbaarheid van de stad. Daarom is een versterking nodig van de regionale bereikbaarheid voor alle vervoerwijzen Dit draagt bij aan de regionale rol die Zwolle wil en moet vervullen.
Doorstroming op de buitenring en A 28 bevorderen: De bestaande stad groeit met bewoners, studenten en banen. De Buitenring loopt in de spitsuren nu al tegen de capaciteitsgrenzen aan. We zetten enerzijds in op vraagbeïnvloeding door mobiliteitsmanagement (werkgeversaanpak en stimuleren van het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer) en anderzijds op slimme verkeersmanagementsmaatregelen en waar nodig kruispuntaanpassingen om de doorstroming te bevorderen.
Verkeersveiligheid vergroten: Op het gebied van verkeersveiligheid zien we een toename van het aantal letsel ongevallen van met name kwetsbare groepen als ouderen, jongeren en fietsers. Veel ongevallen zijn in en rond het centrum. ,Dit vraagt om een extra inzet zowel op het gebied van preventie als infrastructurele maatregelen.
Fietsen stimuleren: Zwolle is een echte fietsstad, 60% van de zwollenaren fietst dagelijks en de ambitie is om dit de komende 10 jaar nog met 25% te laten groeien. Om dit succes te kunnen continueren en uit te kunnen bouwen is het nodig om te verleiden tot meer fietsen en om voldoende kwaliteit en capaciteit te blijven bieden op ons fietsnetwerk. Meer fietsen draagt bij aan betere gezondheid, leefbaarheid, luchtkwaliteit en minder drukte op het hoofdwegennet. Capaciteitsproblemen zullen echter ook op gaan treden voor het fietsverkeer door de groei. De fietspaden, tunnels en oversteken worden drukker en er is meer behoefte aan goede stallingsvoorzieningen. Om aangenaam en veilig te kunnen blijven fietsen is dus meer ruimte voor fietsers nodig en zijn extra investeringen gewenst.
Openbaar vervoer transformeren: De klassieke benadering van het openbaar vervoer werkt niet goed. Voor het woon-werkverkeer is het vaak niet een goed alternatief en lege bussen op zwakke lijnen zijn niet efficient. De ligging van Zwolle in het hart van een (regionaal) spoorwegnetwerk biedt mogelijkheden om de trein meer te benutten en het aantal overstappunten uit te breiden. Sterke regionale spoorlijnen, streek- en stadsbussen kunnen dan meer concurreren met het gebruik van de auto. De zwakke openbaarvervoerlijnen kunnen worden vervangen door maatwerkvervoer om daarmee de sociale functie voor met name ouderen te waarborgen.
Duurzame mobiliteit stimuleren: Een duurzame stad is nodig voor de gezondheid van onze inwoners en om toekomstbestendig te kunnen functioneren op het gebied van de energietransitie, schonere lucht en klimaatadaptatie. Het stimuleren van het gebruik van (E)-fietsen, electrische (deel)auto's en schone bussen en vrachtverkeer en het rekening houden met klimaatadaptatie en circulariteit bij de aanleg en beheer en onderhoud van infrastructuur zijn hierbij speerpunten.

Toegankelijkheid vergroten: De vergrijzing neemt toe en het aantal personen met een beperking groeit daardoor met ongeveer 50% in de periode tot 2030. Ouderen en minder validen blijven ook langer thuis wonen. Dat stelt eisen aan de toegankelijkheid en daarmee inrichting van de openbare ruimte, passend vervoer en voorzieningen en vergt meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Verdichting van het centrumgebied: in het centrumgebied (Binnenstad en Hanzeland) zullen meer woningen en bedrijven komen en meer voorzieningen. Dit zal ook gevolgen hebben voor de logistiek en toegankelijkheid voor voetgangers maar ook het aantal auto's en fietsen. Dit legt een grote claim op de schaarse openbare ruimte en kan leiden tot bereikbaarheids- en leefbaarheidsproblemen. We zullen daarom gericht inzetten op het stimuleren van slimme auto- en fietsparkeeroplossingen (dubbelgebruik van voorzieningen, piekmanagement, deelauto's, mobiliteitsdiensten voor bewoners, e.d.), het waar mogelijk ontmoedigen van doorgaand verkeer en verlagen van snelheden, het stimuleren van fietsen en lopen en schone vormen van stadslogistiek.

Consequenties

Om de kernopgaven te kunnen oppakken is het nodig om in de volgende bestuursperiode de investeringen in onze stad op het gebied van mobiliteit te vergroten. De benodigde investeringen zijn mede afhankelijk van het tempo van verdichting, de economische groei, de mate en het tempo waarin wij onze ambities willen waarmaken. Dit maakt een goede monitoring noodzakelijk. Investeringen in mobiliteit dragen sterk bij aan ambities van onze gemeente op het gebied van verdichting, economie, duurzaamheid (klimaatadaptatie, energietransitie en circulair), gezondheid, leefbaarheid en veiligheid. Kortom: investeringen in mobiliteit dragen bij aan en zijn nodig voor een vitale stad met vitale inwoners. De opstelling van de mobiliteitsagenda zal daarom intensief worden afgestemd op die van de Omgevingsvisie.

Trends en ontwikkelingen

Op het gebied van mobiliteit en parkeren is er in Zwolle sprake van veel en ingrijpende ontwikkelingen en veranderingen. Zo groeit zowel het autoverkeer als het vrachtverkeer de laatste jaren aanzienlijk en zal deze groei zich ook in de toekomst nog voortzetten. Dit heeft te maken met nationale en regionale ontwikkelingen, maar ook met de groei van onze stad en onze eigen opgaven op het gebied van de stedelijke verdichting (groei), de economische groei en onze ambitie om meer bezoekers te trekken. Naar verwachting zal dit alles bij ongewijzigd beleid leiden tot een slechtere bereikbaarheid van onze stad en afname van de leefbaarheid (luchtkwaliteit, geluid, trillingen) en verkeersveiligheid. Ook zullen we onze duurzaamheidsdoelstellingen (CO_2 uitstoot, energie) niet kunnen halen.
Trends waar we ook mee rekening houden zijn de vergrijzing van de bevolking, de grote aandacht voor gezondheid en bewegen, technologische ontwikkelingen zoals slimme voertuigen en slimme app's, meer electrisch vervoer, de groeiende deeleconomie en de veranderende rol van de overheid. Daarnaast groeit ook het autobezit nog verder, waardoor ook de parkeeropgave actueel blijft. Verder is er op het gebied van openbaar vervoer veel aan de hand. Zo wordt momenteel bezuinigd op het openbaar vervoer en wordt de komende jaren het openbaar vervoer in de regio Zwolle opnieuw aanbesteed. Hierdoor ontstaan mogelijk ook kansen voor nieuwe vervoersvormen. We willen die kansen benutten en de bedreigingen aanpakken bij de verdere uitwerking van ons beleid.

Succes koesteren en verder uitbouwen

Bij onze aanpak willen we uitgaan van onze sterke punten en deze verder uitbouwen. Zwolle heeft op het gebied van mobiliteit namelijk een goede uitgangspositie. Zo zijn we prima bereikbaar per trein (2^{e}

knooppunt van Nederland), (vracht)auto en fiets en liggen we als een scharnierpunt tussen Randstad en Noordoost Nederland. Ook hebben we een aantrekkelijke en gastvrije Binnenstad.
Op het gebied van fietsen zijn we zowel nationaal als internationaal koploper. Bijna 2/3de van de inwoners van Zwolle fietst dagelijks. Onze hoofdwegenstructuur is robuust door de investeringen die we afgelopen 10 jaar hebben gedaan in de buitenring (Ceintuurbaan, IJsselallee) en de Hasselterweg/N331 (HIS). We kennen een succesvolle werkgeversaanpak samen met het bedrijfsleven op het gebied van mobiliteitsmanagement in het kader van het Beter Benutten programma dat we met Rijk, provincie en gemeente Kampen uitvoeren. We hebben op het gebied van parkeren zowel voor de auto (Katwolderpleingarage) als de fiets (Gasthuispleinstalling) geïnvesteerd in parkeervoorzieningen en zijn verkozen tot verkeersveiligste gemeente van Nederland in 2016. Begin dit jaar zijn we genomineerd voor de best toegankelijke gemeente van Nederland.
Dit zijn stuk voor stuk bouwstenen voor ons mobiliteitsbeleid die ons een prima uitgangspositie geven om de uitdagingen voor de toekomst aan te kunnen.

De uitdagingen voor mobiliteit liggen op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en duurzaamheid van Zwolle en zijn daarmee onderdeel van de Omgevingsvisie. De opgaven waar we voor staan zijn zo groot en complex dat we ons op al deze gebieden, samen met onze partners, verder moeten ontwikkelen en samen investeringen moeten doen.
Wij hebben daarom een nieuwe dynamische Mobiliteitsagenda nodig voor de komende bestuursperiode (2018-2022) met een doorkijk naar 2030. Deze agenda zal ook in moeten spelen op de (financiële) samenwerking met het Rijk, de provincie en de regio en bedrijven en organisaties. Zo is de afgelopen jaren 50% van de mobiliteitsinvesteringen door onze partners meegefinancierd. Het is daarom tevens een meerjarige samenwerkingsagenda.
Mobiliteit houdt niet op bij de gemeentegrenzen. Afstemming en samenwerking op regionaal niveau op het gebied van het hoofdwegennet, het openbaar vervoer en het fietsnetwerk zijn een must. De Mobiliteitsagenda wordt periodiek aangepast op basis van actuele ontwikkelingen, kansen, afstemming met andere agenda's, samenwerking en onze eigen monitoring.

Principes
Bij de uitwerking van de opgaven naar een Mobiliteitsagenda worden de volgende principes gehanteerd:
1. *Daily Urban System van Zwolle is uitgangspunt*,
   mobiliteit gaat verder dan de gemeentegrenzen. De regionale mobiliteitsaanpak is tevens sterk bepalend voor de gemeente Zwolle en omgekeerd is de mobiliteitsaanpak van Zwolle van belang voor de regio.
2. *Keuzevrijheid in het mobiliteitsgedrag*:
   alle vervoerwijzen zijn van belang. Echter heeft wel iedere vervoerwijze zijn eigen problematiek en kansen en dat geldt ook voor de verschillende stadsdelen. Daarom is een gedifferentieerde aanpak gewenst.
3. *Balans tussen mobiliteit en omgeving*
   mobiliteit is een voorwaarde voor een functionerende stad, anderzijds mag mobiliteit de kwaliteit van de stad niet aantasten. Dit vraagt om een evenwichtige benadering.
4. *Duurzame mobiliteit noodzakelijk*:
   de transitie naar schoner vervoer wordt gestimuleerd en biedt goede kansen voor het behalen van de doelen op het gebied van energietransitie, luchtkwaliteit en een kwaliteitsverbetering van de stad.
5. *Samen, van participatie naar partnership*:

participatie blijft belangrijk als het gaat om betrokkenheid, begrip en draagvlak. Om uiteindelijk voortgang te kunnen boeken is een actieve samenwerking in de vorm van partnerschap nodig met de marktpartijen, ondernemers, organisaties, belanghebbenden en andere initiatiefnemers. Dit geldt zowel op nationaal, regionaal, stedelijk als wijk en buurtnivo.

6. *Slimme mobiliteit biedt extra kansen*:
   wat gisteren nog niet kon, kan morgen misschien wel. We willen de mogelijkheden van innovatie gebruiken. De oplossing hoeft dan ook niet meer volledig op het gebied van de infrastructuur te liggen maar eerder in het benutten van de infrastructuur door verkeersmanagement en andere organisatievormen zoals mobility as a service (MAAS) en mobiliteitsmanagement. Het op een slimme wijze gebruiken van data is hiervoor van groot belang.

Communicatie

Dit startdocument is mede tot stand gekomen op basis van een stadsgeprek op 6 december 2017, waar ongeveer 50 personen (organisaties) aan deelnamen. Dit is gevolgd door een sessie met een klankbordgroep op 1 februari 2018. Dit proces van consultatie en participatie wordt gecontinueerd bij het verder ontwikkelen van de Mobiliteitsvisie en de Mobiliteitsagenda na de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018.

Vervolg

Na de gemeenteraadsverkiezingen wordt de gemeenteraad intensief betrokken bij de verdere invulling van de uitgangspunten van de mobiliteitsagenda.
Tevens wordt dan de dialoog met de stad (stadsgesprekken, klankbordgroep) gecontinueerd. Uitgangspunt hierbij is partnerschap met alle relevante partijen in en buiten de stad. In het derde kwartaal van 2018 dient dan een nieuwe Mobiliteitsagenda gereed te zijn. Op basis daarvan worden meerjarige financiële afspraken met de Provincie Overijssel en mogelijk het Rijk gemaakt.

Openbaarheid

Het Startdocument is een openbaar document en wordt ter beschikking gesteld aan de deelnemers van het stadsgesprek, de klankbordgroep en andere overheden. Het Startdocument is daarmee tevens een middel om de samenwerking, die wij nastreven, op gang te houden.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

op weg

Zwolle

Op weg naar 2030 | Bouwstenen voor beleid

Startdocument Mobiliteitsagenda Zwolle - februari 2018

Inhoudsopgave

1. Naar een nieuwe Zwolse Mobiliteitsagenda 3
2. De Mobiliteitsagenda komt in stappen tot stand 4
3. Trends en ontwikkelingen 5
4. Successen uit het verleden koesteren en versterken in de toekomst 10
5. De urgentie en de opgaven 13
6. Richtinggevende principes voor de koers 22
7. De investerings- en samenwerkingsagenda 26

op weg

1. Naar een nieuwe Zwolse Mobiliteitsagenda

De huidige mobiliteitsvisie van de gemeente is in 2009 vastgesteld. Sindsdien is er stevig gewerkt aan en geïnvesteerd in de mobiliteit in Zwolle. Er is veel veranderd en dat gaat nog wel even door. Het gaat goed met Zwolle en dat willen we graag zo houden.

Maar de wereld is volop in beweging dus moeten wij anticiperen op wat er komen gaat en kansen benutten. Dat willen we zichtbaar maken in een nieuwe Mobiliteitsagenda die een doorkijk gaat geven tot 2030.

In dit startdocument beschrijven we hoe tot een nieuwe Mobiliteitsagenda willen komen, wat er speelt op het gebied van mobiliteit en voor welke opgaven wij staan.

We zien dat de stad blijft groeien en daarmee ook de mobiliteit. Wij willen een duurzame groei mogelijk maken en de leefbaarheid blijven waarborgen. Innovatieve ontwikkelingen zoals slimme voertuigtechniek bieden nieuwe kansen en toepassingen om dat te bereiken. Wij moeten dan wel de juiste keuzes maken en rekening houden met een gewijzigde samenstelling van de bevolking als gevolg van de vergrijzing.

Samenwerking

Een belangrijke factor voor de groei van Zwolle is de gunstige ligging, maar ook de goede samenwerking in de stad en regio. Samen werken en ondernemen zit in ons DNA, al sinds de tijd van het Hanzeverbond. Ook vandaag de dag gunnen we elkaar succes en ruimte om samen te groeien.

We hebben de nieuwe Mobiliteitsagenda nodig om de komende jaren (2019-2022) de (financiële) samenwerking met het Rijk, de provincie en de regio goed te regisseren en de agenda's op elkaar af te stemmen. Mobiliteit houdt immers niet op bij de gemeentegrenzen. Afstemming en regionale samenwerking op het gebied van het hoofdwegennet, het openbaar vervoer, logistiek en het fietsnetwerk zijn een must. De Mobiliteitsagenda is een dynamisch instrument met een doorkijk naar 2030. De Mobiliteitsagenda wordt periodiek aangepast op basis van actuele ontwikkelingen, kansen, afstemming met andere agenda's, samenwerking en onze eigen monitoring.

afb.1.1: Vier aandachtsgebieden

Stad • Groei • Omgevingsvisie (ambities) • Vergrijzing	**Mobiliteit** • Groei • Bereikbaarheid • Veiligheid • Leefbaarheid • Duurzaamheid
Innovatie • Voertuigtechniek • Duurzaam • Slimme mobiliteit	**Agenda's Rijk, Provincie, Regio** • Ruimte, wonen, economie • Hoofdwegennet • Fiets • Openbaar vervoer • Verkeersveiligheid • Slim en Duurzaam

2. De Mobiliteitsagenda komt in stappen tot stand

Mobiliteit raakt alle beleidsterreinen en iedereen in de stad heeft te maken met bereikbaarheid, leefbaarheid, duurzaamheid en verkeersveiligheid. Wij staan er dan ook niet alleen voor. Veel partijen werken met ons samen en dragen op verschillende wijzen bij aan onze ambities.

We zijn op 6 december 2017 gestart met de kick-off in de vorm van een stadsgesprek. Ongeveer 50 deelnemers hebben hun meningen over de mobiliteit in de stad met ons besproken (zie bijlage). In januari 2018 hebben we gesproken met een klankbordgroep over mogelijkheden voor de koers die wij op zouden kunnen gaan. Deze betrokkenheid blijven wij ook in de komende periode organiseren.

We geven de gemeenteraadsverkiezingen een duidelijke plek in de ontwikkeling van de Mobiliteitsagenda. In dit startdocument geven we een overzicht van de trends en ontwikkelingen, successen en ambities en de opgaven en uitgangspunten van beleid. Ook benoemen we een aantal dilemma's. We bieden dit startdocument aan vóór de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 zodat het een rol kan spelen bij het opstellen van het nieuwe coalitieakkoord voor de periode 2018-2022. In de nieuwe bestuursperiode zullen we ook invulling geven aan een dialoog met de gemeenteraad over de Mobiliteitsvisie en de uiteindelijke Mobiliteitsagenda. Dit document kan daarbij gebruikt worden als begin van een verdere uitwerking van de Mobiliteitsvisie en een daarbij horende Mobiliteitsagenda en vervolgens uitmonden in een Dynamisch Meerjarenprogramma met acties en uitvoeringsprojecten. Dit programma kan dan concreet worden ingevuld voor de periode tot 2022 met een doorkijk naar 2030 en het zal periodiek worden geactualiseerd.

Dit startdocument vormt daarvoor de opmaat. Dit sluit aan bij de doorontwikkeling van de Omgevingsvisie en de afspraken die wij met de provincie Overijssel hebben gemaakt over het opstellen van een Mobiliteitsagenda. Wij zien de provincie en de regio Zwolle als belangrijke samenwerkingspartners, vooral voor het oplossen van stedelijke mobiliteitsvraagstukken met een regionale component. Ook de lokale opgaven kunnen wij alleen goed aanpakken in afstemming met onze partners.

afb.2.1: Stappenplan schematisch

3. Trends en ontwikkelingen

Onze maatschappij is zeer dynamisch. Veranderingen volgen elkaar steeds sneller op en spelen op verschillende terreinen: demografie, economie, sociaal-cultureel, technologie, ecologie en politiek. In een aantal gevallen leidt dit tot nieuwe opgaven.

Maar nieuwe technologische ontwikkelingen en innovatie bieden ook kansen voor nieuwe inzichten en oplossingen van vraagstukken. Het tempo en de impact van de verschillende ontwikkelingen variëren en liggen niet vast. Sommige trends voltrekken zich in de periode tot 2030, andere (vooral technologie en energie) kunnen zeker nog over een langere tijd doorwerken.

Een trend is een ontwikkeling in een bepaalde richting. De impact (het gevolg en het effect) en het tempo ervan zijn nog onzeker. Soms is de richting van het effect ook niet eenduidig. De trend dat er meer gekocht wordt via het internet kan als gevolg hebben dat er minder winkelverplaatsingen plaatsvinden, maar wat het netto-effect op de mobiliteit is, is maar de vraag. Er worden namelijk meer pakketjes bezorgd en de consument besteedt een deel van zijn vrijkomende tijd mogelijk aan andere verplaatsingen. De trend van het "e-winkelen" heeft daarmee zeker mobiliteitsgevolgen (vervoerwijzekeuze, tijdstippen), maar het effect op de totale mobiliteit (kilometers) en bereikbaarheid is niet op voorhand duidelijk.

Hierna beschrijven wij een aantal (landelijke) trends en ontwikkelingen en geven we aan wat de mogelijke impact ervan op mobiliteit is.

3.1 Vergrijzing

Het aandeel van het aantal personen met een leeftijd van 75 jaar of meer verdubbelt in de periode tot 2040. Ouderen blijven langer vitaal, thuis wonen en langer autorijden. Op hoge leeftijd (80+) neemt de vitaliteit af en zijn ouderen vaak niet meer in staat om zelfstandig deel te nemen aan sociale activiteiten of gebruik te maken van gezondheidsvoorzieningen.

Samenhang met mobiliteit

- Ouderen blijven langer autorijden. In de leeftijdscategorie 65-75 (vitale ouderen) neemt het autogebruik toe, vooral sociaal en recreatief. Dit veroorzaakt een toename van de mobiliteit buiten de spitsuren.
- Ouderen blijven langer fietsen. Het aantal (ernstige) ongevallen neemt toe, onder andere door eenzijdige ongevallen (ongeveer 25%). Ouderen blijven langer auto rijden. Het wordt daardoor ook drukker buiten de spitsuren.
- Ouderen blijven langer thuis wonen. Dit vraagt om een levensloopbestendige woonomgeving en bereikbaarheid van voorzieningen, terwijl het aanbod van het openbaar vervoer mogelijk afneemt en de afstand tot de voorzieningen toeneemt.

3.2 Verstedelijking en krimp

Het aantal inwoners in de provincie neemt nog maar beperkt toe. Er komen steeds meer ouderen en de omvang van de beroepsbevolking neemt af. De kleine kernen op het platteland en het buitengebied vergrijzen. Dit heeft invloed op de economische en sociale structuur: bedrijven vestigen zich meer in de Randstad en/of jongeren trekken naar de stad of de economische structuur 'past zich aan' aan deze omstandigheden.
Het wordt juist aantrekkelijk om in Overijssel te wonen als je werkzaam bent in de kennis- of diensten- of zorgeconomie (veel werk aan huis of dichtbij huis) en door het relatief grote woningaanbod van woningen die aantrekkelijk geprijsd zijn ten opzichte van de Randstad. Jongeren trekken steeds meer naar de stad. De stad verjongt en groeit.

De woningmarkt in een aantal groeisteden raakt overspannen (vooral Amsterdam en Utrecht maar ook in Zwolle, Enschede en Deventer). Er ontstaat uitwijkgedrag vanuit de Randstad naar steden die een aantrekkelijke woonomgeving bieden en goede verbindingen hebben met de economische centra in de Randstad.

Samenhang met mobiliteit

- Binnen de steden neemt de omvang het fietsverkeer toe, mede gestimuleerd door het gebruik van de e-fiets in het woon-werkverkeer. De verbindingen (alle modaliteiten) naar de economische centra in en rond Overijssel nemen in belang toe, juist ook voor het deel van de (potentiële) beroepsbevolking die niet over een auto (kan) beschikken en moeten reizen naar de bedrijfs- of werklocatie (vooral maakindustrie, onderwijs en kennis, toerisme en recreatie en zorg). Door de specialisaties en het 'uitwijkgedrag' neemt het belang van de verbindingen (waaronder openbaar) tussen de stedelijke centra toe.
- Het aantal voorzieningen in de dorpen neemt, ten gevolge van het afnemen van het draagvlak af. De bewoners raken daardoor meer aangewezen op de stad. Dit leidt, gecombineerd met een verschraling van het openbaar vervoer, tot meer autoverplaatsingen

3.3 Meer aandacht voor gezondheid

Gezondheid als beleidsthema komt terug op de agenda: gezonde stad, gezonde omgeving, duurzaamheid en gezond leven. Dat heeft onder andere te maken met de decentralisatie van het sociaal beleid (een gezonde bevolking levert financiële en maatschappelijke baten op), de vergrijzing, de bewuste keuze voor een lifestyle en welvaartsziekten (obesitas, luchtwegen, burn-out). De regelgeving rond de Omgevingswet stuurt aan op integraal beleid waarbij gezondheid één van de thema's is.

Samenhang met mobiliteit

- Het fietsgebruik in het woon-werkverkeer neemt toe
- Het recreatief fietsen en wandelen (toerisme en recreatie) groeit in samenhang met de toename van de vrije tijd en de vergrijzing.
- Obesitas neemt als 'volksziekte' in omvang toe. Het zitten is het 'nieuwe roken'.
  Een woonomgeving die uitnodigt tot beweging (lopen en fietsen) draagt bij aan gezondheid en vermindering van maatschappelijke kosten. Dit vraagt om een andere parkeerordening, fietsvriendelijke omgevingen en schaalverkleining.

3.4 Informatisering en digitalisering

In de digitale wereld staan mensen voortdurend met elkaar in verbinding en worden gedragspatronen en economische structuren beïnvloed. De beschikbaarheid van 'big data' biedt nieuwe mogelijkheden voor mobiliteitsconcepten en dienstverlening. De digitale revolutie gaat steeds sneller.

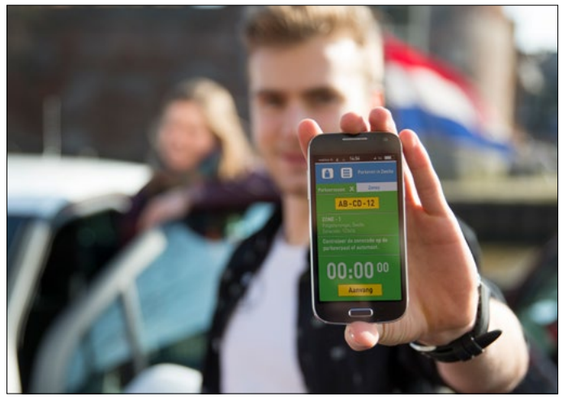

Samenhang met mobiliteit

- De digitalisering vervangt fysieke verplaatsingen maar veroorzaakt ook extra verplaatsingen.
- Traditionele verkeersvoorzieningen (straatmeubilair, parkeerautomaten) worden overbodig.
- De mogelijkheden en rollen voor digitale platforms en multimodale concepten die aansluiten bij de behoeften van reizigers en vervoerders nemen toe.
- De smartphone is een goed hulpmiddel bij het maken van de juiste keuze (voor het juiste vervoermiddel, het juiste tijdstip, de juiste informatie over de combinatie van vervoerwijzen, e.d.), maar het gebruik tijdens het fietsen en autorijden is een bedreiging voor de verkeersveiligheid.

3.5 Nieuwe voertuigtechnologieen

Het E-rijden (elektriciteit, waterstof) breekt door voor alle modaliteiten: fiets, scooter, auto, openbaar vervoer en vrachtverkeer, mede gestimuleerd door technologische innovatie (prijsdaling), aandacht voor duurzaamheid, gezondheid en wet- en regelgeving. Daarnaast doet het autonome voertuig (variërend van ondersteuning voor de bestuurder tot mogelijk uiteindelijk volledig geautomatiseerd) zijn intrede.

Samenhang met mobiliteit

- Het gebruik van de E-fiets blijft toenemen. Het wordt drukker op het fietspad en de snelheidsverschillen worden groter. De vraag naar goede stallingsvoorzieningen met oplaadmogelijkheden neemt toe.
- Electrische auto's zorgen voor minder geluidsoverlast en

stoten geen schadelijke stoffen uit. De vraag naar oplaadmogelijkheden groeit. Het aantal auto's neemt naar verwachting de komende jaren nog niet af. Dit leidt nog steeds tot een groeiende parkeerbehoefte.
- Het 'geautomatiseerde' motorvoertuig is geen oplossing voor de (stedelijke) congestie. De 'restcapaciteit' is onvoldoende om verdere groei van de automobiliteit (in de spitsuren) congestievrij of congestiearm op te vangen. De volgtijden van de voertuigen worden eerder groter dan kleiner.
- Voor de komende twee decennia is voor het individuele autoverkeer de ondersteuning van de rijtaken het meest waarschijnlijk. Een volledige automatisering voor het individuele autoverkeer wordt niet vóór 2050 - 2075 verwacht. De stap naar volledige automatisering is nog zeer onzeker.
- Het 'geautomatiseerde' of autonome voertuig biedt wel nieuwe kansen voor deelsystemen en vervoerconcepten op wijk- en dorpsniveau. Er zijn inmiddels in en buiten Nederland volledig autonome OV-systemen operationeel. Dit biedt kansen voor het verhogen van de efficiëntie en voor het bedienen van 'dunne' vervoerstromen.
- Schoon, stil openbaar vervoer en stedelijke functies kunnen beter worden geïntegreerd.

3.6 Duurzaamheid, energietransitie

Het Klimaatakkoord van Parijs (2015) luidt het einde in van het gebruik van fossiele brandstoffen. Het elektrisch rijden (inclusief waterstof) neemt toe. Duurzaamheid wordt steeds meer business en de verwachting is dat duurzame energie goedkoper gaat worden dan fossiele energie. De energiemarkt en de mobiliteitsmarkt 'versmelten'. De autofabrikanten investeren miljarden in de ontwikkeling en productie van elektrische auto's. De 'harde' infrastructuur wordt steeds intelligenter en multifunctioneel (infra als energiebron).

Samenhang met mobiliteit

- Mobiliteit wordt goedkoper en neemt toe en daardoor neemt ook de congestie toe.
- Alternatieven in de vorm van fiets, openbaar vervoer, vervoerservices en extra doorstroomkwaliteit (tegen een hogere prijs) worden steeds belangrijker in de stedelijke omgeving en tussen stedelijke centra.
- De techniek van de infrastructuur verandert drastisch. De koppeling met energieopwekking, energieopslag en klimaatadaptatie wordt sterker.
- Er zijn speciale voorzieningen nodig in verband met de stijgende zeespiegel en het extra regenwater.

3.7 Andere overheid

De rol van de overheid verandert. Dat is een maatschappelijke en politieke trend op het gebied van participatie en besluitvorming. Daarnaast ontstaan door de technologische ontwikkelingen meer marktconcepten en meer marktinitiatieven ("nieuwe spelers") op het vlak van mobiliteit die traditioneel het exclusieve overheidsdomein waren. De overheid krijgt daardoor minder grip op de markt van mobiliteit of hoeft dit zelfs niet eens te hebben. De rol van de overheid verschuift van regisseur naar partner. Daarbij zijn de accenten marktordening als dat nodig is en het bewaken en veilig stellen van maatschappelijke doelstellingen. Uiteraard houdt de overheid een belangrijke rol in de verdeling en inrichting van de openbare ruimte inclusief de verkeersinfrastructuur.

Samenhang met mobiliteit

- Nieuwe technologieën (digitalisering, individuele productie duurzame energie, voertuigen) en duurzaamheid zijn een kiem voor nieuwe businessmodellen.
- Dat biedt kansen voor nieuwe vervoerconcepten vanuit de markt. Kansen liggen er op het gebied van openbaar vervoer (of liever gezegd collectief vervoer op wijk- en buurtniveau) en bijvoorbeeld doorstroomroutes (betalen naar kwaliteit en gebruik).

3.8 Deeleconomie

Er ontstaan nieuwe vervoerconcepten, vormen van dienstverlening en verdienmodellen

Samenhang met mobiliteit

- In de stedelijke omgeving met zijn voorzieningen, openbaar vervoer en parkeerdruk wordt het (financieel) aantrekkelijker om auto's te delen en naar behoefte een passende auto te gebruiken. Autofabrikanten maken een switch naar 'mobility-as-a-service'. De eerste koppeling met vastgoed komt al voor: verhuur van appartementen in combinatie met mobiliteitsdiensten (zoals een elektrische deelauto). Het autodelen kan leiden tot een vermindering van de parkeerdruk en een afname van het autogebruik in de stad. Ook voor bedrijven (op bedrijventerreinen) is een pool van deelauto's voor bedrijfsverplaatsingen (financieel) aantrekkelijk.
- De OV-fiets is een groot succes. Uitbreiding naar OV-haltes van het streekvervoer en concepten voor toeristisch-recreatief gebruik liggen voor de hand. Tevens kan de deelfiets voorzien in de last-mile vanaf het station of/bushalte naar de werklocatie, waardoor het bereik van het openbaar vervoer enorm toeneemt (in oppervlakte factor 10 rond een halte).

4. Successen uit het verleden koesteren en versterken in de toekomst

We hebben de afgelopen jaren al flink aan de weg getimmerd op het gebied van mobiliteit.

Wij mogen best trots zijn op onze aanpak en willen daarom ook verder op de ingeslagen weg.

Daaruit vloeit ook een aantal opgaven voort.

4.1 Economie

De economie groeit weer hard in Nederland. Ook in (de regio) Zwolle gaat het economisch goed. Wij staan in de top 3 van de economische sterke regio's en in de top-10 van de beste binnensteden. Dat hebben wij mede te danken aan onze knooppuntfunctie en aan onze bereikbare, gastvrije en aangename binnenstad. Met het groeien van onze stad en het groeien van de economie hebben wij gelijk een opgave te pakken.

De opgave is om de aantrekkelijkheid (bereikbaar, leefbaar, gastvrij en aangenaam) te behouden. Dat zal ten gevolge van de mobiliteitstoename niet vanzelf gaan. Dat geldt voor het personenverkeer en het goederenvervoer over de weg, het water en het spoor. Meer doen op hetzelfde oppervlak vraagt om efficiënte oplossingen en het waarborgen van onze stedelijke kwaliteiten.

4.2 Gastvrijheid

Bereikbaarheid voor alle vervoerwijzen en een aangename stad gaan wat ons betreft hand in hand. Zwolle is een voorbeeld op het gebied van samenwerken: meedenken maar ook uitvoering geven aan projecten die bijdragen aan een bereikbare en aangename stad. Wij hebben daarvoor een 'stimuleringsregeling' opgezet voor het uitvoeren van bereikbaarheidsarrangementen. Dat is onderdeel van het programma Beter Benutten waarvoor het Rijk middelen ter beschikking heeft gesteld. Dit programma wordt opgevolgd door het programma Slim en Duurzaam.

De opgave is om met een toenemende verkeers- en parkeerdruk gastvrij te blijven.

4.3 Fietsen is ons dna

In 2014 is Zwolle verkozen tot Fietsstad van Nederland. Wij hebben dan ook hard gewerkt aan een aangename en veilige Fietsstad. Het aandeel van de fiets is behoorlijk hoog. Dat biedt voordelen op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid, duurzaamheid en gezondheid. De fiets maakt het mogelijk om onze ruimte efficiënt te gebruiken. Daar waar mogelijk ontvlechten wij de hoofdfietsroutes van het hoofdwegennet zodat er aangenaam en veilig gefietst kan worden. Als er meer personen fietsen, neemt de bereikbaarheid van het autoverkeer over de weg ook toe. Het is een aanpak in samenhang: niet fiets of auto, maar fiets en auto.

Het is een opgave om te zorgen voor aantrekkelijke fietsvoorzieningen die de verdere groei van het fietsverkeer mogelijk maken . Op een aantal routes zal hiervoor meer ruimte voor de fietser nodig zijn.

4.4 Buitenring: de slagader voor het autoverkeer

Er is veel geïnvesteerd in de Buitenring (IJsselallee en Ceintuurbaan) voor de doorstroming van het autoverkeer. De Buitenring is een compleet stelsel met een heldere structuur in onze stad. Dat maakt het mogelijk om het autoverkeer daarop zo veel mogelijk te bundelen. Dat is gunstig is voor de leefbaarheid in de stad en het fietsklimaat. Rond de Buitenring zijn grote publiekstrekkers aanwezig zoals het ziekenhuis, het stadion,onderwijsvoorzieningen en grote werklocaties. De autobereikbaarheid van deze locaties is goed maar loopt in de spits tegen de grens aan. Daarom is de bereikbaarheid per fiets en openbaar vervoer eveneens belangrijk om te voorkomen dat de Buitenring te zwaar wordt belast.

De opgave is om de bereikbaarheid, vooral tijdens de spitsuren, in stand te houden

4.5 Beter benutten slim en samen

Door de stedelijke en economische groei staat de doorstroming op de Buitenring onder druk in de spits. Buiten de spits zijn er geen problemen. Als de verkeersbelasting ontstaan er meer knelpunten in de spitsen. Binnen het programma Beter Benutten zetten wij in op het afvlakken van de spitsuren: minder reizen, anders reizen, op een ander tijdstip of via een andere route reizen. Naast het verbeteren van de infrastructuur (waar nodig en mogelijk) is het wijzigen van het mobiliteitsgedrag een belangrijk spoor bij het verbeteren van de bereikbaarheid.

De samenwerking met de werkgevers maakt het mogelijk om de spitsdrukte op de weg te verminderen. Diverse bedrijven hebben door het aanpassen van hun reiskostenregeling positieve effecten bereikt. Deze kunnen als voorbeeld dienen voor andere bedrijven. De koplopersaanpak van het project Beter Benutten heeft geresulteerd in 60 'slimme deals (maatregelen)' met werkgevers. Het project 'Spits Fietsen' leidde, door het belonen, tot het verminderen van spitsritten per auto. Ook hebben werkgevers zelf meer dan € 0,5 miljoen geïnvesteerd in slimme maatregelen.

Wij streven ernaar, dat ondanks de groei van de stad, de maximale belasting van de Buitenring in de spitsuren niet verder toeneemt. De groei van het autoverkeer willen we compenseren, door beperkte infrastructurele ingrepen als ook door verkeersmanagement en mobiliteitsmanagement (samenwerking met werkgevers, stimuleren van anders en op andere tijdstippen reizen).

Het programma Beter Benutten werd in Zwolle niet alleen ingezet voor mobiliteitsmanagement, maar tevens voor het vergroten van de gastvrijheid en projecten op het gebied van stadsdistributie.

Op regionaal niveau is Zwolle actief in het 'Minder Hinder Team'. Dit team is vooral actief bij grote wegwerkzaamheden en evenementen. De inzet van mobiliteitsmanagement draagt bij aan het in stand houden van bereikbaarheid en het voorkomen van overlast.

Aanpak Zalsman: duurzaam en bereikbaar

Acht groepen van minimaal drie medewerkers rijden sinds drie jaar dagelijks samen van huis naar werk en weer terug. En binnenkort komt daar een negende groep bij. Iedereen rijdt bij toerbeurt en heeft dan ook een week de auto privé ter beschikking. De werknemers hebben hun tweede auto de deur uit gedaan en besparen zo flink wat geld. Zalsman hanteert het credo 'duurzaam ondernemen is veel leuker ondernemen'. Het is veel leuker voor je mensen en je wordt er een leuker en een gezelliger bedrijf van. Je krijgt saamhorigheid. Het kost geen geld. Nee, het levert zelfs geld op.'

De opgave is om de samenwerking met en de inzet van de werkgevers verder uit te bouwen zodat de verkeersdruk van het autoverkeer tijdens de spitsuren wordt verminderd.

4.6 Parkeren en fietsen stallen

Naast onze aandacht voor het rijdende verkeer is het parkeren en stallen een belangrijk thema, zowel voor de auto als de fiets. De fiets is een kostbaar bezit (bijvoorbeeld e-fiets). Die moet je ook veilig kunnen achterlaten. Het ontbreken van stallingsvoorzieningen is een belemmering voor het fietsgebruik. De stallingsvoorziening Gasthuisplein is tot stand gekomen. Er is een onderzoek gestart naar het verder uitbreiden van de stallingsvoorzieningen voor de fietsers in het centrumgebied.
Gastvrijheid voor de bezoekers per auto betekent ook kunnen parkeren. In de nieuwe parkeergarage Katwolderplein zijn er 700 parkeerplaatsen bijgekomen. Wij hebben ons parkeeraanbod nu goed op orde.
We hebben stappen gezet in het uitbreiden van het inpandig parkeren en stallen. Dat draagt bij aan de bereikbaarheid, service en biedt mogelijkheden voor het verbeteren van de openbare ruimte.

De opgave wordt het verder versterken van onze gastvrijheid en het omgaan met ‘incidentele pieken’ in de parkeervraag. Nu de economie weer groeit, zal ook de parkeervraag verder toenemen. Vooral in het centrumgebied dat intensiever gebruikt gaat worden (verdichting) zijn efficiënte parkeeroplossingen een must. We willen extra inzetten op het inpandig parkeren en stallen. Dat maakt ruimte voor andere functies en draagt bij aan de verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte. Dat laatste vergroot de aantrekkelijkheid van onze historische binnenstad.

4.7 Verkeersveiligheid

In 2016 is de Verkeersveiligheidsprijs toegekend aan onze gemeente. Daar zijn wij blij mee, maar wij zijn er nog niet.

De kwetsbare deelnemers in het verkeer zoals jongeren en ouderen zijn meer dan een aandachtspunt op het gebied van de verkeersveiligheid. Daar ligt een belangrijke opgave. We steken naast verkeersveilige infrastructuur tevens in op preventie en gedragsbeïnvloeding.

4.8 Toegankelijkheid

De gemeente Zwolle is in 2018 genomineerd als meest toegankelijke gemeente van Nederland. Het aantal personen met een beperking neemt toe. In een samenleving waarin iedereen mee kan doen (inclusieve samenleving) is de fysieke toegankelijkheid noodzakelijk. Wij scoren goed, maar wij beseffen ook dat er nog veel te doen is.

De opgave is om met een integrale aanpak van de openbare ruimte en een juiste prioritering nog forse stappen te maken in het verbeteren van de toegankelijkheid.

4.9 Slim en samen

Zwolle heeft een traditie op het gebied van samenwerken. Met ondernemers, onderwijs, overheden en inwoners blijven we in de toekomst samenwerken. Samen betekent 1+1=3.

De laatste jaren is al succesvol ingezet op ‘Slim’ op het gebied van parkeren en verkeersregelingen. In de toekomst blijven we daar zeker gebruik van maken. De opgave is om nog meer gebruik te gaan maken van innovatieve toepassingen en nieuwe vormen van partnerschap te vinden zodat we nieuwe oplossingen kunnen inzetten voor onze mobiliteitsvraagstukken.

5. De urgentie en de opgaven

Naast de ingeslagen weg zien wij een aantal nieuwe opgaven verschijnen. Deze opgaven zijn een afgeleide van onze ambities als stad, onze positie in de regio of van trends en ontwikkelingen.

5.1 Vijf topambities opgenomen in de Omgevingsvisie (1.0):

1. Zwolle versterkt en benut het menselijk kapitaal van de stad: het functioneren van de stad in een netwerk. Het gaat om mensen die in Zwolle wonen, werken of de stad gebruiken).
2. Zwolle behoudt en versterkt haar ruimtelijke, cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten.
3. Zwolle versterkt haar stedelijkheid, wordt nationaal en internationaal aantrekkelijker en bestendigt zo haar (economische) toppositie als regio;
4. Zwolle is in 2050 klimaatbestendig en energieneutraal;
5. Zwolle nodigt uit om samen te werken aan vitale, solidaire, gezonde en duurzame stadsdelen

Opgave

Vanuit de mobiliteitsaanpak en de Mobiliteitsagenda leveren we een bijdrage aan de stedelijke ambities. Daarvoor is het nodig om programma's af te stemmen in tijd, locatie en prioriteit, zodat de middelen efficiënt kunnen worden ingezet.

5.2 Stad in een regionaal netwerk

Zwolle is aantrekkelijk om te wonen, te werken, voor onderwijs en om te investeren. Wij willen onze regionale netwerkpositie versterken: als poort naar het noorden voor het weg- en spoorverkeer, voor de verbindingen naar de stedelijke netwerken en nieuwe economische centra zoals Lelystad Airport. Een groeiende economie in combinatie met vergrijzing veroorzaakt een krapte op de arbeidsmarkt. De arbeidsmarkt binnen het invloedsgebied (catchment area) van werkgevers wordt kleiner. (Jonge) werknemers moeten van verder komen en beschikken niet altijd over een auto. Zwolle heeft nu al naar verhouding één van de hoogste aantallen werknemers van buiten de stad. Het belang van de regionale fiets- en de ov-bereikbaarheid van werklocaties neemt nog verder toe. Dit geldt eveneens voor de bereikbaarheid van regionale voorzieningen op het gebied van gezondheid, winkels, cultuur en onderwijs. Het aantal studenten zal de komende jaren nog blijven groeien.

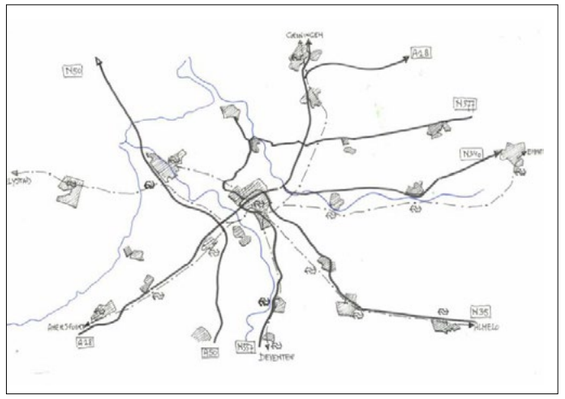

De regionale bereikbaarheid en mobiliteit houden niet op bij de stadsgrens. Uit de analyses van het Rijk en de Provincie is gebleken dat wij ook op regionaal niveau te maken krijgen met een mobiliteitsgroei en een toename van de congestie voor het autoverkeer in de spitsuren. Het aantal regionale verplaatsingen van en naar Zwolle neemt toe. Dit geldt voor het woon-werkverkeer, verkeer naar de onderwijsvoorzieningen, vrachtverkeer, verkeer naar winkels, evenementen en voorzieningen. Er moet een directe samenhang zijn tussen de aanpak op regionaal en lokaal niveau. Dit speelt voor de A28, A50, N50, N340, de Buitenring, de regionale fietsverbindingen en het regionale netwerk van openbaar vervoer inclusief de knooppunten en ketens (auto + openbaar vervoer, fiets + openbaar vervoer). De opnamecapaciteit van de stad en de capaciteit van de regionale aanvoerwegen moeten goed op elkaar afgestemd zijn. Vitale verbindingen voor

alle vervoerwijzen zijn cruciaal voor onze netwerkpositie in de toekomst. Meer fietsen en gebruik van het openbaar vervoer verlichten de druk op het wegennet. Overslagpunten voor goederen van vrachtwagen naar spoor, water, fiets of en nieuwe vormen van stadslogistiek kunnen de druk op het wegennet verminderen en de leefbaarheid van de stad vergroten.

De stad is zelf ook een netwerk waarin wijken, het centrumgebied, knooppunten en voorzieningen met elkaar moeten zijn verbonden. Een speciale opgave is het onderling verbinden van de binnenstad, het stationsgebied en de spoorzone.

De opgaven

- Versterken van de regionale en interregionale verbindingen voor alle vervoerwijzen inclusief 'de keten' (auto+openbaar vervoer, fiets+openbaar vervoer).
- Borgen van het functioneren van de Buitenring als regionale schakel.
- Afstemming van de aanpak A28 op de stedelijke bereikbaarheid (opnamecapaciteit van de stad en regionale rol van fiets en openbaar vervoer).
- Versterken van het stedelijk fietsnetwerk.
- Verbindingen tussen binnenstad, stationsgebied en Spoorzone tot stand brengen.

5.3 De groeiende stad

Zwolle gaat de komende jaren nog flink groeien. Er komen in de periode tot 2040 nog ongeveer 10.000 woningen bij, waarvan 3.000 binnenstedelijk in de komende 10 jaar. De bevolking groeit van 125.000 naar 140.000 inwoners.. Dit leidt tot een mobiliteitstoename die versterkt wordt door de economische groei en de onderwijsfunctie. Wij willen de mobiliteitsgroei op een zodanige wijze opvangen dat wij de bereikbaarheid maar ook de kwaliteit (leefbaarheid, duurzaamheid, veiligheid) van de stad in stand kunnen houden. De Buitenring wordt gebruikt voor de regionale functie en voor het verdelen van het autoverkeer in de stad. De andere delen van het wegennet en de stad zijn vooral bedoeld om het bestemmingsverkeer (auto) en het fietsverkeer af te wikkelen.

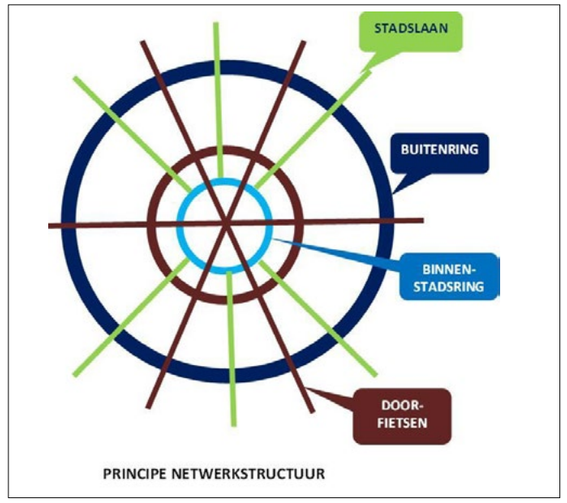

PRINCIPE NETWERKSTRUCTUUR

Onze Buitenring zit in de spitsuren al behoorlijk vol. Uitbreiden van de capaciteit is ruimtelijk en kwalitatief niet of nauwelijks mogelijk en zou forse investeringen vragen. De capaciteitsbeperkingen ontstaan op de kruispunten. Daarom is het zaak om de Buitenring optimaal te benutten door het verbeteren van kruispunten, de inzet van verkeersmanagement (slim: verkeersmanagementsysteem, voertuigcommunicatie, intelligente verkeerslichten), mobiliteitsmanagement (anders reizen en minder spitsbelasting). Vooral op de kruispunten met de Buitenring kunnen door de aanleg van fietstunnels meerdere vliegen in één klap worden geslagen: betere doorstroming voor het autoverkeer, opheffen van de wachttijd voor fietsers en het verhogen van de verkeersveiligheid. De Stadslanen vormen een belangrijk schakel tussen de Buitenring, de wijken en de binnenstad. Als toegangen naar onze stad zijn ze van belang voor het stadsbeeld en de bereikbaarheid zonder een barrière te vormen tussen de wijken.

Binnen de looptijd van de nieuwe Mobiliteitsagenda verwachten wij nog geen effecten van de autonoom rijdende auto. Wij houden de ontwikkelingen wel nauwlettend in de gaten. Voor het vrachtverkeer is winst te behalen door beïnvloeding van verkeerslichten en door multimodale knooppunten waar de weg, water en/of spoor met elkaar verknoopt worden of waar overslag plaatsvindt van grote voertuigen naar kleinere voertuigen. Vooral in de spitsuren zal de rol van fiets en het openbaar vervoer moeten toenemen, zodat de Buitenring goed kan blijven functioneren. Buiten de huidige spitsuren kan de groei op de Buitenring nog gemakkelijk worden opgevangen. Capaciteitsproblemen zullen echter ook gaan optreden voor het fietsverkeer. De fietspaden, tunnels en oversteken worden drukker. Om aangenaam en veilig te kunnen fietsen is extra capaciteit en kwaliteit ook voor fietsers nodig.

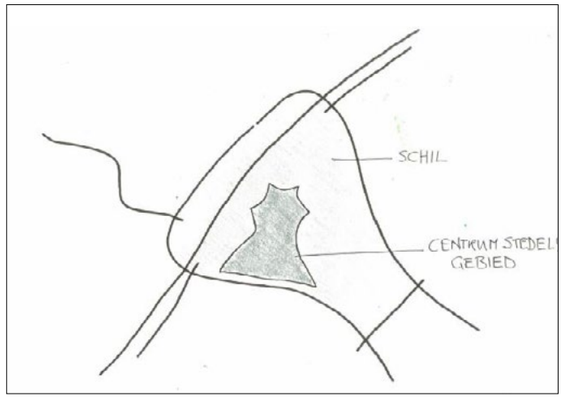

De opgaven

- De stad groeit: verdichting, economische activiteiten en onderwijs. De Buitenring loopt in de spitsuren nu al tegen de capaciteitsgrenzen aan. Vooral in de spitsuren zal het gebruik van fiets en het openbaar vervoer (mede in combinatie met de fiets of de auto) moeten toenemen, zodat de Buitenring goed kan blijven functioneren. Capaciteitsproblemen gaan ook optreden voor het fietsverkeer. De fietspaden, tunnels en oversteken worden drukker. Om aangenaam en veilig te kunnen fietsen is extra capaciteit en kwaliteit ook voor fietsers nodig.
- Mobiliteitsgroei ten gevolge van verdichting en economische groei mogelijk maken met behoud van de stedelijke kwaliteit, leefbaarheid, bereikbaarheid en veiligheid. De opgave heeft betrekking op alle vervoerwijzen.
- Benutten van de Buitenring door het waar mogelijk verhogen van de capaciteit van kruispunten, de aanleg van fietstunnels en het inzetten van verkeersmanagement, en mobiliteitsmanagement.
- Ontwikkelen van multimodale logistieke knooppunten (overslag weg-water-spoor of van grote naar kleinere voertuigen).

5.4 Uitbreiding centrumgebied

In het (uitgebreide) centrumgebied (van historische binnenstad tot en met Hanzeland) is een nieuwe balans nodig in verband met de toename van de woonfunctie en de ruimte die nodig is voor het verkeer en parkeren. Meer doen op eenzelfde oppervlak betekent ook efficiënter en slimmer omgaan met de verkeers- en parkeerruimte: ruimte en veiligheid voor het langzaam verkeer en toegankelijkheid voor het gemotoriseerde bestemmingsverkeer. Voor het rijdende verkeer ligt de opgave vooral in het opvangen van de groei van het fietsverkeer en een goede bediening per openbaar vervoer. Voor de bezoekers van de binnenstad per auto, die buiten de spitsuren komen, blijft de bereikbaarheid goed.

Voor het autoverkeer ligt de opgave in een veilige inrichting en bereikbaarheid van de parkeervoorzieningen. De parkeervraag neemt toe als gevolg van de economische en regionale ontwikkelingen. Tevens willen we bouwen in het centrumgebied en bestaat de ambitie om de openbare ruimte in het centrumgebied meer autoluw te maken. Van belang is ook om het autobezit in het centrumgebied te verlagen door het aanbieden van aantrekkelijke alternatieven als elektrische deelauto's, deelfietsen en mobiliteitsabonnementen. Door deze in te zetten bij alle nieuwe woningbouwontwikkelingen kan de parkeervraag verlaagd worden en daarmee de nieuwbouwopgave voor parkeervoorzieningen en de parkeerdruk op straat.

We zullen een strategie en een ruimtelijk plan moeten ontwikkelen voor de wijze waarop wij kunnen voorzien in de parkeervraag, die toeneemt als gevolg van de groei van de stad, de economische ontwikkeling en de ambitie om meer bezoekers te trekken. Daarbij zal het accent komen te liggen op het benutten van bestaande parkeergarages (dubbelgebruik), piekmanagement en het versterken van de beeldkwaliteit en aantrekkelijkheid van de historische kwaliteit. Daarvoor kan het nodig zijn om bestaande parkeervoorzieningen uit te breiden, waar nodig te verplaatsen en dubbel te gebruiken. In combinatie met de opzet van het openbaarvervoernetwerk is het interessant om de toepassing van het Groningse model te beoordelen: dichtbij parkeren, iets verder weg parkeren (eventueel in combinatie met aanvullende servicevervoer) en/of op afstand parkeren bij snelle openbaarvervoerverbindingen (spoor, bus).

De opgaven

- Voor het uitgebreide centrumgebied voorzien in de parkeervraag (verdichting, meer bezoekers) in balans met de benodigde ruimte voor de verdichting en de kwaliteit van de openbare ruimte in combinatie met het benutten van parkeervoorzieningen en het verlagen van de parkeervraag.
- Voor het uitgebreide centrumgebied slim omgaan met de pieken in de parkeervraag en het inzetten van parkeren op afstand in combinatie met het regionale netwerk van openbaar vervoer.
- De ruimte vooral benutten voor het langzame verkeer en het gemotoriseerde bestemmingsverkeer.

5.5 Verkeersveiligheid

De landelijke tendens van ongevallenafname lijkt tot stilstand te komen. De problematiek staat op de landelijke agenda. De aanbevelingen uit het manifest 'Verkeersveiligheid: een nationale prioriteit' zijn opgenomen in het regeerakkoord. Wij willen uiteraard ook in Zwolle een verder afname van het aantal verkeersslachtoffers. Wij richten ons op de ongevallenlocaties (reactief). Wij blijven ook proactief aan het werk door te zorgen voor een duurzaam verkeersveilige openbare ruimte, aandacht voor locaties die als onveilig worden ervaren en het verbeteren van het verkeersgedrag.

De toename van het fietsverkeer vraagt om extra aandacht voor de verkeersveiligheid. Meer fietsers en grotere snelheidsverschillen (e-fiets) leiden tot een verhoogd verkeersveiligheidsrisico, vooral op de fietspaden die in twee richtingen worden bereden. .Specifieke aandacht is nodig voor de kwetsbare verkeersdeelnemers (jongeren en ouderen). In Zwolle is 40% van de verkeersslachtoffers een fietser. Ouderen blijven langer fietsen. Dat is voor de vitaliteit een goede ontwikkeling. Echter het aantal (ernstige) ongevallen neemt toe, onder andere door eenzijdige ongevallen. Ongevalscijfers van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) laten zien dat ouderen een verhoogd overlijdensrisico in het verkeer hebben, zeker vanaf 75-jarige leeftijd. Onder ouderen, vooral 80-plus-

Stadsgesprek:
extra aandacht voor kinderen
en snelheidsverschillen

sers, is het aantal verkeersdoden de afgelopen jaren gestegen. Er kwamen 119 80-plussers om in 2015, in 2010 waren dit er nog 94.

De opgaven
- Verminderen van het aantal letselongevallen met specifieke aandacht voor:
  - kwetsbare verkeersdeelnemers (jongeren, ouderen, personen met een beperking)
  - het centrumgebied en ongevallenlocaties
  - een preventieve aanpak (duurzaam veilig en betrekken subjectieve verkeersonveiligheid).
- Negatieve effecten als gevolg van de toename van het (e-) fietsgebruik en de snelheidsverschillen op het fietspad opheffen.

5.6 Fietsen

Er wordt veel gefietst in Zwolle. Volgens het Mobiliteitsonderzoek (2015) wordt buiten het woon-werkverkeer voor meer dan 70% van de verplaatsingen gebruik gemaakt van de fiets. Voor het woon-werkverkeer bedraagt het aandeel bijna 50%. Landelijk gezien staat de fiets ook volop in de belangstelling en neemt het fietsen toe. Fietsen in steden is efficiënt en gezond, vandaar dat er volgens de Landelijke Agenda Fiets gestreefd wordt naar een toename van het fietsgebruik met 25% tot 2027. Zwolle sluit zich daar bij aan.

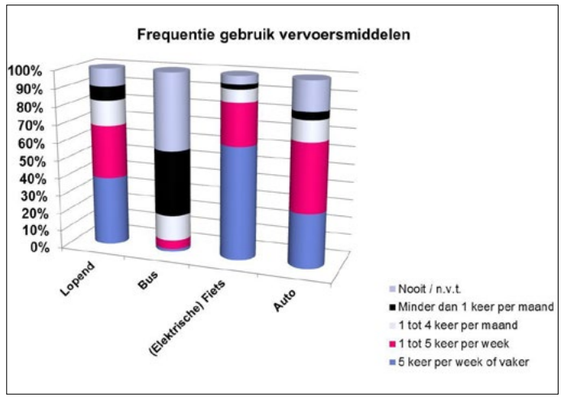

Sommige fietspaden zijn al erg druk in de spitsuren. Dat zal nog toenemen door de groei van de stad en de inzet om de spitsbelasting op de weg te verminderen. Daarmee kan ook de verkeersveiligheid op de fietspaden onder druk komen te staan. Vooral op de fietspaden die in twee richtingen worden bereden, leidt de combinatie van toename van fietsverkeer en toename van snelheidsverschillen (e-fiets) tot een verhoogd verkeersveiligheidsrisico. Dat betekent dat op de fietspaden eenzelfde ontwikkeling optreedt als wij voor het autoverkeer gezien hebben: een aantal fietspaden wordt te vol. Er is dus, juist ook om het fietsen aantrekkelijk te houden, meer ruimte voor de fietsers nodig. Om het gebruik van de fiets nog aantrekkelijker te maken is het een opgave om te voorzien in 'missing links' en het aantal barrières (wegen, spoorwegen, waterwegen) te verminderen. Net als voor het autoverkeer is het stallen van de fiets een onmisbaar onderdeel. Als we streven naar een groei van het aantal fietsers dan hoort daar ook een kwaliteitsslag bij voor het stallen. Het onbeheerd achter moeten laten van een dure fiets in de openbare ruimte is voor de potentiële fietser geen optie en zet dan ook een rem op het fietsgebruik.

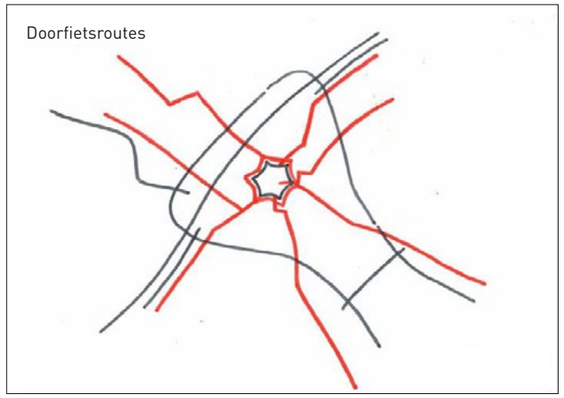

Ten slotte vraagt de fietser als kwetsbare verkeersdeelnemer, waaronder kinderen en ouderen, bijzondere aandacht op het gebied van de verkeersveiligheid. Hiervoor wordt ingezet op duurzame veilige voorzieningen en een preventieve aanpak.

Stadsgesprek:
langzaam verkeer meer kortere verbindingen geven

De opgaven
- Zwolle is een echte fietsstad. Om dit succes te continueren en uit te bouwen is het nodig om te verleiden tot meer fietsen en om voldoende kwaliteit en capaciteit te bieden op ons fietsnetwerk. Meer fietsen draagt bij aan meer gezondheid, duurzaamheid en minder drukte op het hoofdwegennet.
- Groei van het fietsverkeer mogelijk maken door een netwerk van fietsvoorzieningen met voldoende capaciteit.
- Het fietsen extra aantrekkelijk maken door de kwaliteit van het fietsnetwerk, de veiligheid van het fietsnetwerk en directe verbindingen (verminderen omrijden).
- Realiseren van een capaciteits- en kwaliteitssprong voor de stallingsvoorzieningen voor fietsen.
- De verkeersveiligheid voor het fietsverkeer vergroten.

5.7 Openbaar vervoer

Provincie Overijssel is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer. Voor zowel voor de regionale bereikbaarheidsfunctie (centrumgebied, werken, onderwijs) als de lokale toegankelijkheidsfunctie (vergrijzing, zelfredzaamheid, en het zelfstandig gebruik van voorzieningen) is het openbaar vervoer voor een stad als Zwolle belangrijk.Er zijn grote veranderingen op het gebied van openbaar vervoer gaande. Zo worden in het kader van de zo genaamde herijking van het openbaar vervoer de sterke buslijnen in stand gehouden en versneld, anderzijds worden zwakke lijnen ('lege' bussen) opgeheven dan wel de frequentie verlaagd en vervangen door maatwerk. Verder wordt de komende jaren het regionaal vervoer in het gehele verzorgingsgebied van Zwolle opnieuw aanbesteed. Dit leidt tot een nieuwe vervoersconcessie vanaf 2020. Dit geeft grote kansen op te komen tot een regionaal openbaar vervoersysteem dat goed in de vervoerbehoefte van Zwolle kan voorzien.

Op regionaal niveau zijn er mogelijkheden om het bestaande netwerk van met name spoorverbindingen te versterken.Vanaf (nieuwe) stedelijke en regionale overstappunten en knooppunten kan het openbaar vervoer worden gebundeld in combinatie met het gebruik van de auto of de fiets als voortransport. Overstappunten zijn mogelijk op verschillende schaalniveaus: in de regio (treinstations), aan de rand van de stad (OV-verbindingen naar economische centra) en aan de rand van de binnenstad (servicevervoer vanuit parkeervoorzieningen). Overstap- en knooppunten in het (regionale) netwerk zorgen er voor dat er niet altijd via station Zwolle gereisd hoeft te worden. Daardoor kan de reis per openbaar vervoer (in combinatie met auto of fiets) sneller worden. Overstap- en knooppunten functioneren uitsluitend goed als ze de reiziger ook echt een voordeel bieden.

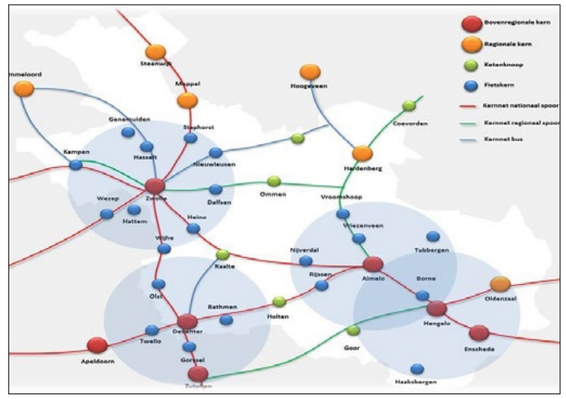

Wij willen bereiken dat de concurrentiepositie van het openbaar vervoer voor regionale verplaatsingen in de spitsuren sterker wordt voor het woon-werkverkeer en voor onze bezoekers. Ook voor het openbaar vervoer geldt, dat er we zo efficiënt mogelijk moeten omgaan met de spitsvraag. Denk alleen maar aan de toename van het aantal studenten in de komende jaren. Het optimaal gebruiken van de beschikbare spoorverbindingen en nieuwe vervoertechnieken gaan daarin een rol spelen. Als stad Zwolle is onze inbreng, als gesprekspartner van de provincie, in de ontwikkeling van het openbaar vervoer in de stad en regio, hard nodig.

Voor de toegankelijkheidsfunctie is meer maatwerk (innovatieve vervoersvormen) nodig in aanvulling van de bestaande buslijnen. De combinatie van sterke lijnen en efficiënt maatwerk houdt het openbaar vervoer betaalbaar met behoud of zelfs een verbetering van het bedieningsniveau.

De opgaven
- De klassieke benadering van het openbaar vervoer werkt niet goed. Voor het woon-werkverkeer is het vaak niet een goed alternatief en lege bussen op zwakke lijnen zijn niet efficiënt. De ligging van Zwolle in het hart van een (regionaal) spoorwegnetwerk biedt mogelijkheden om de trein meer te benutten en het aantal overstappunten uit te breiden. Sterke regionale spoorlijnen, streek- en stadsbussen kunnen dan meer concurreren met het gebruik van de auto. De zwakke openbaarvervoerlijnen kunnen worden vervangen door maatwerk zodat de toegankelijkheidsfunctie (zelfredzaamheid) gewaarborgd blijft.
- Samen met de provincie en regiogemeenten komen tot een integrale toekomstvisie voor het regionaal openbaar vervoer met als doelen: meer concurrentievermogen van het regionale openbaar vervoer ten opzichte van de auto, het beter benutten van de spoorwegen en het kwalitatief verbeteren van (nieuwe) stedelijke en regionale overstappunten en knooppunten (in combinatie met de fiets en de auto).
- Binnen de stad, samen met de provincie, ontwikkelen van maatwerk voor het openbaar vervoer ter vervanging van zwakke lijnen.

Stadsgesprek:
spoor benutten

5.8 Duurzaamheid, gezondheid, energietransitie en klimaatadaptatie

De duurzame stad heeft de toekomst. Zwolle wil in 2050 klimaatbestendig en energieneutraal zijn. Ook hebben wij een ambitie op het gebied van circulaire economie. Mobiliteit moet ook een belangrijk deel bijdragen aan deze ambities in de vorm van duurzame mobiliteit. Dit geldt voor het autoverkeer, brommers en scooters, het openbaar vervoer en de (binnenstad)distributie en uiteraard de ambitie om nog meer te fietsen in onze stad. Daarmee wordt de CO_2-emissie sterk verminderd (-30%). Alle autofabrikanten investeren fors in elektrische auto's. Als gemeente spelen wij samen met de Provincie en anderen een rol in het zorgdragen van voldoende oplaadinfrastructuur. Dat blijft niet beperkt tot de 'klassieke' oplaadpaal maar gaat verder: snel laden en smart grids.

De aandacht voor gezondheid neemt toe. In de gezondheidszorg verschuift de aandacht van het genezen van ziekten naar het voorkomen ervan. Dit is het hoofdthema van de nieuwe omgevingswet en omgevingsvisie (viitale mensen in een vitale stad). Luchtverontreiniging levert een belangrijke bijdrage aan ziekte en sterfte. Alleen al blootstelling aan fijnstof is verantwoordelijk voor ongeveer 4% van de ziektelast in Nederland (bron: Gezondheidsraad). Na roken (13%) behoort luchtverontreiniging daarmee tot één van de belangrijkste risicofactoren, in dezelfde orde van grootte als overgewicht (5%) en weinig lichamelijke activiteit (3-4%). Meer duurzame mobiliteit, meer lopen en fietsen dragen allemaal bij aan een schonere lucht. Lopen speelt vooral een rol in de directe woonomgeving (recreatief en naar voorzieningen). De gezondheidsprofielen van de verschillende buurten kunnen een rol spelen bij de gewenste 'beweeguitdagingen' in de buurten. Dat kan vragen om een herschikking van de openbare ruimte.

Een gezonde stad is een stad die uitnodigt tot bewegen en ruimte biedt om aangenaam te verblijven Vooral dit laatste is een belangrijke opgave voor het centrumgebied. Zoals in de binnenstadvisie is benoemd, willen wij minder (op straat geparkeerde) auto's in de historische binnenstad.

De stad van de toekomst moet ook voorbereid zijn op de klimaatveranderingen. Vooral waterberging en –afvoer zijn een belangrijke opgave. De wijze van aanleg en ontwerp van infrastructuur kan daarin bijdragen. Voor het gebruik van de infrastructuur (wegen, fietspaden en parkeervoorzieningen) en dus de bereikbaarheid is het van belang dat overtollig water goed wordt afgevoerd. Voor de veiligheid zijn calamiteitenroutes nodig per stadsdeel. Daarnaast kan de infrastructuur 'slim' en duurzaam worden ingezet bijvoorbeeld als energiebron en door rekening te houden met hergebruik (circulair).

De opgaven
- Een duurzame stad is nodig voor de gezondheid van onze inwoners en om toekomstbestendig te kunnen functioneren op het gebied van de energietransitie, schonere lucht en klimaatadaptatie.
- Meer gebruik van zero emissie vervoermiddelen.
- Meewerken aan het uitbreiden van de (slimme) oplaadinfrastructuur.
- Groei van het fietsverkeer tot stand brengen
- De stad inrichten zodat deze uitnodigt tot bewegen (aandacht voor het buurtniveau).
- Bereikbaarheid en veilige routes bieden naar de sportvoorzieningen.
- Parkeerarme straten in de historische binnenstad realiseren
- Toepassen van klimaatadaptieve en energie-opwekkende infrastructuur en parkeervoorzieningen en het beschikbaar hebben van calamiteitenroutes.

Stadsgesprek:
- historische binnenstad autoluw maken
- parkeren aan de rand

5.9 Toegankelijkheid

De vergrijzing en het aantal personen met een beperking groeit met ongeveer 50% in de periode tot 2030. Nederland heeft het VN-verdrag betreffende de rechten van mensen met een handicap geratificeerd. Daarin staat dat personen met een beperking toegang moeten hebben tot de fysieke omgeving en tot vervoer in zowel stedelijke als landelijke gebieden. De praktische handleiding voor gemeenten is opgenomen in Agenda 22.
Ouderen blijven langer thuis wonen. Dit vraagt om een levensloopbestendige woonomgeving en bereikbaarheid van voorzieningen, terwijl het aanbod van openbaar vervoer mogelijk afneemt en de afstand tot de voorzieningen toeneemt. Zwolle blijft verder werken aan een inclusieve samenleving: een samenleving die algemeen toegankelijk is. In een inclusieve samenleving kan iedere burger, met of zonder beperking, volwaardig meedoen. Dat stelt eisen aan de toegankelijkheid van de openbare ruimte, vervoer (alle vervoerwijzen) en voorzieningen. Daarbij zal het nodig zijn om oog te hebben voor verschillende doelgroepen, zoals personen die slecht ter been zijn, personen met beperkt zicht en dementerende personen. Een goed onderhoudsniveau is hiervoor tevens van belang.

De opgaven
- De stad zodanig inrichting dat deze toegankelijk is voor mensen met een beperking.
- Rekening houden met verschillende behoeften aan toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

6. Richtinggevende principes voor de koers

Voor de ontwikkeling van de Mobiliteitsvisie en de Mobiliteitsagenda kunnen wij de volgende richtinggevende principes hanteren:

- Daily Urban System, mobiliteit gaat verder dan de gemeentegrenzen.
- Keuzevrijheid in het mobiliteitsgedrag.
- Balans tussen mobiliteit en omgeving.
- Duurzame mobiliteit noodzakelijk.
- Samen, van participatie naar partnership.
- Slimme mobiliteit biedt extra kansen.

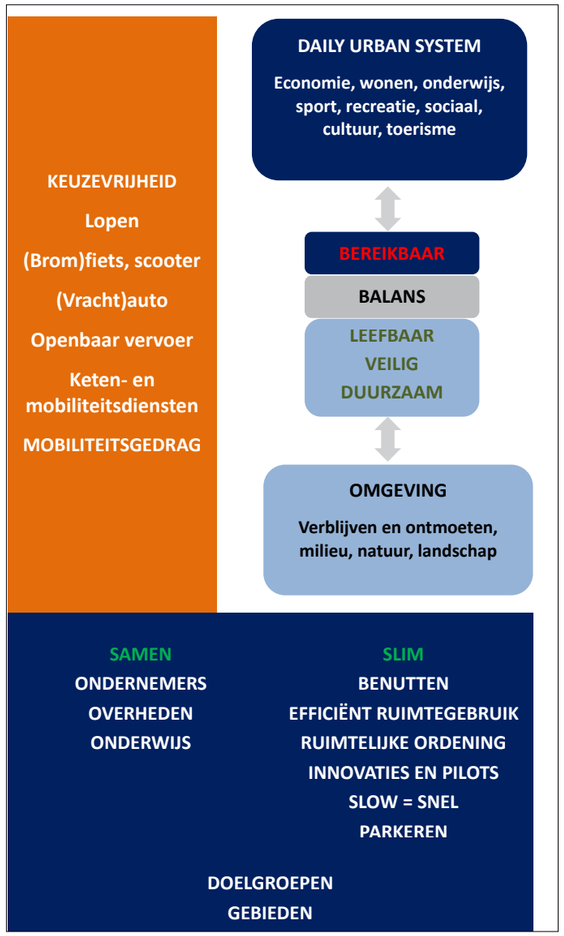

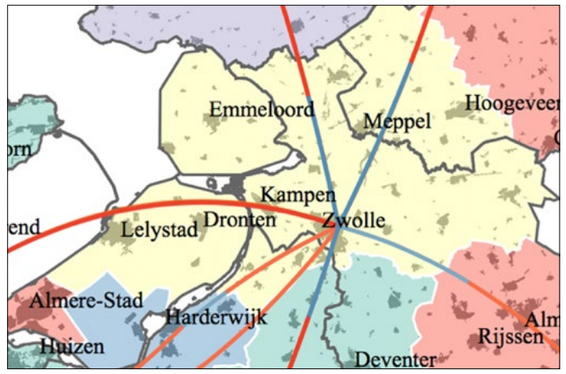

6.1 Daily Urban System, mobiliteit gaat verder dan de gemeentegrenzen

Ons mobiliteitsbeleid gaat niet over onze stad alleen. Wij zijn de poort naar het noorden, het tweede OV-knooppunt van Nederland, en een regionaal centrum voor logistiek, werken, studeren en bezoek aan winkels en evenementen. Zwolle behoort nationaal tot de steden met het grootste aandeel inkomend en uitgaand verkeer (pendel) ten opzichte van de eigen bevolking.

Mobiliteit speelt zich voor een groot deel af in het verzorgingsgebied van onze stad, ook wel Daily Urban System (DUS) genoemd: in een gebied tot ongeveer 25 km rondom Zwolle wordt ongeveer 80% van de verplaatsingen uitgevoerd.

Het samenspel tussen stad en regio is dan ook erg belangrijk. Wij doen als stad wat wij kunnen doen: fietsvoorzieningen (routes en stallen), verkeersveiligheid, verkeersmanagement op de Buitenring en de omliggende regionale en nationale wegen, samenwerken op het gebied van mobiliteitsmanagement en Beter Benutten, doorstroming van de buslijnen en inzetten op duurzame vormen van mobiliteit. Voor veel van deze thema's zijn wij echter mede afhankelijk van de samenwerking met onze regionale partners. Hier willen we dan ook versterkt op inzetten..

6.2 Keuzevrijheid in het mobiliteitsgedrag

Gastvrijheid is ons motto: bereikbaarheid voor alle vervoerwijzen en een aangename stad gaan wat ons betreft hand in hand. Alle vervoerwijzen hebben onze aandacht nodig. De reiziger heeft en houdt altijd zelf de keuzevrijheid voor zijn reisgedrag. Iedereen is er echter wel bij gebaat als de keuze valt op een duurzame verplaatsingswijze, zodat de effecten op de omgeving beperkt blijven en wij de beschikbare ruimte zo efficiënt mogelijk kunnen benutten. Deze aanpak kan per deel van de stad verschillend zijn. Het centrumgebied vraagt om een andere aanpak dan de buitenring. Het is belangrijk dat de reiziger echt iets te kiezen heeft:

Vooral binnen onze gemeente en in de directe omgeving is het gebruik van de fiets kansrijk. De meeste verplaatsingen kunnen binnen een fietsbare afstand (← 7,5 km) worden afgelegd. Met een elektrische fiets zijn alle verplaatsingen binnen de stad en een groot aantal binnen de regio te fietsen. Kwaliteit, capaciteit, doorstroming en leuk kunnen fietsen zijn eigenschappen van een goed fietsklimaat.

Het belang van het lopen is niet te onderschatten. Dit speelt vooral in de directe woonomgeving naar de voorzieningen (boodschappen, basisonderwijs, dienstverlening) en naar het openbaar vervoer. Uitnodigende en goede looproutes zijn belangrijk voor de verkeersveiligheid, het stimuleren van bewegen en de zelfredzaamheid van ouderen en personen met een beperking (inclusieve samenleving).

Op regionale schaal is een sterk netwerk van openbaar vervoer gewenst. De fiets en de auto (ketenmobiliteit) spelen eveneens een belangrijke rol voor het gebruik van het openbaar vervoer. Immers het regionale openbaar vervoer kan niet voor iedereen tot bij de voordeur komen. Op regionaal niveau, vooral voor het woon-werkverkeer, is een concurrerende reistijd nodig van het openbaar vervoer ten opzichte van de auto.

Voor het (vracht)autoverkeer in en rond de stad is de Buitenring de slagader. De Buitenring is essentieel voor de bereikbaarheid maar ook voor de leefbaarheid en het fietsklimaat. Door het autoverkeer te bundelen op de Buitenring is er elders minder verkeersoverlast en meer ruimte voor de fietser. Een goede verkeersafwikkeling op de Buitenring blijft nodig. Een grootschalige uitbreiding is, zonder de structuur en kwaliteit van de stad aan te tasten, niet meer mogelijk. Wel kunnen we de Buitenring nog beter benutten door de kruispunten zo efficiënt mogelijk in te richten en te regelen, de inzet van verkeersmanagement op routes, gemotoriseerd verkeer en kruisend fietsverkeer te ontmengen door de aanleg van fietstunnels of -bruggen en mobiliteitsmanagement (werkgeversaanpak: stimuleren fietsgebruik en spreiden van de spitsbelasting).

6.3 Balans tussen mobiliteit en omgeving

Mobiliteit heeft omgevingseffecten (milieueffecten, ruimtebeslag, barrières, veiligheid). Mobiliteit en omgevingskwaliteit kunnen op gespannen voet met elkaar staan, maar het is niet het één of het ander, het is én-én. De wijze waarop wij de juiste balans vinden, verschilt per type gebied.

In de woonwijken is de kwaliteit van de woonomgeving (leefbaarheid: veilig, geen verkeers- en parkeeroverlast) essentieel. De woonwijken zijn niet bedoeld voor doorgaande gemotoriseerd verkeer. De toegankelijkheid voor het gemotoriseerd verkeer en de positie van het langzame verkeer zijn het belangrijkste in combinatie met groenvoorzieningen en 'bewegingsvrijheid'. De 'waarde' van een woning wordt voor 50% bepaald door de woning zelf en voor 50% door andere factoren zoals: de kwaliteit van de openbare ruimte, het aanbod van voorzieningen, de bereikbaarheid (auto, fiets, openbaar vervoer), de veiligheid.

Het centrumgebied (binnenstad, schilwijken en de spoorzone) heeft bijzondere kwaliteiten en is van economisch belang. In de autoluwe binnenstad staan het verblijven, ontmoeten en beleven op nummer één. Je moet er wel goed kunnen komen. De nadruk voor het gemotoriseerd verkeer ligt op het bestemmingsverkeer. Wij willen daar geen doorgaand gemotoriseerd dat dwars door de stad rijdt en dat beter van de Buitenring gebruik had kunnen maken. Het voorkomen van doorgaand gemotoriseerd verkeer draagt bij aan het verhogen van de bereikbaarheid voor het bestemmingsverkeer. In verband met de te verwachten en gewenste groei van het fietsverkeer is meer ruimte en veiligheid voor de fietsers nodig. De Buitenring heeft voor het autoverkeer een doorstroomfunctie en is essentieel voor de bereikbaarheid van het economische verkeer. De verkeersfunctie is nummer één maar wel binnen de randvoorwaarden van oversteekbaarheid, veiligheid en het beperken van de omgevingsoverlast. Vanaf de Buitenring voeren stadslanen het verkeer naar de wijken en het centrumgebied. Op deze lanen wordt een balans gezocht tussen doorstroming, leefbaarheid, oversteekbaarheid en veiligheid.

Stadsgesprek:
binnensteden worden eventsteden, houd het aantrekkelijk

6.4 Duurzame mobiliteit noodzakelijk

Klimaatverandering en energietransitie vormen een wereldvraagstuk dat uitsluitend opgelost kan worden als iedereen zijn steentje bijdraagt. Het klimaatakkoord (Parijs, 2015) betekent dat ook voor het mobiliteitssysteem een transformatie nodig is: het moet schoner en zuiniger en wij gaan meer duurzame energie gebruiken. De duurzame stad heeft de toekomst. Minder emissies van PM10 (fijn stof) en NOx leiden tot een schonere en gezondere leefomgeving. Dit betaalt zich tevens uit in economische winst (minder arbeidsverzuim en lagere zorgkosten) en meer welzijn.

De fiets is het duurzame vervoermiddel 'avant la lettre'. In Zwolle wordt al veel gefietst. Wij willen het gebruik van de fiets verder vergroten door een uitstekend fietsklimaat te bieden. Voor een uitstekend fietsklimaat is het nodig dat wij ruimte maken voor de fietser. Doordat de 'speelruimte' beperkt is, zijn hier en daar principiële keuzes en slimme oplossingen noodzakelijk. Als de fiets veilig, sneller en gemakkelijker is dan de auto, neemt de aantrekkelijkheid om te fietsen toe. Als gemeente spelen wij een rol in de samenwerking en regelgeving op het gebied van zero emissie logistiek, openbaar vervoer en de mogelijkheden voor het opladen van elektrische voertuigen. Duurzame mobiliteit moet voordelen opleveren voor de reiziger. Hiervoor zijn strategische keuzes nodig zijn om het mobiliteitssysteem meer in die richting om te buigen: aantrekkelijke fietsverbindingen in stad en regio, regionaal openbaar vervoer dat in de spits qua reistijd en betrouwbaarheid kan concurreren met de auto, faciliteiten voor schoon vervoer en regelgeving voor vervuilend vervoer.

Meer gebruikmaken van de fiets, het openbaar vervoer, het aanschaffen van een zuinigere of schonere auto, het vaker laten staan van de auto, gebruikmaken van een deelauto, betekent altijd het doorbreken van gewoontegedrag. Dat geldt ook voor het goederenvervoer. Bij duurzame mobiliteit gaat het dan ook om een omslag in het denken en doen van beleidsmakers, burgers en het bedrijfsleven. Consumenten bewegen gemakkelijker mee als er keuzemogelijkheden en flexibiliteit mogelijk zijn. Nieuwe mobiliteitsproducten en –diensten mogen geen extra nadelen opleveren maar juist voordelen. Een financieel voordeel, zowel voor bewoners als bedrijven, is altijd een sterke prikkel. Alleen als actoren het (persoonlijk) nut inzien van gedragsverandering (kennen en begrijpen), in staat zijn om dit te effectueren (kunnen) en hiertoe ook daadwerkelijk bereid zijn (willen), is de kans groot dat de gedragsverandering ook daadwerkelijk blijvend optreedt.

Prikkels tot gedragsverandering zijn:
- Een verlaging van de kosten.
- Het vergroten van het gemak.
- Een betere gezondheid.
- Het imago dat ontleend kan worden aan bepaald gedrag of gebruik van een vervoermiddel.
- En niet te vergeten: het moet gewoon leuk zijn!

Stadsgesprek:
kies voor de fiets

6.5 Samen, van participatie naar partnership

Eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van inwoners en bedrijven is een uitgangspunt. De overheid is niet meer dé speler die alles bepaalt en organiseert maar één van de spelers in het veld. Vraagstukken op het gebied van mobiliteit worden al snel bij de overheid neergelegd terwijl de burger of ondernemer mogelijk door het wijzigen van het eigen gedrag de sleutel tot de oplossing heeft. Daarom is het handig om in de Mobiliteitsvisie te definiëren wanneer de gemeente zich (mede) verantwoordelijk beschouwt en wanneer niet.

Mobiliteitsbeleid en mobiliteitsoplossingen vergen samenwerking met ondernemers, overheden en onderwijs. Dit geldt vooral voor benutten, slimme mobiliteit en het wijzigen van het mobiliteitsgedrag. De gemeente heeft uiteraard haar verantwoordelijkheden en rol, maar samen is meer en sneller te bereiken.

Wij onderscheiden voor de gemeente diverse rollen: reguleren (regelgeving en handhaving), coördineren, stimuleren, faciliteren en activeren. Het accent verschuift naar het mobiliseren van de kracht en de kennis uit de samenleving en het bedrijfsleven (innovatief burgerschap). Een vroegtijdige betrokkenheid maakt het mogelijk om voorstellen te ontwikkelen waar partijen zich aan conformeren en waaraan zij mede uitwerking kunnen en willen gaan geven. En dat is belangrijk, immers de overheid kan het niet alleen. Daarom willen we creatieve marktpartijen, ondernemers en organisaties uitdagen en stimuleren om met slimme oplossingen te komen. We willen doorgaan met de goede ervaringen met het programma Beter Benutten.

Daarnaast werken wij uiteraard samen met de rijksoverheid, de provincie en de regio op het vlak van afstemmen en financieren van het mobiliteitsbeleid. Mobiliteit beperkt zich immers niet tot de gemeentegrenzen. Regionale vraagstukken moeten wij dan ook samen aanpakken. Dat betekent dat onze investeringsagenda's op elkaar afgestemd moeten zijn.

6.6 Slimme mobiliteit biedt extra kansen

In een stad met een historische kern zoals Zwolle is het een opgave om het verkeer in goede banen te leiden. Wij moeten efficiënt met de beperkte ruimte omgaan en slim investeren om de stad gezond en in beweging te houden. Technologische ontwikkelingen en innovatieve oplossingen bieden nieuwe kansen. Met het investeren in mobiliteit en bereikbaarheid is veel geld gemoeid. Dat dwingt ons tot keuzes en slim investeren. De technologische ontwikkeling geeft nieuwe kansen om efficiënte en betaalbare oplossingen te realiseren. Denk bijvoorbeeld aan het succes van de elektrische fiets, waardoor het gemakkelijker wordt om de auto eens te laten staan.
Digitalisering biedt tal van kansen die wij tot voor kort niet eens voor mogelijk hadden gehouden! Zo zal het niet heel lang meer duren voordat de parkeerautomaten uit het straatbeeld verdwenen zijn. En snelheidsbeheersing vanuit het voertuig maken mogelijk drempels en handhaving overbodig. Wij willen voorop lopen in nieuwe toepassingen die gericht zijn op het vergroten van de bereikbaarheid, het gemak voor onze bezoekers, efficiëntie (beperken ruimtegebruik en betaalbare oplossingen). Innovatie, experimenten en pilots zetten Zwolle op de kaart en dragen bij aan onze PR.

Het stimuleren en verleiden tot de meest gewenste keuzes vergt inzicht in het keuzeproces (succesfactoren) en het ontwikkelen van creatieve oplossingen. Zo heeft bijvoorbeeld het spreiden van aanvangstijden van onderwijsinstellingen een groter effect dan het bijbouwen van infrastructuur en het inzetten van extra openbaar vervoer. En het is goedkoper en sneller te realiseren.

Een nieuwe fietsverbinding leidt niet automatisch tot nieuwe fietsers. Marketing, communicatie of financiële prikkels (door werkgevers) voor doelgroepen zijn vrijwel zeker ook nodig om meer mensen te bewegen om te gaan fietsen.

Ruimtegebruik en mobiliteit zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Wij kunnen het ruimtebeslag voor mobiliteit slim beperken door:
- Gebruik te maken van de concentrische stad: verdichten en voorzieningen, wonen en werken bij het openbaar vervoer en fietscorridors.
- Ruimte te maken voor verkeersdeelnemers die per deelnemer weinig ruimte vragen. Onze stad is een echte fietsstad. Zoals wij de Buitenring hebben voor het autoverkeer, bieden wij ook een hoofdstructuur voor fietsers met een hoge kwaliteit. En ook de voetganger, inclusief de personen met een beperking, verdient meer aandacht.
- Parkeerbeleid, mobiliteitsbeleid en ruimtelijke beleid sterker te integreren: parkeervoorzieningen benutten, niet bouwen voor uitsluitend de piekmomenten en parkeereisen (omgevingsvergunning) af te stemmen op het bereikbaarheidsprofiel van een gebied.
- Het toepassen van slow=snel: zorgen dat de fiets binnen de stad kan concurreren met de auto wat betreft reistijd van deur tot deur, wat al vaak nu al het geval is. Daarnaast leidt het verlagen van de maximum snelheid van de auto in bepaalde gebieden juist tot een betere doorstroming (bijvoorbeeld minder verkeerslichten) en meer verkeersveiligheid.
- Nieuwe communicatietechnieken maken het mogelijk om meer gegevens in te winnen en uit te wisselen. Deze gegevens kunnen worden ingezet om ontwikkelingen trends zichtbaar te maken, betere beleidsafwegingen te maken en om de kwaliteit van het verkeersysteem (doorstroming, leefbaarheid, oversteekbaarheid) zichtbaar te maken. Tevens is het mogelijk om logistieke planning beter af te stemmen op de actuele capaciteit en doorstroming. Dit leidt tot meer efficiëntie en benutting zowel voor ondernemers als voor de gemeente.
- 'Slim' betekent: verdichten, keuzes kunnen maken (fiets, openbaar vervoer), mobiliteitsmanagement (beïnvloeden mobiliteitsgedrag op tijdstip, route en vervoerwijze), verkeersmanagement (optimale afwikkeling), monitoring, innovaties omarmen, durven experimenteren, zoeken naar en verleiden tot samenwerking.

7. De investerings- en samenwerkingsagenda

We staan op het gebied van mobiliteit voor een systeemverandering door de groei van de stad, een schaalsprong van ons centrumgebied, ambities en transities.

De afgelopen jaren is er door de gemeente Zwolle ongeveer gemiddeld 4 miljoen euro per jaar geïnvesteerd (exclusief parkeren en stallen). Dit niveau zullen wij de komende jaren moeten behouden en waarschijnlijk vergroten aangevuld met cofinanciering door andere overheden. De omvang van de benodigde investeringen is mede afhankelijk van het tempo van verdichting, de economische groei, de mate en tempo waarin wij onze ambities willen waarmaken. Wat betreft de verdichting en verstedelijking ontbreekt thans, in tegenstelling tot de klassieke uitleggebieden, een fonds voor stedelijke investeringen in infrastructuur en bereikbaarheid. Tevens vraagt de programmering van de investeringen afstemming met onderhoud, beheer en (gebieds)ontwikkeling. Dat is nodig om de middelen efficiënt in te zetten.

We willen blijven investeren in het toekomstvast maken van ons mobiliteitssysteem De Mobiliteitsagenda wordt zo ingericht, dat investeren in mobiliteit meerwaarde biedt voor onze integrale stedelijke opgaven op het gebied van verdichting, economie, gezondheid, klimaat en duurzaamheid. En investeren in de fiets is tevens een investering in de bereikbaarheid voor het autoverkeer. Tevens is onze agenda een fundament voor cofinanciering en samenwerking.

figuur 7.1 **Gemeentelijk investeringsniveau mobiliteit**

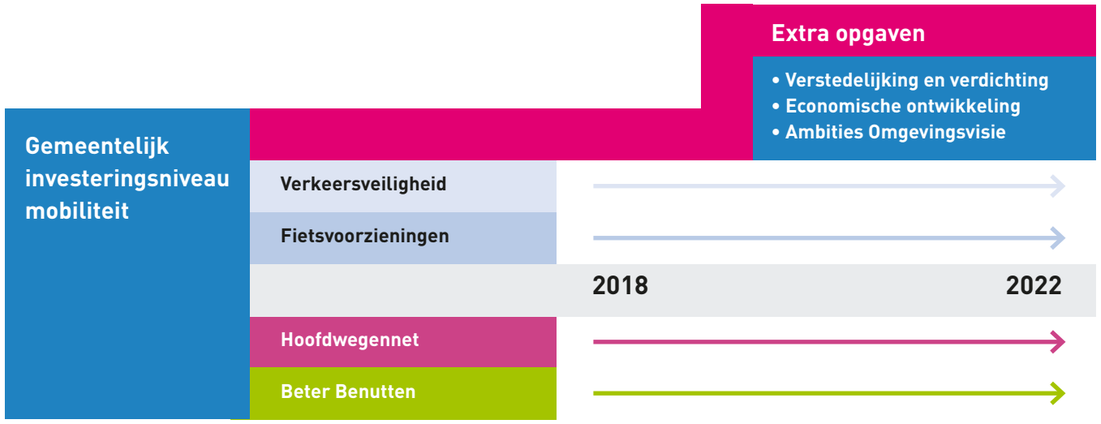

figuur 7.2 **Investeringsclusters**

Investeringscluster	Ook positief effect op of nodig voor
Autoverkeer: benutten en verbeteren afwikkeling kruispunten, fietstunnels en verkeersmanagement (inclusief lopende projecten N34 en N35)	Fietskwaliteit en fietsgebruik Kwaliteit van de stad Verstedelijking en economie
Kwaliteit en capaciteit fietsnetwerk	Afwikkeling Buitenring Gezondheid Kwaliteit van de stad Verstedelijking Klimaat en duurzaamheid
Verkeersmanagement en Mobiliteitsmanagement (Beter Benutten en Slim en Duurzaam)	Toename fietsgebruik en openbaar vervoer Afwikkeling Buitenring Verstedelijking Klimaat en duurzaamheid
Stallingsvoorzieningen fiets (bewoners, bezoekers, werknemers), centrumgebied, zuidzijde station	Duurzaamheid en gezondheid
Verkeersveiligheid: aanpak onveilige locaties, routes, erftoegangswegen, speerpunten	Fietskwaliteit en fietsgebruik
Toegankelijkheid, looproutes, bewegen	Gezondheid Maatschappelijke participatie
Duurzame mobiliteit	Gezondheid Kwaliteit van de stad Klimaat
Parkeren centrumgebied (bezoekers, herontwikkeling, parkeervrije straten, verdichting, parkeren+OV)	Gastvrijheid Kwaliteit openbare ruimte Verdichting Economie
Afstemming met agenda's van provincie, Rijk en regio (A28, openbaar vervoer, s limme mobiliteit)	Divers
Onderzoek en monitoring	Divers

voorstel

Zwolle

Overdracht College-Raad

Datum 22 februari 2018

onderwerp	Toekomstige invulling Nooterhof
portefeuillehouder	Michiel van Willigen
informant	Have, Stef ten (2154)
medeopstellers	Ekhart, Rutger (2975)
afdeling	Proces- Programma- en Projectmanagement
bijlagen	Voorstel: Informatienota Toekomstige invulling Nooterhof

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van de beeindiging van het beheer van de Nooterhof door Landstede in 2018 en het proces om te komen tot een invulling van het terrein vanaf 2019.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 14 februari 2018

Onderwerp	Toekomstige invulling Nooterhof
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder M. van Willigen

Informant S. ten Have
Afdeling Project Ontwikkeling / OW
Telefoon 038 498 2154
Email S.ten.Have@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. de beeindiging van het beheer van de Nooterhof door Landstede in 2018 en het proces om te komen tot een invulling van het terrein vanaf 2019.

Inleiding
In 2007 is er na de bouw van het Earthship gestart met de exploitatie van het doepark Nooterhof door Landstede. Hiervoor is destijds door de gemeente een beheerovereenkomst met Landstede afgesloten voor een periode van 10 jaar. Landstede heeft in 2015 aangegeven dat verlenging van de beheersovereenkomst afhankelijk was van in hoeverre Landstede erin zou slagen om het onderwijs aan het doepark te koppelen. Dit kwam ook overeen met de ingezette koers van Landstede om zich te concentreren op haar onderwijstaak, waarin alle private belangen en ondernemingen van Landstede kritisch onder de loep werden genomen. Omdat die koppeling niet is gelukt heeft Landstede besloten het beheer van het terrein na komend zomerseizoen 2018 te beëindigen. Met deze informatienota informeren we u over de voorgeschiedenis, het beëindigen van de overeenkomst met Landstede per 1 oktober 2018 en het proces om te komen tot een invulling van het gebied vanaf 2019.

Kernboodschap

Aanleiding
Sinds 2007 wordt het doepark Nooterhof door Landstede beheerd. De gemeente heeft de grond om niet beschikbaar gesteld aan Landstede. Dankzij de jarenlange inzet van Landstede en de samenwerking met de groene clubs op de Nooterhof heeft het park zich ontwikkeld tot een levendige plek in de Hoofdgroenstructuur van de stad, aan de rand van Assendorp, waar met name in de zomerperiode veel activiteiten plaatsvinden waarbij het groene karakter van het gebied benut wordt. De afgelopen jaren zijn er diverse ontwikkelingen geweest rondom zowel de locatie als Landstede. Naar aanleiding daarvan heeft Landstede in 2016 aangegeven de beheerovereenkomst met de gemeente bij afloop beperkt voort te willen zetten, om zich te bezinnen op de toekomst. Op 21 februari 2017 is er daarom een aangepaste beheerovereenkomst gesloten voor de termijn van één jaar met de mogelijkheid tot nog eenmalig verdere verlenging.

Besluit beeindiging beheerovereenkomst Landstede – gemeente Zwolle per 1 oktober 2018.
De afgelopen periode zijn er gesprekken met Landstede gevoerd over de toekomstige invulling van de Nooterhof. Dit heeft er in geresulteerd dat de beheerovereenkomst tussen gemeente en Landstede nog eenmalig verlengd wordt tot 1 oktober 2018 en dan te beeindigen. Het doel van Landstede was in 2007 om het doepark een rol te laten spelen in hun onderwijsactiviteiten. Dat is in de praktijk niet mogelijk gebleken, waardoor Landstede de beheerkosten niet langer kan verantwoorden in relatie tot haar onderwijstaken. Landstede kan het beheer daardoor niet voortzetten.

Proces om te komen tot een invulling vanaf 2019
Voor de periode vanaf 2019 gaan we op zoek naar een nieuwe invulling van het gebied. Dat kan (deels) voortzetting van het huidig gebruik zijn met een andere exploitatant, maar ook een andere groene invulling. Om te bekijken wat er passend zou zijn qua invulling in dit gebied gaat de gemeente in samenspraak met belanghebbenden een visie hiervoor opstellen. De uitgangspunten daar bij zijn:

- Het park is onderdeel van de Hoofdgroenstructuur, toekomstig gebruik zal hier bij aan moeten sluiten;
- De huidige Nooterhof is een door de bewoners van Zwolle gewaardeerde plek in de stad. Dit willen we uiteraard graag zo houden. Aanpassingen van de huidige invulling van het gebied zal dus zorgvuldig moeten worden afgewogen;
- De gebouwen en de parkeerplaats in het gebied zijn niet van de gemeente. De toekomstige invulling moet worden afgestemd met de betreffende vastgoedeigenaren en partijen in het gebied;

- Aangrenzend aan de Nooterhof ligt het Enexisterrein. Voor beide terreinen samen is in 2016 een Ontwikkelingsvisie opgesteld en door ons op hoofdlijnen onderschreven om als leidraad bij ruimtelijke investeringen te gebruiken. Voor het Enexisterrein wordt momenteel gewerkt aan een nadere visie. Het is voor de hand liggend om met beide visies rekening te houden.

Verdere uitwerking van deze uitgangspunten zal de komende maanden plaatsvinden. Op basis van deze visie zal een uitvraag worden gedaan om het gebied een passende invulling te geven. Hierbij wordt gemikt op een nieuwe invulling per seizoen 2019. De winterperiode wordt gebruikt voor groot onderhoud en eventuele aanpassingen, als gekozen wordt voor een andere invulling van het gebied.

Het gebied
Het gebied waarover we spreken betreft circa 4,14 ha groengebied. Daarbinnen is circa 0,74 ha eigendom van Landstede, merendeels in de vorm van gebouwen (C + D). Het Earthship (B) is eigendom van de stichting Earthship (met als deelnemers in de stichting SWZ en Landstede). De Kruidwisch (A) is inmiddels door Landstede verkocht aan een andere partij. Het gebied zelf, met uitzondering van de parkeerplaats, is eigendom van de gemeente. Landstede heeft recent aangegeven het Ateliergebouw (C) per schooljaar 2018/2019 in te willen zetten voor onderwijsdoeleinden. Momenteel wordt het ateliergebouw als vergaderlocatie gebruikt. Door de stichting Earthship wordt gesproken met Frion over de exploitatie van het Earthship.

Activiteiten komend seizoen
Dit zomerseizoen zal het doepark nog draaien onder de vlag van Landstede en zullen de geplande activiteiten gewoon doorgang vinden. Na 1 oktober komt het beheer van het gebied terug naar de gemeente en ontstaat er ruimte voor nieuwe initiatieven en een nieuwe invulling van het gebied. Een positief effect hiervan is dat nieuw initiatief ook een nieuwe en andere dynamiek in het gebied kan brengen. We gaan als college de komende tijd actief op zoek naar initiatiefnemers die hier een passend initiatief willen ontplooien.

Consequenties

1. Na het aflopen van de overeenkomst met Landstede per 1 oktober 2018 zal het gebied terug in beheer komen bij de gemeente en ontstaat er ruimte voor nieuwe initiatieven in het gebied.

2. De gemeente gaat op zoek naar een andere partij die de exploitatie van het gebied op zich neemt en staat daarbij open voor een andere invulling dan de huidige situatie. Daarbij wordt aangesloten bij de ligging van het gebied in de Hoofdgroenstructuur van de stad en het gebruik van de bestaande gebouwen.
3. Om een passend initiatief voor de Nooterhof te vinden stelt de gemeente een visie op voor het gebied waar in de randvoorwaarden aangegeven worden.
4. Hoewel Landstede het park uitstekend heeft onderhouden met behoud van de biodiversiteit die het gebied kenmerkt, zijn er na 12 jaar gebruik, nadat het gebied terug in beheer van de gemeente komt, een aantal zaken die vragen om onderhoud.

Financien
Indien er geen nieuwe invulling voor het gebied wordt gevonden dan zal het beheer van het gebied voor rekening van de gemeente komen. Landstede geeft aan dat de jaarlijkse kosten voor het beheer en onderhoud van het gebied momenteel circa € 80.000 per jaar zijn. De kosten voor het opstellen van een visie en de uitvraag naar een nieuwe invulling zijn reeds gedekt in de begroting.

Communicatie
Direct betrokken partijen worden door ons met Landstede geinformeerd over het besluit dat Landstede op 1 okotber 2018 stopt met het beheer van de Nooterhof en dat de gemeente gaat onderzoeken welke invulling het gebied in de toekomst krijgt en wie het gebied gaat beheren. We benaderen en informeren de belanghebbenden over hun rol om te komen tot een toekomstige invulling.

Vervolg
Binnenkort verlengen we de beheerovereenkomst met Landstede tot 1 oktober 2018. Parallel daaraan starten we met het opstellen van een visie voor de toekomstige invulling van het gebied. Op basis van die visie zoeken we een initiatiefnemer / partij die hierbinnen past. Dat proces krijgt de komende tijd verder vorm, maar ziet er globaal als volgt uit:

Wat	***Wanneer***
Analyse mogelijkheden gebied	Februari 2018
Inventarisatie + gesprekken Stakeholders	Maart 2018
Mogelijkheden + wensen vertalen naar visie	April – Mei 2018
Bespreken visie met betrokkenen	Mei 2018
Vaststellen visie (college, raad)	Juni 2018
Uitvraag initiatieven voorbereiden	Juli – Augustus 2018
Proces selectie initiatieven	September – November 2018
Vastleggen samenwerking, contract etc.	December 2018
Afronding en start nieuwe situatie	Januari 2019

Uitgangspunt van deze planning is het realiseren van een nieuwe invulling van het gebied per seizoen 2019.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Datum 14 februari 2018

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

voorstel

Zwolle

Overdracht College-Raad

Datum 22 februari 2018

onderwerp	Beantwoording schriftelijke artikel 45 vragen fractie CDA inzake casus A28 / Nilantsweg
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	Zee, Iris van der (2434)
medeopstellers	Stellingwerff, Arend (2156)
afdeling	Fysieke Leefomgeving
bijlagen	Voorstel: Informatienota Beantwoording schriftelijke artikel 45 vragen fractie CDA inzake casus A28 - Nilantsweg Bijlage: CDA - Voortgang afwikkeling uitspraak Raad van State 201105321 - vangrail A28 IJsselbrug

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
de beantwoording van de vragen van het CDA Zwolle over de casus A28 / Nilantsweg.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 20 februari 2018

Onderwerp	Beantwoording schriftelijke artikel 45 vragen inzake casus A28 / Nilantsweg
Versienummer	V1.

Portefeuillehouder Henk Jan Meijer

Informant I. van der Zee / A. Stellingwerff
Afdeling Fysieke Leefomgeving / ZWFL
Telefoon 038 498 2434 / 038 498 2156
Email I.van.der.Zee@zwolle.nl/A.Stellingwerff@zwolle.nl

Bijlagen --

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

de beantwoording van de vragen van het CDA Zwolle over de casus A28 / Nilantsweg.

Datum 20 februari 2018

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Op 30 januari 2017 heeft het CDA Zwolle op grond van artikel 45 van het reglement van orde van de gemeenteraad een aantal vragen aan ons college gesteld over de casus A28/Nilantsweg.

Kernboodschap
Vooropgesteld moet worden dat de omgevingsvergunning voor de betonnen barrière met geluidschermen uiteindelijk de toets van de Raad van State heeft doorstaan. De verleende bouwvergunning is daarmee onherroepelijk vastgesteld en geconcludeerd kan worden dat de constructie veilig gebouwd kan worden. Dit is in overeenstemming met de wens van ons college: een veilige constructie.

Na de uitspraak van de Raad van State is namens drie omwonenden (twee huishoudens) verzocht om handhaving omdat de betonnen barrière met geluidschermen volgens hen niet veilig gebouwd is. Naar aanleiding van het verzoek heeft de constructeur van de gemeente het bouwwerk geïnspecteerd en zijn er namens Rijkswaterstaat diverse stukken aangeleverd. Geconstateerd is toen dat er enkele gebarsten geluidschermen en ondersabeling van een betonnen barrière hersteld moest worden. Rijkswaterstaat heeft de gebreken inmiddels hersteld. Voor het overige is geconstateerd dat de constructie veilig is gebouwd.

In Nederland is het zo geregeld dat het bestuur uiteindelijk besluit of een en ander veilig is. Dit op basis van specfieke wet- en regelegving. Ons college heeft zich op het standpunt gesteld dat er sprake is van een veilige constructie. Tot nu toe is niet gebleken dat dat daar geen sprake van is.

1. Op welk bedrag kunnen de tot op heden gemaakte kosten van (ambtelijk) inzet door de gemeente Zwolle in dit dossier worden geraamd?

   Antwoord:
   Ons college gaat er vanuit dat uw vraag ziet op de tijdsspanne tussen 29 september 2010 (aanvraag voor een bouwvergunning voor de betonnen barrière met geluidschermen) tot heden. De betreffende periode omvat bijna zeven en een half jaar.

   Om de kosten van de amtelijke inzet van de afgelopen zeven en een half jaar te kunnen ramen, is inzicht in het aantal gemaakte uren nodig. Het aantal uren dat aan dossiers wordt besteed, is niet op dossierniveau bijgehouden. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat het dossier de afgelopen jaren in verhouding tot andere dossiers, veel ambtelijke inzet gevraagd heeft.

2. Hoeveel kosten zijn tot op heden door derden aan de gemeente Zwolle in rekening gebracht ter zake van dit dossier?

   Antwoord:
   Het gaat om een bedrag van €3.184,24,-. Deze kosten betreft advisering door onze huisadvocaat en zijn gemaakt in het kader van de beslissing op het handhavingsverzoek (zoals ingediend in augustus 2016).

Rijkswaterstaat heeft in het dossier voor eigen rekening en risico zelf veel stukken aangeleverd. De door de Raad van State geraadpleegde onafhankelijke deskundigen zijn voor rekening geweest van deze instantie.

3. In hoeverre worden deze kosten in rekening gebracht door de gemeente bij Rijkswaterstaat?

   Antwoord:
   Voor de beantwoording van deze vraag wordt er vanuit gegaan dat met 'deze kosten' bedoeld wordt, de kosten die door derden bij de gemeente Zwolle in rekening gebracht zijn, ad. €3.184,24,- .
   Deze kosten worden niet in rekening gebracht bij Rijkswaterstaat. Dit om de volgende redenen:
   - ➔ Er is geen juridische grondslag om dergelijke kosten te verhalen op degene tegen wie een verzoek om handhaving gericht is. Het betreffen algemene bestuurskosten.
   - ➔ Van gemeentewege is er voor gekozen om de betreffende kosten te maken ten behoeve van zorgvuldige besluitvorming.

4. En met de wetenschap van de hoeveelheid kosten die dit geschil tot op heden met zich mee heeft gebracht, ware het niet wijzer tot een besluit te zijn gekomen tot aankoop van de betreffende woning(en)?

   Antwoord:
   Op 13 januari 2014 heeft uw fractie eveneens vragen aan ons gesteld omtrent de onderhavige casus. In reactie daarop is aangegeven dat er meerdere keren door zowel Rijkswaterstaat als (namens) ons college overleg is gevoerd met de omwonenden. Daaruit is naar voren gekomen dat er voor de omwonenden maar één oplossing acceptabel is: uitkopen. Ons college heeft zich toen ook ingespannen om een scenario om uitkoop bij Rijkswaterstaat aanhangig te maken.

   Voor Rijkswaterstaat bestaat er - gelet op de inhoud van het Tracébesluit A28 Zwolle-Meppel -, geen titel en bereidheid om tot aankoop van de betreffende woningen over te gaan. De gemeente Zwolle heeft eveneens geen juridische grondslag of een andere aanleiding voor de aankoop van de woningen. Aankoop van de woningen zou bovendien leiden tot precedentwerking in vergelijkbare gevallen. Een en ander is duidelijk gemaakt aan de omwonenden.

   Afgezien van het feit dat bij aanvang van een procedure niet bekend is hoe langdurig en intensief deze zal zijn (en dus welke kosten daarmee gemoeid zijn), kan ons college bij de te maken afwegingen niet de (te verwachten) kosten ten aan zien van de te voeren procedures zwaarder laten wegen dan de objectiveerbare afwegingen. Dit met de reden dat in dergelijke procedures de juistheid van besluiten en de veiligheid van constructies centraal moet staan. Wanneer de inhoud van besluiten niet centraal staat maar de kosten van de te voeren procedure, zou dat tevens met zich mee brengen dat procederen loont (ongeacht of een besluit correct is).

5. En welke acties (naast het honoreren van het verzoek van betrokken families te komen tot een gesprek) gaat u nu ondernemen om op korte termijn een einde te maken aan dit geschil ten faveure van de betrokken Zwollenaren.

   Antwoord:
   Voor wat betreft het honoreren van het verzoek van de betrokken families om te komen tot een gesprek

   Ons college heeft de omwonenden verzocht om de bespreekpunten te concretiseren en daarbij de eventueel gewijzigde omstandigheden te benoemen. De reactie daarop wordt betrokken bij de afweging om al dan niet in gesprek te gaan met de omwonenden (al dan niet gedelegeerd). Overigens hebben er eerder diverse ambtelijke gesprekken plaatsgevonden. Ook heeft er over de situatie een gesprek met de portefeuillehouder verbreding A28 plaatsgevonden. In het kader van de handhavingsprocedure is door de omwonenden tevens verzocht om een bestuurlijk gesprek maar daar is door de omwonenden weer van afgezien.

   Voor wat betreft het beëindigen van het geschil
   Zowel de omwonenden als Rijkswaterstaat hebben bezwaar gemaakt tegen de beslissing op het handhavingsverzoek. Ons college heeft nog geen beslissing genomen op de betreffende bezwaren. Het is nu de geëigende weg om de betreffende bezwaren te behandelen zoals ook alle andere bezwaren worden behandeld: het besluit zal volledig heroverwogen worden.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Artikel 45 – vragen: Voortgang afwikkeling uitspraak Raad van State 201105321 / vangrail A28 IJsselbrug

Geacht college,

Het is nu zo'n vier jaar geleden dat het CDA bij u door middel van mondelinge en zogeheten artikel 45-vragen aan de bel trok over de casus 'A28 / Nilantsweg'.

Voor het geval u de casus niet meer op het netvlies hebt staan, hierna een heel korte weergave. De A28 is in 2010 verbreed met als gevolg dat veiligheidsmarges aan de zijkanten van het wegdek volledig zijn benut door hernieuwd geplaatste geluids- en veiligheidsschermen. De verbreding van de A28 heeft het verkeer dichter naar de rand van de brug gebracht met voornamelijk als gevolg een verhoogd gevoel van onveiligheid bij bewoners die pal onder de A28 aan de Nilantsweg wonen. Gevoelens van onveiligheid die worden versterkt doordat veelvuldig materiaal vanaf de A28 in de onderliggende tuinen beland. Maar die ook worden gesteund door technische analyses en de daaraan verbonden conclusie dat de huidige situatie naar geldende normen inderdaad niet veilig is. Een conclusie die opvolgend wordt bestreden door middel van weer andere technische analyses die in opdracht van Rijkswaterstaat zijn opgesteld.
Een spel van welles-nietes tussen burger en overheid is daarmee een feit en moddert nu dus al zo'n acht jaar door. Zelfs een, voor de bewoners aan de Nilantsweg, positieve uitspraak van de Raad van State in 2013 heeft hierin geen verandering kunnen brengen.

Het CDA heeft in 2014 u meerdere keren meegegeven dat de gemeente Zwolle naast de betrokken Zwollenaren moest gaan staan in hun conflict met (uiteindelijk) Rijkswaterstaat. Dat een uitkoop van de betrokken families door Rijkswaterstaat bespreekbaar moest worden gemaakt.

Het CDA heeft de afgelopen jaren contact onderhouden met de bewoners aan de Nilantsweg en van nabij het verloop van de procedure en de inzet van het college op dit lang lopende dossier kunnen waarnemen. En over die vier jaar is onze verbazing en onbegrip over de gang van zaken alleen maar toegenomen. Daar waar inhoudelijk het recht uiteindelijk zou moeten zegevieren, lijkt de procedure te zijn verworden tot een (financiële) uitputtingsslag waarbij de partij met de kleinste beurs uiteindelijk altijd het onderspit zal delven. Dit past niet in het beginsel 'Publieke Gerechtigheid' dat onze partij voorstaat.

Aan de hand van de hierna te stellen vragen, willen wij uiteindelijk bereiken dat nu op korte termijn een voor betrokken Zwollenaren bevredigende oplossing wordt gevonden. Wel bewust in de wetenschap dat procedures nog lopen.

1. Op welk bedrag kunnen de tot op heden gemaakte kosten van (ambtelijk) inzet door de gemeente Zwolle in dit dossier worden geraamd?
2. Hoeveel kosten zijn tot op heden door derden aan de gemeente Zwolle in rekening gebracht ter zake van dit dossier?
3. In hoeverre worden deze kosten in rekening gebracht door de gemeente bij Rijkswaterstaat?
4. En met de wetenschap van de hoeveelheid kosten die dit geschil tot op heden met zich mee heeft gebracht, ware het niet wijzer eerder tot een besluit te zijn gekomen tot aankoop van de betreffende woning(en)?
5. En welke acties (naast het honoreren van het verzoek van betrokken families te komen tot een gesprek)gaat u nu ondernemen om op korte termijn een einde te maken aan dit geschil ten faveure van de betrokken Zwollenaren?

Martijn van der Veen

voorstel

Zwolle

Overdracht College-Raad

Datum 22 februari 2018

onderwerp	Actualisatie Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen 2010-2025 "Zwolle, Een Belevenis!
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Willems, Marjan (2969)
medeopstellers	
afdeling	Ruimte en Economie
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Actualisatie Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen 2010-2025 Zwolle - Een Belevenis Bijlage: Beleidskader Commerciele Vrijetijdsvoorzieningen - De actualisatie Bijlage: Definitieve rapportage actualisering en evaluatie leisurebeleid Zwolle

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de bereikte successen middels het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen.
2. De doelstellingen uit het beleidskader in belangrijke mate te handhaven en alleen de doelstelling rond additionele bestedingen bij te stellen.
3. De aanpak vanuit het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen te continueren, waarbij vooral aandacht uit zal gaan naar het faciliteren van groeikansen voor bestaande ondernemers.
4. Een aantal leisurefuncties zal de gemeente niet (actief) faciliteren.
5. De aanpak rond locaties uit het Beleidskader te handhaven, waarbij wel sprake is van accentverschillen door resultaten die al bereikt zijn.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 22 januari 2018

Openbaar

Onderwerp	Actualisatie Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen 2010-2025 "Zwolle, Een Belevenis!"
Versienummer	1.0
Portefeuillehouder	R.E. de Heer
Informant	Marjan Willems
Afdeling	Ruimte en Economie / OWA
Telefoon	(038) 498 2969
Email	M.Willems@zwolle.nl

Bijlagen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Kennis te nemen van de bereikte successen middels het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen.
2. De doelstellingen uit het beleidskader in belangrijke mate te handhaven en alleen de doelstelling rond additionele bestedingen bij te stellen.
3. De aanpak vanuit het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen te continueren, waarbij vooral aandacht uit zal gaan naar het faciliteren van groeikansen voor bestaande ondernemers.
4. Een aantal leisurefuncties zal de gemeente niet (actief) faciliteren.
5. De aanpak rond locaties uit het Beleidskader te handhaven, waarbij wel sprake is van accentverschillen door resultaten die al bereikt zijn.

Datum 22 januari 2018

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Zwolle had in 2010 een achterstand als het gaat om het aanbod in leisure. In 2011 is daarom het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen vastgesteld; “Zwolle; Een Belevenis! 2010-2025”. Door deze visie en gastvrije houding zijn er ruim 20 bedrijven toegevoegd aan het vrijetijdsaanbod in Zwolle. Er is veel bereikt; er is een forse inhaalslag gemaakt door de toevoeging van leisureaanbod en de doelstellingen zijn grotendeels behaald.

Bij de vaststelling van de visie in 2011 is reeds aangekondigd dat halverwege de looptijd van de visie een evaluatie plaats zou vinden. Eind 2017 en begin 2018 was het tijd voor die evaluatie, die antwoord moest geven op de vragen: Is er nog marktruimte voor nieuwe kwalitatief hoogwaardige leisure concepten? Kan de gemeente nog de juiste locaties bieden die de markt vraagt? Doordat er veel bereikt is en veel aanbod is toegevoegd, moet ook geconcludeerd worden dat het de komende periode lastiger wordt om doelstellingen te bereiken. Moet de aanpak van de gemeente gewijzigd worden?

Voor de actualisatie van het leisurebeleid heeft ZKA een onderzoek in de vorm van een benchmark met vergelijkbare steden gedaan naar welke functies in Zwolle nog haalbaar kunnen zijn. Daarbij gaat het om reeds bekende concepten in de markt. In de leisure is ook sprake van het ontstaan van verrassende en nieuwe concepten. Kunnen we daar al iets over zeggen? Daarom zijn er, naast het onderzoek van ZKA, ook gesprekken gevoerd met bestaande ondernemers, trendsetters en een expert over trends en kansen die worden gezien.

Een belangrijke conclusie van de evaluatie is dat de uitgangspunten van het bestaande Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen “Zwolle, Een belevenis!” uit 2011 kunnen worden gehandhaafd. De actualisatie is dus een aanvulling op het beleidskader uit 2011, waarbij de aanscherping van de uitgangspunten bij bestaande leisurelocaties en de aanpak bij nieuwe kansen worden beschreven.

Beoogd effect
Zwolle heeft de ambitie het verblijfsklimaat te verbeteren, het imago als verblijfstad te verbeteren en de economische structuur te versterken door het faciliteren van de sector leisure.

Argumenten

Ad. 1. Kennis te nemen van de bereikte successen middels het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen.
1.1 De doelstellingen zijn grotendeels behaald.
Begin 2017 bevond Zwolle zich bijna halverwege de periode 2010-2025. De groei zou dan, uitgaande van een gelijkmatige groei, medio 2017 circa 600.000-750.000 extra dagbezoekers moeten betekenen, met circa € 12,5 miljoen -€ 17,5 miljoen bestedingen en 150-200 FTE aan extra werkgelegenheid. Er is aan deze doelstelling voldaan:

- Circa 790.000 extra bezoeken;
- Ongeveer € 14 miljoen extra bestedingen
- Ruim 180 FTE aan extra werkgelegenheid.

1.2 De toename van het aanbod heeft gezorgd voor een inhaalslag en een gevarieerd aanbod.
Deze groei is gerealiseerd door de komst van ruim 20 bedrijven. Zwolle heeft daarmee een inhaalslag gemaakt als het gaat om het creëren van een volwaardig aanbod leisureconcepten Inwoners van Zwolle en de regio, bezoekers en verblijfstoeristen kunnen nu kiezen uit een gevarieerd aanbod vrijetijdsvoorzieningen. Waar verblijfstoeristen eerder alleen voor winkelen als slecht weer voorziening naar Zwolle kwamen, is er nu meer aanbod en keuze.

1.3 Leisure ondernemers zijn tevreden over de rol van de gemeente.

Tijdens de terugkoppeling van de conceptresultaten van deze evaluatie aan de sector, gaf de sector terug tevreden te zijn over de rol van de gemeente. Door de actieve houding voelen zij zich gesteund.

Ad.2. De doelstellingen uit het beleidskader in belangrijke mate te handhaven en alleen de doelstelling rond additionele bestedingen bij te stellen.
2.1. De bestedingen en werkgelegenheid liggen op schema, terwijl het aantal dagbezoeken iets hoger is dan beoogd.
Dat de bestedingen niet boven maar precies op niveau liggen, wordt veroorzaakt door een iets lager bestedingsniveau dan waar de gemeente Zwolle rekening mee heeft gehouden in de ambitie.
De doelstellingen, waarbij de eerste doelstelling is bijgesteld:
1. Versterking van de regiofunctie door toevoeging van een extra economische peiler onder de Zwolse economie, namelijk leisure. Dit moet leiden tot € 21 tot € 26 miljoen additionele omzet in de leisuresector in 2025 (270 tot 340 FTE additionele werkgelegenheid).
2. Versterking van het imago van Zwolle. In 2025 trekt de leisuresector 1.200.000 tot 1.500.000 additionele bezoekers.
3. Onderzoek bij het burgerpanel leverde op, dat 34% van de Zwollenaren vrijetijdsvoorzieningen mist in Zwolle. In 2025 is dat percentage gedaald naar 25%.

Ad.3. De aanpak vanuit het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen te continueren, waarbij vooral aandacht uit zal gaan naar het faciliteren van groeikansen voor bestaande ondernemers.
3.1 de bestaande ondernemer moet goed gefaciliteerd worden met toekomstplannen.
De hoeveelheid nieuw aanbod die de afgelopen periode is toegevoegd, zal de komende periode niet worden geëvenaard. De kracht zal de komende jaren vooral uitgaan van de bestaande ondernemers. Zij moeten dus goed gefaciliteerd worden. Dat betekent dat er een vaste accountmanager blijft binnen de afdeling Ruimte & Economie. Bij nieuwe plannen van de ondernemer is de ambtelijke organisatie goed geoutilleerd om het plan effectief integraal te beoordelen met een Regiekamer, planbegeleidingsteam en een vaste casemanager bij vergunningen. Tenslotte zullen de ondernemers uitgenodigd worden voor de jaargetijdenborrel om elkaar te ontmoeten en te inspireren.

3.2 Initiatiefnemers die zich melden met nieuwe plannen, met kwaliteit en/ of innovatie, zullen actief worden gefaciliteerd.
De groei van de leisuresector lift mee op de positieve publiciteit rond Zwolle. Ondernemers zien daardoor kansen in Zwolle. De meeste van deze ondernemers komen uit Zwolle of de regio. Dit zijn mensen met passie voor een idee. Volgens het onderzoek van ZKA kunnen nog een aantal leisurefuncties worden toegevoegd aan het huidige aanbod. Echter in de leisure ontstaan soms ook nieuwe creatieve concepten. Een van de nieuwe trends is het ontstaan van tijdelijke concepten. De gemeente wil uitnodigend blijven door het aanbieden van de reeds bestaande leisurelocaties en door het bieden van maatwerk. Een gastvrije en actieve houding is daarbij nodig. Door een vaste accountmanager, een effectieve integrale afweging en een vaste casemanager bij vergunningen zal hier vorm aan worden gegeven.

3.3 Om ondernemers optimaal te faciliteren, is het nodig dat de beschikbare locaties in beeld zijn en dat voor de ondernemer duidelijk is welke kaders hier gelden. Het moet snel duidelijk zijn of en hoe een initiatief op een plek haalbaar is.

Wanneer een ondernemer een idee heeft voor Zwolle, wil de gemeente daar gastvrij en effectief op kunnen reageren. Het is voor de ondernemer goed wanneer hij of zij zelf kan inzien welke aspecten spelen op de verschillende leisurelocaties. Voor een efficiënte aanpak door de gemeente is het goed dat per locatie reeds een inventarisatie heeft plaatsgevonden. Dit helpt bij het snel detecteren van de kansen en de uitzoekpunten of beperkingen.

Om de kaders en uitgangspunten helder te presenteren is een webpagina gemaakt (www.zwolle.nl/leisure). Op deze pagina is de overzichtskaart te vinden van alle leisurelocaties en, bij doorklikken, van alle locaties gedetailleerde informatie en sfeerbeelden. Deze webpagina is flexibel en kan worden aangepast.

Ad.4. Een aantal leisurefuncties zal de gemeente niet (actief) faciliteren.
4.1 Zwolle houdt vast aan de eerdere keuze om geen casino of amusementshal toe te voegen.
ZKA geeft in haar onderzoek weer dat er ruimte is voor een aantal leisurefuncties. Daarbij worden bijvoorbeeld een amusementshal en een casino genoemd. In geen enkel contact met ondernemers, trendsetters, jongeren en/of het onderzoek van De Stentor is de wens tot een tweede amusementshal of casino genoemd, waardoor er geen draagvlak aanwezig lijkt. De gemeente blijft dan ook bij de keuze uit het Beleidskader: Er worden geen tweede amusementshal of casino toegevoegd aan het leisure aanbod.
4.2 Zwolle faciliteert kwalitatief hoogwaardige initiatieven, die geen bijdrage nodig hebben in de exploitatie.
ZKA noemt ook een tweede bioscoop (op termijn), een dierentuin en een muziekhal als denkbare functies. Een tweede bioscoop ligt voor Zwolle op korte termijn niet voor de hand. Pathé moet eerst de ruimte krijgen om haar forse nieuwe bioscoop op te zetten en te exploiteren.
Een dierentuin is niet het innovatieve themapark dat Zwolle voor ogen heeft. Bovendien kan een dierentuin niet zonder een subsidie cq bijdrage in de exploitatie worden geëxploiteerd. Dit past niet bij de uitgangspunten van dit beleidskader. Een dierentuin zal dus niet worden gefaciliteerd. Om dezelfde reden is de komst van een subtropisch zwemparadijs weinig kansrijk. De ervaring leert dat er een subsidie nodig is voor de exploitatie. Zwolle zal daar niet in meegaan en laat het aan de markt of en hoe een subtropisch zwemparadijs in Zwolle haalbaar is of niet. Een muziekhal loopt mee in het onderzoek naar de haalbaarheid van een evenementenlocatie.

Ad.5. De aanpak rond locaties uit het Beleidskader te handhaven, waarbij wel sprake is van accentverschillen door resultaten die al bereikt zijn.
5.1 de locaties die worden aangeboden zijn nog steeds geschikt.
De leisurelocaties die worden aangeboden in het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen liggen langs ringwegen, bieden de mogelijkheid tot clustering van leisure en/of vormen een zichtlocatie. In dat opzicht voldoen de locaties aan de eisen die worden gesteld door de sector. Overigens worden deze locaties niet exclusief voor leisure aangeboden. De dynamiek in de markt bepaalt of en ik welke mate hier daadwerkelijk leisure wordt gevestigd.

5.2 Op sommige plaatsen is al leisure gerealiseerd of wordt meer of minder gerealiseerd dan verwacht.
In het Beleidskader worden de Wijthmenerplas, Katwolderplein en de Van der Heijdenstraat genoemd als leisurelocatie. Deze locaties hebben gemeen dat hier al leisure is gerealiseerd. Bij toevoeging van activiteiten door een bestaande ondernemer of een andere ondernemer (bijvoorbeeld in samenwerking met de bestaande ondernemer) zal onderzocht worden of en hoe hier medewerking aan verleend kan worden. Op de Vrolijkheid is de leisuresector een succes en is meer leisure gerealiseerd dan gedacht. De binnenring mag hier verder ontwikkelen met leisurefuncties. Op Voorsterpoort is minder leisure gekomen dan gedacht en kunnen inmiddels ook kavels worden gekocht door bedrijven.

Risico's
Er is een risico dat een marktpartij wil vestigen met een concept dat niet past binnen het beleid van de gemeente of die niet voldoet aan een goede ruimtelijke onderbouwing. De juiste verwachtingen scheppen in een vroegtijdig stadium is dan ook van belang.

Elk besluit, of het nu een reguliere omgevingsvergunning is of een bestemmingsplanprocedure, kan worden aangevochten door een belanghebbende of door een concurrent. Een goed communicatietraject is uiteraard van groot belang, maar sluit niet uit dat een bezwaar wordt ingediend.

Financiën
Het accountmanagement wordt ingevuld middels de bestaande capaciteit van de afdeling Ruimte & Economie. Er zijn dan ook geen financiële consequenties.

Datum 22 januari 2018

Communicatie
Er is breed input geleverd voor deze evaluatie, waarbij kan worden gedacht aan leisure experts, ondernemers uit de leisuresector, trendsetters en jongeren uit Zwolle. Ook De Stentor heeft zich ingezet om onder haar lezers en tijdens interviews op straat de belangstelling voor leisure te peilen. Na verwerking van alle input heeft een terugkoppeling van de conclusies plaatsgevonden naar de sector.

Vervolg
Vanuit de ambtelijke organisatie zal uitvoering worden gegeven aan het Beleidskader. De afdeling R&E zal de ondernemers uitnodigen voor de jaargetijdenborrel en wanneer de sector daar om vraagt zal de gemeente ook andere bijeenkomsten cq ontmoeting faciliteren.

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle; Een belevenis 2011-2025 – De Actualisatie

1. Inleiding

Zwolle had in 2010 een achterstand als het gaat om het aanbod in leisure. In 2011 is daarom het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen vastgesteld; “Zwolle; Een Belevenis! 2010-2025”. Door deze visie en gastvrije houding zijn er ruim 20 bedrijven toegevoegd aan het vrijetijdsaanbod in Zwolle (zie bijlage 2). Er is veel bereikt; er is een forse inhaalslag gemaakt door de toevoeging van leisureaanbod. De doelstellingen zijn grotendeels behaald.

Bij de vaststelling van de visie in 2011 is reeds aangekondigd dat halverwege de looptijd van de visie een evaluatie plaats zou vinden. Eind 2017 en begin 2018 was het tijd voor die evaluatie, die antwoord moest geven op de vragen: Is er nog marktruimte voor nieuwe kwalitatief hoogwaardige leisure concepten? Kan de gemeente nog de juiste locaties bieden die de markt vraagt? Doordat er veel bereikt is en veel aanbod is toegevoegd, moet ook geconcludeerd worden dat het de komende periode lastiger wordt om doelstellingen te bereiken. Moet de aanpak van de gemeente gewijzigd worden?

Voor de actualisatie van het leisurebeleid heeft ZKA een onderzoek in de vorm van een benchmark met vergelijkbare steden gedaan naar welke functies in Zwolle nog haalbaar kunnen zijn. Daarbij gaat het om reeds bekende concepten in de markt. In de leisure is ook sprake van het ontstaan van verrassende en nieuwe concepten. Kunnen we daar al iets over zeggen? Daarom zijn er, naast het onderzoek van ZKA, ook gesprekken gevoerd met bestaande ondernemers, trendsetters en een expert over trends en kansen die worden gezien.

Een belangrijke conclusie van de evaluatie is dat de uitgangspunten van het bestaande Beleidskader Commerciele Vrijetijdsvoorzieningen “Zwolle, Een belevenis” uit 2011 kunnen worden gehandhaafd. Deze memo is dus een aanvulling op het beleidskader uit 2011, waarbij de aanscherping van de uitgangspunten bij bestaande leisurelocaties en de aanpak bij nieuwe kansen worden beschreven.

2. Leeswijzer

In bijlage 2 zijn de conclusies uit de evaluatie te vinden.
In deze memo gaan wij eerst in op het huidige beleidskader (3 op pagina 2).
Daarna staan de belangrijkste conclusies uit de interne en externe evaluatie kort beschreven (4 op pagina 2 en 3).
Vervolgens volgt vanaf pagina 4 de visie en aanpak van de gemeente Zwolle. Hierbij is er eerst aandacht voor de relatie met de omgevingsvisie (5.1 op pagina 4) en volgt daarna (5.2 op pagina 5) in 6 punten (A-F) de aangescherpte aanpak na de evaluatie.

3. Het huidige beleidskader

Bureau ZKA heeft in 2010 een advies uitgebracht over de stand van zaken van de leisuresector in Zwolle en de aanpak die Zwolle kan kiezen om deze sector te faciliteren. Om leisuresector in Zwolle in beeld te brengen is destijds gekozen voor een benchmark met een aantal vergelijkbare gemeenten. Dit advies van heeft als basis gediend voor het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen “Zwolle, Een Belevenis” die in 2011 door College en Raad is vastgesteld. Dit beleid was destijds nieuw voor Zwolle.
Kern van het beleidskader is:

- Door het aan kunnen bieden van leisurelocaties, is de gemeente gastvrij voor ondernemers in de vrijetijdsector.
- Door een vaste accountmanager voor leisure binnen Ruimte & Economie worden leisure ondernemers goed gefaciliteerd.
- Een duidelijke visie trekt ondernemers.
- De gemeente “koopt” geen leisurebedrijven (denk aan grote themaparken) door een bijdrage te doen in de exploitatie van een bedrijf. Leisure ondernemers moeten “hun eigen broek ophouden”.
- Door actief in te zetten op de leisuresector kunnen extra bezoekers en bestedingen naar de stad worden gehaald, welke zorgen voor werkgelegenheid.

De leisurelocaties uit het beleidskader op de kaart:

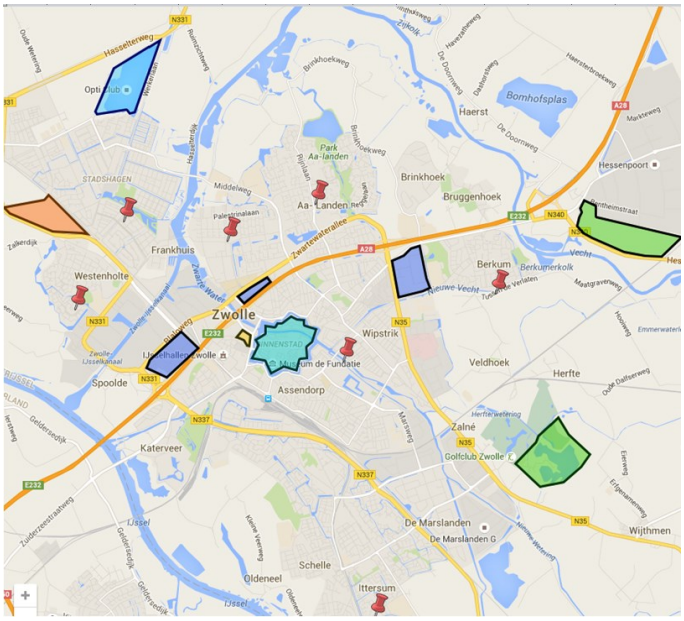

De ambities vertaald per locatie:

Locatie	**Leisure - Thema**	**M2 BVO**	**Gerealiseerd**
Voorsterpoort	Doelgericht – Groot avontuur	15.000m2- 30.000m2	3.500m2
Holtenbroek-Zuid	Doelgericht – Gezellige actie	10.000m2-15.000 m2	
De Vrolijkheid	Doelgericht – Kleinschalig sport en spel	5.000m2	10.000m2
Katwolderplein	Sfeergericht – Uit!	8.000m2	8.000m2
Vechtcorridor	Groen – Bovenregionaal bijzonder	12 ha	nihil
Wijthmenerplas	Groen – Regionaal actief	3 ha	3ha
Stadsgrachten	Blauw – Ontdekken		Gerealiseerd
Sekdoornse plas	Blauw – Actie		nihil
Stadshagen	Blauw – Spelen	5.000 m2	Optie 3000m2
	Basis – Gemak		1.800 m2
Wijken	Basis – Gemak	pm	2.000m2

4. De evaluatie

4.1 De belangrijkste conclusie uit de externe evaluatie

Er is veel aanbod toegevoegd. Daarmee heeft Zwolle een inhaalslag gedaan en kan gesteld worden dat er een gevarieerd aanbod van indoor en outdoor vrijetijdsvoorzieningen aanwezig is. In de komende periode zal het aanbod niet in diezelfde mate toenemen als in de afgelopen periode. De kracht zal de komende jaren dan ook vooral van de bestaande ondernemers moeten komen.

Er zijn nog wel concepten die kunnen worden toegevoegd (zie bijlage 1 en 2). Denk daarbij aan een tweede bioscoop, kartbaan, een themapark, paintball en lasergame, een particulier museum, een muziekhal, verhuurbedrijfjes (deeleconomie). Daarnaast ontstaan af en toe geheel nieuwe concepten. Bij grote, beeldbepalende voorzieningen, moet de gemeente zich realiseren dat actieve acquisitie en publiek private investeringen nodig zijn om een dergelijke voorziening te trekken en te realiseren. Daarnaast is een trend waarneembaar dat kleine en tijdelijke initiatieven ontstaan.

De beschikbare leisurelocaties voldoen aan de eisen van de sector door de ligging aan de ringwegen en met een goede zichtbaarheid en mogelijkheden tot clustering van leisurebedrijven. Daarnaast is en blijft maatwerk noodzakelijk om in te kunnen spelen op de specifieke wensen van een ondernemer en de eisen van een concept.

De bestaande ondernemers zijn tevreden over de rol van de gemeente en voelen zich gesteund. Het advies van een expert is om elkaar te blijven ontmoeten en inspireren. De ondernemers staan daar voor open.

Tenslotte wordt de gemeente geadviseerd duidelijkheid te bieden over de ruimtelijke regels en kaders die gelden voor de verschillend beschikbare locaties. Ondernemers kunnen dan inschatten wat er mogelijk is en aan welke eisen moet worden voldaan.

4.2 De ervaringen binnen de gemeente Zwolle:

Het beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen is in 2010 gemaakt en in 2011 vastgesteld. Op het moment dat het beleid klaar was dook Nederland de diepste crisis sinds jaren in. De eerste twee jaar, na vaststelling van het beleid, kwamen er dus geen nieuwe ontwikkelingen op gang. Na 2013 ging het echter hard.

In het beleidskader was opgenomen dat Zwolle actief zou gaan acquireren naar nieuwe leisurefuncties. Dat is in de eerste fase ook gebeurd door publicaties in vakbladen en is zeer actief gebeurd bij de verkoop van het Ecodrome. In de praktijk blijkt echter dat Zwolle in het algemeen veel in de publiciteit komt als groeigemeente. Die algemene publiciteit van de kracht van de stad doet meer dan de publicaties in vakbladen. De publicaties in vakbladen zijn dan ook niet doorgezet.

Bovendien blijkt dat vrijwel alle investeringen komen van ondernemers uit Zwolle en de regio. Zij hebben hart voor het gebied, weten wat er hier nog mist of waar kansen voor liggen en willen hun passie aan de stad geven.

Het hebben van een accountmanager voor leisure is van belang gebleken. De meest effectieve aanpak lijkt toch “de publiciteit en de kracht van de stad benutten” en “gastvrij zijn en heel hard aan het werk gaan, wanneer een initiatiefnemer zich meldt”.

5. De visie en aanpak van Zwolle

5.1 Omgevingsvisie

Door de invoering van de Omgevingswet zal de werkwijze van de gemeente Zwolle nog meer integraal worden. Zwolle heeft in het eerste deel van de omgevingsvisie reeds de kernopgaven en ambities gesteld.

Zwolle versterkt en benut het menselijk kapitaal van de stad

Zwolle behoudt en versterkt haar ruimtelijke, cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten

Zwolle versterkt haar stedelijkheid, wordt nationaal en internationaal aantrekkelijker en bestendigt zo haar (economische) toppositie als regio

Zwolle is in 2050 klimaatbestendig en energieneutraal

Zwolle nodigt uit om samen te werken aan vitale, solidaire, gezonde en duurzame stadsdelen

In 2018 zal worden gewerkt aan de vertaling van deze ambities naar locaties. Er ontstaat dan een integraal toetsingskader. Deze actualisatie van het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen loopt hier feitelijk op vooruit. De locaties die in dit beleidskader worden genoemd, zijn afgestemd met de makers van de Omgevingsvisie en wenselijk voor de leisuresector. In de onderzoeken die gaan volgen vanuit de omgevingsvisie kunnen conclusies worden aangescherpt of kunnen nieuwe kansen ontstaan voor de leisuresector.

De ambities vanuit de omgevingsvisie sluiten aan bij die van het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen. Vanuit het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen wordt immers ook een aantrekkelijker stad en regio nagestreefd. Daarbij dragen commerciële vrijetijds-voorzieningen bij aan een gezonde en duurzame stad en zorgen voor werkgelegenheid (benutten menselijk kapitaal).

5.2 Actualisatie Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen

Uit de evaluatie komen zes hoofdlijnen waar Zwolle op in wil zetten:

A. De doelstellingen uit het beleidskader in belangrijke mate handhaven en alleen de doelstelling rond additionele bestedingen bij te stellen.
B. De aanpak vanuit het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen continueren, waarbij vooral aandacht uit zal gaan naar het faciliteren van groeikansen voor bestaande ondernemers.
C. Een nieuwe trend is dat er kleine (tijdelijke) initiatieven ontstaan. Aspecten die hierbij spelen zijn: klein, tijdelijk, authentiek, dicht bij de bewoners en dicht bij de natuur.
D. Een aantal leisurefuncties zal de gemeente niet (actief) faciliteren.
E. De aanpak rond locaties uit het Beleidskader te handhaven, waarbij wel sprake is van accentverschillen door resultaten die al bereikt zijn.
F. Om ondernemers optimaal te faciliteren, is het nodig dat de beschikbare locaties in beeld zijn en dat voor de ondernemer duidelijk is welke kaders hier gelden. Het moet snel duidelijk zijn of en hoe een initiatief op een plek haalbaar is.

Ad A. De doelstellingen uit het beleidskader in belangrijke mate handhaven en alleen de doelstelling rond additionele bestedingen bijstellen.

Conclusie is dat er al veel gerealiseerd is, maar dat Zwolle blijft inzetten op een gastvrij onthaal van kwalitatief hoogwaardige leisure initiatieven. Zwolle scoort goed als het gaat om een aantrekkelijke woonomgeving. Die woonomgeving wordt steeds belangrijker nu “Wonen niet meer het Werken volgt”. Leisure is een van de vele bouwstenen voor een aantrekkelijke woonomgeving, waardoor inzet en faciliteren door de gemeente van belang blijft.

Zwolle handhaaft daarmee de ambitie uit het Beleidskader:
Zwolle, een belevenis!! Zwolle heeft de ambitie het verblijfsklimaat te verbeteren, het imago als verblijfstad te verbeteren en de economische structuur te versterken door het faciliteren van de sector leisure.

In het beleidskader is deze ambitie vertaald in doelstellingen. Deze doelstellingen worden naar verwachting behaald als het gaat om additionele bezoekers. De bestedingen per gast liggen echter wat lager dan oorspronkelijk is aangenomen. Daardoor worden de doelstellingen op het gebied van bestedingen en werkgelegenheid enigszins bijgesteld. Er is nog geen nieuw onderzoek gedaan bij het burgerpanel. Het onderzoek van De Stentor wordt ingezet als bron van inspiratie voor initiatiefnemers.

De doelstellingen, waarbij de eerste doelstelling is bijgesteld:
1. Versterking van de regiofunctie door toevoeging van een extra economische peiler onder de Zwolse economie, namelijk leisure. Dit moet leiden tot € 21 tot € 26 miljoen additionele omzet in de leisuresector in 2025 (270 tot 340 FTE additionele werkgelegenheid).
2. Versterking van het imago van Zwolle. In 2025 trekt de leisuresector 1.200.000 tot 1.500.000 additionele bezoekers.
3. Onderzoek bij het burgerpanel leverde op, dat 34% van de Zwollenaren vrijetijdsvoorzieningen mist in Zwolle. In 2025 is dat percentage gedaald naar 25%.

Ad.B. De aanpak vanuit het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen continueren, waarbij vooral aandacht uit zal gaan naar het faciliteren van groeikansen voor bestaande ondernemers.

De markt bepaalt
De ervaring heeft geleerd dat acquisitie onvoldoende rendeert. Er zal dus blijvend worden ingezet op het gastvrij en actief faciliteren van initiatiefnemers. De markt bepaalt welke functies worden toegevoegd aan het aanbod.

Biedt bestaande ondernemers voldoende groeikansen voor een gezonde exploitatie.
De groei van de leisuresector in Zwolle is actief gefaciliteerd door de gemeente Zwolle middels het beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen en accountmanagement. De credits voor de groei zijn echter vooral voor de ondernemers die de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd in hun vrijetijdsondernemingen.

Er kan geconcludeerd worden dat Zwolle een inhaalslag heeft gemaakt in het aanbod. Er kan nog aanbod bij, maar de grootste slag is gemaakt. Gezien de diversiteit in het toegevoegde aanbod betekent dit dat de meeste kansen op vernieuwing en versterking van het aanbod liggen bij de bestaande ondernemers. En die hebben ook plannen.

Het is dus van belang met name deze bestaande ondernemers optimaal te faciliteren. Zwolle doet dat door het voortzetten van accountmanagement, specifiek voor vrijetijdseconomie. Ook wil de gemeente de vrijetijdsondernemers meer betrekken in een vrijetijdsnetwerk door hen uit te nodigen voor de jaargetijdenborrel. Door regelmatig contact via het accountmanagement en het netwerk via de jaargetijdenborrel blijft voor de gemeente helder waar de ondernemer behoefte aan heeft en ontstaat de mogelijkheid om wederzijds te inspireren. Het uitnodigen van een spreker zorgt ook voor inspiratie.

Nieuwe initiatieven
Er zijn nog een aantal leisurefuncties die Zwolle kan graag wil faciliteren. Denk daarbij aan een themapark, een kartbaan, paintball en lasergame, een particulier museum, verhuurbedrijfjes (deeleconomie). Af en toe ontstaan ook geheel nieuwe concepten. De leisure locaties die reeds voor leisure in beeld waren zijn nog steeds geschikt. Een ondernemer kan echter ook andere wensen hebben of een concept kan een andere locatie vereisen. Een dynamische aanpak met maatwerk blijft dus noodzakelijk. Wanneer een ondernemer een vernieuwend idee heeft voor Zwolle, zal de rode loper worden uitgelegd, zoals steeds is gedaan.

Accountmanagement
De organisatie van de gemeente is steeds beter geoutilleerd om een vlotte integrale afweging te maken bij plannen van een ondernemer. Wanneer het plan van de ondernemer niet in het bestemmingsplan past, zal een aanpassing van het bestemmingsplan plaats moeten vinden. In de ruimtelijke ordening is het juridisch een verplichting om de meest lichte cq. eenvoudige procedure te kiezen die juridisch mogelijk is in de betreffende situatie. Binnen de bebouwde kom en bij een “ander gebruik van een bestaand pand” betekent dat vaak dat een afwijking van het bestemmingsplan kan worden verleend. Dit is een eenvoudige procedure met een doorlooptijd van maximaal 8 weken Deze procedure kan niet wanneer sprake is van echt grote bezoekersaantallen en een Milieu Effect rapportage nodig is. Wanneer het een plan betreft voor het buitengebied, is de eenvoudige procedure helaas niet mogelijk. Allereerst moet dan een afweging plaatsvinden binnen de regeling van de provincie “Kwaliteits Impuls Groene Leefomgeving”. De provincie hanteert het standpunt dat geen gebiedsvreemde functies in het buitengebied worden toegevoegd. De provincie gaat hier alleen mee akkoord, wanneer de nieuwe functie wenselijk wordt geacht en er wordt geïnvesteerd (door de ondernemer) in de kwaliteit van de natuurlijke omgeving. Wanneer tot overeenstemming kan worden gekomen met de provincie, volgt een procedure voor aanpassing van het bestemmingsplan (26 weken).

De accountmanager is eerste aanspreekpunt voor de ondernemer en brengt de plannen, na een eerste inventarisatie, in de Regiekamer voor een strategische en beleidsmatige integrale afweging. De te voeren ruimtelijke procedure en het communicatietraject worden daar ook bepaald. Als er geen strategische en beleidsmatige belemmeringen zijn, dan kan een plan vervolgens inhoudelijk en integraal worden getoetst in het planbegeleidingsteam. Aspecten als verkeer&parkeren, stedenbouw, milieu worden daar bekeken. Als uit de adviezen blijkt dat het plan nog steeds kans van slagen heeft, dan kan het plan verder worden uitgewerkt tot een aanvraag omgevingsvergunning of tot een verzoek tot het wijzigen van het bestemmingsplan. Afhankelijk van het initiatief en de te voeren ruimtelijke procedure wordt bepaald welke onderzoeken nog nodig zijn.

Ad.C. Een nieuwe trend is dat er kleine (tijdelijke) initiatieven ontstaan. Aspecten die hierbij spelen zijn: klein, tijdelijk, authentiek, dicht bij de bewoners en dicht bij de natuur.

Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat bij toekomstige nieuwe vrijetijdsconcepten nogal eens wordt gedacht aan kleine en/of tijdelijke concepten. Zwolle wil die creativiteit graag faciliteren.

In feite zijn dit soort concepten ook al te vinden in Zwolle. Denk daarbij aan de spelvormen die Hiawatha aanbiedt in de binnenstad (waarbij ook de Sassenpoort en de Peperbus worden betrokken), het tijdelijke Haunted House in de Sassenpoort en de Verstoppertje Arena op Sportpark Marslanden.

Medewerking door de gemeente is nodig wanneer de tijdelijke activiteit niet past binnen het bestemmingsplan. Maatwerk is dan nodig.

Wanneer een ondernemer een idee heeft voor tijdelijke leisure, dan denkt de gemeente mee over een geschikte locatie. Wanneer er al een (maatschappelijke) activiteit plaatsvindt op die locatie, is medewerking eenvoudiger dan wanneer de locatie in de (kwetsbare) natuur ligt. Aansluiting bij een sportpark, kinderboerderij, stadslandbouw of een pand in de (binnen) stad etc biedt de meeste kansen.

Afhankelijk van de locatie, de duur van het initiatief en de impact op de omgeving (bijvoorbeeld geluid, verkeer, parkeren), wordt door de gemeente een procesvoorstel gedaan, waarbij eerst aan de initiatiefnemer wordt gevraagd het plan duidelijk te beschrijven en te verbeelden, waarna binnen de gemeente de kansen en beperkingen worden afgewogen door integraal de verschillende beleidsvelden te betrekken en de afweging van de belangen in de Regiekamer te bespreken. Bij een eenvoudige en kansrijke aanvraag kan een vergunningaanvraag worden gedaan. Ligt de vraag complexer dan wordt er een kleine projectgroep geformeerd, die het maatwerkproces doorloopt ten behoeve van het initiatief. Daarbij hoort altijd het betrekken van de omgeving.

Wanneer een initiatief kernmerken heeft van een evenement, dan zal aansluiting worden gezocht bij het Kernteam Evenementen.

Ad. D. Een aantal leisurefuncties zal de gemeente niet (actief) faciliteren.
ZKA geeft in haar onderzoek weer dat er ruimte is voor een aantal leisurefuncties. Daarbij worden bijvoorbeeld een amusementshal en een casino genoemd. De gemeente blijft echter bij de keuze uit het Beleidskader: er worden geen amusementshal of casino toegevoegd aan het leisure aanbod. Bij de vaststelling van het beleidskader in 2012 lag het referendum rond de bouw van stadion nog vers in het geheugen. In dit referendum hebben de inwoners van Zwolle zich duidelijk uitgesproken tegen een tweede amusementshal in Zwolle. Er is daarop 1 schaarse vergunning verleend voor het casino aan het Stadionplein. Er leek in 2012 geen draagvlak om dit besluit te herzien, waarna is vastgehouden aan deze richtlijn van 1 schaarse vergunning. In onze contacten met de markt, leisure ondernemers, trendsetters, onderzoek van de stentor in 2017 heeft niemand aangegeven dat Zwolle ruimte zou moeten bieden aan een tweede casino cq amusementshal. Dat duidt er op dat de publieke opinie nog niet wezenlijk is gewijzigd sinds het referendum.

Daarnaast worden op termijn een tweede bioscoop, een dierentuin en een muziekhal genoemd door ZKA. Een tweede bioscoop ligt voor Zwolle op korte termijn niet voor de hand. Pathé moet eerst de ruimte krijgen om haar forse nieuwe bioscoop op te zetten en te exploiteren. Het Fraterhuis functioneert goed, maar valt door haar niet-commerciële exploitatie buiten het bereik van dit beleidskader.
Een dierentuin is niet het innovatieve themapark dat Zwolle voor ogen heeft. Bovendien kan een dierentuin niet zonder een subsidie cq bijdrage in de exploitatie worden geëxploiteerd. Dit past niet bij de uitgangspunten van dit beleidskader. Een dierentuin zal dus niet worden gefaciliteerd. Om dezelfde reden is de komst van een subtropisch zwemparadijs weinig kansrijk. De ervaring leert dat er een subsidie nodig is voor de exploitatie. Zwolle zal daar niet in meegaan en laat het aan de markt of en hoe een subtropisch zwemparadijs in Zwolle haalbaar is of niet. Een muziekhal loopt mee in het onderzoek naar de haalbaarheid van een evenementenlocatie.

Ad.E. De aanpak rond locaties uit het Beleidskader te handhaven, waarbij wel sprake is van accentverschillen door resultaten die al bereikt zijn.

Aanpak
Een conclusie uit de evaluatie is dat de gemeente niet perse eigenaar van grond hoeft te zijn om leisure te faciliteren. Het aanwijzen van locaties of zones voor (geclusterde) leisure is wel verstandig. Zo heeft het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen de afgelopen periode ook gewerkt. Er zijn leisurelocaties aangewezen. Hiermee kon de gemeente laten zien gastvrij en open te staan tegenover de komst van leisure. Het beleidsmatig aanwijzen van leisurelocaties maakt het bovendien

eenvoudiger om mee te werken aan een wijziging of afwijking van het bestemmingsplan. Het door de Raad vastgestelde beleid geeft immers aan dat leisure een beoogde ontwikkelrichting is voor die locatie. Dat is een goede onderbouwing voor wijziging van of afwijking op de bestemming. Het vooraf bestemmen ten gunste van leisure is in de praktijk helaas niet mogelijk gebleken. De diversiteit van leisurefuncties en daarmee hun impact op de omgeving is te groot om vooraf in algemene zin te kunnen regelen.

De gemeente wil deze aanpak dan ook voortzetten. Daarbij staat in het beleidskader opgenomen dat Zwolle gemotiveerd kan afwijken van de genoemde leisurelocaties in het Beleidskader. De gemeente heeft in 2011 reeds beoogd hiermee voldoende flexibiliteit te willen behouden om ondernemers en de leisuresector te faciliteren. Deze flexibele houding bleek ook nodig. Een heel aantal van de nieuwe leisurebedrijven zijn gevestigd op de beoogde leisurelocaties uit het beleidskader, maar een heel aantal ook niet. De gemeente neemt het advies van leisure experts dan ook ter harte en zal, naast de aangewezen leisurelocaties, een maatwerkbeoordeling van alternatieve locaties behouden.

Voor een aantal functies blijft het lastig dat Zwolle niet beschikt over veel oude en leegstaande panden. Een aantal functies met ruimtevraag en een beperkt verdienmodel kunnen daardoor lastig gefaciliteerd worden.

Wat zijn de aangewezen leisurelocaties en wat is daar mogelijk?

De locaties uit het Beleidskader Commerciele Vrijetijdsvoorzieningen 2010-2025 “Zwolle, Een Belevenis!” worden hieronder samengevat. Locaties die al zijn ingevuld, zoals Van der Heijdenstraat, Katwolderplein worden hier niet meer genoemd. Daarnaast worden een aantal nieuwe locaties genoemd, zoals de Spoorzone en het Zwarte Water.
De locaties worden niet exclusief voor leisure gereserveerd; de markt bepaalt hoe de locaties zich uiteindelijk ontwikkelen. De gemeente stelt niet welke concepten wel of niet op een bepaalde locatie gevestigd kunnen worden. Wanneer er functies worden genoemd, zijn dat voorbeelden. De markt bepaalt zelf welke functies haalbaar zijn. De gemeente toetst beleidsmatig en ruimtelijk de mogelijkheden tot vestiging op een locatie.

<u>Voorsterpoort</u>
Voorsterpoort is een geschikte locatie voor doelgerichte, stedelijke, leisure.
Leisure levert synergie op in relatie tot de andere (leisure) functies op Voorsterpoort. Denk bijvoorbeeld aan een kinderspeelparadijs en horeca in relatie tot detailhandel en een zalencentrum, fitness en horeca in relatie tot bedrijvigheid, retail en kantoren.

Leisure is hier mogelijk in verschillende verschijningsvormen. Kleinere functies in synergie met omliggende functies, maar ook grote leisurefuncties. Een combinatie van kleinere functies kunnen samen groeien tot een groter leisurecluster. Bij de uitvoering zullen voorwaarden worden gesteld aan uiterlijke verschijning en ontwerp, zodat de functie goed aansluit bij de kwaliteit van Voorsterpoort.

<u>Spoorzone</u>
De Spoorzone is in het kader van de vorming van beleid in 2011 niet specifiek onderzocht. De tijdscope van ontwikkeling van dit gebied leek buiten de scope van de looptijd van het beleidskader te vallen. Inmiddels wordt dynamiek aangejaagd in dit gebied en is ontmoeting een belangrijke bouwsteen, waar leisure aan kan bijdragen. De Spoorzone is aantrekkelijk voor leisurefuncties door de strategische ligging, herkenbaarheid en bereikbaarheid. Denkbare functies zijn: 1) functies met grote bezoekersstromen (bijvoorbeeld een congresfaciliteiten of een poppodium) en/of 2) functies die een strategische ligging wensen en/of zich op een jonge en innovatieve doelgroep richten (Urban sports, Escape rooms etc)

<u>Nijverheidstraat (voorheen Holtenbroek-Zuid)</u>
Deze locatie is geschikt voor lokale initiatieven, die niet noodzakelijk de synergie met andere functies als kantoren en detailhandel nodig hebben. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld een multi-functioneel centrum, een sportschool, een dansschool, bowling en snooker.

<u>De Vrolijkheid</u>

De Vrolijkheid is een bedrijventerrein dat een uitzonderingspositie inneemt in relatie tot andere bedrijventerreinen. In het structuurplan is reeds gesteld dat dit geen milieugezoneerd bedrijventerrein is en dat hier publieksfuncties gevestigd kunnen worden. De leisure functioneert hier goed en werkt als een magneet op nieuwe initiatieven. In dat opzicht kan gesteld worden dat de beoogde clustering hier z'n werk goed heeft gedaan. De zichtlocaties aan de buitenring zijn vooral bestemd voor bedrijvigheid. De binnenring aan de Ossenkamp kent al een leisureprofiel, wat verder kan worden uitgebouwd binnen het thema "Sport en Spel".

Bedrijventerreinen Marslanden en Voorst
Gedurende de looptijd van het Beleidskader Commerciële Vrijetijdsvoorzieningen is gebleken dat een aantal kleine (vaak sportgerelateerde) leisurefuncties geen geschikte locatie kon vinden. In de praktijk bleken alleen specifieke kleine panden op bedrijventerreinen geschikt. In aanvulling op het Beleidskader en in overleg met de ondernemersverenigingen is in 2015 door het College een afwegingskader vastgesteld voor de vestiging van kleinschalige leisure op bedrijventerreinen Marslanden en Voorst. Vestiging van leisure is hier mogelijk volgens het "Nee, tenzij…"-principe. Vestiging wordt pas mogelijk wanneer de functie passend wordt geacht door een positieve conclusie in het afwegingskader en volgens het oordeel van de betreffende ondernemersvereniging. Het afwegingskader is als een apart document te vinden op www.zwolle.nl/leisure.

Vechtcorridor
Het verplaatsen van de N340, de bereikbaarheid van de locatie en de kracht van de natuurwaarden (bos, vecht, vechtdal, vechtdijk) geven het gebied een bijzondere potentie. Door de goede bereikbaarheid kan worden gedacht aan een functie met (boven) regionale trekkracht. Denkbare extensieve functies voor deze locatie zijn een doe- of themapark, plantentuin, wellness. De functie moet aansluiten op het groene en natuurlijke karakter van de omgeving en moet goed inpasbaar zijn in het landschap (fijnkorrelig).

Wijthmenerplas
De outdoorvoorziening aan de Wijthmenerplas is reeds gerealiseerd. Wanneer de bestaande ondernemer andere activiteiten gaat aanbieden die invloed hebben op het gebruik van het gebied, of een nieuwe ondernemer wil in samenwerking met de bestaande ondernemer(s) bij de plas activiteiten starten die invloed hebben op het gebruik van het gebied, dan zullen die mogelijkheden worden onderzocht. Voorwaarden uit de visie op de Wijthmenerplas zijn daarbij nog steeds van toepassing, zoals,

- Voorzieningen vormen een meerwaarde voor elkaar
- Functies maken gebruik van elkaars gebouwde voorzieningen.

Grachten
In de kansenkaart voor meer toeristisch gebruik van het Zwolse water, staan de kansen gemarkeerd. Deze kansenkaart is te vinden op www.zwolle.nl/leisure.

Milligerplas
In 2009 is het horecapaviljoen aan de Milligerplas (in Stadshagen) van start gegaan. Uitgangspunt is op dat moment geweest dat het paviljoen activiteiten organiseert om de haalbaarheid van de exploitatie te vergroten. De locatie is heel geschikt voor groepsactiviteiten, waarbij van de bestaande horeca gebruik kan worden gemaakt.

De Tippe-zuid
Leisure is een relatief jonge bedrijfstak. Bij nieuwe woonwijken kan er in eerste aanleg al meer rekening worden gehouden met deze sector. Bij de plannen van De Tippe-zuid wordt dan ook uitgegaan van leisure. Hierbij moet worden gedacht aan fitness, een dansschool, wellness etc. De realisatie van leisure in De Tippe-zuid loopt mee in het project Stadshagen

Het Zwarte water en Scheepswerf Leenman
Zwolle is een oude hanzestad die haar ontstaan heeft te danken aan haar ligging aan het water. Desondanks was Zwolle tot voor kort niet actief gericht op het water. Daarom is de kansenkaart voor meer toeristisch gebruik van het water in 2016 gemaakt. Deze kansenkaart werpt reeds haar vruchten

af, als het gaat om de grachten in de binnenstad. Het Zwarte Water is echter ook een kansrijke locatie voor leisure. De ligging dichtbij de binnenstad en de industriële sfeer van Scheerpswerf Leenman bieden potentie. Deze locatie is geschikt voor lokale en regionale leisure, die op het water is gericht.

De ontwikkeling moet qua maat en schaal passen bij de locatie. De toegangsweg loopt immers door cq. langs de woonwijk en de parkeerruimte is beperkt. Voor scheepswerf Leenman is leisure reeds in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt. Voor de andere locaties langs het Zwarte Water geldt dit nog niet.

Wijken en buurten
Leisurebedrijven vragen over het algemeen veel ruimte en hebben een groter verzorgingsgebied nodig dan een wijk of buurt. Veel bedrijven zullen dan ook kiezen voor een bereikbare, zichtbare en centrale locatie. Kleine initiatiefnemers op het gebied van sport en wellness kunnen eventueel kiezen voor een locatie dicht bij de gebruiker.

Ad.F. Om ondernemers optimaal te faciliteren, is het nodig dat de beschikbare locaties in beeld zijn en dat voor de ondernemer duidelijk is welke kaders hier gelden. Het moet snel duidelijk zijn of en hoe een initiatief op een plek haalbaar is.

De aard van de leisurebedrijvigheid verschilt dermate dat deze in het algemeen niet van te voren goed vertaald kan worden in een bestemmingsplan. De impact op de omgeving kan teveel verschillen. Doordat de locaties in de visie worden aangewezen als leisurelocatie heeft de ondernemer de wind mee als het gaat om aanpassing van het bestemmingsplan. Voor bestaande panden kan vaak met een eenvoudige en korte procedure worden meegewerkt (kruimelgeval). Voor een grotere (nieuwe) ontwikkeling is in het algemeen aanpassing van het bestemmingsplan nodig.

Wanneer een ondernemer een idee heeft voor Zwolle, wil de gemeente daar gastvrij en effectief op kunnen reageren. Het is voor de ondernemer goed wanneer hij of zij zelf kan inzien welke aspecten spelen op de verschillende leisurelocaties. Voor een efficiënte aanpak door de gemeente is het goed dat per locatie reeds een inventarisatie heeft plaatsgevonden. Dit helpt bij het snel detecteren van de kansen en de uitzoekpunten of beperkingen.

Om de kaders en uitgangspunten helder te presenteren is een webpagina gemaakt (www.zwolle.nl/leisure). Op deze pagina is de overzichtskaart te vinden van alle leisurelocaties en, bij doorklikken, van alle locaties gedetailleerde informatie en sfeerbeelden. Deze webpagina is flexibel en kan worden aangepast.

Bijlage 1 – Onderzoek ZKA

Zie het rapport van ZKA in de afzonderlijke bijlage.

Bijlage 2 – Conclusies uit de externe evaluatie

1. Samenvatting conclusies ZKA
2. Conclusie gesprekken met bestaande ondernemers, trendsetters en onderzoek De Stentor
3. Advies Leisure expert Hans van Leeuwen

Ad. 1. Samenvatting conclusies ZKA

Ambities:
De gemeente Zwolle heeft in 2010 op het gebied van leisure de ambitie uitgesproken voor de periode 2010-2025, om:

- Voor dagbezoek een groei te realiseren van 1,2-1,5 miljoen dagbezoekers per jaar extra. Dat betekent dat in 2025 het aantal dagbezoekers 1,2-1,5 miljoen hoger moet zijn dan in 2010 in Zwolle het geval was;
- De bestedingen aan dagrecreatieve leisure zouden in 2025 met € 25 miljoen-€ 35 miljoen gegroeid moeten zijn ten opzichte van 2010;
- Deze nieuwe bezoeken zouden 300-400 FTE aan nieuwe werkgelegenheid moeten opleveren.

Begin 2017 bevindt Zwolle zich bijna halverwege de periode 2010-2025. De groei zou dan, aangenomen van een gelijkmatige groei, medio 2017 circa 600.000-750.000 extra dagbezoekers moeten betekenen, met circa € 12,5 miljoen -€ 17,5 miljoen bestedingen en 150-200 Fte aan extra werkgelegenheid. Op basis van voorgaande cijfers is aan deze doelstelling geheel voldaan:

- Circa 790.000 extra bezoeken;
- Ongeveer € 14 miljoen extra bestedingen
- Ruim 180 FTE aan extra werkgelegenheid.

Deze groei is gerealiseerd door de komst van ruim 20 bedrijven.
De bestedingen en werkgelegenheid liggen op schema, terwijl het aantal dagbezoeken iets hoger is dan beoogd. Dat de bestedingen niet boven maar precies op niveau liggen, wordt veroorzaakt door een iets lager bestedingsniveau dan waar de gemeente Zwolle rekening mee heeft gehouden in de ambitie.

Benchmark:
Onderstaande tabel geeft het Zwolse leisure aanbod weer in een benchmark met steden in 2010, dus voor de actieve inzet op leisure door de gemeente. De tweede tabel geeft een vergelijkbare benchmark weer tijdens de evaluatie in 2017. Geconcludeerd kan worden dat Zwolle een inhaalslag heeft gemaakt als het gaat om de hoeveelheid aanbod.

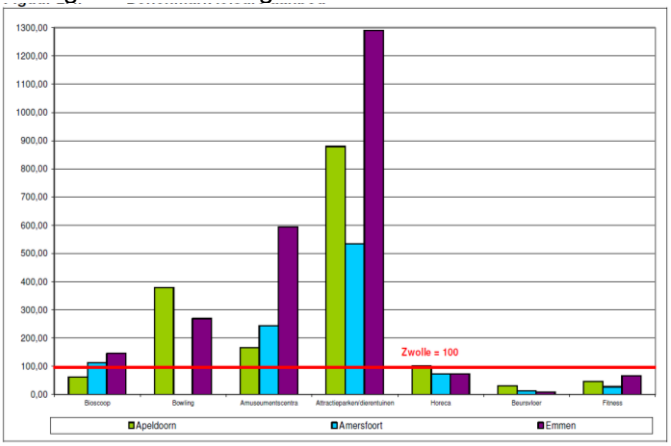

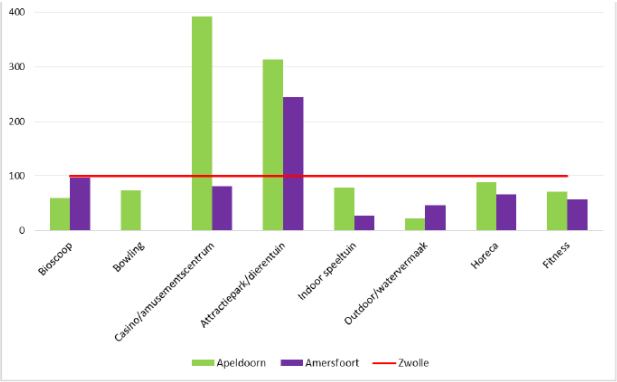

Marktbereik:

ZKA heeft het marktbereik van de diverse leisurefuncties geanalyseerd. De conclusies:

Marktbereik	**Gebied**	**Omvang**	**Deelsectoren**
Lokaal	Gemeente Zwolle	Groei naar 134.000 inwoners in 2027 (Bron CBS)	Fitness, bioscoop en family entertainment als kinderspeelfuncties, bowling, glowgolf, lasergame, paintball, karting en escaperooms.
Regionaal	West Overijssel, Noord veluwe, Dronten en Noord Oost polder, reistijd max 30 minuten	900.000 inwoners	Bioscoop en famuly entertainment als kinderspeelfuncties, bowling, glowgolf, lasergame, paintball, karting en escaperooms. amusementscentrum, De Fundatie, sciencecentre, huidige conference en exhibitionruimte. sauna, klimhal, skihal en outdoorbedrijven.
Bovenregionaal	Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Flevoland (excl Almere), Gelderland, oostelijke helft Utrecht en het Gooi. Reistijd max 75 minuten	5,3 miljoen inwoners	Holland Casino, De Fundatie, sciencecentre, Themapark (veel concurrentie in regio), een verbeterde evenementenhal, welness.
Verblijfstoeristen	West Overijsssel	0,9 tot 1 miljoen gasten	10.000 tot 20.000 bezoekers aan reguliere family entertainment bedrijven. Hoe onderscheidender concept, hoe aantrekkelijker voor verblijfsgasten.

Locaties

ZKA adviseert de gemeente deze voorkeurszones te benoemen, zonder concrete locaties/percelen aan te wijzen. Voor elk type ondernemer en type leisure is immers een andere type locatie wenselijk. De ondernemer/de markt is dan zelf verantwoordelijk voor aankoop grond/huur of koop van een pand (maatwerk), de keuze van de ondernemer is hier sterk afhankelijk van de doelgroep en het bezoekmotief. Voor grootschalige ontwikkelingen is de rand van de stad of zelfs de periferie vaak beter geschikt.

Combineren van bezoekmotieven in leisure kan meer bezoekers trekken, zoals de combinatie van een grote bioscoop en horeca. Veel urban entertainment voorzieningen vragen echter nogal wat oppervlakte en trekken doorgaans ook grotere bezoekersstromen Daarom zijn voor dit type gecombineerde ontwikkelingen de rand van de stad/ringwegen soms beter geschikt, zoals Voorsterpoort. Ringwegen/locaties aan de rand van de stad zijn met name geschikt voor grootschalig aanbod met hoge piekbelastingen en met weinig synergie met de binnenstad. Meer kleinschalige ontwikkelingen van leisure en horeca bijvoorbeeld zouden ook in het centrum of de rand rondom het centrum passen.

Goede bereikbaarheid en zichtbaarheid: deze factoren blijven onverminderd belangrijk, maar dreigen door de groei en mix van verschillende functies in het zelfde gebied, vaak de binnenstad en de randen ervan, wel onder druk te komen staan. Dit vraagt om veel aandacht en creatieve oplossingen op het gebied van mobiliteit.

Uitbreidingsruimte voor een aantal leisurefuncties:
Op basis van de ruimte in de markt en de locatievraag adviseert ZKA over de haalbaarheid van de volgende leisurefuncties in de komende periode:

	Vestigingseisen	Indicatie aantal bezoekers	Tijdsfasering	Locatie suggestie
Urban entertainment				
Bioscoop	• I.c.m. andere functies in gebouw/omgeving • Omvang: 3.500-4000 (mainstream)	300.000-400.000 bezoekers	5-7 jaar of langer (afhankelijk van hoe markt/bestaande bioscoop zich ontwikkelt	Rand stad/ ringweg
lasergame/paintball	• I.c.m. andere functies in gebouw/omgeving • Omvang: 500-750 m²	25.000-30.000 bezoekers	Afhankelijk van totaalconcept	Rand stad/ ringweg (bv. De Vrolijkheid)
elektrische karts (binnenbaan)	• I.c.m. andere functies in gebouw/omgeving • Omvang: 4.000-5.000 m² voor karts excl. andere functies	15.000-25.000 bezoeken	1-2 jaar	Rand stad/ ringweg (bv. Voorterpoort)
Night entertainment				
(Holland) Casino/ amusementscentrum	• Omvang amusementscentrum: 500-700 m² (100-150 automaten) • Omvang casino: 3.000-5.000 m²	30.000-40.000 (amusements-centrum) – 100.000-150.000 bezoekers (casino)	3-5 jaar	(Rand) binnenstad
Muziekcentrum	• Combinatie muziek en beurscentrum • Vaste bespeler of herlocatie evenementencomplex • Omvang: afhankelijk van concept, indicatie 3.000-5.000 m²	Indicatie 200.000-250.000 bezoekers (sterk afhankelijk van invulling)	Afhankelijk van invulling, moeilijke markt	Rand (binnen-)stad
Attracties				
Groot Innovatief themapark	• Omvang: 8-10 ha	Min. 250.000-300.000 bezoekers	5 jaar of langer	Buitengebied
particulier museum	• Omvang: 4.000-5.000 m²	75.000-100.000 bezoekers	Niet stuurbaar, sterk afhankelijk van toevallig initiatief (vgl More en Voorlinden)	(Rand) binnenstad
Deeleconomie				
Verhuurbedrijfjes: sloepjes, fietsen, etc.	• Omvang: afhankelijk van type verhuurbedrijf • Ruimte voor aanlegsteiger en/of opslag items verhuur	Ca. 4.000 gebruikers per aanbieder	1-5 jaar (afhankelijk van hoe huidige aanbieders het doen)	(Rand) binnenstad

Trends en hun impact op de leisuresector
Vanuit de trends leidt ZKA de volgende belangrijkste consequenties af voor de ontwikkeling en het succes van de leisuremarkt in Zwolle:

Aanbodzijde:
Door de diversiteit van ondermemerschap in de leisuresector en een groot verschil in eisen aan de locatie, blijft maatwerk en flexibiliteit van belang.

Vraagzijde:

Door een groeiend aantal inwoners blijft het bezoekpotentieel voor de leisuresector stijgen. De sterke regiofunctie en de ligging nabij belangrijke toeristengebieden bieden daarnaast kansen. Daarbij kent Zwolle (regio) een relatief jonge bevolking, wat leidt tot relatief grotere kansen voor urban entertainment, family entertainment, thematische attracties en actieve en sportieve vormen van leisure. De aandacht voor gezondheid biedt kansen voor leisure initiatieven en vraagt een diversiteit aan locaties, waaronder binnenstad (grachten), buitengebied en dichtbij de inwoners. Genieten van de omgeving is dan een belangrijk onderdeel. Tenslotte biedt de deeleconomie kansen.

Het verhaal van Zwolle:
Een belangrijke kracht van Zwolle ligt in de historische binnenstad. Dit zorgt voor extra ambiance en beleving. Zwolle kan hier op inspelen door monumentale panden en routes, met respect voor de monumentale status, in te zetten voor leisure. Het feit dat Zwolle beschikt over sterk onderwijs, biedt kansen voor meer samenwerking tussen onderwijs en de leisuresector. Tenslotte kan leisureaanbod meer worden afgestemd met de regio ten behoeve van het benutten van alle kansen die zich voor kunnen doen in de samenwerkende economische regio.

Ad. 2. Conclusie gesprekken met bestaande ondernemers, trendsetters en onderzoek De Stentor

Ondernemers:
In het kader van de evaluatie zijn gesprekken gevoerd met een groot aantal van de aanwezige leisure ondernemers. Veel van hen hebben plannen voor uitbreiding van hun bedrijf, danwel hun activiteiten. Omdat Zwolle reeds een inhaalslag heeft gemaakt als het gaat om de toevoeging van nieuw leisure aanbod en de kansen om nieuw aanbod toe te voegen kleiner worden, is het verstandig om te focussen op de kracht van de bestaande ondernemers. Buiten hun eigen bedrijf om zien ondernemers kansen voor een aantal leisurefuncties. Wat daarbij opvalt is dat ook veel tijdelijke en kleine initiatieven worden genoemd.

Trendsetters:
Een vergelijkbaar gesprek hebben wij gehouden met trendsetters en jongeren uit de stad. Aan dat gesprek is deelgenomen door Restaurant Het Weeshuys, kunstenaar Ronald Westerhuis, Cees Meekers als leisure expert en diverse jongeren van Stichting Skatend Zwolle.

De Stentor:
Tenslotte heeft De Stentor een onderzoek gedaan onder haar lezers (resultaten zie bijlage 3). Jong en oud, uit Zwolle of elders uit het land, meer dan 2.700 mensen vulden de Stentor-enquête in. Het overgrote deel daarvan, 2.289 stemmen, kwam binnen via de online vragenlijst. De rest werd verzameld via het lezerspanel van De Stentor en enquêtes die door verslaggevers zijn uitgevoerd in de wijken Stadshagen, Aa-landen, Zwolle-Zuid en op de Grote Markt in het centrum.

Meer dan de helft was niet geïnteresseerd in een van de drie voorgelegde keuzes (kartcentrum, dierentuin of skihal), maar ging voor de vrije keuze. Een zwemparadijs staat in deze categorie met stip op de eerste plek, gevolgd door 'niets' en ‘een discotheek’.

Vooral ouderen vanaf vijftig jaar zijn tevreden met wat er al in Zwolle is. 'Druk genoeg' en 'Zwolle heeft alles' wordt bijvoorbeeld gezegd. Onder jongeren is juist de oproep tot méér te zien. Meer koopzondagen, meer uitgaansgelegenheden en meer festivals en evenementen. Die laatste categorie omvat overigens uiteenlopende wensen, van hardstyle- tot jazz- of een sushifestival.

Onderstaand een tabel met alle ideeën die zijn genoemd door ondernemers, trendsetters en lezers van De Stentor. Niet alle ideeën zullen economisch en zelfstandig haalbaar zijn. De brainstorm gesprekken en het onderzoek geven wel een goed beeld van wat er leeft.

Idee	**Soort locatie**
Tijdelijk	
Tent voor muziek	binnenstad
Stad pimpen	Ieder half jaar lelijkste plek
Escaperoom	Sassenpoort/ monumenten
Pop-up attractieparkje	Binnenstad
Vervoersmiddelen met gids	binnenstad

Reuzenrad	binnenstad
Horeca op 75 m hoogte met pop up attracties eronder.	Locatie met voldoende zicht voor draaiend restaurant.
Evenement	
Stormbaan of mudrun	Diezerstraat
Haloweenrennen	binnenstad
Vaste foodmarkt op zondag	binnenstad
Tijdelijk of definitief	
Reuzendoolhof	groen
spookhuis	Stedelijk/binnenstad?
Indoor zomer (strand, kamperen, bar, sporten)	stedelijk
Wijntuin of biertuin met beetje horeca	
Definitief	
Keuken voor kinderen	Groen of stedelijk
IJsbaan	Stedelijk gebied
glijbanenpark	
poppodium	Stedelijk gebied
Kabelbaan,	binnenstad
tarzanroute	groen
Indoor Skydive	Stedelijk gebied
BBQ plekken	groen
Vuurplaatsen	groen
Spelen	binnenstad
Ondergronds varen	binnenstad
Themapark	Stadsrand
Kleiduiven schieten	groen
Karten en racen	Stedelijk gebied
Combi Urban sports (free running, BMX, Boulderen, beachsporten??)	Stedelijk gebied, vooral betaalbaar gebouw of subsidie.
Artificial wave	
Subtropisch zwemparadijs	
Plekken voor foodtrucks (voedselverspilling)	
Verbind alle leisure meer met elkaar	Clustering of marketing
Robodoc	
Algemeen	
Ateliers (naast Fundatie meer beleefbare kunst)	Anti kraak, tijdelijk, geen manager op locatie (niet te zakelijk)_
Beeldenroute, lichtroute	(lichtobjecten verhuren voor verdienmodel)
Activiteiten in parken	
Daken benutten (tuinen, terrassen, film)	
Activiteiten voor ouderen	
Meer kleinschalige evenementen	
Doe meer met water (activiteiten, verbinding wal)	Stop schrappen waterpartijen in plannen

<u>Ad. 3. Adviezen Leisure Expert Hans van Leeuwen</u>

Er zijn trends waarneembaar:

1. Betaalbaar, dicht bij huis, kneuterig, spelvormen, elkaar ontmoeten.
2. Groot, onderscheidend en bijzonder of Inzet van een icoon van TV of uit gaming, bv Bob de Bouwer in Midden Limburg. Concepten op het gebied van duurzaamheid, voeding (Strekerij in Brabant naar voorbeeld van Noord Duitsland), veganistisch.
3. Mainstream en individuele zaken als een kinderspeelparadijs in een doos gaan het moeilijk krijgen. Ondernemers moeten kunnen verbreden om een betere bezetting door de week heen te realiseren
4. Zien en gezien worden. Net als in de social media. Wat heb je in huis op het gebied van spelvormen, gaming, e-sports afgeleid van gaming en emotion, fighting, ninja

De gemeente of consultants komen niet met nieuwe ideeën en concepten. Geef ondernemers de ruimte; zij hebben nieuwe ideeën.
Wat wordt de next step van Zwolle? Kijk naar je ambities, leefbaarheid, zichtbaarheid als stad, Iconen, doelgroepen die je wilt trekken. Die volgende stap kan ook zijn dat je meer richt op de evenementen of de Hanzestad. Dat hoeft niet perse een groot attractiepark te zijn.
Realiseer je ook voor je city marketing, dat je het als stad niet alleen redt. Werk samen als regio.
Rol gemeente:

1. Minimaal: maak vanuit Ruimtelijke Ordening duidelijk wat er allemaal kan op die plek.
2. Wanneer je een serieuze kans wilt maken op een onderscheidende functie dan aanjagen, initiëren en prikkelen door het maken van een plan. Dit heeft een positieve impact op de hele regio. Verblijfsparken merken dat direct.
3. Het is haast een voorwaarde om punt 2 te kunnen realiseren, dat je in publiek private constructies denkt. Door de combi van gemeente, banken en crowdfunding kun je wat op poten krijgen. Een voorbeeld: elders heeft de gemeente 2 miljoen geïnvesteerd in een parkeerplaats en krijgt daar de eerste jaren de opbrengst van, daarnaast 8 miljoen financiering van de bank en nog een deel crowdfunding.
4. Zorg dat de bestaande ondernemers zich verder kunnen ontwikkelen.
5. Denk ook aan de marketing en toerusting
6. Zoek goede locaties bij vervoersknooppunten (liefst met meerdere vervoersmodaliteiten). Er moet hier geclusterd kunnen worden.
7. Zoek ook locaties dichter bij de natuur.
8. Leg vast hoe je zelf geïnspireerd blijft.
9. Inspireer de mensen binnen je netwerk, zodat zij de kansen gaan zien voor jouw locaties. Wat moet je optuigen om een broeinest te worden voor nieuwe leisure ideeën.

Bijlage 3 – resultaten onderzoek De Stentor

Onderzoeksvraag “Wat mist Zwolle aan Vrijetijdsbesteding?”

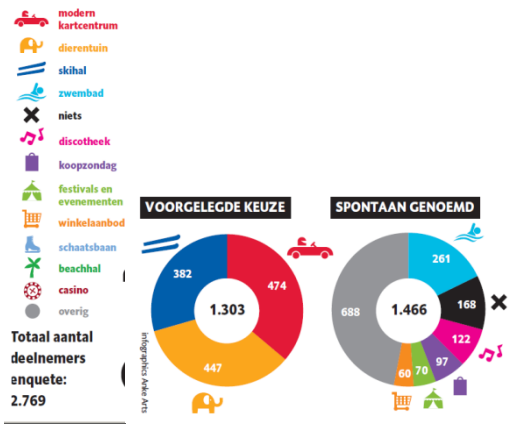

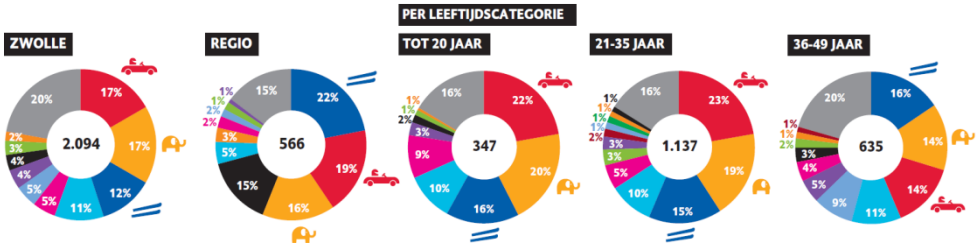

Actualisering en evaluatie leisurebeleid gemeente Zwolle

Rapportage in opdracht van de gemeente Zwolle

Maart 2017

Projectnummer: 16.053

ZKA Consultants
Biesbosweg 16c
5145 PZ Waalwijk
Tel. 088-2100250
e-mail: info@zka.nl
www.zka.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	**INLEIDING: BEHOEFTE AAN ACTUALISERING EN EVALUATIE**	**4**
1.1.	Aanleiding	4
1.2.	Vraagstelling	4
1.3.	Opzet/hoofstukindeling	5
2.	**TERUGBLIK: WAT IS ER GEREALISEERD EN WAT LEVERDE DIT OP?**	**6**
2.1.	Inleiding	6
2.2.	Beschrijving en karakterisering nieuw ontwikkeld aanbod	6
2.3.	Bezoekersaantallen en bestedingsprofielen	9
2.4.	Raming economische impact incl. vergelijking doelstelling 2011	10
3.	**NAAR EEN COMPLEET, UITGEBALANCEERD LEISURE-AANBOD IN 2025**	**12**
3.1.	Inleiding	12
3.2.	Terugblik per type leisure	12
3.3.	Referentie benchmarksteden	17
3.4.	Marktbereik vanuit regionaal en toeristisch perspectief	19
4.	**TRENDS EN ONTWIKKELINGEN; WAT IS DE IMPACT OP LEISURE?**	**21**
4.1.	Inleiding	21
4.2.	Introductie: 'Verschuivende panelen'	21
4.3.	Trends	22
4.4.	Consequenties voor leisure	24
5.	**LOCATIEBELEID: ONGEWIJZIGD VOORTZETTEN OF WIJZIGEN?**	**26**
5.1.	Inleiding	26
5.2.	Toets locatiebeleid Zwolle	26
5.3.	Uitbreidingsmogelijkheden leisure komende jaren	28
5.4.	Benchmark locatiebeleid	30
6.	**AANSLUITING BELEIDSLIJNEN LEISURE OP 'VERHAAL VAN ZWOLLE'**	**32**
6.1.	Inleiding	32
6.2.	Schets beleidslijnen uit beleidskader 2011	32
6.3.	Toets leisurebeleid aan 'Verhaal van Zwolle'	33
6.4.	Suggesties voor aanvullingen/aanscherpingen	33

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 35

7.1. Conclusies 35
7.2. Aanbevelingen 35

1. INLEIDING: BEHOEFTE AAN ACTUALISERING EN EVALUATIE

1.1. Aanleiding

In 2010 is door ZKA de rapportage ‘Zwolle, historische stad met smaak en dynamiek; ontmoeten, ontspannen, beleven’ opgeleverd. Deze vormde één van de bouwstenen voor de gemeentelijke beleidsnota ‘Zwolle, een belevenis!!, beleidskader commerciële vrijetijdsvoorzieningen’ in 2011 waarin een aantal doelstellingen en strategische beleidslijnen is geformuleerd voor de periode tot 2025. Hierin werd qua aanpak gekozen voor het scenario ‘Zwolse visie trekt…’. Deze aanpak is anno 2017 nog steeds leidend.

Toen is vastgelegd om halverwege de periode de voortgang te evalueren en het beleid te actualiseren; het ligt in de bedoeling dit in 2017 te gaan doen. Ter voorbereiding hiervan is ZKA door de gemeente gevraagd een analyse uit te voeren met zowel een terugblik (Wat is bereikt? Waar staan we nu?) alsook vooruit te kijken wat de perspectieven zijn voor de komende jaren en wat dit betekent voor het ingezette beleid. Deze rapportage vormt hiervan het resultaat.

1.2. Vraagstelling

Uitgangspunt is in beginsel het vasthouden aan de aanpak “Zwolse Visie trekt…” en de bijbehorende ambities en doelstellingen. Uitgaande van dit ambitieniveau is gevraagd het volgende in kaart te brengen:

1. Het effect van de komst van nieuwe leisure bedrijvigheid op het omzet-potentieel en de werkgelegenheid in Zwolle voor de periode 2010-2016;
2. In hoeverre Zwolle inmiddels een inhaalslag heeft gemaakt met het leisure aanbod en waar Zwolle aan moet denken als het gaat om verdere toevoeging van leisure om te komen tot een uitgebalanceerd aanbod passend bij een stad van deze omvang (incl. de groei van de stad tot 2025) en verzorgingsniveau;
3. Trends en ontwikkelingen in de leisuresector inclusief de factoren in de externe omgeving die hieraan ten grondslag liggen;
4. Wat het effect is van de trends onder 3. op de leisuresector. Waar hebben leisureondernemers behoefte aan? Subvragen die hierbij beantwoord moeten worden ten aanzien van het locatiebeleid zijn:
    - De uitgangspunten in het huidige locatiebeleid: zijn deze gewijzigd op basis van de onderscheiden trends en ontwikkelingen of gelden deze onverminderd?
    - Is het goed om weer leisurelocaties vast te stellen om deze gastvrij aan te kunnen bieden? Of is een maatwerkoplossing beter? Hoe actief moet Zwolle als gemeente hierbij zijn?
    - Voorheen zijn gebieden aangewezen langs ringwegen. Is dit nog steeds de vraag of moet bijv. meer in recreatieve routes worden gedacht?
    - Hoe moeten we omgaan met de gedachte van clustering van leisurebedrijven versus het ontstaan van mix-gebieden gecombineerd met andere functies in de stad (relatie omgevingsvisie)?

- Hoe ziet de vraag naar soort locaties eruit (binnenstad, geclusterd leisuregebied, bedrijventerrein, leegstaande panden, buitengebied, routes)? Is eigendom door gemeente van doorslaggevend belang voor het succes?

5. Zwolle profileert zich met “Het verhaal van Zwolle”. Drie lijnen zijn hierbij van belang die in ieder beleidsveld tot uiting moeten komen en dus ook in de leisure: Levendige binnenstad (Hanze met een belangrijke oorsprong in het water), Samenwerking (sterke economie) en excellent onderwijs. Vormen de geformuleerde strategische beleidslijnen in het beleidskader commerciële vrijetijdsvoorzieningen uit 2011 voldoende vertaling voor ‘Het verhaal van Zwolle’? Liggen er specifieke kansen in deze profilering en zijn er nog aanvullingen/aanscherpingen denkbaar?

1.3. Opzet/hoofstukindeling

Na dit inleidende hoofdstuk is de rapportage verder als volgt opgebouwd:

- Eerst blikken we terug op het gerealiseerde leisure aanbod sinds 2010 en de economische impact hiervan, inclusief een blik op de tussentijdse stand van zaken wat betreft de gestelde kwantitatieve doelstellingen voor 2025 (hoofdstuk 2);
- Vervolgens gaan we in op de samenstelling van het leisure aanbod, waarbij we kijken naar de marktruimte en -bereik. Tevens wordt het aanbod van Zwolle in een benchmark vergeleken met Apeldoorn en Amersfoort (hoofdstuk 3);
- Daarna gaan we dieper in op de belangrijkste trends en ontwikkelingen waar Zwolle mee te maken heeft en de impact hiervan op de leisuremarkt (hoofdstuk 4);
- Mede gebaseerd hierop volgt een analyse van en advies over het locatiebeleid (hoofdstuk 5) en
- Wordt er gekeken naar hoe het voorgaande aansluit op het positioneringsbeleid vanuit het ‘verhaal van Zwolle’ (hoofdstuk 6);
- We sluiten af met conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 7).

2. TERUGBLIK: WAT IS ER GEREALISEERD EN WAT LEVERDE DIT OP?

2.1. Inleiding

In dit hoofdstuk komt aan de orde op welke wijze het commerciële leisure aanbod in de gemeente Zwolle sinds 2011 is veranderd. Het gaat daarbij met name om nieuwe accommodaties die tussen 2011 en 2017 zijn geopend of nog in de eerste helft 2017 zeker zullen worden geopend en een correctie voor enkele accommodaties die gesloten zijn (het overzicht hiervoor is door de gemeente Zwolle aangeleverd en is de stand van zaken 4^{e} kwartaal 2016). In 2.2. komt het overzicht van het nieuwe aanbod aan de orde en wordt duidelijk welk type leisure zich met name in Zwolle heeft gevestigd. In 2.3. worden aan de hand van deskresearch en aanvullende telefonische checks de bezoekersaantallen van het aanbod geraamd en worden hier bestedingsprofielen aan gekoppeld. Dat leidt tot een raming van de extra jaarlijkse bestedingen die de nieuwe leisure in Zwolle oplevert, uitgedrukt in zowel bestedingen als werkgelegenheid. Deze economische impact wordt dan vergeleken met de groeidoelstelling die de gemeente Zwolle in 2011 heeft gesteld voor de toekomstige economische omvang van de leisure (2.4.).

2.2. Beschrijving en karakterisering nieuw ontwikkeld aanbod

In deze paragraaf geven we het overzicht van het nieuwe leisure-aanbod, daarbij geduid aan de hand van de leisure-typologie die ZKA voor dagtoerisme hanteert en die overeenstemt met onze indeling uit de rapportage uit 2010. Dit standaard overzicht is in onderstaande tabel weergegeven:

Tabel 2.1 Typering leisurefuncties

A. Urban Entertainment:	**D. Attractions & parks:**
• Bioscoop	• Attractie- of themapark (incl. dierentuin)
• Bowling	• Sciencecenter/museum
• Lasergame/Paintball	**E. Conference, events & exhibitions:**
• Karting	• Zalen-/congrescentrum
B. Family Entertainment:	• Evenementenhal
• Indoor speeltuin/attractie	**F. Sport, health & Adventure:**
C. Night Entertainment:	• Fitness
• Casino/amusements-/ gamingcentrum	• Sauna/wellnesscentrum
• Popmuziekcentrum	• Klimhal
• Dansschool	• Indoor skihal/IJsbaan
• Discotheek	• Outdoorcentrum (incl. watervermaak)
	G. Catering & restaurants:
	• Horeca/partycentrum (mits bijzondere formules)

Het nieuwe leisure aanbod is met name toegenomen in de categorieën A. Urban entertainment, B. family entertainment en F. sport, health & adventure, zoals blijkt uit het overzicht op de volgende pagina. Op de daarop volgende pagina is de kaart weergegeven met de locaties van de nieuwe accommodaties. Verder blijkt uit onze analyses dat fitnesscentrum IZI in het centrum van Zwolle medio 2011 is gesloten en in 2016 ook Fitnesscentrum Wellness.

Tabel 2.2 Typering leisurefuncties

Categorie	Nieuw aanbod leisure	Datum opening (indien bekend)
A. Urban Entertainment:		
• Bioscoop	Nieuwe Pathé bioscoop met 630 extra stoelen (en hogere bezetting) ten opzichte van de gesloten Pathé bioscoop	2016
• Bowling	Bowlen en Zo	2017
• Lasergame/Paintball/Karting etc.	*Ongewijzigd*	
B. Family Entertainment:		
• Indoor speeltuin/attractie	Monkeytown	2017
	Djambo Kidsplay	2013
	Dinoland	2016
C. Night Entertainment:		
• Casino/amusements-/ gamingcentrum	*Ongewijzigd*	
• Popmuziekcentrum/dansschool/discotheek	*Hedon breidt 1 zaal uit en opent 1 nieuwe zaal*	
D. Attractions & parks:		
• Attractie, attractiepark- of themapark	The Great Escape	2014
	AKA escaperoom	2016
• Sciencecenter/museum	Spelcomputermuseum (tijdelijk)	2016
E. Conference, events & exhibitions:		
• Zalen-/congrescentrum	*Ongewijzigd*[1]	
• Evenementenhal	*Ongewijzigd*	
F. Sport, health & Adventure:		
• Fitness	Profit Gym (2x)	2015/2016
	Cross Fit (2x)	
	Fit For Free	2016
	IZI Fitness en Fitnesscentrum Wellness (gesloten)	2011/2016
	LotusZen Yoga en sport	2017
• Sauna/wellnesscentrum	*Sauna Swoll is gerenoveerd*	
• Klimhal	*Uitbreiding met buitenmuur[2])*	
• Sportcampus Pelikaan	*Indoorsoccer/groepsuitjes[3]*	2013
• Indoor skihal/IJsbaan	*Ongewijzigd*	
• Golfbaan	Golfbaan Harkulosche Esch	2014
• Trampoline park	Rebound World	2016
• Outdoor (incl. watervermaak)		
	Rondvaart Zwolle	
	Bootje Huren Zwolle	
	Hiawatha Zwolle	2016
	Buitensport Zwolle	
	Ontdek en doe kanovaren	
	1 kanoverhuurbedrijf	2017
	1 bootverhuurbedrijf	2017
	Waterskibaan en outdoor Wythmenerplas	2015
G. Catering & restaurants:		
• Horeca/partycentrum	*Ongewijzigd*	
• Overig	De kookstudio van Zwolle	2012
H. Overig	Werkplaats 13 (workshops)	

1 Wel is van der Valk erbij gekomen, maar dit is primair verblijf en zakelijk en valt derhalve buiten deze indeling.
2 Niet vermeld op de lijst met uitbreidingen.
3 Excl. verhuur groepsaccommodatie.

Kaartbeelden Zwolle totaal & Binnenstad en omgeving

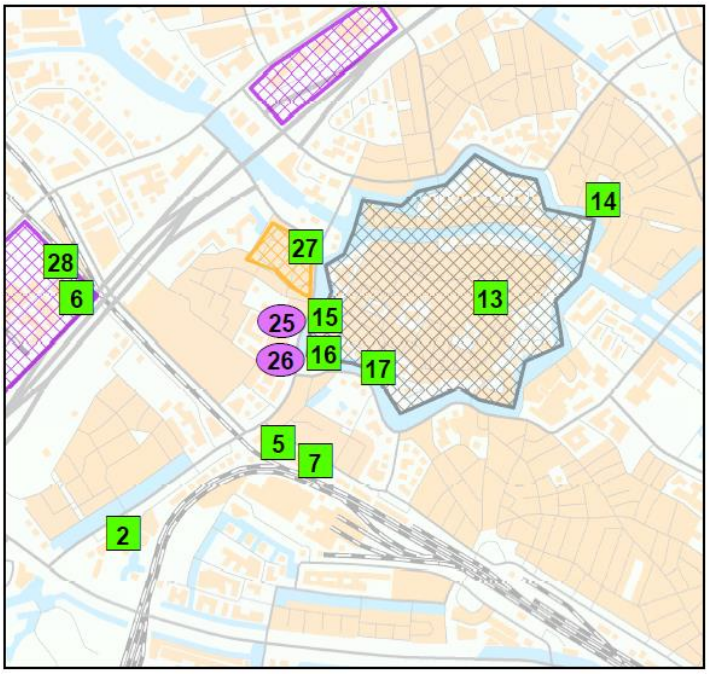

Leisure bedrijven

1, Djambo kidsplay
2, Dinoland (komen nog 300 bedden bij)
3, Waterskibaan en outdoor
4, Golfbaan Harkulosche Esch
5, The Great Escape
6, AKA escaperoom
7, Spelcomputermuseum
8, Profit Gym
9, Profit Gym
10, Cross fit
11, Cross fit
12, Fit for free
13, Werkplaats 13 workshops
14, De kookstudio van Zwolle
15, Rondvaart Zwolle
16, Bootje Huren Zwolle
17, Hiawatha nieuwe optimale plek
18, Outdoor Zwolle (incl suppen stadsgracht)
19, Ontdek en Doe / kanovaren in Zwolle Zuid
20, LotusZen Yoga en sport
21, Yosemite
22, Sauna Swoll
23, Bowlen en Zo (januari)
24, Rebound World (december)
25, Nog een bootjes verhuur bedrijf.
26, Nog een kanoverhuurbedrijf
27, Nieuwe Bioscoop Pathe
28, Monkey town
45, Sportcampus De Pelikaan
46, Hiawatha bootjes verhuur

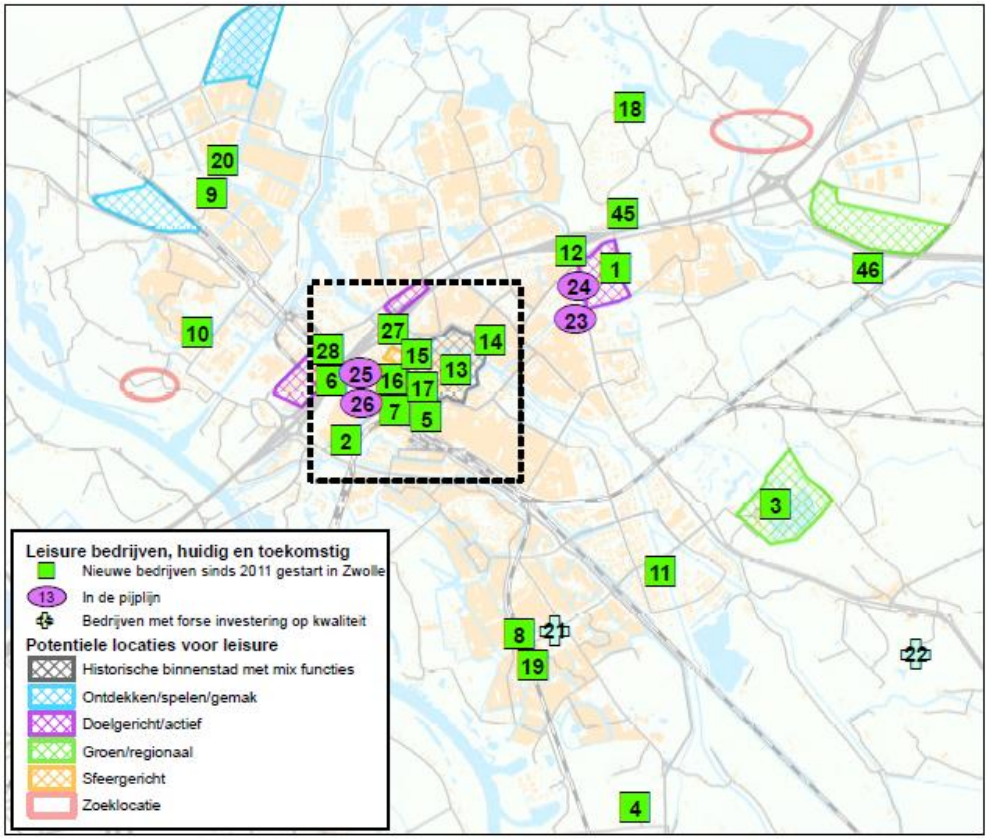

2.3. Bezoekersaantallen en bestedingsprofielen

Bezoekersaantallen
Aan de hand van deskresearch, ervaring en checks bij ondernemers is een raming gemaakt van de verwachte bezoekersaantallen van de leisure die aan het aanbod is toegevoegd. Daarbij is het bezoekersaantal berekend per jaar, al geldt voor sommige accommodaties dat ze pas in de loop van 2016 zijn geopend en nog geen volledig exploitatiejaar hebben afgerond.

Ook zijn alle nieuwe plannen in de pijplijn voor 2017 meegenomen in het bezoek. Raming van extra bezoek door uitbreiding van kwaliteit is niet meegenomen in de berekening. De raming van de bezoekersaantallen kan als indicatie voor het jaar 2017 worden beschouwd en is op deze manier ook geschikt als ijkpunt voor de vergelijking met de door de gemeente Zwolle geformuleerde groeidoelstelling. We groeperen de bezoekersaantallen per categorie, om te veel focus op individuele bedrijven te voorkomen. We komen dan op een geschat extra aantal leisurebezoeken ten opzichte van 2010 van circa 870.000, waar circa 80.000 bezoeken zijn verdwenen voor IZI Fitness. Dan is het saldo voor Zwolle circa 790.000 extra bezoeken als gevolg van nieuwe leisure.

Tabel 2.3. Geschat jaarlijks extra bezoekersaantal door nieuwe leisure, inclusief bestedingsprofiel

Categorie	**Nieuw aanbod leisure**	**Bezoekersaantal totaal (raming)**	**Bestedingen per bezoek p.p. (gemiddeld)**
Urban Entertainment:	Nieuwe Pathé bioscoop met 630 extra stoelen ten opzichte van de gesloten Pathé bioscoop (+betere bezetting), Bowlen en Zo	308.700	€ 17,90
Family Entertainment:	Monkeytown, Djambo Kidsplay, Dinoland	250.000[4]	€ 15,50
Attractions & parks:	The Great Escape, AKA Escaperoom, Spelcomputermuseum	24.000	€ 26,10
Sport, health & Adventure	Profit Gym (2x), Cross Fit (2x), Fit for Free, LotusZen Yoga en Sport, Pelikaan, *sluiting 2 fitnesscentra*	181.000-/- 80.000=101.000	€ 12,70
	Golfbaan Harkulosche Esch	35.000	€ 48,00
	Rebound World (trampolinepark), Rondvaart Zwolle, Bootje huren Zwolle, Hiawatha Zwolle, Buitensport Zwolle, Ontdek en doe kanovaren, Waterskibaan en outdoor Wythmenerplas, 1 kanoverhuurbedrijf, 1 rondvaartbedrijf, 1 bootverhuurbedrijf	64.250	€ 20,00
Overig	De kookstudio van Zwolle Werkplaats 13 workshops	6.000	€ 45,00
Totaal		789.000	€ 17,85

De grootste toename in bezoekersaantal is te zien in het bioscoopbezoek en family-entertainment, zoals blijkt uit de tabel. Voor het bioscoopbezoek bij Pathé geldt zowel een toename van bezoekers door

[4] Voor Dinoland is voor de bezoekersaantallen uitgegaan van de prognose voor 2017, deze is hoger dan de voorzichtige prognose voor 2016.

uitbreiding van de capaciteit als door een betere bezetting van het 'bestaande' aantal bioscoopstoelen dat men al had.

Bestedingsprofielen
De bestedingsprofielen zijn geraamd aan de hand van het ContinuVrijeTijdsonderzoek (NBTC NIPO Research, 2016), het Impactmodel Vrijetijdsssector van ZKA en deskresearch naar entreeprijzen van de leisure aanbieders. De bestedingen worden onderscheiden naar horeca, detailhandel, entree en vervoer, (waaronder ook parkeren). Dat betekent de dat de bestedingen verder reiken dan de omzet van de leisure ondernemers en dat er ook bestedingen in de horeca, detailhandel elders en in vervoer/bij parkings terechtkomen. Gemiddeld wordt er door de bezoekers van de nieuwe of uitgebreide accommodaties € 17,85 per bezoek besteed, waarvan gemiddeld tenminste de helft (€ 8,50) in de accommodaties zelf terecht komt. Dat brengt een extra economische impact met zich mee van ruim € 14 miljoen leisurebestedingen per jaar, zoals duidelijk wordt uit tabel 2.4.

2.4. Raming economische impact incl. vergelijking doelstelling 2011

De totale extra leisurebestedingen als gevolg van de nieuwe leisure accommodaties bedragen ruim € 14 miljoen per jaar (inclusief BTW). Deze bestedingen zijn opgebouwd uit de entreeprijzen/huurprijzen die voor de activiteiten in het dagtoerisme worden betaald, maar ook uitgaven aan horeca (zowel in als buiten de accommodatie), detailhandel/merchandise en uitgaven aan openbaar vervoer aan parkeren. De bestedingen zijn dus hoger dan de omzet van de accommodaties. Deze indeling van bestedingen komt overeen met het Impactmodel Vrijetijdssector, dat ZKA ook in de eerste rapportage over het leisurebeleid in Zwolle heeft gebruikt.

Tabel 2.4. Geschat jaarlijkse extra bestedingen door nieuwe leisure accommodaties (per jaar)

Categorie	Nieuw aanbod leisure	Bestedingen totaal per jaar
Urban Entertainment:	Nieuwe Pathé bioscoop met 630 extra stoelen ten opzichte van de oude/gesloten Pathé bioscoop, Bowlen en Zo Betere bezetting bioscoop	€ 5,5 miljoen
Family Entertainment:	Monkeytown, Djambo Kidsplay, Dinoland	€ 3,9 miljoen
Attractions & parks:	The Great Escape, AKA Escaperoom, Spelcomputermuseum	€ 0,6 miljoen
Sport, health & Adventure	Profit Gym (2x), Cross Fit (2x), Fit for Free, LotusZen Yoga en Sport	€ 0,8 miljoen
	Golfbaan Harkulosche Esch	€ 1,7 miljoen
	Rebound World (trampolinepark), Rondvaart Zwolle, Bootje huren Zwolle, Hiawatha Zwolle, Buitensport Zwolle, Ontdek en doe kanovaren, Waterskibaan en outdoor Wythmenerplas, 1 kanoverhuurbedrijf, 1 rondvaartbedrijf, 1 bootverhuurbedrijf, *sluiting IZI fitness*	€ 1,3 miljoen
Overig	De kookstudio van Zwolle, Werkplaats 13	€ 0,3 miljoen
Totaal		**€ 14,1 miljoen**

Op basis van het Impactmodel Vrijetijdssector dat ZKA betekent dat een extra werkgelegenheid op jaarbasis van circa 175 Fte, ofwel 230-270 banen (rekening houdend met veel deeltijdbanen, zoals in de horeca).

Toets aan ambitie Zwolle
De gemeente Zwolle heeft in 2010 op het gebied van leisure de ambitie uitgesproken voor de periode 2010-2025, om:

- Voor dagbezoek een groei te realiseren van 1,2-1,5 miljoen dagbezoekers per jaar extra. Dat betekent dat in 2025 het aantal dagbezoekers 1,2-1,5 miljoen hoger moet zijn dan in 2010 in Zwolle het geval was;
- De bestedingen aan dagrecreatieve leisure zouden in 2025 met € 25 miljoen-€ 35 miljoen gegroeid moeten zijn ten opzichte van 2010;
- Deze nieuwe bezoeken zouden 300-400 FTE aan nieuwe werkgelegenheid moeten opleveren.

Begin 2017 bevindt Zwolle zich bijna halverwege de periode 2010-2025. De groei zou dan, aangenomen van een gelijkmatige groei, medio 2017 circa 600.000-750.000 extra dagbezoekers moeten betekenen, met circa € 12,5 miljoen -€ 17,5 miljoen bestedingen en 150-200 Fte aan extra werkgelegenheid. Op basis van voorgaande cijfers is aan deze doelstelling geheel voldaan:

- Circa 790.000 extra bezoeken;
- Ongeveer € 14 miljoen extra bestedingen
- Circa 175 FTE aan extra werkgelegenheid.

De bestedingen en werkgelegenheid liggen bijna precies op schema, terwijl het aantal dagbezoeken iets hoger is dan beoogd. Dat de bestedingen niet boven maar precies op niveau liggen, wordt veroorzaakt door een iets lager bestedingsniveau dan waar de gemeente Zwolle rekening mee heeft gehouden in de ambitie.

3. NAAR EEN COMPLEET, UITGEBALANCEERD LEISURE-AANBOD IN 2025

3.1. Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we specifiek in op het leisure aanbod van Zwolle en schetsen we de potentiële groeikansen voor de toekomst. Het hoofdstuk is hierbij als volgt opgebouwd:

- Allereerst blikken we per leisure type terug op de veranderingen sinds 2010 en geven we de situatie met betrekking tot de nog beschikbare marktruimte aan (zie 3.2);
- Vervolgens vergelijken we het leisure aanbod van Zwolle in een benchmark met twee vergelijkbare steden, namelijk Apeldoorn en Amersfoort om te bezien of Zwolle het relatief gezien goed of slecht doet (zie 3.3);
- Ten slotte gaan we in op het potentiële regionale en toeristische marktbereik van de verschillende leisure typen (zie 3.4).

3.2. Terugblik per type leisure

Gestart wordt met een korte terugblik per type leisure volgens dezelfde indeling als het voorgaande hoofdstuk met 7 hoofdcategorieën en in totaal 18 types; waar zijn achterstanden ingehaald en waar liggen nog opgaves/groeipotenties voor de komende jaren. Basis is een door de gemeente aangereikt overzicht met nieuw aanbod (zie vorige hoofdstuk) en rekening houdend met aanbod dat verdwenen is, zodat een helder beeld ontstaat wat er per saldo is gebeurd.

Tabel 3.1 Selectie leisurefuncties

A. Urban Entertainment:	**D. Attractions & parks:**
• Bioscoop	• Attractie- of themapark (incl. dierentuin)
• Bowling	• Sciencecenter/museum
• Lasergame/Paintball	**E. Conference, events & exhibitions:**
• Karting	• Zalen-/congrescentrum
B. Family Entertainment:	• Evenementenhal
• Indoor speeltuin/attractie	**F. Sport, health & Adventure:**
C. Night Entertainment:	• Fitness
• Casino/amusements-/ gamingcentrum	• Sauna/wellnesscentrum
• Popmuziekcentrum	• Klimhal
• Dansschool	• Indoor skihal/IJsbaan
• Discotheek	• Outdoorcentrum (incl. watervermaak)
	G. Catering & restaurants:
	• Horeca/partycentrum (mits bijzondere formules)

A. Urban Entertainment

Bioscoop

Zwolle telt momenteel twee bioscopen: de commerciële bioscoop Pathé op het Katwolderplein en het filmtheater Fraterhuis. Pathé heeft in december 2016 haar deuren geopend en vervangt hiermee de

oude bioscooplocatie. Pathé Zwolle beschikt met deze nieuwbouw over 9 zalen en ruim 1.500 stoelen, veel comfort en de nieuwste technieken in beeld en geluid.

De gemiddelde bezoekfrequentie in Nederland[5] is sinds 2010 iets gestegen en bedraagt 2,0 per persoon. Met de opening van Pathé Zwolle is met het oog op de marktsituatie in 2010 een behoorlijke inhaalslag gemaakt, maar door het sluiten van de oude bioscoop is er ook deels sprake van vervangingsvraag. Daarnaast rekening houdend met de groei in bezoekfrequentie, de bevolkingsgroei die Zwolle doormaakt en de belangrijke regio- en toeristische functie, voorzien we voor de toekomst (periode 2020-2025)nog extra marktruimte in deze categorie.

Bowling
In 2010 is er geconcludeerd dat er voldoende marktruimte was om naast bowlingcentrum Urbana, dat over 4 banen beschikt, een volwaardig nieuw bowlingcentrum te realiseren. Op dit moment wordt er gewerkt aan de realisatie van vrijetijdscentrum Bowlen & Zo (opening 1e helft 2017). Naast 11 bowlingbanen gaat het centrum ook poolbiljarttafels, een glowgolfbaan, een restaurant en vergaderruimte bevatten. Deze uitgebreide opzet lijkt de ruime marktruimte die in 2010 is gesignaleerd te vullen en maakt het tevens mogelijk om een bovenregionale en ook toeristische markt aan te spreken.

Lasergame/paintball
Sinds 2010 is de enige verandering binnen deze categorie dat Dinoland nu de mogelijkheid biedt tot lasergame op het park, voornamelijk gericht op kinderen. In Zwolle is dus in principe nog marktruimte voor een lasergame/paintballcentrum, al is een dergelijk concept het meest kansrijk in combinatie met andere functies die aansluiten op de groepsmarkt.

Karting
In 2010 concludeerden we dat een grootschalig en modern kartcentrum ontbreekt in de omgeving van Zwolle. Er zijn sindsdien geen nieuwe kartcentra bijgekomen in Zwolle en omgeving. Dit betekent dat er nog steeds marktruimte bestaat, zeker gezien de populariteit van Max Verstappen die een boost heeft gegeven aan deze activiteit. Daarnaast zien we ook de aantrekkelijke (schonere) optie die elektrische karts bieden vandaag de dag.

Escaperoom
Zwolle speelt goed in op de trend van escaperooms met de komst van AKA Escaperooms en The Great Escape. De tijd moet nog leren of we hier te maken hebben met een hype of een meer structurele ontwikkeling.

B. Family Entertainment
Indoor speeltuin/attractie
Er is veel bijgekomen in deze categorie sinds 2010. Djambo Kidsplay heeft in 2013 haar deuren in Zwolle geopend, Dinoland beschikt over een overdekte speelhal en ook Monkey Town zal dit jaar een vestiging in Zwolle openen. Hierdoor is de markt op dit moment en voor de komende jaren verzadigd. Wel geeft het uitgebreide aanbod Zwolle extra kansen om zich neer te zetten als stad voor familie fun, wat ook in de regio aantrekkelijk doorwerkt als slecht weer voorziening voor zowel de regionale markt van jonge gezinnen, als vakantiegangers in onder meer het Vechtdal en vanuit de Noord-Veluwe.

[5] Bron: Stichting Filmonderzoek (2017), cijfers 2016.

C. Night Entertainment

Amusementscentrum/Casino

In beginsel is er voldoende marktruimte voor een (middel-)groot amusementscentrum of (Holland-) casino in Zwolle. Sinds 2010 is deze marktruimte nog niet ingevuld. Het lijkt erop dat er beleidsmatig weinig tot geen ruimte wordt gecreëerd voor de verdere ontwikkeling van deze categorie. Daarnaast heeft deze markt zich de afgelopen jaren minder positief ontwikkeld dan voorheen, waardoor ook de kansen om een hoogwaardige en grootschalige voorziening binnen te halen iets minder hoog ingeschat worden.

Popmuziekcentrum

De uitbreidingsplannen van Hedon, het popmuziekcentrum in Zwolle, waren in 2010 een logische ontwikkeling en in lijn met de marktruimte. Inmiddels is het popmuziekcentrum in 2014 heropend. De capaciteit van de grote zaal is uitgebreid van 500 naar 850 bezoekers en Hedon heeft daarnaast nog een kleine zaal voor 200 bezoekers geopend. Daarnaast worden in de Zwolse theaters (capaciteiten van 75 tot ruim 900 stoelen) en de IJsselhallen (capaciteit (staand) oplopend tot > 5.000 personen) regelmatig muziekuitvoeringen gegeven. Met dit aanbod kan Zwolle goed inspelen op de behoefte van de groeiende en relatief jonge bevolking. Er lijkt in Zwolle dan ook weinig extra marktruimte te zijn voor een nieuwe accommodatie, zeker ook gezien de kosten die dit doorgaans voor de gemeente met zich meebrengt. Een uitzondering zou kunnen zijn een accommodatie met een vaste bespeler (vgl. Theaterhangaar Katwijk met musical 'Soldaat van Oranje') of wellicht in de toekomst een nieuwe beurs- en evenementenhal als vervanger/opvolger van de IJsselhallen en met meer accent op c.q. meer geschikt voor muziek dan de huidige hallen. Zie ook bij 'evenementenhal'.

Dansschool

In 2010 bleek al dat de marktruimte in deze categorie beperkt was gezien het grote aantal dansscholen dat gevestigd is in Zwolle. Sinds 2010 is deze situatie niet echt veranderd. Zwolle telt met circa 11 dansscholen, waaronder DIFF Dance Centre met drie vestigingen, nog steeds een groot aantal dansscholen variërend van stijldansen tot salsaclubs, ballet en dancestudio's. Alhoewel er blijkbaar veel vraag is voor deze categorie, is het op dit moment niet wenselijk of noodzakelijk om in te zetten op aanvullende dansvoorzieningen.

Discotheek

In deze categorie is de situatie niet veranderd over de afgelopen jaren. In 2010 is al gebleken dat hoewel er wel marktruimte is voor en behoefte is aan een discotheek, het lastig is om in Zwolle een discotheek rendabel te kunnen exploiteren. Sindsdien is de minimale leeftijdsgrens voor alcohol verhoogd naar 18 jaar, wat effect heeft op een belangrijke doelgroep (16-18 jarigen) en waardoor de realiserings- en exploitatiekansen nog verder verslechterd zijn.

D. Attractions & parks

Attractie-/themapark

Er zijn verschillende partijen geweest met plannen voor een attractie- of themapark in Zwolle, maar dit is tot op heden niet van de grond gekomen. In de nabije omgeving van Zwolle zijn op een half uur afstand de Apenheul in Apeldoorn en het Dolfinarium in Harderwijk gevestigde namen. Daarbij is er sprake van geduchte concurrentie voor Zwolle, met de opening van Wildlands Adventure Zoo Emmen op 45 minuten afstand (prognose eerste jaar 1,5 tot 1,7 miljoen bezoekers, mede gebaseerd op de ruim 1,3 miljoen bezoekers in 2016 met een openstelling vanaf eind maart 2016) en de uitbreiding van Orchideeën Hoeve

(op een half uur) in Luttelgeest. Ook attractieparken als Walibi, Helleendoorn en Ponypark Slagharen liggen op maximala 45 min.

Er is (derhalve) alleen nog marktruimte voor een groot (thema-)park als er sprake is van een bijzonder en zeer onderscheidend concept. Een andere optie is een kleinschaliger park vooral gericht op de lokale/regionale bevolking bijv. in de vorm van een kleine (gecombineerde) dieren- en plantentuin. Bij realisering zou het voor de uitstraling van de stad wel belangrijk zijn dat de link met Zwolle nadrukkelijk gelegd wordt zodat het park ook ingezet kan worden in kader van de landelijke positionering/ citymarketing, vgl. Wildlands Emmen, Naturalis Leiden en Dolfinarium Harderwijk.

Sciencecenter/museum
Museum de Fundatie, inclusief kasteel het Nijenhuis en beeldentuin, heeft haar positie in Zwolle en in Nederland aanzienlijk versterkt en had in 2015 met 310.000 bezoekers een recordjaar. Het museum heeft zich met de verbouwing en spraakmakende exposities ontwikkeld tot een nationale speler waarvoor bezoekers mede/specifiek naar Zwolle komen. In de nieuwe cultuurnota van de gemeente is ervoor gekozen om vanaf 2018 het Stedelijk Museum als zelfstandige organisatie op te laten houden bestaan. Haar functie als historisch museum gaat op in het Historisch Centrum Overijssel in Zwolle. Daarnaast heeft sinds 2010 sciencecenter Ecodrome de deuren gesloten.

Toch gaat het in principe goed met deze 'deelmarkt' en zou de vestiging van een nieuw museum commercieel en voor het profiel van Zwolle weinig toevoegen. Een uitzondering zou gemaakt kunnen worden voor de vestiging van een particulier museum door een verzamelaar zoals bij museum Voorlinden in Wassenaar of museum MORE in Gorssel; een dergelijke ontwikkeling laat zich in de praktijk moeilijk sturen en is sterk afhankelijk van toeval.

E. Conference, events & exhibitions
Zalen-/congrescentrum
De Nieuwe Buitensociëteit Zwolle, De IJsselhallen en het Stadion IJsseldelta Centre bieden veel zalen die geschikt zijn voor vergaderen en congressen. Daarnaast zijn er diverse hotels met zalen, waarbij in 2013 ook nog Hotel Van der Valk Zwolle geopend is, dat 17 vergaderzalen en 2 grote centrale ruimtes ter beschikking heeft. Daarmee kunnen we concluderen dat de markt in middelgrote en grote zalen behoorlijk is voorzien.

Evenementenhal
In 2010 was er sprake van plannen voor herlocatie voor de IJsselhallen. Deze plannen zijn (tijdelijk) geparkeerd. Voorlopig is de capaciteit van de evenementenhal voldoende. De rol en betekenis van de hallen kunnen zowel in perspectief van de citymarketing van de hele stad als voor het praktisch gebruik voor een aantal evenementen/beurzen die je in elke regio hebt, worden bezien. Voor de uitstraling van de hele stad op nationaal niveau zijn vooral de kwaliteit van het evenement/beurs en het marktbereik belangrijk, denk aan TEFAF Maastricht, North Sea Jazz in Ahoy of grote congressen in de RAI. Dit zijn er doorgaans niet zoveel bij een hal buiten de Randstad. Dit geldt niet alleen voor Zwolle, maar ook voor andere regionale hallen als Apeldoorn, Den Bosch etc. De betekenis voor de regio/Oost Nederland voor het organiseren van regionale vak- en publieksbeurzen en incidenteel muziek en sport is de hal zeker belangrijk.

Bij een eventuele herlocatie zou gekeken kunnen worden in hoeverre een nieuw complex qua inrichting, akoestiek e.d. zich meer specifiek zou kunnen richten op muziekevenementen in de categorie > 5.000 bezoekers. Zie in deze ook de passage hierover bij 'popmuziekcentrum'. Bij de uitwerking zou goed gekeken moeten worden naar de eisen per type functie (beurs, muziek, sport), omdat elke functie specifieke eisen stelt. Hoe multifunctioneler betekent in deze niet altijd meer kans op succes omdat we een trend zien naar meer specialisatie (speciale musicaltheaters, muziekcentra als Ziggodome en Heineken MusicHall). Dit betekent dan of keuze maken voor een hoofdfunctie of een complex met meerdere hallen met eigen kwaliteiten.

F. Sport, health & Adventure

Fitness

Bovenop het ruime aanbod aan fitnesscentra in 2010, zijn er in de afgelopen jaren nog verscheidene centra bijgekomen en met de huidige circa 23 fitnesscentra is de marktruimte in principe goed ingevuld. In 2015 en 2016 heeft ProFit Gym twee nieuwe locaties geopend en hebben CrossFit Zwolle, CrossFit ReWind, Lotuszen Praktijk en de landelijke ketens Fit For Free en Basic Fit zich ook in Zwolle gevestigd. Ook zijn er twee fitnesscentra gesloten: IZI Fitness en fitness- en gezondheidscentrum Wellness in resp. 2011 en 2016.

Sauna/wellnesscentrum

Voorbij de IJssel, op circa een half uur rijden afstand, is veel en grootschalig aanbod gevestigd op het gebied van sauna en wellness. Denk hierbij aan Thermen Bussloo, Veluwse Bron en de Zwaluwhoeve. In Zwolle heeft Sauna Swoll een renovatie achter de rug waarbij tevens twee nieuwe sauna's en een whirlpool zijn toegevoegd aan het complex. In 2010 is opgemerkt dat Zwolle nog een grootschalig wellnesscentrum mist. Wel vinden gesprekken plaats met de ondernemer van LotusZen Zwolle, die plannen heeft voor een dergelijk centrum bij de Milligerplas. Deze hebben anno 2017 nog niet tot resultaat geleid.

Klimhal

Yosemite is in 2017 nog steeds de klimhal van Zwolle, sinds 2010 is de hal uitgebreid met een buiten klimmuur. De afzetkansen voor een tweede klimhal in Zwolle zijn gering en bovendien is het sterk de vraag wat dit zou toevoegen.

Indoor skihal/ijsbaan

Sinds 2010 is de situatie in deze categorie ongewijzigd. Indoor Skicentrum Zwolle is nog steeds de enige en vrij kleine aanbieder van een skihal, al is dit meer een oefenbaan dan een echte skihal.
Elders in Nederland zijn bestaande skihallen en ijsbanen zoals SnowWorld in Zoetermeer en Landgraaf en Skidome in Rucphen en Terneuzen uitgebreid en hebben hun positie verstevigd. Hierdoor is het lastig om een nieuwe positie te verwerven, al is er in principe wel sprake van enige marktruimte in Oost Nederland/Zwolle. Uit contacten in de markt schatten wij in dat een nieuwe hal moeilijk te ontwikkelen en exploiteren zal zijn.

Outdoorcentrum

De outdoor centra zijn goed vertegenwoordigd in Zwolle. Dinoland speelt enigszins in op deze markt in combinatie met familievermaak. In 2016 zijn er een rondvaart, kano- en bootverhuurbedrijf bijgekomen en voor 2017 staan er ook 3 bedrijven die hier actief in zijn op de planning. Daarbij is Zwolle met Buitensport Zwolle, Hiawatha, die beide actief zijn op het water in Zwolle en het in 2015 geopende

Lakeside cablepark aan de Wijthmenerplas, zeer goed voorzien op het gebied van outdoor water-vermaak. Ook voor de regiobevolking en de toeristische verblijfsgast in de regio kan dit aanbod een belangrijke rol spelen.

G. Catering & restaurants

Horeca/partycentrum

In het overzicht is de reguliere horeca (cafés ,restaurants) niet meegenomen omdat hier separaat beleid voor is ontwikkeld. Hier gaat het met name om vestigingen die zich richten op groepen (partycentra) al dan niet in combinatie met leisurefuncties. In Zwolle zijn diverse partycentra gevestigd waaronder De nieuwe Bierton en Urbana. Er zijn echter ook verscheidene partycentra gesloten sinds 2010, waaronder De Vrolijkheid en De Proosdij. Met Bowlen & Zo heeft Zwolle er straks een centrum bij waar ook ruimte is voor bedrijfsuitjes en kinderfeestjes. Dergelijke concepten, een partycentrum in combinatie met andere functies, zijn het meest kansrijk met het oog op de toegevoegde waarde die beleving of een bijzondere locatie aan een horecaconcept geven.

3.3. Referentie benchmarksteden

Met de update van het leisure aanbod anno 2016 maken we een globale vergelijking met andere steden (benchmark) van deze omvang en dit verzorgingsniveau (en met een voorzichtig doorkijkje naar 2025). In overleg met de gemeente is gekozen voor een benchmark met twee steden, namelijk Apeldoorn en Amersfoort. We hebben een vergelijking op hoofdlijnen gemaakt, deels op kwantitatieve en deels kwalitatieve wijze, ondersteund met enkele voorbeelden.

De benchmark gaat uit van gemeentegrenzen en er is gerekend per 10.000 inwoners[6] en een indexcijfer. Het niveau van Zwolle is daarbij op 100 gesteld, wat zich vertaalt in de rode lijn in grafiek 3.1 Tegen dit niveau zijn vervolgens de twee benchmarksteden afgezet zodat een relatieve vergelijking gemaakt kan worden. Waar de staafdiagrammen van Amersfoort en Apeldoorn kleiner zijn dan die van Zwolle, scoort Zwolle relatief sterker dan de benchmarksteden en vice versa. Niet elke categorie is op dezelfde parameters gebaseerd. Bij bioscoop is gerekend met het aantal stoelen, bij bowling met het aantal banen en bij horeca met het totaal aantal vierkante meters horeca. Bij de overige categorieën is uitgegaan van het aantal aanbieders. Voor de categorie attractiepark/dierentuin is gekozen om Dinoland als kleine aanbieder mee te laten tellen zodat er toch een beeld van de concurrentiesituatie geschetst kan worden. Apeldoorn heeft binnen deze categorie twee middelgrote aanbieders, het attractiepark Julianatoren (jaarlijks circa 450.000 bezoekers) en dierentuin Apenheul (circa 460.000 bezoekers in 2016), Amersfoort heeft één grote aanbieder, dierenpark Amersfoort (ruim 870.000 bezoekers in 2016).

[6] Gemeentebevolking 1 januari 2016, CBS

Grafiek 3.1 Benchmarkt leisure aanbod Zwolle

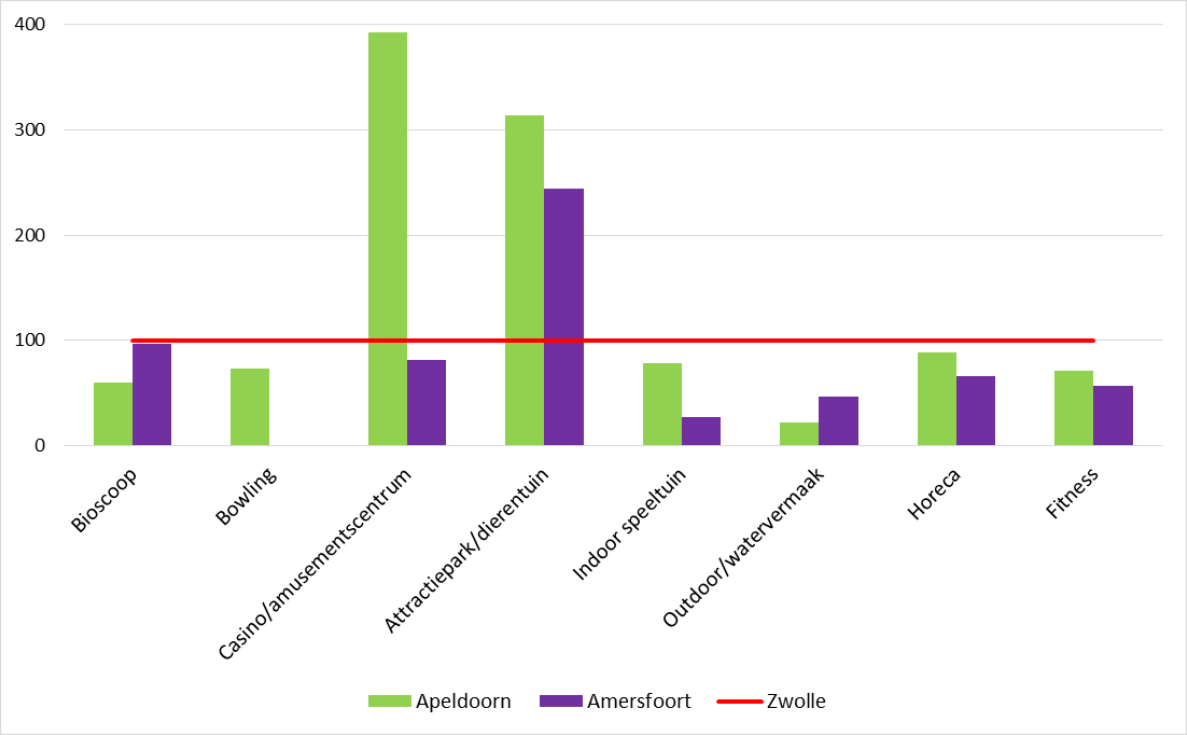

In 2010 hebben we ook een benchmark opgenomen in ons onderzoek. Doordat we niet over dezelfde parameters voor de categorieën beschikken en het niveau van 100 waarop geïndexeerd is verschilt, is het niet mogelijk om de bovenstaande benchmark en die uit 2010 tegen elkaar af te zetten in één overzicht. Wel kunnen we de ontwikkelingen sinds 2010 kwalitatief toelichten.

Gemiddeld genomen is de leisure positie van Zwolle verbeterd ten opzichte van 2010. Het leisure aanbod voor de eigen inwoners is goed verzorgd en ook is de positie van Zwolle in de directe regio versterkt. Dit is in de benchmarkvergelijking terug te zien op het gebied van bioscoop, bowling, indoor kinderspeelvoorzieningen (family fun), outdoorcentra (inclusief watervermaak), horeca en fitness. Zwolle neemt ten opzichte van Apeldoorn en Amersfoort een sterke positie in binnen deze categorieën. Wel moet opgemerkt worden dat Amersfoort op het eerste oog laag scoort op indoor speeltuin omdat hier één aanbieder gevestigd is. Het gaat hierbij echter om een vestiging van Superfun, wat een bovengemiddeld grote aanbieder is.

Wat achterblijft qua ontwikkeling sinds 2010 en in vergelijking met de benchmark steden, is het aanbod in meer spectaculaire attracties die in staat zijn om ook mensen van (ver) buiten de regio aan te trekken (zoals een grootschalige casino, dierentuin of attractiepark). Deels is dit lastig omdat de markt in sommige gevallen al ingevuld is met aanbod en het moeilijk is om daarbinnen een sterke marktpositie te verwerven. Dit wordt versterkt doordat vanuit bovenregionaal oogpunt, rekening houdend met omliggend concurrerend aanbod, er voor Zwolle relatief het meeste marktpotentieel te verwerven is uit de drie noordelijke provincies, maar dat dit een relatief dunbevolkt gebied is.

Deels heeft het achterblijven van het ontwikkelen van grootschalig leisure aanbod ook te maken met gemeentelijk beleid en bewuste keuzes daarin. Zo kan een gemeente er bijvoorbeeld voor kiezen om marktruimte in de categorie casino's wel of niet te willen benutten of om de grond kosteloos aan te willen bieden voor de realisatie van een dierentuin of pretpark (vgl. Plopsaland Coevorden).

3.4. Marktbereik vanuit regionaal en toeristisch perspectief

Afbakening marktbereik
In deze paragraaf gaan we in op het marktbereik van elke hoofdcategorie en de doelgroepen die met deze hoofdfunctie aangetrokken kunnen worden, waarbij we niet alleen ingaan op de eigen inwoners en de regio, maar ook op de verblijfstoeristen (in de regio). We maken het volgende onderscheid in marktbereik, aangevuld met de doelgroepen verblijfstoeristen in de regio:

- Lokaal: het marktbereik is hierbij de gemeente Zwolle. De gemeente Zwolle heeft circa 125.000 inwoners met voor de langere termijn nog groeiperspectief naar 134.000 inwoners (in 2027, bron: CBS) en vervult ook een regiofunctie;
- Regionaal: het regionale marktbereik schatten we in op de gehele westelijke helft van Overijssel, de noordelijke helft van de Veluwe en de gemeenten Dronten en Noordoostpolder. In dit gebied wonen circa 900.000 mensen (bron: CBS, 2017), inclusief Zwolle zelf. Dit betekent reistijden tot ruim een half uur;
- Bovenregionaal: dit marktbereik overstijgt ruim de regio. We gaan hier uit van de drie noordelijke provincies, de provincie Overijssel, de provincie Flevoland (exclusief Almere, want sterk op Amsterdam gericht, de provincie Gelderland, de oostelijke helft van de provincie Utrecht (inclusief de stad Utrecht) en het Gooi. Hier wonen in totaal circa 5,3 miljoen mensen (bron: CBS, 2017) met reistijden oplopend tot 75 minuten;
- Verblijfstoeristen: volgens de RegioMonitor van MarketingOost worden in de westelijke regio van Overijssel (dus exclusief Twente, dat een eigen verzorgingsgebied heeft) circa 5,4 miljoen overnachtingen per jaar gerealiseerd (cijfers 2013). Dat komt ongeveer overeen met ongeveer 1,1 miljoen verblijfsgasten per jaar. Regionaal komen de meeste gasten niet met een zakelijk, maar een toeristisch motief. In totaal kan Zwolle daarmee met grotere leisure-voorzieningen voorzieningen in bepaalde deelmarkten een marktbereik (in de hele regio) behalen van ongeveer 0,9-1.0 miljoen toeristische verblijfsgasten.

Per hoofdfunctie geven we onderstaand kort aan wat het marktbereik is/zou kunnen zijn:

Urban entertainment
Deze functie bevat de nieuwe Pathébioscoop, en mogelijkheden voor bowling, glowgolf, lasergame, paintball, karting en escaperooms. Het marktaandeel van deze voorzieningen is met name lokaal en deels regionaal (een marktbereik van enkele honderdduizenden inwoners). Er zijn weinig vormen van urban entertainment die Zwolle momenteel nog mist. De belangrijkste uitzondering vormt een kartcentrum. Op termijn (richting 2025) zou er bij een doorzettende groei weer marktruimte kunnen komen voor een extra bioscoop.

Family entertainment
Deze markt was voor 2010 in Zwolle nog niet sterk ingevuld, maar met de komst van Dinoland, Monkey Town en Djambo Kidsplay is hier een behoorlijk aanbod gevestigd. Het marktbereik schatten we

regionaal in (900.000 inwoners), plus een deel van de aanwezige verblijfsgasten (10.000-20.000 verblijfsgasten per dag, op basis van cijfers RegioMonitor van Marketing Oost, bewerkt door ZKA). Het is echter niet aannemelijk dat elke verblijfgast in de regio dagelijks Zwolle bezoekt, maar slechts éénmaal per verblijf. Uitgaande van enkele dagen verblijf, zal slechts een deel van deze 10.000-20.000 gasten naar Zwolle gaan tijdens hun verblijf. We gaan daarom uit van enkele duizenden verblijfsgasten die regionaal tot het marktpotentieel behoren.

Night entertainment
Het aanbod aan night entertainment zoals in de vorige paragraaf beschreven trekt maximaal een regionale vraag. Wat betreft de amusementscentra is er op dit moment geen (Holland) Casino gevestigd, aansluitend bij het huidige beleid van de gemeente Zwolle. De vestiging van een Holland Casino zou wel tot een bovenregionaal marktbereik leiden, waar deels ook de andere subsectoren van Night Entertainment van zouden kunnen profiteren. Ook vanuit de strategie economische topregio zou een casino een interessante aanvulling kunnen zijn.

Attractions & parks
Attractieparken met een (boven-)regionaal bereik zijn er op dit moment niet in Zwolle, in de wijdere omgeving is sprake van de Orchideeënhoeve en WildLands in Emmen. Wat betreft sciencecenters en musea is de Fundatie een museum waarvan wij het bereik bovenregionaal inschatten en voor nichemarkten zelfs nationaal.

Conference en exhibitions
Met de Buitensociëteit, Van der Valk Zwolle, Stadion IJsseldelta en de IJsselhallen beschikt Zwolle met name over een aanbod met een sterk regionaal marktbereik. Met een verbetering/vernieuwing van de IJsselhallen zou Zwolle het bereik van deze sector tot bovenregionaal kunnen door ontwikkelen, ook aansluitend bij de economische topregio.

Sport, health & Adventure
De fitnessvoorzieningen hebben een lokaal bereik, de sauna/klimhal/skihal en outdoorbedrijven een lokaal tot regionaal bereik. Sauna Swoll is gerenoveerd en LotusZen heeft nog plannen voor uitbreiding. Beiden hebben een lokaal tot regionaal bereik. Om het marktbereik te vergroten naar regionaal/ bovenregionaal zijn er wellicht kansen voor wellness, waarbij met name de oostelijke/noordelijke regio's aangetrokken kunnen worden.

Horeca
Uit de voorgaande analyses blijkt dat de horeca een lokaal tot regionaal bereik heeft, met Zwolle als regiofunctie. Het aanbod van horeca is relatief marktconform voor een stad met het inwoneraantal als Zwolle. Daarnaast heeft het horeca aanbod een belangrijke ondersteunende functie voor verblijfsgasten incl. zakelijke gasten die de stad bezoeken.

4. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN; WAT IS DE IMPACT OP LEISURE?

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk analyseren we de gevolgen van trends en ontwikkelingen in de externe omgeving op de ontwikkeling van de leisuresector. Het hoofdstuk is hierbij als volgt opgebouwd:

- We starten met een introductie vanuit de ideeën/analyses die de gemeente Zwolle hierover zelf al heeft ontwikkeld, (m.n. uit het Concept-trendanalyse Zwolle, versie november 2016) met aandacht voor de 'Verschuivende Panelen' (zie 4.2);
- Vervolgens gaan we in op de belangrijkste trends vanuit de thema's People, Profit, Planet en Place (zie 4.3);
- Tot slot hebben we de trends vertaald naar de consequenties die deze hebben voor de ontwikkelingen in de leisuresector (zie 4.4).

4.2. Introductie: 'Verschuivende panelen'

'Verschuivende panelen' duiden op een omslag van denken en handelen in onze maatschappij: een andere, meer integrale manier van kijken en handelen, met o.a. meer oog voor de duurzaamheid en een inclusieve samenleving. Verschillende technologische en andere ontwikkelingen liggen hier mede aan ten grondslag.

De huidige dynamiek in de samenleving vraagt om een overzicht van de trends en ontwikkelingen en een inschatting van de impact daarvan voor Zwolle met de insteek om de gesignaleerde trends te monitoren en regelmatig te herzien. De belangrijke verschuivingen laten zich samenvatten in de drie onderstaande hoofdgroepen. In de volgende paragraaf gaan we dieper in op de trends die hier aan ten grondslag liggen:

- **Ander gebruik van goederen en ruimte:** deze verschuiving vindt plaats in de maatschappij. Vooral jongere generaties lijken minder geïnteresseerd te zijn in bezit, waardoor de focus van goederen gedeeltelijk verschuift van bezit naar gebruik. Door de deeleconomie en technologie wordt het makkelijker om een huis te (ver)huren (Airbnb) en auto's (Uber) of andere goederen te delen. Daarnaast zie je een ander gebruik van ruimte ontstaan, namelijk van mono- naar multifunctionaliteit. Voor de steden is de aanwezigheid van gebieden met een levendige stedelijke mengeling van functies steeds belangrijker aan het worden. In de horeca, detailhandel en dienstverlening zie je steeds meer mengvormen ontstaan, ook wel 'blurring' genoemd. Interessant is om de gedachte verder te verkennen als de stad als platform, als fysieke ontmoetingsplaats, en de impact van de digitale en mobiele media;
- **Samenhangende, integrale benadering:** het werken aan de opgaven van de stad (sociaal, economisch, duurzaamheid, mobiliteit, etc.) vraagt steeds meer om een integrale aanpak van de overheid. Waar voorheen de focus vaak m.n. op de economisch waarde lag, is de huidige overtuiging dat succesvolle overheden, bedrijven en instanties door crossovers innoverender/effectiever werken en ook andere waarden (sociaal, milieu) toevoegen. Binnen de overheid is er daarnaast sprake van twee grote verschuivingen, namelijk de decentralisaties in het sociaal domein en de Omgevingswet. De gemeente heeft door de decentralisatie naast het beheer en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving er belangrijke taken in de zorg bijgekregen. Daarmee ontstaat de mogelijkheid om

beide domeinen (fysieke en sociale), die vanzelfsprekend op elkaar inwerken meer in samenhang/integraal te bezien en te ontwikkelen. De Omgevingswet is een stelselwijziging van formaat van alle wetten voor de fysieke leefomgeving en stimuleert/vereist een integrale benadering;
- **De veranderende rol van de overheid:** waar de samenleving zich voorheen op basis van de traditionele zuilen organiseerde, zie je tegenwoordig steeds vaker dat gelijkgestemden of mensen met dezelfde belangen elkaar opzoeken. Dit werkt ook door in de groei van maatschappelijke initiatieven. De stad functioneert steeds meer als een zelf organiserend systeem waarin de overheid één van de partners is en ontwikkelingen en investeringen niet alleen top-down doorvoert, maar deze samen met commerciële partijen en inwoners oppakt.

In de volgende paragraaf wordt ingegaan op de trends die hieraan ten grondslag liggen en die op hun beurt ook weer belangrijke consequenties hebben voor de ontwikkelingen in de leisure markt.

4.3. Trends

De trends zijn vanuit de gemeentelijke trendanalyse geordend naar People, Planet, Profit en 'Place', laatstgenoemde om de typisch ruimtelijke dynamiek een plaats te geven. Onderstaand is hier kort op ingegaan:

People
Hierbij wordt o.a. ingegaan op de volgende trends:
- Demografie: de bevolking van Zwolle groeit de komende 15 jaar nog behoorlijk, waarbij ook het aantal kinderen en jongeren nog groeit. De vergrijzing is hier een stuk minder sterk dan elders in Nederland. In de regio rondom Zwolle zien we wel een sterkere vergrijzing en op een aantal plekken zelf krimp in de komende 10-15 jaar;
- Gezondheid: een verschuiving van het voorkomen van en beschermen tegen ziektes, naar het bevorderen van de gezondheid. Dit vraagt om een bepaalde leefstijl met meer aandacht voor gezonde voeding, meer bewegen en een gezonde sociale en fysieke omgeving;
- Cultuur: naast de trend van globalisering zien we tegelijkertijd het versterken van en teruggrijpen op de eigen lokale en regionale identiteit. Hieraan leveren kunst en cultuur(-historie) een belangrijke niet te overschatten bijdrage. Het (im)materieel erfgoed vorm de kern van het cultuurhistorisch verhaal van Zwolle en vormt daarmee een belangrijke bouwsteen voor het DNA. Voor de stad Zwolle is het verhaal van Zwolle gemaakt, en binnen de regio Zwolle wordt het gezamenlijke DNA van hoog arbeidsethos, nuchterheid en samenwerken aangedragen als verklaring voor het succes van de regio. In meer praktische zin zien we ook een toenemend gebruik van monumentale panden voor publieke en commerciële functies.

Profit
Hierbij wordt o.a. ingegaan op de volgende trends:
- Economie: deze verandert sterk. Naast schaalvergroting en het streven naar winst, worden andere doelstellingen belangrijk in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen, zoals hoe ga je om met het milieu, hoe zijn de arbeidsomstandigheden et cetera. Ook de deel- en circulaire economie worden steeds belangrijker. Hier ligt uiteraard een sterke samenhang met trends onder zowel 'Planet' als 'People';

- Arbeidsmarkt: hierin ontstaat meer flexibiliteit (flexcontracten, opkomst ZZP-ers) en naar verwachting een verschuiving naar andere werkplekken en locaties, die meer verweven zijn met OV-knooppunten en ontmoetingsplekken in de binnenstad;
- Detailhandel/horeca: deze deelsectoren zijn erg belangrijk voor een goed functionerende binnenstad. In de binnenstad zien we door een veranderend winkelgedrag (onder meer onder invloed van het internet winkelen) leegstand van winkelpanden ontstaan. De horeca blijft redelijk op peil en 'neemt soms lege winkelpanden over'. Hierdoor wordt de binnenstad steeds meer het domein van het funshoppen/recreatief winkelen in combinatie met horeca- en cultuurbezoek, terwijl doelgericht boodschappen doen en/of de aankoop van volumineuze artikelen elders plaatsvindt (rand binnenstad, periferie, wijkcentra).

Planet
Hierbij wordt o.a. ingegaan op de volgende trends:
- Mobiliteit: minder groei mobiliteit (o.a. door nieuwe werken), verdere groei van de 'groene' elektrische auto's, ontwikkeling knooppunten waar vormen van vervoer samenkomen en mensen makkelijk kunnen overstappen van de ene naar de andere vervoersmodaliteit;
- Groen: groene plekken zijn op veel verschillende manieren belangrijk voor de stad, nl voor het halen van milieudoelstellingen, als kader/decor voor recreatieve routes in en naar/vanuit de stad, voor stadslandbouw et cetera;
- Buiten-/agrarisch gebied: Zwolle is sterk verweven met het ommeland. Vanwege het compacte karakter van de stad is het buiten-/agrarisch gebied nooit ver weg. Dit geeft de stad voor inwoners, regio en toeristen extra aantrekkingskracht en kwaliteiten. De beëindiging van agrarische activiteiten kan de aantrekkelijkheid van het buitengebied aantasten. De herinvulling van voormalige agrarische gronden en gebouwen alsmede de ontwikkeling van biologische stadslandbouw kan hieraan een tegenwicht geven/hiervoor een alternatief bieden.

Place
Hierbij wordt o.a. ingegaan op de volgende trends:
- Steden en stedelijke netwerken: een steeds groter deel van de bevolking woont en leeft in een stedelijke omgeving. Steden transformeren hierbij naar stedelijke regio's/netwerken waarvan de begrenzing veel minder helder is dan vroeger; stad en ommeland/suburbs gaan langzaam in elkaar over. Hierbij lopen functies en leefwerelden steeds meer in elkaar over; plekken waar de functies wonen, werken en recreatie gemengd zijn zitten duidelijk in de lift. Zwolle doet het hierbij als groeiende stad met veel jonge inwoners goed;
- Van mono- naar multifunctionaliteit: ligt in verlengde van voorgaande punt. Gebieden waar bedrijven, scholen/opleidingen elkaars nabijheid opzoeken doen het goed. Ook in horeca, retail en dienstverlening zien we steeds meer mengvormen ontstaan;
- Erfgoed: historische aantrekkelijke steden doen het gemiddeld beter dan andere steden. Zwolle hoort in dit rijtje thuis. Een historisch aantrekkelijke stad levert ook een sterkere identiteit op. Belangrijk is dat het erfgoed gekoesterd wordt, de beleving ervan versterkt wordt en leegstand ervan wordt aangegrepen voor herbestemming.

4.4. Consequenties voor leisure

Vanuit de trends kunnen we de volgende consequenties afleiden voor de ontwikkeling en het succes van de leisuremarkt in Zwolle:

A. **Groter bezoekpotentieel**: vanuit de demografische trends zien we een blijvende groei van de bevolking van Zwolle (+ 10.000 inwoners tot 2026). Hierdoor neemt het bezoekpotentieel/ commercieel draagvlak voor vrijwel alle leisurevoorzieningen de komende jaren alleen maar toe. Dit wordt nog verder versterkt door de sterke regiofunctie van de stad (netwerkeconomie) en de ligging t.o.v. belangrijke toeristengebieden (o.a. Vechtdal, Noord-Veluwe);
B. **Vraag jongere doelgroepen blijft hoog**: in tegenstelling tot veel andere plekken in Nederland houdt Zwolle een relatief jonge bevolking (85% < 65 jaar en 22% < 18 jaar). Dit zal leiden tot een blijvend groot draagvlak voor vormen van urban en family entertainment, thematische attracties, actieve/sportieve vormen van leisure en uitgaanshoreca. We zien vanuit de eerder gesignaleerd groei van het aanbod dat hier sterk op ingespeeld wordt;
C. **Prominentere rol historische binnenstad**: het cultuurhistorisch erfgoed in de binnenstad is belangrijk voor de identiteit van de stad. Dit levert voor leisure een onderscheidend aanbod op, deels als ambiance/belevingselement voor stadbezoek, bezoek musea e.d., deels in de vorm van monumentale panden die nieuwe bestemmingen kunnen krijgen met een mix van leisure, horeca en fun shoppen. Dit vraagt vanuit leisure perspectief enerzijds het koesteren van de historische en monumentale kwaliteiten, anderzijds zal ook met de nodige flexibiliteit omgegaan moeten worden met vragen bij herbestemming. O.a. Museum De Fundatie, Waanders in de Broeren en de Librije laten zien dat één en ander goed en smaakvol te combineren is;
D. **Rand binnenstad en periferie voor grootschalige leisure**: naast de binnenstad blijven locaties aan de rand van de (binnen-)stad van belang omdat veel functies vanwege hun schaal niet of nauwelijks inpasbaar zijn in een historische binnenstad met een fijnmazig stratenpatroon en veel monumentale panden. In vergelijking met veel andere (middel-)grote steden is Zwolle er hierbij tot op heden goed in geslaagd om een behoorlijk aantal van dit soort functies in de buurt/op loopafstand van de binnenstad te hebben (bijv. Nieuwe Buitensociëteit, IJsselhallen, Pathé, Theater De Spiegel, Hedon) waar andere steden deze soms in de periferie hebben en de synergie met de binnenstad ontbreekt/veel minder groot is. Tegelijkertijd zien we dat een dergelijke ontwikkeling door gebrek aan locaties of te hoge grondprijzen niet altijd houdbaar is en een locatie in de periferie op termijn vaak de enige optie is. Deze ontwikkeling dient scherp gemonitord te worden om op termijn geen kansen te missen;
E. **Inspelen op verschillende type ondernemerschap en motieven**: in het verlengde van het voorgaande zien we ook verschillende type ondernemerschap inspelend op verschillende bezoekmotieven, waarbij de binnenstad deels het domein is van het meer kleinschalige aanbod met een hoge belevingswaarde en relatief hoge prijzen/ bestedingsniveaus/marges (en ook hoge grond/huurprijzen) en de periferie vaak gekenmerkt wordt door grootschaligheid, accent op goede bereikbaarheid en meer accent op volume dan marge/prijs;
F. **Gezondheidstrend vraagt om verschillende type locaties**: deze trend in combinatie met de groei van het vraagpotentieel in het algemeen en de blijvend jonge bevolking (zie A. en B.) vraagt veel locaties/capaciteit om hieraan te voldoen. Deels gebeurt dit al door een breed en sterk gegroeid scala aan fitnesscentra op korte afstand in de wijken, deels door nieuwe outdoor-/kano-/adventure bedrijfjes in de grachten en buitengebied, deels door routes tussen stad en buitengebied. Bij het laatste wordt de omgevingsbeleving (grachten, historische routes, agrarisch buitengebied) steeds belangrijker;

G. **Mobiliteit belangrijk aandachtspunt voor succesvolle leisure**: de groei van de leisuremarkt (in Zwolle) in combinatie met een verweving met andere functies in en langs de randen van de binnenstad leidt tot meer druk vanuit meerdere functies en stelt daarmee hoge eisen aan ontsluiting, bereikbaarheid en parkeren. Dit vraagt om slimme mobiliteitsoplossingen om ook op termijn succesvol te zijn/blijven in de leisuremarkt;
H. **Adequaat inspelen op de trend deeleconomie**: deze trend leidt tot de opkomst van nieuwe type aanbieders als Airbnb, Uber, maar ook meer en meer verhuurbedrijfjes voor fietsen, sloepjes e.d. Dit geeft een nieuwe en extra dynamiek die zeker ook bij relatief jongere doelgroepen erg aanspreekt. Tegelijkertijd is het goed om hierop tijdig beleid te ontwikkelen om wildgroei, overlast en gevaarlijke situaties (bijv. op gebied van (brand-)veiligheid, hygiëne e.d.) te voorkomen;
I. **Kansrijke initiatieven uit de samenleving faciliteren en/of stimuleren**: lokale initiatieven die ontstaan vanuit groepen enthousiaste en gelijkgestemde mensen, kunnen een interessante aanvulling op het leisure aanbod en de positionering van de stad leveren. Denk hierbij aan exposities, theater of workshops die de potentie hebben om een bovenregionale markt aan te spreken wanneer er een goed podium wordt aangereikt, zoals een monumentaal pand of in combinatie met een museum of horeca.
J. **Integraal denken in locatiebeleid**: Volgens de heersende opvattingen beschikt een sterke (binnen)stad over een juiste mix van voorzieningen die levendigheid, mentale en fysieke gezondheid faciliteren/stimuleren. Door simpelweg functies en voorzieningen te mixen, zal niet automatisch levendigheid en gezondheid bevorderd/bereikt worden. Om dit te bereiken dient de focus van het locatiebeleid te liggen op samenhang en integraal denken waardoor maatwerk en flexibiliteit van steeds groter belang zijn. Hierbij kan het aanwijzen van bepaalde sferen/leefstijlen voor verschillende gebieden een leidraad vormen. Sommige leisure functies komen het best tot hun recht wanneer de bedrijven geclusterd worden (m.n. grootschalige functies), andere bieden kansen voor het bereiken van een gezonde en levendige mix (m.n. ondersteunende functies zoals fitness, dansschool en horeca). Uitgangspunt moeten de huidige situatie van een locatie zijn en wat de gemeente voor ogen heeft in dit gebied te bereiken (zowel in ruimtelijk als sociaal domein) en de specifieke eigenschappen van een functie (zoals: waar voegt deze (leisure)functie het meest toe aan het bestaande aanbod/imago van de stad, waar zijn de negatieve effecten (geluidsoverlast, congestie) het minst).

5. LOCATIEBELEID: ONGEWIJZIGD VOORTZETTEN OF WIJZIGEN?

5.1. Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we eerst in op het locatiebeleid rondom leisure zoals dat momenteel in Zwolle geldt en beantwoorden we een aantal vragen om te kunnen analyseren of dit beleid nog overeenkomt met de huidige en toekomstige marktsituatie (zie 5.2).

Vervolgens hebben we in een tabel de mogelijkheden voor uitbreiding van de leisure in Zwolle voor de komende jaren kort en kernachtig samengevat en vertaald naar suggesties voor geschikte type locaties (zie 5.3).

Tot slot wordt het locatiebeleid vergeleken met de twee benchmark gemeenten (Apeldoorn en Amersfoort). Zie hiervoor paragraaf 5.4.

5.2. Toets locatiebeleid Zwolle

Ten aanzien van het huidige locatiebeleid worden de volgende vragen beantwoord[7]:

- Het huidige locatiebeleid van leisure in de gemeente Zwolle kent drie uitgangspunten: zoveel mogelijk locaties op gemeentegrond, clustering van leisurebedrijven en goede bereikbaarheid en zichtbaarheid van leisurevoorzieningen. Zijn deze uitgangspunten gewijzigd op basis van de onderscheiden trends en ontwikkelingen of gelden deze onverminderd?
- Is het goed om weer leisurelocaties/zones voor leisure vast te stellen binnen de gemeente Zwolle? Kunnen leisure locaties rondom ringwegen een rol spelen en hoe verhoudt zich dit tot mixgebieden of routes, waarbij leisure wordt gecombineerd met andere functies?
- Hoe is de vraag naar leisurelocaties op dit moment?
- Is het aanbieden/aanwijzen van gronden voor leisure aan ondernemers (door de gemeente Zwolle) doorslaggevend voor succes in de leisuresector, of is een maatwerkoplossing voor ondernemers beter?

Uitgangspunten
De uitgangspunten in het huidige locatiebeleid:

- Zoveel mogelijk locaties op gemeentegrond*:* Dit uitgangspunt kan voordelen hebben maar is niet per definitie noodzakelijk. In principe kan de markt hier grotendeels zelf invulling aan geven. De gemeente kan via planologisch beleid (o.a. ladder duurzame verstedelijking, bestemmen van gronden) en het leisurebeleid hier ook sturing aan geven zonder direct zelf als grondbedrijf/eigenaar op te treden. Uitzondering zijn wat ons betreft leisure ontwikkelingen waar de gemeente Zwolle grote waarde aan hecht en die zonder gemeentelijke bemoeienis moeilijk van de grond komen, bijv. dierentuinen/themaparken of musea. Met name voor dierentuinen en themaparken geldt dat deze hoge bezoekersaantallen kunnen trekken, maar ook grote oppervlaktes vragen. Voor ondernemers kan het moeilijk zijn grotere grondposities te verwerven, zeker als er meerdere eigenaren in het geding zijn en er sprake is van verschillende bestemmingen van de gronden. Ook de grondprijs is meestal een probleem (lage prijzen per m² vanwege extensieve karakter);

[7] Enkele vragen zijn gecomprimeerd/samengevoegd, om doublures te voorkomen.

- Clustering van leisurebedrijven: dit komt in de praktijk vaak voor, zeker in/aan de rand van (middel-) grote steden, veelal rondom stadions, denk aan ArenA-gebied Amsterdam, Stadion Feijenoord/De Kuip e.o. in Rotterdam, Parkstad stadion Kerkrade, Stappegoor/Willem II (Tilburg). Hier wordt sport gecombineerd met andere leisurevoorzieningen en vaak ook retail. Verder zien we dat clustering op kleinere schaal meer spontaan in de binnenstad plaatsvindt, maar dan in een mix van functies zoals leisure en horeca (en niet expliciet alleen leisure). Ook vind wel clustering plaats op microniveau in één gebouw (zoals combinatie van urban entertainmentfuncties zoals bowling, bioscoop, lasergame, karten, etc.). We zien hierbij wel dat deze vorm in de praktijk veel geprobeerd is in de laatste 10 jaar, maar in de praktijk niet/moeilijk van de grond komt omdat de verschillende spelers en niet uit komen vanwege verschillende wensen/eisen of de doelgroepen te sterk uiteenlopen. Voorbeelden van een dergelijke formule zijn de Boreelkazerne in Deventer en de Leisuredome in Kerkrade;
- Goede bereikbaarheid en zichtbaarheid: deze factoren blijven onverminderd belangrijk, maar dreigen door de groei en mix van verschillende functies in het zelfde gebied, vaak de binnenstad en de randen ervan, wel onder druk te komen staan. Dit vraagt om veel aandacht en creatieve oplossingen.

Zonering van leisure
De gemeente kan kiezen voor zonering van leisure door bepaalde delen van Zwolle hiertoe aan te wijzen. Dat kan enerzijds op een actieve wijze, door bijvoorbeeld gronden aan te kopen en/of gronden vooraf als leisurebestemming aan te merken. Anderzijds is een minder actieve rol voor de gemeente mogelijk, dit zou kunnen betekenen dat bepaalde zones de voorkeur genieten om leisure te vestigen, door planologisch beleid en het leisurebeleid, maar dat de gemeente hierbij niet als grondbedrijf optreedt. De gemeente zou dan kunnen kiezen om een aantal voorkeurszones aan te wijzen en binnen deze zones te zoeken naar maatwerk.

Wij adviseren de gemeente deze voorkeurszones te benoemen, zonder concrete locaties/percelen aan te wijzen. Voor elk type ondernemer en type leisure is immers een andere type locatie wenselijk. De ondernemer/de markt is dan zelf verantwoordelijk voor aankoop grond/huur of koop van een pand (maatwerk), de keuze van de ondernemer is hier sterk afhankelijk van de doelgroep en het bezoekmotief. Voor grootschalige ontwikkelingen is de rand van de stad of zelfs de periferie vaak beter geschikt.

De bezoekmotieven van leisure spelen ook een rol. Combineren van bezoekmotieven in leisure kan meer bezoekers trekken, zoals combinatie van een grote bioscoop en horeca. Veel urban entertainment voorzieningen vragen echter nogal wat oppervlakte en trekken doorgaans ook grotere bezoekersstromen Daarom zijn voor dit type gecombineerde ontwikkelingen de rand van de stad/ringwegen soms beter geschikt, zoals Voorsterpoort. Ringwegen/locaties aan de rand van de stad zijn met name geschikt voor grootschalig aanbod met hoge piekbelastingen en met weinig synergie met de binnenstad. Meer kleinschalige ontwikkelingen van leisure en horeca bijvoorbeeld zouden ook in het centrum of de rand rondom het centrum passen.

Mochten ondernemers geen geschikte locatie vinden of kunnen verwerven in het centrum of aan de rand van de stad, dan is het wel van belang voor de gemeente dit te goed monitoren en de ondernemer eventueel te adviseren over een andere locatie in de gemeente Zwolle. Het monitoren is essentieel, omdat anders voorzieningen bij gebrek aan een goede locatie ook verloren kunnen gaan aan buurgemeenten of überhaupt niet van de grond komen. De gemeente zou ondernemers actief kunnen benaderen daar waar gewenste ontwikkelingen niet/moeilijk van de grond komen.

Hierbij valt ook op te merken dat Zwolle de komende tien jaar nog groeit naar 135.000 inwoners en ook daarna de bevolkingsgroei verder zal doorzetten, zij het dat deze dan wat gaat afvlakken. Door meer inwoners wordt het draagvlak voor voorzieningen steeds groter. Dat geldt ook door de vraag vanuit verblijfstoeristen in de regio.

Vraag naar locaties
De vraag naar locaties voor leisure is sterk verschillend, afhankelijk van het type leisure. Uit de vestiging van de nieuwe leisurebedrijven in Zwolle de afgelopen jaren blijkt al een voorkeur van verschillende type leisurebedrijven.

Met name lasergame/karting en paintball vragen vanwege ruimtebeslag met name locaties aan de rand van de stad, voor een bioscoop en bowling zijn zowel locaties in de binnenstad als aan de rand van de stad mogelijk (kleine bioscoop/arthouse past meer in de binnenstad, een grote bioscoop meer aan de rand). Ook voor night entertainment en restaurants zou de binnenstad de voorkeur hebben, vanwege de relatie en synergie met de overige horeca en andere binnenstadsvoorzieningen. De overige categorieën vragen met name locaties buiten het centrum, alhoewel kleinschalige sauna of fitness ook in de binnenstad zou kunnen.

Aanbieden van gronden
Het aanbieden van gronden door de gemeente heeft wat ons betreft niet de voorkeur en is ook niet bepalend voor het succes van de leisuresector. Elke ondernemer heeft hierin zijn of haar eigen voorkeur en elk type leisure vraagt een andere ruimtebeslag en kan hierin variëren. Het aankopen van gronden of percelen door de gemeente en hiermee de inzet van de gemeente als grondbedrijf brengt bovendien aanzienlijke (financiële) risico's met zich mee. Zoals eerder gezegd zou een actieve rol van de gemeente bij bestemmen of aankopen van gronden wel een rol kunnen spelen bij leisure-ontwikkelingen die zonder inzet van de gemeente anders moeilijk ontwikkeld kunnen worden, zoals dierentuinen/ themaparken (grote percelen en forse investeringen) en musea (met een doorgaans beperkte financiële draagkracht).

5.3. Uitbreidingsmogelijkheden leisure komende jaren

In deze paragraaf zijn de uitbreidingsmogelijkheden voor de leisure in Zwolle voor de komende jaren (tot circa 2025) kort en kernachtig samengevat. De belangrijkste mogelijkheden zijn eerst in onderstaande tabel samengevat.

Tabel 5.1 Uitbreidingsmogelijkheden

	Vestigingseisen	Indicatie aantal bezoekers	Tijdsfasering	Locatie suggestie
Urban entertainment				
Bioscoop	• I.c.m. andere functies in gebouw/omgeving • Omvang: 3.500-4000 (mainstream)	300.000-400.000 bezoekers	5-7 jaar of langer (afhankelijk van hoe markt/bestaande bioscoop	Rand stad/ ringweg

			zich ontwikkelt	
lasergame/paintball	• I.c.m. andere functies in gebouw/omgeving • Omvang: 500-750 m²	25.000-30.000 bezoekers	Afhankelijk van totaalconcept	Rand stad/ ringweg (bv. De Vrolijkheid)
elektrische karts (binnenbaan)	• I.c.m. andere functies in gebouw/omgeving • Omvang: 4.000-5.000 m² voor karts excl. andere functies	15.000-25.000 bezoeken	1-2 jaar	Rand stad/ ringweg (bv. Voorterpoort)
Night entertainment				
(Holland) Casino/ amusementscentrum	• Omvang amusementscentrum: 500-700 m² (100-150 automaten) • Omvang casino: 3.000-5.000 m²	30.000-40.000 (amusements-centrum) – 100.000-150.000 bezoekers (casino)	3-5 jaar	(Rand) binnenstad
Muziekcentrum	• Combinatie muziek en beurscentrum • Vaste bespeler of herlocatie evenementencomplex • Omvang: afhankelijk van concept, indicatie 3.000-5.000 m²	Indicatie 200.000-250.000 bezoekers (sterk afhankelijk van invulling)	Afhankelijk van invulling, moeilijke markt	Rand (binnen-)stad
Attracties				
Groot Innovatief themapark	• Omvang: 8-10 ha	Min. 250.000-300.000 bezoekers	5 jaar of langer	Buitengebied
particulier museum	• Omvang: 4.000-5.000 m²	75.000-100.000 bezoekers	Niet stuurbaar, sterk afhankelijk van toevallig initiatief (vgl More en Voorlinden)	(Rand) binnenstad
Deeleconomie				
Verhuurbedrijfjes: sloepjes, fietsen, etc.	• Omvang: afhankelijk van type verhuurbedrijf • Ruimte voor aanlegsteiger en/of opslag items verhuur	Ca. 4.000 gebruikers per aanbieder	1-5 jaar (afhankelijk van hoe huidige aanbieders het doen)	(Rand) binnenstad

In hoofdstuk 2.4 hebben we de groei van de leisure markt in Zwolle getoetst. De conclusie hiervan is dat Zwolle in 2017 qua bezoekersaantallen en bestedingen, halverwege de periode 2010-2025, goed op koers ligt om haar ambities in 2025 te halen. Om dit te bewerkstelligen is er echter wel een koerswijziging nodig. De groei tussen 2010-2017 kenmerkt zich namelijk met name door de vestiging van kleine tot middelgrote aanbieders (fitness, bootverhuur, indoor speeltuinen). Zoals besproken in hoofdstuk 3.2 is de huidige marktruimte voor dergelijke voorzieningen inmiddels matig tot klein door de ontwikkelingen sinds 2010. Om de doelstelling voor 2025 te halen is het daarom nodig om vanaf nu ook de vestiging van aanbieders in de categorieën waar voldoende tot veel marktruimte is en die grotere bezoekersaantallen trekken. Dit zijn o.a. de urban entertainment voorzieningen, amusementshal/casino en themapark, zoals tabel 5.1 illustreert.

Aanvullende kleinschalige, kansrijke concepten zoals initiatieven van bewoners (theater, tentoonstelling, workshop, e.d.) en blurring in detailhandel kunnen een waardevolle/ aantrekkelijke toevoeging zijn op het bestaande aanbod zoals hoofdstuk 4 laat zien. De reden dat we dergelijke concepten in bovenstaande bespreking buiten beschouwing laten, is dat hier niet gaat om de vestiging van specifieke, commerciële leisure aanbieders.

5.4. Benchmark locatiebeleid

We hebben voor de benchmark in kaart gebracht hoe het leisure locatiebeleid van de gemeente Amersfoort en Apeldoorn momenteel is vormgegeven. De keuze voor deze beide gemeenten is ingegeven door de eerdere benchmark die ook Apeldoorn en Amersfoort als vergelijking nam.

Apeldoorn
Het beleid van de gemeente Apeldoorn ziet er als volgt uit:

- De grootste drie attracties (Paleis Het Loo, Apenheul, Julianatoren) zijn globaal in het hetzelfde deel van de stad gevestigd (Apeldoorn West), maar rondom deze locaties kan geen nieuwe leisure worden gevestigd o.a. vanwege natuurwetgeving;
- De gemeente Apeldoorn heeft twee voorkeurszones aangewezen voor nieuwe leisure locaties: de binnenstad en het gebied Voorwaarts, aan de oostrand van Apeldoorn. Hier zijn reeds grootschalige voorzieningen op het gebied van leisure en retail, zoals Mediamarkt, Americahal, Omnisport en Decathlon. Ook Hornbach wordt hier in 2019 verwacht. Doelstelling is om zowel in het centrum als bij Voorwaarts zoveel mogelijk synergie te creëren met de bestaande leisure-, retail en horeca-voorzieningen. Het gebied Voorwaarts is daarnaast goed bereikbaar (ook per openbaar vervoer). Leisure-voorzieningen buiten deze twee zones zijn niet onmogelijk en ondernemers kunnen hiervoor een aanvraag doen, maar deze zullen wel kritisch worden bekeken door de gemeente. Eventuele nieuwe locaties/percelen in de twee zones kennen in beperkte mate een leisure- of gemengde bestemming, dus een (aanvraag tot) wijziging van het betreffende bestemmingsplan is vaak wel noodzakelijk voor nieuwe leisure voorzieningen;
- De gemeente Apeldoorn koopt geen gronden aan die voor leisure bestemd zijn, het initiatief hiertoe zou bij ondernemers moeten liggen. De gemeente Apeldoorn wenst niet de financiële risico's te lopen die hiermee gepaard gaan.

Gemeente Amersfoort
De gemeente Amersfoort heeft geen voorkeurlocaties aangewezen voor leisure, dit is voor elke nieuwe voorziening maatwerk. In het centrum vestigen van leisure voorzieningen is moeilijk, omdat Amersfoort beschermd stadsgezicht is. Daarnaast is het aanbod aan leisure-voorzieningen in Amersfoort goed op orde (zie hiervoor ook de voorgaande hoofdstukken).

Amersfoort is een gemeente die sterk bebouwd is en hecht qua leisurevoorzieningen ook een groot belang aan buitenrecreatie. De gemeente koopt zelf geen gronden aan voor nieuwe leisure aan en treedt zodanig niet op als grondbedrijf.

6. AANSLUITING BELEIDSLIJNEN LEISURE OP 'VERHAAL VAN ZWOLLE'

6.1. Inleiding

Tot slot zetten we in dit hoofdstuk de beleidslijnen uit het beleidskader commerciële vrijetijdsvoorzieningen af tegen het 'Verhaal van Zwolle' en doen suggesties voor een eventuele aanpassing/aanscherping van het beleid.

We gaan hierbij eerst kort in op wat de beleidslijnen leisure behelzen (6.2), vervolgens kijken we in hoeverre hiermee wordt ingespeeld/aangehaakt op het 'Verhaal van Zwolle' (6.3). Tot slot geven we suggesties voor aanvullingen/aanscherpingen om de aansluiting van beide beleidsstukken op elkaar nog verder te versterken (6.4).

6.2. Schets beleidslijnen uit beleidskader 2011

In deze paragraaf zijn de zes strategische beleidslijnen uit 'Zwolle, een belevenis, beleidskader commerciële vrijetijdsvoorzieningen' uit 2011 kort weergegeven:

1. **Regiofunctie**: Zwolle heeft een duidelijke regiofunctie en kan deze versterken door de leisure-sector te faciliteren. De regiofunctie impliceert dat de focus ligt op leisurefuncties die óók een (boven-) regionale functie willen/kunnen vervullen. Anderzijds is het goed met de regio in overleg te treden over complementaire en onderscheidende leisurefuncties (om doublures te voorkomen);
2. **Nieuwe ambities**: Zwolle is een groeistad met ambities. Deze komen ook tot uiting in het leisurebeleid; passende locaties, onderscheidende functies en dito ruimtelijke uitstraling zijn hierbij van belang. In deze nieuwe ambities past ook een grote nadruk op duurzaamheid van het initiatief;
3. **Jonge bevolking**: Zwolle en de regio hebben een groot aandeel jonge inwoners. Zwolle kent een sterk aanbod op het gebied van culinaire activiteiten, detailhandel, cultuur en evenementen. Dit aanbod bedient zowel ouderen als jongeren. Kenmerk van mainstream leisure voorzieningen is dat deze veelal activiteiten aanbieden voor jongeren. Ondanks de aanwezigheid van veel jongeren ontbeert Zwolle sommige leisure-attracties voor deze doelgroep. In het voorgaande zien we dat Zwolle hierin inmiddels flinke slagen gemaakt heeft;
4. **Stad van historie & smaak**: Zwolle kent, zelfs in vergelijking met Bourgondische steden als Arnhem, Den Bosch en Groningen, een fors aantal kwalitatief hoogwaardige restaurants. Zwolle is ook Hanzestad; de historische oude binnenstad is sfeer- en smaakvol. Zwolle wil zich dan ook graag profileren als stad met "historie" en "smaak". De leisure-sector kan ook langs deze lat worden gelegd: culinaire, smaakvolle en historische concepten zijn zeer welkom;
5. **Clustering**: de ervaring leert dat leisure-bedrijven economisch vaak beter presteren, wanneer zij gevestigd zijn in een cluster. Dit biedt meer mogelijkheden voor gebiedsmarketing en daarmee mogelijkheden om Zwolle op de kaart te zetten;
6. **Groen/blauw Zwolle**: heeft de aanwezigheid van groen en water als één van unique selling points. Dit is een waarde die verder kan worden benut o.a. door de ontwikkeling van extensieve leisure in groene gebieden, maar ook van recreatieve routes.

6.3. Toets leisurebeleid aan 'Verhaal van Zwolle'

De basis van de actuele citymarketingstrategie van Zwolle is verwoord in het 'Verhaal van Zwolle' en zet in op drie belangrijke pijlers:

A. De dynamische binnenstad, met historisch karakter en bijzonder aanbod aan cultuur, horeca en winkels;
B. Excellent onderwijs op (vrijwel) alle niveaus, o.a. een aantal grote, gespecialiseerde MBO's en HBO's;
C. Economische topregio, in 2016 stond de regio Zwolle landelijk 3e in de lijst van topregio's.

Als we deze pijlers afzetten tegen de zes beleidslijnen in het beleidskader commerciële vrijetijds-voorzieningen uit 6.2 dan zien we veel raakvlakken/dwarsverbanden:

A. De dynamische binnenstad heeft directe raakvlakken met de beleidslijnen:
    - **Stad van historie & smaak**, met toppers als de Fundatie, De Librije en Waanders in de Broeren;
    - **Clustering**, immers een groot deel van het aanbod aan leisure, horeca en funshoppen is geclusterd in of aan de randen van de binnenstad;
    - **Groen en Blauw,** want de binnenstad is met blauwe (Stadsgracht, Zwarte Water en Vecht) en groene 'aders' (in de vorm van tal van wandel- , fiets- en vaarroutes) direct of indirect verbonden met het ommeland, waardoor stedelijk-historische kwaliteiten en groen-blauwe kwaliteiten in het buitengebied sterk verweven zijn;
B. Excellent onderwijs heeft directe raakvlakken met de beleidslijnen:
    - **Jonge bevolking:** door de prominente positie op onderwijsgebied versterkt Zwolle haar positie als 'magneet' om jonge mensen uit de hele regio aan te trekken. Het leisure aanbod voor deze groep is met Dinoland en de nieuwe overdekte speelparadijzen voor de jonge kinderen en een tweede zaal bij Hedon, de nieuwe Pathé bioscoop, de nieuwe outdoorbedrijven en het uitgebreide horeca aanbod voor de doelgroep jongeren/studenten al aanzienlijk verbeterd;
    - **Groen en Blauw:** de recreatieve fietsroutes die langs/door de groen-blauwe 'aders' de stad met de regio verbinden, kunnen indien slim gepland, ook een belangrijke functie vervullen voor jongeren uit de regio die per fiets naar school gaan in Zwolle;
C. De economische topregio heeft directe raakvlakken met de beleidslijnen :
    - **Nieuwe ambities**: door de sterke economische positie kan Zwolle haar ambities realiseren en hierbij is de aanwezigheid van een aantrekkelijk leisure aanbod weer belangrijke randvoorwaarde voor bedrijven en personen om zich in Zwolle te vestigen;
    - **Stad van historie en smaak**: want hiermee onderscheidt Zwolle zich heel nadrukkelijk van andere groeisteden, nl. de 'new towns', die het juist door een gebrek aan historie en identiteit vaak moeilijk hebben om hun positie als stad voor bezoekers van buiten/toeristen te vestigen;
    - **Regiofunctie**: door de economische ambities regionaal op te pakken ontstaat er een regionale netwerkstad, waarvan Zwolle ook op gebied van leisure de vruchten kan plukken en kan komen tot een goede afstemming met de buurgemeenten.

6.4. Suggesties voor aanvullingen/aanscherpingen

De link tussen beide beleidsstukken is al relatief sterk, aanvullend zou aan de volgende aspecten gedacht kunnen worden:

- **Leisure aanbod regionaal nog meer afstemmen**, zodat invullingen die qua omvang, karakter (extensief) of grondprijzen niet in Zwolle (kunnen) 'landen' regionaal toch tot stand komen, terwijl

anderzijds voorzieningen die een sterk regionaal draagvlak vragen en relatief compact zijn in Zwolle kunnen komen. M.a.w. insteken zoals men ook voor de economische topregio per opportunity doet, namelijk samen kijken welke gemeente/type locatie hier het beste op kan inspelen;

- Kijken hoe het excellente **onderwijs (in-)direct nog meer input kan leveren voor de leisure sector**. Dit kan door opleidingen op gebied van leisure, cultuur, muziek e.d. te ontwikkelen of uit te bouwen (o.i. speelt ArteZ hierin al een belangrijke rol) en onderwijs ook meer direct te betrekken bij vragen over type/soort en locaties voor leisurevoorzieningen;
- De dynamisch binnenstad gekoppeld aan Zwolle als stad van historie en smaak zou zich **nationaal nog veel meer kunnen positioneren** als stad voor doelgroepen die van cultuur, culinair en funshoppen houden en daarmee een aantrekkelijk alternatief kunnen worden voor steden als bijv. Maastricht, Den Bosch en Leiden. De Fundatie en Librije zijn hierbij ambassadeurs die momenteel hiervoor de weg al effenen door hun regelmatige optredens en publicaties in de landelijke media;
- Nog meer dan nu het geval, zou Zwolle zich kunnen **ontpoppen als toeristische stad**, niet alleen voor doelgroepen zoals beschreven onder het voorgaande punt maar ook als elkweervoorziening voor verblijfsgasten in het Vechtdal, de Noordelijke Veluwe en Weerribben/Wieden die een uitstapje voor een (halve) dag zoeken voor het gezin/de familie.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

7.1. Conclusies

Uit de analyses in de voorgaande hoofdstukken kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- Zwolle heeft een forse inhaalslag gemaakt qua leisure aanbod. In de periode 2010-2017 zijn er ruim 25 nieuwe leisurevoorzieningen bij gekomen;
- Met bijna 800.000 extra bezoeken, € 14 mln extra bestedingen en ruim 175 extra FTE aan werkgelegenheid die deze 25 leisurevoorzieningen genereren, ligt Zwolle halverwege de beleidsperiode 2010-2025 precies op koers;
- Ook vergeleken met de benchmarkgemeenten Apeldoorn en Amersfoort, doet Zwolle het goed;
- Voorzieningen die nog gemist worden, in vergelijking met deze en andere (middel-)grote steden zijn onder meer een dierentuin/attractie, casino, kartcentrum en skihal/ijsbaan. Deels heeft dit te maken met beleid, deels met gewijzigde marktomstandigheden;
- Gezien de groei van de bevolking van Zwolle in de komende 10 jaar is er in een aantal leisure categorieën nog marktruimte voor nieuw, extra aanbod in de toekomst. Dit wordt nog versterkt door de sterke regio functie van Zwolle en de rol die Zwolle kans spelen als toeristische stad. De opgave hierbij is wel dat het vooral om grootschaliger vormen van leisure gaat, die de nodige ruimte vragen;
- Vanuit de trends en ontwikkelingen die op ons afkomen, zien we een steeds sterke trekkracht van steden. Met name steden met een aantrekkelijke cultuurhistorische binnenstad scoren hierbij bovengemiddeld goed. Ook Zwolle heeft hiervoor grote potenties, zowel voor de historische binnenstad als bestemming als voor het realiseren van een mix van voorzieningen op gebied van leisure, cultuur, horeca en funshoppen of tussenvormen hiervan;
- Tegelijkertijd zien we dat vanuit behoefte aan schaal afgezet tegen de beperkte capaciteit van de binnenstad er ook in de toekomst behoefte zal blijven bestaand aan locaties aan de rand van de binnenstad of in de periferie/aan uitvalswegen;
- Vanuit het locatiebeleid is het belangrijk op deze verschillende type voorkeuren flexibel en met maatwerk in te spelen. Hierbij kan het helpen als de gemeente zelf beschikt over locaties, maar dit is niet persé noodzakelijk.

7.2. Aanbevelingen

Vanuit het voorgaande doen we de volgende aanbevelingen:

- Qua identiteit en positionering nog meer inzetten op de kwaliteiten en het onderscheidende karakter van de binnenstad. Dit hoeft overigens niet direct te betekenen dat nieuw aanbod ook hier gerealiseerd moet worden, het gaat erom ‘wat je in de etalage zet’, het feitelijke aanbod kan ook net aan de randen meeliften op de binnenstad en hier op haar beurt weer een impuls aan geven;
- Om de volgende 50% van de kwantitatieve opgave te halen, dus nog eens 0,7-0,8 extra bezoeken en € 14 mln extra bestedingen, zal goed gekeken moeten worden in welke categorieën nog lacunes zijn, tegen welke voorwaarden die binnen gehaald kunnen/moeten worden en hoe deze passen in het citymarketingbeleid en het ‘Verhaal van Zwolle’;
- Bij het leisurebeleid voor de komende jaren moet er extra aandacht komen voor mobiliteit. Immers bij een groei van de stad en van de hoeveelheid leisurevoorzieningen, zal de verkeersdruk alleen maar toenemen. Dit vraagt uit oogpunt van een sterke groeiende economie en tegelijkertijd

aandacht voor duurzaamheid en gezondheid om creatieve oplossingen in mobiliteit; slimme parkeeroplossingen, makkelijk overstappen van de ene naar de andere vervoersmodaliteit, groen/milieuvriendelijk vervoer en bevorderen van het fietsgebruik;

- Speciaal beleid te ontwikkelen voor nieuwe vormen van ondernemen die afwijken van de reguliere patronen, denk hierbij met name aan 'blurring' en de nieuwe deeleconomie. Deze betekenen nieuwe kansen voor de stad om andere doelgroepen aan te trekken met andere motieven/behoeften. Tegelijkertijd vraagt dit een goede balans met bestaande regulieren bedrijven waar het gaat om het creëren van een level playing field (denk aan wetgeving, veiligheid, belastingen et cetera).

voorstel

Zwolle

Overdracht College-Raad

Datum 22 februari 2018

onderwerp	Voorstel horecasluitingstijden
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	Ivens, Maarten (2427)
medeopstellers	
afdeling	Fysieke Leefomgeving
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Voorstel horecasluitingstijden Bijlage: Voorstel artikel 2:29 Algemene Plaatselijke Verordening Zwolle 2015

Voorgesteld besluit raad

In te stemmen met het voorstel voor horecasluitingstijden door vervanging van het huidige artikel 2:29 van de Algemene plaatselijke verordening Zwolle 2015, zoals aangegeven in de bijlage van deze beslisnota en inwerkingtreding daarvan op 1 april 2018.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 20 februari 2018

Openbaar

Onderwerp	Voorstel horecasluitingstijden
Versienummer	1.0
Portefeuillehouder	drs. H.J. Meijer
Informant	Maarten Ivens
Afdeling	Fysieke Leefomgeving / PUL
Telefoon	(038) 498 2427
Email	M.Ivens@zwolle.nl
Bijlagen	1.Voorstel artikel 2:29 Algemene Plaatselijke Verordening Zwolle 2015

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
In te stemmen met het voorstel voor horecasluitingstijden door vervanging van het huidige artikel 2:29 van de Algemene plaatselijke verordening Zwolle 2015, zoals aangegeven in de bijlage van deze beslisnota en inwerkingtreding daarvan op 1 april 2018.

Datum 20 februari 2018

Inleiding en voorgeschiedenis

Op 1 augustus 2016 is op initiatief van de raad in Zwolle een proef gestart met het vrijgeven van sluitingstijden voor horecabedrijven. Het doel dat met deze pilot werd beoogd is om na te gaan of het vrijgeven van de sluitingstijden leidt tot, een bruisender (binnen)stad ruimte te beiden aan ondernemers voor veranderde uitgaanswensen. De veronderstelling van uw raad was dat dit effect kan worden bereikt door minder regelgeving voor ondernemers, maatregelen voor de spreiding van huisgaand publiek en een betere beheersbaarheid van het Zwolse nachtleven.
Om dit effect te meten heeft er, voorafgaand aan de pilot een nulmeting plaatsgevonden onder bewoners, horecaondernemers en bezoekers. Halverwege de pilot is er een tussenevaluatie geweest, waar wij u op 6 april 2017 over hebben geïnformeerd. Deze tussenevaluatie heeft de raad op 22 mei 2017 besproken in aanwezigheid van vertegenwoordigers van politie, studentenorganisaties, Koninklijke Horeca Nederland, afd. Zwolle. Na afloop van deze bespreking was de conclusie dat de informatienota over de tussenevaluatie voor kennisgeving kan worden aangenomen en er geen noodzaak is om tussentijds de (spel)regels aan te passen. Na afloop van de pilotperiode heeft er een eindevaluatie plaatsgevonden, in lijn met de door de raad geformuleerde randvoorwaarden. Deze eindevaluatie is in uw raad besproken tijdens een informatieronde op 29 januari 2018 en een debatronde op 5 februari 2018.. Aan het einde van deze debatronde heeft de burgemeester aangekondigd met een beslisnota te komen om de consensus in de raad over het vervolg te verankeren in de Algemene Plaatselijke Verordening. Met deze nota komt het college aan deze toezegging tegemoet.

Beoogd effect

Te komen tot een nieuw sluitingstijdenregime dat recht doet aan de gehouden pilot en de behoeften van belanghebbenden door vastlegging ervan in de Algemene Plaatselijke Verordening Zwolle.

Argumenten

Eindevaluatie bevestigt het beeld van de tussenevaluatie;

Ten opzichte van de tussenevaluatie en de bespreking van de informatienota in de raad zijn geen grote veranderingen waar te nemen, zie hieronder.

Uit de eindevaluatie zijn een aantal conclusies te trekken;

- Horecabedrijven, maar ook bewoners en bezoekers, ervaren een grotere vrijheid voor de horecabedrijven, met meer mogelijkheden om in te spelen op de behoefte van het publiek. De venstertijden worden door de horecabedrijven die daarmee te maken hebben als minder prettig ervaren. Dat geldt in mindere mate ook voor de verplichting van het hebben van een portier na 03.00 uur ’s nachts.
- Een betere spreiding van huisgaand uitgaanspubliek wordt door bewoners, bezoekers en horecabedrijven vaak genoemd als positief gevolg van de regeling vrije sluitingstijden. Anderzijds noemt men als negatief gevolg ook dat er hierdoor ’s nachts langer en later sprake is van overlast (in het weekend).
- Het uitgaansleven en verschillende aspecten met betrekking hiertoe worden na een klein jaar van de pilot door bewoners, bezoekers en horecabedrijven gelijk of gunstiger beoordeeld dan voorafgaand aan de pilot. Bovendien lijken bewoners minder vaak overlast te ervaren en is het veiligheidsgevoel

licht verbeterd. Uit de politiecijfers lijkt op te maken dat het aantal overlastincidenten in de binnenstad enigszins is toegenomen. Hier is geen eenduidige verklaring voor aan te wijzen.

Tot slot is de algemene houding van bewoners, bezoekers en horecabedrijven tegenover de regeling vrije sluitingstijden na bijna een jaar positiever dan voor de start van de pilot.

De eindevaluatie "dwingt" niet tot een eenduidig vervolg

Omdat de eindevaluatie een gedifferentieerd beeld laat zien, heeft het college bij het vervolg de nadruk gelegd op de behoeften bij de belangrijkste partners in de stad die direct of indirect betrokken zijn bij dit thema.

College stelt, op basis van de eindevaluatie, gesprekken met belanghebbenden én de opbrengst van de informatie- en debatronde, voor om de bestaande, feitelijke situatie vast te leggen.

Het college heeft naar aanleiding van de evaluatie gesproken met vertegenwoordigers van de horeca, bbZ en politie. Voor horecabedrijven die voorafgaand aan de pilot om 02:00 uur, 03.00 uur of 04:00 uur gesloten moesten zijn, boden de verruimde tijden meer flexibiliteit. Dit werd als prettig ervaren omdat het de mogelijkheid gaf om (incidenteel) wat langer door te gaan. Vanuit de horeca is aangegeven dat er weinig behoefte is aan een veel langere openstelling aan het einde van de nacht. De nachthoreca heeft hiervan niet of nauwelijks gebruik gemaakt het afgelopen jaar. De horeca ervaart de venstertijden die tijdens de pilotperiode zijn ingesteld als een niet-gastvrije maatregel. Portiers moeten bezoekers na 04.00 uur aan de deur weigeren terwijl het feestje binnen nog door gaat, hetgeen soms conflicten aan de deur oplevert. Daarnaast heeft het toezicht op de naleving van de venstertijden de nodige ambtelijke inzet gevergd.

Op initiatief van bbZ en KHN, afd Zwolle stelt het college voor om de venstertijden te schrappen en de sluitingstijd voor natte horeca op 05.00 uur vast stellen en voor de droge horeca op 06.00 uur. Hiermee leggen we de bestaande, feitelijke situatie van de afgelopen pilotperiode vast en behouden we de goede onderdelen uit de pilot (uniformiteit en verruimde mogelijkheden ten opzichte van de periode voorafgaand aan de pilot). De overige regels ten aanzien van sluitingstijden, die geen onderdeel uitmaakten van de pilot, blijven onveranderd. Hierbij moet u denken aan sluitingstijden voor terrassen, coffeeshops en paracommerciële organisaties.

Dit voorstel doet naar het oordeel van het college recht aan de uitkomsten van de pilot, temeer nu dit initiatief afkomstig is van de voornaamste belanghebbenden en op instemming van de politie kan rekenen. Uit de debatronde in de raad van 5 februari jl. bleek bovendien dat er consensus bestaat in uw raad om dit scenario is gemeentelijke regelgeving te verankeren.

Risico's

Naar het oordeel van het college zijn de risico's beperkt omdat het voorstel voor het vervolg tegemoet komt aan de wensen van vertegenwoordigers van de horeca en binnenstadbewoners en is afgestemd met de politie.

Datum 20 februari 2018

Financiën

Niet van toepassing

Communicatie

Indien uw raad instemt met het vervolg, worden de nieuwe sluitingstijden via de gebruikelijke kanalen bekendgemaakt.

Vervolg

Indien uw raad instemt met deze beslisnota, treden de nieuwe horecasluitingstijden per 1 april 2018 in werking, onder gelijktijdige intrekking door het college van de Beleidsregel sluitingstijden horeca, kenmerk cb 2010-05.31.

Openbaarheid

Deze beslisnota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Openbare inrichtingen zijn gesloten tussen 02.00 uur en 08.00 uur.

2. In afwijking van het eerste lid zijn coffeeshops gesloten tussen 01.00 uur en 08.00 uur.

3. Openbare inrichtingen met een houder, in het bezit van een vergunning op grond van artikel 3, van de Drank- en Horecawet, niet zijnde paracommerciële rechtspersonen zoals bedoeld artikel 1.1 13e gedachtestreepje van de Drank- en Horecawet, zijn gesloten tussen 05:00 uur en 08:00 uur.

4. In afwijking van het derde lid zijn openbare inrichtingen , die uitsluitend of hoofdzakelijk gericht zijn op de verkoop van gerede eetwaren (snackbars, cafetaria's) , gesloten tussen 06:00 uur en 08:00 uur en verstrekken tussen 05:00 uur en 08:00 uur geen alcoholhoudende dranken.

5. Openbare inrichtingen die na 03:00 uur voor bezoekers zijn geopend, plaatsen bij de in- of uitgang een persoon die voldoet aan de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.

6. Op openbare inrichtingen als bedoeld in artikel 2:28, derde lid, zijn de sluitingstijden van de winkel van toepassing.

7. Terrassen zijn gesloten tussen 01.00 uur en 09.00 uur. In de maanden juli en augustus zijn terrassen op zaterdag en zondag gesloten tussen 01.30 uur en 09.00 uur.

8. Het is verboden een openbare inrichting voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in de inrichting te laten verblijven na sluitingstijd.

9. De burgemeester kan ten aanzien van de sluitingstijden nadere regels stellen.

10. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijden.

11. Het eerste tot en met vierde lid, zevende lid en het tiende lid zijn niet van toepassing op situaties waarin bij of krachtens de Wet milieubeheer of de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is voorzien.

12. Op de ontheffing is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen) niet van toepassing.

Toelichting

Grondslag voor de in de APV opgenomen sluitingsbepalingen is artikel 149 Gemeentewet. De gemeenteraad kan verplichte sluitingstijden voor openbare inrichtingen vaststellen in het belang van de openbare orde. De sluitingsbepalingen betreffen de gedeelten van de inrichting, waarin de eigenlijke horecawerkzaamheden worden uitgeoefend: een op het trottoir gesitueerd terras behoort wel tot de inrichting, de zich boven de inrichting bevindende woning van de exploitant niet. Ook sportkantines, sociëteiten, clublokalen, verenigingsgebouwen e.d. zijn als inrichting aan te merken.

Het besloten karakter van een horecabedrijf kan de veronderstelling wekken dat de in de APV opgenomen sluitingstijden niet van toepassing zijn op dat bedrijf: immers, volgens de jurisprudentie kan een gemeentelijke verordening geen activiteiten betreffen die elk karakter van openbaarheid

missen. Dit kan echter niet worden gezegd van activiteiten die een weerslag hebben op een openbaar belang, waarvan ook sprake is bij besloten horecabedrijven. De sluitingsuurbepaling ziet niet op activiteiten binnen het bedrijf, maar op de (nadelige) invloed die daarvan uitgaat op de omgeving: bijvoorbeeld in de vorm van overlast van komende en gaande bezoekers (het aan en afrijden van auto's, het slaan met portieren, claxonneren, menselijk stemgeluid e.d.). Met het vastleggen van het sluitingstijdenregime in de APV zelf, wordt beleidsregel sluitingstijden horeca ingetrokken.

Derde en vierde lid

In het derde en vierde lid van het artikel is de uitkomst van de pilot vrije sluitingstijden verankerd, waarbij de “natte” horeca sluit om 05:00 uur en de “droge” horeca om 06:00 uur.

Vijfde lid

Alle openbare inrichtingen die na 03.00 uur geopend zijn houden de verplichting tot het hebben van een gecertificeerde portier. Deze portier dient mede toe te zien op voorkoming van overlast voor de woon- en leefomgeving door komende en vertrekkende bezoekers.

Zevende t/m twaalfde lid

Hierin zij geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht ten opzichte van de huidige situatie.

voorstel

Zwolle

Overdracht College-Raad

Datum 22 februari 2018

onderwerp	Vaststelling bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Berg, Jolanda van den (2396)
medeopstellers	
afdeling	Ruimtelijke planvorming
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Vaststelling bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018 Bijlage: Bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018 compleet

Voorgesteld besluit raad

1. de verbeelding van het bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018 ongewijzigd vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP17021-0004 met de bijbehorende regels met bijlagen en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP17021-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
2. geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2- 2018 vast te stellen.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 20 februari 2018
Ons kenmerk 2018 - 43562

Openbaar

Onderwerp	Vaststelling bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018
Versienummer	
Portefeuillehouder	E. Anker

Informant	Jolanda van den Berg / A. Sipma
Afdeling	ECR / PULV
Telefoon	(038) 498 2396 / (038) 498 2439
E-mail	J.van.den.Berg@zwolle.nl / a.sipma@zwolle.nl

Bijlagen
1 bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1. de verbeelding van het bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018 ongewijzigd vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP17021-0004 met de bijbehorende regels met bijlagen en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP17021-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
2 geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2- 2018 vast te stellen.

Datum 20 februari 2018
Ons kenmerk 2018 - 43562

Inleiding
De voormalige Wezo locatie aan de Herfterlaan 2 te Zwolle is door de GR Wezo verkocht aan de Herfte beheer BV. Herfte Beheer BV heeft er bewust voor gekozen op basis van ideële gronden invulling te geven aan het gebruik van de accommodatie.
Om deze reden zijn in het plangebied in Herfte plannen gemaakt voor:

- De aanleg van circa acht hectare zonnepanelen.
- Maatschappelijke bedrijvigheid in het groen.
- Een parkachtige invulling van de oude locaties van de groenvoorzieningen en kwekerij met schaapskooi.
- Een bedrijfswoning voor toezicht en veiligheid op het terrein.

Inmiddels is er al een stap gezet in de duurzame en sociale investering in het gebied. Via verschillende binnenplanse procedures zijn al een aantal sociaal-maatschappelijke bedrijven en opleidingsinstituten in het gebied gevestigd. Ook voor het duurzame onderdeel van het plan (de zonneweide) is al een planologische procedure doorlopen. Het daarvoor bestemde bestemmingsplan is op 3 juli 2017 vastgesteld door de gemeenteraad (Buitengebied, Herfterlaan 2) Dit bestemmingsplan wordt een-op-een overgenomen in het huidige plan.
Om de totaal visie op het gebied vast te leggen is er besloten een overkoepelend bestemmingsplan voor het gehele perceel op te stellen. Dit bestemmingsplan is daarvan het resultaat.
Het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018 heeft ter visie gelegen van donderdag 28 december 2017 tot en met woensdag 7 februari 2018. Er zijn geen zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan.

Beoogd effect
Het bestemmingsplan heeft uiteindelijk als doel om de realisatie van bovengenoemde plannen mogelijk te maken en de gerealiseerde ontwikkelingen hierin vast te leggen. Het doel van dit voorstel is een onherroepelijk bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018.

Argumenten
1.1 Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Gedurende de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan zijn geen zienswijzen ingediend. De volgende stap in de procedure is de vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad.

1.2 Het initiatief van de realisatie van een park van 8 hectare met zonnepanelen zorgt voor een positieve bijdrage om de doelstellingen van de gemeente te behalen.
In het coalitieakkoord 2014-2018 is opgenomen dat de gemeente initiatieven die fossiele energieverspilling tegengaan stimuleert.
In mei 2015 is de Agenda Duurzaamheid Zwolle opgesteld. Doelen in 2020 zijn o.a. het realiseren tien zonPV-(privé)projecten, ten opzichte van 1990 een reductie van 20% van de uitstoot van CO2 bereiken en 20% van de gebruikte energie duurzaam opwekken.

1.3 De ontwikkelingen passen binnen de provinciale omgevingsvisie
De provincie Overijssel wil ontwikkelingen in de groene omgeving samen laten gaan met een impuls in kwaliteit. Daarom is de 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving' ontwikkeld. Deze wordt toegepast als er naast de basisinspanning aanvullende kwaliteitsprestaties nodig zouden kunnen zijn.
Door herbestemming van het gebied wordt leegstand en verloedering voorkomen. Het gebied krijgt een nieuwe impuls door middel van een passende herbestemming. Het initiatief richt zich niet op gewone bedrijvigheid maar richt zich heel specifiek op maatschappelijk ontwikkeling. En dat gebeurt niet alleen in de gebouwen. Er is een landschapsplan opgesteld waarin alle functies passend en adequaat worden ingepast. In dat plan worden de historische kenmerken (als lanenstructuren en reliëf) teruggebracht in het gehele gebied. Hiervoor wordt het gronddepot gesloopt. Per saldo worden geen vierkante meters bebouwing toegevoegd. Ook worden bebouwingsmogelijkheden die in het vigerend bestemmingsplan opgeheven. Het hele plan voorziet in een verbetering van ruimtelijke kwaliteit ten opzichte van de huidige situatie.

1.4 De ontwikkelingen passen binnen het gemeentelijk beleid
De visie voor het plangebied is volgens het structuurplan 'woonclusters met landschapsbouw' en 'gemengd landelijk gebied'. Het Gemengd landelijk gebied heeft een onmisbare rol als aantrekkelijk recreatiegebied voor stadsbewoners. In het Gemengd landelijk gebied staat de landbouwfunctie nogal onder druk. De schaal van de bedrijven is meestal te klein om het hoofd boven water te kunnen houden. Voor dit deel van het buitengebied wordt gezocht naar andere passende functies zodat het waardevolle cultuurlandschap behouden blijft. Het doel is om de natuurgebieden te versterken en het landschap aantrekkelijker te maken.
Deze delen hebben een onmisbare functie voor de stadsbewoners.

2.1 Een exploitatieplan voor het bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 is niet nodig.
Het plan is een particulier initiatief. De kosten voor uitvoering van het plan zijn volledig voor rekening van de aanvrager. Ook is met de initiatiefnemer overeengekomen dat eventuele uit te keren planschadevergoedingen voor zijn rekening komen. Het plan is daarmee economisch uitvoerbaar.

Risico's
Er zijn geen noemenswaardige risico's aan het plan verbonden.

Financiën
De kosten in verband met het uitvoeren van het bestemmingsplan komen met uitzondering van de kosten voor het aanleggen van het fietspad dat in het plan is voorzien, voor rekening van de initiatiefnemer. De initiatiefnemer heeft voldoende aannemelijk gemaakt het risico ten aanzien van de exploitatie van de in het bestemmingsplan voorziene ontwikkeling te kunnen dragen. De kosten voor het realiseren van het fietspad dat in het plan is voorzien komen voor rekening van de gemeente.
De gemeentelijke kosten in verband met de procedure die moet leiden tot het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan worden middels een anterieure overeenkomst tussen de gemeente en initiatiefnemer voor rekening van de initiatiefnemer gebracht. In deze anterieure overeenkomst zal ook een planschadeverhaalsbepaling worden opgenomen.
De gronden in het plangebied zijn grotendeels in eigendom bij de initiatiefnemer. De gronden zijn voor een klein deel in eigendom bij een derde. Voor zover de gronden in het plangebied in eigendom van deze derde zijn, is er bij deze derde de bereidheid de betreffende gronden in een grondruil te

betrekken danwel te te verkopen en de betreffende gronden vervolgens in eigendom over te dragen aan de initiatiefnemer.

Communicatie
Vanaf het begin van de plannen en werkzaamheden rondom het gebied in Herfte, is het informeren van de buurt erg belangrijk geweest voor de initiatiefnemers en gebruikers. Sinds de aankoop zijn er vier bijeenkomsten georganiseerd waarbij de buurt, die telkens persoonlijk werd uitgenodigd, en andere geïnteresseerden de plannen konden bekijken en vragen konden stellen. In alle overleggen is telkens, naast de plannen die op korte termijn gepland waren, ook telkens aandacht besteed aan een doorkijk van de plannen en invulling van het gebied op langere termijn. Een samenvatting van de bijeenkomsten is als bijlage 16 bij de toelichting van het bestemmingsplan bijgevoegd. Tijdens de laatste bijeenkomst op 30 september 2017 zijn de uitgewerkte plannen gepresenteerd, die zijn opgenomen in het onderhavige bestemmingsplan. Er is dieper ingegaan op het landschapsontwerp en de inrichting van het terrein ten noorden van het zonneveld. Bij de informatiebijeenkomst waren de initiatiefnemers aanwezig. Een groot deel van de direct omwonenden heeft kennis genomen van de plannen. Opnieuw is er door de buurt positief gereageerd op de plannen. Er zijn enkele vragen gesteld over de verkeersveiligheid op Kuyerhuislaan en Herfterlaan. In samenspraak met de gemeente wordt er nu in het bestemmingsplan een verkeersplateau mogelijk gemaakt als snelheidsremmende maatregel.

Vervolg
Op grond van de Wet ruimtelijke ordening wordt over het plan gecommuniceerd door publicatie in het Gemeenteblad en in de Staatscourant via www.officielebekendmakingen.nl en via de website www.ruimtelijkeplannen.nl, Tegen het vastgestelde bestemmingsplan kan binnen 6 weken na publicatie door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij niet tijdig zijn zienswijze bij de gemeenteraad naar voren heeft gebracht beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State

Openbaarheid
Het bestemmingsplan is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

voorstel

Zwolle

Datum 20 februari 2018
Ons kenmerk 2018 - 43562

Besluit

Jaargang	2018
Nummer	2018 - 43562
Onderwerp	vaststellen bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d.

besluit:

1. de verbeelding van het bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 -2018 ongewijzigd vast te stellen in elektronische vorm, als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0193.BP17021-0004 met de bijbehorende regels met bijlagen en de bijbehorende ondergrond, als vervat in het DGN-bestand NL.IMRO.0193.BP17021-0004 en de verbeelding van dit bestemmingsplan tevens vast te stellen in papieren vorm;
2. geen exploitatieplan voor het bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2- 2018 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van

de voorzitter,

de griffier,

Buitengebied, Herfterlaan 2 - 2018

Inhoudsopgave

Toelichting **3**

Hoofdstuk 1 Inleiding **4**
1.1 Aanleiding 4
1.2 Plangebied 4
1.3 Geldende bestemmingsplannen 5

Hoofdstuk 2 Beleidskader **7**
2.1 Inleiding 7
2.2 Ruimtelijk beleid 7
2.3 Archeologisch en cultuurhistorisch beleid 16
2.4 Verkeersbeleid 17
2.5 Groenbeleid 18
2.6 Waterbeleid 18
2.7 Volkshuisvestingsbeleid 21
2.8 Recreatiebeleid 21
2.9 Beleid overige maatschappelijke voorzieningen 22
2.10 Milieubeleid 22

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving **24**
3.1 Stedenbouw 24
3.2 Archeologie 33
3.3 Cultuurhistorie 34
3.4 Verkeer 34
3.5 Natuur 36
3.6 Water 38
3.7 Wonen 44
3.8 Milieu 45

Hoofdstuk 4 Juridische aspecten **58**
4.1 Inleiding 58
4.2 Inleidende regels 61
4.3 Bestemmingsregels 62
4.4 Algemene regels 63
4.5 Overgangs- en slotregels 64
4.6 Bijlagen 64
4.7 Handboek 65

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid **66**
5.1 Economische uitvoerbaarheid 66
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 67

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de afgelopen jaren zijn de werkzaamheden op de WEZO-accommodatie te Herfte afgebouwd en de vraag is lang geweest wat er met deze locatie diende te gaan gebeuren. Daar is in september 2016 duidelijkheid over gekomen, nadat de werkplaats 'WEZO-groenvoorziening' is overgenomen door Herfte Beheer BV.

Herfte Beheer BV heeft er bewust voor gekozen op basis van ideële gronden invulling te geven aan het gebruik van de accommodatie.

Om deze reden zijn in het plangebied in Herfte plannen gemaakt voor:

- De aanleg van circa acht hectare zonnepanelen.
- Maatschappelijke bedrijvigheid in het groen.
- Een parkachtige invulling van de oude locaties van de groenvoorzieningen en kwekerij met schaapskooi.
- Een bedrijfswoning voor toezicht en veiligheid op het terrein.

1.2 Plangebied

Het plangebied is gelegen aan de oostzijde van Zwolle, ter hoogte van de splitsing van spoorlijn Zwolle - Leeuwarden/Groningen en spoorlijn Zwolle - Dalfsen. De ingang van het perceel bevindt zich aan de Herfterlaan. Het gebied is volledig in eigendom van Herfte Beheer BV.

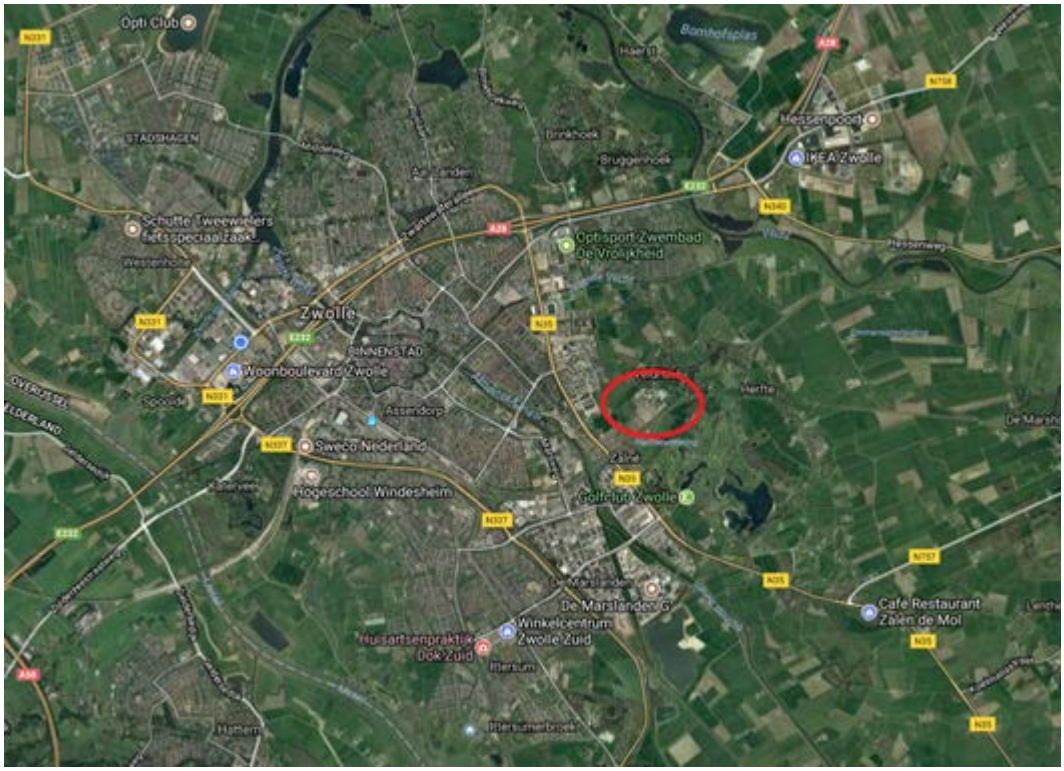

Globale ligging van het plangebied (google maps)

Plangrens plangebied (google maps)

1.3 Geldende bestemmingsplannen

Het plangebied ligt in het planologische regime van de beheersverordening Buitengebied - Herfte, Wythmen. Dit plan is op 1 juli 2013 vastgesteld door de raad van de gemeente Zwolle.

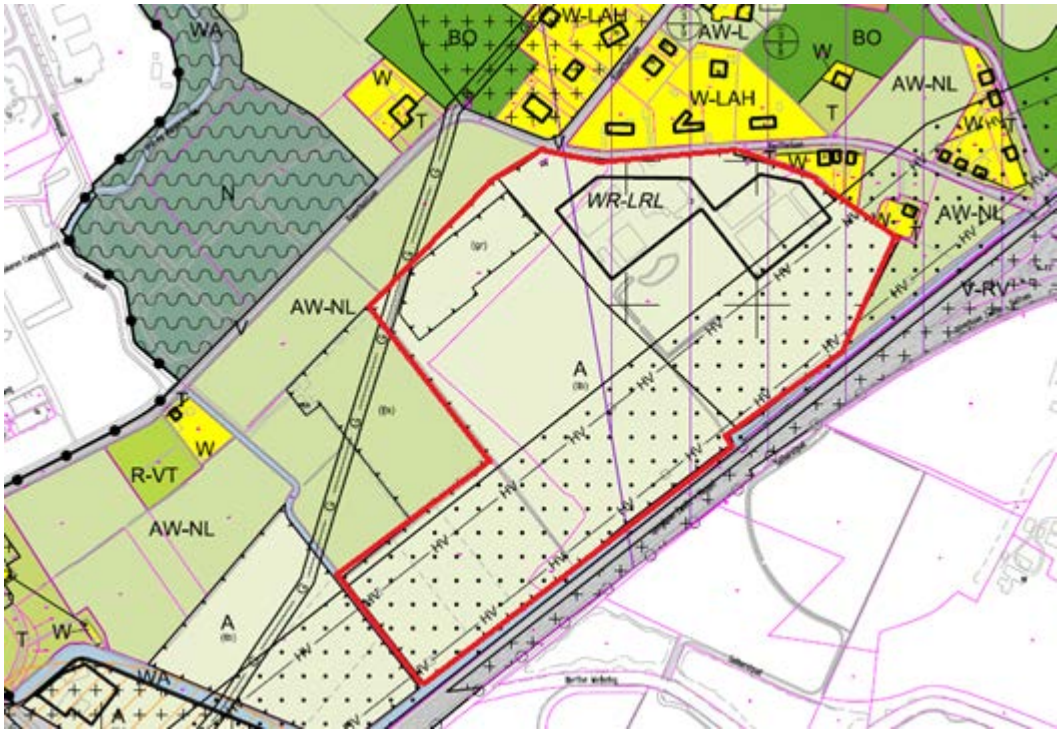

Verbeelding vigerend beheersverordening (gemeente Zwolle)

De betreffende gronden hebben in het geldende plan de bestemming 'Agrarisch' met de functieaanduiding 'tuinbouw'. Er is in de agrarische bestemming een bouwvlak voor bebouwing aangegeven.

Daarnaast telt het plan een aantal dubbelbestemmingen:

- Waarde - Landschap reliëf
- Leiding - Hoogspanningsverbinding
- Leiding - Gas

Als laatste is er een gebiedsaanduiding opgenomen voor 'Luchtvaartverkeerszone' en 'Gronddepot'.

Inmiddels is er al een stap gezet in de duurzame en sociale investering in het gebied. Via verschillende binnenplanse procedures zijn al een aantal sociaal-maatschappelijke bedrijven en opleidingsinstituten in het gebied gevestigd. Ook voor het duurzame onderdeel van het plan (de zonneweide) is al een planologische procedure doorlopen. Het daarvoor bestemde bestemmingsplan is op 3 juli 2017 vastgesteld door de gemeenteraad (Buitengebied, Herfterlaan 2 NL.IMRO.0193.BP16014-0004). Dit bestemmingsplan wordt een-op-een en ongewijzigd overgenomen in het huidige plan.

De gemeente heeft verzocht een overkoepelend bestemmingsplan voor het gehele plan op te stellen. Dit bestemmingsplan is daarvan het resultaat.

Hoofdstuk 2 Beleidskader

2.1 Inleiding

Het plan Herfte bestaat uit een aantal hoofdonderwerpen. Er is een perceel dat wordt ingezet voor duurzaamheid en een deel voor sociaal-maatschappelijke voorzieningen. Beide moeten goed worden ingepast in het landschap en dus ook op dat onderdeel passend zijn binnen de doelstelling van de verschillende overheden. Dit hoofdstuk geeft per bevoegd gezag de verschillende onderdelen in beleid weer.

2.2 Ruimtelijk beleid

2.2.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Ruimte en Infrastructuur

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Ruimte en Infrastructuur (hierna: SVIR) vastgesteld. Daarmee is het nieuwe ruimtelijke en mobiliteitsbeleid zoals uiteengezet in de SVIR van kracht geworden. De SVIR geeft de ambitie aan voor Nederland in 2040. Die ambitie is vertaald in doelen voor de middellange termijn tot 2028.

Uitgangspunt van de SVIR is decentraal wat kan, centraal wat moet. Bij het bepalen van wat centraal moet, zijn slechts 13 rijksbelangen omschreven. Een rijksverantwoordelijkheid is slechts dan aan de orde, als:

- een onderwerp nationale baten en/of lasten heeft en de doorzettingsmacht van provincies en gemeenten overstijgt, of;
- over een onderwerp internationale verplichtingen of afspraken zijn aangegaan, of;
- het een onderwerp betreft dat provincie- of landsgrensoverschrijdend is en ofwel een hoog afwentelingsrisico kent ofwel in beheer bij het Rijk is.

De visie bevat geen beleid dat direct doorwerkt naar de ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied. Wel doet het uitspraken over de duurzaamheidsvisie van het Rijk.

Het Rijk zet namelijk in op een transitie naar een duurzame, hernieuwbare energievoorziening en het geschikt maken van de elektriciteitsinfrastructuur op de langere termijn voor meer decentrale opwekking van elektriciteit.

In de Structuurvisie wordt aangegeven dat het aandeel van duurzame energie-bronnen als wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening omhoog moet. De ambitie is dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie ver gevorderd is.

Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig, naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van

wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Conclusie

Er is bij het plan geen sprake van rijksbelangen, waardoor de conclusie is dat het plan niet in strijd is met het rijksbeleid.

2.2.1.1 Ladder voor duurzame verstedelijking

Met de inwerkingtreding van het Barro heeft er ook een wijziging plaatsgevonden van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In het Bro is opgenomen dat gemeenten en provincies verplicht zijn om in de toelichting van een ruimtelijk besluit de zogenaamde 'ladder voor duurzame verstedelijking' op te nemen, wanneer een zodanig ruimtelijk besluit een nieuwe stedelijke ontwikkeling (zie art. 1.1.1 Bro) mogelijk maakt. De Ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 sub c in samenhang met artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3 van de Wabo.

Een zonnepark betreft geen stedelijke functie in de zin van de ladder voor duurzame verstedelijking, zoals hiervoor genoemd. Ook de maatschappelijke functies in het gebied hoeven niet opgenomen te worden in de Ladder. De plannen zijn namelijk niet nieuw. Een groot deel van het terrein en alle bestaande gebouwen zijn immers al in gebruik als sociaal-maatschappelijke voorziening. Daarnaast is de toevoeging van een klein aantal maatschappelijk voorzieningen en één bedrijfswoning geen nieuw beslag op de ruimte. Om die mogelijk te maken worden eerst niet gebruikte, oude en vervuilde bebouwing verwijderd.

Conclusie

Het plan voldoet aan de Ladder van duurzame verstedelijking

Energieakkoord voor duurzame groei

In september 2013 sloten meer dan 40 organisaties het Energieakkoord voor duurzame groei. Eén van de doelen is het vergroten van het aandeel van hernieuwbare energieopwekking (nu ruim 4%) naar 14% in 2020. Een verdere stijging van dit aandeel naar 16% is beoogd in 2023. Om dit te bereiken, is een tiental pijlers geformuleerd. Pijler 3: gaat over het stimuleren van decentrale duurzame energie, waaronder zonne-energie. In het Energieakkoord is aangegeven dat voor deze vorm vooral belemmeringen weggehaald moeten worden.

Belemmeringen zijn onder meer (niet uitputtend) een goede ruimtelijke inpassing om belemmeringen bij vrijwaringsgebieden waar mogelijk weg te nemen, het actualiseren van bouwregelgeving aan een grotere inzet van hernieuwbare energie, het actualiseren van vergunningsprocedures gericht op snellere toepassing van innovaties en het verkorten van project doorlooptijden.

Conclusie

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 8 hectare. De opbrengst door zonnepanelen is per hectare 2,3 TeraJoule. Totaal levert het plangebied 18,4 TJ en draagt zo positief bij aan duurzame energie. Het particulier initiatief van de realisatie van een park van 8 hectare met zonnepanelen zorgt voor een positieve bijdrage om de doelstellingen van het Rijk te behalen.

2.2.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie en Omgevingsverordening provincie Overijssel

De provincie Overijssel heeft op 12 april 2017 de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening vastgesteld. Hierin is het ruimtelijk beleid van de provincie vastgelegd. In het beleid van de provincie staan de zorg voor ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid centraal. Deze elementen zijn derhalve binnen de hele omgevingsvisie terug te vinden.

De sturingsfilosofie van de provincie is als volgt samen te vatten: als sprake is van een bepaalde ontwikkeling, dan moet eerst worden nagegaan, aan de hand van de generieke beleidsuitgangspunten die in de Omgevingsvisie zijn opgenomen, of er behoefte is aan de ontwikkeling. Indien dat zo is, moet worden nagegaan of de gekozen plek geschikt is voor het aldaar doorvoeren van de ontwikkeling.

Om antwoord te kunnen geven op die laatste vraag dient de ontwikkelingsperspectievenkaart bekeken te worden. Wanneer uit die kaart blijkt dat een ontwikkeling, zoals gepland, niet in strijd is met deze kaart, kan verder worden bezien hoe de ontwikkeling vormgegeven moet worden. Hierbij heeft de provincie gekozen voor een vierlagenbenadering, in welke benadering vier kaarten/lagen worden onderscheiden. Dit zijn de natuurlijke laag, de laag van het agrarische cultuurlandschap, de stedelijke laag en de lust- en leisurelaag. Samen met de catalogus gebiedskenmerken kan worden geconstrueerd welke kenmerken per laag van belang zijn om rekening mee te houden bij de planvorming.

Duurzaamheid en klimaatbestendigheid in de Omgevingsvisie

Leidende thema's zijn dus duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. De provincie zet in op een betrouwbare, duurzame en betaalbare energievoorziening met beperking van uitstoot van broeikasgassen door:

- Bevorderen van energie-efficiency.
- 20% hernieuwbare energie in 2023 en 30% in 2030.
- Toepassen van nieuwe energieinfrastructuur.

Zonne-energie vindt haar toepassing vooral in combinatie met bebouwing. De provincie ziet goede innovatieve mogelijkheden voor toepassing van zonnepanelen op agrarische bestemmingen, rekening houdend met gebiedskenmerken.

Ontwikkelingsperspectief en gebiedskenmerken landschap in de Omgevingsvisie

De provincie Overijssel wil ontwikkelingen in de groene omgeving samen laten gaan met een impuls in kwaliteit. Daarom is de 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving' ontwikkeld. Om principes van ontwikkelingsplanologie toepasbaar te maken voor sociaaleconomische ontwikkelingen in de groene omgeving is een werkwijze ontwikkeld. De basis ligt daarbij in de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, de ontwikkelingsperspectieven en de 'Catalogus Gebiedskenmerken' welke gekoppeld is aan de Omgevingsvisie 2017.

Uitsnede kaart ontwikkelperspectief Omgevingsvisie (provincie Overijssel)

Ontwikkelingen in de groene omgeving worden als volgt benaderd: er wordt ruimte voor sociaaleconomische ontwikkeling geboden wanneer deze ontwikkeling vanuit het principe van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik verantwoord is en in het ontwikkelingsperspectief ter plekke past én tevens volgens de 'Catalogus Gebiedskenmerken' wordt uitgevoerd. Aan de geboden ontwikkelruimte worden dus voorwaarden verbonden om ruimtelijke kwaliteit te handhaven dan wel in voorkomende gevallen de gewenste ruimtelijke kwaliteit te kunnen realiseren. Het gaat hierbij in gevallen om een goede ruimtelijke inpassing (basisinspanning) van de ontwikkeling. Op deze manier wordt aantasting van de omgevingskwaliteit en een verlies aan ecologisch en landschappelijk kapitaal als gevolg van de nieuwe ontwikkeling voorkomen, dan wel in voldoende mate gecompenseerd. Een en ander moet nader worden onderbouwd in een toelichting.

In de Omgevingsvisie 2017 wordt verwezen naar de Catalogus Gebiedskenmerken Overijssel. Deze schrijft de ontwikkelambitie voor de verschillende 'lagen' van ontwikkeling.

Het ontwikkelperspectief dat de provincie voor deze locatie hanteert is “Wonen en werken in kleinschalig mixlandschap”.

Natuurlijke laag – dekzandvlakte

Ambitie provincie: natuurlijke verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat functioneel meer sturend en beleefbaar te maken. Dit kan bijvoorbeeld door een meer natuurlijk watersysteem en door beplanting met 'natuurlijke' soorten. En door de (strekkings)richting van het landschap te benutten in gebiedsontwerpen.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap - oude hoevenlandschap en maten en flierenlandschap

Ambitie provincie oude hoevenlandschap: het kleinschalige, afwisselende oude hoevenlandschap vanuit de verspreid liggende erven een ontwikkelingsimpuls te geven. Deze erven bieden veel ruimte voor landbouw, wonen, werken, recreatie, mits er wordt voortgebouwd aan kenmerkende structuren van het landschap: de open esjes, de routes over de erven, de erf- en landschapsbeplantingen.

Ambitie provincie maten en flierenlandschap: dit landschapstype weer herkenbaar maken, en de samenhang met de esdorpen en erven weer betekenis geven. De nog gave delen verdienen een intensief op cultuurhistorische waarden gerichte inrichting en beheer. Voor de andere delen is het aanzetten van de randen, het beleefbaar maken van het waterrijke karakter, de continuïteit van het landschap het uitgangspunt. Nieuwe dragers als biomassateelt, (es)dorpsontwikkeling in de nabijheid, water(voorraad)berging, particulier natuurbeheer zijn voor dit landschap aan de orde.

Stedelijke laag - geen belang

Voor stedelijke ontwikkeling is geen laag gedefinieerd voor het gebied Herfte.

Laag van de beleving – IJssellinie inundatieveld

Ambitie provincie: voor de laag van de beleving is geen specifiek doel gesteld voor het gebied in Herfte. Wel heeft de provincie natuurlijk de wens om gebied aantrekkelijk, mooi en educatief beleefbaar te maken.

De Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving wordt toegepast als er naast de basisinspanning aanvullende kwaliteitsprestaties nodig zouden kunnen zijn. Daarvoor gelden in de basis de volgende categorieën.

1. voor ontwikkelingen die primair gericht zijn op verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, zoalsRood-voor-groen op bestaande landgoederen, Nieuwe landgoederen, Knooperven en Rood-voor-rood
2. voor nieuwvestiging of grootschalige uitbreiding van verblijfsrecreatie, agrarische en niet-agrarische bedrijven;
3. voor nieuwe woningen, nieuwe functies op vrijkomende agrarische bedrijven en voor intensieve agrarische teelten zoals boomkwekerij en ondersteunend glas.

In het geval van het plan Herfte draait het om het derde punt. Een deels vrijkomende agrarische bestemming zetten we in voor duurzaamheid en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling.

Zonnevelden binnen de Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden

Voor zonnevelden heeft de provincie Overijssel een separaat instrument binnen de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving. In de Omgevingsverordening Overijssel is in artikel 2.1.8 lid 2 vastgelegd dat het verlies aan landschappelijke en ecologische waarden gecompenseerd moet worden voor zonnevelden. Hiervoor moet allereerst de basisinspanning gerealiseerd worden en vervolgens meerwaarde worden gemaakt. Voor zonnevelden heeft de provincie Overijssel een apart ontwikkelkader binnen KGO ontwikkelt, de Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden uit 2017. De provincie Overijssel biedt namelijk ruimte voor de aanleg van zonnepanelen. Ook buiten de steden en dorpen, in de Groene Omgeving. Voor alle nieuwe en grootschalige ontwikkelingen in de Groene Omgeving geldt dat een goede ruimtelijke inpassing verplicht is. Naast deze zogenaamde basisinspanning kan het zijn dat er aanvullende kwaliteitsprestaties nodig zijn. Dit geldt ook voor de aanleg van zonnepanelen in de Groene Omgeving.

Sociale kwaliteit in de Omgevingsvisie

De provincie gaat in haar algemeen beleid niet specifiek in op maatschappelijke investering. Veel meer gaat het over de sociale impact en ondersteuning. Toch zit daar wel een lijn in: de rode draad sociale kwaliteit gaat over het welzijn of 'goed voelen' van de mens. Daarbij spelen zaken als gezondheid en vitaliteit een belangrijke rol, maar ook arbeidsparticipatie (mede in relatie tot onderwijs), sociale uitsluiting en armoede. In de Omgevingsvisie beperkt de provincie Overijssel

zich tot het welzijn van de mens in relatie tot de fysieke leefomgeving. Er worden vier categorieën onderscheiden van menselijke behoeften die samenhangen met de inrichting of vormgeving van de leefomgeving:

- De behoefte aan geborgenheid, privacy, beschutting en veiligheid. Deze behoefte hangt onder meer samen met maat en schaal van de omgeving.
- De behoefte aan contact en communicatie. Deze behoefte hangt samen met de wijze waarop de omgeving wordt (samenvoegen)
- ingericht, met de ontsluiting van de omgeving, de bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen en
- medemensen.
- De behoefte aan (nieuwe) informatie, zintuiglijke prikkels, variatie en verrassing. Deze behoefte hangt onder meer samen met de diversiteit of complexiteit van de omgeving.
- De behoefte aan duidelijkheid, ordening, inzicht en herkenning. Deze behoefte hangt onder meer samen met de structuur, eigenheid en identiteit van de omgeving.

Onder de rode draad ruimtelijke kwaliteit is een belangrijk deel van deze vier categorieën terug te vinden. Dit is ook niet verwonderlijk, ruimtelijke kwaliteit is al eerder gedefinieerd als: datgene wat ruimte geschikt maakt en houdt voor wat voor mens, plant en dier belangrijk is.

Maar, sociale kwaliteit is meer dan dat. Sociale kwaliteit gaat ook over leefbaarheid in bredere zin, over binding met de buurt en betrokkenheid bij de eigen leefomgeving.

Nieuwe Energie Overijssel (NEO)

Nieuwe Energie wordt in Overijssel opgewekt uit zon, wind, biomassa en bodem. In 2023 wil de provincie 20% Nieuwe Energie beschikbaar hebben voor gebruik thuis en in bedrijven. Het opwekken, transporteren, besparen en slim gebruiken van groengas, biogas, duurzame elektra en warmte staan centraal in het programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO).

Het totale energiegebruik in Overijssel is ruim 100 PetaJoule(PJ) per jaar.

Doel besparing voor 2023:

- 3,8 PJ energiebesparing in woningen
- 1,3 PJ energiebesparing in bedrijven

Doel opwekking nieuwe energie voor 2023:

- 9,3 PJ bio-energie
- 1,1 PJ windenergie
- 0,8 PJ zonne-energie
- 1,0 PJ bodemenergie

De provincie wil deze doelstelling behalen door:

- Energiepioniers een podium bieden.
- Lokale energie-initiatieven van inwoners stimuleren.
- Energiemaatregelen bij ondernemingen aanjagen.
- Kennisverspreiding tussen branches, industrie en kennisinstellingen bevorderen.
- Energieneutraal Renoveren bevorderen.
- Stimuleren van proeftuinen voor energieopslag, slimme netten en zonnevelden.
- Verduurzaming en uitbreiding van warmtenetten en aardwarmteprojecten.
- Ontwikkeling en toepassing van innovatieve technieken stimuleren.

Overijssel werkt

De ontwikkelingen in de samenleving - onder andere op demografisch, economisch en technologisch terrein - stelt de provincie voor uitdagingen. De provincie wil anticiperen op deze veranderingen om de kwaliteiten die bijdragen aan het wonen, werken, ondernemen, sporten en recreëren in Overijssel te borgen.

Dit kan én wil de provincie niet alleen. Onder het motto "Overijssel Werkt!" is het de ambitie om, gezamenlijk met partijen in de Staten en partners - bedrijfsleven, kennisinstellingen, medeoverheden, maatschappelijke organisaties en inwoners - aan de slag te gaan. Dit doet de provincie vanuit een open en uitnodigende houding, wetende dat een bundeling van krachten tot het beste resultaat voor de Overijsselse samenleving zal leiden en vanuit het besef dat we elkaar nodig hebben om de gewenste vooruitgang te boeken.

In het coalitieakkoord 2015 - 2019 zijn afspraken gemaakt over een aantal belangrijke zaken, zoals energie en duurzaamheid.

De provincie vindt de energietransitie van groot belang om een groene groei van de economie mogelijk te maken. Duurzame opwekking, besparing en hergebruik gaan namelijk hand in hand met nieuwe economische kansen. Dit leidt tot werkgelegenheid, goedkoper wonen, efficiënter ondernemen en een gezonde leefomgeving. De provincie combineert de gewenste energietransitie met het stimuleren van werkgelegenheid.

De provincie blijft zich inzetten op de ambitie om het aandeel hernieuwbare energie in Overijssel naar 20% te laten groeien. De looptijd voor het realiseren van deze ambitie is verlengd naar het jaar 2023. Hierdoor kan de provincie binnen de huidige beschikbare budgetten beter inspelen op initiatieven van burgers, organisaties en bedrijven in Overijssel die een belangrijke bijdrage willen leveren aan het realiseren van deze doelstelling van de provincie.

Opwekking zonne-energie in Overijssel 2016-2023

De provincie wil zich blijven inzetten om het aandeel hernieuwbare energie in Overijssel naar 20% te laten groeien in 2023. Om in 2023 20% hernieuwbare energie op te wekken, is 3 à 4 petajoule (PJ) hernieuwbare elektriciteit nodig. Hiervan zal 2 à 3 PJ hernieuwbare elektriciteit worden opgewekt uit zonne-energie. Op basis van internationale groeicijfers, is de inschatting dat in 2023 1,6 PJ elektriciteit met zonne-energie kan worden opgewekt. Deels op daken de deels op de grond. Om de doelstelling te halen, stimuleert de provincie Overijssel zonnepanelen op daken en heeft de provincie nieuw beleid gemaakt voor grondopstellingen.

Om de doelstelling te halen gaat men uit van:

- 350 hectare zonnepanelen op daken.
- 300 tot 600 hectare zonnepanelen op de grond.

Conclusie

Het plan is op alle fronten in overeenstemming met het provinciaal beleid.

2.2.3 Gemeentelijk beleid

Structuurplan Zwolle 2020

Het structuurplan dat op 16 juni 2008 door de raad is vastgesteld geeft de gemeentelijke visie op de gewenste sociale, economische en ruimtelijke structuur in 2020 weer. Het Structuurplan verwoordt niet alleen een kwantitatieve opgave, maar heel nadrukkelijk ook een kwalitatieve opgave. De visie wordt uiteengerafeld in programma's voor de verschillende beleidsterreinen. De globale visies op de toekomstige sociale, economische en ruimtelijke structuur zijn uitgewerkt tot

de kern van het structuurplan: de plankaart met een beschrijving in hoofdlijnen van de meest gewenste ontwikkelingen voor de komende vijftien jaar. De plankaart geeft zo een integraal beeld van de beoogde functies van stad en ommeland tot 2020.

Uitsnede structuurplan (gemeente Zwolle)

Duurzaamheid in het structuurplan

In het structuurplan wordt behalve de opmerking dat de gemeente de CO_2 uitstoot wil terugdringen niet ingegaan op duurzaamheid. De ontwikkeling van een park met zonnepanelen in het kader van duurzaamheid had anno 2008 (Structuurplan) nog geen prioriteit. Anno 2017, wil de gemeente 20% van de gebruikte energie duurzaam opwekken.

Sociaal-maatschappelijk beleid in het structuurplan

Zwolle is een sociaal evenwichtig opgebouwde stad. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de leeftijds- en inkomensopbouw van de inwoners. Bovendien is de sociale samenhang in Zwolle groot; de meeste buurten in Zwolle zijn vitaal en aantrekkelijk en de Zwollenaar is graag bereid om zich in te zetten als vrijwilliger. Het voorzieningenaanbod in Zwolle is compleet en van een hoog niveau. Zwolle streeft ernaar om deze positieve kenmerken voor de toekomst te behouden en te versterken. Ook in 2020 wil Zwolle een evenwichtige stad zijn met een grote sociale samenhang en een plek zijn waar verschillende groepen en leefstijlen zich thuis voelen: jongeren en ouderen, autochtonen en allochtonen, alleenstaanden en gezinnen, studenten et cetera.

Voorzieningen op het gebied van cultuur, zorg, onderwijs, sport en winkels zijn het sociale cement van de stad en wijken. De kern van het sociaal beleid in Zwolle is: iedereen doet mee. Daarom werkt Zwolle aan het behouden van het huidige leefklimaat in de stad en worden (sociale) basisvoorzieningen gerealiseerd. Behalve het gunstige leefklimaat in de stad, wil Zwolle ook haar positie als centrumgemeente met een (boven) regionaal verzorgingsgebied behouden en versterken. Dat vraagt om een impuls in stedelijke en regionale voorzieningen op het gebied van onderwijs, zorg en cultuur.

Een belangrijke ontwikkeling waar Zwolle rekening mee moet houden is de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Deze geeft gemeenten meer verantwoordelijkheden en de regie over sociale opvang, zorg en begeleiding. Hierdoor wordt samenwerking op lokaal, maar ook op regionaal niveau steeds belangrijker.

Zwolle streeft naar levensloopbestendige wijken met een goede dekking en spreiding van het

voorzieningenaanbod.

Landschappelijke ontwikkeling in het structuurplan

De visie voor het plangebied is volgens het structuurplan 'wooncluster met landschapsbouw' en 'gemengd landelijk gebied'. Het Gemengd landelijk gebied heeft een onmisbare rol als aantrekkelijk recreatiegebied voor stadsbewoners. In het Gemengd landelijk gebied staat de landbouwfunctie nogal onder druk. De schaal van de bedrijven is meestal te klein om het hoofd boven water te kunnen houden. Voor dit deel van het buitengebied wordt gezocht naar andere passende functies zodat het waardevolle cultuurlandschap behouden blijft. Het doel is om de natuurgebieden te versterken en het landschap aantrekkelijker te maken.

Deze delen hebben een onmisbare functie voor de stadsbewoners. Landschapsvizieren worden verder geconsolideerd of ontwikkeld op plekken, waar stedelijk gebied op een bijzondere wijze uitmondt in drie groene buurtschappen: tussen de stad en de IJssel, tussen de stad en het Zwarte Water en de Vecht, en in het gebied Herfte-Wijthmen.

Stichting Milieuraad Zwolle

Om te bekijken wat de gevolgen zijn voor het grondgebruik als alle energie duurzaam wordt opgewekt, is voor de verschillende energievormen berekenend hoeveel grondoppervlak er nodig is om dat te produceren.

De energie die in Zwolle gebruikt wordt is berekend met de gegevens van het CBS voor het energiegebruik in Nederland in het jaar 2011. In Zwolle woont 0,73% van de Nederlandse bevolking en omdat het energie gebruik veroorzaakt wordt door menselijke activiteiten heeft de gemeente Zwolle de keus gemaakt om 0,73% van het energie gebruikt in Nederland toe te rekenen aan Zwolle.

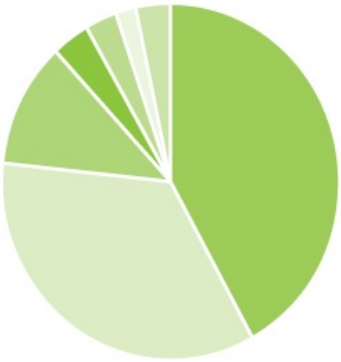

Het Jaarlijks energiegebruik in Zwolle omgerekend naar inzichtelijke eenheden*

Totaal aardoliegrondstoffen en producten	8100 TJ	= 184 miljoen kg
Aardgas	6700 TJ	= 213 miljoen m^3
Elektriciteit	2200 TJ	= 622 miljoen kWh
Steenkool en steenkoolproducten	650 TJ	= 20 miljoen kg
Hernieuwbare energie	580 TJ	= 162 miljoen kWh
Afval en andere energiedragers	380 TJ	= 106 miljoen kWh
Afval- en aardwarmte**	620 TJ	
Totaal	***19300 TJ***	

* *De eenheden zijn berekend uit het landelijk gemiddelde. Op sommige deelgebieden zoals steenkool wijkt Zwolle af.*

** *Dit is de inzet van afvalwarmte dat anders verloren gaat en dus niet meegeteld wordt, en de aardwarmte.*

Jaarlijks energiegebruik in Zwolle (milieuraad Zwolle)

Uit onderzoek blijkt dat met inzet van moderne technieken het technisch mogelijk is om op het gemeentelijke grondgebied alle energie duurzaam te produceren voor Zwolle. Daarbij is alvast geanticipeerd op de verwachte technische ontwikkelingen.

Agenda Duurzaamheid Zwolle

In mei 2015 is de Agenda Duurzaamheid Zwolle opgesteld. Voor de Agenda Duurzaamheid is in het bijzonder de agenda voor een toekomstbestendige stad belangrijk: het college richt zich op de lange termijn, toekomstbestendig. Dan gaat het niet alleen om energie en milieu, maar ook over duurzame ruimtelijke ontwikkeling en beheer, bedrijvigheid, participatie en sociale cohesie en financieel rentmeesterschap. Deze brede benadering blijkt uit de waardering voor kleinschalige duurzame projecten in buurten en wijken met effect op het milieu én op woonlastenvermindering, werkgelegenheid en onderlinge verbondenheid. De uiteindelijke ambitie is dat Zwolle steeds meer zelf in haar behoeften kan voorzien.

Om te bewerkstelligen dat mensen, instellingen en bedrijven toekomstbestendige beslissingen (gaan) nemen zijn voor Zwolle de volgende opgaven essentieel:

- Meer mensen zijn zich bewust van duurzaamheid.
- Maak het praktisch.
- De overheid kiest zorgvuldig haar rol.

Waar het eerste aandachtsveld zich vooral richt op het individuele bewustzijn, breidt het tweede aandachtsveld uit naar het collectiviteitsniveau: hoe verhouden we ons tot elkaar en hoe draagt dat bij aan een duurzame ontwikkeling van Zwolle?

Doelen in 2020 zijn o.a. het realiseren tien zonPV-(privé)projecten, ten opzichte van 1990 een reductie van 20% van de uitstoot van CO_2 bereiken en 20% van de gebruikte energie duurzaam opwekken.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het gemeentelijke structuurplan en de rest van het gemeentelijk beleid op het gebied van duurzaamheid, sociale-maatschappelijke ontwikkeling en landschapsontwikkeling en -inpassing.

2.3 Archeologisch en cultuurhistorisch beleid

Archeologisch beleid

Het archeologisch beleid is gebaseerd op de Wet op de archeologische monumentenzorg. Deze wet is per 1 september 2007 in werking getreden. Deze wet voorzag in een nieuwe regeling voor de archeologie in de Monumentenwet 1988.

Als uitwerking van deze wet heeft de gemeenteraad op 18 augustus 2008 besloten het archeologiebeleid gemeente Zwolle vast te stellen. Het beleid is uitgewerkt aan de hand van een viertal kernbegrippen: kenbaarheid, verankering, betaling en kwaliteit. Centraal thema daarbij is dat de archeologische waarden waar nodig worden beschermd, zonder dat er meer maatschappelijke lasten in het leven worden geroepen dan noodzakelijk zijn. Het archeologiebeleid Zwolle bevat onder andere de Archeologische Waarderingskaart Zwolle (welke gebieden hebben een hoge archeologische waarde), kaders wanneer en hoe archeologisch waardevolle gebieden in het bestemmingsplan worden bestemd met een dubbelbestemming en de Lokale Onderzoeksagenda Archeologie Zwolle (archeologische onderzoeksthema's).

Cultuurhistorisch beleid

Het Zwolse beleid zoals verwoord in de vastgestelde beleidsnota voor het Zwolse monumenten- en archeologiebeleid (Dynamiek van Oud & Nieuw, 2000) is gericht op de instandhouding van historisch waardevolle objecten, complexen, openbare ruimte en stedenbouwkundige en landschappelijke structuren.

Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is het verboden zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit: het

slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van een rijksmonument of het herstellen, gebruiken of laten gebruiken van een rijksmonument op een wijze waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht..

Op grond van de Erfgoedverordening Zwolle 2010 is het verboden zonder of in afwijking van een vergunning een beschermd (rijks- of gemeentelijk) monument af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigingen. Ook is het verboden een beschermd monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze, waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.

Op 1 juli 2015 is artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a, van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gewijzigd. Daarmee dienen cultuurhistorische waarden uitdrukkelijk te worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen. Dit betekent dat gemeenten een analyse moeten verrichten van de cultuurhistorische waarden in een bestemmingsplangebied en daar conclusies aan verbinden die in een bestemmingsplan verankerd worden. De gemeente Zwolle heeft als onderdeel van de hele inventarisatie van haar grondgebied voor dit plangebied inventarisaties van cultuurhistorische waarden laten uitvoeren. Binnen het bestemmingsplan wordt rekening gehouden met de geïnventariseerde cultuurhistorische waarden door een beschermende regeling voor cultuurhistorisch waardevolle objecten op te nemen. Daarnaast houdt het bestemmingsplan er rekening mee dat de directe omgeving van monumenten niet onevenredig wordt verstoord.

Op grond van de Monumentenwet 1988 en de Erfgoedverordening Zwolle 2010 is het verboden zonder of in afwijking van een vergunning een beschermd (rijks- of gemeentelijk) monument af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigingen. Ook is het verboden een beschermd monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze, waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het archeologisch en cultuurhistorisch beleid.

2.4 Verkeersbeleid

Mobiliteitsvisie

Het op dit moment vigerende Zwolse mobiliteitsbeleid vloeit voort uit het rijks – en provinciaal beleid en is verwoord in de Mobiliteitsvisie. De Mobiliteitsvisie is door de gemeenteraad vastgesteld op 2 februari 2009. In 2013 is de Mobiliteitsvisie herijkt en geconcretiseerd in het Actieprogramma Mobiliteit 2014-2017.

In de Mobiliteitsvisie en het Actieprogramma Mobiliteit komen naar voren dat de verdere groei van de mobiliteit niet opgevangen kan worden door de mobiliteitsvraag te faciliteren met nieuwe infrastructuur. Zwolle heeft een gunstige positie qua ontwikkeling. In de na te streven doelen op het gebied van duurzaamheid, milieu, bereikbaarheid, economische groei, leefbaarheid en dergelijke is het daarom noodzakelijk om prioriteiten te stellen. Zwolle wil de kwaliteiten als bereikbare en gezonde stad vasthouden door, naast de noodzakelijke uitbreiding van de infrastructuur, de samenleving te mobiliseren om de groeiende vraag naar mobiliteit om te buigen in een duurzame richting.

De meeste wegen in het buitengebied waaronder ook de Kuyerhuislaan en de Herfterlaan zijn aangewezen als erftoegangswegen met een snelheidsregiem van 60 km/uur. Het verbeteren van de verkeersveiligheid op deze erftoegangswegen vraagt regelmatig aandacht.

Langs de spoorzijde van dit plangebied ligt het tracé van de toekomstige regionale hoofdfietsroute van Zwolle-Zuid/-station naar Hessenpoort/Dalfsen/Nieuwleusen.

Op 20 september 2016 heeft het college van burgemeester en wethouders de Regeling Parkeernormen 2016 vastgesteld. De Regeling is op 28 september 2016 gepubliceerd en op 29 september 2016 in werking getreden. De Regeling Parkeernormen 2016 is het kader voor het bepalen van de parkeeropgave bij fysieke ontwikkelingen op alle niveaus. Het is een leidraad voor

het beoordelen van de parkeeropgave van stedenbouwkundige visies & plannen voor (her-)ontwikkeling van de fysieke leefomgeving en is ook het kader dat invulling geeft aan het begrip “voldoende parkeer- of stallingsruimte dan wel laad- of losruimte in bestaande en op ontwikkeling gerichte nieuwe bestemmingsplannen. En tenslotte is dit ook het beoordelingskader voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en- of gebruik. De parkeeropgave wordt in al deze gevallen op basis van deze Regeling bepaald.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het verkeersbeleid.

2.5 Groenbeleid

Groenbeleidsplan en Structuurplan 2020

Het Groenbeleidsplan, vastgesteld door de gemeenteraad op 30 maart 1998, geeft aan dat de hoofdgroenstructuur stevig genoeg moet zijn om duurzaam in stand te worden gehouden. Het groen zal meerdere functies vervullen, zal natuurwaarden in zich bergen en duidelijk herkenbaar zijn in de stad. Het netwerk van groene dragers in het Structuurplan 2020 is grotendeels afgeleid van het Groenbeleidsplan en aangevuld met nieuw structuurgroen dat voor de periode tot 2020 op het programma staat. Buurtgroen staat niet zelfstandig op de plankaart van het Structuurplan. Wel vormt het een onlosmakelijk onderdeel van de ruimtelijke opzet en inrichting van woon- en werkmilieus.

Bomenverordening

Voor de bomen geldt de in 2013 vastgestelde Bomenverordening.

Voor het vellen van een boom binnen de op de Groene Kaart weergegeven groenstructuren (Hoofdgroenstructuur, Wijkgroenstructuur, Groenvoorzienend boomgebied en Hoogstedelijk boomgebied), zoals die staan aangegeven op de Groene Kaart, is een (kap)omgevingsvergunning nodig voor bomen met een omtrek groter dan 30 cm, die staat op een perceel van 400 m² en groter. Onder vellen valt ook het rooien, het verplanten en het verrichten van handelingen die de dood, ernstige beschadiging of ontsiering van een houtopstand als gevolg kunnen hebben.

Bomen die, vanwege ouderdom, omvang, soort of andere redenen bijzonder zijn, staan op de Groene Kaart aangegeven als bijzondere boom. Voor deze bomen geldt dat ze in principe niet gekapt mogen worden, tenzij daarvoor een uitzonderlijke reden is. Dit verbod geldt voor alle bijzondere bomen, ongeacht de locatie op de Groene Kaart, de stamomvang van de boom en de perceelsgrootte van het perceel waarop de bijzondere boom staat. Het basisprincipe is dat bij kap van bomen herplant plaats vindt; voor iedere gekapte boom een nieuwe boom. Wanneer er geen mogelijkheden zijn voor (voldoende) herplant, moet financiële compensatie plaatsvinden.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het groenbeleid.

2.6 Waterbeleid

Europees en nationaal beleid

Duurzaam, schoon oppervlaktewater en bescherming van het drinkwater voor de toekomst. Dat zijn, heel in het kort, de belangrijkste doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Waterbeheer 21e eeuw (WB21), die voortaan samengaan via het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW).

Europese Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater op orde komt. Oppervlaktewater moet voldoen aan normen voor bepaalde chemische stoffen (waaronder de zogeheten prioritaire (gevaarlijke) stoffen). Worden die normen gehaald, dan spreken we van “een goede chemische toestand”. Daarnaast moet het oppervlaktewater goed zijn voor een gevarieerde planten- en dierenwereld. Is dat het geval, dan heet dat “een goede ecologische toestand”. Hieronder valt ook een groot aantal andere chemische stoffen dan de hierboven al genoemde prioritaire (gevaarlijke) stoffen.

Voor het grondwater gelden aparte normen voor chemische stoffen. Daarnaast moet de grondwatervoorraad stabiel zijn en mogen bijvoorbeeld natuurgebieden niet verdrogen door een te lage grondwaterstand (goede kwantitatieve toestand).

In de geldende Europese richtlijnen en de EU richtlijn Prioritaire Stoffen staat precies omschreven wat een goede chemische toestand voor oppervlaktewater is. De ecologische doelstellingen stellen de lidstaten onderling vast in zogeheten (internationale) stroomgebiedbeheersplannen. Voor verschillende typen wateren gelden verschillende ecologische doelstellingen. In een plas leven bijvoorbeeld andere planten- en dierensoorten dan in kustwater. Daarom verschillen de ecologische doelen per watertype. De chemische normen zijn bij ieder water ongeveer hetzelfde, met uitzondering van de nutriënten. Daarvoor geldt weer wel een benadering die per watertype kan verschillen.

Van 2010 tot 2015 is de eerste tranche uitgevoerd. De tweede tranche maatregelen loopt van 2016 tot 2021.

Waterwet

De Waterwet stelt integraal waterbeheer op basis van de watersysteembenadering centraal. Er wordt uitgegaan van het geheel van relaties tussen waterkwaliteit, waterkwantiteit, oppervlaktewater, grondwater, watergebruikers en grondgebruikers. Hierbij wordt het kader geschept voor het Nederlandse waterbeheer in de komende decennia. Per 1 januari 2017 is de Waterwet gewijzigd. De beoordeling van de veiligheid van primaire waterkeringen wordt nu gebaseerd op de overstromingskans. In 2050 moeten de waterkeringen voldoen aan de normen die per 1 januari 2017 van kracht zijn.

Waterbeheer 21e eeuw

De commissie Waterbeheer 21e eeuw (WB21) is gevraag advies uit te brengen over de waterhuishoudkundige inrichting van Nederland, rekening houdend met ontwikkelingen zoals klimaatverandering, bodemdaling en zeespiegelstijging. Deze ontwikkelingen stellen strengere eisen aan het waterbeheer. In WB21 wordt uitgegaan van twee principes (tritsen) voor duurzaam waterkwantiteit- en waterkwaliteitsbeheer:

Vasthouden, bergen en vertraagt afvoeren;

Schoonhouden, scheiden en zuiveren.

Bij “vasthouden, bergen, afvoeren” wordt regenwater zoveel als mogelijk bovenstrooms vastgehouden in de bodem en het oppervlaktewater. Wanneer toch een wateroverschot ontstaat, wordt het water eerst tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en dan pas afgevoerd. Bij “schoonhouden, scheiden en zuiveren” gaat het om een voorkeurvolgorde, waarbij de voorkeur

uitgaat naar het voorkomen van verontreiniging (schoonhouden). Als toch verontreiniging ontstaat, moeten schoon- en vuilwater zoveel mogelijk worden gescheiden. Ten slotte wordt het verontreinigde water zo goed mogelijk gezuiverd.

Deltawet

Het doel van de Deltawet, aangenomen op 28 juni 2011, is ons land nu en in de toekomst beschermen tegen hoogwater en de zoetwatervoorziening op orde houden.

De afgelopen eeuw is de zeespiegel gestegen, de bodem gedaald en het is warmer geworden. Dat zet door, blijkt uit de cijfers van het KNMI. Hevigere weersomstandigheden, zoals meer regen en periodes van droogte, zijn zaken om rekening mee te houden. Het Deltaprogramma is er om de huidige veiligheid op orde te krijgen en ervoor te zorgen dat ons land is voorbereid op de toekomst. En om daarbij de juiste maatregelen te nemen voor een veilig en aantrekkelijk Nederland met voldoende zoetwater. In het Deltaprogramma werken het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samen met maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en kennisinstituten. Dit gebeurt onder regie van de Deltacommissaris.

Naast de lopende programma's, zoals Ruimte voor de Rivier, Maaswerken, Zwakke Schakels Kust en het nieuwe Hoogwaterbeschermingsprogramma, staan in het Deltaprogramma vijf deltabeslissingen centraal. Deze beslissingen gaan over de normen van onze belangrijkste dijken en andere waterkeringen en de strategieën voor onze waterveiligheid, over de beschikbaarheid en verdeling van zoetwater, over het IJsselmeerpeil, over de manier waarop gebieden veilig kunnen blijven zonder aan economische waarde in te boeten en over hoe bij het bouwen van buurten en wijken rekening kan worden gehouden met water. In 2014 zijn de deltabeslissingen in de Tweede Kamer besproken.

Provinciaal beleid

Provincie Overijssel heeft haar ruimtelijk beleid vastgelegd in een Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening. Deze zijn op 12 april 2017 vastgesteld. De 'Omgevingsvisie Overijssel 2017. Beken kleur' heeft tevens de status van Regionaal Waterplan onder de Waterwet en het Milieubeleidsplan onder de Wet milieubeheer.

Waterschapsbeleid

Het algemene beleid van waterschap Drents Overijsselse Delta is verwoord in het Waterbeheerplan 2016-2021, de beleidsnota Leven met Water in Stedelijk Gebied, de Strategische Nota Rioleringsbeleid 2007, Visie Beheer en Onderhoud 2050 en het Beleidskader Recreatief Medegebruik. Het beleid van het waterschap sluit nauw aan bij de uitgangspunten van WB21. In 2013 is de beleidsnota "Water raakt!" door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Deze nota beschrijft de voor het waterschap gewenste situatie in bestaand en nieuw stedelijk gebied. Om deze situatie te bereiken heeft het waterschap in 2015 het beheer en onderhoud van veel wateren overgenomen van de gemeente Zwolle. Op watergangen van waterschap Drents Overijsselse Delta is de keur van toepassing. In de keur is aangegeven wat wel en niet mag bij watergangen, waterkeringen en kernzones. Bijvoorbeeld regels voor bouwwerken op of langs watergangen. De genoemde beleidsdocumenten liggen ter inzage op het hoofdkantoor van waterschap Drents Overijsselse Delta. Ook zijn deze te raadplegen op de website: www.wdodelta.nl.

Gemeentelijk beleid

Gemeente Zwolle heeft in de Wateragenda (2015) uitgangspunten vastgelegd om vorm te geven

aan de opgaven rondom water en (aanpassen aan het) klimaat. Gemeente Zwolle heeft haar beleid ten aanzien van hemelwaterinfiltratie vastgelegd in de gemeentelijke bouwverordening. Verder zijn in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2020 ontwerprichtlijnen en beleidskeuzes beschreven waaraan voldaan moet worden.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het waterbeleid.

2.7 Volkshuisvestingsbeleid

Woonvisie Zwolle "Ruimte voor wonen 2017 - 2027"

In mei 2017 is de Woonvisie Zwolle "Ruimte voor wonen 2017 - 2027" vastgesteld.

Zwolle groeit. Dat komt onder meer doordat Zwolle een jonge stad is met een sterke geboortegroei. Daarnaast komen mensen heel gericht naar Zwolle, omdat het goed wonen, werken en leven is in Zwolle. Vanuit deze groei wil Zwolle haar sterke regiofunctie behouden en zich als centrumstad verder ontwikkelen. Dat betekent goed nadenken over de plek, de woonvorm en de doelgroep en ons bewust zijn van leefomgeving en woonmilieu. Ruimte voor Wonen betekent bij het maken van keuzes voor woonmilieus rekening houden met het water dat Zwolle omringt en vormt; onze waardevolle blauw/groenstructuur die we als aantrekkelijke woonomgeving beter kunnen benutten. Het betekent ook ruimte geven aan (particuliere) initiatieven die zorgen voor variatie in nieuwe, duurzame woonconcepten. Bijvoorbeeld met (collectief) particuliere vormen van zelfbouw, CPO, duurzame (energie)initiatieven of nieuwe woonzorgconcepten die langer zelfstandig wonen mogelijk maken. Vernieuwing kan ook door transformatie van kantoren of ander vastgoed, waarbij functiemenging (wonen, werken, recreëren) en diversiteit in woontypen gewenst zijn. Daarbij zijn natuurlijke wijkvernieuwing en toekomstbestendige wijken met goede voorzieningen belangrijke uitgangspunten.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het volkshuisvestingsbeleid.

2.8 Recreatiebeleid

Recreatievisie

In de Recreatievisie 2004 wordt het belang van goede recreatieve mogelijkheden in en om de stad benadrukt. Het aantrekkelijke en afwisselende buitengebied van Zwolle biedt veel mogelijkheden voor uiteenlopende vormen van recreatie en toerisme. In de Visie wordt gesteld dat deze mogelijkheden moeten worden versterkt, uitgebreid en gedifferentieerd. De voorzieningen zullen voortdurend afgestemd moeten worden op de veranderende behoeften en wensen van de recreant en toerist. Voorts wordt geconstateerd dat het recreatieve routenetwerk in en om de stad verder geoptimaliseerd kan worden.

Als algemeen geldende ambitie kan gesteld worden dat de gemeente Zwolle ernaar streeft de hoeveelheid voorzieningen mee te laten groeien met de recreatie behoefte van de stad. In het beleid wordt onderscheid gemaakt in watergebonden, intensieve en extensieve recreatie.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het recreatiebeleid.

2.9 Beleid overige maatschappelijke voorzieningen

Het accommodatiebeleid is ondersteunend aan het gemeentelijk sociaal beleid. Accommodaties vormen de fysieke uitkomst van beleidsontwikkeling op terreinen als welzijn, zorg, sport, onderwijs en cultuur. Voor zover belanghebbende groepen daartoe niet in staat zijn, zorgt de gemeente in de voorwaardenscheppende sfeer voor voldoende en kwalitatief goede accommodaties, evenwichtig over de stad gespreid. Voorts moet het strategisch accommodatiebeleid een belangrijke bijdrage leveren aan de doelstelling dat Zwolle levensloopbestendige wijken krijgt. Hiervoor moet het voorzieningenniveau op peil, toegankelijk en aantrekkelijk zijn. Voorzieningen voor jong en oud, draagkrachtig en minder draagkrachtig, autochtoon en allochtoon, mensen met of zonder beperking.

Dit beleid is aan de orde omdat de plannen op het terrein van Herfte zich specifiek richten op maatschappelijke bedrijvigheid. De accommodaties dragen daarmee bij aan de doelstelling van de gemeente Zwolle.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het beleid.

2.10 Milieubeleid

Geluidbeleid

De Wet geluidhinder (Wgh) heeft tot doel de mensen te beschermen tegen geluidsoverlast ten gevolge van weg-, spoorweg- of industrielawaai. Op basis van deze wet dient bij het opstellen van het bestemmingsplan dan ook aandacht te worden geschonken aan het aspect "geluid". In de Wet geluidhinder is een zonering van industrieterreinen, wegen en spoorwegen geregeld. Enerzijds betekent dit dat (geluids)eisen worden gesteld aan de milieubelastende functies, anderzijds betekent dit dat beperkingen worden opgelegd aan milieugevoelige functies. De verplichting tot het uitvoeren van een akoestisch onderzoek in relatie tot het opstellen van een bestemmingsplan geldt niet indien in dat bestemmingsplan geen mogelijkheden worden geboden voor het realiseren van nieuwe woningen en andere geluidgevoelige objecten.

Beleid hogere grenswaarden gemeente Zwolle

Voor verschillende typen geluidsbelastingen worden in de Wet geluidhinder grenswaarden aangegeven waarbij een ondergrens (voorkeursgrenswaarde) en een bovengrens (de wettelijk maximaal toelaatbare geluidsbelasting) gelden. In principe moet er altijd naar worden gestreefd de voorkeursgrenswaarde aan te houden.

De gemeente Zwolle heeft haar hogere grenswaardenbeleid vastgelegd in de beleidsregel hogere grenswaarden uit 2007. In deze beleidsregel staat beschreven onder welke voorwaarden hogere grenswaarden worden verleend, wanneer dat noodzakelijk is. De doelstelling van het gemeentelijke milieubeleid is de voorkeursgrenswaarde van de Wet geluidhinder.

Dit beleid is afhankelijk van het gebiedstype. De gemeente hanteert verschillende milieudoelstellingen op verschillende plekken in de gemeente. Het plangebied is aangemerkt als *Gemengd Landelijk*.

Beleid externe veiligheid

Het algemene beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege:

- het gebruik, de opslag en de productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (openbare wegen, water- en spoorwegen, buisleidingen);
- het gebruik van luchthavens.

Externe veiligheid heeft betrekking op de veiligheid van degenen die niet bij de risicovolle activiteit zelf zijn betrokken,

Het begrip risico wordt in beeld gebracht door middel van twee begrippen: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico is het risico op een plaats (buiten de inrichting of langs een transportroute), uitgedrukt in de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats (langs een inrichting, een transportroute of een buisleiding) zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval (binnen de inrichting of op de transportroute) waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is.

Het groepsrisico is de cumulatieve kans per jaar dat een groep van ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van aanwezigheid in het invloedsgebied (van een inrichting of van een transportroute) en een ongewoon voorval (binnen die inrichting, of langs die transportroute) waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is.

Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Zwolle

De gemeente Zwolle heeft een beleidsvisie externe veiligheid en heeft dit beleid ruimtelijk vertaald naar het gebiedsgerichte kader externe veiligheid (2009). In dit gebiedsgerichte kader is per gebiedstype beschreven welke risicoruimte beschikbaar is. Het plangebied ligt in zowel het gebiedstype "gemengd landelijk" als "stroomzone". Maar omdat de functies waar de mensen zich het meeste zullen bevinden op meer dan 200 meter ligt is het gebiedstype "gemengd landelijk" bepalend voor de toetsing aan het beleid.

Conclusie

Het plan is in overeenstemming met het milieubeleid.

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving

In dit hoofdstuk wordt de bestaande ruimtelijke en functionele structuur van het plangebied omschreven. Daarnaast wordt een beschrijving gegeven van de uitgangspunten die gehanteerd zijn bij het maken van dit bestemmingsplan.

3.1 Stedenbouw

3.1.1 Huidige situatie algemeen

Landschappelijk is het plangebied een (dek)zandgebied met lage rivierduinen en daarop oude hoeven en kleine essen (oude bouwlanden) en Kampontginningen. De bodem bestaat uit humuspodzolen en oude bouwlanddekken en daartussen komontginningen in de vochtige laagtes (rivieroverstromingsvlakte).

Op de topografische kaart van rond 1900 zien we ten (noord)oosten van de Nieuwe Wetering en de Wipstrikker allee een natte afwateringszone, met bijvoorbeeld de Zalnesche Wetering en hoger gelegen gedeelten met oude bouwlanden, de Oosterenk en de buurtschap Veldhoek. Het lage open gebied heeft een onregelmatige blokvormige verkaveling waar de natuurlijke afwatering (Zalnesche wetering, nu Herfterwetering) nog goed in is te herkennen. Binnen dit gebied zijn op wisselende plekken ook (hak)houtpercelen geëxploiteerd. Karakteristiek is de openheid met Wilgen-, Els- of Essenbos in de lage delen in contrast met de meer gesloten bosrijke duinen en enkele buitenplaatsen veelal beplant met Eik en Beuk.

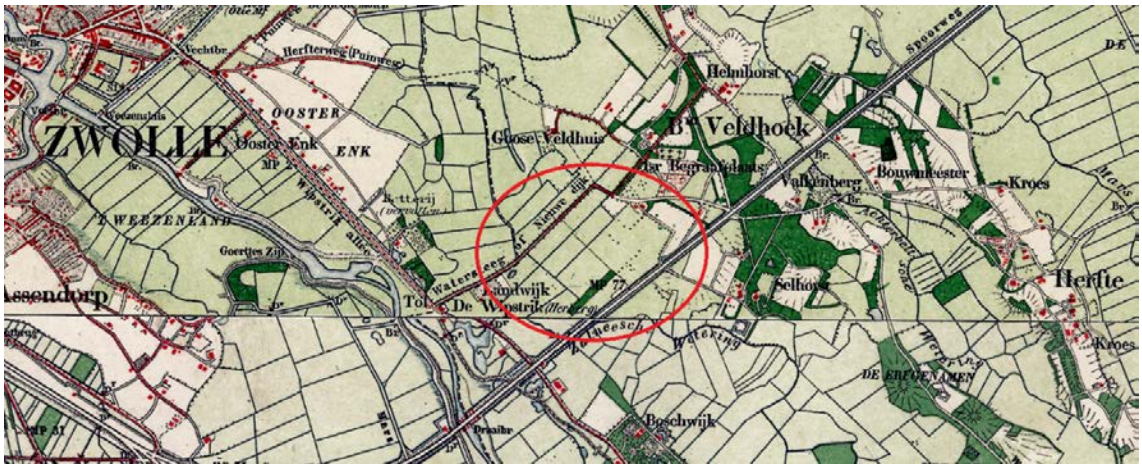

Plangebied rond 1900 (topotijdreis.nl)

Huidige landschapsbeeld algemeen

Landschappelijk ligt de locatie in de overgang van de uitbreidende stad naar het landelijk gebied. Hoewel er veel stedelijke ontwikkelingen in dit gebied plaatsvinden en hebben plaatsgevonden (kantorenlocatie, ziekenhuis, stadion, golfbaan, villa-clusters) is de landschappelijke drager nog herkenbaar. De stad heeft zich verder ontwikkeld en ten oosten van de Ceintuurbaan is de stedelijke invloed uitgebreid. Op de Oosterenk heeft zich een kantorenpark ontwikkeld met daaromheen een recreatieve zone met veel oppervlaktewater. Een strook aansluitend aan de

buitenplaats Boschwijk is met bos ingeplant en daarachter is recreatie ontwikkeld bij de Wythmenerplas (een zandwinning) en golfterrein 't Gagel. Ook hier is veel oppervlaktewater bijgekomen. Het natte karakter van de lage zone is getransformeerd van een agrarisch open blokverkaveling naar een recreatielandschap in een grillige verkaveling met veel reliëf, bosjes en solitaire bomen.

Het terrein is voorheen gebruikt voor de sociale werkvoorziening van WEZO. Een gezamenlijk organisatie van de gemeenten Dalfsen, Hattem, Raalte, Zwartewaterland en Zwolle. Gedurende de gefaseerde uittreding van de WEZO hebben andere bedrijfsmatige gebruikers zich in de reeds bestaande bebouwing gevestigd. Het perceel waar het tuinbouwbedrijf heeft gezeten ligt er nu braak bij en wordt niet meer onderhouden en de nog aanwezige bomen zijn/worden verkocht. De (boom)kwekerij strekte zich naast de spoorlijn Zwolle-Meppel, onder de hoogspanningsleidingen, uit vanaf de Nieuwe Wetering tot aan de buurtschap Veldhoek. De beperkingen als gevolg van de hoogspanningsleidingen konden goed gecombineerd worden met het kweken van jonge bomen en struiken. Rond de kwekerij is een houtsingel aangelegd. Een gedeelte van de kwekerij is vergraven en heeft een eigen watersysteem met opvangbekken en is door een kade omgeven.

Terrein in gebruik door WEZO en kwekerijen rond 1988 (topotijdreis.nl)

Zoals aangegeven hebben de gebouwen aan de Herfterlaan veelal een nieuwe invulling gevonden. Toch is een groot deel van het terrein verloederd en verouderd. Inmiddels staan kassen leeg en zitten deze vol asbest. Een groot deel van het terrein wordt slecht onderhouden en niet meer geëxploiteerd met inzet waar het ooit voor bedoeld was. Delen van het terrein zijn gesloopt en hebben een kale zandvlakte achtergelaten.

Kassen met asbest

Verlaten kweekgronden

Hoogspanning

Achtergelaten kweekafval

3.1.2 Uitgangspunt bestemmingsplan

Herfte Beheer BV heeft er bewust voor gekozen op basis van ideële gronden invulling te geven aan het gebruik van de accommodatie. Specifiek voor het aanjagen van maatschappelijke initiatieven op het terrein hebben zij 'Stichting Meedoen in het Groen' opgericht met als taak deze doelstellingen, zonder winstoogmerk, te bewaken. Deze doelstelling is vastgelegd in de statuten van de organisatie en wordt ook aangehaald in huurovereenkomsten die met gegadigden worden gesloten. Dit bestemmingsplan borgt die maatschappelijke doelstelling ook. Er wordt in de regels specifiek ingegaan op de definitie van maatschappelijke bedrijvigheid zodat de doelstelling ook op die manier getoetst en gehandhaafd kan worden.

Twee belangrijke pijlers binnen de doelstelling en reglementen van de stichting zijn:

1. Het faciliteren van kleinschalige sociale, ambachtelijke bedrijvigheid voor (jonge) mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
2. Het faciliteren van kleinschalige (dagbestedings)initiatieven gericht op (jonge) mensen die binnen de huidige samenleving momenteel geen plek wordt geboden.

Vanwege de omvang van het terrein willen de initiatiefnemers zich daarnaast bezighouden met ideële projecten in het groen; fysieke parkachtige projecten, maar ook doelgerichte publieke en duurzame initiatieven.

Om die doelstellingen te behalen wordt het volledige terrein heringericht waarbij sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid en duurzaamheid constant de drijvende kracht zijn. Het ontwerp kenmerkt zich in een aantal hoofdonderdelen. Het ontwerp is zo opgesteld dat de verschillende onderdelen landschappelijk goed bij elkaar passen en niet als aparte onderdelen hoeven te worden gezien. De verschillende hoofdonderdelen worden hieronder per stuk beschreven.

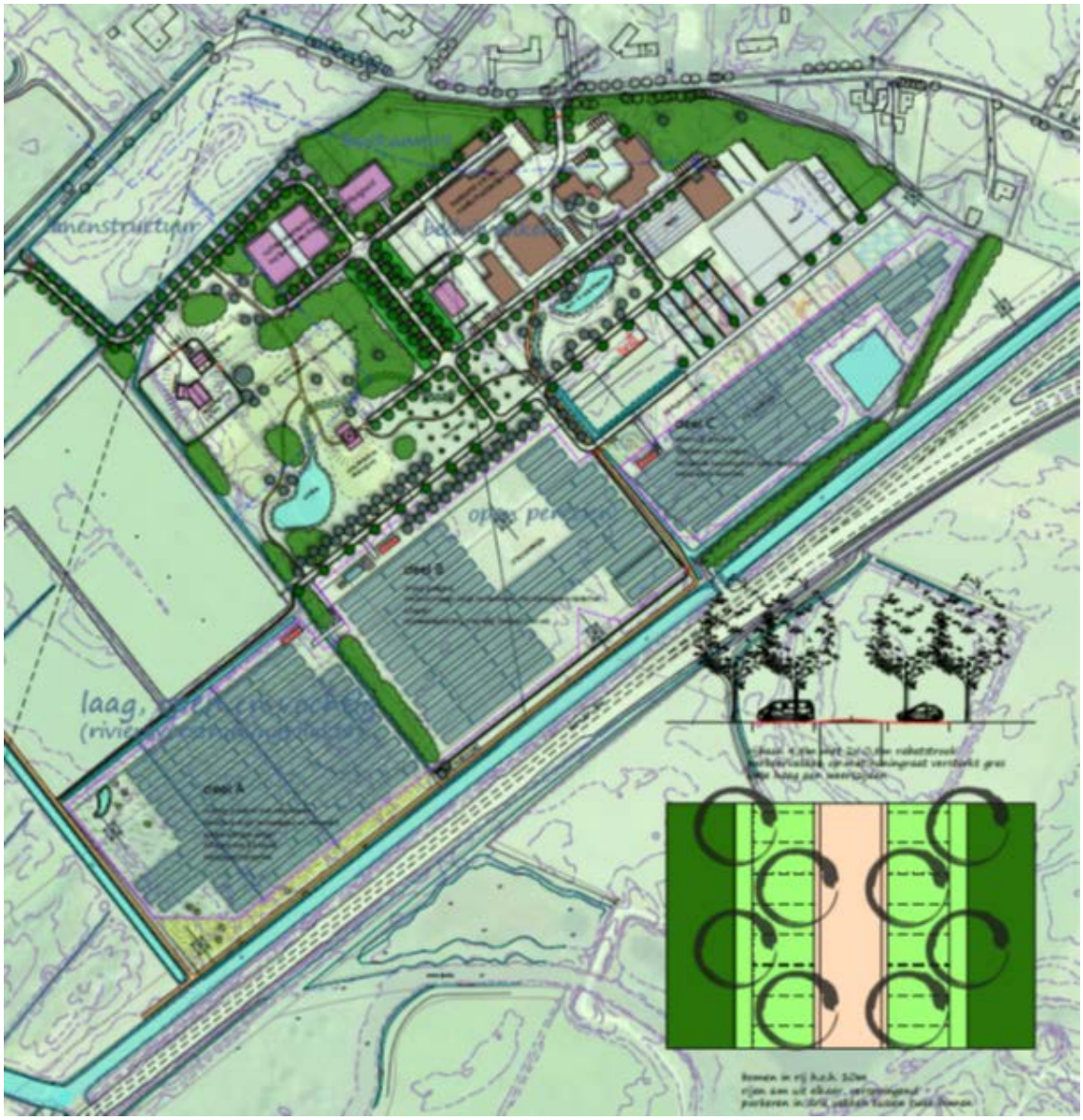

Algemene inrichtingstekening (HaverDroeze)

Complete plan passend binnen KGO

Het hele plan voorziet in een verbetering van ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke kwaliteit ten opzichte van de huidige situatie. Het plan is dus niet alleen financieel, maar ook ruimtelijk en maatschappelijk in balans en daarmee uitvoerbaar binnen de KGO. Zie hiervoor ook de bijlage Notitie KGO waarin een en ander uitgebreider beschreven wordt.

Gebiedsvreemd

Het terrein wordt meer passend bij de lagenbenadering teruggebracht dan nu het geval is. De plannen richten zich op de vroegere landschappelijke gebiedselementen en maken het terrein groener, natuurlijker, natter en brengt een deel van het reliëf terug. Voor het plan Herfte werd het terrein door WEZO en een grote kwekerij gebruikt. Dit gebruik was gebiedsvreemd. Hoewel de sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid deels gebiedsvreemd is, is de impact op landschap en omgeving vele malen minder dan eerder het geval was. Daarnaast past het in provinciale doel van 'wonen en werken in een kleinschalig mixlandschap'.

Impact is klein

Daarmee is ook de impact op de omgeving klein. Het gebied wordt openbaar toegankelijk, recreatief aantrekkelijk en passender ingericht dan voorheen het geval was. Hier worden aanvullende investeringen in recreatieve structuur en een uitkijkpunt gemaakt. Er is straks mogelijkheid om als bezoeker even te rusten bij bijvoorbeeld een theehuisje.

Groot maatschappelijk belang

Het maatschappelijk belang van het plan is groot. Niet alleen wordt het terrein landschappelijk aantrekkelijk, maar dat gebeurt door te investeren in duurzaamheid en sociaal-maatschappelijke activiteiten waar het gehele terrein een ondersteunende rol in speelt. Zo wordt er een plek gemaakt voor verschillende bedrijven met een sociaal-maatschappelijk inslag. Zij en hun cliënten zijn intensief betrokken bij het beheer en onderhoud van het gebied en bijvoorbeeld bij het hoeden van de dieren.

Met het plan doen de initiatiefnemers dus zowel een basisinspanning als aanvullende inspanningen.

Het landschapsplan wordt uitgevoerd vanwege de KGO inspanning. Echter, dat is niet het enige dat gebeurt in het gebied. De aanleg van een zonneveld, een toevoeging van de recreatieve aantrekkelijkheid van het gebied door een uitkijkpunt en een padenstructuur en vooral de goed ingepaste sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid zorgen voor een meerwaarde in en van het gebied in de omgeving.

Door herbestemming van het gebied wordt leegstand en verloedering voorkomen. Het gebied krijgt een nieuwe impuls door middel van een passende herbestemming. Het initiatief richt zich niet op gewone bedrijvigheid maar richt zich heel specifiek op maatschappelijk ontwikkeling. En dat gebeurt niet alleen in de gebouwen. Er is een landschapsplan opgesteld waarin alle functies passend en adequaat worden ingepast en waar de sociaal-maatschappelijke bedrijven in werken en het gebied onderhouden. In dat plan worden de historische kenmerken (als lanenstructuren en reliëf) teruggebracht in het gehele gebied. Hiervoor wordt het het gronddepot gesloopt. Per saldo worden geen vierkante meters bebouwing toegevoegd. Ook worden bebouwingsmogelijkheden die in het vigerend bestemmingsplan opgeheven.

Ontwerp in delen

Zonneweide

Huidige situatie

De zonneweide bevindt zich aan de zuidkant van het terrein, onder de hoogspanningsmasten en langs het water en het spoor.

Het plangebied wordt met name gekenmerkt door de openheid, ligging onder de hoogspanningszone en naast de spoorlijn.

Eerder werd het gebied gebruikt als kweekgrond voor de kwekerij. Daarvan zijn nu nog steeds de onderdelen zichtbaar. Het terrein is vlak en op sommige delen ligt de zwarte folie nog.

Inrichting en uitgangspunten

De zonnepanelen worden ingepast in de omgeving door ordening in een strak patroon. De panelen worden niet ingepast met opgaande beplanting, maar blijven grotendeels in het zicht. Alleen de draagconstructie wordt zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken door de toepassing van extensief

Landschappelijke inpassing zonneakker (HaverDroeze)

beheerde natuurlijke oevers langs de bestaande sloten/waterlopen met aansluitend een groen, extensief beheerd schouwpad. Hierdoor wordt de openheid van het gebied niet aangetast. plangebied en bestaande woningen/erven, is de invloed van de zonnepanelen op uitzicht van de bewoners zeer klein, waardoor forsere maatregelen niet noodzakelijk zijn. Zin is onvolledig

Onder de zonnepanelen wordt gras ingezaaid. Dit gras wordt door schapen kort gehouden. Om de uitgestrektheid van het plangebied in overeenstemming te brengen met de schaal van het landschap is geleding een goed middel. Er zijn drie delen die landschappelijk verschillen door hun hoogteligging (A, B en C, in bovenstaande figuur).

Het lage gedeelte (A) draagt bij als het de openheid van het landschap ondersteunt. Door de panelen zo laag en zo vlak mogelijk te plaatsen en de randen als laag struweel of rietzone in te richten blijft de ruimtelijke impact klein. De bestaande sloten kunnen gehandhaafd blijven en als rietstroken zichtbaar zijn tussen de panelen. Het hogere deel kan als contrast door hogere hakhout-beplanting van de andere delen afgescheiden worden en langs de noordwestzijde kan een brede singel worden aangelegd. Het vergraven deel (C) is door een kade en beplanting omgeven en kan een kleinere schaal met bloemrijk grasland met passende soorten krijgen. Hier passen ook bijenkasten. Lage zonnepanelen, zelfs in een andere richting, kunnen hier het onderscheid met de andere delen ondersteunen.

Toegankelijkheid voor publiek verhoogt de maatschappelijke acceptatie. Een plek waar publiek informatie kan vinden, even kan rusten en bijvoorbeeld een E-bike op kan laden draagt ook bij aan de publieke waardering voor de zonne-akker. De meest gunstige plek hiervoor is aan de dwarsverbinding tussen de Kuyerhuislaan en het spoor (Marslandenpad) ten noorden van de hoogspanningsmast. Hier kan ook een kleine poel worden aangelegd als drinkplek voor de schapen met een schuilhut. Transparantie, verzorgdheid en een vriendelijke uitstraling helpen vandalisme te voorkomen. Een doorzichtige afrastering van 2m hoogte kan worden ingepast in een rietkraag, een meidoorn haag of een struweelsingel.

Afspraken testopstelling

Het glazen oppervlak van zonnepanelen kan zorgen voor reflectie en daarmee voor hinder voor de buren, of gebruikers van de openbare ruimte. Dit is in feite de enige milieuhinder die zonnepanelen

kunnen opleveren. De hinder hangt af van de locatie (stand en hoogte spiegelend vlak) en de stand van de zon (de tijd en de tijd van het jaar). De hinder werkt net als bij een spiegel (maar dan in mindere mate), waarin de hoek van de invallende lichtstraal, de hoek van de uitvallende lichtstraal bepaalt. Hoe steiler de helling van de panelen, hoe groter de kans op hinder. Wanneer de panelen vrij vlak (35 graden of minder) worden opgesteld, gaat de reflectie veelal omhoog. Dan is er voor de omgeving geen hinder door reflectie. Logischerwijs is achter de zonnepanelen (noordzijde) ook geen sprake van een spiegelend effect. De meest rendabele hellingshoek van de zonnepanelen (in de traditionele opstelling) is in Nederland 35 graden. Steiler leidt tot minder rendement. Bij een symmetrische opstelling (oost-west) wordt een kleinere hellingshoek toegepast van 10 tot 13 graden. Omdat zonnepanelen in een maaiveldopstelling in de meest ideale stand worden geplaatst, zal de hellingshoek nooit hoger zijn dan 35 graden.

Voor de exacte hoekbepaling zal in overleg met TenneT en Prorail een proefopstelling worden geplaatst om de juist hoek te bepalen.

Zoals hiervoor is aangegeven, is hinder door reflectie in een maaiveldopstelling niet te verwachten. Wel is het 'oplichten' van de panelen in de zon zichtbaar. Dit leidt niet tot hinder vanwege het licht, maar maakt wel dat de zonnepanelen opvallen. Dit oplichten wordt door middel van een coating op de panelen tegengegaan. Ook wordt door middel van een landschappelijke inpassing het opvallen van de panelen, waar dit nodig is, voorkomen.

DSM heeft bijvoorbeeld een extra coating om de opbrengst van zonnepanelen te vergroten met circa 4% met als bijkomstig voordeel dat de panelen minder reflecteren.

Het reflecteren van zonnepanelen bij een hoek tussen de 25 en 35 graden hoeft normaal gesproken geen problemen te geven voor wat betreft hinderlijke reflectie aangezien de panelen ver genoeg naar boven gericht zijn om er geen last van te hebben. Er kan hooguit bij een lager gelegen veld dan de straat/rails afhankelijk van het hoogteverschil hinderlijke reflectie optreden.

Huidige bebouwing

Huidige situatie

De bestaande bebouwing in het gebied kenmerkt zich door verschillende bouwstijlen. Er staan hallen, opslagschuren en er zijn ondersteunende functies als kantoren en een kantine. De gebouwen zijn in goede staat en goed onderhouden.

Inrichting en uitgangspunten

De huidige bebouwing blijft grotendeels staan. Er zal alleen een kas verplaatst worden. Zoals eerder aangegeven hebben al een aantal maatschappelijk betrokken instanties een plek gevonden in het gebied. Zij maken nu gebruik van de verschillende al bestaande gebouwen. Dat consolideren we in dit bestemmingsplan. Waar nodig worden de gebouwen opgeknapt. Alle bedrijfjes en instanties die op het perceel zijn en komen hebben een sociaal-maatschappelijke achtergrond en moeten dat ook aan kunnen tonen.

Uitbreidingsmogelijkheden maatschappelijke bedrijvigheid

Huidige situatie

Het perceel aan de Herfterlaan heeft groeipotentie om een belangrijke sociale aantrekkende werking te krijgen in Zwolle en omgeving. Herfte Beheer BV wil daarom een kleinschalige uitbreidingmogelijkheid hebben voor maatschappelijke bedrijvigheid. De oude stort van WEZO is daarvoor een goede plek. Dit gebied, aan de noordkant van het plangebied, is nu een verhard gebied dat ommuurt is met beton en wordt gebruikt als opslaglocatie van WEZO.

Inrichting en uitgangspunten

In het bestemmingsplan worden maximaal drie bedrijfjes toegestaan die een hal kunnen bouwen. De hallen worden omgeven door groen in boskamers.

Herinrichting overig terrein

Huidige situatie

Het terrein dat niet potentieel bebouwd gaat worden, maakt straks onderdeel uit van een parkachtige structuur. Momenteel kenmerken deze gebiedsdelen zich nog door de restanten van de oude kwekerij. Opslag, wat bomen, maar ook de fundering van de oude kweekvelden liggen over het terrein verspreid.

Inrichting en uitganspunten

Een van de betrokken stakeholders betreft een grote zorgaanbieder. Zij wenst de bestaande WEZO kwekerij te transformeren in een biologische zorgkwekerij, alwaar zij aan haar 50 cliënten diverse agrarische dagactiviteiten kan aanbieden. Hierbij gaat deze zorgaanbieder voor een gemengd agrarisch bedrijf; een biologische kwekerij met kweekgronden en kassen gecombineerd met een visvijver, schaapskudde en een aantal dieren (als bijvoorbeeld schapen). De verzorging zal worden ingezet als leerelement, maar ook om met de kudde het aanwezige grasland (inclusief zonneweide) te begrazen. In dit kader is het vanuit een goede agrarische bedrijfsvoering noodzakelijk dat een kas wordt verplaatst en er permanent toezicht aanwezig is.

De kas die gesloopt gaat worden is oud en vervallen. Ook is er voor deze kas al een melding asbest verwijdering gedaan.

De nieuw te bouwen kas komt aangrenzend aan de bestaande hal, en niet op de oude locatie terug. Hiervoor zijn een tweetal redenen, te weten:

1. Deze locatie is qua logistiek beter
2. Afstand speelplein van de opvang voor kinderen met ASS is groter.

Het samenwerken met deze aanbieder zorgt voor een geweldige koppelkans. Niet alleen wordt een deel van de bebouwing hergebruikt. Ook kan door deze manier van het aanbieden van zorg het overige terrein worden benut en beheerd.

Het overgebleven gebied, dus daar waar geen bebouwing is of plaatsvindt, laat een duidelijke structuur zien die ontstaan is door de voormalige kwekerij. Die insteek wordt opnieuw gebruikt in het nieuwe plan.

Het gebied is opgedeeld in groene velden die omsloten worden door verharde en onverharde paden. Deze groene velden werden gebruikt voor het kweken van verschillende plant- en bomensoorten. De bestaande structuur biedt een lay-out voor de hernieuwde indeling van het agrarische gebied. Daarbij worden de velden zoveel mogelijk gehandhaafd, en bieden de paden een basis om de verschillende agrarische functies, zoals de biologische kwekerij, de schapenkooi en de bedrijfswoning te ontsluiten.

Voor de landschappelijke inpassing is de ambitie om het bestaande groen te handhaven of te herplanten, daar waar het zorgt voor diversiteit in het gebied. Het bestaande groen brengt een historisch karakter met zich mee. De gebruikers krijgen een idee hoe het gebied voorheen gebruikt werd. Dit toont zich door bijvoorbeeld kweekbomen deels te behouden. Daarnaast wordt de bestaande waterpartij vergroot en zal een nieuwe waterpartij als visvijver worden toegevoegd. Aan de bestaande en nieuwe waterpartijen worden rietoevers gecreëerd en zullen waterplanten in de nieuwe visvijver worden geplant om de fauna onder water te bevorderen. De bestaande houtsingel wat het gebied begrenst wordt onderhouden door het opkuisen van overwoekerde

begroeiing.

Naast de bestaande groenvoorzieningen zal ook nieuwe beplanting aan het gebied worden toegevoegd. Een variatie van droog grasland en bloemrijke grasvelden geeft een beleving in de overgang van het wandelpad. Dit pad loopt vanaf de ontsluitingsweg via de waterpartijen richting de biologische kwekerij. Het parkachtige terrein is toegankelijk voor iedereen.

Zicht op het terrein is mogelijk door een uitkijkpunt dat onderdeel uit maakt van de kooien waar bijvoorbeeld een schaapskudde wordt gehouden.

Met name in dit onderdeel van het plan wordt een investering in de groene ruime gedaan (conform de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving).

Door herbestemming van het gebied wordt leegstand en verloedering voorkomen. Het gebied krijgt een nieuwe impuls door middel van een passende herbestemming. Het initiatief richt zich niet op gewone bedrijvigheid maar richt zich heel specifiek op maatschappelijk ontwikkeling. En dat gebeurt niet alleen in de gebouwen. Er is een landschapsplan opgesteld waarin alle functies passend en adequaat worden ingepast. In dat plan worden de historische kenmerken (als lanenstructuren en reliëf) teruggebracht in het gehele gebied. Hiervoor wordt het gronddepot gesloopt. Per saldo worden geen vierkante meters bebouwing toegevoegd. Ook worden bebouwingsmogelijkheden die in het vigerend bestemmingsplan opgeheven. Het hele plan voorziet in een verbetering van ruimtelijke kwaliteit ten opzichte van de huidige situatie.

Bedrijfswoning met toegang en schaapskooi

Huidige situatie

Op de beoogde locatie van de bedrijfswoning is nu een zandige vlakte. Het gebied werd voorheen als opslag gebruikt.

Inrichting en uitgangspunten

Om de doelstelling van een parkachtige open en sociaal plan te kunnen realiseren is het noodzakelijk om naast de gebruikelijke bijgebouwen zoals stallen en kassen ook een bedrijfswoning met geïntegreerd kantoor (boerderij anno nu) te realiseren. De permanente aanwezigheid van de beheerder zal positief bijdragen aan het algehele gevoel van (sociale) veiligheid op de locatie aan de Herftelaan. Dat geldt niet alleen voor de agrarische activiteiten. Denk daarbij ook aan zorgen voor preventief toegangsbeleid, bedrijfshulpverlening en handhaving in het algemeen binnen het gewenste programma van de sociale leerbedrijven en toekomstige Zonneweide. Ook voor het beheren en toezichthouden op vee is de bedrijfswoning belangrijk.

Met de realisering van de bedrijfswoning ter plaatse, kan de gewenste kwaliteitsverbetering in het bedrijf worden bereikt:

- beter toezicht en verzorging;
- eerdere signalering van ziekte en klachten;
- regelmatiger bijvoeding;
- efficiëntere en compacte bedrijfsvoering;
- geen transfer van vee over de openbare weg (voorkomen besmettelijke ziekten).

Vanuit een goede bedrijfsvoering is het gewenst om de bedrijfswoning zodanig te positioneren dat er enerzijds een goed overzicht over de locatie wordt gecreëerd maar anderzijds er ook voldoende privacy aanwezig is voor de beheerder ten opzichte van de andere (kwetsbare) gebruikers van de locatie Herfterlaan. De woning krijgt een eigen ontsluiting. Vlakbij de woning komt een kleine schaapskooi met een hooggelegen uitkijkpunt welke onderdeel uitmaakt van de recreatie structuur.

Indicatief beeld bedrijfswoning (Citadel Company)

De schaapskooi heeft een functie voor de sociaal-maatschappelijke instanties als dagbesteding maar heeft ook een functionele bijdrage aan het plan. De dieren begrazen onder de zonnepanelen zodat beheer en onderhoud op orde blijft.

3.2 Archeologie

3.2.1 Huidige situatie

Volgens de gemeentelijke Archeologische Waarderingskaart is de locatie niet gelegen in een archeologisch waardevol gebied (verwachtingswaarde 10%).

3.2.2 Uitgangspunt bestemmingsplan

De gemeente Zwolle geeft in haar memo van 9 maart 2016 aan dat er geen belemmeringen zijn voor de beoogde ontwikkeling van het gebied. De archeologische dienst van de gemeente Zwolle zal de gelegenheid krijgen archeologisch onderzoek uit te voeren, voor zover zij dit noodzakelijk achten.

Archeologische kaart (10%) in het plangebied (gemeente Zwolle)

3.3 Cultuurhistorie

3.3.1 Huidige situatie

Er zijn geen waardevolle cultuurhistorische elementen in het gebied,

3.3.2 Uitgangspunt bestemmingsplan

In het landschapsontwerp komen drie belangrijke zaken terug. Het gebied kenmerkte zich vroeger door relïef. Water speelde daarbij een belangrijke rol. In het oosten van gebied worden hogere bomen geplant. De groenstructuur wordt verder naar het westen steeds lager. Water in het westelijk deel geeft de natte zone van het gebied aan. Daarnaast worden laanstructuren teruggebracht.

3.4 Verkeer

3.4.1 Huidige situatie

Het plangebied wordt nu voor alle verkeersdeelnemers ontsloten vanaf de Kuyerhuislaan-Herfterlaan (60 km-weg).

De relatief hoge auto-intensiteiten op deze wegen in combinatie met het rijgedrag tijdens de spitsen veroorzaken verkeersonveilige situaties met name voor fietsers. Het eerste deel van de Kuyerhuislaan vanaf de Ceintuurbaan is voorzien van een vrijliggend fietspad. Ter hoogte van het plangebied ontbreken de fietsvoorzieningen en rijden fietsers op de rijbaan.

De verkeersaantrekkende werking die het gebied en de bestaande bedrijven hebben vragen om een verbetering van de verkeersveiligheid, met name voor de fietsers, op de Kuyerhuislaan en Herfterlaan.

3.4.2 Uitgangspunt bestemmingsplan

Ter verbetering van de veiligheid en het comfort van de fietsers is een fietspad langs het spoor voorzien tussen de Ceintuurbaan/Heinoseweg en de Herfterlaan ter hoogte van de spoorwegovergang en een fietspad tussen het Bonepad (Oosterenk) en dit fietspad langs het spoor. Deze nieuwe fietsverbindingen kunnen zowel worden gebruikt door de toekomstige (jonge) gebruikers van dit plangebied als de doorgaande fietser richting Herfte en in de toekomst Hessenpoort-Dalfsen en Nieuwleusen. De fietspaden moeten voldoende breed zijn (minimaal 3 meter) en duurzaam worden uitgevoerd in beton.

De huidige situatie voorziet in voldoende parkeerplaatsen. Bestaande parkeerplaatsen blijven gehandhaafd. De verkeersaantrekkende werking die het gebied en de bestaande bedrijven hebben zorgen niet voor problemen op de Kuyerhuislaan of Herfterlaan. In de nieuwe plannen worden extra parkeerplaatsen gerealiseerd voor bezoekers, clienten of recreanten. Het zal in dit geval om zeer kleine aantallen gaan. In totaal zijn straks circa 120 parkeerplaatsen beschikbaar op het gehele terrein. De ontsluiting van de percelen op de Herfterlaan zal plaatsvinden via de extra toegangsweg die ook de bedrijfswoning ontsluit en via de nu al bestaande hoofdingang

Er wordt een extra ontsluiting op de Kuyerhuislaan gemaakt.

Om de verkeersveiligheid in goede banen te leiden is voor de locatie een ontwerp gemaakt.

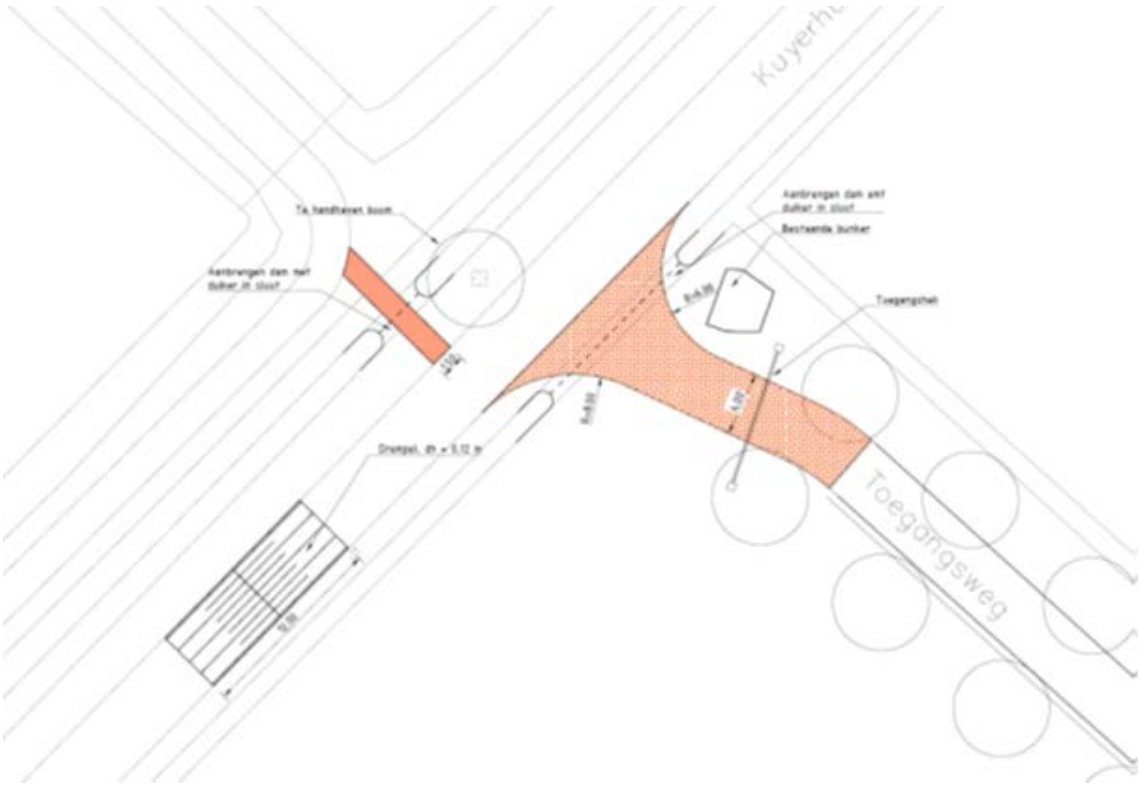

Figuur ontwerp veilige ontsluiting Kuyerhuislaan (Sweco)

Bedrijfswoning

Zoals op situering is te zien, wordt de woning ontsloten op de Kuyerhuislaan. Door de realisatie van deze bedrijfswoning zal de verkeerintensiteit nagenoeg niet toenemen.

Voor parkeernormen (Regeling parkeernormen 2016) houdt de gemeente Zwolle de CROW aan. Het gebied wordt als 'niet stedelijk' aangegeven. Volgens de CROW (koop, vrijstaand) moeten er dan voor één woning 2,8 parkeerplaatsen worden aangelegd. Op het perceel worden minimaal 3 parkeerplaatsen aangelegd.

Uitbreiding maatschappelijke bedrijvigheid

Er worden maximaal 3 halletjes toegestaan voor de uitbreiding van de maatschappelijke bedrijvigheid. Deze hebben een omvang van circa (20x30m).

Conform de norm van de Regeling parkeernormen 2016 moet rekening gehouden worden met 2,6 parkeerplaatsen per 100m2 bvo (bij arbeidsextensief gebruik). Er dienen dus 42,2 parkeerplaatsen voor dit onderdeel te worden ingepast. Hier is in de plannen rekening mee gehouden ondanks dat het aantal vierkante meters bedrijvigheid niet toeneemt.

De ontsluiting van de percelen zal plaatsvinden via de extra toegangsweg die ook de bedrijfswoning ontsluit en via de nu al bestaande hoofdingang. Er zal extra aandacht worden besteed aan veilig fietsen.

3.5 Natuur

3.5.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt niet in beschermde gebieden als NNN of Natura2000.

3.5.2 Uitgangspunt bestemmingsplan

Zonnepark

In augustus 2016 is door Ecogroen een natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen realisatie van een veld zonnepanelen langs het spoor bij Herfte.

De Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 verplichten vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten niet conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats. Het plangebied betreft gronden van een kwekerij, gelegen onder de kabels van twee hoogspanningsleidingen. De percelen worden begrensd door kavelslootjes, de Herfterwetering, beplanting en het spoor. Men wil op de locatie een veld zonnepanelen realiseren. De perceelstructuur en kavelsloten blijven ongewijzigd.

Beschermde gebieden

Er vinden geen werkzaamheden plaats in of met negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, beschermde Natuurmonumenten, Nationaal Natuurnetwerk (NNN; voorheen EHS) of natuur buiten het NNN. Het nemen van vervolgstappen is dan ook niet nodig vanuit het oogpunt van gebiedsbescherming en provinciaal NNN-beleid.

Effectbeoordeling beschermde soorten

- In het plangebied zijn geen beschermde en bedreigde plantensoorten aangetroffen en deze worden op basis van het veldonderzoek en bekende verspreidingsgegevens ook niet verwacht.
- Er zijn geen bomen of gebouwen aanwezig met daarin potentieel geschikte vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Wel is mogelijk sprake van een vliegroute en foerageergebied van vleermuizen langs de spoordijk en/of de Herfterwetering. Aantasting van deze vliegroute is echter niet te verwachten, aangezien de beplanting en watergang gehandhaafd blijft en

bovendien nauwelijks extra licht- en geluidsverstoring in de nachtelijke uren is te verwachten.
- De Herfterwetering die aan het plangebied grenst maakt deel uit van leefgebied van Otter (Ff-wet tabel 3). Er is in het plangebied echter geen sprake van verlies aan foerageergebied of verblijfplaatsen. Op basis van bekende verspreidingsgegevens en het ontbreken van sporen en/of geschikt leefgebied van andere zwaarder beschermde zoogdieren (zoals Bever, Waterspitsmuis en Eekhoorn) kunnen vaste verblijfplaatsen van deze soorten worden uitgesloten. Wel zijn verspreid in het plangebied vaste verblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende, laag beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zoals Bosmuis, Egel, Huisspitsmuis, Mol, Rosse woelmuis en Veldmuis te verwachten.
- Broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties zoals Boomvalk, Buizerd of Sperwer zijn niet aangetroffen en/of te verwachten binnen de invloedsfeer van de activiteiten.
- In het plangebied zijn verder broedlocaties aangetroffen en/of te verwachten van Kleine plevier, Roodborsttapuit, Merel, Grasmus, Bosrietzanger, Tjiftjaf en Fitis. In de oevers van de watergangen verder nesten van Wilde eend, Meerkoet en Waterhoen te verwachten.
- In de kavelsloten is voortplanting van laag beschermde, algemene amfibieën zoals Gewone pad, Kleine watersalamander en Bruine kikker te verwachten. Overwintering van genoemde soorten wordt binnen het plangebied verwacht in de strooisellaag onder ruigte en onder worteldoek. Het voortplantingshabitat wordt als gevolg van de plannen niet aangetast. Wel gaat een deel van het overwinteringsbiotoop (worteldoek) verloren. Zwaarder beschermde soorten worden op basis van bekende verspreidingsgegevens niet verwacht.
- In de kavelsloten komen mogelijk de beschermde Kleine en Grote modderkruiper (respectievelijk Ff-wet tabel 2 en 3) voor in lage dichtheden. Andere beschermde soorten zijn niet te verwachten.
- Vaste verblijfplaatsen of voortplantingslocaties van beschermde reptielen en ongewervelden zijn niet aangetroffen en worden op basis van biotoopkenmerken en bekende verspreidingsgegevens ook niet in het plangebied verwacht.

Mitigerende maatregelen en vervolgtraject zonnepark

- Een vervolgtraject in het kader van de Natuurbeschermingswet en ten aanzien van NNN-beleid is niet aan de orde.
- Bij de beoogde plannen verdwijnen mogelijk exemplaren en verblijfplaatsen van enkele algemene en laag beschermde kleine zoogdieren en amfibieën. Voor deze tabel 1 soorten geldt in geval van ruimtelijke ontwikkelingen automatisch vrijstelling van de ontheffingsplicht. In geval van de overwinterende amfibieën wordt geadviseerd om in het kader van de wettelijke zorgplicht het bouwrijp maken te faseren. Door het worteldoek in de actieve periode van amfibieën (april-oktober) te verwijderen krijgen de dieren de kans om zichzelf in veiligheid te brengen.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door buiten de broedtijd te werken of de uitvoering in elk geval te starten in de periode voor begin maart en na eind juli. Bij werkzaamheden in de broedtijd in de invloedsfeer van de plannen kan een broedvogelcheck door een deskundige uitkomst bieden. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd (Wilde eend kan bijvoorbeeld nog tot september broedend aanwezig zijn), maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.
- Zolang er niet in het water of oever gewerkt wordt is schade aan beschermde vissen niet aan de orde. Mocht dit toch noodzakelijk zijn, dan dient een nadere effectbeoordeling te worden uitgevoerd, mogelijk gevolgd door een ontheffingsaanvraag.

Verplaatsing kas

De locatie voor de nieuwe tuinkas is nagenoeg volledig verhard. Een nader onderzoek flora en fauna is niet noodzakelijk.

Bedrijfswoning en schaapskooi

Het perceel bestond voorheen uit asfaltverharding t.b.v. een zanddepot. Het perceel bestaat nu een grote zandvlakte en oude kweeklocatie zonder ecologische waarde. Een nader onderzoek flora en fauna is niet noodzakelijk.

Uitbreiding maatschappelijke bedrijvigheid

Het perceel bestond voorheen uit asfaltverharding t.b.v. een zanddepot. De asfaltverharding is nog aanwezig en heeft geen ecologische waarde. Een nader onderzoek flora en fauna is niet noodzakelijk.

3.6 Water

3.6.1 Huidige situatie

3.6.1.1 Waterstructuur

Het gebied kenmerkt op onderdelen door zichtbaar water. Langs het plangebied ligt de Herfterwetering, maar ook in het gebied is een grote vijver aanwezig. Deze doet mede dienst als opvang van hemelwater en is aangesloten op het omliggende systeem. De verschillende bestaande panden zijn aangesloten op riolering. Onderstaand beeld geeft de legger van het waterschap weer.

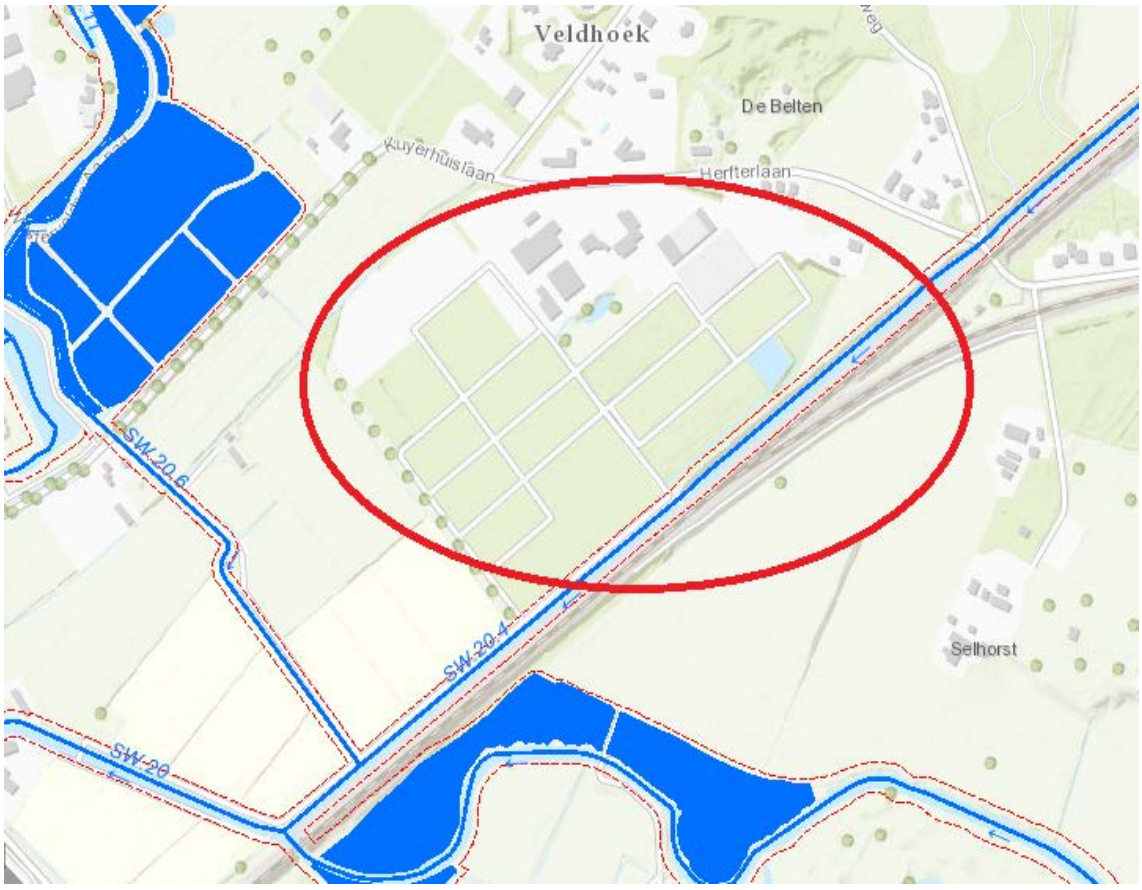

Kaartbeeld legger waterschap Drents Overijsselse Delta (WDOD)

3.6.1.2 Waterwinning

Er is geen sprake van waterwinning in het gebied.

3.6.1.3 Overstromingsrisico

Bij nieuwe ontwikkelingen is het gewenst dat tijdig wordt nagedacht over voorzieningen dan wel maatregelen die kunnen worden getroffen, waarbij eventuele risico's en nadelige effecten van een overstroming kunnen worden beperkt. Het betreft ook een stuk bewustwording dat bouwen in risicovolle gebieden bepaalde risico's met zich meebrengt en dat hier adequaat mee omgesprongen dient te worden.

De provincie Overijssel schrijft voor dat voor ruimtelijke ontwikkelingen in overstroombaar gebied een overstromingsrisicoparagraaf moet wordt opgenomen in de toelichting bij bestemmingsplannen.

Onder overstroombaar gebied verstaan we gebieden die normaal gesproken niet onder water staan, maar kunnen overstromen (tijdelijk onder water staan) als gevolg van een extreme gebeurtenis. Het gaat zowel om buitendijkse gebieden die bij hoogwater overstromen (bijvoorbeeld uiterwaarden) als om de beschermde gebieden achter de dijken.

Risico-inventarisatie

De ernst van een overstroming wordt bepaald door:

- de maximale waterdiepte tijdens een overstroming (is af te leiden uit de risicokaart)
- de kans op een overstroming
- de beschikbare tijd voor evacuatie / noodmaatregelen (hoe lang duurt het tot het water er is?)

Ligging

Het plangebied van bestemmingsplan Buitengebied Herfte is gelegen in dijktraject 53, Salland (zie figuur 1). Dit traject wordt omsloten door de Vecht aan de noordzijde, de IJssel aan de westzijde en het Zwarte Water aan de noordwestzijde. Omdat het bestemmingsplan ruimte biedt aan de ontwikkeling van niet incidentele overstromingsgevoelige functies en omdat het plangebied gelegen is in dijktraject 53 is een overstromingsrisicoparagraaf verplicht.

Dijktraject 53 (WDOD)

Waterdiepte en kans

Op basis van de provinciale risicokaart wordt de maximale waterdiepte, in Zwolle voor dijktraject 53 tijdens een overstroming, geschat tussen de 0,8 en 2,0 meter in het plangebied bij een overstromingsrisico van eens per 100 jaar (cnf Richtlijn Overstromingsrisico's). De mogelijke waterdiepte kan daarmee worden aangeduid als ondiep.

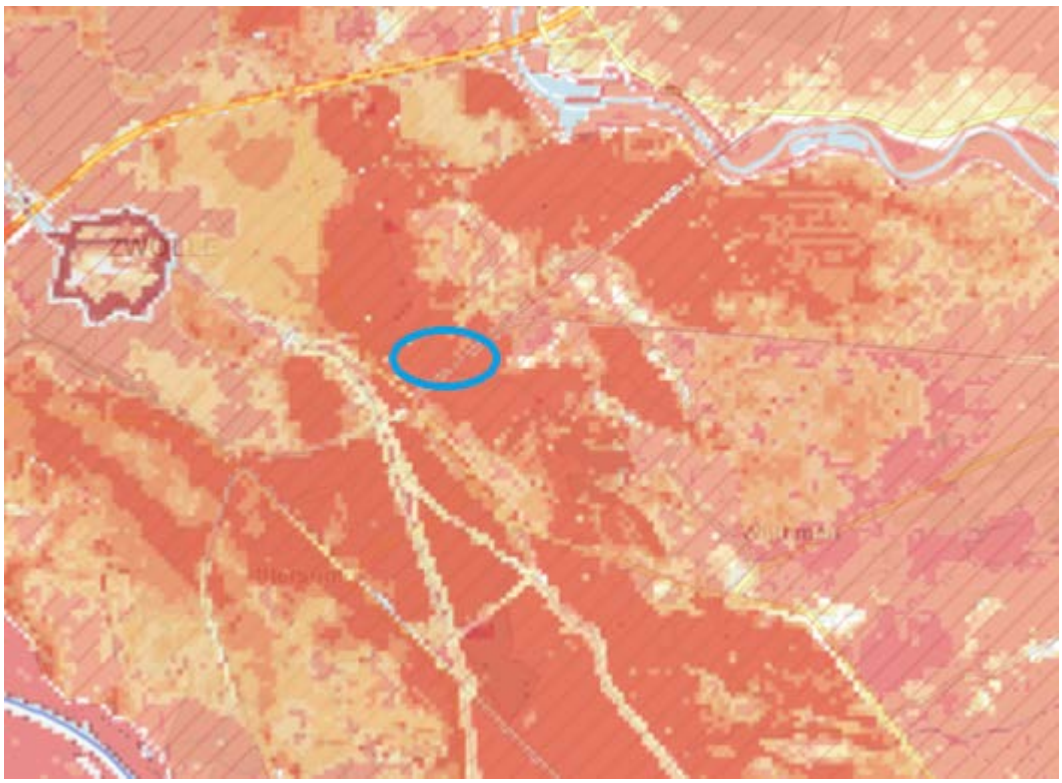

Tijd tot overstromen (overstromingskaarten Overijssel)

Afhankelijk van de locatie waar een dijk doorbreekt zal water dijktraject 53 binnen stromen. In onderstaande figuur zijn is een maatgevende locatie (Berkum) weergegeven die uiteindelijk kan leiden tot een waterstand weergegeven in figuur 2 en de snelheid waarmee het water dijktraject 53 instroomt. Afhankelijk van de locatie binnen dijktraject 53 kan het wenselijk zijn om maatregelen dan wel voorzieningen te treffen.

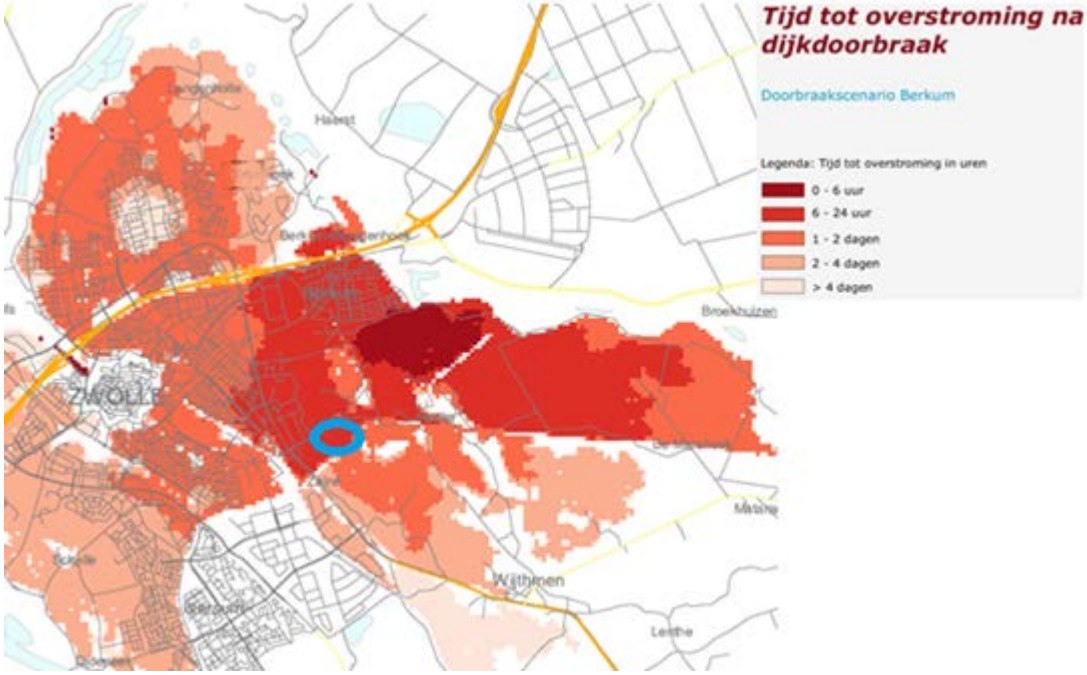

Overstromingstijd dijkdoorbraak (provincie Overijssel)

In 6 tot 24 uur kan de dus de waterstand tussen 0,8 tot 2m gestegen zijn bij een dijkdoorbraak in de buurt van Berkum.

Bij nieuwe ontwikkelingen binnen de dijktrajecten is het gewenst dat tijdig wordt nagedacht over voorzieningen dan wel maatregelen die kunnen worden getroffen waarbij eventuele risico's en nadelige effecten van een overstroming kunnen worden beperkt. Het betreft ook een stuk bewustwording dat bouwen in risicovolle gebieden bepaalde risico's met zich meebrengt en dat hier adequaat mee omgesprongen dient te worden. Bij de ontwikkeling van het plangebied dient rekening te worden gehouden met mogelijke overstroming(en).

Voor onderhavige ontwikkeling kan worden gedacht aan navolgende voorzieningen/ maatregelen:

- aanvullend ophogen (voor zover mogelijk) van het plangebied. In verband met de ook al hoge grondwaterstand zal dat gebeuren bij nieuwbouw.
- voldoende hoog aanbrengen vloerpeil, eventueel verhoogde drempels.
- aansluiting plangebied op dichtstbijzijnde weg zodat bereikbaarheid gewaarborgd blijft. Er komt een extra aansluiting op de Kuijerhuislaan. De Ceintuurbaan is daarmee vlakbij. Zowel te voet als per fiets of auto kan het gebied daarmee snel verlaten worden.
- zodanig inrichten gebouw zodat bij eventuele overstromingen schade zoveel mogelijk wordt beperkt (bijvoorbeeld materiaalgebruik, minder gevoelige ruimten begane grond);
- opstellen van evacuatieplan.

3.6.2 Uitgangspunten bestemmingsplan

Conform de diverse beleidsvelden zijn verschillende watertoetsen voor de nieuwbouwonderdelen van het plan doorlopen.

Verplaatsing kas

Op 7 juni 2017 is de digitale watertoets doorlopen. De watertoets is goed doorlopen. Er zijn geen uitdagingen voor hemelwater of afvalwater. Het waterschap Drents Overijsselse Delta geeft een positief wateradvies middels een verkorte procedure.

Bedrijfswoning

Op 7 juni 2017 is de digitale watertoets doorlopen. Hieruit blijkt dat er een waterbelang is. Vervolgens is de normale procedure doorlopen in verband met een kans op een hoge grondwaterstand. Hiervoor is een waterparagraaf opgesteld. Deze is op 27 juni 2017 goedgekeurd door het waterschap. Het waterschap Drents Overijsselse Delta geeft een positief wateradvies.

Zonnepark

Binnen het plan wordt een veld met zonnepanelen gerealiseerd. Deze zonnepanelen worden op het maaiveld geplaatst.

Voor het dempen van watergangen / sloten (ook die niet in beheer zijn bij het waterschap) dient altijd een Watervergunning te worden aangevraagd bij het Waterschap Drents Overijsselse Delta.

Door de uitvoering van dit plan neemt de belasting van het bestaande rioleringsstelsel niet toe. Het regenwater kan direct worden geïnfiltreerd in de bodem. Dit levert dus geen problemen op ten aanzien van de capaciteit van het rioleringsstelsel en de capaciteit van de rioolwaterzuiveringsinstallatie.

Voorkeursbeleid hemel- en afvalwater bij het afvoeren van overtollig hemelwater is het landelijk

beleid dat het afstromen hemelwater ter plaatse in het milieu moet worden gebracht, dat wil zeggen lozen in de bodem (infiltratie) of in het oppervlaktewater. Het waterschap heeft de voorkeur om het hemelwater, daar waar mogelijk, te infiltreren in de bodem.

Aangezien in dit plan het water volledig wordt geïnfiltreerd voldoet het plan aan de wensen van het waterschap.

Langs het plangebied ligt de Herfterwetering en deze heeft een keurzone. Vanaf de insteek van de Herfterwetering (SW.20.4) zal 5 meter vrijgehouden worden voor onderhoudswerkzaamheden.

Uitbreiding maatschappelijke bedrijvigheid en schaapskooi

Op 28 augustus 2017 is de digitale watertoets doorlopen. Hieruit blijkt dat er een waterbelang is.

Het waterschap is akkoord met de plannen, mits op de juiste manier omgegaan wordt met aanleghoogte, riolering en hemelwater. Hier wordt in de plannen rekening mee gehouden.

Invloed op de waterhuishouding – reactie waterschap

Binnen het bestemmingsplan ligt een deel van het beekdal van de Westerveldse Aa. Hierdoor kan in het plangebied sprake zijn van (grond)wateroverlast. Onderstaande kaart geeft een indicatie (GHG: 60 tot 80 cm – maaiveld en deels zelfs 40 tot 60 cm – maaiveld.

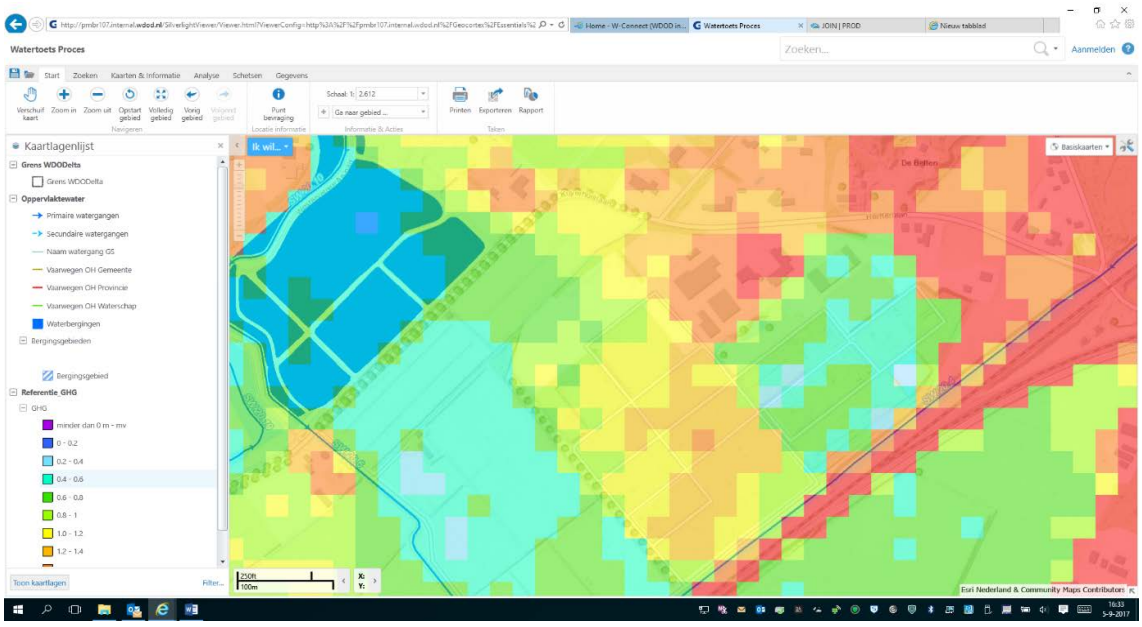

Grondwaterstanden in plangebied (WDOD)

Voor de aanleghoogte wordt een ontwateringsdiepte geadviseerd van minimaal 80 centimeter. Dit is de afstand tussen de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) en het maaiveld. Bij het bouwen zonder kruipruimte kan worden volstaan met een geringere ontwateringsdiepte.

Om wateroverlast en schade in woningen en bedrijven te voorkomen wordt geadviseerd om een drempelhoogte van 20 à 30 centimeter boven het straatpeil te hanteren. Ook voor lager, beneden het maaiveld, gelegen ruimtes (kelders, parkeergarages) moet aandacht worden besteed aan het voorkomen van wateroverlast door onder andere te voorkomen dat afstromend hemelwater vanaf het straatoppervlak naar binnen kan stromen. Bij de aanleg van kelderconstructies dient aandacht te worden geschonken aan de toepassing van waterdichte materialen en constructies.

Voor lozingen vanuit niet-inrichtingen geldt het “Besluit lozen buiten inrichtingen” (Blbi).

De voorschriften, opgenomen in de algemene regels van bovengenoemde besluiten, voldoen aan het criterium van best bestaande techniek (bbt).

Het generieke beleid ten aanzien van lozingen is opgenomen in het Handboek Water. Dit Handboek kan worden geraadpleegd via de site van Infomil.

Voor lozingen kan een melding of een vergunning noodzakelijk zijn.

Naast bovenstaande kunnen op basis van de Keur ook kwantiteitseisen aan de lozing en de bijbehorende lozingswerken worden gesteld. Hiervoor is een vergunning of een melding op basis van de Waterwet noodzakelijk.

Gezien de verschillende belangen, die meerdere partijen hebben bij het grondwater, is het beheer van het grondwater wettelijk geregeld in de Waterwet. Het waterschap is bevoegd gezag tenzij het onttrekkingen betreft t.a.v. drinkwaterwaterwinningen, bedrijfsmatige onttrekkingen >150.000m3 per jaar of koude/warmte opslag (open systeem). In deze gevallen is de provincie het bevoegde gezag.

Voor koude/warmte opslag met een gesloten systeem is de gemeente per 1 juli 2013 bevoegd gezag.

Voor kleine en kortdurende onttrekkingen kan meestal worden volstaan met een melding. Voor grote en/of langdurige onttrekkingen is een Watervergunning noodzakelijk.

Het plan bevat een rioleringscomponent, want er wordt een nieuw rioleringsstelsel aangelegd. Door de uitvoering van het bestemmingsplan neemt de belasting van het bestaande rioleringsstelsel toe. Dit levert geen problemen op ten aanzien van de capaciteit van het rioleringsstelsel en de capaciteit van zuiveringstechnische werken (rioolwaterzuiveringsinstallatie, transportleidingen en rioolgemalen).

Bij de afvoer van overtollig hemelwater is het landelijk beleid dat het afstromend hemelwater ter plaatse in het milieu moet worden gebracht, dat wil zeggen lozen in de bodem (infiltratie) of in het oppervlaktewater. Het waterschap heeft de voorkeur om het hemelwater, daar waar mogelijk, te het infiltreren in de bodem. Oppervlakkige afvoer naar de infiltratievoorziening en infiltratie via wadi's geniet daarbij de voorkeur. Als oppervlakkige infiltratie niet mogelijk is, is ondergrondse infiltratie door middel van bijvoorbeeld een infiltratieriool (IT-riool) of infiltratiekratten een optie. Als infiltratie niet mogelijk is, kan hemelwater via een bodempassage worden geloosd op oppervlaktewater. De afvoer van overtollig hemelwater uit het plangebied mag, ongeacht de toegepaste methode, niet tot wateroverlast leiden op aangrenzende percelen. Schoon hemelwater (bijvoorbeeld vanaf dakoppervlakken) kan direct worden afgevoerd naar oppervlaktewater. Speciale aandacht wordt besteed aan duurzaam bouwen en een duurzaam gebruik van de openbare ruimte om een goede kwaliteit van het afgekoppelde hemelwater te garanderen.

Wonen

3.7 Wonen

3.7.1 Huidige situatie

Op de locatie aan de Herfterlaan en Kuijerhuislaan zijn in de huidige situatie geen woningen.

3.7.2 Uitgangspunt bestemmingsplan

Op de locatie langs de Kuijerhuislaan wordt straks één bedrijfswoning gerealiseerd. De bedrijfswoning ziet toe op de veiligheid en deugdelijk gebruik van het gehele gebied. Het omvang van de woning is passend binnen het gemeentelijk beleid van bouwen in het landelijk gebied,

3.8 Milieu

In deze paragraaf wordt ingegaan op de milieuaspecten die van belang zijn bij het toekennen van bestemmingen. Tevens komt de ligging van kabels, leidingen en straalpaden aan bod.

3.8.1 Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) heeft tot doel de mensen te beschermen tegen geluidsoverlast ten gevolge van weg-, spoorweg- of industrielawaai. Op basis van deze wet dient bij het opstellen van het bestemmingsplan dan ook aandacht te worden geschonken aan het aspect "geluid". In de Wet geluidhinder is een zonering van industrieterreinen, wegen en spoorwegen geregeld. Enerzijds betekent dit dat (geluids)eisen worden gesteld aan de milieubelastende functies, anderzijds betekent dit dat beperkingen worden opgelegd aan milieugevoelige functies. De verplichting tot het uitvoeren van een akoestisch onderzoek in relatie tot het opstellen van een bestemmingsplan geldt niet indien in dat bestemmingsplan geen mogelijkheden worden geboden voor het realiseren van nieuwe woningen en andere geluidgevoelige objecten.

De Wet geluidhinder (Wgh) biedt geluidgevoelige objecten bescherming tegen (spoor)weglawaai en industrielawaai. Naast woningen zijn 'andere geluidsgevoelige gebouwen' onder de Wgh beschermd, Wat onder 'Een andere geluidsgevoelig gebouw' valt is vastgelegd in artikel 1.2 van het besluit geluidhinder (Bgh):

- Onderwijsgebouwen
- Ziekenhuizen en verpleeghuizen
- Verzorgingstehuizen
- Psychiatrische inrichtingen
- Kinderdagverblijven

Bovenstaande lijst is limitatief. Alle objecten die niet onder bovenstaande categorieën zijn te scharen, zijn geen geluidgevoelige gebouwen.

De Toren

In het plangebied is 'De Toren' gevestigd. De Torenlocatie op Herfte is een sociale instelling gericht op dagbesteding voor kinderen met autisme. De Toren biedt maximaal vijftien ontwikkelplekken voor kinderen in de (aanmeld)leeftijd van 3 tot 9 jaar, maar ook oudere kinderen worden toegelaten.

Voor kinderen met autisme is meedoen in onze samenleving niet vanzelfsprekend. De kinderen hebben een specifieke behoefte. Om deze kinderen zo veel als mogelijk zelfstandig mee te laten doen in de samenleving biedt de Torenlocatie voor deze doelgroep via dagbesteding een op maat gericht ontwikkelprogramma aan.

Via dit specifieke ontwikkelprogramma worden de kinderen onder begeleiding voorbereid om op eigen benen te staan en in de toekomst mee te komen in het reguliere arbeids- of onderwijsproces. De bedrijven die ook op Herfte zijn werken waar mogelijk mee aan de dagbesteding van de kinderen. Daarmee maakt de Toren echt onderdeel uit van de sociale

doelstelling die op Herfte wordt nagestreefd.

Net als de aanwezige en nog te realiseren gebouwen voor sociale-bedrijvigheid is de Torenlocatie is geen geluidgevoelig gebouw. De locatie is gericht op dagbesteding voor kinderen met autisme. Het zijn kinderen die op basis van een intensief op maat gemaakt dagbestedingsprogramma persoonlijk worden begeleid en voorbereid om zelfstandig te participeren in de samenleving.

Bedrijfswoning

Aangezien er een bedrijfswoning (geluidgevoelige object) in het plangebied wordt gerealiseerd, dient er akoestisch onderzoek uitgevoerd te worden. Dat is in het plan het enige geluidsgevoelige object. In de rest van de panden wordt niet permanent verbleven en deze panden herbergen tevens geen geluidgevoelige functies.

Met betrekking tot geluid veroorzaakt door het wegverkeer is in de Wet geluidhinder de verplichting opgenomen tot het verrichten van onderzoek naar de geluidsbelasting op de gevels van (nieuw geprojecteerde) woningen en andere geluidgevoelige objecten. Op grond van artikel 74 van de Wet geluidhinder (Wgh) hoofdstuk VI, afdeling 1 bevindt zich aan weerszijden van een weg een zone. Als in deze zone geluidgevoelige bebouwing wordt geprojecteerd dan dient akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd. De breedte van deze zone is afhankelijk van:

- de ligging van de weg in stedelijk of buitenstedelijk gebied;
- het aantal rijstroken.

In stedelijk gebied worden twee typen wegen onderscheiden, met aan weerszijden van de weg de volgende zonebreedtes:

- wegen met een of twee rijstroken: 200 meter;
- wegen met drie of meer rijstroken: 350 meter.

In buitenstedelijk gebied worden drie typen wegen onderscheiden, met aan weerszijden van de weg de volgende zonebreedtes:

- wegen met een of twee rijstroken: 250 meter;
- wegen met drie of vier rijstroken: 400 meter;
- wegen met vijf of meer rijstroken: 600 meter.

De volgende wegen hebben op grond van artikel 74 Wgh geen zone:

- wegen gelegen in een als woonerf aangeduid gebied;
- wegen met een maximum snelheid van 30 km/uur.

De nieuwe woning ligt niet alleen in de zonering van de dichtstbijzijnde weg. Ook het spoor is van invloed. Bij rijksinfrastructuur (zoals een spoorweg) wordt geluidszonering bepaald met behulp van een geluidsproductieplafond (GPP). Het plangebied ligt binnen de zone van de genoemde GPP. Daarmee is onderzoek naar railverkeersgeluid ook noodzakelijk.

In juni 2017 is door Windmill Milieu Management en Advies een akoestisch onderzoek naar de geluidbelasting ten gevolge van het weg- en railverkeer uitgevoerd, welke is aangevuld met wegverkeer op 31 oktober 2017. Voor het wegdeel is naast de zones namelijk ook rekening gehouden met het wegverkeer op de Kuyerhuislaan in peiljaar 2030.

In het kader van de ruimtelijke procedure is conform het gestelde in de Wet geluidhinder een onderzoek uitgevoerd naar de geluidbelasting ten gevolge van de zoneringsplichtige geluidbronnen waarvan de zone het plangebied overlapt.

De geluidbelasting is getoetst aan het stelsel van voorkeurswaarden en maximale ontheffingswaarden uit de Wet geluidhinder. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de regels van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012.

Het uitgevoerde geluidsonderzoek toont aan dat de geluidsbelasting van zowel wegverkeer en railverkeer de voorkeursgrenswaarden van de Wet geluidhinder niet overschrijden en daarmee ook voldoen aan de gemeentelijke eisen inzake geluid. Onderstaande tabel geeft dat weer. Een hogere grenswaardeprocedure hoeft niet doorlopen te worden.

Wegverkeersgeluid

Gebiedstype	Voorkeurswaarde Wgh	Grenswaarde gemeentelijk beleid	Hoogste uitkomst onderzoek
Gemengd Landelijk	48 dB	58 dB	39 dB (noordwestgevel)

Railverkeersgeluid

Gebiedstype	Voorkeurswaarde Wgh	Grenswaarde gemeentelijk beleid	Hoogste uitkomst onderzoek
Gemengd Landeljik	58 dB	68 dB	53 dB (zuidoostgevel)

Uitgaande van de minimaal vereiste geluidwering van de gevel van 20 dB op grond van het Bouwbesluit wordt voldaan aan het vereiste binnenniveau van 33 dB.

Zowel vanwege het wegverkeer als het railverkeer is er geen sprake van een relevante blootstelling (de voorkeurswaarden worden gerespecteerd). Het beschouwen van cumulatie is daarmee niet aan de orde. Alle gevels van de nieuwe woning zijn als geluidluw te beschouwen.

3.8.2 Bedrijvigheid (Wet milieubeheer)

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies.

Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Als uitgangspunt voor het bepalen van de aan te houden afstanden gebruikt de gemeente Zwolle de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" uit 2009. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke (indicatieve) richtafstand. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s)

toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het wijzigings-/bestemmingsplan mogelijk is.

De richtafstanden van de richtafstandenlijst gelden ten opzichte van het omgevingstype rustige woonwijk. Een rustige woonwijk is ingericht volgens het principe van de functiescheiding: afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies voor, langs de randen is weinig verstoring door verkeer. Een ander omgevingstype is het gemengd gebied. Binnen gemengd gebied is het mogelijk om gemotiveerd voor één of meer milieuaspecten (met uitzondering van het aspect gevaar) een kleinere afstand aan te houden dan wordt geadviseerd voor een rustige woonwijk. Onderstaande tabel geeft de relatie weer tussen milieucategorie, richtafstanden en omgevingstype.

Milieucategorie	Richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstand tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 meter	0 meter
2	30 meter	10 meter
3.1	50 meter	30 meter
3.2	100 meter	50 meter
4.1	200 meter	100 meter
4.2	300 meter	200 meter
5.1	500 meter	300 meter
5.2	700 meter	500 meter
5.3	1.000 meter	700 meter
6	1.500 meter	1.000 meter

Onderzoek bedrijfs- en milieuzonering

Sweco heeft in augustus 2017 een onderzoek gestart naar milieuzonering. Met het oog op de verschillende bestaande en te realiseren milieubelastende activiteiten (bedrijven) en gevoelige functies (woningen) is het wenselijk een analyse uit te voeren op de aanwezige milieuzoneringen. Zo wordt voldoende afstand in acht genomen tussen de milieubelastende activiteiten waardoor:

- ter plaatse van de woningen een goed woon- en leefmilieu wordt gegarandeerd;
- rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en milieuruimte van de betreffende bedrijven.

Omdat ook de mogelijkheden van het vergunningvrij uitbreiden van de woning meegenomen moeten worden in de afweging, is in deze analyse de bestemmingsgrens voor 'Wonen' als uiterste grens aangehouden en niet de uiterste situering van de gevel van een woning. In het onderzoek zijn niet alleen de bestaande woningen meegenomen. Ook met de nieuw te bouwen bedrijfswoning is rekening gehouden.

Het exacte programma van bedrijfsactiviteiten is nog niet bekend, maar ligt in het verlengde van de reeds aanwezige sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid op het terrein. Zoals een leerbedrijf voor autoherstel, houtbewerking of groenonderhoud. Het onderzoek richt zich dan ook op de mogelijkheid om binnen het ontwikkelvlak soortgelijke bedrijvigheid in categorie 3.1 toe te staan.

Er ontstaan geen overschrijdingen waardoor een goed woon- en verblijfsklimaat daarmee dus maximaal gegarandeerd is.

Uitgangspunt 'rustige woonwijk'

Uitgangspunt voor dit plan is dat de omgeving gekarakteriseerd kan worden als 'rustige woonwijk. De definitie van gemengd gebied in de VNG-publicatie is: Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden activiteiten komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven of kantoren) voor. Langs de randen (in de overgang naar mogelijke andere bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een rustig buitengebied (eventueel inclusief verblijfsrecreatie), een stiltegebied of een natuurgebied.

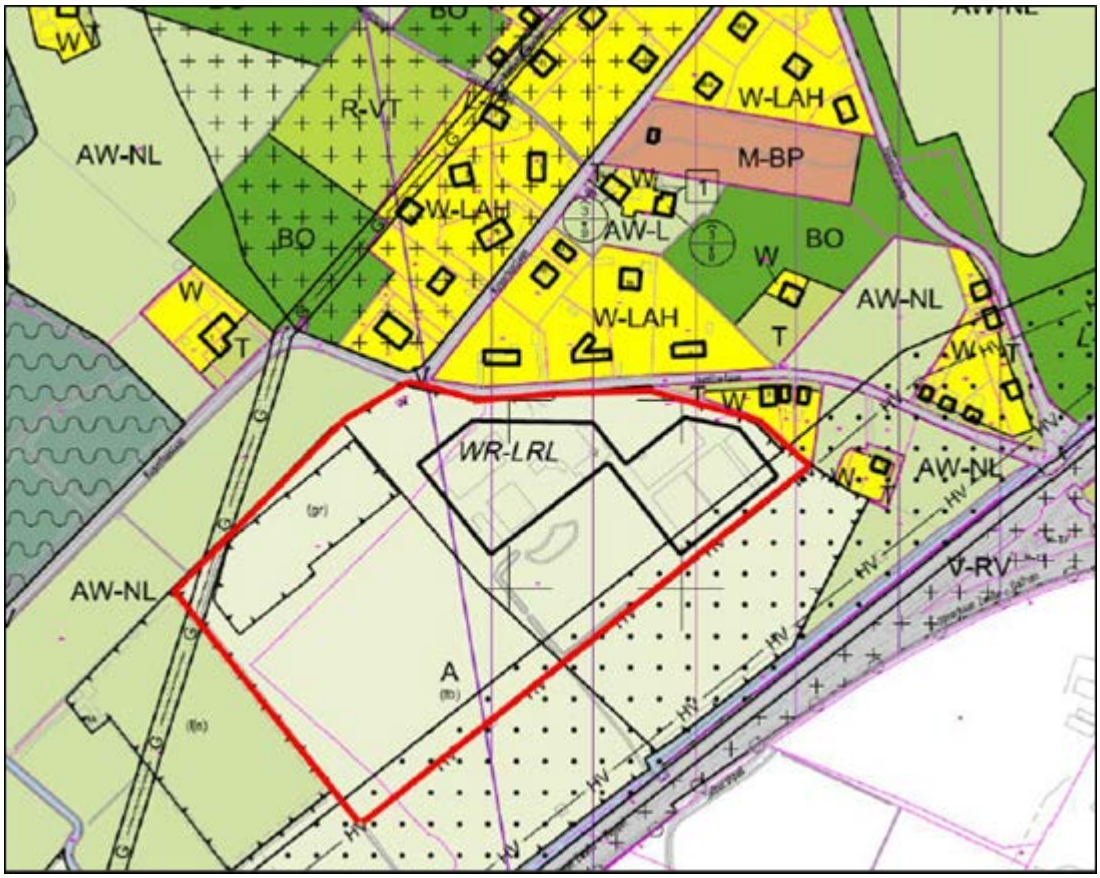

Plangebied binnen beheersverordening

Bovenstaand figuur geeft de ligging van het plangebied en de geluidsgevoelige objecten (woningen) weer, gebaseerd op de vigerende beheersverordening. Rondom en tussen de woonfuncties is te zien dat verschillende bedrijfsmatige functies in het gebied aanwezig zijn: verschillende agrarische percelen, een begraafplaats en een volkstuin. Aan de zuidzijde loopt de spoorlijn Zwolle – Groningen.

Richtafstanden

In de uitwerking van het dit bestemmingsplan is rekening gehouden met de richtafstanden die gelden voor 'rustige woonwijk'. Hierbij is ook rekening gehouden met de realisatie van de nieuwe bedrijfswoning en de drie toe te voegen kavels voor maatschappelijke bedrijvigheid.

Het bestemmingsplan voorziet in de ontwikkeling van maatschappelijke bedrijvigheid. Op de verbeelding is het gebied rond de huidige bebouwing en het omliggende terrein als Maatschappelijk aangemerkt. Het omliggende terrein is ook zo aangemerkt omdat hier ook activiteiten van de maatschappelijke bedrijven plaats kunnen vinden. Denk daarbij aan parkeren,

het vervoeren van materiaal en mogelijk kleine opslag.

Om voor een blijven goed leefklimaat voor omwonenden te zorgen is er rekening gehouden met welke minimale afstand bedrijven en activiteiten in acht moeten nemen. Al deze activiteiten zijn vastgelegd in de Staat van bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen, welke als bijlage bij de regels van dit bestemmingsplan is toegevoegd. In de verbeelding, regels en de Staat worden de volgende zones onderscheiden.

- Zone 1 : activiteiten tot en met milieucategorie 1 met een afstand van mimimaal 10 meter tot in de omgeving aanwezige milieugevoelige functies (woningen langs de Kuyerhuislaan en Herfterlaan).
- Zone 2: activiteiten tot en met milieucategorie 2 met een afstand van minimaal 30 meter tot de omgeving aanwezige milieugevoelige functies (woningen langs de Kuyerhuislaan en Herfterlaan).
- Zone 3: activiteiten tot en met milieucategorie 3.1 met een afstand van tenminste 50 meter tot de omgeving aanwezige milieugevoelige functies (woningen langs de Kuyerhuislaan en Herfterlaan).

Op deze manier is er altijd een goed woon- en leefklimaat gegarandeerd. Ook bij de drie nieuwe bouwvlakken voor de realisatie van nieuwe bedrijfsgebouwen en de bedrijfswoning is met deze afstanden rekening gehouden.

3.8.3 Luchtkwaliteit

De kern van de Wet luchtkwaliteit (titel 5.2 luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer) is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL is een bundeling maatregelen op regionaal, nationaal en internationaal niveau die de luchtkwaliteit verbeteren en waarin alle ruimtelijke ontwikkelingen/projecten zijn opgenomen die de luchtkwaliteit verslechteren.

Nederland moet vanaf 2011 voldoen aan de Europese normen voor fijnstof (PM10) en in 2015 aan de normen voor stikstofdioxide (NO2). In 2008 is daarom het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) vastgesteld. De NSL-partijen werken gebiedsgericht samen aan een scala van landelijke en lokale beheersmaatregelen, zowel fysieke maatregelen als bestuurlijke afspraken.

Naast de introductie van het NSL is de invoering van het begrip “niet in betekenende mate bijdrage” (NIBM) een belangrijk onderdeel van de Wet luchtkwaliteit.

Een project draagt NIBM bij aan de luchtkwaliteit als zowel de jaargemiddelde grenswaarde NO2 als PM10 niet meer toeneemt dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde van die stof. Dit betekent, kortweg, dat als de toename van de beide jaargemiddelde concentraties kleiner is of gelijk is aan 1,2 ìg/m3 (3% van 40 ìg/m3) een ontwikkeling kan worden beschouwd als een project die NIBM bijdraagt aan de luchtkwaliteit.

Een ruimtelijke ontwikkeling kan volgens de Wet luchtkwaliteit doorgang vinden als:

de ontwikkeling is opgenomen in het NSL;

de ontwikkeling aangemerkt wordt als een NIBM-project;

de gestelde grenswaarden van bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit niet worden overschreden;

projectsaldering wordt toegepast.

In dit plan worden een bedrijfswoning, zonnepanelen, de verplaatsing van een kas en een kleine uitbreidingsmogelijkheid voor sociaal-maatschappelijk bedrijvigheid mogelijk gemaakt.

Het plan ziet toe op het consolideren van bestaand gebruik. De bedrijven die nu gebruik maken van het terrein zijn er allemaal al langdurig gevestigd.

De drie hallen die als uitbreidingsoptie zijn opgenomen zijn in vierkante metergebruik geen aanvulling op het totale terrein. Er worden vanuit het vigerend bestemmingsplan mogelijk bouwvolume afgehaald en bij de drie hallen weer ingezet.

De invulling van de drie mogelijke bedrijfsgebouwen is nog niet bekend. Ten opzichte van de bestaande situatie zal er per saldo geen toename van bedrijvigheid plaatsvinden en zal de de aard ook niet verzwaren. Wanneer zich hier bedrijven vestigen zullen zij zich via vergunningen aan de wet- en regelgeving moeten houden.

De verkeersaantrekkende werking van het plan is daarnaast ook nihil. Daar waar in vroegere tijden de WEZO en kwekerij met zwaar materieel af en aan reed, komen nu kleine bedrijven in het gebied. Om toch zeker te zijn van eventuele effecten op eventueel meer verkeersbewegingen is de NIBM tool van het ministerie van I&M doorlopen. Uit de parkeernormen blijkt dat er straks 120 parkeerplaatsen op het terrein moeten worden aangeboden waarvan er circa 45 nieuw zijn. Uitgaande van een aanvullende circa 100 extra verkeersbewegingen per dag waarvan 5% vrachtverkeer blijkt dat er geen overschrijding van de wettelijk normen ontstaat. Zie onderstaande tabel.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie		**2017**
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		100
Aandeel vrachtverkeer		5,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in $\mu g/m^3$	0,13
	PM_{10} in $\mu g/m^3$	0,02
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in $\mu g/m^3$		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Volgens artikel 5.16, lid 1 aanhef en onder c Wm levert de realisatie van het voorliggende plan geen belemmeringen op met betrekking tot de luchtkwaliteit. Het plan is realiseerbaar zonder maatregelen aangaande luchtkwaliteit te treffen.

3.8.4 Bodemkwaliteit

Dat onderzoek is wel verricht. Hunneman Advies voerde het in 2016 uit (Verkennend bodem-, asbest- en waterbodemonderzoek op de locatie aan de Herfterlaan 2 te Zwolle, (Hunneman Milieu-Advies, 4 maart 2016, kenmerk 160036/lvh/sh). Hierbij is in de grond van het gemeentelijk gronddepot onder de aanwezige puinfundatie plaatselijk matig verhoogde gehalten aan kobalt aangetoond. Betreffende matig verhoogde gehalten worden zeer waarschijnlijk veroorzaakt door de aanwezige bovenliggende fundatielaag bestaande uit puin. Op het overige terrein zijn met uitzondering van enkele deellocaties maximaal licht verhoogde waarden aan componenten ten opzichte van de achtergrondwaarde aangetoond in de bodem (grond en grondwater). Bij het asbestonderzoek is enkel op het erfperceel een gehalte aan asbest aangetoond (5 mg/kg d.s. gewogen). Betreffend gemeten gehalte blijft ruim onder de interventiewaarde norm waarbij sprake is van een verontreiniging met asbest (100 mg/kg d.s. gewogen). Op de overige deellocaties is er geen asbest aangetoond. Het op het erfperceel plaatselijk gemeten gehalte aan asbest (5 mg/kg d.s. gewogen) veroorzaakt geen humane, ecologische en/of verspreidingsrisico's.

Uit het onderzoek blijkt dat er voor het gebied geen belemmeringen zijn vanuit het aspect bodem voor het toekomstige gebruik.

3.8.5 Externe veiligheid

Voor het plangebied is een risico-inventarisatie uitgevoerd, welke als bijlage bij de toelichting is bijgevoegd. Via de Risicokaart van Nederland zijn de ondergenoemde aspecten in beeld gebracht. Hierbij is binnen 1000 meter afstand van het plangebied gekeken naar de volgende aspecten, die van invloed kunnen zijn op het plangebied:

• transport van gevaarlijke stoffen over een weg, waterweg of spoorweg;

• luchthavens;

• inrichtingen (bijvoorbeeld (agrarische) bedrijven), BEVI-plichtige bedrijven);

• buisleidingen.

Transport gevaarlijke stoffen

Volgens de risicokaart liggen er rond het plangebied geen waterwegen of Basisnetwegen waarover significante hoeveelheden gevaarlijke stoffen worden getransporteerd.

Vlak naast het plangebied ligt een spoorweg waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Het invloedsgebied van het spoor is 4 kilometer. Het plangebied ligt hier binnen.

Het gebied ligt niet binnen het invloedsgebied van een weg.

Spoor

Het spoor heeft een PR10-6-contour op 7 meter vanaf het midden van de doorgaande sporen afstand. Het plangebied ligt daarbuiten.

Ook geldt er een plasbrandaandachstgebied. Het plasbrandaandachtsgebied ligt voor een klein deel over het plangebied. In dit deel wordt echter niet gebouwd.

Het uitgangspunt van het plan is dat er ten opzichte van de huidige situatie niet of nauwelijks toename van aantal personen is. Er is een aantal functiewijzigingen/toevoegingen, daar staat tegenover dat een deel van optionele bestaande bebouwing inkrimpt. Het groepsrisico zal naar alle waarschijnlijkheid niet met 10% of meer toenemen en een berekening van het groepsrisico is wordt niet nodig geacht. Wel moet een beperkte verantwoording van het groepsrisico worden uitgevoerd. Hierbij moet worden ingegaan op de mogelijkheden van zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid.

Inrichtingen

Binnen 1000 meter van het plangebied liggen volgens de Risicokaart twee inrichtingen met gevaarlijke stoffen. Het meest zuidelijke punt is een ammoniakkoelinstallatie waarvoor volgens de risicokaart geen afstand geldt. De installatie valt niet onder het Bevi, omdat de hoeveelheid ammoniak kleiner is dan de grenswaarde van 1500 kg. Het meer noordelijke punt is een gasontvangststation waarvoor een afstand van 15 meter geldt. Het gasontvangststation ligt op bijna een kilometer afstand van het plangebied en valt niet binnen deze 15 meter.

Ook liggen er geen luchthavens rond het plangebied.

Buisleidingen

Volgens de risicokaart ligt er over de noordwestpunt van het plangebied een buisleidingen waardoor gevaarlijke stoffen worden getransporteerd. Dit is een hogedrukaardgasleiding met een druk van 40 bar en een diameter van 8 inch. In het Handboek buisleidingen in bestemmingsplannen uit 2016 van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu staan afstanden voor het invloed gebied vanaf de leiding. De 1% letaliteitsafstand is afhankelijk van de diameter en de druk van de leiding. Het invloed gebied van deze leiding is 95 meter. De 100%-letaliteitsafstand is 50 meter. Hierin is te zien dat er binnen het 100%-letaliteitsgebied gebouwd wordt, zie onderstaande figuur.

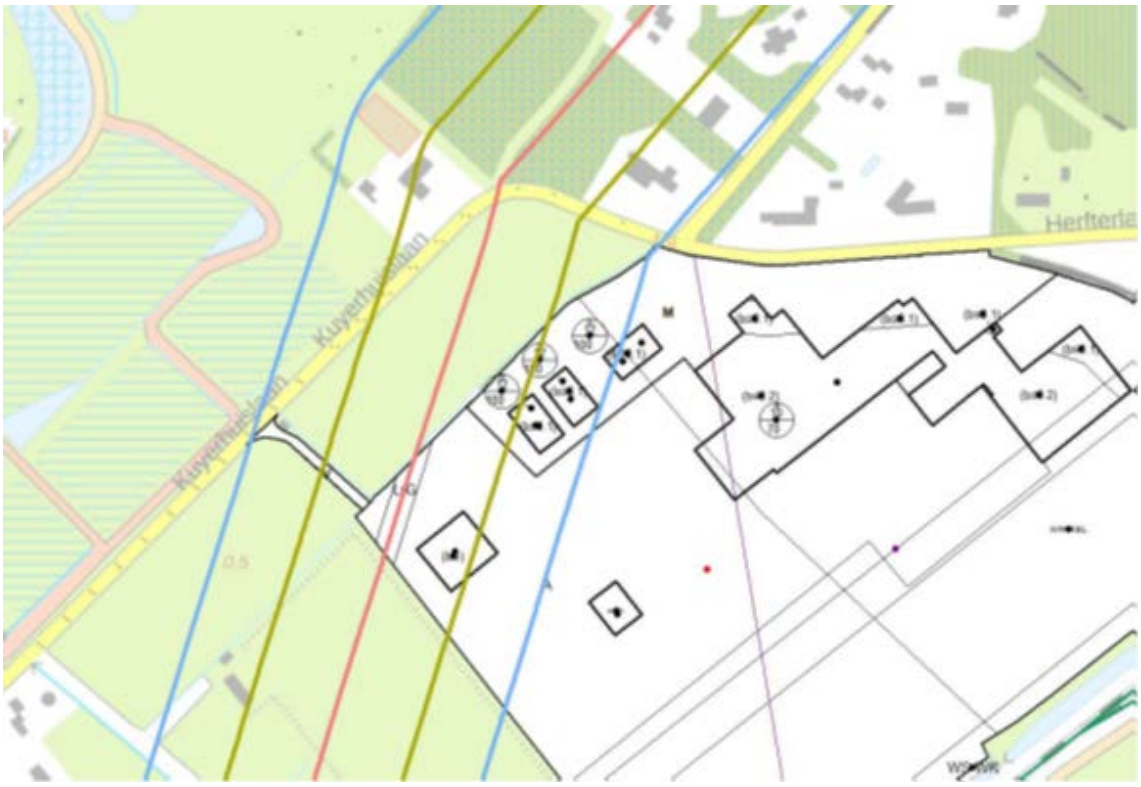

Invloedsgebieden buisleiding (Sweco)

Uit overleg met de Veiligheidsregio en Gasunie komt naar voren dat bouwen in het gebied geen problemen vormt zolang er aandacht is voor zelfredzaamheid, informatievoorziening en vluchtroutes. Een berekening van het groepsrisico is volgens de Veiligheidsregio niet nodig.

Zelfredzaamheid

Bedrijfswoning

De enkele bedrijfswoning midden op een agrarisch perceel te staan, ver van de invloedsfeer van het spoor (afstand circa 260 meter). Dit is de enige locatie waar overnacht wordt. De bewoner(s) van de woning ondersteunen de verschillende bedrijven en houden toezicht op het gebied. Zij zijn volledig zelfredzaam en er zijn voldoende vluchtwegen om per auto of te voet het gebied te verlaten.

Bedrijven en instanties

Er zijn al een aantal maatschappelijke bedrijven en instanties op de locatie van Herfte gevestigd zoals:

- een meubelmaker en houtkunstenaar;
- een sociaal leerbedrijf autoreparatie;

- een sociale onderneming in groenbeheer;
- Diverse ondersteunende kantoren;

In deze kleinschalige bestaande bedrijven is iedereen zelfredzaam.

- Een maatschappelijke organisatie gericht op dagbesteding voor kinderen met autisme. Hier zijn overdag kinderen aanwezig. Zij worden begeleid door professionele begeleiders. Het centrum is erg dicht bij de hoofdingang gelegen.

Binnenkort vestigen zich, tevens in de bestaande bebouwing:

- een sociale onderneming gericht op houtbewerking en -design. Hun cliënten en klanten zijn volledig zelfredzaam;
- een kleine smederij met een leerschool voor ontwikkeling. Hun cliënten en klanten zijn volledig zelfredzaam;
- een kleine biologische kwekerij voor zorgbehoevenden die niet of nauwelijks toegang hebben tot de reguliere arbeidsmarkt.Een zorgorganisatie is ondersteunend aan deze biologische kwekerij. Zij kijkt goed waar welke cliënten goed tot hun recht kunnen komen. De dagbesteding gaat uit van het verrichten van werk. Daarnaast zijn ook hier doorlopend professionele begeleiders aanwezig. In geval van een calamiteit zal de groep onder begeleiding in veiligheid gebracht worden.

Uitbreiding in drie hallen

Als laatste is er in het bestemmingsplan een plek opgenomen waar in de toekomst drie bedrijfshallen plaats kunnen krijgen. Hiervoor is nog geen invulling. Deze hallen staan ver af van de invloedsfeer van het spoor (circa 300 meter), er zijn verschillende vluchtwegen en er zal niet worden overnacht. Bij de realisatie en exploitatie van deze hallen worden conform de eisen en wensen van de Veiligheidsregio rekening gehouden met realisatie van een afsluitbare mechanische afzuiging.

Zonneveld

Het zonneveld is grootschalig maar slechts ten dele openbaar toegankelijk. Het zonneveld heeft eerder als bestemmingsplan de planologische procedure doorlopen. Ook toen heeft de Veiligheidsregio gereageerd. Er is toen met de Veiligheidsregio IJsselland afgesproken dat er voor de op- en aanmerkingen geen vervolgstappen hoeven worden doorlopen. Dit vanwege het feit dat er slechts af en toe enkele personen op de locatie aanwezig zullen zijn en incidenteel misschien een schoolklas. Wel zal de beheerder op de hoogte worden gesteld van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het naastgelegen spoor en wat te doen bij een eventuele calamiteit.

<u>Aan te leggen ontsluitingsweg over buisleiding</u>

Het terrein wordt aan verschillende kanten ontsloten. Ten eerste is er de bestaande ingang aan de Herfterlaan. Dit is een brede opgang die zich vertakt naar verschillende wegen en lanen in het gebied. Daarnaast wordt er een extra ontsluiting aangelegd op de Herfterlaan. Vanaf de buisleiding komen dus twee ontsluitingsroutes op de doorgaande weg uit, vanaf waar gemakkelijk de doorgaande Ceintuurbaan, maar ook de panden en kantoren op Oosterenk bereikt kunnen worden. Via het perceel van de bedrijfswoning kan ook weggevlucht worden van de buisleiding. Er lopen verschillende recreatieve paden aan de zuidzijde van het gebied. Deze lopen richting het spoor en dus van de leiding af.

De Gasunie voorziet geen problemen met de ontwikkeling maar verzoekt wel voortijdig contact wanneer er gewerkt wordt nabij de gasleiding.

Afsluitbare mechanische ventilatie

De veiligheidsregio IJsselland verzoekt om bestaande en nieuwe panden te (laten) voorzien van afsluitbare mechanische ventilatie. Bij de nieuwbouw zal hier rekening mee gehouden worden. In de bestaande panden zal bekeken worden welke opties er zijn.

Informatievoorziening

De beheerder van het zonnepark en de verschillende bedrijven en instanties die op het terrein aanwezig zijn of straks een plek krijgen zullen op de hoogte worden gebracht van het bestemmingsplan en de uitkomsten van het onderzoek naar externe veiligheid en daarmee de risico's die zij lopen en hoe ze, bij een eventueel incident, moeten en kunnen handelen.

Toetsing gemeentelijk beleid externe veiligheid

Voor "gemengd landelijk" geldt, volgens het gemeentelijk beleid: Vanwege de overwegend lage personendichtheid is de risicoruimte over het algemeen groot. Omdat dit gebiedstype een grote diversiteit in functie kent wordt de werkelijke risicoruimte bepaald door locatiespecifieke omstandigheden.

Onderstaande tabel vat de doelstellingen rond externe veiligheid in Gemengd Landelijk gebied samen, gericht op de locatie specifieke kenmerken.

Fysieke omgeving	Hulpverleningsniveau	Zelfredzaamheid
Personendichtheid is laag	Ceintuurbaan en Oosterenk nabij, aanrijtijden hulpverlening daardoor kort	Hoge zelfredzaamheid van meeste groepen (kinderen aanwezig, maar hoge mate van professionaliteit organisaties die op het terrein gevestigd zijn)
Verblijftijd werkenden alleen tijdens kantooruren, waardoor personendichtheid in nachtperiode (kwestbare periode) gering is	Goede bereikbaarheid spoor voor hulpdiensten	Voldoende en meerdere vluchtroutes (zowel te voet als per auto)
Alleen overnachting in nieuwe woning		
Alleen open voor recreanten in dagperiode		
Nieuwbouw ver van spoor		

Hoogte groepsrisico

Voor dit gebiedstype geldt dat een overschrijding van de oriëntatiewaarde niet is toegestaan tenzij dit vanuit locatiespecifieke kenmerken en maatregelen te verantwoorden is. Een beperkte toename van het groepsrisico is mogelijk afhankelijk van het huidige niveau en de locatiespecifieke kenmerken en maatregelen.

Gebiedseigen risicobronnen

Binnen dit gebiedstype geldt dat er geen plek is voor risicovolle activiteiten. Een uitzondering wordt gemaakt voor kleine risicovolle activiteiten waarvan de PR 10-6 contour binnen de inrichtingsgrens blijft en die geen invloed op het groepsrisico hebben. Deze zullen niet op de locatie worden gefaciliteerd.

3.8.6 Kabels, leidingen en straalpaden

Leidingen

In het plangebied is een leiding van Gasunie gelegen van 40 bar. Over deze leiding wordt de

ontsluitingsweg aangelegd. Gasunie heeft aangegeven als voor start aanleg overleg gevoerd wordt met Gasunie en de leiding door de aanleg niet verstoord wordt, de weg aangelegd kan worden.

Ook de hoogspanningskabels aan de zuidzijde van het gebied hebben zones. Er zijn bomen geprojecteerd binnen de belemmerde strook. Op dit moment is er sprake van een bestaande boomkwekerij met meer dan 3000 bomen onder de hoogspanningsleidingen. En de bomen die er blijven staan zijn bomen die onder de 4 meter zullen blijven omdat er rekening gehouden is met het feit dat 12 meter vrij moet blijven tussen het hoogste grondobject en de onderste hoogspanningsleiding.

In het bestemmingsplan moet voor wat betreft bovengrondse hoogspanningslijnen bij nieuwe situaties, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, vermeden worden dat gevoelige bestemmingen binnen de magneetveldzone van 0,4 microTesla komen te liggen. Bestemmingen waar kinderen (tot 15 jaar) langdurig kunnen verblijven worden aangemerkt als gevoelig. Het gaat hierbij specifiek om woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen. "Zoveel als redelijkerwijs mogelijk" houdt in dat er een zorgvuldige afweging dient plaats te vinden tussen voor- en nadelen van het besluit en dat de specifieke lokale omstandigheden ertoe kunnen leiden dat er besloten wordt om dergelijke functies toch binnen de zone toe te staan. Gemeenten, provincies en het rijk moeten hierbij hun eigen verantwoordelijkheid nemen bij het maken van keuzen.

Op de website van het RIVM is een atlas opgenomen waarin indicatieve zones voor magneetvelden van alle bovengrondse hoogspanningslijnen zijn opgenomen. De indicatieve zones zijn de meest ruime afstanden waar rekening mee moet worden gehouden. In het geval van Herfte is dat een zone van 50m. Binnen deze zone worden geen nieuwe ontwikkelingen gepland.

3.8.7 Klimaatbestendigheid

Het plan wordt klimaatbestendig ingericht en opgepakt. Zo wordt rekening gehouden met hogere waterstanden in het gebied, Daarom wordt bijvoorbeeld de bedrijfswoning al op een terp gebouwd. Het plan wordt daarnaast groener dan dat het nu is. De uitgestrekte kweekvelden en asfaltverharding van de opslag van de WEZO worden met lanen, boskamers en een parkachtige structuur groener gemaakt door mede gebruik te maken van de bestaande bomen uit de kwekerij. Dit voorkomt hittestress in het gebied. Ook aan meer regenwater is gedacht. Water kan in de parkachtige structuur vrij aflopen en intrekken, zelfs beter dan nu omdat er veel aangesloten verharding verwijderd zal worden. Voor extreme neerslag is een extra vijver bedacht. Niet alleen brengt deze de historische structuur van het gebied terug, maar deze kan ook zorgen voor berging tijdens extreme regenval.

Daarnaast wordt in duurzaamheid geïnvesteerd door de aanleg van acht hectare zonneveld.

Daar waar mogelijk wordt nieuwbouw klimaatbestendig ontworpen en gebouwd.

3.8.8 Vormvrije m.e.r.

In bijlage C en D van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast dient het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na te gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling.

Deze omstandigheden betreffen:

- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Realisatie van projecten met zonne-energie worden niet in het Besluit milieueffectrapportage genoemd. Wel leidt het project tot de herinrichting van een stuk landelijk gebied. Het zonnepark blijft echter ruimschoots onder de drempelwaarde voor landinrichtingsprojecten uit het Besluit m.e.r. (125 ha). Ook het aantal te houden dieren (schapen) blijft ver onder de drempelwaarden van 2000 stuks.

Gelet op de omvang van het totale project (circa 15 hectare), de kenmerken van het project (zonnepark, sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid en landschapsinrichting) en de aard van de effecten (zeer beperkt), wordt geconcludeerd dat het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling of het doorlopen van een m.e.r.-procedure niet aan de orde is.

De uitgewerkte vormvrije m.e.r. is opgenomen als bijlage van deze toelichting.

Hoofdstuk 4 Juridische aspecten

4.1 Inleiding

Dit bestemmingsplan is gemaakt conform het 'Handboek bestemmingsplannen Zwolle' versie 21. Dit handboek is gebaseerd op de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen SVBP2012, zoals vastgelegd in de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012.
De regels zijn binnen de systematiek van de SVBP2012 aangepast aan de Zwolse situatie en uitgebreid met extra standaardbestemmingen, waaraan in Zwolle behoefte is. De regels van Standaard bestemmingsplan Zwolle zijn voor zover nodig op hun beurt weer aangepast aan specifieke situaties in het plangebied van het bestemmingsplan Standaard bestemmingsplan Zwolle.

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende hoofdstukken:

- **Hoofdstuk 1 Inleidende regels;**
- **Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels;**
- **Hoofdstuk 3 Algemene regels;**
- **Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels.**

Gevolgd door de volgende bijlagen:

- **Bijlage 1 Landschappelijk inrichtingsplan**
- **Bijlage 2 Staat van bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen;**

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

De inleidende regels zijn van algemene aard en bestaan uit de volgende regels:

Artikel 1 Begrippen;

Artikel 2 Wijze van meten.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Toelichting op de regels voor de enkelbestemmingen:

Het gehele plangebied is onderverdeeld in enkelbestemmingen. Dit in tegenstelling tot een bestemming die andere bestemmingen als dubbelbestemming overlapt. De dubbelbestemmingen behoeven niet in het gehele plangebied voor te komen.

Een enkelbestemming kan in het plangebied op één plaats, maar ook op meerdere plaatsen voorkomen. De bij deze bestemmingen behorende regels zijn per bestemming in een apart artikel ondergebracht.

Alle regels die op een bepaalde bestemming van toepassing zijn, worden zoveel mogelijk in de bestemmingsregels zelf geregeld. Op deze wijze wordt bij de digitale versie van het plan bij het aanklikken op adres of bestemmingsvlak zo veel mogelijk informatie gegeven zonder dat er verder doorgeklikt behoeft te worden.

De opbouw van een bestemmingsregel is als volgt:

1. Bestemmingsomschrijving;

2. Bouwregels;
3. Nadere eisen;
4. Afwijken van de bouwregels;
5. Specifieke gebruiksregels;
6. Afwijken van de gebruiksregels;
7. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
8. Wijzigingsbevoegdheid.

Per bestemmingsonderdeel wordt hierna een korte toelichting wordt gegeven.

1. Bestemmingsomschrijving:

In de bestemmingsomschrijving wordt een nadere omschrijving gegeven van de aan de gronden toegekende functie(s). De hoofdfunctie wordt als eerste genoemd. Indien van toepassing, worden ook aan de hoofdfunctie ondergeschikte functies mogelijk gemaakt. De ondergeschiktheid wordt aangegeven door de zin 'met daaraan ondergeschikt'. De ondergeschikte functies staan ten dienste van de hoofdfunctie in de bestemming. De bestemmingsomschrijving is niet alleen functioneel maar bevat ook inrichtingsaspecten.

2. Bouwregels:

In de bouwregels worden voor alle bouwwerken de van toepassing zijnde bebouwingsregels geregeld.

Bij woningen wordt een onderscheid gemaakt tussen 'hoofdgebouwen', 'bijbehorende bouwwerken' en 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zonder dak'. Een 'bijbehorend bouwwerk' is een 'uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel een functioneel met een zich op het zelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak'. Deze definitie is gelijk aan de definitie in het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Voor de andere functies geldt dat er meestal geen sprake is van 'bijbehorende bouwwerken'. Bij deze functies wordt dan alleen gebruik gemaakt van de begrippen 'gebouwen' en 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde'.

De maatvoering waaraan een (hoofd)gebouw, bijbehorend bouwwerk c.q. bouwwerk, geen gebouw zijnde, dient te voldoen wordt in deze regel opgenomen. De maximum goothoogte en maximum bouwhoogte worden in meters weergegeven, de dakhelling in graden.

De hoogte van de gebouwen wordt op de kaart aangegeven, indien er geen uniforme hoogteregels voor de gehele bestemming van toepassing zijn. Dit wordt in de verbeelding op papier van het plan gedaan door middel van een symbool in de vorm van een rondje verdeeld in een matrix met 2 of 3 vlakken. Linksboven staat bijvoorbeeld de maximum goothoogte in meters vermeld, rechtsboven de maximum bouwhoogte in meters en onderaan staat zo nodig het maximum bebouwingspercentage aangegeven. Het symbool is gekoppeld aan het bouwvlak, of indien er geen bouwvlak aanwezig is, aan het bestemmingsvlak.

3. Nadere eisen:

Op grond van artikel 3.6, eerste lid onder d, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) kan in het bestemmingsplan worden bepaald dat door burgemeester en wethouders nadere eisen kunnen worden gesteld. Het betreft hier nadere eisen ten behoeve van bepaalde doorgaans kwalitatief omschreven criteria, zoals stedenbouwkundig beeld, woonsituatie, en verkeersveiligheid. De nadere eisenregeling biedt de mogelijkheid om in concrete situaties in het kader van het verlenen van een omgevingsvergunning sturend op te treden door het stellen van nadere eisen. De criteria zijn in de bepaling van nadere eisen zelf opgenomen.

De procedure voor het stellen van nadere eisen is in deze bestemmingsregels omschreven in Hoofdstuk 3 Algemene regels Artikel 91 Algemene procedureregels.

4. Afwijken van de bouwregels:

Op grond van artikel 3.6, eerste lid onder c, van de Wro kan in het bestemmingsplan worden bepaald dat bij een omgevingsvergunning van het bestemmingsplan kan worden afgeweken. In deze bepaling wordt een opsomming gegeven van de bouwregels waarvan kan worden afgeweken. Een afwijkingsmogelijkheid van de bouwregels wordt alleen opgenomen, indien dit noodzakelijk wordt geacht in verband met het gewenste beleid en het een afwijking of verduidelijking betreft van de algemene afwijkingsregels. De criteria zijn in de afwijkingsregel zelf opgenomen.

De procedure voor het afwijken van de bouwregels is omschreven in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

5. Specifieke gebruiksregels:

In artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wabo wordt aangegeven dat het verboden is zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met het bestemmingsplan. Ter verduidelijking worden in een aantal bestemmingen in de specifieke gebruiksregels specifieke vormen van gebruik met name uitgesloten. Dit zijn gebruiksvormen, waarvan het op voorhand gewenst is aan te geven dat deze in ieder geval niet zijn toegestaan.

6. Afwijken van de gebruiksregels:

Bij specifieke gebruiksregels wordt in een aantal bestemmingen een daarop gerichte afwijkingsbevoegdheid opgenomen. Bij zo'n specifieke afwijkingsbevoegdheid zijn ook hier de criteria opgenomen. Ook deze afwijkingsbevoegdheid is gebaseerd op artikel 3.6, eerste lid onder c, van de Wro

De procedure voor het afwijken van de gebruiksregels is omschreven in de Wabo.

7. Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden:

Door het opnemen van de eis voor een omgevingsvergunning overeenkomstig artikel 2.1, eerste lid onder b, van de Wabo, kunnen specifieke inrichtingsactiviteiten aan een omgevingsvergunning worden verbonden. Het betreft het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden. Het bouwen wordt niet aangemerkt als zo'n inrichtingsactiviteit. De eis voor een dergelijke omgevingsvergunning wordt opgenomen om extra bescherming aan een specifieke waarde van de bestemming te bieden, zoals de landschappelijke of cultuurhistorische waarde. De eis voor deze omgevingsvergunning wordt met de criteria voor vergunningverlening in de bestemmingsregel opgenomen.

8. Wijzigingsbevoegdheid:

Het gaat hier om een specifieke op een bepaalde bestemming gerichte wijzigingsbevoegdheid als bedoel in artikel 3.6, eerste lid onder a, van de Wro. Hierin wordt aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid gegeven om de betreffende bestemming op de aangegeven punten te wijzigen.

Op het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid is de Uniforme openbare voorbereidingsprocedure (Uov) van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing.

Toelichting op dubbelbestemmingen

Een dubbelbestemming wordt opgenomen in een bestemmingsplan wanneer er sprake is van twee functies die onafhankelijk van elkaar op dezelfde plaats voorkomen. Het opnemen van een dubbelbestemming zorgt met het oog op een specifiek belang voor bescherming van het betreffende gebied. Het betreft in dit plan:

Artikel 6 Leiding – Gas

Artikel 7 Hoogspanningsverbinding

Artikel 8 Landschap reliëf

Artikel 9 Waterstaat – Waterkering

Deze bestemmingen liggen als het ware over de reguliere (enkel)bestemmingen heen. De

bestemmingsomschrijving van de dubbelbestemming geeft aan dat de gronden, naast de andere aan die gronden gegeven (enkel)bestemmingen, mede voor deze dubbelbestemming zijn bestemd.

De opbouw van een dubbelbestemmingregel is dezelfde als die van een (enkel)bestemmingsregel, maar alleen die regels worden ter aanvulling opgenomen die noodzakelijk zijn. De regels in de dubbelbestemming geven de verhouding van de enkelbestemming ten opzicht van de dubbelbestemming aan.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

In de algemene regels zijn de volgende regels in onderstaande volgorde opgenomen:

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

Artikel 11 Algemene aanduidingsregels luchtvaartverkeerzone

Artikel 12 Algemene afwijkingsregels

Artikel 13 Algemene wijzigingsregels

Artikel 14 Overige regels

Artikel 15 Algemene procedureregels

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 16 Overgangsrecht

Artikel 17 Slotregel

In dit laatste hoofdstuk komen de overgangsregels en de slotbepaling aan de orde.

BIJLAGEN BIJ DE REGELS:

- Bijlage 1 Landschappelijk inrichtingsplan
- Bijlage 2 Staat van bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen;

4.2 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

Hierin worden de in de regels gebruikte begrippen gedefinieerd. Ze zijn alfabetisch gerangschikt met

uitzondering van de begrippen plan en bestemmingplan die als eerste zijn genoemd.

Het doel van deze regels is om misverstanden of verschillen in interpretatie te voorkomen. Dit als aanvulling op de gevallen waarbij het woordenboek van Van Dale geen uitsluitsel geeft.

Artikel 2 Wijze van meten

Dit is de handleiding voor de manier van meten van diverse in het plan bepaalde maten.

Bestemmingsregels

4.3 Bestemmingsregels

Hierna wordt - voor zover nog nodig - een toelichting op een aantal artikelen van de bestemmingsregels gegeven:

Artikel 3 Agrarisch

De voor agrarisch bestemde gronden zijn bestemd voor agrarisch gebruik. Op deze gronden zijn het houden en laten grazen van dieren, voortbrengen van beplantingsgewassen en het telen van gewassen als gebruik toegestaan. Tevens maakt de bestemming een nieuwe bedrijfswoning en een onderkomen (schaapskooi) op het terrein mogelijk. Ondergeschikt is een recreatieve functie toegestaan, wat de mogelijkheid biedt voor het op recreatieve wijze inrichten van het gebied.

Artikel 4 Maatschappelijk

Dit betreft een zowel een conserverende als ontwikkelingsgerichte bestemming. De bestemming staat gebouwen voor sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid en voor dagbesteding toe, waarbij de reeds bestaande bouwvlakken al dan niet gewijzigd conserverend worden vastgelegd. De maximale bouwhoogte bedraagt 10 meter waarbij maximaal 70% van het totale bouwvlak bebouwd mag worden. Daarnaast worden binnen de bestemming drie nieuwe bouwvlakken mogelijk gemaakt voor de realisatie van nieuwe bedrijfsgebouwen. Hier geldt een maximale bouwhoogte van 8 meter en bebouwingspercentage van 100%. Tevens is er zonering opgenomen om een goed woon- en leefklimaat van omwonenden te garanderen.

Artikel 5 Verkeer – Erftoegangsweg

Deze bestemming is opgenomen voor het verkeers- en verblijfsgebied met een erftoegangsfunctie. Het heeft een inrichting gericht op gemengd verkeer in een 30 kilometer gebied. Behalve de rijbanen zelf worden ook de bijbehorende bermen, voetpaden, fietspaden en parkeerplaatsen in de bestemming opgenomen. Ook groenvoorzieningen zijn als onderdeel van de verblijfsfunctie mogelijk in deze bestemming.

Artikel 6 Leiding – Gas

De dubbelbestemming 'Leiding - Gas' dient ter bescherming van de ter plaatse aanwezige hogedruk gasleiding in beheer van de Gasunie. Binnen deze bestemming mogen gronden niet in gebruik zijn op een manier die in strijd is met het beheer van de leidingen. Ter plaatse mogen geen bouwwerken worden opgericht en mag geen bewerking van de bodem plaatsvinden tenzij die uitgezonderd is van de aanlegvergunningplicht.

Artikel 7 Leiding – Hoogspanningsverbinding

De mede tot 'Leiding - Hoogspanningsverbinding' bestemde gronden zijn bedoeld voor de instandhouding en het beheer van de aanwezige bovengrondse hoogspanningsleiding in het plangebied. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd. De bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 65 meter

Artikel 8 Waarde – Landschap reliëf

De voor 'Waarde - Landschap reliëf' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud en het herstel van het reliëf van het landschap dat ter plaatse aanwezig is; Deze bestemming is opgenomen om het behoud en herstel van het reliëf in het landschap te beschermen.

Artikel 9 Waterstaat – Waterkering

Bouwwerken ten behoeve van andere bestemmingen, welke met deze dubbelbestemming 'Artikel 9 Waterstaat - Waterkering' samenvallen, mogen uitsluitend worden gebouwd met toepassing van een afwijking, mits geen afbreuk wordt gedaan aan de waterstaatsbelangen en vooraf advies is ingewonnen van de waterstaatsbeheerder. Naast deze dubbelbestemming blijft de keur van het waterschap Groot Salland onverkort van kracht. Op grond van de keur is voor een aantal werken en werkzaamheden een watervergunning van het waterschap nodig. Ter voorkoming van dubbele regelgeving en bevoegdheidsconflicten en ter voorkoming van een onnodig star en bij een wijziging van de keur snel verouderend bestemmingsplan zijn de voorschriften van de keur niet in het bestemmingsplan opgenomen. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning ten behoeve van een andere (dubbel)bestemming dienen niet alleen de belangen van deze bestemmingen te worden afgewogen, maar ook de waterstaatsbelangen. Voor werken en werkzaamheden met betrekking tot het aanbrengen van rivier- en kanaalverlichting, bebakeningvoorwerpen en waterstandsignalerende apparatuur is geen omgevingsvergunning nodig.

4.4 Algemene regels

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

De anti-dubbeltelregel moet op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) worden opgenomen om bijvoorbeeld te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen en bouwwerken niet meer dan een bepaald deel van een perceel mogen beslaan, het opengebleven terrein niet nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld. Bij een omgevingsvergunning kan hiervan worden afgeweken, indien anderszins in voldoende ruimte kan worden voorzien. Ten slotte kan bij een omgevingsvergunning worden afgeweken in bijzondere omstandigheden, onder andere op basis van criteria van de “Regeling Parkeernormen 2016”.

Artikel 11 Algemene aanduidingsregels luchtvaartverkeerszone

Ter plaatse van de aanduiding 'luchtvaartverkeerzone' zijn de gronden, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede aangewezen voor militaire zaken in de vorm van een militaire laagvliegroute, waar in afwijking van de algemene minimum vlieghoogte van 300 meter door militaire vliegtuigen mag worden gevlogen op een hoogte van minimaal 75 meter boven obstakels met een navigatietolerantie van 1853 meter aan weerszijden van de as van de route. De bouwhoogte van bouwwerken binnen deze aanduidingszone mag niet meer bedragen dan 40 meter.

Artikel 12 Algemene afwijkingsregels

In deze regels is als eerste de op grond van vaste jurisprudentie vereiste algemene afwijking in de vorm van de zogenaamde 'toverformule' opgenomen. Bij een omgevingsvergunning moet van het gebruiksverbod worden afgeweken, indien strikte toepassing zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

Daarnaast wordt in deze regels de bevoegdheid gegeven om bij een omgevingsvergunning af te wijken van bepaalde in het bestemmingsplan geregelde onderwerpen. Hierbij gaat het om afwijkingsregels die gelden voor alle bestemmingen in het plan. Deze regels zijn niet van toepassing, indien en voor zover er specifieke in de bestemming zelf geregelde afwijkingsregels van toepassing zijn. Ten slotte zijn de criteria voor de toepassing van deze afwijkingsregels hier opgenomen.

Artikel 13 Algemene wijzigingsregels

Deze regel maakt het mogelijk de bestemming 'Verkeer - Erftoegangsweg', onder in deze regel omschreven voorwaarden zodanig te wijzigen dat de situering en de vorm van de in het plan aangegeven bouwvlakken met bijbehorende tuinen, erven, wegen en groenvoorzieningen worden gewijzigd dan wel nieuwe bouwvlakken met bijbehorende tuinen, erven, wegen en groenvoorzieningen worden aangegeven.

Artikel 14 Overige regels

Dit artikel voorziet in de regeling dat wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid waarbij moet worden voldaan aan de parkeeropgave zoals neergelegd in de 'Regeling Parkeernormen 2016'.

Artikel 15 Algemene procedureregels

Hierin wordt de standaardprocedure bij Zwolse bestemmingsplannen voor de voorbereiding van een besluit tot het stellen van een nadere eis beschreven.

4.5 Overgangs- en slotregels

Artikel 16 Overgangsrecht

Het overgangsrecht is vastgelegd in de vorm zoals in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is

voorgeschreven. Tevens is een hardheidsclausule opgenomen in de vorm van persoonsgebonden overgangsrecht op de wijze zoals door de regering bij de totstandkoming van het Bro werd aanbevolen.

Artikel 17 Slotregel

Als laatste wordt de slotregel opgenomen. Deze regel bevat zowel de aanhalingstitel van het plan, de aanhalingstitel van de regels van het plan als de vaststellingsregel van het plan.

4.6 Bijlagen

Bijlage 1 Landschappelijk inrichtingsplan

Het landschappelijk inrichtingsplan hoort bij de bestemming 'Agrarisch' en geeft de uitgangspunten weer waaraan de landschappelijke inpassing van het plan dient te voldoen.

Bijlage 2 Staat van bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen;

De staat van bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen is een algemene staat die toegepast wordt bij bestemmingsplannen van de gemeente Zwolle. De staat is gebaseerd op het VNG-rapport 'Bedrijven en milieuzonering' van maart 2009. De staat behoort bij de bestemming Maatschappelijk.

De staat maakt als Staat van bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen onderdeel uit van de regels en daardoor heeft zij rechtstreekse werking. Een niet in de staat genoemd bedrijf kan dus niet worden gevestigd, evenmin als een wel genoemd bedrijf, dat als niet toelaatbaar staat aangegeven. Een zodanig bedrijf kan in een concreet geval qua aard en invloed op de omgeving toch wel aanvaardbaar zijn. Daarom is voorzien in een afwijking voor gelijkwaardige bedrijven. De formulering is afgestemd op de eisen die de jurisprudentie daaraan stelt.

In Staat van bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen is voorafgaand aan de staat een algemene verklaring van de opzet van de staat en de betekenis van de gebruikte afkortingen opgenomen.

4.7 Handboek

Dit bestemmingsplan is vervaardigd conform de richtlijnen van het 'Handboek bestemmingsplannen Zwolle' versie 21.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Indien sprake is van een of meerdere aangewezen bouwplannen in de zin van artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening, in combinatie met een planologische maatregel is afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening (Grondexploitatiewet) van toepassing. Dit houdt in dat de gemeenteraad een exploitatieplan dient vast te stellen tenzij middels gemeentelijke gronduitgifte dan wel, of in combinatie met, een anterieure overeenkomst de kosten in de grondexploitatie anderszins verzekerd zijn en, indien noodzakelijk, er afspraken zijn gemaakt over een tijdvak, fasering en locatie-eisen.

De kosten in verband met het uitvoeren van het bestemmingsplan komen met uitzondering van de kosten voor het aanleggen van het fietspad dat in het plan is voorzien, voor rekening van de initiatiefnemer. De initiatiefnemer heeft voldoende aannemelijk gemaakt het risico ten aanzien van de exploitatie van de in het bestemmingsplan voorziene ontwikkeling te kunnen dragen. De kosten voor het realiseren van het fietspad dat in het plan is voorzien komen voor rekening van de gemeente.

De gemeentelijke kosten in verband met de procedure die moet leiden tot het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan worden middels een anterieure overeenkomst tussen de gemeente en initiatiefnemer voor rekening van de initiatiefnemer gebracht . In deze anterieure overeenkomst zal ook een planschadeverhaalsbepaling worden opgenomen. Hiermee wordt gewaarborgd dat eventueel te vergoeden planschade voor rekening van de initiatiefnemer komt. Ook overige kosten die de gemeente maakt in verband met onderhavige bestemmingsplan worden middels de anterieure overeenkomst voor rekening van de initiatiefnemer gebracht. Het vaststellen van een exploitatieplan is derhalve niet noodzakelijk.

De gronden in het plangebied zijn grotendeels in eigendom bij de initiatiefnemer. De gronden zijn voor een klein deel in eigendom bij een derde. Voor zover de gronden in het plangebied in eigendom van deze derde zijn, is er bij deze derde de bereidheid de betreffende gronden in een grondruil te betrekken danwel te verkopen en de betreffende gronden vervolgens in eigendom over te dragen aan de initiatiefnemer.

Conclusie

Het vaststellen van een exploitatieplan door de raad blijft achterwege, omdat met het aangaan van een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer de kosten van de grondexploitatie anderszins verzekerd zijn (art 6.12, tweede lid, sub a). Ook is de economische uitvoerbaarheid van het project voldoende aangetoond.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 Overleg met de buurt

Er is intensief contact geweest met de buurt en omwonenden. Al sinds het begin van de plannen, begin 2016, zijn er diverse inloop- en informatiemomenten geweest. In de verschillende overleggen traden de initiatiefnemers in gesprek met de buurt en omgeving en werden de plannen gepresenteerd. De overleggen en informatiemomenten zijn allemaal goed verlopen waarbij er positief op de plannen is gereageerd. Van deze bijeenkomsten is een verslag opgesteld. Deze is als bijlage toegevoegd bij deze toelichting.

5.2.2 Uitkomsten overleg

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is bepaald welke procedure op de voorbereiding van een bestemmingsplan van toepassing is. Zoals bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit Ruimtelijke Ordening Eerst dient vooroverleg met de zogenaamde overlegpartners plaats te vinden, waarna de formele procedure kan starten. Een kennisgeving van de terinzagelegging is via elektronische weg gezonden aan 7 overlegpartners. Van alle partijen is een reactie ontvangen (Ministerie van Defensie, Provincie Overijssel, Veiligheidsregio IJsselland, Waterschap Drents Overijsselse Delta, Prorail, Tennet en Gasunie).

Als bijlage bij dit bestemmingsplan is als bijlage een vooroverlegnota bijgevoegd die betrekking heeft op de vooroverlegrecaties op het voorontwerp van dit bestemmingsplan.

Buitengebied, Herfterlaan 2 - 2018

Inhoudsopgave

Bijlagen bij de toelichting		**3**
Bijlage 1	**Landschapsontwerp ontwikkeling Buitengebied Herfterlaan 2**	**4**
Bijlage 2 def	**Landschapsplan ontwikkeling buitengebied herfterlaan 2 Zwolle -**	**6**
Bijlage 3	**Visiekaart Buitengebied Herfterlaan 2**	**15**
Bijlage 4	**Notitie Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving**	**17**
Bijlage 5	**Vormvrije m.e.r.-beoordeling**	**33**
Bijlage 6	**Geluidsonderzoek spoor en weg**	**39**
Bijlage 7	**Notitie Milieuzonering**	**66**
Bijlage 8	**Quick Scan EV Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018**	**81**
Bijlage 9	**Bodemadvies Herfterlaan gemeente Zwolle maart 2016**	**96**
Bijlage 10	**Bodemonderzoek Herfte Hunneman def maart 2016**	**102**
Bijlage 11	**QS Natuur**	**128**
Bijlage 12	**Verkeerskundig ontwerp aansluiting Kuyerhuislaan**	**147**
Bijlage 13	**Studie landschappelijke inpassing Zonneakker**	**149**
Bijlage 14	**Landschappelijk inpassingsplan Zonneakker**	**158**
Bijlage 15	**Ruimtelijke inpassing Zonneakker in omgeving**	**160**
Bijlage 16	**Verslag informatiebijeenkomsten plannen WEZO**	**162**
Bijlage 17	**Vooroverleg nota Bestemmingsplan**	**170**

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 Landschapsontwerp ontwikkeling Buitengebied Herfterlaan 2

BUITENGOED HERFTE

landschapsplan
plattegrond

schaal 1 : 2000 / A2

LEGENDA

- boslanen - Linde
- veldlanen - Zuileiken
- boomvakken - Acacia's
- bomen in groepen - Esdoorns
- bosplantsoen
- hagen - meidoornhagen
- boomgaard - sierappels, etc.
- grasland, met hoge zomen naar aangrenzende vegetatie
- nieuwbouw
- voetpaden - halfverharding
- voet- fietspaden - halfverharding
- wegen - elementverharding
- parkeerplaatsen - halfverharding
- landhekken

wegprofiel 3,5m met 2x 0,5m verharde berm;
ca. 120 parkeerplaatsen;
beheerderswoning met 3 parkeerplaatsen;
bomen voor zover aanwezig op de kwekerij

hoger, gesloten en droog
(dekzandgebied, rivierduinen)

boskamers

bedrijvenkern

lanenstructuur

open percelen

laag, open en vochtig
(rivieroverstromingsvlakte)

milieuzone

milieuzone

toegangshek

nieuwe hoofdtoegang met laanbomen en grasberm

bestaand sociaal maatschappelijke bedrijvigheid

ruimtereservering sociaal maatschappelijke bedrijvigheid

kassen

kassen

bestaande woning

bestaande schuur

stal

gras voor (zoom)vegetatie naar hogere(ruige) vegetatie

boomgaard

schaapskooi en uitzetpunt

waterpartij

haag en rattenrasterpaal

biologische akkerrand

zonneweide

zonneweide

haag

haag

deel C
bloemrijk grasland
bijenkasten en schapen
bestaande houtsingel op kade handhaven
transparant rasterhek

deel B
droog grasland
meidoornhagen langs recreatiepad met transparant rasterhek
schapen
struweelbeplanting met wilg, meidoorn en els

deel A
vochtig grasland met rietgreppels
rietstrook langs recreatiepad en rietoevers
enkele solitaire wilgen
schapen met drinkpoel
transparant rasterhek

recreatiepad

Herfter Beekje

toegangshek

zoomvegetatie en overgang naar ruig gras

boomgaard en weide

waterpartij

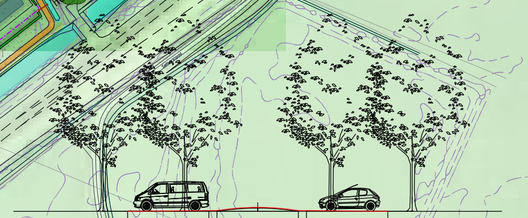

rijbaan 4,5m met 2x 0,5m rabatstrook
parkeervakken op met honingraat versterkt gras
losse haag aan weerszijden

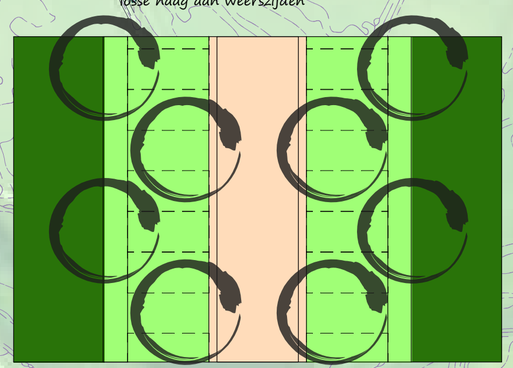

bomen in rij h.o.h. 10m
rijen 6m uit elkaar, verspringend
parkeren in drie vakken tussen twee bomen

HAVER DROEZE

www.haverdroeze.nl 3 oktoberber 2017

Bijlage 2 Landschapsplan ontwikkeling buitengebied herfterlaan 2 Zwolle - def

BUITENGOED HERFTE

Studie landschappelijk inpassing ontwikkeling Herfterlaan 2 te Zwolle

HAVER DROEZE

3 oktober 2017

www.haverdroeze.nl

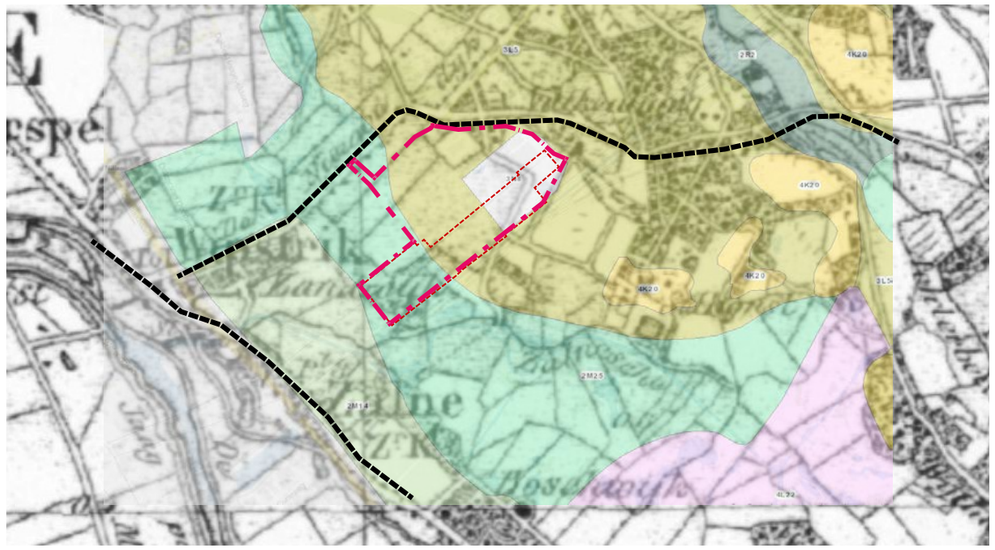

Geomorfologie

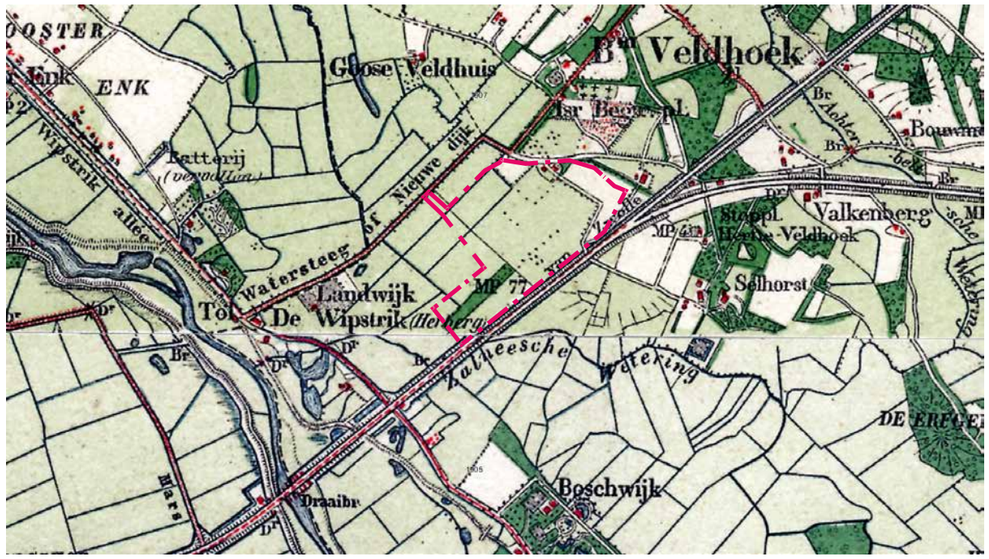

Kaart 1905/1907

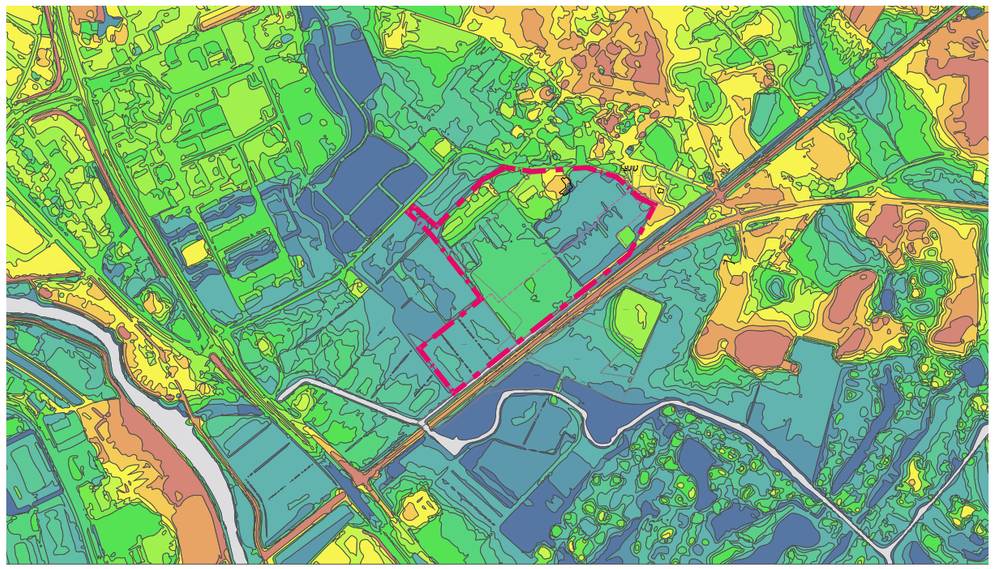

Hoogtekaart

Kaart 2016

LANDSCHAP

Landschappelijk ligt de locatie in de overgang van de uitbreidende stad naar het landelijk gebied. Ofschoon er veel stedelijke ontwikkelingen in dit gebied plaatsvinden en hebben plaatsgevonden (kantorenlocatie, ziekenhuis, stadion, golfbaan, Centuurbaan, villa-clusters) is de landschappelijke drager een nog herkenbaar. Landschappelijk is dit een (dek)zandgebied met lage rivierduinen en daarop oude hoeven en kleine essen (oude bouwlanden) en Kampontginningen. De bodem bestaat uit humuspodzolen en oude bouwlanddekken en daartussen komontginningen in de vochtige laagtes (rivieroverstromingsvlakte). De oorspronkelijke verkaveling is na de ingebruikneming als kwekerij en gemeentewerkplaats verdwenen.

Kaart 1905/1907

Op de topografische kaart van rond 1900 zien we ten (noord)oosten van de Nieuwe Wetering en de Wipstrikker allee een natte afwateringszone, met o.m. de Zalnesche Wetering, en hoger gelegen gedeelten met bos en oude bouwlanden, met o.m. de Oosterenk en de buurtschap Veldhoek. De hogere delen zijn ruimtelijk afwisselend en grillig verkaveld met veel wegen. Het lage open gebied heeft een onregelmatige blokvormige verkaveling waarin de natuurlijke afwatering (Zalnesche wetering, nu Herfterwetering) goed is te herkennen. Binnen dit gebied zijn op wisselende plekken percelen met (hak)hout in gebruik. Karakteristiek is de openheid met Wilgen-, Els- of Essenbos in de lage delen in contrast met de meer gesloten bosrijke duinen en enkele buitenplaatsen veelal beplant met Eik en Beuk.

Kaart 2016

De stad heeft zich verder ontwikkeld en ten oosten van de Centuurbaan is de stedelijke invloed uitgebreid. Op de Oosterenk heeft zich een kantorenpark ontwikkeld met daaromheen een recreatieve zone met veel oppervlaktewater. Een strook aansluitend aan de buitenplaats Boschwijk is met bos ingeplant en daarachter is recreatie ontwikkeld bij de Wythmenerplas (een zandwinning) en golfterrein ’t Gagel. Ook hier is veel oppervlaktewater bijgekomen. Het natte karakter van de lage zone is getransformeerd van een agrarisch open blokverkaveling naar een recreatielandschap in een grillige verkaveling met veel reliëf, bosjes en solitaire bomen.

De buurtschap Veldhoek heeft zich vanaf het begin van de vorige eeuw ontwikkeld tot een afwisselend bosgebied met veel villa’s. De spoorweg met de hoogspanningstracés en de spoorsloot doorsnijden als rationeel technisch infrastructuurelement het landschap.

Plangebied

In de tachtiger jaren van de vorige eeuw is het plangebied ingericht als gemeentewerf, sociale werkplaats en kwekerij. Er is een rationele structuur aangebracht van langs- en dwarswegen. De toegang ligt in de buurtschap Veldhoek op de Herfterlaan. De gebouwen zijn geclusterd in een centrum direct bij de ingang. Het overige terrein herbergt verschillende functies waaronder opslag, buitenwerkruimte, kwekerij en parkeerruimte. Het is gedeeltelijk afgevlakt en vergraven. Aan de buitenkant is een houtsingel aangebracht.

Het terrein watert af naar de Zalnese wetering, deels langs de spoorsloot en deels langs de ijsbaan en de Westerveldse Aa. Het vergraven gedeelte wordt onderbemalen.

De (boom)kwekerij strekte zich uit naast de spoorlijn Zwolle-Meppel, onder de hoogspanningsleidingen, vanaf de Nieuwe Wetering tot aan de buurtschap Veldhoek. De beperkingen als gevolg van de hoogspanningsleidingen konden goed gecombineerd worden met het kweken van jonge bomen en struiken. Rond de kwekerij is een houtsingel aangelegd. Een gedeelte van de kwekerij is vergraven en heeft een eigen watersysteem met opvangbekken en is door een kade omgeven.

De lage delen van het plangebied liggen op 0,2 – 0,4m +NAP. De hogere delen 0,8 – 1,4m +NAP. De spoordijk ligt op 2,8m +NAP en het oppervlaktewaterpeil is ca. 0,2m –NAP.

BUITENGOED HERFTE

landschapsplan

plattegrond

schaal 1 : 2000 / A2

hoger, gesloten en droog
(dekzandgebied, rivierduinen)

laag, open en vochtig
(rivierenoverstromingsvlakte)

koskamers

bedrijvenkern

lanenstructuur

open percelen

milieuzone

toegangsweg

deel A
- vochtig grasland met rietgorzen
- fietsstrook langs recreatiepad en akkerrand
- diverse soorten wagen
- schapen met drinkpoel
- transparant rasterhek

deel B
- droog grasland
- meidoornhagen langs recreatiepad met transparant rasterhek
- schapen
- struweelbeplanting met vlier, meidoorn en els

deel C
- bloemrijk grasland
- bijenkasten en schapen
- bestaande hoogstingse op kalm rasterhek
- transparant rasterhek

LEGENDA

- boslanen - Linde
- veldlanen - Zuileiken
- boomvakken - Acacia's
- bomen in groepen - Esdoorns
- bosplantsoen
- hagen - meidoornhagen
- boomgaard - sierappels, etc.
- grasland, met hoge zomen naar aangrenzende vegetatie
- nieuwbouw
- voetpaden - halfverharding
- voet- fietspaden - halfverharding
- wegen - elementverharding
- parkeerplaatsen - halfverharding
- landhekken

wegprofiel 3,5m met 2x 0,5m verharde berm;
ca. 120 parkeerplaatsen;
beheerderswoning met 3 parkeerplaatsen;
bomen voor zover aanwezig op de kwekerij

toegangsheg

zoomvegetatie en overgang naar ruig gras

boomgaard en weide

waterpartij

rijbaan 4,5m met 2x 0,5m rabatstrook
parkeervakken op met honingraat versterkt gras
losse haag aan weerszijden

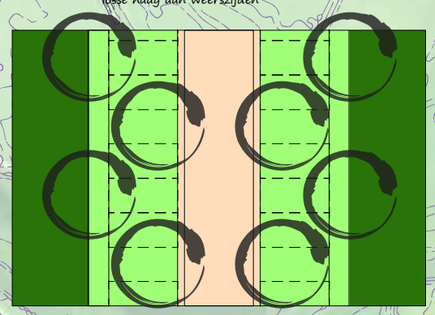

bomen in rij h.o.h. 10m
rijen 6m uit elkaar, verspringend
parkeren in drie vakken tussen twee bomen

HAVER DROEZE www.haverdroeze.nl 3 oktoberber 2017

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

- Bij de ontwikkeling van het terrein aan het eind van de vorige eeuw zijn de landschappelijke structuren ingrijpend aangetast. De oorspronkelijke verkaveling is losgelaten en er is een nieuwe indeling gekozen, georiënteerd aan de spoorbaan en de hoogspanningsleidingen. Door de schaal, het gebruik en de groene omzoming is er wel verwantschap met het landelijke gebied maar vormt het geheel een eigen enclave. Voor de toekomstige ontwikkeling met veel creatieve en groene functies ('Meedoen in het groen') is als referentiebeeld **een uitgestrekte buitenplaats met lanen, bos- en parkgedeelten** gekozen, wat goed overeen stemt met zowel de eigen geometrische indeling, als ook met het voorkomen van buitenplaatsen in de omgeving. De kans wordt benut om voor de nieuwe ontwikkeling een samenhangende groenstructuur te ontwikkelen die het een groene ruimtelijke uitstraling verleent en die kwaliteit toevoegt aan de hier onder gebrachte en te brengen functies. Binnen deze samenhang kan bovendien uitdrukking worden gegeven aan de landschappelijke identiteit van de ligging op de overgang van de hogere dekzandgronden naar de lager gelegen rivieroverstromingsvlakten.

- Voor **de lanenstructuur** wordt gebruik gemaakt van de aanwezige indeling met langs- en dwarswegen. De hoofdtoegang aan de Herfterlaan blijft gehandhaafd maar krijgt ruimtelijk meer accent door brede grasbermen, een fraai poorthek met de naamsaanduiding 'Buitengoed Herfte' en daar achter informatie over de verschillende bedrijven. Een tweede ingang komt aan de Kuyerhuislaan en geeft langs een laan direct toegang tot de achterzijde van het terrein.
  De lanen dienen als groene verbindingen in het buiten. Ze hebben betekenis als ontsluiting, als parkeergelegenheid en als recreatieve verbindingen. Ook de zonneweiden en de hoogspanningsmasten worden bereikt via het lanenstelsel.
  Er is hiërarchie in de lanen: dwarslanen onderscheiden zich van de hoofdlaan doordat ze eenzijdig beplant zijn. De lanen in het bosgebied en rond de kern zijn dichter beplant dan die in het opener gebied naar de spoorlijn toe.

- Binnen de structuur verschillen gebieden in **gebruik en uitstraling**. De noordzijde is besloten bosgebied. Naar het zuiden gaat dit over in halfopen parkgebied en vervolgens sluit het aan bij het open landschap. Tegen de Herfterlaan is ruimte voor brede boszomen, aansluitend op het bos aan de overzijde. Ten noordwesten van de kern is er ruimte voor uitbreiding van bedrijven als kamers in dit bos. Direct bij de ingang ligt de bedrijvenkern met gebruik van de buitenruimte als werkruimte en parkeergelegenheid. Een dubbele laan met parkeergelegenheid sluit dit aan de zuidwestzijde af. Zuidelijk van de bedrijvenkern ligt een halfopen parkgebied met bosschages, waterpartijen, een schaapskooi, een boomgaard en voetpaden. Dit gebied gaat in het zuidoosten over in een biologische kwekerij. En tenslotte ligt aan de zuidoostzijde, langs de spoorbaan en onder de hoogspanningsleidingen, een uitgestrekte zonneakker. Dichtere bomenvakken net buiten de zone van de hoogspanning geven achtergrond aan de zonneakker.
  Het bestaande reliëf wordt in principe gehandhaafd. De beheerderswoning en de schaapskooi/het uitzichtpunt liggen iets verhoogd in het terrein. Om het zicht vanuit het parkgedeelte op de technische installaties van de zonneakker te beperken zijn onder de bomenvakken lage wallen aangebracht.

- Om de uitgestrektheid van zonneakker in overeenstemming te brengen met **de schaal van het landschap** is geleding een goed middel. Er zijn drie delen die landschappelijk verschillen door hun hoogteligging. Het lage gedeelte (A) ondersteunt de openheid van het landschap. Door de panelen zo laag en zo vlak mogelijk te plaatsen en de randen als laag struweel of rietzone in te richten blijft de ruimtelijke impact klein. De bestaande sloten kunnen gehandhaafd blijven en als rietstroken zichtbaar zijn tussen de panelen. Het hogere deel (B) kan als contrast door hogere hakhout-beplanting van de andere delen afgescheiden worden en langs de noordwestzijde kan een brede singel worden aangelegd. Het vergraven deel (C) is door een kade en beplanting omgeven en kan kleinschaliger worden omlijst met bloemrijk grasland met passende soorten. Hier passen ook bijenkasten. De indeling in drieën wordt door kavelsloten, door een bestaande houtwal te handhaven en door bomen aan weerszijde van het recreatiepad te planten ondersteund.

schapen onder zonnepanelen

dijkje met aan weerszijden riet

losgesnoeide meidoornhaag

meervoudig gebruik ruimte zonne-akker met bijenteelt

- Toegankelijkheid voor publiek verhoogt **de maatschappelijke acceptatie**. Een groot gedeelte van het plangebied is parkachtig ingericht en is voor voetgangers en (delen) voor fietsers toegankelijk. De lanen geven het buitengoed een lommerrijk karakter wat aangenaam is om te verblijven.
  Er is binnen het groene raamwerk veel te zien en te beleven: een plantenkwekerij, een boomgaard, waterpartijen, parkachtige weiden met schapen, zonnevelden etc. Centraal in het parkachtige deel, aan het einde van een dwarslaan, wordt een schapenstal met daarboven een uitzichtpunt gebouwd.
  Een plek waar publiek informatie kan vinden over de zonneweiden, even kan rusten en bijvoorbeeld een E-bike op kan laden, draagt ook bij aan de publieke waardering. Een gunstige plek hiervoor is aan het fietspad tussen het Marslandenpad en het Westerveldse Aa-pad. Hier zal onder de hoogspanningsmast een kleine poel worden aangelegd als drinkplek voor de schapen met een schuilhut.
  Transparantie, verzorgdheid en een vriendelijke uitstraling helpen vandalisme te voorkomen. De noodzakelijke beveiliging met een afrastering en camera's kan worden ingepast in een rietkraag, een meidoorn haag of een struweelsingel.

Adviesbureau Haver Droeze
3 oktober 2017

informatie als promotie en ondersteuing bekendheid met deze vorm van landgebruik

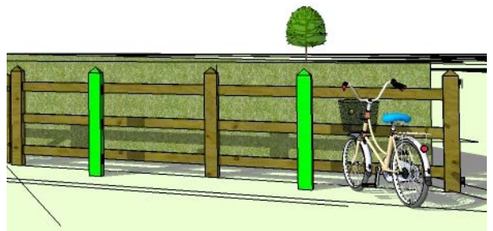

laadpalen als service voor passanten (optioneel)

Bijlage 3 Visiekaart Buitengebied Herfterlaan 2

VISIEKAART BUITENGOED HERFTE

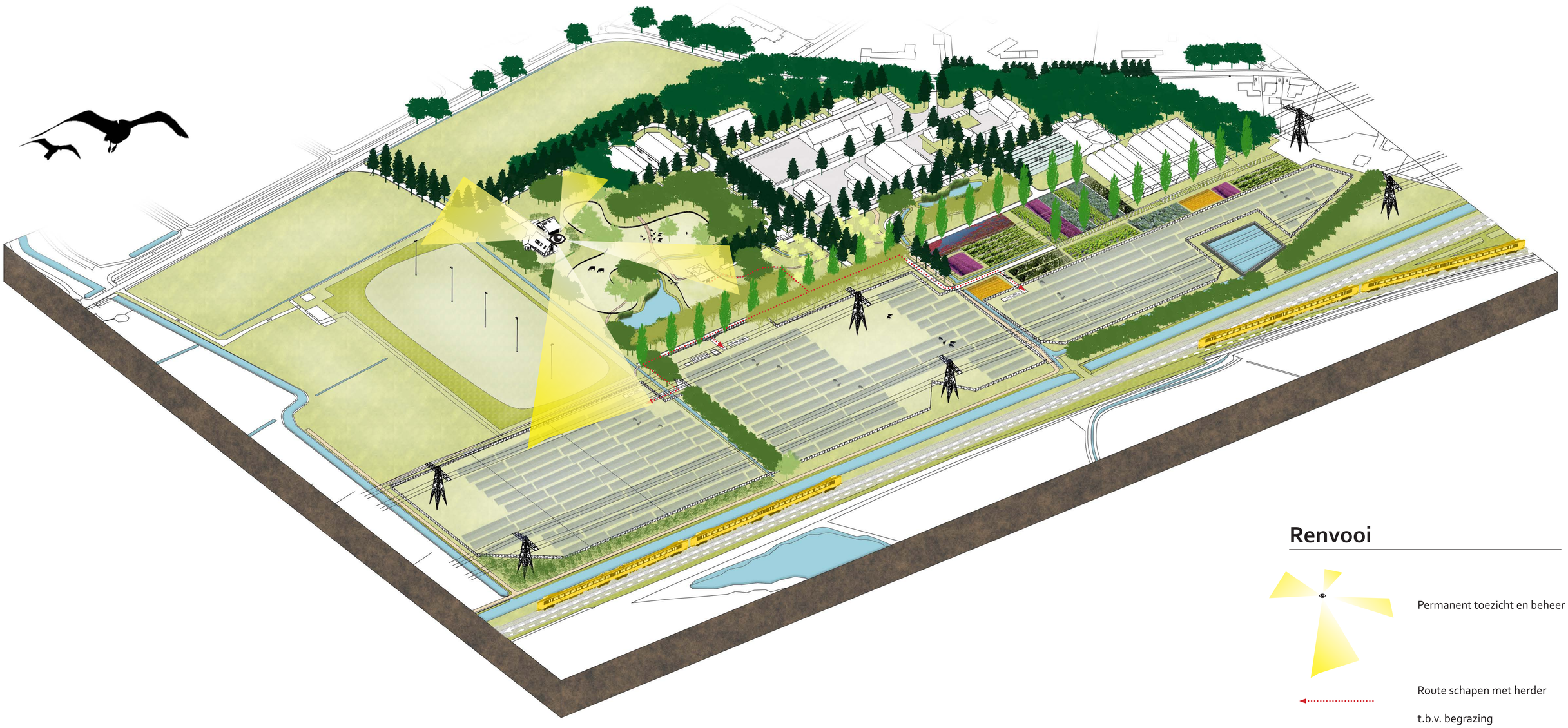

Renvooi

Permanent toezicht en beheer

Route schapen met herder

t.b.v. begrazing

Herfte - Zwolle

2 november 2017

Bijlage 4 Notitie Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

Notitie

Onderwerp: Aanpak Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) – Bestemmingsplan Herfte
Projectnummer: 357749
Datum: 11-12-2017

1 INLEIDING

Herfte Beheer BV
In de afgelopen jaren zijn de werkzaamheden op de WEZO-accommodatie te Herfte beëindigd en de vraag is lang geweest wat er met deze locatie diende te gaan gebeuren. Daar is in september 2016 duidelijkheid over gekomen, nadat de werkplaats 'WEZO-groenvoorziening' is overgenomen door Herfte Beheer BV.

Stichting Meedoen in het Groen
Herfte Beheer BV heeft er bewust voor gekozen op basis van ideële gronden invulling te geven aan het gebruik van de accommodatie. Specifiek voor het aanjagen van maatschappelijke initiatieven op het terrein hebben zij 'Stichting Meedoen in het Groen' opgericht met als taak deze doelstellingen, zonder winstoogmerk, te bewaken.
Twee belangrijke pijlers binnen de doelstelling en reglementen van de stichting zijn:

1. Het faciliteren van kleinschalige sociale, ambachtelijke bedrijvigheid voor (jonge) mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
2. Het faciliteren van kleinschalige (dagbestedings)initiatieven gericht op (jonge) mensen die binnen de huidige samenleving momenteel geen plek wordt geboden.

Vanwege de omvang van het terrein willen de initiatiefnemers zich daarnaast bezighouden met ideële projecten in het groen zoals fysieke parkachtige projecten en doelgerichte publieke en duurzame initiatieven.

Bestaande invulling
De accommodatie aan de Herfterlaan betreft een plek waarop verschillende gebouwen aanwezig zijn. Onderstaande initiatieven hebben al een plekje gevonden op het terrein:

1. Meubelmaker & hout kunstenaar;
2. Sociaal leerbedrijf autoreparatie;
3. Groenbeheer;
4. Autisme expertisecentrum;
5. Autowerkplaats Deltion College.

Maatschappelijke initiatieven
Het leerbedrijf voor autoreparatie zal per 1 september 2017 in de huidige bedrijfsruimte plaatsmaken voor twee Zwolse sociale ondernemingen:

- Sociale houtwerkplaats met passie voor Hout, mens en design;
- Smederij met een leerschool voor ontwikkeling.

Het perceel aan de Herfterlaan heeft groeipotentie om een belangrijke sociale aantrekkende werking te krijgen in Zwolle en omgeving. Herfte Beheer BV wil daarom een kleinschalige uitbreidingmogelijkheid hebben voor maatschappelijke bedrijvigheid. De oude stort van Wezo is daarvoor een perfecte plek. Momenteel is dit een grote betonnen vlakte. De nieuwe hallen worden ingepakt in het groen.

Leegstaande kassen (kwekerij):
Voor een deel van de huidige leegstaande kassen op de accommodatie is een nieuwe invulling gevonden met het initiatief van een biologische kwekerij. Zij richt zich samen met een zorgaanbieder met een kleine biologische kwekerij op zorgbehoevenden die niet of nauwelijks toegang hebben tot de reguliere arbeidsmarkt. Via dagbesteding op de biologische kwekerij wordt voor deze doelgroep weer zingeving en invulling aan de dag gegeven. Om de gewenste invulling mogelijk te maken, waarbij een hele oude kas op de accommodatie plaats moet maken voor een nieuwe, is er bij de gemeente Zwolle een sloop- en omgevingsvergunning aangevraagd.

Bedrijfswoning
Om de doelstelling van een parkachtige open en sociaal plan te kunnen realiseren is het noodzakelijk om naast de gebruikelijke bijgebouwen zoals stallen en kassen ook een bedrijfswoning met geïntegreerd kantoor (boerderij anno nu) te realiseren. De permanente aanwezigheid van de beheerder zal positief bijdragen aan het algehele gevoel van (sociale) veiligheid op de locatie aan de Herftelaan. Dat geldt niet alleen voor de agrarische activiteiten. We denken daarbij ook aan zorgen voor preventief toegangsbeleid (het terrein is immers openbaar toegankelijk), bedrijfshulpverlening en handhaving in het algemeen binnen het gewenste programma van de sociale bedrijven en toekomstige Zonneweide. Ook voor het beheren en toezichthouden op vee is de bedrijfswoning belangrijk.
Met de realisering van de bedrijfswoning ter plaatse, kan de gewenste kwaliteitsverbetering in het bedrijf worden bereikt:

- beter toezicht en verzorging
- eerdere signalering van ziekte en klachten
- regelmatiger bijvoeding
- efficiëntere en compacte bedrijfsvoering
- geen transfer van vee over de openbare weg (voorkomen besmettelijke ziekten)

Vanuit een goede bedrijfsvoering is het gewenst om de bedrijfswoning zodanig te positioneren dat er enerzijds een goed overzicht over de locatie wordt gecreëerd maar anderzijds er ook voldoende privacy aanwezig is voor de beheerder ten opzichte van de andere (kwetsbare) gebruikers van de locatie Herftelaan. De woning krijgt een eigen ontsluiting op de Herfterlaan, krijgt een nieuw bouwvlak in het bestemmingsplan en wordt landschappelijk passend ontworpen in het hele plan. De woning is niet nieuw in de plannen, ook binnen het huidige bestemmingsplan is het mogelijk om een bedrijfswoning te bouwen.

Definitieve plannen Zonneweide
Op circa de helft van het terrein ligt een uitgewerkt plan voor ca. 8 hectare aan Zonneweide. De zonnepanelen zullen voldoende energie opleveren (5 MegaWatt) om tweeduizend huishoudens van stroom te voorzien. De gemeente en provincie Overijssel hebben de wijziging van de bestemming van het terrein gesteund, omdat dit plan een positieve bijdrage levert aan de opwekking van groene energie. De zonnepanelen worden op enige hoogte van de grond geïnstalleerd, zodat schapen, lammeren en geiten er onderdoor kunnen

lopen. De panelen worden in een zodanige hoek geplaatst, dat de omgeving geen last heeft van weerkaatste zonnestralen. De zuidoostzijde is begrensd door de spoorlijn tussen Zwolle en Meppel en aan de noordzijde van het zonneveld worden bomen herplant om de panelen aan het oog te onttrekken vanuit de zijde van de Kuyerhuislaan. Door de zorgvuldige landschappelijke inpassing verbetert zowel de ecologische als de recreatieve waarde van het gebied.

2 PLAN DE HERFTE

2.1 Beeld toen en nu

Aan de Herfterlaan te Zwolle bevond zich een kwekerij. Dit bedrijf, met een agrarische bestemming, is in de loop van de tijd vertrokken. De oude betonnen platen waarop planten worden gekweekt, de betonnen stortplaats en oude kassen zijn blijven staan. Verschillende delen van het bedrijf zijn al opgeruimd en hebben een zandige vlakte achtergelaten. Zie onderstaande figuur.

Kassen met asbest

Verlaten kweekgronden

Hoogspanning

Achtergelaten kweekafval

'Herfte Beheer' BV en Stichting 'Meedoen in het Groen' zetten zich in voor sociale en duurzame doelen in en om Zwolle. De locatie Herfte is in bezit Herfte Beheer BV met de stichting als toezichthouder aangaande de ideële doelstellingen. In de achtergebleven gebouwen van de WEZO is er ruimte geboden voor een autisme expertise centrum (de Toren), leertrajecten vanuit Deltion, kunst, startups en begeleiding voor mensen met afstand

tot de arbeidsmarkt. De agrarische opvolger van de WEZO is de biologische kwekerij, welke ook een sociale inslag heeft doordat een zorgaanbieder voor cliënten dagbesteding op de kwekerij aanbiedt. De verschillende sociale activiteiten op het terrein zijn via verschillende juridisch-planologische procedures georganiseerd. Dat is allemaal zoveel mogelijk gebeurd binnen de bestaande bouwvlakken.

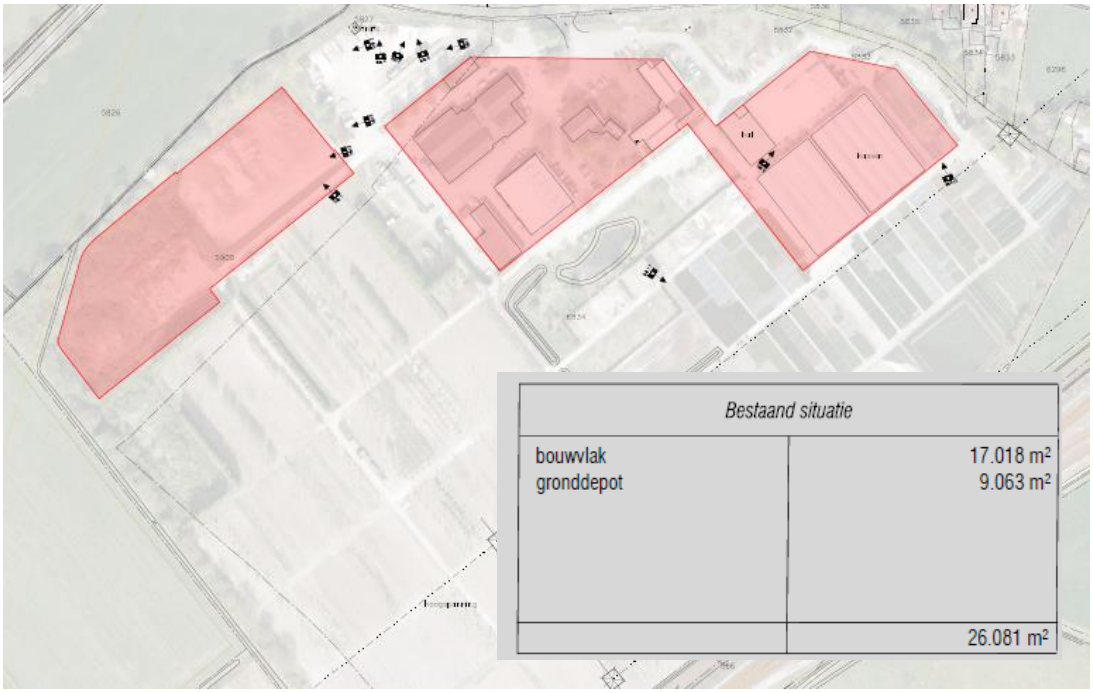

Huidige bouwvlakken en vierkante meters binnen het plan Herfte

2.2 Beeld straks

De ontwikkelingen op het terrein in Herfte zijn maatschappelijk belangrijk, niet alleen qua energie maar vooral op sociaal kwalitatief vlak. De gemeente Zwolle geeft aan behoefte te hebben aan een compleet bestemmingsplan voor het gebied waarbij het bouwvlak van de oude agrarische gebouwen omgezet wordt naar maatschappelijke bedrijvigheid.

Naast het handhaven van de bestaande bebouwing wil de stichting in plaats van een agrarische bedrijfswoning een algemene beheerderswoning bouwen en een kleine uitbreidingsmogelijkheid opnemen voor een aantal sociaal-maatschappelijke bedrijven.

Het draait in het plan niet alleen om het vergunbaar maken van de bebouwing, maar het gaat ook om het uitbreiden van de maatschappelijke voorzieningen in Zwolle en het opruimen van een verloederd, leeg en betonnen perceel.

Daar hoort goede landschappelijke inpassing bij. Daarom wordt het hele plangebied opnieuw ingericht met meer ruimte voor water, wandelpaden, groene structuren, bomen en boskamers.

Het samenwerken met verschillende zorgaanbieders en maatschappelijk georiënteerde bedrijven, zorgt voor een geweldige koppelkans. Niet alleen wordt een deel van de bebouwing hergebruikt. Ook kan door de manier van het aanbieden van zorg het overige terrein worden benut en beheerd.

Het overgebleven gebied, dus daar waar geen bebouwing is of plaatsvindt, laat een duidelijke structuur zien die ontstaan is door de voormalige kwekerij. Die insteek wordt opnieuw gebruikt in het nieuwe plan.
Het gebied is opgedeeld in groene velden die omsloten worden door verharde en onverharde paden. Deze groene velden werden gebruikt voor het kweken van verschillende plant- en bomensoorten. De bestaande structuur biedt een lay-out voor de hernieuwde indeling van het agrarische gebied. Daarbij worden de velden zoveel mogelijk gehandhaafd, en bieden de paden een basis om de verschillende agrarische functies, zoals de biologische kwekerij, de schapenkooi en de bedrijfswoning te ontsluiten.

Voor de landschappelijke inpassing is de ambitie om het bestaande groen te handhaven of te herplanten, daar waar het zorgt voor diversiteit in het gebied. Het bestaande groen brengt een historisch karakter met zich mee. De gebruikers krijgen een idee hoe het gebied voorheen gebruikt werd. Dit toont zich door bijvoorbeeld kweekbomen deels te behouden. Daarnaast wordt de bestaande waterpartij vergroot en zal een nieuwe waterpartij als visvijver worden toegevoegd. Aan de bestaande en nieuwe waterpartijen worden rietoevers gecreëerd en zullen waterplanten in de nieuwe visvijver worden geplant om de fauna onder water te bevorderen. De bestaande houtsingel wat het gebied begrenst wordt onderhouden door het opkuisen van overwoekerde begroeiing.

Naast de bestaande groenvoorzieningen zal ook nieuwe beplanting aan het gebied worden toegevoegd. Een variantie van droog grasland en bloemrijke grasvelden geeft een beleving in de overgang van het wandelpad. Dit pad loopt vanaf de ontsluitingsweg via de waterpartijen richting de biologische kwekerij. Al wandelend ontmoeten gebruikers van het gebied ook schapen, Hooglanders en Alpaca’s die het grasland onderhouden. Het parkachtige terrein is toegankelijk voor iedereen.

Zicht op het terrein is mogelijk door een uitkijkpunt dat onderdeel uit maakt van de kooien waar de verschillende kuddes worden gehouden.

Om de nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken is een nieuw bestemmingsplan nodig waarbij oude bouwdelen kunnen verdwijnen en nieuwe mogelijk gemaakt moeten worden. Onderstaande figuur geeft dat beeld weer. Bij de keuzes is rekening gehouden met de milieuzonering van de verschillende bestaande en nog te realiseren bedrijven.

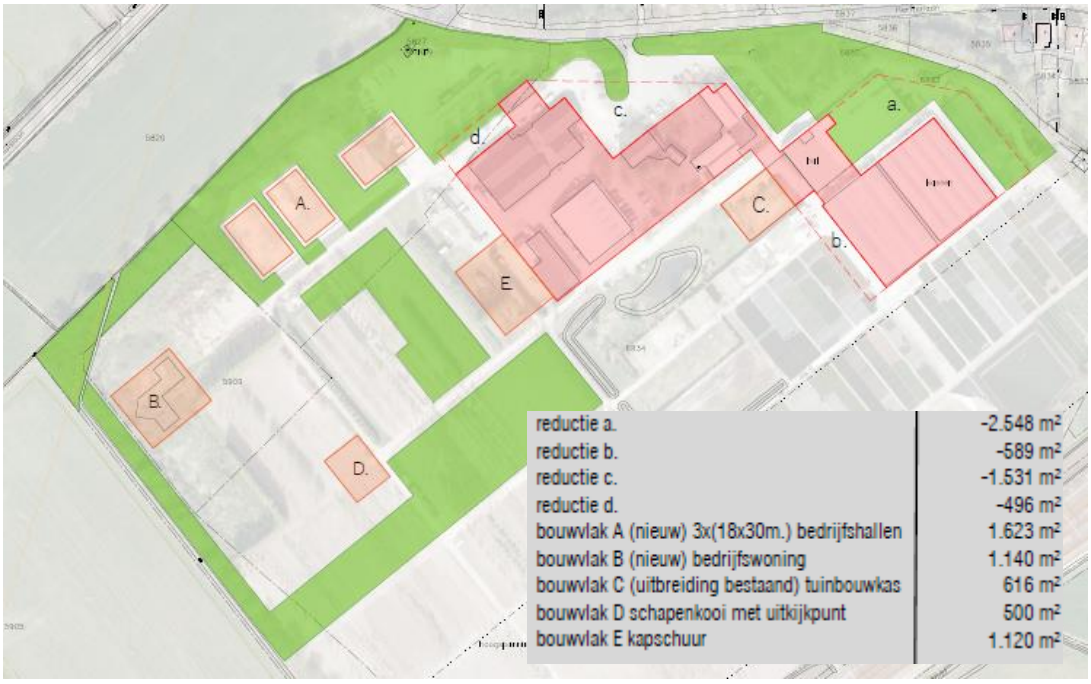
a.
b.
c.
d.
A.
B.
C.
D.
E
reductie a. -2.548 m²
reductie b. -589 m²
reductie c. -1.531 m²
reductie d. -496 m²
bouwvlak A (nieuw) 3x(18x30m.) bedrijfshallen 1.623 m²
bouwvlak B (nieuw) bedrijfswoning 1.140 m²
bouwvlak C (uitbreiding bestaand) tuinbouwkas 616 m²
bouwvlak D schapenkooi met uitkijkpunt 500 m²
bouwvlak E kapschuur 1.120 m²

Maatschappelijke bedrijvigheid in boskamers

Waterpartij met zicht op de bedrijfswoning

Wandelen bij de schaapskooi

Biologische kwekerij in het groen

2.3 Speciale aandacht voor duurzaamheid

Duurzaamheid komt niet alleen van de zonneweide. In het plan worden mogelijkheden onderzocht om energie te krijgen uit de bedrijven zelf. Denk daarbij aan biomassa van de houtzagerij of restwarmte uit de kassen. Daarnaast is er, zoals aangegeven, ruimte voor circa acht hectare zonnepanelen.

In de Omgevingsverordening Overijssel is in artikel 2.1.8 lid 2 vastgelegd dat het verlies aan landschappelijke en ecologische waarden gecompenseerd moet worden voor zonnevelden. Hiervoor moet allereerst de basisinspanning gerealiseerd worden en vervolgens meerwaarde worden gemaakt.
De zonnevelden zijn daarom in een eerder plan al passend in de schaal van het landschap gemaakt. Er is daarbij gebruik gemaakt van verschillen in hoogteligging, een specifiek gebiedskenmerk van het gebied.

Door de panelen zo laag en zo vlak mogelijk te plaatsen en de randen als laag struweel of rietzone in te richten blijft de ruimtelijke impact klein. De bestaande sloten blijven gehandhaafd en zullen als rietstroken zichtbaar zijn tussen de panelen. Het hogere deel kan als contrast door hogere hakhout-beplanting van de andere delen afgescheiden worden en langs de noordwestzijde kan een brede singel worden aangelegd. Het vergraven deel is door een kade en beplanting omgeven en kan een kleinere schaal met bloemrijk grasland met passende soorten krijgen. Hier passen ook bijenkasten. Lage zonnepanelen, zelfs in een andere richting, kunnen hier het onderscheid met de andere delen ondersteunen.

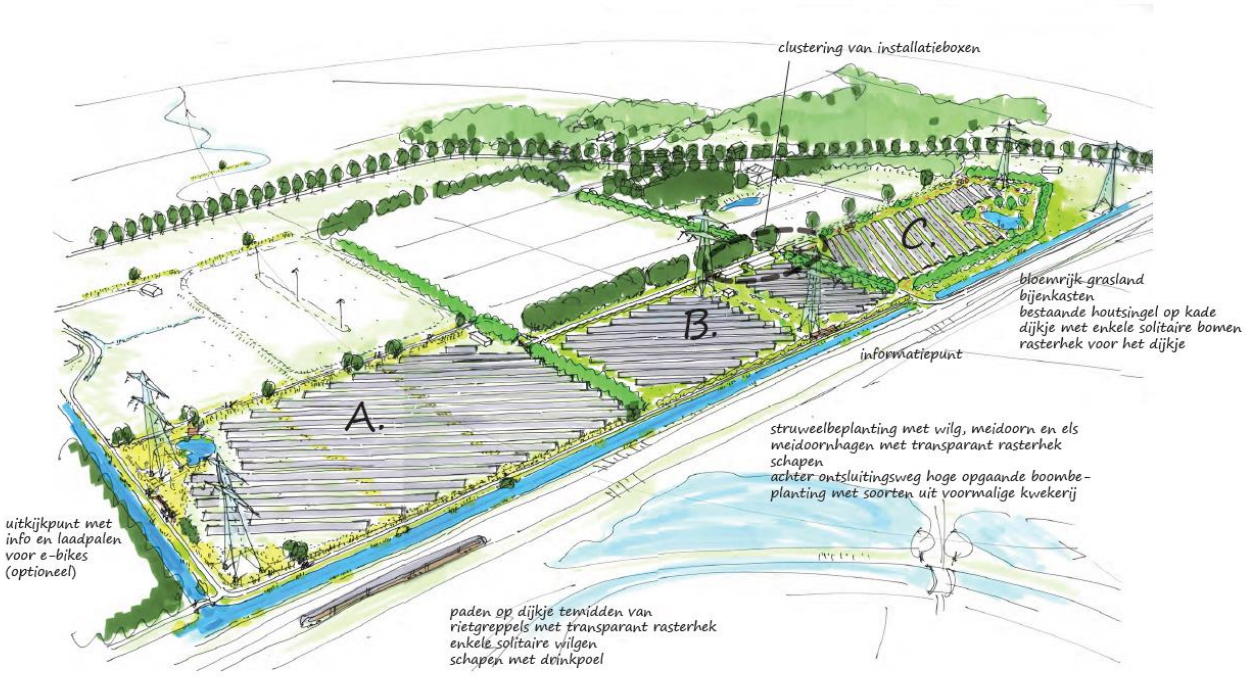

Toegankelijkheid voor publiek verhoogt de maatschappelijke acceptatie. Een plek waar publiek informatie kan vinden, even kan rusten en bijvoorbeeld een E-bike op kan laden draagt ook bij aan de publieke waardering voor de zonne-akker. De meest gunstige plek

hiervoor is aan de dwarsverbinding tussen de Kuyerhuislaan en het spoor (Marslandenpad) ten noorden van de hoogspanningsmast. Hier kan ook een kleine poel worden aangelegd als drinkplek voor de schapen met een schuilhut. Transparantie, verzorgdheid en een vriendelijke uitstraling helpen vandalisme te voorkomen. Een doorzichtige afrastering van 2m hoogte kan worden ingepast in een rietkraag, een meidoorn haag of een struweelsingel. De panelen kunnen worden onderhouden door de cliënten van de sociaal-maatschappelijke bedrijven die op het noordelijke terrein aanwezig zijn. Zij hoeden ook de dieren die voor de begrazing zorgen. Er worden informatieborden geplaatst en educatieve instanties zijn van harte welkom voor kleine excursies.

Deze acht hectare zonnepanelen hebben al eerder een bestemmingsplan doorlopen. Dat plan is ook al eerder in vooroverleg getoetst en goedgekeurd. Exact datzelfde plan maakt nu weer onderdeel uit van het voorliggende bestemmingsplan, met als reden één integraal plan Buitengebied Herfte te maken. Samengevat is er ook toen rekening gehouden met de juiste landschappelijke inpassing van het zonneveld. Daarom wordt het veld niet opnieuw meegenomen in de KGO van het uitgebreide plan. Deze notitie richt zich op de ontwikkeling ten noorden van het zonneveld.

3 HERFTE ONTWIKKELEN MET KGO

3.1 BELEID KGO EN ZON

De provincie Overijssel wil ontwikkelingen in de groene omgeving samen laten gaan met een impuls in kwaliteit. Daarom is het beleidsinstrument 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving' ontwikkeld. Om principes van ontwikkelingsplanologie toepasbaar te maken voor sociaaleconomische ontwikkelingen in de groene omgeving is een werkwijze ontwikkeld. De basis ligt daarbij in de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, de ontwikkelingsperspectieven en de 'Catalogus Gebiedskenmerken'.
Kort gezegd betekent dit dat er in het buitengebied ruimte is voor grootschalige uitbreidingen en nieuwe ontwikkelingen, meer dan in het Streekplan het geval was, mits die gelijk opgaan met verbeteringen van de ruimtelijke kwaliteit. Ontwikkelingsruimte en kwaliteitsprestaties moeten in evenwicht zijn. In de praktijk blijkt dat met gezamenlijk opgestelde vertrekpunten een basis gevonden kan worden voor het bereiken en meten van het evenwicht tussen ontwikkelingsruimte en kwaliteitsprestaties. Bij elke ontwikkeling hoort een basisinspanning in de vorm van een goede ruimtelijke inpassing zoals situering van gebouwen en erfbeplantingen.

Voor zonnevelden heeft de provincie Overijssel een apart ontwikkelkader binnen KGO ontwikkelt, de Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden uit 2017. De provincie Overijssel biedt namelijk ruimte voor de aanleg van zonnepanelen. Ook buiten de steden en dorpen, in de Groene Omgeving. Voor alle nieuwe en grootschalige ontwikkelingen in de Groene Omgeving geldt dat een goede ruimtelijke inpassing verplicht is. Naast deze zogenaamde basisinspanning kan het zijn dat er aanvullende kwaliteitsprestaties nodig zijn. Dit geldt ook voor de aanleg van zonnepanelen in de Groene Omgeving.

Ontwikkelingen in de groene omgeving worden als volgt benaderd: er wordt ruimte voor sociaaleconomische ontwikkeling geboden wanneer deze ontwikkeling vanuit het principe van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik verantwoord is en in het ontwikkelingsperspectief ter plekke past én tevens volgens de 'Catalogus Gebiedskenmerken' wordt uitgevoerd. Aan de geboden ontwikkelruimte worden dus voorwaarden verbonden om ruimtelijke kwaliteit te handhaven dan wel in voorkomende gevallen de gewenste ruimtelijke kwaliteit te kunnen realiseren. Het gaat hierbij in gevallen om een goede ruimtelijke inpassing (basisinspanning) van de ontwikkeling. Op deze manier wordt aantasting van de omgevingskwaliteit en een verlies aan ecologisch en landschappelijk kapitaal als gevolg van de nieuwe ontwikkeling voorkomen, dan wel in voldoende mate gecompenseerd. Een en ander moet nader worden onderbouwd in een toelichting. Deze memo is daarvoor een aanzet en zal worden besproken met gemeente en provincie. Door de landschappelijke inpassing wordt het ecologische en landschappelijk kapitaal versterkt.

3.2 KGO REGELGEVING

Waarom is KGO van toepassing?
De Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving wordt toegepast als er naast de basisinspanning aanvullende kwaliteitsprestaties nodig zouden kunnen zijn. Daarvoor gelden in de basis de volgende categorieën.

1. voor ontwikkelingen die primair gericht zijn op verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, zoals Rood-voor-groen op bestaande landgoederen, Nieuwe landgoederen, Knooperven en Rood-voor-rood
2. Voor nieuwvestiging of grootschalige uitbreiding van verblijfsrecreatie, agrarische en niet-agrarische bedrijven;
3. Voor nieuwe woningen, nieuwe functies op vrijkomende agrarische bedrijven en voor intensieve agrarische teelten zoals boomkwekerij en ondersteunend glas.

In het geval van het plan Herfte draait het om het derde punt. Een deels vrijkomende agrarische bestemming zetten we in voor duurzaamheid en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling.

3.3 CATALOGUS GEBIEDSKENMERKEN

In de Omgevingsvisie 2017 wordt verwezen naar de Catalogus Gebiedskenmerken Overijssel. Deze schrijft de ontwikkelambitie voor de verschillende ‘lagen’ van ontwikkeling. Hieronder sommen we de lagen op en geven we aan hoe we omgegaan zijn met de ambitie in het ontwerp.

Het ontwikkelperspectief dat de provincie voor deze locatie hanteert is “Wonen en werken in kleinschalig mixlandschap”.

3.3.1 Natuurlijke laag – dekzandvlakte

Ambitie provincie: Natuurlijk verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat functioneel meer sturend en beleefbaar te maken. Dit kan bijvoorbeeld door een meer natuurlijk watersysteem en door beplanting met ‘natuurlijke’ soorten. En door de (strekkings)richting van het landschap te benutten in gebiedsontwerpen.

Invulling: In het gebied zijn geen natuurlijke hoogtes en laagtes meer te onderscheiden door het voormalig gebruik is het terrein uitgevlakt. In het nieuwe ontwerp worden extra waterpartijen aangelegd. Extra beplanting zal gebiedseigen zijn.

3.3.2 Laag van het agrarisch cultuurlandschap - oude hoevenlandschap en maten en flierenlandschap

Ambitie provincie oude hoevenlandschap: Het kleinschalige, afwisselende oude hoevenlandschap vanuit de verspreid liggende erven een ontwikkelingsimpuls te geven. Deze erven bieden veel ruimte voor landbouw, wonen, werken, recreatie, mits er wordt voortgebouwd aan kenmerkende structuren van het landschap: de open esjes, de routes over de erven, de erf- en landschapsbeplantingen.

Ambitie provincie maten en flierenlandschap: dit landschapstype weer herkenbaar maken, en de samenhang met de esdorpen en erven weer betekenis geven. De nog gave delen

verdienen een intensief op cultuurhistorische waarden gerichte inrichting en beheer. Voor de andere delen is het aanzetten van de randen, het beleefbaar maken van het waterrijke karakter, de continuïteit van het landschap het uitgangspunt. Nieuwe dragers als biomassateelt, (es)dorpsontwikkeling in de nabijheid, water(voorraad)berging, particulier natuurbeheer zijn voor dit landschap aan de orde.

Invulling: de streekeigen beplanting creëert het gevoel van houtwallen waar af en toe een open deel zicht geeft op de parkachtige structuur van water, heide, gras en kleinschalige bedrijvigheid. Bestaande hagen en houtsingels worden benut. Over het hele terrein worden openbare wandelpaden aangelegd die de structuren van de bomen en beplanting volgen.

3.3.3 Stedelijke laag - geen belang

Voor stedelijke ontwikkeling is geen laag gedefinieerd voor het gebied Herfte.

3.3.4 Laag van de beleving – IJssellinie inundatieveld

Ambitie provincie: Voor de laag van de beleving is geen specifiek doel gesteld voor het gebied in Herfte. Wel heeft de provincie natuurlijk de wens om gebied aantrekkelijk, mooi en educatief beleefbaar te maken.

Invulling: het terrein is grotendeels openbaar toegankelijk. Wandelpaden door velden zijn voor bezoekers en werkenden op het terrein openbaar toegankelijk en zal ook een educatieve functie krijgen.

3.3.5 Aandacht tegen verloedering

Een extra punt dat we hier zelf aan willen toevoegen is dat het terrein aan de Herfterlaan momenteel ernstig aan het verloederen is. De betonnen platen waarop gekweekt werd, zijn deels nog aanwezig, deels weggehaald. Het terrein maakt een vlakke, betonnen en slecht onderhouden indruk. Daar waar al delen zijn opgeruimd is een zandvlakte ontstaan. Ook de stortplaats is nog aanwezig. De betonnen bakken ontnemen het zicht op het terrein voor de passant. Wat belangrijk is, is dat het plan zich dus niet alleen richt op het kleinschalig uitbreiden van de sociaal-maatschappelijke doelstelling. Het is ook een plan om een oud agrarisch, verloederd perceel, opnieuw en groener in te richten.

3.4 NOODZAAK KGO

De provincie Overijssel geeft aan dat er ruimte voor sociaaleconomische ontwikkeling geboden wordt wanneer deze ontwikkeling vanuit het principe van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik verantwoord is en in het ontwikkelingsperspectief ter plekke past én tevens volgens de 'Catalogus Gebiedskenmerken' wordt uitgevoerd.
In het geval van het plan Herfte is dat het geval. Dat betekent dat er geen problemen zijn rondom de KGO om het plan niet door te zetten. Rest nog het berekenen van een eventuele meerwaarde die geïnvesteerd moet worden in het plan.

6 BIJDRAGE KGO

De Omgevingsvisie stelt dat bij een nieuwe ontwikkeling altijd zorggedragen moet worden voor een adequate landschappelijke inpassing. In de Omgevingsvisie wordt dit de basisinspanning genoemd. Te denken valt aan (het uitvoeren van) een

landschapsplan/erfbeplantingsplan. Een dergelijke inspanning moet een initiatiefnemer altijd leveren. Echter, om evenwicht tussen de ontwikkeling in het buitengebied en de (verbetering of herstel van de) kwaliteit van de omgeving te krijgen, is meer nodig; een aanvullende kwaliteitsprestatie. Deze aanvullende kwaliteitsprestatie wordt bepaald aan de hand van de meerwaarde. Eenvoudig gezegd komt het er op neer dat er als gevolg van het initiatief, een meerwaarde van de betrokken gronden ontstaat. We richten ons op de veranderingen in bestemming en bouwvlak daarbinnen. Als er geen veranderingen in bouwvolume ontstaan en huidige situatie niet wijzigt, worden deze vierkante meters niet meegenomen.

Berekeningsmethode
Het aantal vierkante meters veranderende ruimte is berekend door middel van het opstellen van balanskaarten. Deze zijn opgenomen in de bijlage van deze notitie. In deze kaarten is de huidige situatie afgezet tegen de nieuwe situatie. Hierdoor is het oude en nieuwe aantal meters uit te rekenen. Deze zijn vervolgens in de tabel gezet en gekoppeld aan prijzen.

De bedragen die zijn gebruikt zijn overgenomen uit de grondprijzennota van de gemeente Zwolle van 2017.

Naast standaardkosten is het belangrijk aan te geven welke wegingsfactor. De wegingsfactor is het percentage van de meerwaarde die herinvesteerd dient te worden in het gebied en plan. Zie tabel 1.

Puntenberekening		**%**
Is de functie gebiedseigen of gebiedsvreemd?	Gebiedseigen	20
	Beetje gebiedsvreemd	30
	Gebiedsvreemd	40
Wat is de impact/schaal in relatie tot de omgeving	Klein	20
	Middel	30
	Groot	40
In welke mate vervult het initiatief eigen belang of ook maatschappelijke belangen	Groot maatschappelijk belang	20
	Beetje maatschappelijk belang	30
	Eigen belang	40
Conclusie	Maak een optelsom van de waardering	...

Tabel 1: wegingsfactoren

De getallen achter de wegingsfactoren die op het initiatief van toepassing zijn, worden bij elkaar opgeteld en vormen op deze wijze het percentage waarmee het bedrag van de meerwaarde wordt aangepast. Het bedrag van de meerwaarde dat is aangepast met de wegingsfactoren is de aanvullende kwaliteitsprestatie. Aanpassing van de meerwaarde met de wegingsfactoren kan leiden tot een aanvullende kwaliteitsprestatie van minimaal 60 tot maximaal 120 procent van de meerwaarde. Dit bedrag wordt in overleg met de initiatiefnemer geïnvesteerd in de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving.

Gebiedsvreemd
Het plan in Herfte schatten we in als een beetje gebiedsvreemd (30%). Het terrein wordt meer passend bij de lagenbenadering teruggebracht dan nu het geval is. De plannen richten zich op de vroegere landschappelijke gebiedselementen en maken het terrein groener, natuurlijker, natter en brengt een deel van het reliëf terug. Voor het plan Herfte werd het terrein door WEZO en een grote kwekerij gebruikt. Dit gebruik was gebiedsvreemd. Hoewel de sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid deels gebiedsvreemd is, is de impact op landschap en omgeving vele malen minder dan eerder het geval was. Daarnaast past het in provinciale doel van 'wonen en werken in een kleinschalig mixlandschap'.

Impact is klein
Daarmee is ook de impact op de omgeving klein (20%). Het gebied wordt openbaar toegankelijk, recreatief aantrekkelijk en passender ingericht dan voorheen het geval was. Hier worden aanvullende investeringen in recreatieve structuur en een uitkijkpunt gemaakt. Er is straks mogelijkheid om als bezoeker even te rusten bij bijvoorbeeld een theehuisje.

Groot maatschappelijk belang
Het maatschappelijk belang is groot (20%). Niet alleen wordt het terrein landschappelijk aantrekkelijk, maar dat gebeurt door te investeren in duurzaamheid en sociaal-maatschappelijke activiteiten waar het gehele terrein een ondersteunende rol in speelt. Zo zijn wordt er een plek gemaakt voor verschillende bedrijven met een sociaal-maatschappelijk inslag. Zij en hun cliënten zijn intensief betrokken bij het beheer en onderhoud van het gebied en bijvoorbeeld bij het hoeden van de dieren.

Conclusie
Met het plan doen de initiatiefnemers zowel een basisinspanning als aanvullende inspanningen.

Het landschapsplan wordt uitgevoerd vanwege de KGO inspanning. Echter, dat is niet het enige dat gebeurt in het gebied. De aanleg van een zonneveld, een toevoeging van de recreatieve aantrekkelijkheid van het gebied door een uitkijkpunt en een padenstructuur en vooral de goed ingepaste sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid zorgen voor een meerwaarde in en van het gebied in de omgeving.

Door herbestemming van het gebied wordt leegstand en verloedering voorkomen. Het gebied krijgt een nieuwe impuls door middel van een passende herbestemming. Het initiatief richt zich niet op gewone bedrijvigheid maar richt zich heel specifiek op maatschappelijk ontwikkeling. En dat gebeurt niet alleen in de gebouwen. Er is een landschapsplan opgesteld waarin alle functies passend en adequaat worden ingepast en waar de sociaal-maatschappelijke bedrijven in werken en het gebied onderhouden. In dat plan worden de historische kenmerken (als lanenstructuren en reliëf) teruggebracht in het gehele gebied. Hiervoor wordt het het gronddepot gesloopt. Per saldo worden geen vierkante meters bebouwing toegevoegd. Ook worden bebouwingsmogelijkheden die in het vigerend bestemmingsplan opgeheven.

Het hele plan voorziet in een verbetering van ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke kwaliteit ten opzichte van de huidige situatie. Het plan is dus niet alleen financieel, maar ook ruimtelijk en maatschappelijk in balans en daarmee uitvoerbaar binnen de KGO.

Bijlage 5 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

In bijlage D van het Besluit m.e.r. is een groot aantal activiteiten genoemd waarvoor een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt. Het plan Buitengebied Herfte voorziet in:

1. Het consolideren van bestaand gebruik van de diverse maatschappelijke bedrijven die al in het gebied gevestigd zijn
2. De bouw van één bedrijfswoning
3. De bouw van drie bedrijfshalletjes (circa 1600m2 totaal) voor maatschappelijk bedrijfsdoeleinden
4. De bouw van één dierenverblijf voor circa twintig schapen.
5. De aanleg van circa acht hectare zonnepanelen op een zonneveld
6. Het landschappelijk verbeterd herinrichten van het terrein

Het project wordt uitgevoerd als landinrichtingsproject. Ook het houden van dieren zijn in de tabellen van het Besluit m.e.r. eisen opgenomen. Op de overige onderdelen van het plan gaan de tabellen niet in.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling bestaat uit een toets aan Bijlage III EU richtlijn milieubeoordeling projecten. In hoofdlijnen dient het project te worden getoetst aan:

1. Kenmerken van het project;
2. Plaats van het project;
3. Kenmerken van het potentiële effect.

De resultaten van de in het kader van het bestemmingsplan uitgevoerde onderzoeken zijn gebruikt bij het opstellen van de vormvrije m.e.r.-beoordeling.

In onderstaande tabel worden de mogelijke milieueffecten behandeld. Eerst wordt een beschrijving gegeven van de kenmerken van de activiteit en de plaats van de activiteit. Vervolgens wordt ingegaan op de kenmerken van de gevolgen van de activiteit. Hierbij wordt gekeken of er mogelijk (belangrijke) nadelige milieugevolgen ontstaan en of er verzachtende (mitigerende) en compenserende maatregelen kunnen worden genomen om eventueel het milieueffect te verminderen of teniet te doen).

Kenmerken van het project	
Omvang van het project (relatie met drempel D lijst)	Het betreft een bestemmingsplan (artikel 3.1, lid 1 Wet ruimtelijke ordening) waardoor het om een project (kolom 4) in de zin van het Besluit milieueffectenrapportage gaat. Categorie D 9. Onderdeel b – deel 1. De drempelwaarde voor een landinrichtingsproject is: 1. 125h hectare Categorie D 14. Onderdeel b – deel 11. De drempelwaarde voor dieren is: 1. 2000 stuks schapen of geiten Het initiatief omvat een landinrichtingsproject van circa 15 hectare met daarbinnen de aanleg van een dierenverblijf voor circa 20 schapen waardoor de activiteiten onder de drempelwaarde van het Besluit m.e.r blijft. Een vormvrije m.e.r.-beoordeling volstaat.

	Omwille van de volledigheid beschouwt deze vormvrij m.e.r. beoordeling het gehele plan.
Cumulatie met andere projecten	Er is geen cumulatie met andere plannen.
Gebruik natuurlijke hulpbronnen	Bij de ontwikkeling van dit project zullen niet meer natuurlijke hulpbronnen worden ingezet dan normaal is bij een bouwproject van deze omvang. Bij de bouw van de voorzieningen zal men gebruik maken van natuurlijke hulpbronnen, steen, hout, grond, staal en beton. De kwaliteit van de gebouwde voorzieningen zal voldoen aan het wettelijk kader van het Bouwbesluit.
Productie afvalstoffen	Er zullen activiteiten plaatsvinden waarbij afval geproduceerd wordt. Voor de productie van afvalstoffen geldt dat dit niet tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal leiden. De sloop van de bestaande bebouwing (houtopslagvoorziening) zal voldoen aan de wettelijke voorschriften waarbij vrijgekomen afvalstoffen zullen worden aangeboden aan een erkende afvalverwerker. De afvalstoffen zullen volgens de normen van de Gemeente Zwolle worden ingezameld en verwerkt.
Verontreiniging en hinder	*Verontreiniging* Het plan kan de luchtkwaliteit beïnvloeden doordat machines worden ingezet (aanlegfase) en er een beperkt toename van het wegverkeer optreedt door de bouw en sloop. *Hinder* In de aanlegfase kan sprake zijn van tijdelijke verkeers- en geluidhinder van bouwverkeer en bouwwerkzaamheden op locatie. In de gebruiksfase kan er sprake zijn van zeer beperkte geluidstoename van verkeer van en naar de nog te realiseren bedrijfshalletjes en bedrijfswoning.
Risico voor ongevallen	Er zijn door de aard van het te realiseren toekomstige gebruik naar verwachting geen extra ongevalsrisico's op het gebied van externe veiligheid, gebruikte stoffen of technologieën. De nieuwe op de Kuijerhuislaan beïnvloedt de verkeersveiligheid niet. Om echter problemen te voorkomen is gekomen voor een plateau om snelheid van auto's weg te nemen en een veilige in- en uitrit te creëren. Aangezien er niet gewerkt wordt met gevaarlijke stoffen zijn er op dat vlak geen relevante risico's voor derden. Bij de aanvoer van materieel worden de gebruikelijke voorzorgsmaatregelen getroffen om ongevallen met overig verkeer te voorkomen. Gezien de ligging van de projectlocatie zijn de risico's in dit kader beperkt. *Externe veiligheid* De spoorweg langs het plan maakt onderdeel uit van het Basisnet Spoor. Als gevolg van het plan neemt het vervoer van gevaarlijke stoffen niet toe. Tevens is de risicokaart gecontroleerd op eventuele risicobronnen welke zich in de directe omgeving van de planlocatie bevinden. Deze zijn niet aanwezig.

	In het plangebied bevindt zich een hoge druk aardgasleiding. Door de komst van het plan doen zich geen aanvullende plaatsgebonden of groepsrisicoknelpunten voor.

Plaats van het project	
Bestaande grondgebruik	De locatie is momenteel al grotendeels in gebruik als locatie voor maatschappelijk bedrijvigheid. Daarnaast herinnert een deel van het gebied nog aan de agrarische onderdelen van vroeger (kwekerij). Daar waar de bedrijfswoning en drie halletjes kunnen komen ligt nu een strook betonnen verharding voor groenopslag.
Rijkdom aan, kwaliteit en regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen van het gebied	De locatie heeft geen bijzondere rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen.
Opnamevermogen milieu met aandacht voor wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken, H/V richtlijngebieden, gebieden waar milieunormen worden overschreden, gebieden met hoge bevolkingsdichtheid, landschappelijk historisch cultureel of archeologische gebieden van belang.	*Natuur* Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied is Uiterwaarden Zwarte water en Vecht, gelegen op een afstand van circa 1,7 kilometer van het plangebied. Uit de Atlas van Overijssel blijkt dat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van het NNN (bron: Provincie Overijssel, 2016). De begrenzing van het meest nabijgelegen gebied ligt op circa 1,7 kilometer afstand en komt overeen met die van eerder genoemd Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. *Landschappelijke waarden* Het plangebied was een oude kwekerij. Onderdeel van de plannen is het landschappelijke herinrichten van het gebied waarbij de historisch-landschappelijke kenmerken als lanenstructuur en reliëf weer in ere hersteld worden. *Archeologie* Volgens de gemeentelijke Archeologische Waarderingskaart is de locatie niet gelegen in een archeologisch waardevol gebied (verwachtingswaarde 10%).

Kenmerken van het potentiële effect	
Bereik van het effect (geografisch en grootte getroffen bevolking)	De effecten van het plan treden voornamelijk alleen op in het plangebied zelf (verkeer, geluid) en slechts deels in de directe omgeving van het plangebied (verkeer).
Grensoverschrijdend karakter	Er zijn geen landsgrensoverschrijdende effecten.
Orde van grootte en complexiteit effect	*Bodem* Uit bodemonderzoek uit maart 2016 is gebleken dat er geen belemmeringen zijn om het plan uit te voeren.

	Archeologie De gemeente Zwolle heeft aangegeven dat er geen belemmeringen zijn voor de beoogde ontwikkeling van het gebied. Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 en 5.11 Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht. *Natuur* Er zijn gezien de grote afstand, tussenliggende barrières en de aard van de ingreep geen negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelen van dit of andere Natura 2000-gebieden. Het betreft uiterwaarden die zijn aangemerkt als 'bestaande natuur'. Omdat het NNN in Overijssel geen externe werking kent, is verdere toetsing niet aan de orde. Er zijn geen bijzondere soorten aangetroffen die de realisatie van het plan in de weg staan. *Water* Er zijn geen problemen met water. Voor de uitbreidingsplannen zijn watertoetsen doorlopen. Hieruit blijkt dat aanvullende aandacht moet zijn voor een hoge grondwaterstand. Nieuwbouw zal daarom wat hoger worden aangelegd. Voor het onderdeel overstromingsrisico zijn aandachtspunten opgesteld. *Luchtkwaliteit* Op het gebied van luchtkwaliteit zullen er naar aanleiding van de herontwikkeling enige toenamen van emissies optreden echter levert dit naar verwachting geen nadelige effecten op. *Verkeer* Naar verwachting neemt het verkeer van en naar het plangebied zowel in de aanleg- als in de gebruiksfase licht toe. Vanwege een veilige nieuwe aansluiting op de Kuijerhuislaan worden eventuele nadelige effecten in het kader van verkeer geminimaliseerd. *Geluid* Door het wijzigen van het plangebied van een agrarische bestemming naar een maatschappelijke bestemming zal met de herontwikkeling het geluidsniveau zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase licht toenemen. De gebruiksuitstraling vanwege het project is mede gelet op de milieucategorie bedrijven en milieuzonering niet van een dergelijk niveau dat er kans is op geluidshinder op de woningen in de omgeving. Er zijn praktisch geen nadelige effecten te verwachten op het gebied van geluid. *Externe veiligheid* Zoals eerder in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling uiteengezet zijn er naar verwachting op het gebied van externe veiligheid geen nadelige effecten die het project belemmeren.
Waarschijnlijkheid effect	Op het gebied van luchtkwaliteit, geluid en verkeer is het onzeker of nadelige gevolgen optreden. Op voorhand kan met zekerheid gesteld worden dat eventuele nadelige effecten zeer beperkt zullen zijn. Op andere onderdelen is er geen sprake van nadelige millieueffecten.
Duur, frequentie en omkeerbaarheid effect	De aanlegfase levert tijdelijke effecten op (verkeer, geluid). Na de bouwfase verdwijnen deze effecten.

	De geplande activiteiten hebben een blijvende verkeer aantrekkende werking. Voorgenoemde effecten hangen samen met menselijke activiteiten in het plangebied. Deze activiteiten kunnen in theorie weer beëindigd worden en zijn dus omkeerbaar. In de praktijk zullen de menselijke activiteiten, mede gezien de locatie, voorduren en daarmee de effecten ook.

Conclusie
Gezien de omvang in relatie tot de drempelwaarde zijn er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Nadere analyse in een MER/m.e.r.-beoordeling is niet noodzakelijk.

Bijlage 6 Geluidsonderzoek spoor en weg

Akoestisch onderzoek weg- en railverkeer

Herfterlaan 2, Zwolle

WINDMILL
milieu / management / advies

Rapportnummer: 17.264.01-02

Opdrachtgever:	EDOK-RO
Contactpersoon:	De heer E. Dokter
Onderzoek:	Akoestisch onderzoek weg- en railverkeer Herfterlaan 2, Zwolle
Rapportnummer:	17.264.01-02
Datum:	31 oktober 2017
Uitgevoerd door:	WINDMILL Milieu I Management I Advies Postbus 5 6267 ZG Cadier en Keer Tel. 043 407 09 71 www.adviesburowindmill.nl info@wmma.nl
Contactpersoon:	drs. C.L.B. Op den Camp

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

2 Uitgangspunten 5
2.1 Situering 5
2.2 Verkeersgegevens 6
2.2.1 Wegverkeer 6
2.2.2 Railverkeer 6
2.3 Rekenmethode 6

3 Toetsingskader 8
3.1 Wet geluidhinder 8
3.1.1 Wegverkeerslawaai 8
3.1.2 Railverkeerslawaai 9
3.1.3 Maatregelen 9
3.1.4 Cumulatie 9
3.2 Gemeentelijk geluidbeleid 10

4 Rekenresultaten 11
4.1 Wegverkeer 11
4.2 Railverkeer 11
4.3 Beschouwing 11

5 Conclusie 13

Bijlagen

I Tekening
II Invoergegevens rekenmodellen
III Rekenresultaten

1 Inleiding

In opdracht van EDOK-RO is door Windmill Milieu Management en Advies een akoestisch onderzoek naar de geluidbelasting ten gevolge van het weg- en railverkeer uitgevoerd in verband met de nieuwbouw van een (bedrijfs)woning op de locatie Herfterlaan 2 te Zwolle.

In verband met deze nieuwbouw wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. In het kader van deze procedure is conform het gestelde in de Wet geluidhinder een onderzoek uitgevoerd naar de geluidbelasting ten gevolge van de zoneringsplichtige geluidbronnen waarvan de zone het plangebied overlapt.

De geluidbelasting is getoetst aan het stelsel van voorkeurswaarden en maximale ontheffingswaarden uit de Wet geluidhinder.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de regels van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. In voorliggende rapportage zijn de uitgangspunten, rekenresultaten en conclusies van het onderzoek beschreven.

2 Uitgangspunten

2.1 Situering

In de onderstaande figuur is de ligging van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. Het bouwplan (woon-werkkavel) maakt onderdeel uit van het project Zonneweide De Herfte.

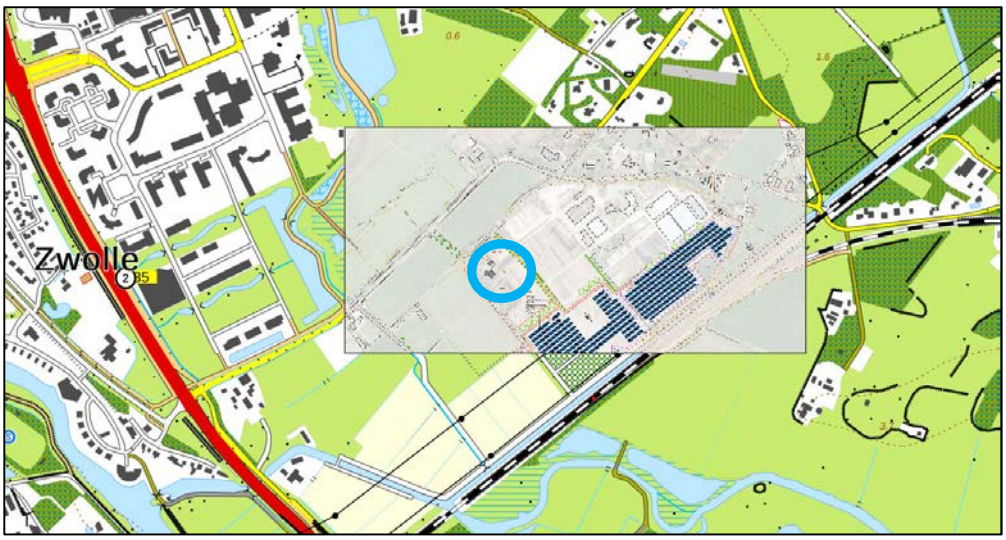

Figuur 2.1: Ligging plangebied en omgeving

In de onderstaande figuur is een detail van de inrichtingstekening weergegeven. Voor een volledige inrichtingstekening wordt verwezen naar bijlage I.

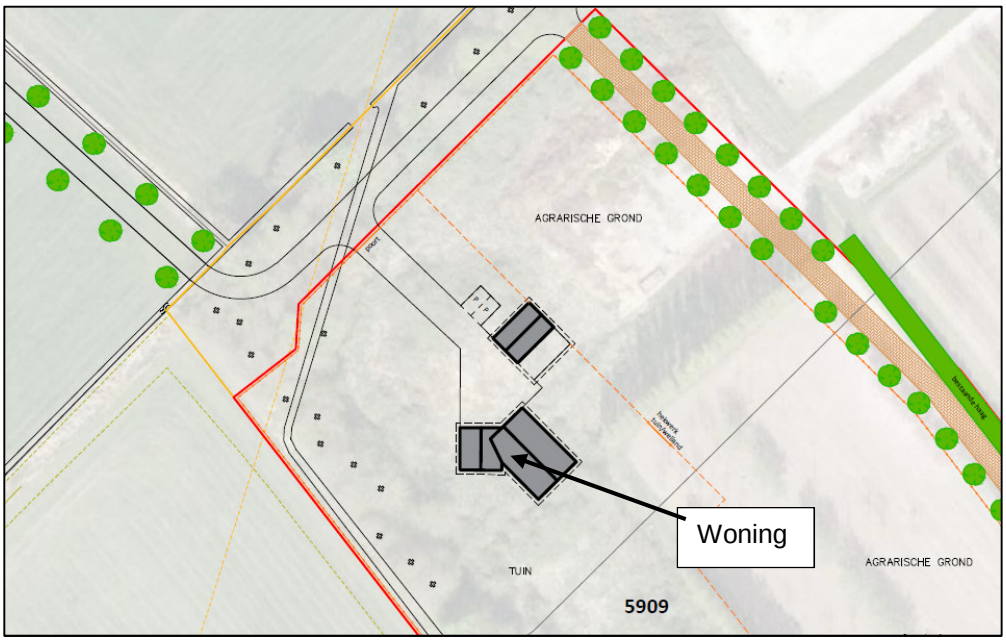

Figuur 2.2: Inrichtingstekening

De planlocatie is gelegen in buitenstedelijk gebied binnen de wettelijk vastgestelde geluidzone van de weg Kuyerhuislaan-Herfterlaan (afstand 125 meter) en de spoorweg Zwolle-Herfte (afstand 315 meter).

De locatie is niet gelegen binnen de zone van andere wegen, industrieterreinen of spoorwegen.

2.2 Verkeersgegevens

2.2.1 Wegverkeer

De verkeersgegevens zijn aangeleverd door de gemeente Zwolle. De gegevens betreffen peiljaar 2030. Deze zijn ongewijzigd gehanteerd voor maatgevend peiljaar 2028. In tabel 2.1 zijn de gehanteerde verkeersgegevens samengevat.

Tabel 2.1 Verkeersgegevens (2028)

Wegvak	Etmaal [mvt/etm.]	Type wegdek	Rijsnelheid [km/uur]
Kuyerhuislaan - Herfterlaan	2.260	Asfalt (referentiewegdek)	60

Voor een volledig overzicht van de gehanteerde verkeersgegevens wordt verwezen naar bijlage II.

2.2.2 Railverkeer

De verkeersgegevens van het doorgaand spoor zijn afkomstig uit het geluidregister[1]. De gegevens zijn te raadplegen en te downloaden via internet. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van een download van 26 mei 2017.

Op 4 december 2016 is het Tracébesluit Spooruitbreiding Zwolle-Herfte (spooruitbreiding tussen Zwolle en de splitsing bij Herfte, bouw dive-under bij Herfte) vastgesteld. Deze gegevens zijn in het geluidregister verwerkt, in voorliggend onderzoek is hier rekening mee gehouden.

2.3 Rekenmethode

De te verwachten geluidbelastingen zijn bepaald conform Standaard Rekenmethode II zoals beschreven in het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. Hiertoe is gebruik gemaakt van het computerprogramma Geomilieu (versie 4.21).

De omgeving van het plan is gemodelleerd overeenkomstig de aangeleverde tekeningen en kadastrale ondergronden (www.pdok.nl). Buiten de gemodelleerde bodemgebieden (weilanden, bossen en tuinen) wordt gerekend met een akoestisch reflecterende bodem (bodemfactor 0,0). De geluidbelastingen zijn invallend bepaald op een rekenhoogte van 1.5, 4.5 en 7.5 meter boven plaatselijk maaiveld.

In de onderstaande figuur is de ligging van de rekenpunten weergegeven.

[1] http://www.geluidregisterspoor.nl/

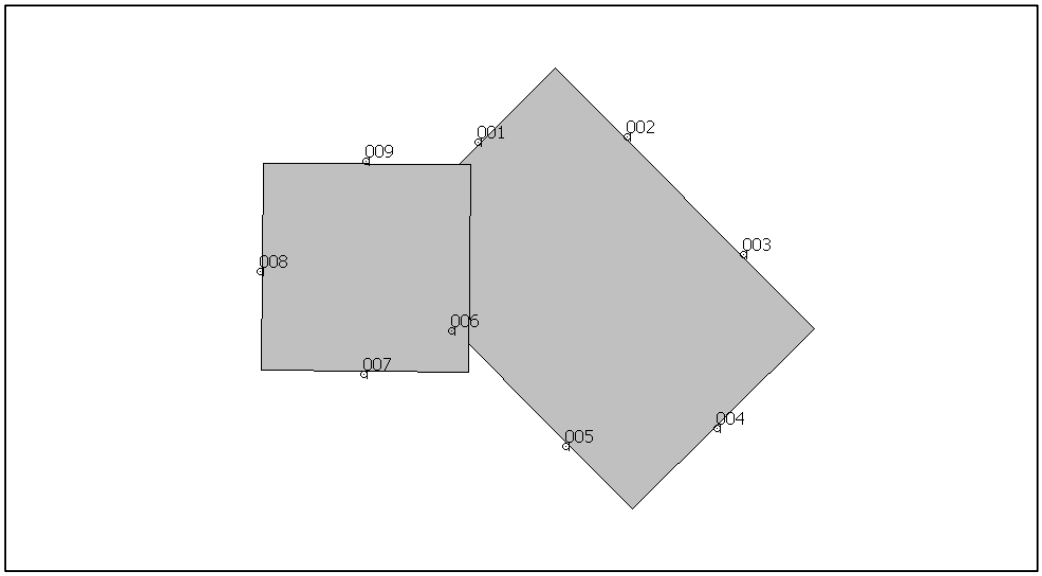

Figuur 2.3: Ligging toetspunten

Voor een volledig overzicht van de invoergegevens van het rekenmodel wordt verwezen naar bijlage II.

3 Toetsingskader

3.1 Wet geluidhinder

Conform de Wet geluidhinder dient overeenkomstig het gestelde in artikel 1 van deze Wet met betrekking tot de geluidbelasting van een weg de Europese dosismaat L day-evening-night (L_{den}) in dB te worden bepaald bij geluidgevoelige objecten.

De Wet geluidhinder geeft grenswaarden ten aanzien van de geluidbelasting op de gevels van woningen.

3.1.1 Wegverkeerslawaai

Geluidzones

Overeenkomstig artikel 74 van de Wet geluidhinder heeft een weg een zone die zich uitstrekt vanaf de as van de weg. De breedte van de zone wordt, overeenkomstig artikel 75 van de Wet, aan weerszijden van de weg gemeten vanaf de buitenste begrenzing van de buitenste rijstrook. Binnen deze zones worden eisen gesteld aan de geluidbelasting. Buiten de zones worden geen eisen gesteld. De ruimte boven en onder de weg behoort tot de zone langs de weg. Een weg is niet zoneplichtig indien deze is gelegen binnen een woonerf (artikel 74 lid 2a Wet geluidhinder) of als voor de weg een maximum snelheid van 30 km/h geldt (artikel 74 lid 2b Wet geluidhinder).

De breedte van de geluidzone van een weg is afhankelijk van het aantal rijstroken van de weg en de stedelijke of buitenstedelijke ligging van de weg. In onderstaande tabel zijn de zonebreedtes uit artikel 74 lid 1 onder a en b van de Wet geluidhinder samengevat.

Tabel 3.1: Breedte geluidzones aan weerszijden van de weg in meters

Gebied	Aantal rijstroken	Breedte geluidzones in meter (art. 74)
stedelijk	1 of 2 rijstroken 3 of meer rijstroken	200 350
buitenstedelijk	1 of 2 rijstroken 3 of 4 rijstroken 5 of meer rijstroken	250 400 600

De weg Kuyerhuislaan-Herfterlaan is gelegen in buitenstedelijk gebied en heeft 2 rijstroken, waardoor de zonebreedte 250 meter bedraagt.

Voorkeurswaarde en ontheffingswaarde

In onderhavige situatie is sprake van een nieuwe woning in buitenstedelijk gebied. De voorkeurswaarde bedraagt 48 dB, de maximale ontheffingswaarde bedraagt 53 dB.

Wettelijke aftrek

Op grond van verdere ontwikkelingen in de techniek en het treffen van geluidreducerende maatregelen aan de motorvoertuigen is te verwachten dat het wegverkeer in de toekomst minder geluid zal produceren dan momenteel het geval is. Binnen de Wet geluidhinder is in artikel 110g juncto artikel 3.4 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 de mogelijkheid geschapen om deze vermindering van de geluidproductie in de geluidbelasting door te voeren.

Deze aftrek bedraagt:
- 3 dB voor wegen waarvoor de representatief te achten snelheid van lichte motorvoertuigen 70 km/uur of meer bedraagt en de geluidsbelasting vanwege de weg zonder toepassing van artikel 110g van de Wet geluidhinder 56 dB is;
- 4 dB voor wegen waarvoor de representatief te achten snelheid van lichte motorvoertuigen 70 km/uur of meer bedraagt en de geluidsbelasting vanwege de weg zonder toepassing van artikel 110g van de Wet geluidhinder 57 dB is;
- 2 dB voor wegen waarvoor de representatief te achten snelheid van lichte motorvoertuigen 70 km/uur of meer bedraagt en de geluidsbelasting afwijkt van de onder a en b genoemde waarden;
- 5 dB voor de overige wegen;
- 0 dB bij de bepaling van de geluidwering van de gevel.

De wettelijke rijsnelheid op de weg Kuyerhuislaan-Herfterlaan is lager dan 70 km/uur, waardoor de aftrek 5 dB bedraagt.

3.1.2 Railverkeerslawaai

Geluidzones
De zones langs het spoor zijn afhankelijk van de vastgestelde GPP-waarde langs het spoor. De GPP-waarde bedraagt ten hoogste 72 dB (referentiepunt 53113). De breedte van de geluidzone bedraagt daarmee 900 meter.

Voorkeurswaarde en ontheffingswaarde
In onderhavige situatie is sprake van een nieuwe woning. De voorkeurswaarde bedraagt 55 dB. De maximale ontheffingswaarde is 68 dB.

3.1.3 Maatregelen

Indien het college van B&W een hogere waarde dan de voorkeursgrenswaarde wenst vast te stellen, dienen maatregelen gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting tot de voorkeursgrenswaarde op overwegende bezwaren te stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard.

Indien niet aan de maximale ontheffingswaarde kan worden voldaan en maatregelen onvoldoende doelmatig zijn, is het mogelijk om woningen te realiseren door het toepassen van dove gevels of gevels van geluidwerende schermen te voorzien.

3.1.4 Cumulatie

Artikel 110f van de Wet geluidhinder schrijft voor dat bij het vaststellen van hogere grenswaarden rekening gehouden dient te worden met cumulatie van meerdere geluidbronnen en/of lawaaisoorten. De wijze waarop de cumulatieve geluidbelasting dient te worden bepaald, is opgenomen in artikel 1.4 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. Volgens het gestelde in het genoemde voorschrift wordt deze rekenmethode toegepast als er sprake is van blootstelling aan meer dan één geluidbron. Allereerst dient hierbij vastgesteld te worden of van een relevante blootstelling door meerdere bronnen sprake is. Dit is alleen het geval indien de zogenaamde voorkeurswaarde van die onderscheiden bronnen wordt overschreden. In dit geval berekent deze methode de gecumuleerde geluidbelasting rekening houdend met de verschillen in hinderbeleving van de verschillende geluidsbronnen.

3.2 Gemeentelijk geluidbeleid

Het gemeentelijk geluidbeleid wordt gepubliceerd op de gemeentelijke website[2] bij de beleidsnota's, of op de overheidswebsite[3] voor lokale wet- en regelgeving.

Er is voor zover bekend geen gemeentelijk geluidbeleid vastgesteld.

[2] https://www.zwolle.nl/bestuur/beleid-programmas-en-projecten/beleidsnotas
[3] https://zoek.overheid.nl/lokale_wet_en_regelgeving

4 Rekenresultaten

4.1 Wegverkeer

In de onderstaande tabel zijn de maatgevende geluidbelastingen ten gevolge van de Kuyerhuislaan – Herfterlaan weergegeven per gevelzijde. Voor een volledig overzicht van de rekenresultaten wordt verwezen naar bijlage III. In deze bijlage zijn tevens de gecumuleerde ongecorrigeerde geluidbelastingen opgenomen.

Tabel 4.1: Geluidbelastingen (in dB L_{den}, incl. aftrek artikel 110g Wet geluidhinder) Leidsestraat

Id.	Omschrijving	Hoogte [m]	2028 [dB]
002	Noordoost gevel	5	37
009	Noord gevel	1.5	38
001	Noordwest gevel	5	39

Uit de rekenresultaten in de bovenstaande tabel en bijlage III blijkt dat de voorkeurswaarde van 48 dB uit de Wet geluidhinder niet wordt overschreden. De geluidbelasting bedraagt maximaal 39 dB inclusief aftrek. De maximale ontheffingswaarde van 53 dB wordt ruimschoots gerespecteerd.

4.2 Railverkeer

In de onderstaande tabel zijn de maatgevende geluidbelastingen per gevelzijde weergegeven. Voor een volledig overzicht van de rekenresultaten wordt verwezen naar bijlage III.

Tabel 4.1: Geluidbelastingen (incl. aftrek artikel 110g Wet geluidhinder) railverkeer (in L_{den})

Id.	Omschrijving	Hoogte [m]	2028 [dB]
001	Noordwestgevel	1.5	34
003	Noordoostgevel	5	50
004	Zuidoostgevel	5	53
005	Zuidwestgevel	5	49
007	Zuidgevel	1.5	51
008	Westgevel	1.5	41
009	Noordgevel	1.5	35

Uit de rekenresultaten in de bovenstaande tabel en bijlage III blijkt dat de voorkeurswaarde van 55 dB uit de Wet geluidhinder niet wordt overschreden.

4.3 Beschouwing

Uit de resultaten in de voorgaande paragrafen volgt dat de geluidbelasting door het weg- en railverkeer voldoet aan de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder. Verdere procedurele acties zijn derhalve niet benodigd.

Uitgaande van de minimaal vereiste geluidwering van de gevel van 20 dB op grond van het Bouwbesluit wordt voldaan aan het vereiste binnenniveau van 33 dB.

Zowel vanwege het wegverkeer als het railverkeer is er geen sprake van een relevante blootstelling (de voorkeurswaarden worden gerespecteerd). Er is daarmee geen sprake van cumulatie in de zin van de Wet geluidhinder.

Alle gevels van de nieuwe woning zijn als geluidluw te beschouwen.

5 Conclusie

In opdracht van EDOK-RO is door Windmill Milieu Management en Advies een akoestisch onderzoek naar de geluidbelasting ten gevolge van het weg- en railverkeer uitgevoerd in verband met de nieuwbouw van een (bedrijfs)woning op de locatie Herfterlaan 2 te Zwolle.

Uit de resultaten volgt dat de geluidbelasting door het weg- en railverkeer voldoet aan de voorkeurswaarden uit de Wet geluidhinder. Verdere procedurele acties zijn derhalve niet benodigd.

Uitgaande van de minimaal vereiste geluidwering van de gevel van 20 dB op grond van het Bouwbesluit wordt voldaan aan het vereiste binnenniveau van 33 dB.

Zowel vanwege het wegverkeer als het railverkeer is er geen sprake van een relevante blootstelling (de voorkeurswaarden worden gerespecteerd). Er is daarmee geen sprake van cumulatie in de zin van de Wet geluidhinder.

Alle gevels van de nieuwe woning zijn als geluidluw te beschouwen.

WINDMILL

MILIEU I MANAGEMENT I ADVIES

drs. C.L.B. Op den Camp

I. BIJLAGE
Tekening

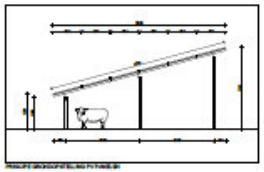

ZONNEWEIDE HERFTE 2 ZWOLLE

II. BIJLAGE
Invoergegevens rekenmodellen

Herfterlaan 2, Zwolle

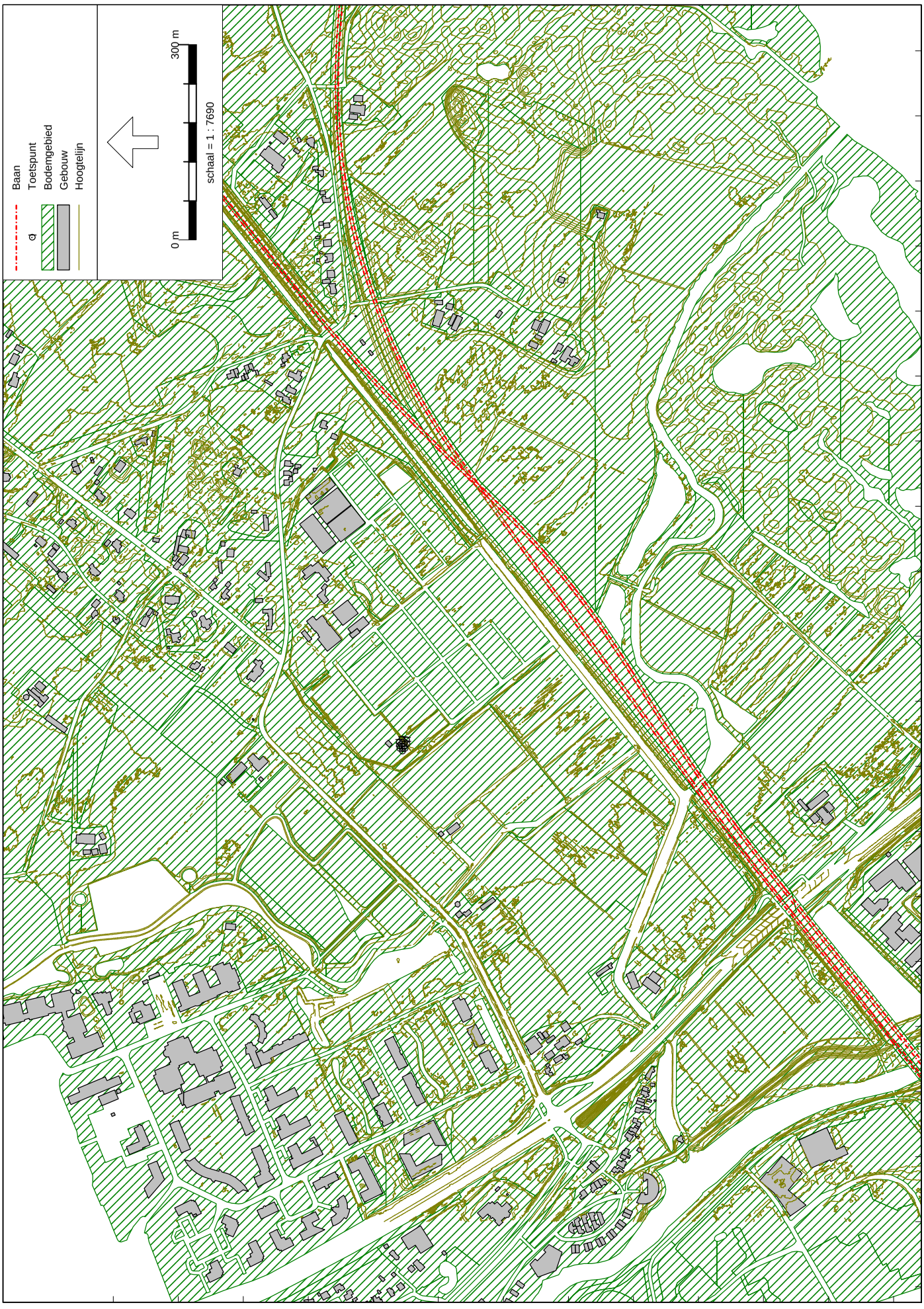

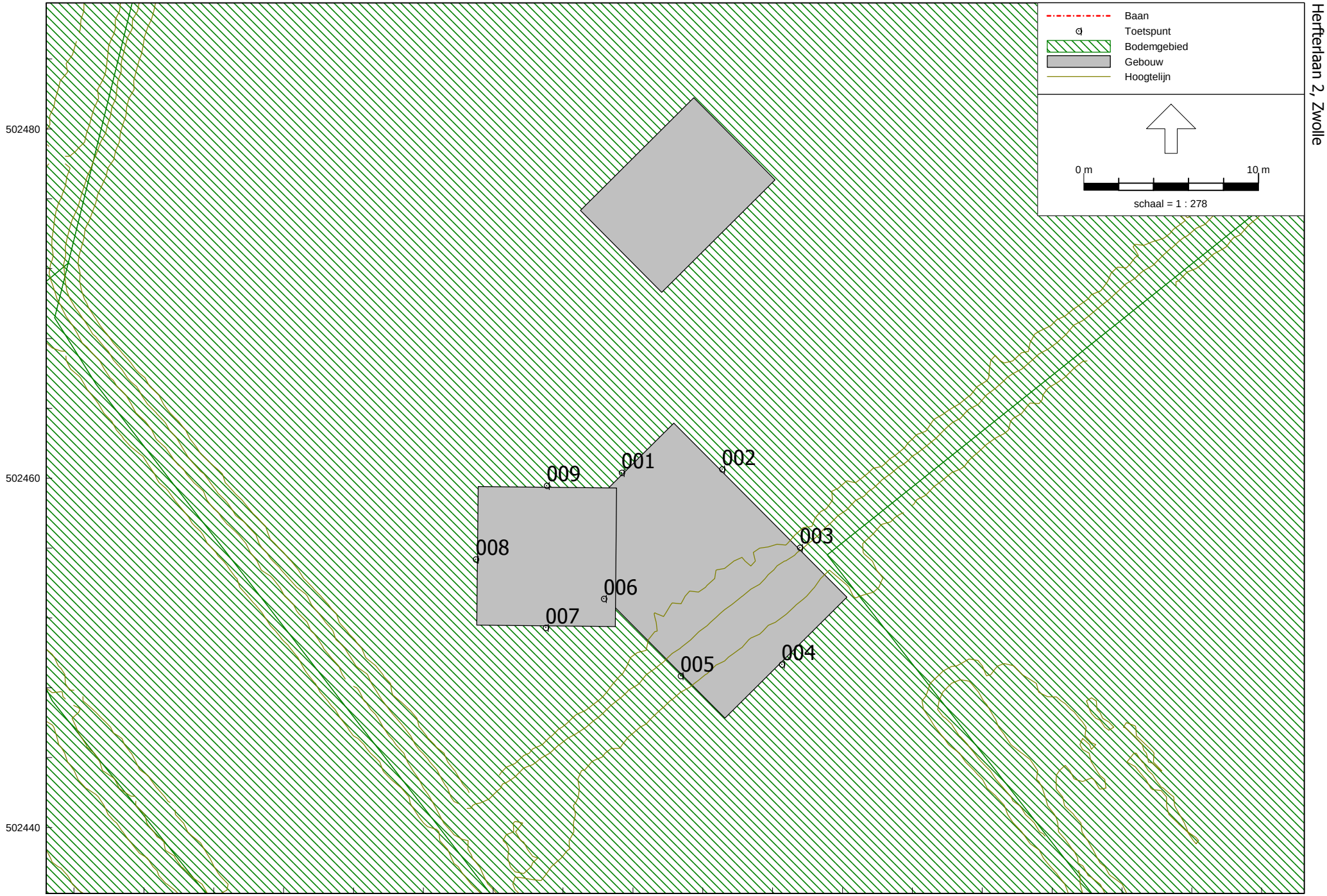

Railverkeerslawaai - RMR-2012, [versie van Gebied - Rail] , Geomilieu V4.21

Model: Rail
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMR-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
001	noordwest	1,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
002	noordoost	1,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
003	noordoost	0,59	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
004	zuidoost	0,50	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
005	zuidwest	0,50	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
006	zuidwest	1,00	Relatief	--	5,00	--	--	--	--	Ja
007	zuid	1,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
008	west	1,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
009	noord	1,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja

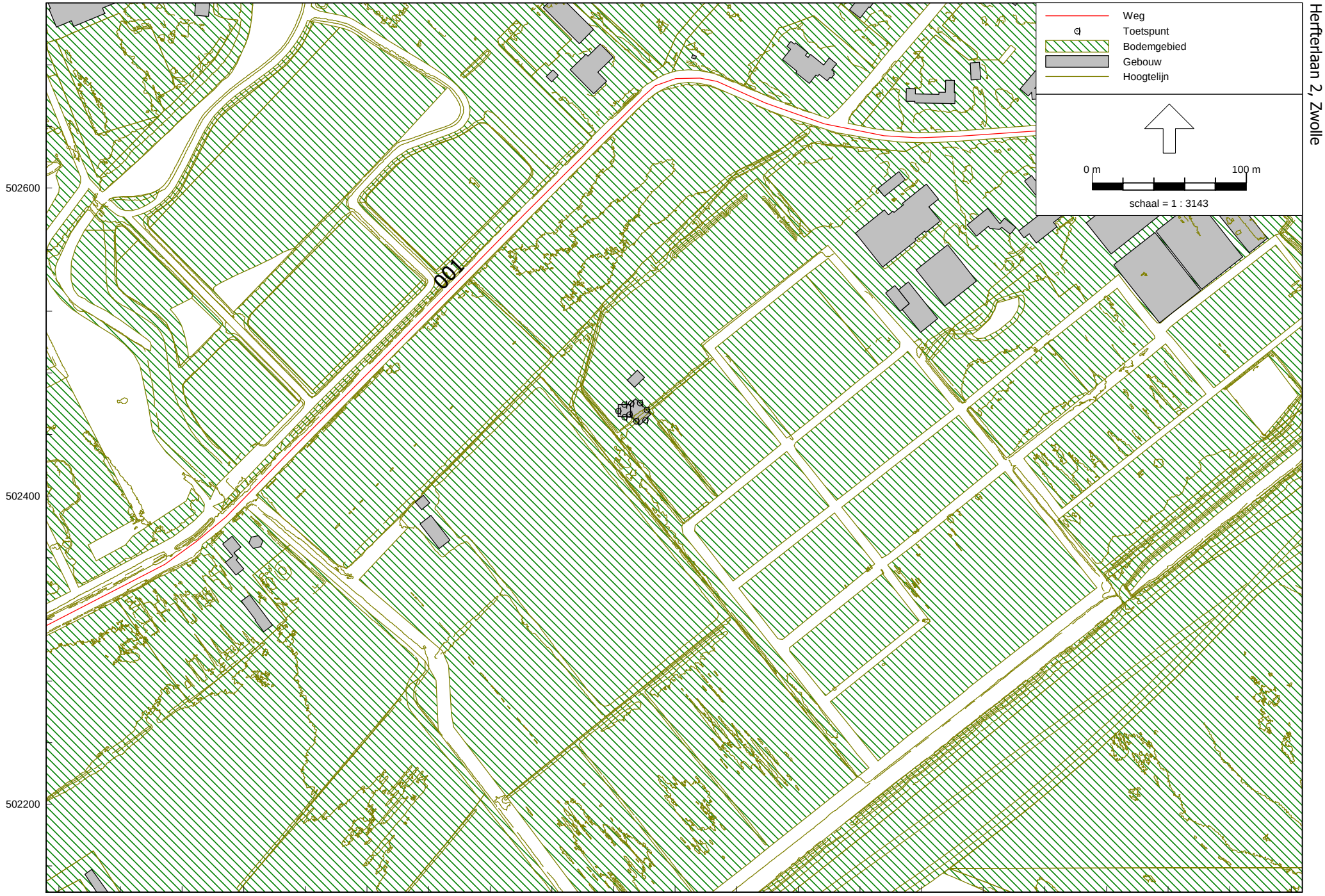

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [v002 - Weg] , Geomilieu V4.21

Model: Weg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hdef.	Hbron	Wegdek	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))
001	Kuyerhuislaan - Herfterlaan	Relatief	0,75	W0	Referentiewegdek	60	60	60	60	60	60	60	60	60

Model: Weg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
001	2260,00	6,80	3,20	0,70	96,00	96,00	96,00	3,50	3,50	3,50	0,50	0,50	0,50

III. BIJLAGE
Rekenresultaten

Rapport: Resultatentabel
Model: Rail
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
001_A	noordwest	1,50	30,47	29,85	25,70	33,63
001_B	noordwest	5,00	30,48	29,87	25,68	33,62
002_A	noordoost	1,50	46,43	45,97	41,65	49,62
002_B	noordoost	5,00	46,49	46,02	41,71	49,67
003_A	noordoost	1,50	46,53	46,07	41,75	49,72
003_B	noordoost	5,00	46,58	46,11	41,80	49,76
004_A	zuidoost	1,50	48,57	48,04	43,83	51,76
004_B	zuidoost	5,00	49,42	48,89	44,68	52,61
005_A	zuidwest	1,50	45,58	44,98	40,89	48,78
005_B	zuidwest	5,00	46,10	45,49	41,41	49,30
006_B	zuidwest	5,00	45,85	45,23	41,15	49,04
007_A	zuid	1,50	48,28	47,70	43,56	51,47
008_A	west	1,50	37,57	36,73	32,82	40,69
009_A	noord	1,50	31,68	31,13	26,91	34,85

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Weg
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Kuyerhuislaan - Herfterlaan
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Lden
001_A	noordwest	1,50	38,59
001_B	noordwest	5,00	39,33
002_A	noordoost	1,50	34,21
002_B	noordoost	5,00	36,90
003_A	noordoost	1,50	34,08
003_B	noordoost	5,00	36,59
004_A	zuidoost	1,50	17,27
004_B	zuidoost	5,00	18,29
005_A	zuidwest	1,50	31,69
005_B	zuidwest	5,00	34,44
006_B	zuidwest	5,00	33,62
007_A	zuid	1,50	29,43
008_A	west	1,50	37,77
009_A	noord	1,50	38,04

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Weg
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Lden
001_A	noordwest	1,50	43,59
001_B	noordwest	5,00	44,33
002_A	noordoost	1,50	39,21
002_B	noordoost	5,00	41,90
003_A	noordoost	1,50	39,08
003_B	noordoost	5,00	41,59
004_A	zuidoost	1,50	22,27
004_B	zuidoost	5,00	23,29
005_A	zuidwest	1,50	36,69
005_B	zuidwest	5,00	39,44
006_B	zuidwest	5,00	38,62
007_A	zuid	1,50	34,43
008_A	west	1,50	42,77
009_A	noord	1,50	43,04

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 7 Notitie Milieuzonering

Notitie

Onderwerp: Analyse milieuzonering bestemmingsplan Herfterlaan 2
Projectnummer: 357749
Referentienummer: SWNL0215312
Datum: 23-11-2017

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Herfterlaan 2 in Zwolle ligt het voormalige Wezo-terrein. Het terrein is voorheen gebruikt als sociale werkvoorziening van Wezo (tuinbouwbedrijf en kwekerij). Wezo is een gezamenlijke organisatie van de gemeenten Dalfsen, Hattem, Raalte, Zwartewaterland en Zwolle.

Na het vertrek van Wezo hebben er verschillende ontwikkelingen plaatsgevonden:

1. Er vestigden zich geleidelijk andere bedrijfsmatige gebruikers (sociaal maatschappelijke bedrijven en organisaties) in de bestaande bebouwing.

2. In het voorjaar van 2016 nam Herfte Beheer het Wezo-terrein van de gemeente over. Het terrein wenst Herfte Beheer te gebruiken voor een sociaal maatschappelijk cluster in een parkachtige setting en een zonneweide van circa 8 hectare. Het op 20 juni 2017 vastgestelde bestemmingsplan *Buitengebied Herfterlaan 2* biedt het juridisch planologisch kader voor de realisatie van de zonneweide.

3. Een zorgorganisatie heeft zich als initiatiefnemer gemeld om de voormalige Wezo-kwekerij te transformeren in een biologische zorgkwekerij waar zij aan haar circa 50 cliënten diverse agrarische dagactiviteiten kan aanbieden. Het gaat om een gemengd agrarisch bedrijf: een biologische kwekerij met kweekgronden en kassen gecombineerd met een schaapskudde.

4. Herfte Beheer heeft aanvullend op de reeds aanwezige functies behoefte aan extra ontwikkelruimte voor sociaal maatschappelijke bedrijvigheid.

5. Om de doelstelling van een parkachtige open en sociaal plan te kunnen realiseren is er naast de gebruikelijke bijgebouwen zoals stallen en kassen behoefte aan een bedrijfswoning met geïntegreerd kantoor (boerderij anno nu). De permanente aanwezigheid van de beheerder zal positief bijdragen aan het algehele gevoel van (sociale) veiligheid op de locatie aan de Herfterlaan. Dat geldt niet alleen voor de agrarische activiteiten. De permanente aanwezigheid zorgt ook voor preventief toegangsbeleid, bedrijfshulpverlening en handhaving in het algemeen binnen het gewenste programma van de sociale leerbedrijven en toekomstige Zonneweide.

   Vanuit een goede bedrijfsvoering is het gewenst om de bedrijfswoning zodanig te positioneren dat er enerzijds een goed overzicht over de locatie wordt gecreëerd maar anderzijds er ook voldoende privacy aanwezig is voor de beheerder ten opzichte van de

Sweco
Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
Nederland

T +31 88 811 66 00
www.sweco.nl

Sweco Nederland B.V.
Alkmaar
Handelsregister 30129769
Statutair gevestigd te De Bilt

Sjoerd Bazuin
Adviseur ruimtelijke ontwikkeling
T +31 88 811 46 02
M +31 6 10 52 35 60
sjoerd.bazuin@sweco.nl

andere (kwetsbare) gebruikers van de locatie Herfterlaan. De woning krijgt een eigen ontsluiting op de Herfterlaan.

Vanwege de hoeveelheid aan initiatieven en de verschillende doorlopen planologische procedures heeft de gemeente Zwolle behoefte aan een samenhangend eindbeeld welke ze wil verankeren in een totaal bestemmingsplan.

Met het oog op de verschillende bestaande en te realiseren milieubelastende activiteiten (bedrijven) en gevoelige functies (woningen) is het wenselijk een analyse uit te voeren op de aanwezige milieuzoneringen. Zo wordt voldoende afstand in acht genomen tussen de milieubelastende activiteiten waardoor:

- ter plaatse van de woningen een goed woon- en leefmilieu wordt gegarandeerd;
- rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en milieuruimte van de betreffende bedrijven;

1.2 Methode

Voor het bepalen van de milieuzoneringen wordt gebruik gemaakt van de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (editie 2009). Hierin zijn voor milieubelastende activiteiten richtafstanden aangegeven tussen milieubelastende activiteiten en gevoelige functies. De richtafstand geldt tussen de grens van de bestemming die bedrijven of andere milieubelastende functies toelaat en de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of vergunningvrij bouwen mogelijk is.

Omdat ook de mogelijkheden van het vergunningvrij uitbreiden van de woning meegenomen moeten worden in de afweging, is in deze analyse de bestemmingsgrens voor ‘Wonen’ als uiterste grens aangehouden en niet de uiterste situering van de gevel van een woning. Het is bijvoorbeeld mogelijk vergunningvrij een bestaand bijgebouw om te bouwen tot mantelzorgwoning of om een nieuwe (mobiele) mantelzorgwoning te realiseren. Zie hiervoor ook de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 2 april 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:1173). Door vanaf de bestemmingsgrens te meten wordt rekening gehouden met deze toegestane vergunningvrije bouwmogelijkheden.

Benadrukt wordt dat het gaat om indicatieve richtafstanden waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken. Wanneer aan de afstandsnormen wordt voldaan, is in beginsel sprake van een goede ruimtelijke ordening in de zin van artikel 3.1 van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro).

1.2.1 Gebiedstyperingen ‘Rustige Woonwijk en ‘Gemengd Gebied’

Bij de systematiek van 'bedrijven en milieuzonering' wordt onderscheid gemaakt in gebiedstyperingen. Zo zijn de richtafstanden bepaald ten opzichte van een 'rustige woonwijk' en ten opzichte van een 'gemengd gebied'. In het gemengd gebied kan de reeds aanwezige hogere milieubelasting de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Dit betekent dat de richtafstanden (met uitzondering voor de richtafstand voor het onderdeel 'gevaar'), zonder dat dit ten koste gaat van het leefklimaat, met één afstandsstap kunnen worden verlaagd. In tabel 1.1 zijn de richtafstanden per categorie en gebiedstypering weergegeven.

Richtafstanden bij verschillende bedrijfstypes

Categorie	Rustige woonwijk	Gemengd gebied
1	10 meter	0 meter
2	30 meter	10 meter
3.1	50 meter	30 meter
3.2	100 meter	50 meter
4.1	200 meter	100 meter
4.2	300 meter	200 meter

Tabel 1.1 - Richtafstanden bij verschillende bedrijfstypes

In de VNG-publicatie zijn de omgevingstypen ‘rustige woonwijk / rustig buitengebied’ en ‘gemengd gebied’ als volgt gedefinieerd:

Rustige woonwijk en rustig buitengebied
Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden activiteiten komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven of kantoren) voor. Langs de randen (in de overgang naar mogelijke andere bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een rustig buitengebied (eventueel inclusief verblijfsrecreatie), een stiltegebied of een natuurgebied.

Gemengd gebied
Een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor, zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid. Daarnaast gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen.

2 Bedrijven- en milieuzonering Herfterlaan 2

2.1 Ligging plangebied

Het plangebied ligt ten zuidoosten van Zwolle en is vanaf de N35 Zwolle – Wijthmen via de Kuyerhuislaan en Herfterlaan te bereiken. Figuur 2.1 geeft de ligging nabij Zwolle weer.

Figuur 2.1 – Ligging plangebied ten zuidoosten van Zwolle en nabij de N35 Zwolle – Wijthmen

2.2 Te onderzoeken programma

De analyse van de bedrijfs- en milieuzonering richt zich op:

1. De mogelijkheid om nieuwe sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid op het terrein mogelijk te maken.

   Het exacte programma van bedrijfsactiviteiten is nog niet bekend, maar ligt in het verlengde van de reeds aanwezige sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid op het terrein. Zoals een leerbedrijf voor autoherstel, houtbewerking of groenonderhoud. Het onderzoek richt zich dan ook op de mogelijkheid om binnen het ontwikkelvlak soortgelijke bedrijvigheid tot en met maximaal categorie 3.1 toe te staan.

2. Het planologisch vastleggen van de reeds aanwezige bedrijvigheid in de bestaande bebouwing van het voormalig Wezo-terrein.

Rekening dient gehouden te worden met de gevoelige functies in het gebied. Zowel met bestaande als nieuwe gevoelige functies. Voor het voormalige Wezo-terrein betreft het de woningen in het lint aan de Kuyerhuislaan en Herfterlaan als ook de nieuw te realiseren bedrijfswoning. Figuur 2.2 geeft het ontwikkelvlak voor bedrijvigheid (lichtbruin) binnen het plangebied weer. In geel is het indicatieve bouwvlak van de bedrijfswoning weergegeven. Rondom het plangebied zijn de woonbestemmingen uit de beheersverordening Buitengebied – Herfte weergegeven.

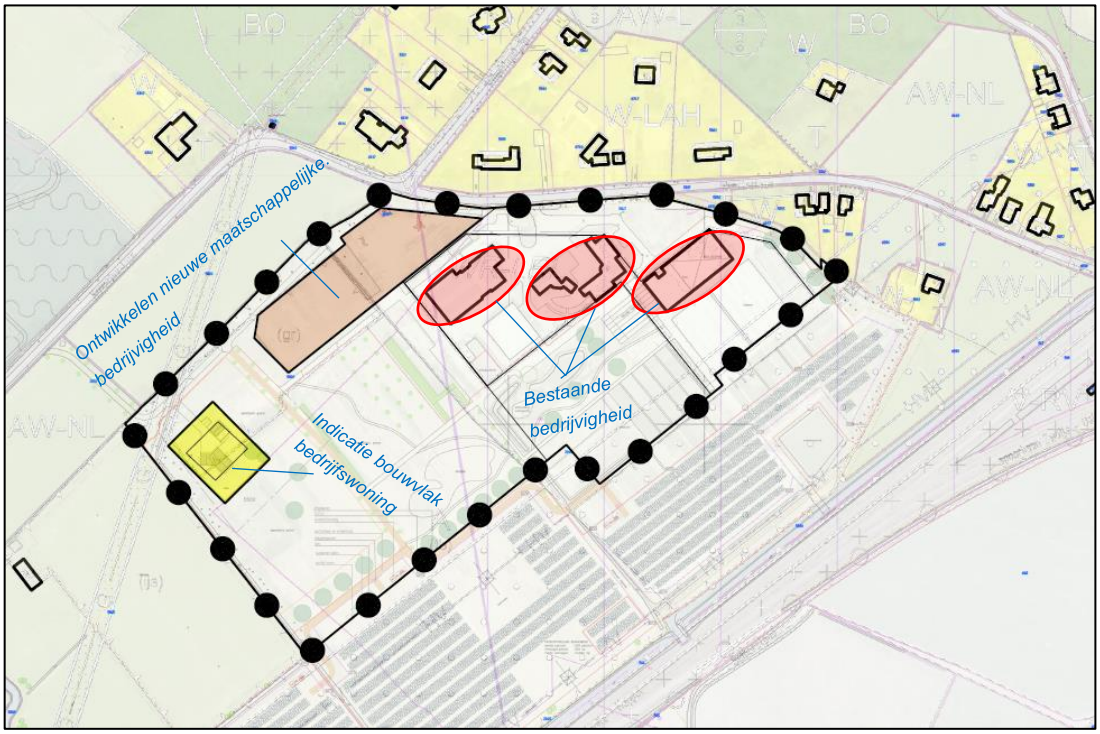

Figuur 2.2 – Ontwikkelvlak voor bedrijvigheid (lichtbruin) binnen plangebied

Qua methodiek is gekozen voor het zogenaamde ‘inwaarts zoneren’. Dat betekent dat vanuit de milieugevoelige functies (wonen) een beschermende bufferzone wordt gecreëerd. Op deze wijze worden minder belastende activiteiten op kleine afstand en meer belastende activiteiten op grotere afstand worden toegelaten.

2.3 Omgevingstype ‘rustige woonwijk’

Er dient een afweging gemaakt te worden over het omgevingstype waar het plangebied deel van uit maakt.

Rondom de bestaande woningen aan de Kuyershuislaan en Herfterlaan is sprake van

functiescheiding. Tussen de woonfuncties komen vrijwel geen andere functies voor. Waar wel andere functies aanwezig zijn (agrarisch) zijn deze veelal gescheiden van de woonfuncties door onder andere de doorgaande wegen. Daarnaast is er langs de randen van de woonbuurt sprake van weinig verstoring door verkeer. Vanwege deze kenmerken valt het omgevingstype dan ook te typeren als ‘rustige woonwijk’. Figuur 2.3 geeft de ligging van het plangebied en de milieugevoelige objecten (woningen) weer, gebaseerd op de vigerende beheersverordening. Rondom en tussen de woonfuncties is te zien dat verschillende bedrijfsmatige en agrarische functies gescheiden zijn van de woonbuurt.

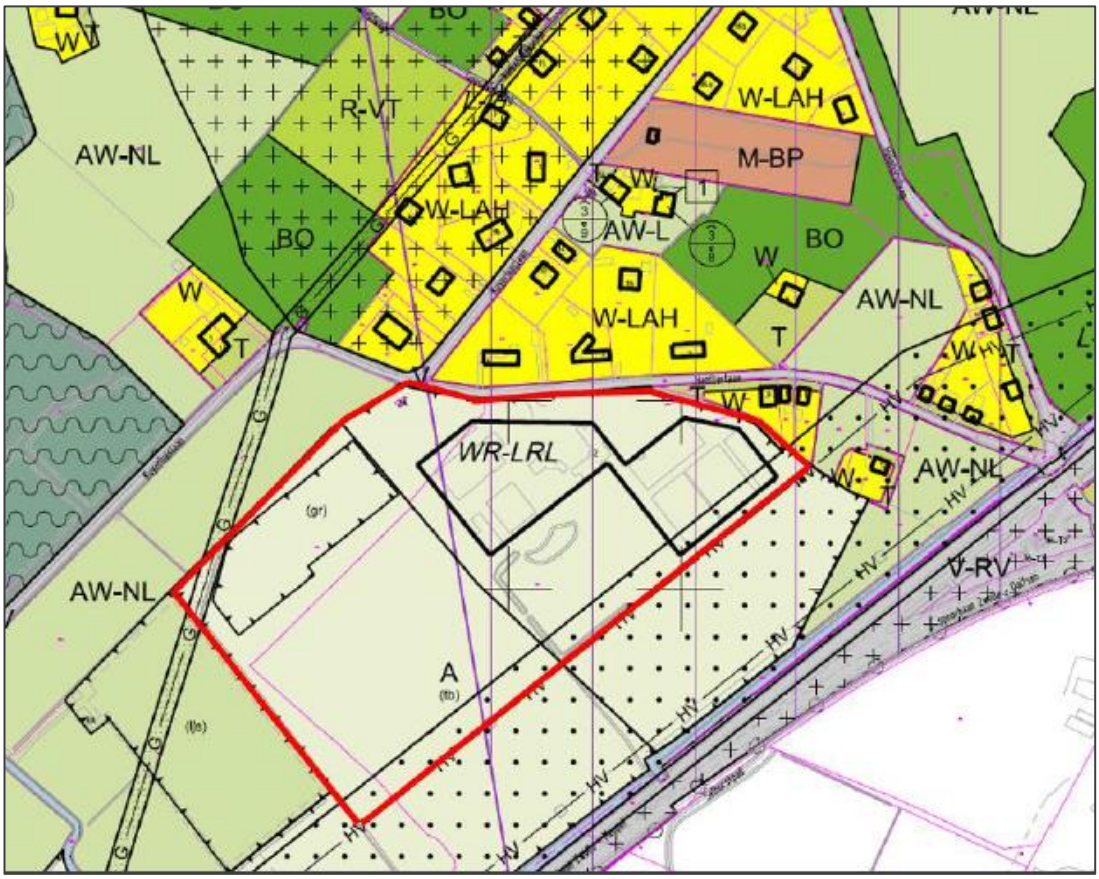

Figuur 2.3 - Plangebied, woonfuncties en agrarische functies

2.4 Categorie 1 en 2 – rustige woonwijk (10 en 30 meter)

Hieronder volgt het kaartbeeld van de categorieën 1 en 2 op basis van een ‘rustige woonwijk’. De zonering vindt plaats op basis van een ‘inwaartse zonering’. Er worden beschermende bufferzones rondom de milieugevoelige functies (woningen) gecreëerd. Ook de beoogde bedrijfswoning is hierin meegenomen. Zoals in paragraaf 1.2 aangegeven wordt vanwege vergunningvrije bouwmogelijkheden de bestemmingsgrens voor ‘Wonen’ aangehouden als uiterste situering van een milieugevoelige functie. Op onderstaande kaart (figuur 2.4) is rekening gehouden met de exacte ligging van de te realiseren bedrijfswoning (groene vak) en nieuwe maatschappelijke bedrijvigheid.

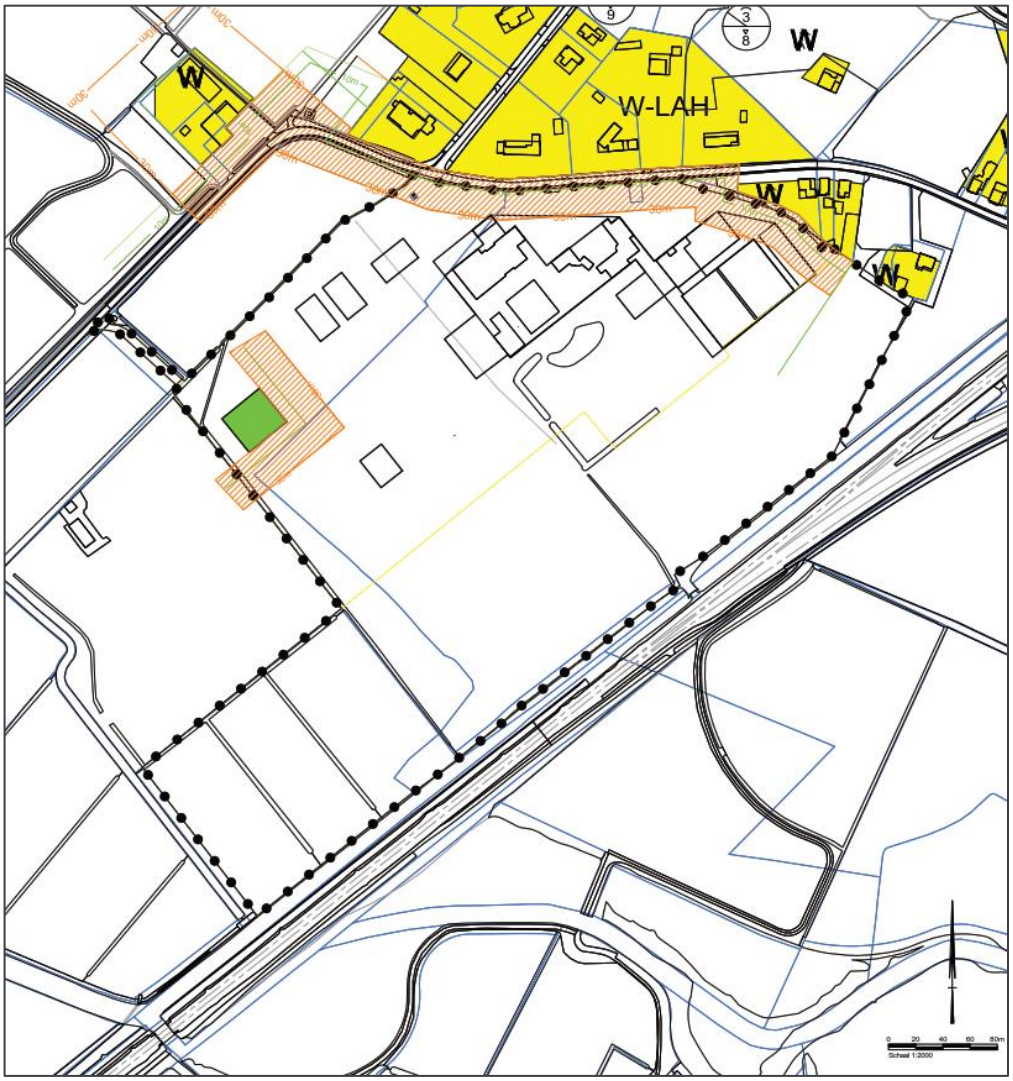

Figuur 2.4 – Zonering categorie 1 en 2 rustige woonwijk (oranje = 30 meter, groene lijn = 10 meter)

Bevindingen

- Binnen de 30 meter grens zijn ten hoogste activiteiten in categorie 2 toegestaan en binnen de 10 meter grens ten hoogste activiteiten in categorie 1.
- De 30 meter grens ligt in de toekomstige ‘maatschappelijke’ bestemming echter grotendeels buiten het bouwvlak. Bouwwerken worden hier niet opgericht, wel is dit omliggende terrein (buiten het bouwvlak) ook zo aangemerkt dat ook activiteiten van de maatschappelijke bedrijven plaats kunnen vinden. Denk daarbij aan parkeren, het vervoeren van materiaal en mogelijk kleine opslag. Om een goed leefklimaat te borgen wordt tot de 30 meter grens ten hoogste categorie 1 activiteiten toegestaan.

2.5 Categorie 3.1 – rustige woonwijk (50 meter)

Hieronder volgt het kaartbeeld van milieucategorie 3.1 op basis van ‘rustige woonwijk’. De zonering vindt plaats op basis van een ‘inwaartse zonering’. Er worden beschermende bufferzones rondom de milieugevoelige functies (woningen) gecreëerd. Ook de beoogde bedrijfswoning is hierin meegenomen. Zoals in paragraaf 1.2 aangegeven wordt vanwege vergunningvrije bouwmogelijkheden de bestemmingsgrens voor ‘Wonen’ aangehouden als uiterste situering van een milieugevoelige functie. Op onderstaande kaart (figuur 2.4) is rekening gehouden met de exacte ligging van de te realiseren bedrijfswoning (groene vak) en nieuwe maatschappelijke bedrijvigheid.

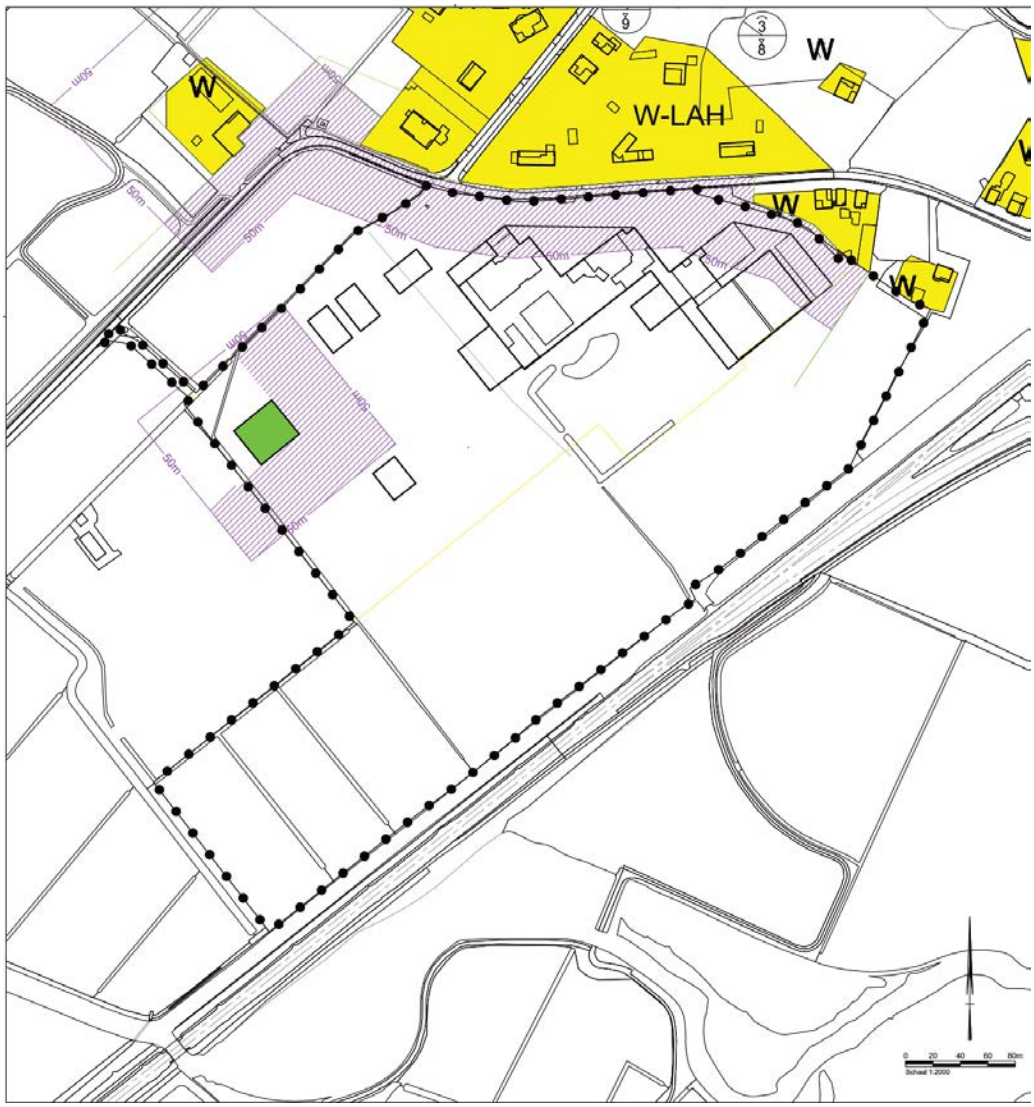

Figuur 2.5 - Zonering categorie 3.1 rustige woonwijk (paarse = 50 meter)

Bevindingen

- De 50-meter zone loopt vrijwel gelijk aan het toekomstige bouwvlak voor de reeds bestaande en nieuw te vestigen sociaal-maatschappelijke bedrijfsactiviteiten. Met het toestaan van ten hoogste categorie 3.1 activiteiten, voor zo ver passend onder sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid, blijft een goed woon- en leefklimaat geborgd. Voor de beperkte overschrijdingen geldt dat hier hoofdzakelijk sprake is van kantooractiviteiten en kwekerij-activiteiten met een richtafstand kleiner dan 50 meter. Voor eventuele toekomstige situaties is een buffer ingebouwd omdat de werkelijke afstand tot de woninggevels groter is dan 50 meter en initiatiefnemers van nieuwe sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid aan dienen te tonen dat een goed woon- en leefklimaat geborgd blijft.
- De drie nieuwe te ontwikkelen kavels voor sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid liggen buiten de 50 meter contour. Met het toestaan van ten hoogste categorie 3.1 activiteiten, voor zo ver passend onder sociaal-maatschappelijke bedrijvigheid, blijft een goed woon- en leefklimaat geborgd.

Bijlage 1 – Kaart categorie 1 en 2 Rustige Woonwijk

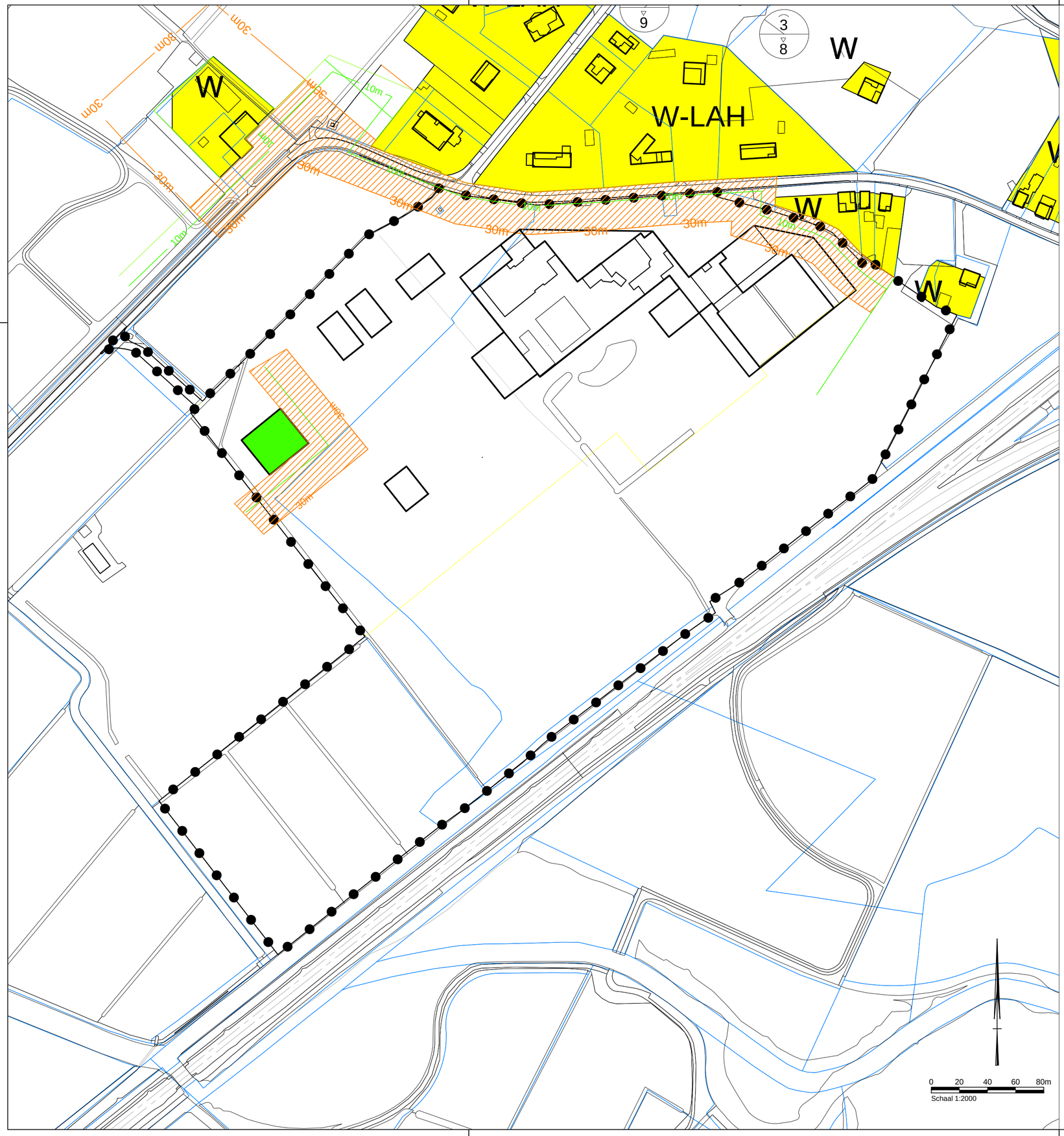

Legenda

- Milieucontour 10 m
- Milieucontour 30 m
- Milieucontour 50m
- Gevoelige bestemming
- Nieuwe dienstwoning

kadastrale en topografische ondergrond

Plan Herftelaan 2 te Zwolle

NL.IMRO.0193.

Bevoegd gezag: Gemeente Zwolle

Ter inzage:	Ter visie:	Vastgesteld:

Projectnummer	357749	Gecontroleerd door	SB
Tekeningnummer	357749.ehv.311.K01	Getekend door	MvdL
schaal	1 : 2000	Status	
Formaat	A2	Datum uitgave :	

SWECO

Plotdatum: 22-11-2017 12:28:55

P:\1110\357114_ROplannen\GISkit\Zwolle\357749_PlanHerfte\GiskitDWG12\Tekeningen\357749.ehv.311.K01i.dwg

Bijlage 2 – Kaart categorie 3.1 Rustige Woonwijk

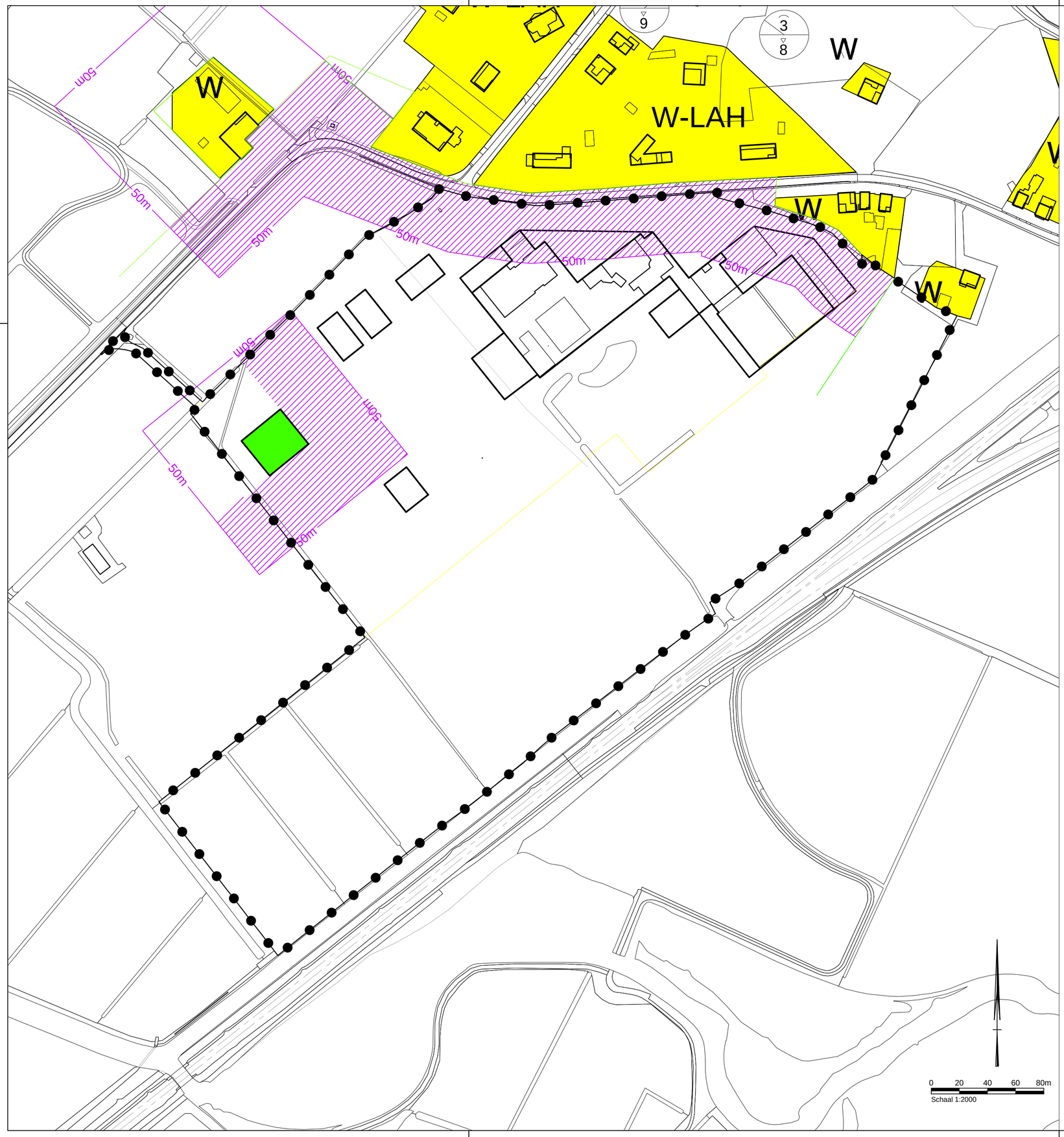

Legenda

- Milieucontour 30 m
- Milieucontour 50 m
- Milieucontour 100m
- Gevoelige bestemming
- Nieuwe dienstwoning

kadastrale en topografische ondergrond

Plan Herftelaan 2 te Zwolle

NL.IMRO.0193.

Bevoegd gezag: Gemeente Zwolle

Ter inzage:	Ter visie:	Vastgesteld:

Projectnummer	357749	Gecontroleerd door	SB
Tekeningnummer	357749.ehv.311.K01	Getekend door	MvdL
schaal	1 : 2000	Status	
Formaat	A2	Datum uitgave :	

SWECO

Plotdatum: 16-11-2017 13:59:29

P:\110\357114_ROplannen\GISkit\Zwolle\357749_PlanHerfte\GiskitDWG12\Tekeningen\357749.ehv.311.K01h.dwg

Bijlage 8 Quick Scan EV Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

Rapport

Projectnummer: 357749
Referentienummer: SWNL0215270
Datum: 01-11-2017

Risico-inventarisatie Herfte Zwolle

Externe veiligheid

Sweco
De Holle Bilt 22
3732 HM De Bilt
Postbus 203
3730 AE De Bilt
Nederland

T +31 88 811 66 00
www.sweco.nl

Sweco Nederland B.V.
De Bilt
Handelsregister 30129769
Statutair gevestigd te De Bilt

Anita van Blanken
Senior Adviseur Externe Veiligheid
T +31 88 811 68 27
M +31 6 29 07 52 33

Verantwoording

Titel	Risico-inventarisatie Herfte Zwolle
Subtitel	Externe veiligheid
Projectnummer	357749
Referentienummer	SWNL0215270
Revisie	C1
Datum	01-11-2017

Auteur(s)	Anita van Blanken
E-mailadres	anita.vanblanken@sweco.nl

Gecontroleerd door	Iwan Vossen
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Derk Jan van Bunnik
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

2 Wettelijk kader externe veiligheid 5

2.1 Inleiding 5

2.2 Het begrip risico 5

2.2.1 Plaatsgebonden risico 5

2.2.2 Groepsrisico 6

2.2.3 Verantwoording groepsrisico 6

2.2.3.1 Inrichtingen 7

2.2.3.2 Vervoer van gevaarlijke stoffen over spoor, water en weg 7

2.2.3.3 Buisleidingen 7

2.2.4 Plasbrandaandachtsgebied (PAG) 7

3 Risico-inventarisatie 8

3.1 Transport van gevaarlijke stoffen over een weg, water of spoorweg 9

3.1.1 Spoor 10

3.2 Luchthavens 11

3.3 Inrichtingen (bijvoorbeeld (agrarische bedrijven), BEVI-plichtige bedrijven) 11

3.4 Buisleidingen 11

4 Conclusies 13

5 Referenties 14

1 Inleiding

Voor plangebied Herfte Zwolle moet onderzocht worden of wordt voldaan aan het vigerende beleid voor externe veiligheid. Om de ontwikkeling verder in procedure te kunnen brengen is het noodzakelijk aan te tonen dat de omgeving geen onaanvaardbare risico's veroorzaakt voor de te ontwikkelen voornemens.

In dit rapport is beschreven welke knel- en aandachtspunten voor wat betreft externe veiligheid er zijn.

In figuur 1 is het plangebied weergegeven.

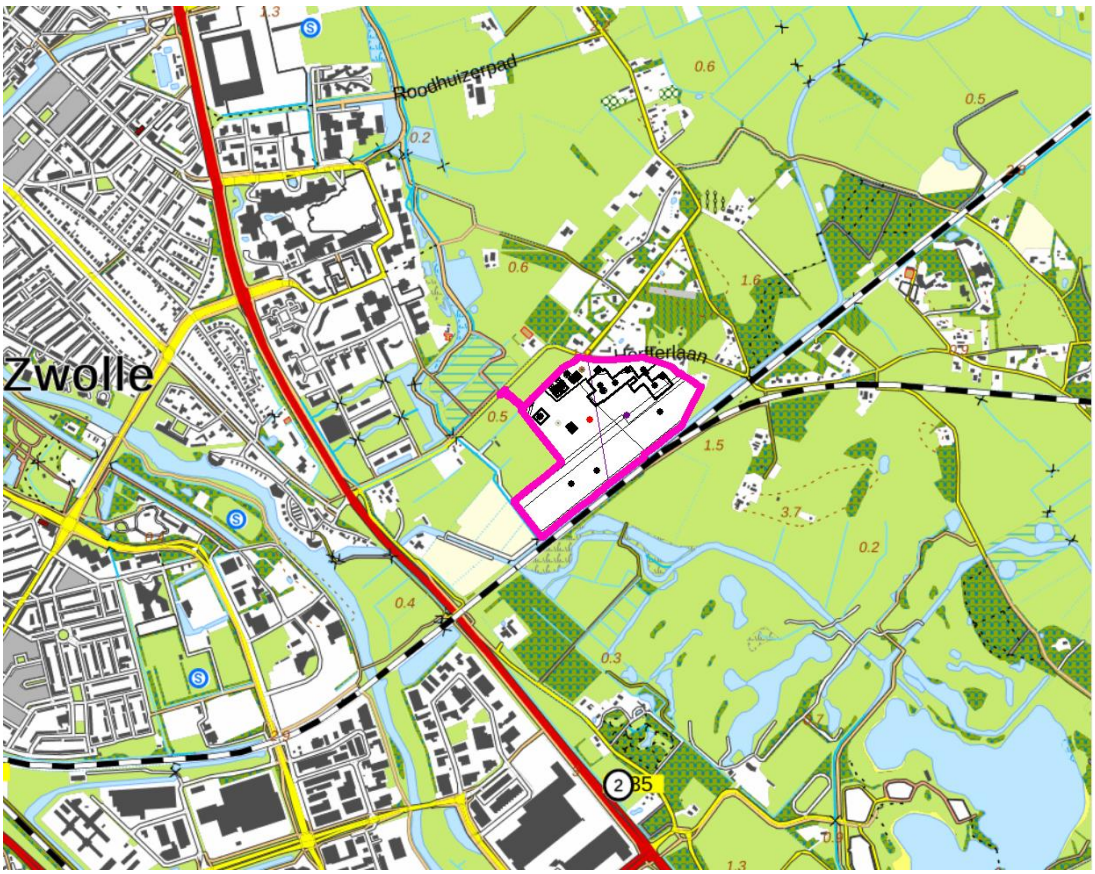

Figuur 1: Plangebied Herfte Zwolle.

2 Wettelijk kader externe veiligheid

2.1 Inleiding

Het algemene rijksbeleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege:

- het gebruik, de opslag en de productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (openbare wegen, water- en spoorwegen, buisleidingen);
- het gebruik van luchthavens.

Externe veiligheid heeft betrekking op de veiligheid van degenen die niet bij de risicovolle activiteit zelf zijn betrokken, echter als gevolg van die activiteit wel risico's kunnen lopen, zoals omwonenden.

2.2 Het begrip risico

Het begrip risico wordt in beeld gebracht door middel van twee begrippen: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

2.2.1 Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico is het risico op een plaats (buiten de inrichting of langs een transportroute), uitgedrukt in de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats (langs een inrichting, een transportroute of een buisleiding) zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval (binnen de inrichting of op de transportroute) waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is (Bevt, artikel 1 [6]; Bevb, artikel 1 [5]; Bevi, artikel 1o [2]).

Bij het beoordelen van gevaarlijke locaties gaat het Rijk uit van een basisnorm: het risico om te overlijden aan een ongeluk met een gevaarlijke stof mag voor omwonenden niet hoger zijn dan één op de miljoen per jaar. Dat betekent dat op een bepaalde plek een omwonende geen grotere kans op zo'n ongeluk mag hebben, dan één op de miljoen per jaar. (Bevt, artikel 4 [6]; Bevb, artikel 11 [5]; Bevi, artikel 8 [2]).

De omvang van het risico is een functie van de afstand waarbij meestal geldt: hoe groter de afstand, des te kleiner het risico. De diverse niveaus van het plaatsgebonden risico worden geografisch weergegeven door zogenaamde iso-risicocontouren (lijnen) om de activiteit (inrichting, infrastructuur of buisleiding). Daarbij verbindt elke lijn plaatsen in de omgeving van een risicovol object of een transportas met een even hoog plaatsgebonden risico.

Voor kwetsbare objecten[1] geldt een grenswaarde van PR 10^{-6}. Voor beperkt kwetsbare objecten[2] geldt een richtwaarde van PR 10^{-6}. De grenswaarden moeten bij de uitoefening van een aangewezen wettelijke bevoegdheid in acht worden genomen, terwijl met richtwaarden zoveel mogelijk rekening moet worden gehouden. (Bevi, artikel 8 [2])

Afwijking van een richtwaarde is bij alle beperkt kwetsbare objecten mogelijk vanwege zwaarwegende belangen op het gebied van vervoer, ruimtelijke ordening en economie

[1] Een kwetsbaar object is bijvoorbeeld een woning of een school [3].

[2] Een beperkt kwetsbaar object is bijvoorbeeld een sporthal of een speeltuin [3].

(verder te noemen: gewichtige redenen). Afwijking is tevens toegestaan bij het opvullen van kleine open gaten in het bestaand stedelijk gebied of vervangende nieuwbouw in het kader van de herstructurering van stedelijk gebied.
Afwijking is primair een verantwoordelijkheid van het ter zake van een besluit aangewezen bevoegde gezag. Daarbij dient voorafgaand overleg met alle betrokken bestuursorganen plaats te vinden. In de motivering bij het betrokken besluit moet worden aangegeven waarom wordt afgeweken van de norm.

2.2.2 Groepsrisico

Het groepsrisico is de cumulatieve kans per jaar dat een groep van ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van aanwezigheid in het invloedsgebied (van een inrichting of van een transportroute) en een ongewoon voorval (binnen die inrichting, of langs die transportroute) waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is. (Bevt, artikel 1 [6]; Bevb, artikel 1 [5]; Bevi, artikel 1j [2])

Het groepsrisico geeft de aandachtspunten op een transportroute (ook bij buisleidingen) aan waar zich mogelijk een ramp met veel slachtoffers kan voordoen en houdt daarmee rekening met de aard en dichtheid van de bebouwing in de nabijheid van de risicobron. Dit laatste geldt ook voor inrichtingen.

Het groepsrisico wordt weergegeven in een grafiek waarin op de verticale as de cumulatieve kans op het aantal doden per jaar en op de horizontale het aantal doden logaritmisch is weergegeven.

De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico bij het vervoer van gevaarlijke stoffen is per transportsegment (geldt ook voor buisleidingen) gemeten per kilometer en per jaar:
- 10^{-4} voor een ongeval met ten minste 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-6} voor een ongeval met ten minste 100 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-8} voor een ongeval met ten minste 1.000 dodelijke slachtoffers.

(Bevt, artikel 1 [6]; Bevb, artikel 12 [5])

De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico bij inrichtingen is per inrichting gemeten en per jaar:
- 10^{-5} voor een ongeval met ten minste 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-7} voor een ongeval met ten minste 100 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-9} voor een ongeval met ten minste 1.000 dodelijke slachtoffers.

(Bevi, artikel 12 [2])

Bij de toetsing moet worden bezien of de kans per inrichting of per kilometer route of tracé op een bepaald aantal slachtoffers groter is dan bovengenoemde oriëntatiewaarden. Deze oriëntatiewaarden gelden in alle situaties.

2.2.3 Verantwoording groepsrisico

Met het invullen van de verantwoordingsplicht wordt een invulling gegeven in hoeverre externe veiligheidsrisico's in het plangebied worden geaccepteerd en welke maatregelen getroffen zijn om het risico zoveel mogelijk te beperken. Het invullen van de verantwoordingsplicht is een taak van het bevoegd gezag. Door de verantwoordingsplicht wordt het bevoegd gezag gedwongen het externe veiligheidsaspect mee te laten wegen bij

het maken van ruimtelijke keuzes. Deze verantwoording is kwalitatief en bevat verschillende onderdelen die aan bod kunnen of moeten komen. Ook bestaat er een adviesplicht voor de Veiligheidsregio (voorheen regionale brandweer). De verantwoordingsplicht behelst onder meer de volgende aspecten:

1. de mogelijkheden van zelfredzaamheid;
2. de mogelijkheden van de bestrijdbaarheid;
3. aanwezigheuidsdichtheid binnen het invloedsgebied;
4. nut en noodzaak van de ontwikkeling;
5. mogelijke maatregelen;
6. restrisico.

Bij een beperkte verantwoording hoeven alleen de punten 1 en 2 behandeld te worden.

2.2.3.1 *Inrichtingen*

Over elke verandering van het groepsrisico moet volledige verantwoording worden afgelegd (Bevi, artikel 12 [2]).

2.2.3.2 *Vervoer van gevaarlijke stoffen over spoor, water en weg*

Volgens artikel 7 van het Bevt moet bij elk plan binnen het invloedsgebied in elk geval een beperkte verantwoording worden uitgevoerd. Wanneer het plan binnen de 200 meter van de transportas ligt moet een uitgebreide verantwoording worden uitgevoerd, tenzij het groepsrisico lager is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde of wanneer het groepsrisico ligt tussen de 0,1 en 1 maal de oriëntatiewaarde en de toename van het groepsrisico minder is dan 10% (Bevt, artikel 7 [6]).

2.2.3.3 *Buisleidingen*

Volgens artikel 12 van het Bevb moet bij elk plan binnen het invloedsgebied in elk geval een beperkte verantwoording worden uitgevoerd. Wanneer het plan binnen de 100% letaliteitsgrens ligt (voor brandbare stoffen) of binnen de PR 10^{-8}-contour (voor toxische stoffen) ligt, moet een uitgebreide verantwoording worden uitgevoerd, tenzij het groepsrisico lager is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde of wanneer het groepsrisico ligt tussen de 0,1 en 1 maal de oriëntatiewaarde en de toename van het groepsrisico minder is dan 10% (Bevb, artikel 12 [5]).

2.2.4 Plasbrandaandachtsgebied (PAG)

Met het basisnet is het nieuwe begrip PAG oftewel plasbrandaandachtsgebied geïntroduceerd. Hiermee wordt voor basisnet routes waarover substantiële hoeveelheden brandbare vloeistoffen vervoerd (kunnen) worden een zone van 30 meter vanaf de buitenste kantstreep van de infrastructuur geïntroduceerd. In die zone gelden op grond van het Bouwbesluit 2012 aanvullende bouweisen voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. In de basisnet tabellen van de Regeling basisnet [8] is per route aangegeven of een PAG geldt. In infrabesluiten moet beschreven worden of aanpassing van de basisnet route gevolgen heeft voor de ligging van het PAG (o.a. artikel 9 Beleidsregels EV [9]).

3 Risico-inventarisatie

Voor het plangebied is een risico-inventarisatie uitgevoerd. Via de Risicokaart van Nederland [1] zijn de ondergenoemde aspecten in beeld gebracht. Hierbij is binnen 1000 meter afstand van het plangebied gekeken naar de volgende aspecten, die van invloed kunnen zijn op het plangebied:

- transport van gevaarlijke stoffen over een weg, waterweg of spoorweg;
- luchthavens;
- inrichtingen (bijvoorbeeld (agrarische) bedrijven), BEVI-plichtige bedrijven);
- buisleidingen.

In figuur 2 zijn het plangebied en het gebied waarbinnen de risico-inventarisatie is uitgevoerd zichtbaar gemaakt.

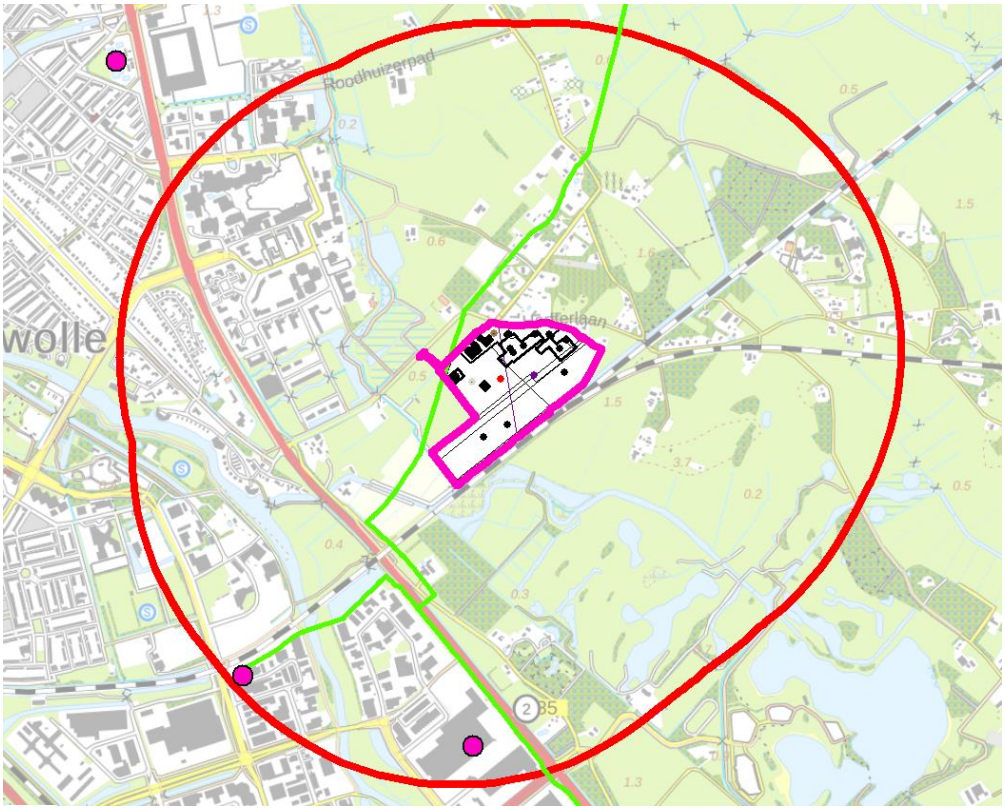

= Inrichting met gevaarlijke stoffen

= Leiding met gevaarlijke stoffen

Figuur 2: Risicovolle inrichtingen en transportroutes binnen 1 km van het plangebied.

Inrichtingen met opslag van gevaarlijke stoffen (PGS15), sporen en niet-basisnetwegen waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, kunnen een invloedsgebied hebben tot 4000 meter, waterwegen tot 1070 meter en BRZO-bedrijven kunnen zelfs een nog groter invloedsgebied hebben. Om die reden kijken we ook naar het mogelijke effect van

risicovolle objecten buiten de inventarisatiezone, waarvan we op voorhand vast kunnen stellen dat het invloedsgebied mogelijk over het plangebied heen ligt.

3.1 Transport van gevaarlijke stoffen over een weg, water of spoorweg

Volgens de risicokaart [1] liggen er rond het plangebied geen waterwegen of Basisnetwegen waarover significante hoeveelheden gevaarlijke stoffen worden getransporteerd.

Vlak naast het plangebied ligt een spoorweg waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Het invloedsgebied van het spoor is 4 kilometer. Het plangebied ligt hier binnen.

Daarnaast is gekeken of niet-basisnetwegen die rondom het plangebied liggen voor komen in de gegevens van Rijkswaterstaat. Op de webpagina ”Jaarintensiteit VGS op de weg van Rijkswaterstaat” [11] wordt een dataset met Google Earth-bestanden aangeboden om met behulp van Google Earth de ligging van de wegvakken te kunnen bepalen, waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. In figuur 3 is dit weergegeven voor de omgeving van het plangebied. Niet-basisnetwegen kunnen een invloedsgebied van 4 kilometer hebben.

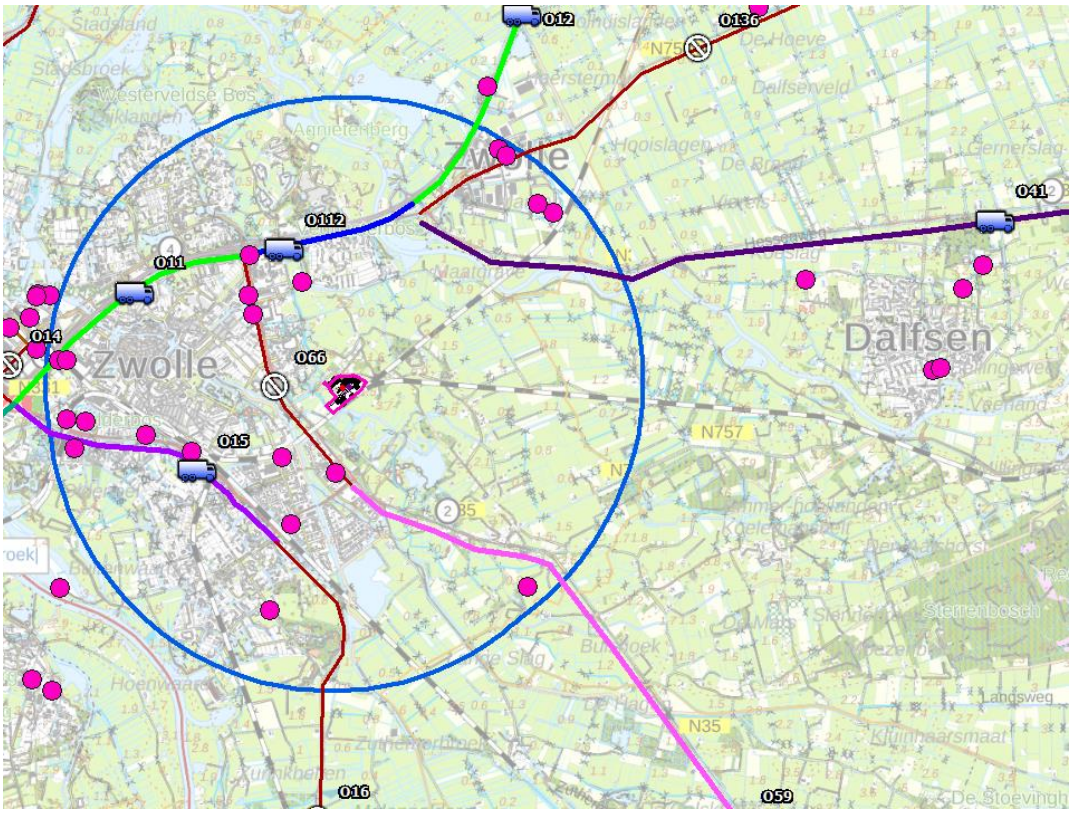

Figuur 3: Wegvaken met vervoer van gevaarlijke stoffen volgens Rijkswaterstaat.

Het invloedsgebied (volgens de Handleiding Risicoanalyse Transport [7]) is in tabel 1 vergeleken met de afstand tot het plangebied. Hieruit blijkt dat het plangebied niet binnen het invloedsgebied ligt van een weg.

Tabel 1: Gegevens van wegen binnen 4 kilometer van het plangebied.

Wegnummer	Basisnet?	Vervoerde stofcategorieen	Invloedsgebied [m]	Afstand tot plangebied [m]
O66	Nee	LF1-LF2	45	Ca. 350
O59	Ja		355	Ca. 1000
O16	Nee	LF1	45	> 2000
O15	Nee	LF1-LF2-GF3	355	> 1000
O11	Ja		355	> 2000
O112	Ja		355	> 2000
O12	Ja		355	> 2000
O136	Nee	LF1-LF2	45	> 2000
O41	Nee	LF1-LF2-LT1	730	> 2000

3.1.1 Spoor

Het spoor heeft een PR10^{-6}-contour op 7 meter vanaf het midden van de doorgaande sporen afstand. Het plangebied ligt daarbuiten.
Ook geldt er een plasbrandaandachstgebied. Dit is weergegeven in figuur 4. Het plasbrandaandachtsgebied ligt voor een klein deel over het plangebied. In dit deel wordt echter niet gebouwd.

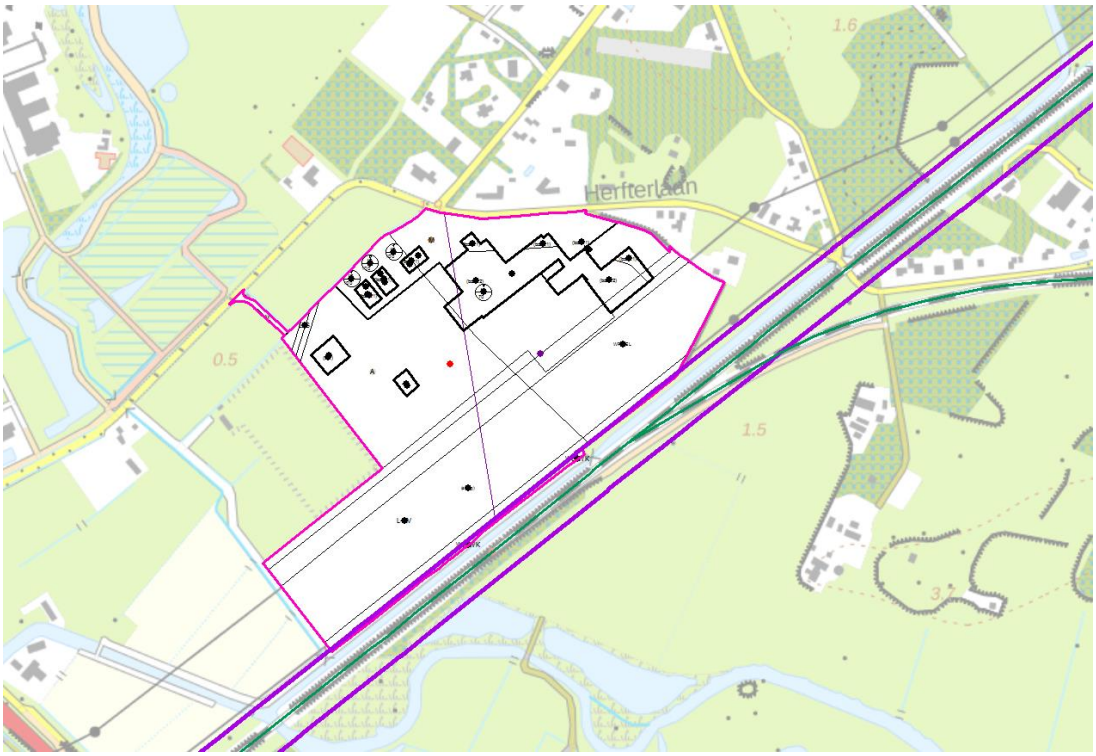

Figuur 4: Ligging plasbrandaandachstgebied voor het spoor.

De dichtstbijzijnde bebouwing van het spoor ligt op een afstand van iets meer dan 35 meter van het spoor. Dat is op bedrijventerrein De Marslanden. Voor bedrijventerreinen met een hoge dichtheid (conservatieve aanname) geldt een dichtheid van 80 personen per hectare.

Volgens de vuistregels uit de HART [7] mogen er bij een dichtheid van 80 personen per hectare (bij tweezijdige bebouwing en hoge snelheid) op een afstand van 40 meter maximaal 710 wagens met stoffen uit categorie A over het spoor rijden om niet boven de 10% van de oriëntatiewaarde uit te komen. Over dit traject rijden per jaar 1430 wagens. Er kan dus niet worden uitgesloten dat het groepsrisico boven de 10% van de oriëntatiewaarde ligt. Wel kan worden uitgesloten dat het groepsrisico niet boven de oriëntatiewaarde ligt, omdat er dan een 10 maal zo hoge waarde geldt (7100) en daar blijft de waarde van het Basisnet (1430) wel onder.
Het uitgangspunt van het plan is dat er ten opzichte van de huidige situatie niet of nauwelijks toename van aantal personen is. Er is een aantal functiewijzigingen/toevoegingen, daar staat tegenover dat een deel van bestaande bebouwing inkrimpt. Het groepsrisico zal naar alle waarschijnlijkheid niet met 10% of meer toenemen en een berekening van het groepsrisico is wordt niet nodig geacht. Wel moet een beperkte verantwoording van het groepsrisico worden uitgevoerd. Hierbij moet worden ingegaan op de mogelijkheden van zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid.

3.2 Luchthavens
Volgens de risicokaart [1] (zie figuur 2) liggen er rond het plangebied geen luchthavens.

3.3 Inrichtingen (bijvoorbeeld (agrarische bedrijven), BEVI-plichtige bedrijven)
Binnen 1000 meter van het plangebied liggen volgens de Risicokaart [1] twee inrichtingen met gevaarlijke stoffen (zie figuur 3). Het meest zuidelijke punt is een ammoniakkoelinstallatie waarvoor volgens de risicokaart [1] geen afstand geldt. De installatie valt niet onder het Bevi [2], omdat de hoeveelheid ammoniak kleiner is dan de grenswaarde van 1500 kg. Het meer noordelijke punt is een gasontvangststation waarvoor een afstand van 15 meter geldt. Het gasontvangststation ligt op bijna een kilometer afstand van het plangebied en valt niet binnen deze 15 meter.

3.4 Buisleidingen
Volgens de risicokaart [1] (zie figuur 2) ligt er over de noordwestpunt van het plangebied een buisleidingen waardoor gevaarlijke stoffen worden getransporteerd. Dit is een hogedrukaardgasleiding met een druk van 40 bar en een diameter van 8 inch. In het Handboek buisleidingen in bestemmingsplannen uit 2016 van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu [10] staan afstanden voor het invloedsgebied vanaf de leiding.
De 1% letaliteitsafstand is afhankelijk van de diameter en de druk van de leiding.
Het invloedsgebied van deze leiding is 95 meter. De 100%-letaliteitsafstand is 50 meter. Deze afstanden zijn weergegeven in figuur 5. Hierin is te zien dat er binnen het 100%-letaliteitsgebied gebouwd wordt. Conform het wettelijk toetsingskader vereist dit uitvoering van een risicoanalyse en verantwoording van het groepsrisico. De initiatiefnemer heeft hierover reeds contact gehad met de leidingeigenaar (Gasunie) en de Veiligheidsregio. Deze geven te kennen dat vanwege de beperkte toename van kwetsbare doelgroepen de nadruk ligt op de onderbouwing van de zelfredzaamheid en in mindere mate op de berekening van het groepsrisico. Tegen deze achtergrond wordt de initiatiefnemer geadviseerd om met het bevoegd gezag in overleg te treden over nut en noodzaak van het uitvoeren van een risicoanalyse en de diepgang van de verantwoording groepsrisico.

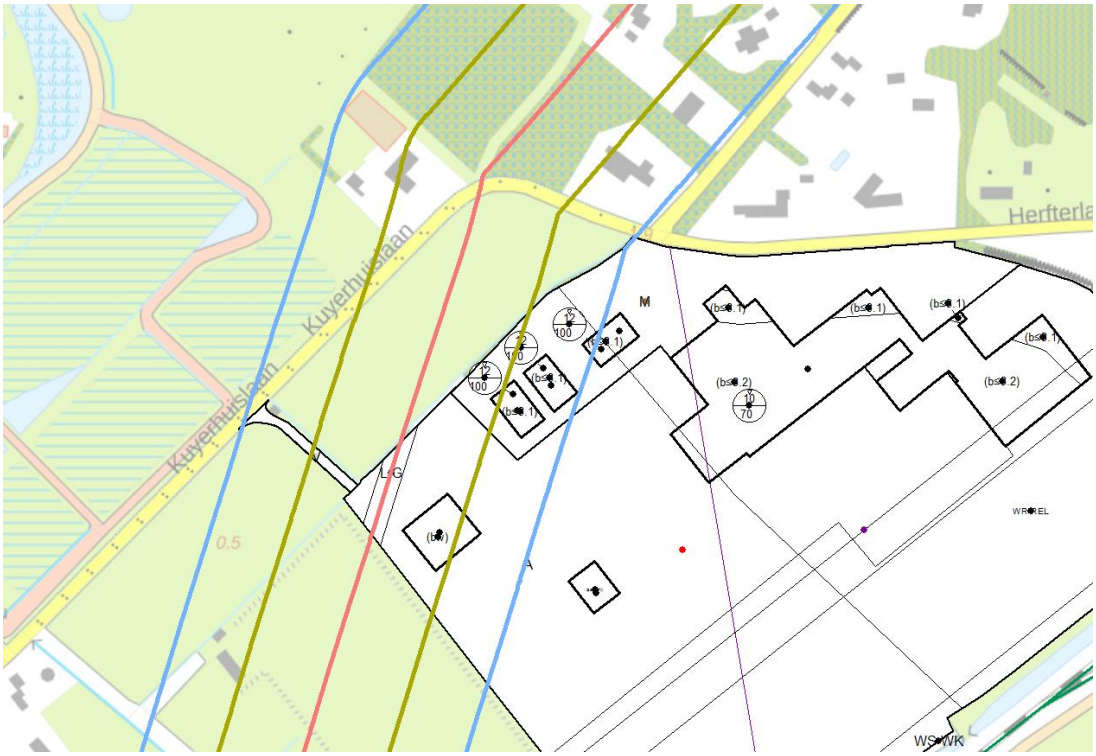

Blauw = *invloedsgebied*
Groen = *100% letaliteitsgebied*

Figuur 5: Ligging 100%-letaliteitsgrens en invloedsgebied van de hogedrukaardgasleiding.

4 Conclusies

Uit de risico-inventarisatie blijkt dat het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van het spoor en binnen het invloedsgebied van een hogedrukaardgasleiding.

Voor het spoor geldt dat het groepsrisco mogelijk boven de 10% van de oriëntatiewaarde ligt, en niet boven de orientatiewaarde. Omdat het uitgangspunt van het plan is dat er ten opzichte van de huidige situatie niet of nauwelijks toename van aantal personen is zal het groepsrisico naar alle waarschijnlijkheid niet met 10% of meer toenemen. Een berekening van het groepsrisico is niet nodig. Wel moet een beperkte verantwoording van het groepsrisico worden opgesteld. Hierbij moet worden ingegaan op de mogelijkheden van zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid.

Voor de hogedrukaardgasleiding geldt dat er binnen het invloedsgebied en ook binnen het 100% letaliteitsgebied wordt gebouwd. Conform het wettelijk toetsingskader vereist dit uitvoering van een risicoanalyse en verantwoording van het groepsrisico. De initiatiefnemer heeft hierover reeds contact gehad met de leidingeigenaar (Gasunie) en de Veiligheidsregio. Deze geven te kennen dat vanwege de beperkte toename van kwetsbare doelgroepen de nadruk ligt op de onderbouwing van de zelfredzaamheid en in mindere mate op de berekening van het groepsrisico. Tegen deze achtergrond wordt de initiatiefnemer geadviseerd om met het bevoegd gezag in overleg te treden over nut en noodzaak van het uitvoeren van een risicoanalyse en de diepgang van de verantwoording groepsrisico.

5 Referenties

1. Risicokaart (z.j.). *Risicokaart.* Binnengehaald van http://www.risicokaart.nl/.

2. *Besluit externe veiligheid inrichtingen.* (2004, 27 mei). Binnengehaald van http://wetten.overheid.nl/BWBR0016767/.

3. VNG, Vereniging Nederlandse Gemeenten (z.j.). *Handreiking Bedrijven en milieuzonering.* Binnengehaald van https://vng.nl/onderwerpenindex/ruimte-en-wonen/omgevingswet/publicaties/handreiking-bedrijven-en-milieuzonering.

4. *Regeling externe veiligheid inrichtingen.* (2004, 8 september). Binnengehaald van http://wetten.overheid.nl/BWBR0017168/.

5. *Besluit externe veiligheid buisleidingen.* (2010, 24 juli). Binnengehaald van http://wetten.overheid.nl/BWBR0028265/.

6. *Besluit externe veiligheid transportroutes.* (2013, 11 november). Binnengehaald van http://wetten.overheid.nl/BWBR0034233/.

7. RIVM, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (11 januari 2017). *Handleiding Risicoanalyse Transport.* Bilthoven. Binnengehaald van http://www.rivm.nl/Onderwerpen/R/RBM_II/Documenten/Downloads/Beleid_en_HART/Handleiding_Risicoanalyse_Transport_HART.

8. Regeling van de Staatsecretaris van Infrastructuur en Milieu, van 19 maart2014, nr. IENM/BSK-2014/67724, houdende vaststelling van de ligging van de risicoplafonds langs transportroutes en regels voor ruimtelijk ontwikkelingen langs transportroutes in verband met externe veiligheid (Regeling basisnet), Staatscourant 2014, nummer 8242, 28 maart 2014.

9. Besluit van de Minister van Infrastructuur en Milieu, van 3 september 2014, nr. IENM/BSK-2014/82947 tot vaststelling van beleid ten aanzien van de beoordeling van externe veiligheid bij de vaststelling van tracébesluiten voor de aanleg of wijziging van landelijke infrastructuur en van verkeersbesluiten (Beleidsregels EV-beoordeling tracébesluiten), Staatscourant 2014, nummer 25839, 1 oktober 2014.

10. Ministerie van Infrastructuur en Milieu (oktober 2016). *Handboek buisleidingen in bestemmingsplannen.* Revisie 2. Binnengehaald van https://relevant.nl/download/attachments/39780400/handboek_buisleidingen_in_bestemmingsplannen_2016.pdf?version=1&modificationDate=1486378000580&api=v2.

11. Rijkswaterstaat (2016). *Jaarintensiteiten vervoer gevaarlijke stoffen op de weg.* Binnengehaald van https://www.rijkswaterstaat.nl/water/wetten-regels-en-vergunningen/scheepvaart/wet-vervoer-gevaarlijke-stoffen/vervoer-gevaarlijke-stoffen/jaarintensiteiten-vgs-op-de-weg.aspx.

Bijlage 9 Bodemadvies Herfterlaan gemeente Zwolle maart 2016

visie

Zwolle

Memo

Expertisecentrum
Leefomgeving en Erfgoed

Telefoon: 06 23662622

Aan Jan Kuik, Vastgoed
Peter van Drielen, Vastgoed
Van Ilse Vermeij
Datum 9 maart 2016
Onderwerp Bodemkwaliteit locatie Herfterlaan 2 te Zwolle (ZLE-B-6834, 5827 en 5909)

	Naam	Datum
Opsteller	Ilse Vermeij	09-03-2016
Tegenlezer	Bas Brekelmans	09-03-2016

In verband met de voorgenomen verkoop van de locatie Herfterlaan 2 te Zwolle heeft de afdeling Leefomgeving en Erfgoed van het Expertisecentrum op verzoek van de afdeling Vastgoed een memo over de bodemkwaliteit van de locatie opgesteld.

In deze memo worden de locatiegegevens, de geohydrologie, de gebruikshistorie en de bodemkwaliteit behandeld. Op basis hiervan wordt beoordeeld of de bodemkwaliteit van de locatie geschikt is voor het toekomstige gebruik. Verder wordt aangegeven of er een nieuw bodemonderzoek moet worden ingediend bij een vergunningsaanvraag en welk kwaliteitsbewijs er nodig is bij het hergebruik van vrijkomende grond buiten de locatie.

Locatiegegevens

De locatie bevindt zich ter plaatse van de Herfterlaan 2 en is gelegen in het buitengebied van Zwolle. De locatie betreft de percelen die kadastraal bekend zijn als Zwolle-B-6834, 5827 en 5909 en heeft een oppervlakte van circa 1,4 hectare (zie onderstaande locatiekaart). Genoemde kadastrale percelen hebben geen aantekening voor publiekrechtelijke beperkingen vanuit de Wet bodembescherming in het WKPB-register.

Locatie Herfterlaan 2

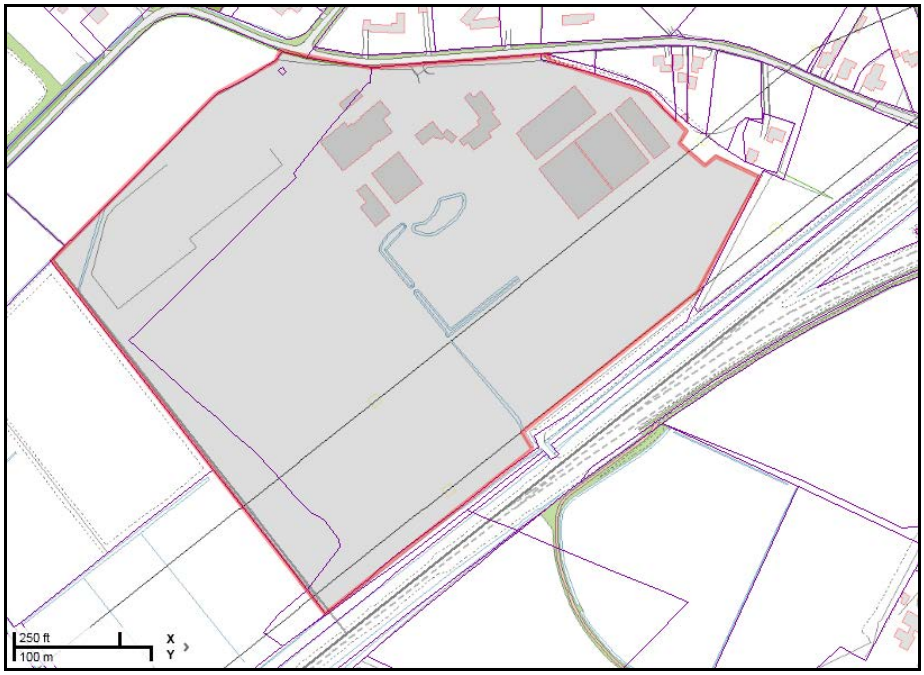

Geohydrologie

Volgens de Toelichting Geologische Opbouw Ondergrond Zwolle[1] is Zwolle gelegen op een begraven uitloper van de Veluwse stuwwal. Deze is in de voorlaatste ijstijd ontstaan door stuwing van afzettingen onder invloed van ijsdruk. De hydrologische basis bevindt zich op een diepte van 90 à 100 meter onder zeeniveau en bestaat uit een pakket van klei- en zandlagen, met aan de top een enkele meters dikke kleilaag.

Het bovenliggende watervoerende pakket bestaat uit grofzandige en grindhoudende afzettingen met plaatselijk een kleilaag. Aan het maaiveld is een enkele meters dikke deklaag aanwezig. Het freatisch grondwaterniveau bevindt zich rond zeeniveau. De regionale stromingsrichting van het grondwater is noordwestelijk gericht. Deze kan lokaal afwijken onder invloed van grondwateronttrekkingen en de drainerende of infiltrerende werking van oppervlaktewateren, afhankelijk van het jaargetijde.

Gebruikshistorie

De locatie (ZLE-B-6834, 5827 en 5909) bestaat grotendeels uit een kwekerij (volle grond). Verder zijn er meerdere gebouwen en kassen aanwezig en lokaal enkele opslagplekken voor bestrijdingsmiddelen. Het erf is grotendeels verhard met klinkers en de perceeldelen van de kwekerij en kassen zijn veelal bedekt met folie. Uit het gemeentelijk bodeminformatiesysteem blijkt dat ter plekke in het verleden bodemonderzoek is uitgevoerd. Daarnaast is in het kader van de voorgenomen transactie een nieuw bodemonderzoek uitgevoerd.

Volgens de gemeentelijke Archeologische Waarderingskaart is de locatie niet gelegen in een archeologisch waardevol gebied. Conform de nota Archeologiebeleid Gemeente Zwolle[2] staat in het bestemmingsplan beschreven welke voorschriften en vrijstellings-regels er gelden bij grondverstorende activiteiten op de locatie.

Bij het Expertisecentrum is geen onderzoek bekend waaruit blijkt dat de bodem van de locatie verdacht is ten aanzien van de aanwezigheid van niet gesprongen explosieven uit de Tweede Wereldoorlog en er is geen directe aanleiding om dit te verwachten. Er hoeven dus op voorhand geen maatregelen te worden getroffen bij het uitvoeren van grondroerende werkzaamheden op de locatie.

[1] Syncera GeoData, zonder kenmerk, 13 maart 2005

[2] Gemeente Zwolle, zonder kenmerk, vastgesteld op 18 augustus 2008

Datum 9 maart 2016

Bodemkwaliteit

Bij de Gemeente Zwolle zijn de volgende bodemonderzoeken bekend:

- Verkennend bodemonderzoek gehele terrein, Oranjewoud, februari 1993, kenmerk 10078-09580;
- Verkennend bodemonderzoek nieuwbouw, Tauw, juli 1997, kenmerk R3514110;
- Verkennend bodemonderzoek nieuwbouw, Geomet, mei 1998, NA-03435;
- Verkennend bodemonderzoek nieuwbouw, Wiertsema & Partners, maart 2004, kenmerk VN-33022;
- Nulsituatie bodemonderzoek depotlocatie, Tauw, januari 2005, kenmerk 4374689;
- Nulsituatie bodemonderzoek depotlocatie, Tauw, juni 2009, kenmerk 4660348;
- Historisch vooronderzoek, Grondslag, januari 2016, kenmerk 24795;
- Verkennend bodem-, asbest- en waterbodemonderzoek op de locatie aan de Herfterlaan 2 te Zwolle, Hunneman Milieu-Advies, 4 maart 2016, kenmerk 160036/lvh/sh.

Op de locatie zijn diverse tanks huidige en voormalige (brandstoftanks) bekend. Deze zijn met de bovengenoemde verrichte bodemonderzoeken voldoende onderzocht.

In het meest recente bodemonderzoek (Hunneman Milieu-Advies, 4 maart 2016) is de hele locatie onderzocht. Hierbij is in de grond van het gemeentelijk gronddepot onder de aanwezige puinfundatie plaatselijk matig verhoogde gehalten aan kobalt aangetoond. Betreffende matig verhoogde gehalten worden zeer waarschijnlijk veroorzaakt door de aanwezige bovenliggende fundatielaag bestaande uit puin. Op het overige terrein zijn met uitzondering van enkele deellocaties maximaal licht verhoogde waarden aan componenten ten opzichte van de achtergrondwaarde aangetoond in de bodem (grond en grondwater). Bij het asbestonderzoek is enkel op het erfperceel een gehalte aan asbest aangetoond (5 mg/kg d.s. gewogen). Betreffend gemeten gehalte blijft ruim onder de interventiewaarde norm waarbij sprake is van een verontreiniging met asbest (100 mg/kg d.s. gewogen). Op de overige deellocaties is er geen asbest aangetoond. Het op het erfperceel plaatselijk gemeten gehalte aan asbest (5 mg/kg d.s. gewogen) veroorzaakt geen humane, ecologische en/of verspreidingsrisico's.

Volgens de gemeentelijke bodemkwaliteitskaart wordt verwacht dat de kwaliteit van de bovengrond zal voldoen aan kwaliteitsklasse Landbouw/natuur met als gebruiksklasse Landbouw/natuur.

Geschiktheid voor toekomstig gebruik

Bij vastgoedtransacties is bodemonderzoek niet verplicht. Op grond van het Burgerlijk Wetboek is een koper verplicht om te informeren naar de toestand van het vastgoed. De verkoper heeft de verplichting om alle hem bekende informatie over de onroerende zaak te verstrekken. Om aan deze verplichting te voldoen heeft de Gemeente Zwolle in de Algemene verkoopvoorwaarden onroerende zaken[3] opgenomen dat een in de koop-overeenkomst nader aangegeven verkennend bodemonderzoek wordt verricht en/of een adviesmemo door de gemeente wordt opgesteld op basis van de reeds bekende bodemrapporten en/of bodemkwaliteitskaart. In het adviesmemo wordt de toestand van de bodem omschreven en zal moeten blijken dat de bodem op grond van de uitslag van het bodemonderzoek of bodemkwaliteitskaart geschikt is voor de realisering van de daaraan gegeven bestemming.

Op basis van verzamelde informatie blijkt dat de bodemkwaliteit van de locatie geschikt is voor het toekomstige gebruik, te weten: onderwijsdoeleinden, recreatie, dagbesteding, energieopwekking (zonnepanelen), (ambachtelijke) bedrijvigheid en eventueel begeleid wonen[4].

Onderzoeksplicht bij vergunningsaanvraag

In de Woningwet wordt aan de gemeenten de opdracht gegeven om voorschriften in de bouwverordening[5] op te nemen om bouwen op verontreinigde bodem tegen te gaan. Het doel van deze voorschriften is dat niet wordt gebouwd op een bodem die dusdanig verontreinigd is, dat gevaar voor de gezondheid van personen ontstaat. In de Regeling omgevingsrecht is bepaald dat bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen een bodemonderzoek moet worden overgelegd. Met het in werking treden van het bodembeleidsplan[6] en de bodemkwaliteitskaart[7] van de Gemeente Zwolle zijn de voorschriften in de bouwverordening over de onderzoeksplicht bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor het bouwen gewijzigd. Bij de aanvraag van een Omgevingsvergunning geldt voortaan dat een vrijstelling van de onderzoeksplicht verleend kan worden wanneer reeds bruikbare onderzoeksgegevens aanwezig zijn óf wanneer de bodemkwaliteitskaart als bewijs kan worden opgevoerd. Bij een melding milieubeheer activiteitenbesluit of de aanvraag van een omgevingsvergunning voor milieu kan een aanvullend bodemonderzoek nodig zijn om de nulsituatie bodemkwaliteit ter plaatse van bepaalde bodembedreigende bedrijfsactiviteiten vast te leggen.

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor (ver)bouw op- of (her)inrichting van de te verkopen locatie zal op basis van de huidig bekende bodeminformatie vrijstelling van de onderzoeksplicht worden verkregen.

[3] Gemeente Zwolle, zonder kenmerk, vastgesteld op 3 april 2012

[4] Mits er tussentijds geen bodembedreigende activiteiten op de locatie plaatsvinden.

[5] Gemeente Zwolle, kenmerk gb 2012-03.19, vastgesteld op 19 maart 2012

[6] Gemeente Zwolle, zonder kenmerk, vastgesteld op 11 januari 2010

[7] Bodemkwaliteitskaart Gemeente Zwolle, Tauw, 1219261, 23-06-2015

Kwaliteitsbewijs bij grondtransport

Volgens het Besluit bodemkwaliteit moet de kwaliteit van toe te passen grond worden aangetoond met een milieuhygiënische verklaring. In veel gevallen kan hiervoor de bodemkwaliteitskaart worden gebruikt. Een bodemkwaliteitskaart geeft echter niet de bodemkwaliteit op perceelsniveau weer, maar alleen de gemiddelde bodemkwaliteit van een bepaald gebied. Bij partijkeuringen is wel sprake van exacte kwaliteitsbepaling. Een partijkeuring geeft daarom meer zekerheid over de kwaliteit van de toe te passen grond dan een bodemkwaliteitskaart. Van een locatie af te voeren grond mag volgens de Nota bodembeheer regio IJsselland[8] als schoon (klasse AW) worden gekwalificeerd op basis van een bodemkwaliteitskaart, als de locatie onverdacht is met betrekking tot bodemverontreiniging ten gevolge van het huidige dan wel historische gebruik en er geen (al dan niet gesaneerde) gevallen van bodemverontreiniging aanwezig zijn. Het is aan het lokale bevoegde gezag om een afweging te maken tussen het gebruik van de bodemkwaliteitskaart of de inzet van een partijkeuring als milieuhygiënische verklaring.

Bij opslag en hergebruik van vrijkomende grond buiten de locatie moet worden voldaan aan de bepalingen uit de Nota bodembeheer en/of het Besluit bodemkwaliteit.

[8] Regio IJsselland, zonder kenmerk, versie van 7 november 2012

Bijlage 10 Bodemonderzoek Herfte Hunneman def maart 2016

Gemeente Zwolle

Verkennend bodem-, asbest- en waterbodemonderzoek
op de locatie aan de Herfterlaan 2 te Zwolle

Projectnummer: *160036/lvh/sh*
Datum: *4 maart 2016*

Opdrachtgever
Gemeente Zwolle
Afdeling Leefomgeving en Erfgoed
Postbus 1007
8000 GA ZWOLLE

Hunneman Milieu-Advies Raalte BV
Postbus 253, 8100 AG RAALTE
Tel: 0572-360998
Fax: 0572-351574
E-mail: info@hunneman-milieu.nl

BRL-SIKB 2000

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 VOORONDERZOEK 2

2.1 ACHTERGRONDINFORMATIE 2
2.2 VOORGAANDE BODEMONDERZOEKEN 4
2.3 BODEMOPBOUW EN GEOHYDROLOGIE 4
2.4 ONDERZOEKSSTRATEGIE 4
2.5 BETROUWBAARHEID ONDERZOEK 6

3 VELD- EN LABORATORIUM ONDERZOEK 7

3.1 VELDONDERZOEK 7
3.2 LABORATORIUM ONDERZOEK 9
3.3 TOETSINGSCRITERIA EN ANALYSERESULTATEN; VASTE BODEM/GRONDWATER . 9
3.4 TOETSINGSCRITERIA EN ANALYSERESULTATEN; ASBEST 17
3.5 TOETSINGSCRITERIA EN ANALYSERESULTATEN; WATERBODEM 19

4 INTERPRETATIE ONDERZOEKSRESULTATEN 20

4.1 VASTE BODEM EN GRONDWATER, KWEKERIJ [1 T/M 97] 20
4.2 VASTE BODEM EN GRONDWATER, GEMEENTEDEPOT [98 T/M 116] 20
4.3 VASTE BODEM EN GRONDWATER, ERF EN KASSEN [117T/M158+217T/M222] ... 21
4.4 VASTE BODEM EN GRONDWATER, VERDACHTE DEELLOCATIES [159T/M216] ... 21
4.5 ASBEST-, PUIN- EN ASFALTONDERZOEK [ERF, KASSEN EN GEMEENTEDEPOT] ... 22
4.6 WATERBODEMONDERZOEK [223 T/M 277 EN 284 T/M 287] 22
4.7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 23

BIJLAGEN:

1 Topografisch en kadastraal overzicht
2 Boorbeschrijvingen
3 Toetsingstabellen en analyserapporten (water)bodem, puin, grondwater en asbest
4 Toetsingskader
5 Monsternemingsplan en -formulier asbest en waterbodem
6 Relevante historische informatie

TEKENINGEN:

1-4: Situatie met boringen en peilbuizen, gehele locatie
2-4: Situatie met boringen, monsterpunten en peilbuizen, erf en kassen
3-4: Situatie met boringen en peilbuizen, verdachte deellocaties
4-4: Situatie met boringen, waterbodemonderzoek

1 INLEIDING

In opdracht van Gemeente Zwolle is in februari 2016, door Hunneman Milieu-Advies Raalte BV, een verkennend bodem-, asbest- en waterbodemonderzoek uitgevoerd op de locatie aan de Herfterlaan 2 te Zwolle. Voor een topografisch en kadastraal overzicht van de onderzoekslocatie en omgeving verwijzen wij naar bijlage 1.

Het onderzoek is uitgevoerd naar **aanleiding** van de voorgenomen verkoop van de percelen.

Het onderzoek heeft tot **doel** een actueel en betrouwbaar inzicht te geven in de milieuhygiënische kwaliteit van de vaste bodem, het grondwater en de waterbodem.

Het veldwerk, de grond- en/of grondwaterbemonstering en het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd conform de geldende beoordelingsrichtlijn “Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek” BRL-SIKB 2000. Voor deze richtlijn is Hunneman Milieu-Advies Raalte BV in het bezit van een procescertificaat, welke is afgegeven door KIWA.

Het procescertificaat van Hunneman Milieu-Advies Raalte BV (certificaatnummer K26828) en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten inzake “Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek”. Hunneman Milieu-Advies Raalte BV is geen eigenaar van de te onderzoeken percelen en is onafhankelijk van de opdrachtgever en/of terreineigenaar.

Het rapport is als volgt ingedeeld:

- Vooronderzoek (hoofdstuk 2);
- Veld- en laboratorium onderzoek (hoofdstuk 3);
- Interpretatie onderzoeksresultaten (hoofdstuk 4).

2 VOORONDERZOEK

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de NEN-5725 strategie “standaard”. De historische informatie is aangeleverd door de gemeente Zwolle. Voor het vooronderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- informatie, verstrekt door de opdrachtgever;
- terreininspectie, voorafgaand aan de veldwerkzaamheden;
- informatie Bodematlas Provincie Overijssel;
- voorgaande bodemonderzoeken;
- historisch vooronderzoek Grondslag;
- informatie www.watwaswaar.nl;
- Kadaster;
- grondwaterkaart van Nederland.

De relevante gegevens uit het vooronderzoek zijn opgenomen in hoofdstuk 2 en bijlage 6.

2.1 Achtergrondinformatie

De onderzoekslocatie is gesitueerd aan de Herfterlaan 2 te Zwolle en staat kadastraal bekend als: *gemeente Zwolle, sectie B, nummers 5909, 5827 en 6834.* De onderzoekslocatie heeft een totale oppervlakte van circa 14 ha. Op de locatie is een boomkwekerij gesitueerd.
De locatie betreft grotendeels een uitpandige kwekerij. Op de locatie zijn tevens diverse gebouwen en kassen aanwezig. Lokaal zijn enkele opslagplekken voor bestrijdingsmiddelen aanwezig. Ter plaatse van de kwekerij en de kassen zijn veel perceeldelen bedekt met folie. Het erf is grotendeels verhard met klinkers en deels met stelcon, asfalt en puinverharding. Het erfperceel heeft een oppervlakte van 1,6 ha. Binnen het erfperceel zijn diverse voormalige en huidige verdachte activiteiten bekend. Diverse locaties zijn in 1993 door Oranjewoud onderzocht (kenmerk 10078-09580). De verdachte deellocaties zijn beschreven in het historisch vooronderzoek van Grondslag (januari 2016) en samengevat in tabel 1.

Binnen de locatie bevinden zich diverse watergangen, een vijver en een waterbassin. Op het westelijk terreindeel is een depotlocatie van de gemeente Zwolle gesitueerd, met een oppervlakte van circa 1,4 ha. De depotlocatie is volledig verhard met asfalt, met daaronder een puinfundatie. Voor de inrichting van het terrein verwijzen wij naar tekening 1-4.

Binnen de onderzoekslocatie zijn meerdere (voormalige) sloottracé’s gesitueerd (figuur 1). Vroeger liep een weg door de locatie en was over het erf gelegen (zie figuur 2). Sommige sloottracé’s en de weg zijn niet meer aanwezig. Ten zuidoosten van de onderzoekslocatie is binnen het kadastrale perceel een pad op een grondwal gesitueerd. De grondwal vormt (i.o.m. de gemeente Zwolle) geen onderdeel van de onderzoekslocatie.

Fig.1: historische kaart 1907 (weg)

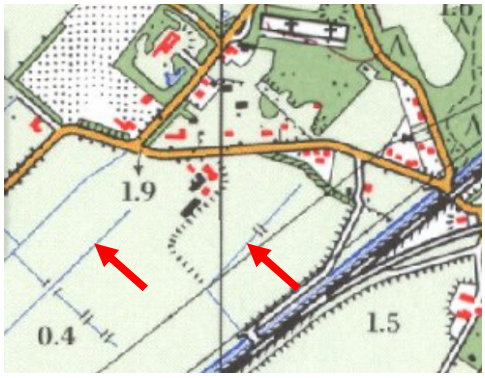

Fig.2: historische kaart 1975 (sloten/dammen)

Uit de historisch vooronderzoek van Grondslag komen de volgende verdachte deellocaties naar voren. Het volledige historisch vooronderzoek is opgenomen in bijlage 6.

Tabel 1: verdachte deellocaties

Loc.	Omschrijving	Status	Opmerking	Bodemonderzoek
A	schilderwerkplaats	Onduidelijk wanneer activiteiten zijn beëindigd in ieder geval voor 1991	Verplaatst naar (L)	In 1993 onderzocht
B	Autowasplaats	Activiteit beëindigd in 1994	Verplaatst naar bestaande wasplaats (N)	In 1993 onderzocht
C	Afleverzuil	Activiteit beëindigd in 1994	Verplaatst naar bestaande tanklocatie (O)	In 1993 onderzocht
D	Vaten afgewerkte olie	Activiteit beëindigd in 1994		In 1993 onderzocht
E	Puinbed	Activiteit beëindigd in 1994		In 1993 onderzocht
F	Verfopslag	Activiteit beëindigd in 1994		In 1993 onderzocht
G	Brandstoftank	Activiteit beëindigd in 1994		In 1993 onderzocht
H	Septictank	Activiteit beëindigd in 1994		In 1993 onderzocht
I	Olie-vetafscheider	Activiteit beëindigd in 1994		In 1993 onderzocht
J	Slibvangput	Activiteit beëindigd in 1994		In 1993 onderzocht
K	Vermeerderingskas	Nog in gebruik		Niet eerder onderzocht
L	Stookruimte vermeerderingskas, Opslag bestrijdingsmiddelen	Nog in gebruik		Niet eerder onderzocht
M	Kapschuur	Nog in gebruik		2004 onderzocht (niet op asbest)
N	Opslag cabines Olie, diesel, verf, bestrijdingsmiddelen	Vanaf 1994 t/m 2014		Niet eerder onderzocht
O	Schilderwerkplaats met spuitcabine	Onduidelijk wanneer activiteiten zijn beëindigd		Niet eerder onderzocht
P	Werkruimte kwekerij Opslag bestrijdingsmiddelen	Onduidelijk wanneer activiteiten zijn beëindigd		Niet eerder onderzocht
Q	Wasplaats met OBAS en slibvangput	Nog in gebruik		Niet eerder onderzocht
R	Tankplaat met dieseltank	Nog in gebruik		Niet eerder onderzocht
S	Opslag olie in kast met lekbak, op vloeistofdichte vloer	Nog in gebruik, vanaf 2014		Niet eerder onderzocht
T	(Bomen)kwekerij	Vanaf jaren ‘70		In 1993 onderzocht
U	Gronddepot	Vanaf 2005		nulsituatie 2005/2009
V	Slootdemping	Gedempt bij ontwikkeling locatie jaren ‘70		Niet eerder onderzocht
W	Bebouwd gedeelte		Op basis van historische activiteiten en bebouwing verdacht op asbest	Niet eerder onderzocht
X	Sloten en vijver			Niet eerder onderzocht
Y	Waterbassin			Niet eerder onderzocht

2.2 Voorgaande bodemonderzoeken

Op de locatie zijn de volgende bodemonderzoeken bekend:
- verkennend bodemonderzoek gehele terrein, Oranjewoud, februari 1993, kenmerk 10078-09580;
- verkennend bodemonderzoek nieuwbouw, Tauw, juli 1997, kenmerk R3514110;
- verkennend bodemonderzoek nieuwbouw, Geomet, mei 1998, NA-03435;
- verkennend bodemonderzoek nieuwbouw, Wiertsema & Partners, maart 2004, kenmerk VN-33022;
- nulsituatie bodemonderzoek depotlocatie, Tauw, januari 2005, kenmerk 4374689;
- nulsituatie bodemonderzoek depotlocatie, Tauw, juni 2009, kenmerk 4660348;
- historisch vooronderzoek, Grondslag, januari 2016, kenmerk 24795.

2.3 Bodemopbouw en geohydrologie

Regionale bodemopbouw
De maaiveldhoogte bedraagt circa 1m +NAP. De gegevens inzake de bodemopbouw en geohydrologie zijn verkregen uit de Grondwaterkaart van Nederland, DGV-TNO, kaartblad 6 Oost/7 West. De gegevens over de regionale bodemopbouw zijn samengevat in tabel 2.

Tabel 2: schematische voorstelling van de regionale bodemopbouw

pakket	diepte (m-mv)	samenstelling
Deklaag	5	zand, klei, veen
Eerste WVP	90	grof zand
Scheidende laag	110	klei
Tweede WVP	>110	zand
Toelichting: WVP = watervoerend pakket		kD-waarde = doorlaatvermogen of transmissiviteit

Regionale grondwaterstroming
De regionale stroming van het grondwater in het watervoerend pakket is zuidwestelijk gericht.

2.4 Onderzoeksstrategie

Voor het vooronderzoek is gebruik gemaakt van het historisch vooronderzoek van Grondslag (januari 2016) en de reeds verzamelde/beschikbare historische informatie.

ONVERDACHT: Het onderzoek is grotendeels uitgevoerd conform de onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek op een onverdachte locatie (“ONV” uit de NEN-5740). Op basis van de historische informatie is, ter plaatse van de kwekerij-activiteiten, de bovengrond aanvullend onderzocht op OCB’s.
In aanvulling op de onderzoeksstrategie zijn, ter plaatse van het erf en de kassen, aanvullend enkele boringen bijgeplaatst en extra analyses ingezet, om deze terreindelen separaat te kunnen houden van het overige terrein.

VERDACHT: Ter plaatse van de verdachte deellocaties heeft veld- en chemisch onderzoek plaatsgevonden, conform de NEN-5740, strategieën VEP en/of VEP-OO.
Locatie A is in 1993, ná beëindiging activiteiten, afdoende onderzocht (<1991). De overige activiteiten, welke in 1993 zijn onderzocht en in 1994 zijn beëindigd, zijn opnieuw onderzocht. Locatie M en J zijn niet separaat onderzocht, maar meegenomen in de onverdachte boringen.

ASBEST: Ter plaatse van het erf en de kassen is een verkennend asbestonderzoek uitgevoerd conform de onderzoeksstrategie op verdachte locaties (strategie 6.4.5 uit de NEN-5707-2015).

WATERBODEM: Het waterbodemonderzoek is uitgevoerd conform de NEN 5720. De sliblaag is onderzocht volgens de richtlijnen van de Nederlandse Norm voor verkennend waterbodemonderzoek (NEN 5720) en, in verband met het gebruik van bestrijdingsmiddelen, aangevuld met OCB's.
Het waterbodemonderzoek is uitgevoerd volgens de onderzoeksstrategie bij verkennend waterbodemonderzoek conform de strategie 5.4.16 "lintvormig (OLN)" of strategie 5.4.18 "niet lintvormig (ONLN)". De aanwezige sloottracés en de vijver zijn separaat onderzocht. In het waterbassin is geen slib aangetroffen.

ASFALT: Het aanwezige asfalt is indicatief onderzocht op teerhoudendheid, door middel van de PAK-marker veld-test.

FUNDATIEONDERZOEK: De aanwezige puinverhardingen en -fundatielagen zijn ***indicatief*** onderzocht. De monsters zijn indicatief in enkelvoud ingezet op het samenstellingspakket beperkt puin. De analyse voor het samenstellingsonderzoek is aangevuld met een analyse op asbest in puin, conform de NEN-5897. Vanwege monstername uit kernboringen is afgeweken van de te verzamelen 25 kg.

Het uitgevoerde veld- en laboratoriumonderzoek is samengevat in tabel 3.

Tabel 3: veld- en laboratoriumonderzoek

sublocatie/onderdeel	***veldonderzoek***			***laboratoriumonderzoek***	
	boringen tot 0,5 m-mv	*waarvan tot ≥ 2 m-mv*	*met peilbuis*	*vaste bodem*	*grondwater*
***Onverdacht* ca 14 ha** *+ deellocatie T+U*	150	45	15	35 x NEN-grond 13 x OCB's	15 x NEN-water 1 x barium
asbestonderzoek 6.4.5 **2,6 ha *erf en kassen***	27 [30 x 30 cm] # + 13 [30 x 30 cm]		-	9 x asbest grond 1 x asbest puin	-
aanvullend per deellocatie					
erfperceel + kassen ca 2,6 ha. *+ deellocatie Bt/mJ+ K+L+Nt/mS*	41	41 *[1 m-mv]*	4	12 x NEN-grond 4 x OCB's 5 x min.olie/BTEX	3 x NEN-water 1 x min.olie/BTEX
gemeentelijke depotlocatie ca 1,4 ha *deellocatie U*	5	2	-	1 x NEN-grond 6 x kobalt	1 x zink
gedempte sloottracé's en vm weg *deellocatie V*	16 *[1 m-mv]*	8	-	4 x NEN-grond	-
sloten, vijver waterbassin *deellocatie X+Y*	56	-	-	6 x WB-regionaal 6 x OCB's	-
puinverharding-/fundatie+asfalt	6 x asfaltboring # 5 [30 x 30 cm]		-	2 x asbest in puin 2 x samenstelling *indicatief* 6 x PAK-marker *veldtest*	
#: in combinatie met onverdacht					

De samenstelling van de in tabel 3 genoemde "NEN-pakketten" zijn samengevat in tabel 4.

Tabel 4: samenstelling NEN-pakketten

Parameters	***NEN-grond***	***NEN-grondwater***
zware metalen barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink	X	X
PCB's	X	-
PAK polycyclische aromatische koolwaterstoffen	X	-
minerale olie	X	X
vluchtige aromaten (incl. naftaleen en styreen)	-	X
VCK (vluchtige chloorkoolwaterstoffen)	-	X
bromoform	-	X

2.5 Betrouwbaarheid onderzoek

Onderhavig onderzoek beschrijft de actuele bodemkwaliteit en heeft alleen betrekking op de bodem van de terreindelen, welke zijn beschreven in het vooronderzoek van deze rapportage. De in het vooronderzoek geraadpleegde bronnen kunnen mogelijk onvolledig zijn. Het kan voorkomen dat niet alle bronnen zijn geraadpleegd, doordat ze niet voorhanden waren. Hierdoor kan informatie ontbreken.

Dit onderzoek is op een zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de huidige richtlijnen en methoden op het gebied van bodemonderzoek. Het onderzoek is gebaseerd op het nemen van een, conform de geldende richtlijnen, representatief geacht aantal monsters. Bij het interpreteren van de onderzoeksresultaten moet rekening worden gehouden met het feit dat analyses mogelijk zijn uitgevoerd op basis van mengmonsters, waardoor lokaal hogere concentraties van de onderzochte stoffen niet zijn uit te sluiten. Tevens kan geen uitspraak worden gedaan omtrent de bodemkwaliteit van niet onderzochte (verdachte) deellocaties en blijft het mogelijk dat lokaal voorkomende verontreinigingen niet zijn ontdekt.

Een bodemonderzoek betreft een momentopname. De resultaten van het onderzoek kunnen minder representatief worden naarmate de tijd verstrijkt. Eventuele toekomstige activiteiten, calamiteiten, sloopwerkzaamheden, bouwrijp maken en/of aanvoer van grond van elders, kunnen de bodemkwaliteit (sterk) beïnvloeden. Tijdens werkzaamheden in de bodem dient men alert te blijven op waarneembare bijzonderheden, die kunnen duiden op eventuele verontreinigingen.

Het onderzoek moet worden beoordeeld als één geheel, en betreft een inschatting van de bodemkwaliteit, op een bepaald moment. Het onderzoek is gebaseerd op informatie van derden en het verrichten van een beperkt aantal boringen en analyses, conform de geldende richtlijnen. Hierdoor is het mogelijk dat niet alle informatie is verkregen, dan wel dat niet alle afwijkingen in de bodem zijn geconstateerd. Voor eventueel hieruit voortvloeiende schade en/of gevolgen aanvaardt Hunneman Milieu-Advies Raalte BV op geen enkele wijze aansprakelijkheid.

3 VELD- EN LABORATORIUM ONDERZOEK

3.1 Veldonderzoek

Het veldonderzoek is uitgevoerd in februari 2016, door de gecertificeerde medewerkers dhr. M. Roelofs (BRL-2000) en dhr. R. Roelofs (BRL 2000 en 2003) van Hunneman Milieu-Advies Raalte BV.

Voor het verkennend bodem- en asbestonderzoek zijn 232 handboringen uitgevoerd, waarvan 19 boringen zijn afgewerkt als peilbuis. De maximale boordiepte bedraagt 3,5 m-mv. Ter plaatse van de depotlocatie zijn 6 kernboringen verricht (104, 106, 107, 110, 112 en 116).
De boringen zijn verricht op de onderstaande deellocaties:

- kwekerij boring 1 t/m 97 en 88A;
- depotlocatie boring 98 t/m 116;
- erf onverdacht boring 117 t/m 159 en 217 t/m 222;
- erf verdacht boring 176 t/m 216, 278 t/m 283 en 189A t/m 191A;
- vm weg boring 160 t/m 165;
- vm sloot boring 166 t/m175.

Voorafgaand aan het verkennend asbestonderzoek, ter plaatse van het erf en de kassen, is een maaiveldinspectie uitgevoerd. Tijdens de maaiveldinspectie is op het maaiveld geen asbestverdacht materiaal aangetroffen.

Voor het verkennend asbestonderzoek zijn de monsterpunten 126 t/m 159 en 217 t/m 222 handmatig gegraven tot maximaal 0,5 m-mv, met een minimale oppervlakte van 0,09 m^2 (30 x 30 cm). Ter plaatse van de puinverharde parkeerplaatsen zijn aanvullend 5 monsterpunten (278 t/m 282) gegraven. Alle monsterpunten zijn doorgezet tot in de onderliggende/ongeroerde bodemlaag.
De opgegraven grond/puin is uitgespreid over een zeef, met een maaswijdte van 16 mm. Het achterblijvende residu op de zeef is geïnspecteerd op aanwezigheid van asbestverdacht materiaal en afval- en puinrestanten. Van de uitgezeefde grond/puin zijn mengmonsters samengesteld, voor de analytische bepaling van asbest in grond of puin.

Voor het waterbodemonderzoek zijn, per vak, gelijkmatig verdeeld, 6 of 10 monsterpunten geselecteerd (boringen 223 t/m 277, 248A). De boringen zijn geplaatst met behulp van een zuigerboor. Niet in alle watergangen is slib aanwezig. De maximale boordiepte, ter plaatse van de vijver, bedraagt circa 1,2 m-waterspiegel. In het waterbassin (boring 284 t/m 287) is geen slib aanwezig.

Voor de situatie van de boringen, monsterpunten en peilbuizen verwijzen wij naar tekening 1-4 t/m 4-4. In bijlage 5 zijn de monsternameformulieren asbest en waterbodem opgenomen.

Bodemopbouw
In het veld zijn de fysische bodemeigenschappen, per monsterpunt en bodemlaag, beschreven. De beschrijvingen van de bodemprofielen zijn opgenomen in bijlage 2 en samengevat in tabel 5 en 6.

Tabel 5: samenvatting van het globaal aangetroffen bodemprofiel

traject (m-mv)	**hoofdnaam**	**toevoeging**
0,0 ~ 0,6	*lokaal klinker/tegel/puin/beton/asfalt*	*puinfundatie onder asfalt tot 0,6 m-mv*
0,0 ~ 1,0	zand, matig fijn	zwak siltig, zwak humeus
1,0 ~ 3,0	zand, matig grof tot matig fijn	zwak siltig
grondwaterstand: variërend tussen 2,75 en 3,0 m-mv		

Tabel 6: samenvatting van het lokaal aangetroffen bodemprofiel watergangen

laagdikte [cm]	hoofdnaam	toevoeging
0 ~ 10	water	-
10 ~ 20	slib	-
20 ~ 30	zand, matig fijn	zwak siltig

Zintuiglijke waarnemingen bodem

Tijdens het veldonderzoek is de opgeboorde grond beoordeeld op zintuiglijk waarneembare verontreinigingsindicaties. Hierbij is gebruik gemaakt van de olie/water-test (O/W-test) en is gelet op afwijkende kleur of geur van de bodem. Zintuiglijk zijn met name op het erf, lokaal zwakke tot sterke bijmengingen aan puin waargenomen. Lokaal zijn volledige puinlagen aanwezig, waarop boringen zijn gestaakt. Ter plaatse van monsterpunt 278 t/m 282 is een puinverharding aanwezig. Zintuiglijk is geen asbestverdacht materiaal op of in de bodem/puin aangetroffen.
In de vaste bodem zijn zintuiglijk geen oliecomponenten waargenomen. Zintuiglijk zijn in de waterbodem geen noemenswaardige bijmengingen aan bodemvreemde materialen waargenomen. Eventuele bijzonderheden zijn weergegeven in de boorbeschrijvingen (bijlage 2).

Zintuiglijke waarnemingen asfalt

De asfaltkernen zijn, met behulp van de PAK-marker, zintuiglijk beoordeeld op teerhoudendheid. Zintuiglijk zijn geen indicaties waargenomen die duiden op teerhoudendheid.
Onder de asfaltverharding is tot 0,6 m-mv een puinfundatie aangetroffen. De boorbeschrijvingen zijn opgenomen in bijlage 2.

Monstername bodem en grondwater

Voor het chemisch onderzoek zijn uit de boringen, van iedere 0,5 m (0,2 m bij monstername met steekbus) of onderscheiden bodemlaag, grondmonsters genomen. Daar waar de vluchtige verbindingen de kritische parameters zijn, is de monstername, voor zover technisch mogelijk, verricht met een steekbus.
Het grondwater uit de peilbuizen is minimaal een week na plaatsing bemonsterd. De zuurgraad (pH), de elektrische geleidbaarheid (EC) en de troebelheid (NTU) van het grondwater zijn in het veld gemeten. De meetresultaten zijn weergegeven in tabel 16 t/m 18.

Monstername waterbodem

Voor het chemisch onderzoek zijn binnen elk vak, 6 of 10 afzonderlijke monsters genomen, waarvan in het laboratorium mengmonsters zijn samengesteld van de waterbodem.

Monstername fundatiemateriaal

Voor de monstername van het fundatiemateriaal is gebruik gemaakt van de asfaltboringen. Van de puinfundatie zijn per boring monsters genomen. Voor de analyse op asbest in puin dient formeel 25 kg materiaal te worden aangeleverd. Aangezien het puin ter plaatse van de asfaltboringen (Ø 10 cm) is bemonsterd, kon niet voldoende materiaal worden aangeleverd.

Afwijking op SIKB protocol 3001

Op het volgende punt is afgeweken van het SIKB protocol 3001: Als gevolg van het separaat analyseren van de individuele monsters uit mengmonster MM-42, kon de opdracht niet binnen de vastgestelde termijn worden geaccepteerd en is als zodanig aangegeven op het analysecertificaat.
De genoemde afwijking wordt als niet-kritisch beschouwd omdat het component kobalt maatgevend is en de opmerking alleen van toepassing is voor de parameter “droogrest”. De opmerking betreft geen conserveringstermijn overschrijding. Derhalve is het toegestaan het keurmerk “Kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB” te gebruiken.

3.2 Laboratorium onderzoek

Op basis van de gehanteerde onderzoeksstrategie en waarnemingen uit het veld zijn (meng)monsters samengesteld voor analyse. De samenstelling van de (meng)monsters is weergegeven in tabel 7 t/m 15.
De analyses zijn uitgevoerd door een, door de RvA geaccrediteerd laboratorium, welke door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu is erkend om, in het kader van de Wet Bodembescherming (Wbb) en het Besluit bodemkwaliteit (Bbk), analyses uit te voeren conform AS-3000 en AP-04. De analyserapporten van het laboratorium zijn opgenomen in bijlage 3. De resultaten van de analyses zijn weergegeven in tabel 7 t/m 18.

Van het aangetroffen fundatiemateriaal en de puinverharding zijn mengmonsters samengesteld (RE-11 en RE-12). Voor de analyse op asbest zijn 2 mengmonsters samengesteld. Het fundatiemateriaal is geanalyseerd op samenstelling (PAK, PCB's, minerale olie) en asbest in puin. De resultaten van de analyses zijn weergegeven in tabel 20.

3.3 Toetsingscriteria en analyseresultaten; vaste bodem/grondwater

Als bijlage 4 is het toetsingskader voor de vaste bodem en het grondwater opgenomen. Het toetsingskader is afkomstig uit de "Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013" (Staatscourant 27 juni 2013, nr. 16675).

De toetsing van de analyseresultaten vindt plaats conform de, door het Rijk beschikbaar gestelde Bodem Toets- en Validatieservice (BoToVa).

De vaste bodem wordt getoetst aan de achtergrond- en interventiewaarden. Het grondwater wordt getoetst aan de streef- en interventiewaarden. De meetwaarden voor de vaste bodem zijn afhankelijk gesteld van de gemeten organische stof- en/of lutumgehalten van de bodem, die meestal afwijken van de gehalten van de Standaardbodem. De volgende toetsingswaarden worden onderscheiden:

AW/S(•)[1]:De **achtergrond- en/of streefwaarden** geven het niveau aan waar beneden sprake is van een duurzame bodemkwaliteit. De waarden hebben betrekking op de in de natuur voorkomende achtergrondgehalten of detectiegrenzen bij stoffen die niet in natuurlijke milieus voorkomen.

T (••)[1]: De **tussenwaarde** (½ AW+I) betreft het gemiddelde van de interventiewaarde + achtergrondwaarde of streefwaarde waarboven, in beginsel, een nader onderzoek noodzakelijk is.

I (•••)[1] : De **interventiewaarden** geven het concentratieniveau voor verontreinigende stoffen aan, waarboven sprake is van ernstige bodemverontreiniging. In bijzondere situaties kan ook bij gehaltes beneden de interventiewaarden sprake zijn van een geval van ernstige verontreiniging. De interventiewaarden zijn gebaseerd op de risico's voor de volksgezondheid en het ecosysteem.

[1]De symbolen tussen haakjes corresponderen met de "overschrijdingssymbolen" van tabel 7 t/m 18.

Van een geval van ernstige bodemverontreiniging is sprake indien de verontreiniging is ontstaan voor 1987, waarbij de gemiddelde concentratie van een verontreinigende stof in minimaal 25 m^3 grond of 100 m^3 grondwater hoger is dan de interventiewaarde.

Bodemverontreiniging die is ontstaan na 1 januari 1987 (nieuwe verontreiniging) valt onder de zgn. zorgplicht en dient zo spoedig mogelijk te worden gesaneerd.

Tabel 7: analyseresultaten vaste bodem en toetsing

% H* = 10 % L*= 25	***gestandaardiseerde resultaten en overschrijdingen toetsingswaarden*** *[BoToVa-toetsing is opgenomen in de bijlage]*								***standaard bodem (mg/kg d.s.)***		
monster	**MM-01**	**MM-02**	**MM-03**	**MM-04**	**MM-05**	**MM-06**	**MM-07**	**MM-08**			
boring	1t/m9	1+4+7	10t/m18	10+11 +18	19t/m28	19+21	29t/m38	29+35 +38	AW-waarde	½ (AW+I)	I-waarde
traject (m-mv)	0,0-0,5	0,5-2,0	0,0-0,5	0,5-2,0	0,0-0,5	0,5-2,0	0,0-0,5	0,5-2,0			
barium	@	@	@	@	@	@	@	@	@	@	@
cadmium	<	<	<	<	<	<	<	<	0,6	6,8	13
kobalt	<	<	<	<	<	<	<	<	15	102,5	190
koper	<	<	<	<	<	<	<	<	40	115	190
kwik	<	<	<	<	<	<	<	<	0,15	18,08	36
lood	<	<	<	<	<	<	<	<	50	290	530
molybdeen	<	<	<	<	<	<	<	<	2	96	190
nikkel	<	<	<	<	<	<	<	<	35	67,5	100
zink	<	200•	<	<	<	<	<	<	140	430	720
PAK(10)-tot.	<	<	<	<	<	1,5•	<	<	1,5	20,8	40
PCB's	<	<	<	<	0,031•	0,094•	0,024•	<	0,02	0,51	1
min.olie	<	<	<	<	<	<	<	<	190	2595	5000
OCB's	<	-	<	-	<	-	<	-	0,4	@	@

Tabel 8: analyseresultaten vaste bodem en toetsing

% H* = 10 % L*= 25	***gestandaardiseerde resultaten en overschrijdingen toetsingswaarden*** *[BoToVa-toetsing is opgenomen in de bijlage]*								***standaard bodem (mg/kg d.s.)***		
monster	**MM-09**	**MM-10**	**MM-11**	**MM-12**	**MM-13**	**MM-14**	**MM-15**	**MM-16**			
boring	39t/m48	39+42 +48	49t/m58	49+57	59t/m67	59+62 +67	68t/m75	76+77	AW-waarde	½ (AW+I)	I-waarde
traject (m-mv)	0,0-0,5	0,5-2,0	0,0-0,5	1,0-2,0	0,0-0,5	0,5-2,0	0,0-0,5	0,0-0,5			
barium	@	@	@	@	@	@	@	@	@	@	@
cadmium	<	<	<	<	<	<	<	<	0,6	6,8	13
kobalt	<	<	<	<	<	<	<	<	15	102,5	190
koper	<	<	<	<	<	<	<	<	40	115	190
kwik	<	<	<	<	<	<	<	<	0,15	18,08	36
lood	<	<	<	<	<	<	<	<	50	290	530
molybdeen	<	<	1,7•	<	<	<	<	<	2	96	190
nikkel	<	<	<	<	<	<	<	<	35	67,5	100
zink	<	<	<	<	<	<	<	<	140	430	720
PAK(10)-tot.	<	<	<	<	<	<	<	<	1,5	20,8	40
PCB's	<	<	0,11•	<	<	<	<	<	0,02	0,51	1
min.olie	<	<	<	<	<	<	<	<	190	2595	5000
OCB's	<	-	<	-	<	-	<	<	0,4	@	@

Tabel 9: analyseresultaten vaste bodem en toetsing

% H* = 10 % L*= 25	***gestandaardiseerde resultaten en overschrijdingen toetsingswaarden*** *[BoToVa-toetsing is opgenomen in de bijlage]*								***standaard bodem (mg/kg d.s.)***		
monster	**MM-17**	**MM-18**	**MM-19**	**MM-44**	**MM-45**	**MM-40**	**MM-41**	**MM-42**			
boring	68+74 +77	78t/m87	79+83 +84	88t/m97	88+89 +97	100+101 105+111 113t/m 115	98+99 102+103 108+109	104+106 107+110 112+116	AW-waarde	½ (AW+I)	I-waarde
traject (m-mv)	0,5-2,0	0,0-0,5	0,5-2,0	0,0-0,5	0,5-2,0	0,0-0,5	0,0-0,5	0,6~1,1			
barium	@	@	@	@	@	@	@	@	@	@	@
cadmium	<	<	<	<	<	<	<	<	0,6	6,8	13
kobalt	<	<	<	<	<	<	<	150••	15	102,5	190
koper	<	<	<	<	<	<	<	58•	40	115	190
kwik	<	<	<	<	<	<	<	<	0,15	18,08	36
lood	<	<	<	<	<	<	<	<	50	290	530
molybdeen	<	<	<	<	<	<	<	<	2	96	190
nikkel	<	<	<	<	<	<	<	<	35	67,5	100
zink	<	<	<	<	<	<	<	<	140	430	720
PAK(10)-tot.	<	<	<	<	<	<	<	5,1•	1,5	20,8	40
PCB's	<	<	<	<	<	0,034•	<	0,023•	0,02	0,51	1
min.olie	<	<	<	<	<	<	<	220•	190	2595	5000
OCB's	-	<	-	<	-	-	-	-	0,4	@	@
DDD	-	*0,021•*	-	<	-	-	-	-	*0,02*	*17*	*34*

Toelichting: < : geen overschrijding van de achtergrondwaarde
• : overschrijding van de achtergrondwaarde
•• : overschrijding van de tussenwaarde
••• : overschrijding van de interventiewaarde
-: niet geanalyseerd
@: geen toetsoordeel mogelijk
* : lutum- en humusgehalten standaard bodem
H : organisch stof L : lutum

Tabel 10: analyseresultaten vaste bodem en toetsing ***uitsplitsing MM-42***

% H* = 10 % L*= 25	***gestandaardiseerde resultaten en overschrijdingen toetsingswaarden*** *[BoToVa-toetsing is opgenomen in de bijlage]*						***standaard bodem (mg/kg d.s.)***		
monster	**104-01**	**106-01**	**107-01**	**110-01**	**112-01**	**116-01**			
boring	104	106	107	110	112	116	AW-waarde	½ (AW+I)	I-waarde
traject (m-mv)	0,6-1,1	0,6-1,0	0,6-1,1	0,6-1,1	0,6-1,1	0,6-1,0			
kobalt	<	44•	54•	110••	180••	<	15	102,5	190

Toelichting: < : geen overschrijding van de achtergrondwaarde
• : overschrijding van de achtergrondwaarde
•• : overschrijding van de tussenwaarde
••• : overschrijding van de interventiewaarde
-: niet geanalyseerd
@: geen toetsoordeel mogelijk
* : lutum- en humusgehalten standaard bodem
H : organisch stof L : lutum

Tabel 11: analyseresultaten vaste bodem en toetsing

% H* = 10 % L*= 25	***gestandaardiseerde resultaten en overschrijdingen toetsingswaarden*** *[BoToVa-toetsing is opgenomen in de bijlage]*								***standaard bodem (mg/kg d.s.)***		
monster	**MM-43**	**MM-28**	**MM-35**	**MM-29**	**MM-30**	**MM-36**	**MM-39**	**MM-32**			
boring	101+107 113+98	117+119 120+124 125	117+120 122+158 +222	118+121 t/m123 222+159	126+128+ 129+131 t/m135 151+153	126+130 +133	127+130 152+154	136t/m 139+141 142+157 220+221	AW-waarde	½ (AW+I)	I-waarde
traject (m-mv)	1,0-2,0	0,0-0,5	0,5-2,0	0,0-0,5	0,0-0,5	0,5-2,0	0,0-0,5	0,0-0,5			
barium	@	@	@	@	@	@	@	@	@	@	@
cadmium	<	<	<	<	<	<	<	<	0,6	6,8	13
kobalt	<	<	<	<	<	<	<	<	15	102,5	190
koper	<	<	<	<	<	<	<	<	40	115	190
kwik	<	<	<	<	<	<	<	<	0,15	18,08	36
lood	<	<	<	<	<	<	<	<	50	290	530
molybdeen	<	<	<	<	<	<	<	<	2	96	190
nikkel	<	<	<	<	<	<	<	<	35	67,5	100
zink	<	<	<	<	<	<	150•	<	140	430	720
PAK(10)-tot.	<	<	<	<	<	<	<	<	1,5	20,8	40
PCB's	<	<	<	<	<	<	<	<	0,02	0,51	1
min.olie	<	210•	<	<	<	<	<	<	190	2595	5000
OCB's	-	-	-	-	<	-	<	-	0,4	@	@

Tabel 12: analyseresultaten vaste bodem en toetsing

% H* = 10 % L*= 25	***gestandaardiseerde resultaten en overschrijdingen toetsingswaarden*** *[BoToVa-toetsing is opgenomen in de bijlage]*								***standaard bodem (mg/kg d.s.)***		
monster	**MM-37**	**MM-38**	**MM-33**	**MM-31**	**MM-34**	**159-03**	**MM-46**	**MM-47**			
boring	136+138 140+144 +145	136+138 140+144 145+148	143+145 146+156 218+219	144+147 148+149 150+155 +217	158+222	159 *loc E*	160t/m 162 *loc V*	163t/m 165 *loc V*	AW-waarde	½ (AW+I)	I-waarde
traject (m-mv)	0,5-1,5	1,0-2,0	0,0-0,5	0,0-0,5	0,5~1,0	1,0-1,5	0,0-0,8	0,0~1,0			
barium	@	@	@	@	@	@	@	@	@	@	@
cadmium	<	<	<	<	<	<	<	<	0,6	6,8	13
kobalt	<	<	<	<	<	<	<	<	15	102,5	190
koper	<	<	<	<	<	<	<	<	40	115	190
kwik	<	<	<	<	<	<	<	<	0,15	18,08	36
lood	<	<	<	<	76•	<	<	<	50	290	530
molybdeen	<	<	<	<	<	<	<	<	2	96	190
nikkel	<	<	<	<	<	<	<	<	35	67,5	100
zink	<	<	<	<	<	<	<	<	140	430	720
PAK(10)-tot.	<	<	<	1,8•	<	<	<	<	1,5	20,8	40
PCB's	<	<	<	<	<	<	<	<	0,02	0,51	1
min.olie	<	<	<	<	<	<	<	<	190	2595	5000

Toelichting: < : geen overschrijding van de achtergrondwaarde
• : overschrijding van de achtergrondwaarde
•• : overschrijding van de tussenwaarde
••• : overschrijding van de interventiewaarde
-: niet geanalyseerd
@: geen toetsoordeel mogelijk
* : lutum- en humusgehalten standaard bodem
H : organisch stof L : lutum

Tabel 13: analyseresultaten vaste bodem en toetsing

% H* = 10 % L*= 25	***gestandaardiseerde resultaten en overschrijdingen toetsingswaarden*** *[BoToVa-toetsing is opgenomen in de bijlage]*							***standaard bodem (mg/kg d.s.)***		
monster	**MM-48**	**MM-49**	**176-01**	**177-03**	**MM-20**	**182-03**	**MM-21**			
boring	166t/m 170 *loc V*	171t/m 175 *loc V*	176 *loc L*	177 *loc I*	179+180+1 81 *loc B*	182 *loc Q*	184t/m 187 *loc Q*	AW-waarde	½ (AW+I)	I-waarde
traject (m-mv)	0,0~1,0	0,0~1,0	0,0-0,5	1,0-1,5	0,0-0,5	1,0-1,5	0,0-0,5			
barium	@	@	@	@	@	@	@	@	@	@
cadmium	<	<	<	<	<	<	<	0,6	6,8	13
kobalt	<	<	<	<	<	<	<	15	102,5	190
koper	<	<	<	<	<	<	<	40	115	190
kwik	<	<	<	<	<	<	<	0,15	18,08	36
lood	<	<	<	<	<	<	<	50	290	530
molybdeen	<	<	<	<	<	<	<	2	96	190
nikkel	<	<	<	<	<	<	<	35	67,5	100
zink	<	<	<	<	<	<	<	140	430	720
PAK(10)-tot.	<	<	<	<	<	<	<	1,5	20,8	40
PCB's	<	0,027•	<	<	<	<	<	0,02	0,51	1
min.olie	<	<	<	<	<	<	<	190	2595	5000
OCB's	-	-	<	-	-	-	-	0,4	@	@

Tabel 14: analyseresultaten vaste bodem en toetsing

% H* = 10 % L*= 25	***gestandaardiseerde resultaten en overschrijdingen toetsingswaarden*** *[BoToVa-toetsing is opgenomen in de bijlage]*						***standaard bodem (mg/kg d.s.)***		
monster	**MM-22**	**MM-23**	**MM-25**	**MM-26**	**MM-27**	**283-01**			
boring	193t/m 195 *loc F*	196+197 *loc E*	198+199 212t/m216 *loc N*	203+204 *loc E*	208+209 210 *loc P*	283 *loc T*	AW-waarde	½ (AW+I)	I-waarde
traject (m-mv)	0,0-0,5	1,0-1,5	0,0-0,5	1,5-2,0	0,0-0,5	0,0-0,5			
barium	@	@	@	@	@	-	@	@	@
cadmium	<	<	<	<	<	-	0,6	6,8	13
kobalt	<	<	<	<	<	-	15	102,5	190
koper	<	<	<	<	<	-	40	115	190
kwik	<	<	<	<	<	-	0,15	18,08	36
lood	<	<	<	<	<	-	50	290	530
molybdeen	<	<	<	<	<	-	2	96	190
nikkel	<	<	<	<	<	-	35	67,5	100
zink	<	<	<	<	<	-	140	430	720
PAK(10)-tot.	<	<	<	<	<	-	1,5	20,8	40
PCB's	<	<	<	<	<	-	0,02	0,51	1
min.olie	<	<	<	<	<	-	190	2595	5000
OCB's	-	-	<	-	<	<	0,4	@	@

Toelichting: < : geen overschrijding van de achtergrondwaarde
• : overschrijding van de achtergrondwaarde
•• : overschrijding van de tussenwaarde
••• : overschrijding van de interventiewaarde
-: niet geanalyseerd
@: geen toetsoordeel mogelijk
* : lutum- en humusgehalten standaard bodem
H : organisch stof L : lutum

Tabel 15: zintuiglijke waarnemingen en analyseresultaten vaste bodem (oliecomponenten)

Veldwaarnemingen en verklaring symbolen						***gestandaardiseerde resultaten/overschrijding toetsingswaarden [mg/kg d.s.]*** *[BoToVa-toetsing is opgenomen in de bijlage]*							
O/W test: 1= licht 2= matig 3= sterk	Aard: B= benzine D = diesel Ol= olie		d = detectiegrens [h] = humusstoring			**AW-waarde** **½(AW+I)** **I-waarde** H* = 10%		190 2595 5000	0,2 0,65 1,1	0,2 16,1 32	0,2 55,1 110	0,45 8,7 17	@ @ @
			zintuiglijke waarnemingen										
locatie	boring [nr.]	max. boordiepte [m-mv]	diepte [m-mv]	O/W test	Aard	monster diepte [m-mv]	code	min. olie [GC]	benzeen	tolueen	ethyl-benz.	xylenen	BTEX [tot.]
I	177	2,8		geen									
	178	1,5		geen									
B	179	1,5		geen									
	180	1,0		geen									
	181	1,0		geen									
Q	182	2,5		geen									
	183	1,5		geen									
	184	1,5		geen									
	185	1,0		geen									
	186	2,5		geen									
	187	2,0		geen									
R+S	188	3,5		geen		0,5-0,7	188-05[s]	270•	<	<	<	<	<
	189	1,0		geen									
	190	1,0		geen		0,1-0,3	MM-24	<	<	<	<	<	<
	191	1,0		geen									
G	192	1,0>*gestaakt*		geen		0,1-0,3	192-03[s]	280•	<	<	<	<	<
	193	1,0		geen									
F	194	1,0		geen									
	195	1,0		geen									
E	196	1,5		geen									
	197	1,5		geen									
	203	2,0		geen									
	204	2,0		geen									
H	200	0,5>*gestaakt*		geen									
	201	0,5>*gestaakt*		geen									
	202	0,5>*gestaakt*		geen									
C	205	2,0		geen		0,1-0,3	205-05[s]	200•	<	<	<	<	<
D	206	2,0		geen									
	207	2,0		geen		0,1-0,3	207-05[s]	<	<	<	<	<	<
P	208	1,0		geen									
	209	1,0		geen									
	210	1,0		geen									
N	198	1,0		geen									
	199	0,5>*gestaakt*		geen									
	212	1,0		geen									
	213	1,0		geen									
	214	0,5>*gestaakt*		geen									
	215	1,0		geen									
	216	1,0		geen									

Toelichting tabel:	<	: geen overschrijding van de achtergrondwaarde	-: niet geanalyseerd
	•	: overschrijding van de achtergrondwaarde	[s]: steekbusmonster
	••	: overschrijding tussenwaarde	*: humusgehalten standaard bodem
	•••	: overschrijding interventiewaarde	MM-24: 189-03[s]+190-03[s]+191-03[s]

Tabel 16: analyseresultaten grondwater

	analyseresultaten (µg/l)							toetsingswaarden (µg/l)		
peilbuis	**1**	**10**	**19**	**29**	**39**	**49**	**59**			
filter (m-mv)	1,8-2,8	1,8-2,8	1,8-2,8	1,8-2,8	1,5-2,5	1,5-2,5	1,0-2,0			
pH	5,8	6,2	5,4	5,5	6,5	5,9	6,7			
EC (µs/cm)	419	583	130	314	731	300	553	**S-waarde**	**½ (S+I)**	**I-waarde**
troebelheid (NTU)	5	7	8	3	7	2	5			
grondwater [m-mv]	1,3	1,3	1,3	1,2	1,0	1,1	1,0			
zware metalen										
barium	160•	230•	61•	130•	260•	130•	<	50	337,5	625
cadmium	1,5•	<	<	<	<	<	<	0,4	3,2	6
kobalt	<	<	<	<	<	<	<	20	60	100
koper	19•	<	29•	<	<	16•	<	15	45	75
kwik	<	<	<	<	<	<	<	0,05	0,17	0,30
lood	<	<	<	<	<	<	<	15	45	75
molybdeen	<	<	<	<	<	<	<	5	152,5	300
nikkel	17•	<	<	<	<	<	<	15	45	75
zink	~~460••~~ *430•*	<	<	<	<	<	<	65	432,5	800
vluchtige aromaten										
benzeen	<	<	<	<	<	<	<	0,2	15,1	30
tolueen	<	<	<	<	<	<	<	7	503,5	1000
ethylbenzeen	<	<	<	<	<	<	<	4	77	150
xylenen (som)	<	<	<	<	<	<	<	0,2	35,1	70
styreen	<	<	<	<	<	<	<	6	153	300
naftaleen	<	<	<	<	<	<	<	0,01	35	70
gechloreerde koolwaterst.		<		<	<					
1,1-dichloorethaan	<	<	<	<	<	<	<	7	453,5	900
1,2-dichloorethaan	<	<	<	<	<	<	<	7	203,5	400
1,1-dichlooretheen	<	<	<	<	<	<	<	0,01	5	10
cis 1,2-dichlooretheen	<	<	<	<	<	<	<	0,01	10	20
trans 1,2-dichlooretheen	<	<	<	<	<	<	<	0,01	10	20
dichloormethaan	<	<	<	<	<	<	<	0,01	500	1000
dichloorpropanen	<	<	<	<	<	<	<	0,8	40,4	80
tetrachlooretheen (per)	<	<	<	<	<	<	<	0,01	20	40
tetrachloormethaan (tetra)	<	<	<	<	<	<	<	0,01	5	10
1,1,1-trichloorethaan	<	<	<	<	<	<	<	0,01	150	300
1,1,2-trichloorethaan	<	<	<	<	<	<	<	0,01	65	130
trichlooretheen (tri)	<	<	<	<	<	<	<	24	262	500
trichloormethaan (chloroform)	<	<	<	<	<	<	<	6	203	400
vinylchloride	<	<	<	<	<	<	<	0,01	2,5	5
minerale olie	<	<	<	<	<	<	<	50	325	600
bromoform	<	<	<	<	<	<	<	#	315	630

Toelichting bij tabel:
< : geen overschrijdingen detectiegrens en/of streefwaarde
• : overschrijding van de streefwaarde
•• : overschrijding van de tussenwaarde
••• : overschrijding interventiewaarde
430• : gehalte na herbemonstering
: geen toetsingswaarden voor gegeven
-: niet geanalyseerd

Tabel 17: analyseresultaten grondwater

analyseresultaten (µg/l)							toetsingswaarden (µg/l)		
peilbuis	**68**	**84**	**88**	**98**	**107**	**117**			
filter (m-mv)	1,0-2,0	1,0-2,0	1,0-2,0	1,0-2,0	2,0-3,0	1,5-2,5			
pH	6,8	7,0	7,1	6,7	6,4	6,1			
EC (µs/cm)	332	214	182	1790	634	390	**S-waarde**	**½ (S+I)**	**I-waarde**
troebelheid (NTU)	2	2	3	9	3	7			
grondwater [m-mv]	0,6	0,5	0,55	0,5	1,5	0,9			
zware metalen									
barium	<	<	<	~~380••~~ *200•*	160•	81•	50	337,5	625
cadmium	<	<	<	<	<	<	0,4	3,2	6
kobalt	<	<	<	<	<	<	20	60	100
koper	<	<	<	<	<	<	15	45	75
kwik	<	<	<	<	<	<	0,05	0,17	0,30
lood	<	<	<	<	<	<	15	45	75
molybdeen	<	<	<	<	<	<	5	152,5	300
nikkel	<	<	<	<	<	<	15	45	75
zink	<	<	<	<	<	<	65	432,5	800
vluchtige aromaten									
benzeen	<	<	<	<	<	<	0,2	15,1	30
tolueen	<	<	<	<	<	<	7	503,5	1000
ethylbenzeen	<	<	<	<	<	<	4	77	150
xylenen (som)	<	<	<	<	<	<	0,2	35,1	70
styreen	<	<	<	<	<	<	6	153	300
naftaleen	<	<	<	<	<	<	0,01	35	70
gechloreerde koolwaterst.		<		<	<				
1,1-dichloorethaan	<	<	<	<	<	<	7	453,5	900
1,2-dichloorethaan	<	<	<	<	<	<	7	203,5	400
1,1-dichlooretheen	<	<	<	<	<	<	0,01	5	10
cis 1,2-dichlooretheen	<	<	<	<	<	<	0,01	10	20
trans 1,2-dichlooretheen	<	<	<	<	<	<	0,01	10	20
dichloormethaan	<	<	<	<	<	<	0,01	500	1000
dichloorpropanen	<	<	<	<	<	<	0,8	40,4	80
tetrachlooretheen (per)	<	<	<	<	<	<	0,01	20	40
tetrachloormethaan (tetra)	<	<	<	<	<	<	0,01	5	10
1,1,1-trichloorethaan	<	<	<	<	<	<	0,01	150	300
1,1,2-trichloorethaan	<	<	<	<	<	<	0,01	65	130
trichlooretheen (tri)	<	<	<	<	<	<	24	262	500
trichloormethaan (chloroform)	<	<	<	<	<	<	6	203	400
vinylchloride	<	<	<	<	<	<	0,01	2,5	5
minerale olie	<	<	<	61•	<	<	50	325	600
bromoform	<	<	<	<	<	<	#	315	630

Toelichting bij tabel:
< : geen overschrijdingen detectiegrens en/of streefwaarde
• : overschrijding van de streefwaarde
•• : overschrijding van de tussenwaarde
••• : overschrijding interventiewaarde
200• : gehalte na herbemonstering
: geen toetsingswaarden voor gegeven
-: niet geanalyseerd

Tabel 18: analyseresultaten grondwater

	analyseresultaten (µg/l)						toetsingswaarden (µg/l)		
peilbuis	**126**	**136**	**177**	**182**	**186**	**188**			
filter (m-mv)	1,25-2,25	2,0-3,0	1,8-2,8	1,5-2,5	1,5-2,5	2,5-3,5			
pH	6,9	6,7	6,7	6,0	6,5	6,3			
EC (µs/cm)	231	386	375	317	651	756	**S-waarde**	**½ (S+I)**	**I-waarde**
troebelheid (NTU)	2	3	2	2	8	7			
grondwater [m-mv]	0,75	1,6	1,2	0,9	1,0	2,0			
zware metalen									
barium	<	66•	90•	51•	58•	-	50	337,5	625
cadmium	<	<	<	<	<	-	0,4	3,2	6
kobalt	<	<	<	<	<	-	20	60	100
koper	<	<	<	<	<	-	15	45	75
kwik	<	<	<	<	<	-	0,05	0,17	0,30
lood	<	<	<	<	<	-	15	45	75
molybdeen	<	<	<	<	<	-	5	152,5	300
nikkel	<	<	<	<	<	-	15	45	75
zink	<	<	<	<	<	-	65	432,5	800
vluchtige aromaten									
benzeen	<	<	<	<	<	<	0,2	15,1	30
tolueen	<	<	<	<	<	<	7	503,5	1000
ethylbenzeen	<	<	<	<	<	<	4	77	150
xylenen (som)	<	<	<	<	<	<	0,2	35,1	70
styreen	<	<	<	<	<	-	6	153	300
naftaleen	<	<	<	<	<	<	0,01	35	70
gechloreerde koolwaterst.		<							
1,1-dichloorethaan	<	<	<	<	<	-	7	453,5	900
1,2-dichloorethaan	<	<	<	<	<	-	7	203,5	400
1,1-dichlooretheen	<	<	<	<	<	-	0,01	5	10
cis 1,2-dichlooretheen	<	<	<	<	<	-	0,01	10	20
trans 1,2-dichlooretheen	<	<	<	<	<	-	0,01	10	20
dichloormethaan	<	<	<	<	<	-	0,01	500	1000
dichloorpropanen	<	<	<	<	<	-	0,8	40,4	80
tetrachlooretheen (per)	<	<	<	<	<	-	0,01	20	40
tetrachloormethaan (tetra)	<	<	<	<	<	-	0,01	5	10
1,1,1-trichloorethaan	<	<	<	<	<	-	0,01	150	300
1,1,2-trichloorethaan	<	<	<	<	<	-	0,01	65	130
trichlooretheen (tri)	<	<	<	<	<	-	24	262	500
trichloormethaan (chloroform)	<	<	<	<	<	-	6	203	400
vinylchloride	<	<	<	<	<	-	0,01	2,5	5
minerale olie	<	<	<	<	<	<	50	325	600
bromoform	<	<	<	<	<	-	#	315	630

Toelichting bij tabel:
- • : overschrijding van de streefwaarde
- •• : overschrijding van de tussenwaarde
- ••• : overschrijding interventiewaarde
- < : geen overschrijdingen detectiegrens en/of streefwaarde
- # : geen toetsingswaarden voor gegeven
- -: niet geanalyseerd

3.4 Toetsingscriteria en analyseresultaten; asbest

Voor asbestonderzoek is de interventiewaarde uit de "Circulaire bodemsanering van 1 juli 2013" voor asbest in grond of puin (100 mg/kg d.s. gewogen) van toepassing.

Conform de NEN-5707 wordt in een verkennend onderzoek asbest beoordeeld of sprake is van een verdachte of een onverdachte locatie op het voorkomen van asbest. Het resultaat van het verkennend onderzoek is een uitspraak over de mogelijke verontreiniging van de bodem op basis van verzamelde stukken asbesthoudend materiaal en (meng)monsters grond. Aan de hand van het verkregen indicatieve gehalte aan asbest wordt nagegaan of nader onderzoek al dan niet noodzakelijk is. Door de lagere onderzoeksintensiteit van het verkennend onderzoek kan in deze fase niet direct worden getoetst aan de interventiewaarde. In het verkennend onderzoek wordt het gehalte getoetst aan de interventiewaarde, gecorrigeerd met een factor 2. Deze correctiefactor is een maat voor de betrouwbaarheid van het verkennend onderzoek in relatie tot het nader onderzoek.

Alleen indien in het verkennend onderzoek de onderzoeksintensiteit (hoeveelheid geïnspecteerde grond in de gaten en het aantal analyses) op hetzelfde niveau zit als in het nader onderzoek, dan is een directe toetsing aan de interventiewaarde mogelijk. Indien het asbestgehalte kleiner is dan de helft van de interventiewaarde is het statistisch aannemelijk dat ook in een nader onderzoekstraject de interventiewaarde niet zal worden overschreden. In deze gevallen geldt geen noodzaak tot het uitvoeren van een nader onderzoek asbest. Bij een asbestgehalte groter dan de helft van de interventiewaarde is een nader onderzoek asbest verplicht. De hoogste bepaalde waarde binnen een (deel)locatie is hiervoor bepalend.

Grond of puin waarin een (gewogen) concentratie asbest boven de interventiewaarde wordt aangetroffen wordt, ongeacht het volume, beschouwd als verontreinigd met asbest. Indien na uitvoering van een nader onderzoek asbest in de grond of puin, een (gewogen) concentratie asbest lager dan de interventiewaarde wordt aangetoond, wordt de bodem als niet verontreinigd aangemerkt.

Tabel 19: analyseresultaten asbest in grond ***(fase verkennend derhalve indicatieve gehalten)***

monstergegevens			**analyseresultaten (mg of mg/kg d.s.)**				**asbesttype**	
Monster	Sleuf/ MP	traject (m-mv)	**materiaal-** monster(s) >16 mm (mg)	**bodem/puin** > 0,5< 16 mm in mg/kg ds.	**bodem/puin** < 0,5 mm in mg/kg ds.	gewogen* asbestgehalte in de **bodem**	soort asbest	H/NH
RE-01	133t/m135+ 151+153	0,0~0,5	-	<1,0	n.a.	<1,0	-	-
RE-02	127+130t/m 132+152	0,0~0,5	-	<1,0	n.a.	<1,0	-	-
RE-03	126+128+129 +154+217	0,0~0,5	-	<1,1	n.a.	<1,1	-	-
RE-04	144+146+155 +156+217	0,0~0,5	-	<1,0	n.a.	<1,0	-	-
RE-05	140+144+147 149+150	0,0~0,5	-	5,0	n.a.	5,0	S	H
RE-06	141t/m143 + 145+220	0,0~0,5	-	<1,0	n.a.	<1,0	-	-
RE-07	138+139+157 +219+221	0,0~0,5	-	<1,0	n.a.	<1,0	-	-
RE-08	136+137+158 +159+222	0,0~0,5	-	<1,1	n.a.	<1,1	-	-
RE-09	142+143+158 +221	0,5~1,0	-	<1,0	n.a.	<1,0	-	-
RE-10 *puin*	141+158	0,3~0,6	-	<1,7	n.a.	<1,7	-	-

Toelichting bij tabel: n.g.: niet geanalyseerd; -: niet van toepassing; n.a.: niet aangetoond; S: serpentijn-asbest; H: hechtgebonden asbest; SL: sleuf; A: amfibool-asbest; NH: niet hechtgebonden asbest; MP: monsterpunt

*: gewogen concentratie asbest in de **bodem** of **puin** in mg/kg ds. wordt gevormd door de aangetoonde concentratie in het materiaal (verzamel)-monster aan asbestplaatjes in de gegraven monsterpunten en/of sleuven, vermeerderd met de aangetoonde concentratie aan asbest in het bodem/puin (meng)monster.

Samenstelling

De resultaten van het samenstellingsonderzoek zijn indicatief getoetst aan de maximaal toegestane samenstellingswaarden voor organische parameters. De analyseresultaten en toetsingen zijn weergegeven in tabel 20.

Tabel 20: analyseresultaten samenstellingswaarden organische parameters

	Analyseresultaten (mg/kg d.s.)		**Maximale waarde (mg/kg d.s.)**
Monstercode	RE-11	RE-12	
Aanduiding	puin	puin	
Parameters	*104+106+107110+112+116* *0,15~0,6*	*278 t/m 282* *0,0~0,3*	
PAK's			
naftaleen	<0,15	<0,15	5 (3)
fenantreen	<0,15	1,2	20 (3)
anthraceen	<0,15	0,43	10 (3)
fluoranteen	<0,15	1,7	35 (3)
benzo(a)antraceen	<0,15	0,84	40 (3)
chryseen	<0,15	0,97	10 (3)
benzo(k)fluorantheen	<0,15	0,46	40 (3)
benzo(a)pyreen	<0,15	0,84	10 (3)
benzo(ghi)peryleen	<0,15	0,54	40 (3)
indeno (1,2,3cd)pyreen	<0,15	0,53	40 (3)
PAK's (som)-tot.	<1	7,6	50 (4,7)
Overige parameters			
PCB's (som)	<0,005	0,009	0,5 (7)
min.olie	<35	100	500 (5)
asbest	<1	<1	100

Toelichting bij tabel:
•: overschrijding van de maximaal toegestane samenstellingswaarden
- : geen overschrijding
#: vrijstelling max. samenstellingswaarde

(3) deze maximale samenstellingswaarden gelden niet voor bitumenproducten*2, asfaltproducten*3 en granulaten*4.
(4) voor bitumenproducten*2 en asfaltproducten*3 geldt een maximale samenstellingswaarde van 75 mg/kg d.s. voor PAK's (som).
(5) deze maximale samenstellingswaarde geldt niet voor rubberproducten*1, toegepast op of onder kunstgrasvelden,bitumenproducten*2 en asfaltproducten*3. Voor granulaten*4 en vormzand geldt een maximale waarde van 1.000 mg/kg droge stof.
(6) Gewogen norm (concentratie serpentijn asbest + 10 x concentratie amfibool asbest). Deze eis bedraagt 0 mg/kg d.s. indien niet is voldaan aan artikel 2, onder b, van het Productenbesluit Asbest.
(7) de definitie van de somparameters wordt gegeven in bijlage N.

*1 onder rubberproducten wordt verstaan: rubbergranulaat van personen- en bedrijfsautobanden (SBR-rubber), rubbergranulaat op basis van thermoplastisch-elastomeren (TPE) en rubbergranulaat op basis van elastomeren (EPDM) en functionele mengsels met rubbergranulaat;
*2 onder bitumenproducten wordt verstaan: bitumen dakbedekkings- en afdichtingsmaterialen, vormgegeven bouwstoffen met een bitumen coating, en secundair bitumengranulaat dat zodanig is toegepast dat in de eindtoepassing een functionele constructie van samenhangend bitumengranulaat ontstaat;
*3 onder asfaltproducten wordt verstaan: asfalt, asfaltbeton, asfaltgranulaat en civieltechnisch functionele mengsels met asfaltgranulaat;
*4 onder granulaten wordt verstaan: menggranulaat, hydraulisch menggranulaat, betongranulaat, metselwerkgranulaat brekerzeefzand en recyclingbrekerzand.

3.5 Toetsingscriteria en analyseresultaten; waterbodem

De milieuhygiënische kwaliteit van de waterbodem is, op basis van de uitgevoerde toetsingen, ingedeeld in de klassen, beschreven in het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). De klasse-indeling geeft een maat voor de kwaliteit van een *partij toe te passen op landbodem [T.1] of in oppervlaktewater [T.3] of een partij te verspreiden op aangrenzend perceel [T.5] of in een zoet oppervlaktewaterlichaam [T.6]*.

Voorafgaand aan de toetsingen dienen, aan de hand van het lutum- en organische stofpercentage, de gemeten waarden te worden gestandaardiseerd. Afhankelijk van de toepassing spreken we over:

T.1 Toepassen op landbodem:
- *Altijd toepasbaar* — *altijd toepasbaar op landbodem;*
- *Wonen:* — *mag toegepast op landbodem met kwaliteitsklasse Industrie;*
- *Industrie:* — *mag toegepast op landbodem met kwaliteitsklasse Industrie;*
- *Niet toepasbaar:* — *mag niet worden toegepast op landbodems.*

T.3 Toepassen in oppervlaktewaterlichaam:
- *altijd toepasbaar:* — *voldoet aan achtergrondwaarde;*
- *klasse A:* — *voldoet aan maximale waarde waterbodemkwaliteitsklasse A;*
- *klasse B:* — *voldoet aan maximale waarde waterbodemkwaliteitsklasse B;*
- *nooit:* — *nooit toepasbaar (overschrijdt interventiewaarde).*

T.5 Verspreiden op aangrenzend perceel (landbodem):
- *verspreidbaar:* — *mag worden verspreid;*
- *niet-verspreidbaar* — *mag niet worden verspreid.*

T.6 Verspreiden in zoet oppervlaktewaterlichaam:
- *verspreidbaar:* — *mag worden verspreid;*
- *niet-verspreidbaar* — *mag niet worden verspreid.*

In bijlage 3 zijn de rekenbladen van de toetsingen aan het BoToVa 1.1.0. opgenomen. In tabel 21 zijn de toetsingen per vak weergegeven.

Tabel 21: ***toetsing waterbodem/zandgrond*** *per toepassing, per vak*

Monster(vak)	T.1	T.3	T.5	T.6
vijver-01 *[223t/m228]* ***zand***	altijd toepasbaar	altijd toepasbaar	verspreidbaar	verspreidbaar
sloot-01 *[229t/m238]* ***slib***	***industrie***	***klasse A***	verspreidbaar	verspreidbaar
sloot-02 *[239t/m248]* ***slib***	altijd toepasbaar	altijd toepasbaar	verspreidbaar	verspreidbaar
sloot-03 *[248At/m257]* ***slib***	altijd toepasbaar	altijd toepasbaar	verspreidbaar	verspreidbaar
sloot-04 *[258t/m267]* ***zand***	altijd toepasbaar	altijd toepasbaar	verspreidbaar	verspreidbaar
sloot-05 *[268t/m277]* ***zand***	altijd toepasbaar	altijd toepasbaar	verspreidbaar	verspreidbaar
bassin *[284 t/m 287]* ***geen slib***	-	-	-	-

4 INTERPRETATIE ONDERZOEKSRESULTATEN

In opdracht van Gemeente Zwolle is in februari 2016, door Hunneman Milieu-Advies Raalte BV, een verkennend bodem-, asbest- en waterbodemonderzoek uitgevoerd op de locatie aan de Herfterlaan 2 te Zwolle.

Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen verkoop van de percelen. Het onderzoek heeft tot doel een actueel en betrouwbaar inzicht te geven in de milieuhygiënische kwaliteit van de vaste bodem, het grondwater, de waterbodem en de aanwezige puinverharding-/fundaties.

4.1 Vaste bodem en grondwater, kwekerij [1 t/m 97]

Zintuiglijk zijn in de vaste bodem, ter plaatse van de ***kwekerij***, geen noemenswaardige bijmengingen aan bodemvreemd materiaal waargenomen. Zintuiglijk is geen asbestverdacht materiaal op of in de bodem aangetroffen.

Analytisch zijn in de mengmonsters van de *bovengrond*, met uitzondering van lokaal licht verhoogde gehalten aan molybdeen, PCB's en DDD, geen gehalten aangetoond boven de achtergrondwaarden. De aangetoonde gehalten aan molybdeen (MM-11), PCB's (MM-05, MM-07 en MM-11) en DDD (MM-18) overschrijden de achtergrondwaarden, maar blijven beneden de tussenwaarden. In de overige mengmonsters van de bovengrond zijn geen gehalten aan OCB's aangetoond boven de achtergrondwaarde.

Analytisch zijn in het mengmonster van de *ondergrond*, met uitzondering van lokaal licht verhoogde gehalten aan zink, PAK en PCB's, geen gehalten aangetoond boven de achtergrondwaarden. De aangetoonde gehalten aan zink (MM-02), PAK en PCB's (MM-06) overschrijden de achtergrondwaarden, maar blijven beneden de tussenwaarden.

In het *grondwater* (peilbuis 1, 10, 19, 29, 39, 49, 59, 68, 84 en 88) zijn, na herbemonstering van peilbuis 1 op zink, licht verhoogde gehalten aan barium, cadmium, koper en zink aangetoond. Het aangetoonde gehalte aan zink in peilbuis 1, voor de herbemonstering, overschreed de tussenwaarde. De licht verhoogd aangetoonde gehalten overschrijden de streefwaarden, maar blijven beneden de tussenwaarden. Van de overige geanalyseerde parameters zijn geen gehalten aangetoond boven de streefwaarden.

4.2 Vaste bodem en grondwater, gemeentedepot [98 t/m 116]

Zintuiglijk zijn in de vaste bodem, ter plaatse van het ***gemeentedepot***, geen noemenswaardige bijmengingen aan bodemvreemd materiaal waargenomen. De asfaltkernen zijn zintuiglijk beoordeeld op teerhoudendheid, met behulp van de PAK-marker. Zintuiglijk zijn geen indicaties waargenomen die duiden op teerhoudendheid. Onder de asfaltverharding is tot 0,6 m-mv een puinfundatie aangetroffen. Zintuiglijk is geen asbestverdacht materiaal op of in de bodem/puin aangetroffen.

Analytisch zijn in de mengmonsters van de *bovengrond (MM-40 en MM-41)*, met uitzondering van lokaal een licht verhoogd gehalte aan PCB's, geen gehalten aangetoond boven de achtergrondwaarden. Het aangetoonde gehalte aan PCB's (MM-40) overschrijdt de achtergrondwaarde, maar blijft beneden de tussenwaarde.

Analytisch zijn in het mengmonster van de *ondergrond (MM-43)*, van de geanalyseerde parameters, geen gehalten aangetoond boven de achtergrondwaarden.

In het mengmonster van de *bodemlaag onder de puinfundatie (MM-42)* zijn licht verhoogde gehalten aan koper, PAK, PCB's en minerale olie en een matig verhoogd gehalte aan kobalt aangetoond.

Naar aanleiding van het matig verhoogde gehalte aan kobalt zijn de separate monsters van MM-42 ingezet op kobalt. Hierbij zijn geen tot maximaal matig verhoogde gehalten aan kobalt aangetoond. De matig verhoogde gehalten (boring 110 en 112) overschrijden de tussenwaarde, maar blijven beneden de interventiewaarde.

In het *grondwater* (peilbuis 98 en 107) zijn, na herbemonstering van peilbuis 98 op barium, licht verhoogde gehalten aan barium, cadmium, koper en zink aangetoond. Het aangetoonde gehalte aan barium in peilbuis 98, voor de herbemonstering, overschreed de tussenwaarde. De licht verhoogd aangetoonde gehalten overschrijden de streefwaarden, maar blijven beneden de tussenwaarden. Van de overige geanalyseerde parameters zijn geen gehalten aangetoond boven de streefwaarden.

4.3 Vaste bodem en grondwater, erf en kassen [117t/m158+217t/m222]

Zintuiglijk zijn op het ***onverdachte erf,*** lokaal zwakke tot sterke bijmengingen aan puin waargenomen. Lokaal zijn volledige puinlagen aanwezig, waarop boringen zijn gestaakt. Zintuiglijk is geen asbestverdacht materiaal op of in de bodem/puin aangetroffen. In de vaste bodem zijn zintuiglijk geen oliecomponenten waargenomen.

Analytisch zijn in de mengmonsters van de *bovengrond (MM-28 t/m MM-33 en MM-39)*, met uitzondering van licht verhoogde gehalten aan zink, PAK en minerale olie, geen gehalten aangetoond boven de achtergrondwaarden. De aangetoonde gehalten aan zink, PAK en minerale olie overschrijden de achtergrondwaarden, maar blijven beneden de tussenwaarden.

Analytisch zijn in het mengmonster van de *ondergrond (MM-34 t/m MM-38)*, met uitzondering van een licht verhoogd gehalte aan lood in de puinhoudende bodem (MM-34), geen gehalten aangetoond boven de achtergrondwaarden. Het aangetoonde gehalte aan lood overschrijdt de achtergrondwaarde, maar blijft beneden de tussenwaarde.

In het *grondwater* (peilbuis 117, 126 en 136) zijn geen tot licht verhoogde gehalten aan barium aangetoond. De aangetoonde gehalten aan barium overschrijden de streefwaarde, maar blijven beneden de tussenwaarde. Van de overige geanalyseerde parameters zijn geen gehalten aangetoond boven de streefwaarden.

4.4 Vaste bodem en grondwater, verdachte deellocaties [159t/m216]

Zintuiglijk zijn, ter plaatse van de ***verdachte deellocaties op het erf,*** lokaal zwakke tot sterke bijmengingen aan puin waargenomen. Lokaal zijn volledige puinlagen aanwezig, waarop boringen zijn gestaakt. Zintuiglijk is geen asbestverdacht materiaal op of in de bodem/puin aangetroffen. In de vaste bodem zijn zintuiglijk geen oliecomponenten waargenomen.

Analytisch zijn in de mengmonsters van de *voormalige sloottracé's en het voormalige pad (MM-46 t/m MM-49)*, met uitzondering van een licht verhoogd gehalte aan PCB's, geen gehalten aangetoond boven de achtergrondwaarden. Het aangetoonde gehalte aan PCB's overschrijdt de achtergrondwaarde, maar blijft beneden de tussenwaarde.

Ter plaatse van de *huidige en voormalige bovengrondse tanks (boring 188 en 192)* met *afleverzuil (boring 205)*, zijn in de bovengrond licht verhoogde gehalten aan minerale olie aangetoond. De aangetoonde gehalten overschrijden de achtergrondwaarde, maar blijven beneden de tussenwaarde.

Analytisch zijn in de (meng)monsters van de *vaste bodem*, ter plaatse van de *huidige en voormalige verdachte deellocaties (MM-20 t/m MM-27 en boring 159, 176, 177, 182, 207 en 283)*, van de geanalyseerde parameters, geen gehalten aangetoond boven de achtergrondwaarden. Ter plaatse van de voor bestrijdingsmiddelen verdachte deellocaties zijn geen gehalten aan OCB's aangetoond boven de achtergrondwaarden.

In het *grondwater* (peilbuis 177, 182, 186 en 188) zijn geen tot licht verhoogde gehalten aan barium aangetoond. De aangetoonde gehalten aan barium overschrijden de streefwaarde, maar blijven beneden de tussenwaarde. Van de overige geanalyseerde parameters zijn geen gehalten aangetoond boven de streefwaarden.

4.5 Asbest-, puin- en asfaltonderzoek [erf, kassen en gemeentedepot]

Onder de ***asfaltverharding*** van het gemeentedepot is een ***puinfundatie*** aanwezig tot 0,6 m-mv. Zintuiglijk zijn geen indicaties waargenomen die duiden op teerhoudendheid.

Op het erf, ter plaatse van monsterpunt 278 t/m 282, is een ***puinverharding*** aanwezig.

Tijdens de maaiveldinspectie is op het maaiveld geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. Zintuiglijk is geen asbestverdacht materiaal op of in de bodem/puin aangetroffen.

In de mengmonsters van de *actuele contactzone op het* ***erfperceel*** *(RE-01 t/m RE-08),* is analytisch, in de fractie > 0,5 mm en < 16 mm, maximaal 5 mg/kg d.s. aan asbest aangetoond. Het gewogen gehalte overschrijdt de bepalingsgrens, maar blijft ruim beneden de ½ interventiewaarde.

In de separaat bemonsterde *puinhoudende bodemlaag (RE-09) en de volledige puinlaag (RE-10)* is analytisch, in de fractie > 0,5 mm en < 16 mm, geen asbest aangetoond boven de bepalingsgrens (1,7 mg/kg d.s.).

<u>*Samenstelling*</u>
In het mengmonster van de ***puinfundatie*** (RE-11) en van de ***puinverharding*** (RE-12) zijn geen gehalten aan PAK, PCB's en minerale olie aangetoond boven de samenstellingswaarden voor puin. Asbest is niet aangetoond boven de bepalingsgrens (1,0 mg/kg d.s.).

4.6 Waterbodemonderzoek [223 t/m 277 en 284 t/m 287]

In de sloottracé's 4 en 5 en in de vijver is geen slib aanwezig. Ter plaatse is de waterbodem (zand) bemonsterd. Zintuiglijk zijn in de waterbodem/slib geen noemenswaardige bijmengingen aan bodemvreemde materialen waargenomen. In het waterbassin is geen slib aangetroffen.

De vrijkomende waterbodem (slib) **(sloot-01)**:
- is bij toepassing op landbodem, toepasbaar als ***industriegrond*** *[obv koper, zink, olie];*
- is bij toepassen in oppervlaktewater, ***klasse A*** *[obv koper, zink, olie];*
- is ***verspreidbaar*** op een aangrenzend perceel;
- is ***verspreidbaar*** in zoet oppervlaktewater.

De vrijkomende waterbodem (zand en slib) **(vijver-01 en sloot-02 t/m-05)**:
- is bij toepassing op landbodem, ***altijd toepasbaar;***
- is bij toepassen in oppervlaktewater, ***altijd toepasbaar****;*
- is ***verspreidbaar*** op een aangrenzend perceel;
- is ***verspreidbaar*** in zoet oppervlaktewater.

4.7 Conclusies en aanbevelingen

Zintuiglijk zijn, met name op het erf, lokaal zwakke tot sterke bijmengingen aan puin waargenomen. Lokaal zijn puinlagen, -fundatie en -verhardingen aanwezig. In de vaste bodem zijn zintuiglijk geen oliecomponenten waargenomen. Zintuiglijk is geen asbestverdacht materiaal op of in de bodem/puin aangetroffen.
In de aanwezige asfaltverharding zijn geen indicaties waargenomen die duiden op teerhoudendheid.

In de onderzochte puinverharding en –fundatie zijn geen gehalten aangetoond boven de samenstellingswaarden voor PAK, PCB's, minerale olie en asbest in puin.
In de contactzone en de verdachte diepere bodemlagen zijn geen noemenswaardig verhoogde gehalten aan asbest aangetoond.

In de vaste bodem onder de puinfundatie van het gemeentedepot, zijn licht tot matig verhoogde gehalte aan kobalt aangetoond. De gehalten worden mogelijk veroorzaakt door de bovengelegen puinlaag.
In de vaste bodem op de overige onderzochte deellocaties, zijn maximaal licht verhoogde gehalten aan zware metalen, PAK, PCB's, minerale olie en lokaal DDD aangetoond. De aangetoonde gehalten overschrijden de achtergrondwaarden, maar vormen geen aanleiding tot nader onderzoek.

In het grondwater zijn, na herbemonstering, maximaal licht verhoogde gehalten aan zware metalen en lokaal een licht verhoogd gehalte aan minerale olie aangetoond. De aangetoonde gehalten overschrijden de streefwaarden en vormen derhalve geen aanleiding tot nader onderzoek.

Zintuiglijk zijn in de waterbodem geen noemenswaardige bijmengingen aan bodemvreemde materialen waargenomen. De onderzochte waterbodems (zand en slib) zijn, met uitzondering van *sloot-01*:

- bij toepassing op landbodem, ***altijd toepasbaar;***
- bij toepassen in oppervlaktewater, ***altijd toepasbaar****;*
- ***verspreidbaar*** op een aangrenzend perceel;
- ***verspreidbaar*** in zoet oppervlaktewater.

Sloot-01 betreft bij toepassing op landbodem, ***industriegrond*** *en* bij toepassen in oppervlaktewater, ***klasse A.*** In het waterbassin is geen slib aangetroffen.

Op basis van de onderzoeksresultaten is de actuele (water)bodemkwaliteit afdoende vastgelegd en bestaan, vanuit milieuhygiënisch oogpunt, geen bezwaren voor de voorgenomen verkoop en herinrichting van de locatie.

Wij adviseren om bij de eventuele ontwikkeling van de locatie te werken met een gesloten grondbalans. Indien grond vrijkomt en van de locatie wordt afgevoerd is het Besluit Bodemkwaliteit van toepassing (Bbk). De aangetoonde verhogingen in de vaste bodem kunnen, bij toetsing aan het Bbk, beperkingen opleveren ten aanzien van het (her)-gebruik elders. Af te voeren grond dient eventueel AP-04 te worden ingekeurd, voor de bepaling van de definitieve afzetmogelijkheden.

De uiteindelijke bestemming van eventueel vrijkomende waterbodem dient te worden overlegd met de betrokken overheden en acceptant. Voorafgaand aan de baggerwerkzaamheden dient door de aannemer een baggerplan te worden opgesteld, die ter goedkeuring moet worden ingediend bij het bevoegd gezag.

Bijlage 11 QS Natuur

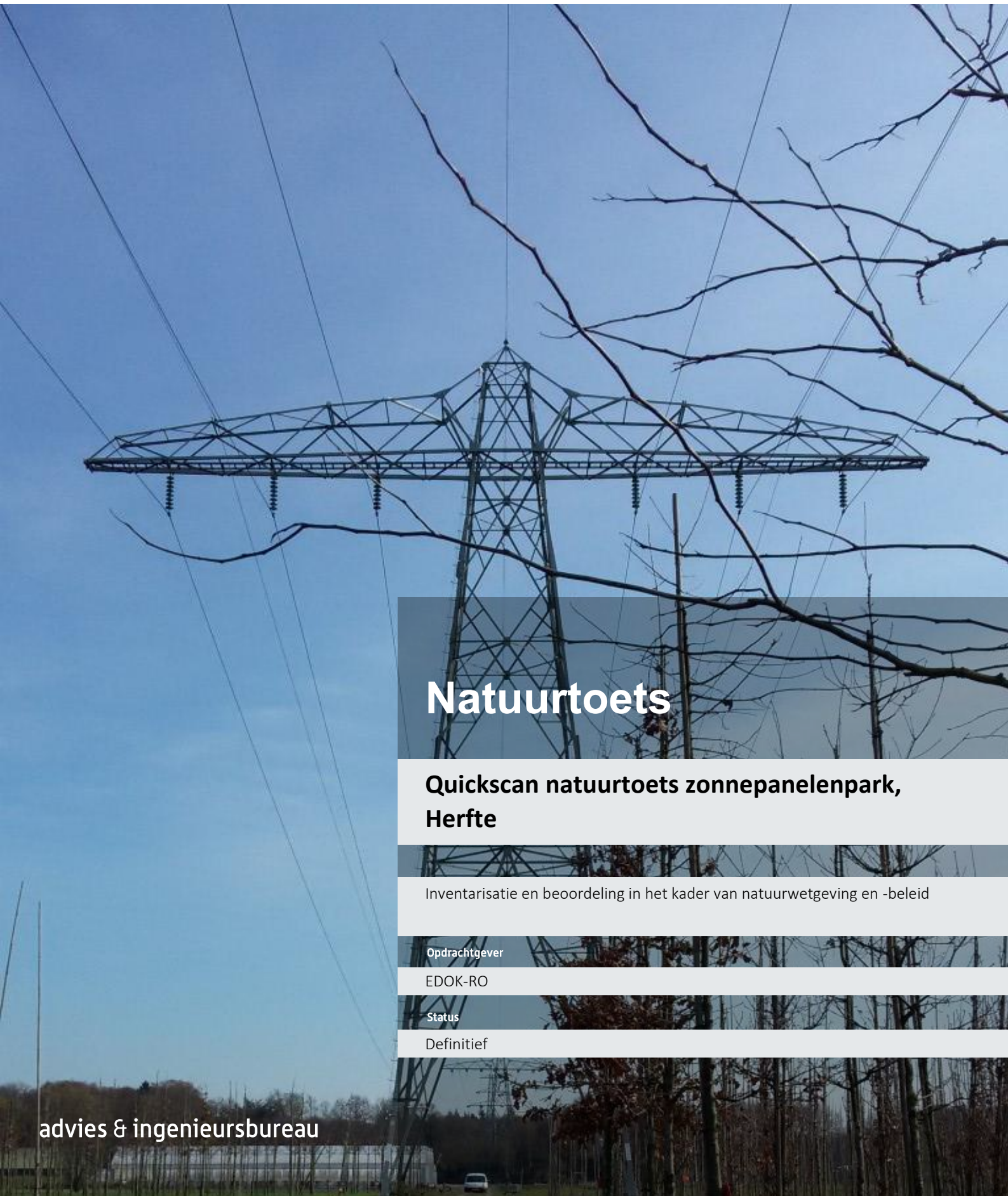

Natuurtoets

Quickscan natuurtoets zonnepanelenpark, Herfte

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

EDOK-RO

Status

Definitief

advies & ingenieursbureau

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets zonnepanelenpark, Herfte

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode	Datum	Status
16-144	9 augustus 2016	Definitief

Auteur(s)

M.G. (Mark) Hoksberg

Eindredactie

M. (Martijn) Bunskoek

Opdrachtgever

EDOK-RO

Hoksberg, M.G. (2016). Quickscan natuurtoets zonnepanelenpark, Herfte. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 16-144. Ecogroen bv Zwolle.

© Ecogroen (2016)

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Inhoud

Samenvatting 1

Samenvatting 1

1. Inleiding 3

1.1 Aanleiding en doelstelling 3
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen 3
1.3 Algemene opzet onderzoek 3

2. Gebieden 5

2.1 Natuurbeschermingswet 5
2.2 Nationaal natuurnetwerk 5
2.3 Overige natuurgebieden 5

3. Flora- en Faunawet 6

3.1 Onderzoeksmethode 6
3.2 Flora 6
3.3 Vleermuizen 6
3.4 Grondgebonden zoogdieren 7
3.5 Broedvogels 8
3.6 Amfibieën 9
3.7 Vissen 10
3.8 Overige soortgroepen 10

4. Geraadpleegde bronnen 11

Bijlagen

Bijlage 1 - Samenvatting natuurwetgeving

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

In opdracht van EDOK RO heeft Ecogroen een natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen realisatie van een veld zonnepanelen langs het spoor bij Herfte.

De Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 verplichten vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten niet conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats. In voorliggende rapportage is, ten behoeve van de onderbouwing van de ruimtelijke planvorming, de toetsing aan de natuurwetgeving beschreven.

Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied betreft gronden van een kwekerij, gelegen onder de kabels van twee hoogspanningsleidingen. De percelen worden begrensd door kavelslootjes, de Herfterwetering, beplanting en het spoor. Men wil op voormalige kwekerijgrond een veld zonnepanelen realiseren. De beoogde oppervlakte bedraagt ruim 7,5 hectare. De perceelstructuur en kavelsloten blijven ongewijzigd.

Beschermde gebieden

Er vinden geen werkzaamheden plaats in of met negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, beschermde Natuurmonumenten, Nationaal Natuurnetwerk (NNN; voorheen EHS) of natuur buiten het NNN. Het nemen van vervolgstappen is dan ook niet nodig vanuit het oogpunt van gebiedsbescherming en provinciaal NNN-beleid.

Effectbeoordeling beschermde soorten

- In het plangebied zijn geen beschermde en bedreigde plantensoorten aangetroffen en deze worden op basis van het veldonderzoek en bekende verspreidingsgegevens ook niet verwacht;
- Er zijn geen bomen of gebouwen aanwezig met daarin potentieel geschikte vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Wel is mogelijk sprake van een vliegroute en foerageergebied van vleermuizen langs de spoordijk en/of de Herfterwetering. Aantasting van deze vliegroute is echter niet te verwachten, aangezien de beplanting en watergang gehandhaafd blijft en bovendien nauwelijks extra licht- en geluidsverstoring in de nachtelijke uren is te verwachten;
- De Herfterwetering die aan het plangebied grenst maakt deel uit van leefgebied van Otter (Ff-wet tabel 3). Er is in het plangebied echter geen sprake van verlies aan foerageergebied of verblijfplaatsen. Op basis van bekende verspreidingsgegevens en het ontbreken van sporen en/of geschikt leefgebied van andere zwaarder beschermde zoogdieren (zoals Bever, Waterspitsmuis en Eekhoorn) kunnen vaste

verblijfplaatsen van deze soorten worden uitgesloten. Wel zijn verspreid in het plangebied vaste verblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende, laag beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zoals Bosmuis, Egel, Huisspitsmuis, Mol, Rosse woelmuis en Veldmuis te verwachten;

- Broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties zoals Boomvalk, Buizerd of Sperwer zijn niet aangetroffen en/of te verwachten binnen de invloedsfeer van de activiteiten;
- In het plangebied zijn verder broedlocaties aangetroffen en/of te verwachten van Kleine plevier, Roodborsttapuit, Merel, Grasmus, Bosrietzanger, Tjiftjaf en Fitis. In de oevers van de watergangen verder nesten van Wilde eend, Meerkoet en Waterhoen te verwachten;
- In de kavelsloten is voortplanting van laag beschermde, algemene amfibieën zoals Gewone pad, Kleine watersalamander en Bruine kikker te verwachten. Overwintering van genoemde soorten wordt binnen het plangebied verwacht in de strooisellaag onder ruigte en onder worteldoek. Het voortplantingshabitat wordt als gevolg van de plannen niet aangetast. Wel gaat een deel van het overwinteringsbiotoop (worteldoek) verloren. Zwaarder beschermde soorten worden op basis van bekende verspreidingsgegevens niet verwacht;
- In de kavelsloten komen mogelijk de beschermde Kleine en Grote modderkruiper (respectievelijk Ff-wet tabel 2 en 3) voor in lage dichtheden. Andere beschermde soorten zijn niet te verwachten.
- Vaste verblijfplaatsen of voortplantingslocaties van beschermde reptielen en ongewervelden zijn niet aangetroffen en worden op basis van biotoopkenmerken en bekende verspreidingsgegevens ook niet in het plangebied verwacht.

Mitigerende maatregelen en vervolgtraject

- Een vervolgtraject in het kader van de Natuurbeschermingswet en ten aanzien van NNN-beleid is niet aan de orde;
- Bij de beoogde plannen verdwijnen mogelijk exemplaren en verblijfplaatsen van enkele algemene en laag beschermde kleine zoogdieren en amfibieën. Voor deze tabel 1-soorten geldt in geval van ruimtelijke ontwikkelingen automatisch vrijstelling van de ontheffingsplicht. In geval van de overwinterende amfibieën wordt geadviseerd om in het kader van de wettelijke zorgplicht (zie bijlage 1) het bouwrijp maken te faseren. Door het worteldoek in de actieve periode van amfibieën (april-oktober) te verwijderen krijgen de dieren de kans om zichzelf in veiligheid te brengen;
- Werkzaamheden die broedbiotopen van aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door buiten de broedtijd te werken of de uitvoering in elk geval te starten in de periode voor begin maart en na eind juli. Bij werkzaamheden in de broedtijd in de invloedsfeer van de plannen kan een broedvogelcheck door een deskundige uitkomst bieden. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd (Wilde eend kan bijvoorbeeld nog tot september broedend aanwezig zijn), maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum;
- Zolang er niet in het water of oever gewerkt wordt is schade aan beschermde vissen niet aan de orde. Mocht dit toch noodzakelijk zijn, dan dient een nadere effectbeoordeling te worden uitgevoerd, mogelijk gevolgd door een ontheffingsaanvraag.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In opdracht van EDOK RO heeft Ecogroen een natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen realisatie van een veld zonnepanelen langs het spoor bij Herfte (figuur 1.1).

De Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 verplichten vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten niet conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats. In voorliggende rapportage is, ten behoeve van de onderbouwing van de ruimtelijke planvorming, de toetsing aan de natuurwetgeving beschreven. Een toelichting op de genoemde wetgeving is gegeven in bijlage 1.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied betreft gronden van een kwekerij, gelegen onder de kabels van twee hoogspanningsleidingen. Het perceel in de zuidwesthoek is momenteel in gebruik als maisakker. Het noordoostelijke gedeelte is niet in gebruik en afgedekt met worteldoek. De percelen worden begrensd door kavelslootjes en langs de zuidoostzijde door de Herfterwetering, een strook beplanting en het spoor.

Men wil op voormalige kwekerijgrond een veld zonnepanelen realiseren. De beoogde oppervlakte bedraagt ruim 7,5 hectare. De perceelstructuur en kavelsloten blijven ongewijzigd. De ontwikkeling is onderdeel van het project Buitengoed De Herfte.

1.3 Algemene opzet onderzoek

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op twee locatiebezoeken, bekende verspreidingsgegevens (zie hoofdstuk 5 Geraadpleegde bronnen) en ecologische principes. Uit de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van de verwachte effecten van de ruimtelijke ingreep op beschermde gebieden (hoofdstuk 2) en soorten (hoofdstuk 3). Daarnaast is beschreven welke mitigerende maatregelen eventueel nodig zijn om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen. Indien aanvullend onderzoek nodig is, is dit ook aangegeven.

***Figuur 1.1**:Het plangebied (binnen rode lijn). Ten zuiden van de plangrens liggen de Herfterwetering en het spoor.*

2. Gebieden

2.1 Natuurbeschermingswet

*In de **Natuurbeschermingswet 1998** (Nb-wet) is de bescherming van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000-gebieden) en Beschermde Natuurmonumenten ondergebracht. Beoordeeld dient te worden of ingrepen/activiteiten in of in de nabijheid van deze gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de aangewezen waarden en instandhoudingsdoelen van deze gebieden.*

Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied is Uiterwaarden Zwarte water en Vecht, gelegen op een afstand van circa 1,7 kilometer van het plangebied. Er zijn gezien de grote afstand, tussenliggende barrières en de aard van de ingreep geen negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelen van dit of andere Natura 2000-gebieden.

2.2 Nationaal natuurnetwerk

*Het **Nationaal Natuurnetwerk** (NNN, de voormalige Ecologische hoofdstructuur) is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk moet helpen voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Beoordeeld dient te worden of ontwikkelingen effecten hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN.*

Uit de Atlas van Overijssel blijkt dat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van het NNN (bron: Provincie Overijssel, 2016). De begrenzing van het meest nabijgelegen gebied ligt op circa 1,7 kilometer afstand en komt overeen met die van eerder genoemd Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Het betreft uiterwaarden die zijn aangemerkt als ‘bestaande natuur’. Omdat het NNN in Overijssel geen externe werking kent, is verdere toetsing niet aan de orde.

2.3 Overige natuurgebieden

Buiten de bescherming van de Natuurbeschermingswet en het Nationaal natuurnetwerk bevinden zich ook natuurgebieden die zijn beschermd middels provinciaal beleid, veelal beschreven in Omgevingsplannen of Streekplannen. In dit provinciale beleid is de bescherming van bijvoorbeeld ganzenfoerageergebied en weidevogelgebied uitgewerkt.

Het plangebied ligt niet in gebied met bijzondere natuurwaarden buiten het NNN. Zo is geen sprake van ganzenfoerageergebied of weidevogelgebied in het plangebied of directe omgeving. Vervolgstappen zijn dan ook niet aan de orde.

3. Flora- en Faunawet

De Flora- en faunawet (Ffw) verplicht om bij ruimtelijke ingrepen of andere nieuwe activiteiten, na te gaan of er negatieve effecten kunnen optreden op exemplaren of het leefgebied van beschermde plant- en diersoorten. Optredende negatieve effecten dienen zo veel mogelijk vermeden of geminimaliseerd te worden. Voor schade aan strikt beschermde soorten kan het noodzakelijk zijn om een ontheffing aan te vragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) van het Ministerie van Economische Zaken. Voor een toelichting op de Flora- en faunawet verwijzen we naar bijlage 1.

3.1 Onderzoeksmethode

Voorliggende ecologische beoordeling is gebaseerd op drie locatiebezoeken op 13 en 15 april en 3 augustus 2016. Tijdens het eerste en derde veldbezoek is aandacht besteed aan alle beschermde soorten binnen de Flora- en faunawet en vooral aan de juridisch zwaarder beschermde soorten (tabel 2- en 3-soorten). Het tweede bezoek is gericht op het bemonsteren van de watergangen in en langs het plangebied. In combinatie met de terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens (zie hoofdstuk 4 Geraadpleegde bronnen) en expert judgement is vervolgens een uitspraak gedaan over mogelijk aanwezige beschermde soorten. In onderstaande paragrafen worden de onderzochte soortengroepen beschreven die in het plangebied en de directe omgeving zijn aangetroffen en te verwachten.

3.2 Flora

Op basis van het uitgevoerde veldonderzoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2016) worden geen strikt beschermde plantensoorten van Flora- en faunawet tabel 2 of 3 verwacht in het plangebied. Het nemen van vervolgstappen is dan ook niet aan de orde.

Op het terrein zijn verder algemene en niet beschermde plantensoorten aangetroffen als Gewone smeerwortel, Gewone rolklaver, Smalle weegbree, Pitrus, Scherpe boterbloem, Witte klaver, Witte winterpostelein, Kleine veldkers, Gewone spurrie, Rietgras, Riet, Gewoon sterrenkroos, Smalle waterpest en Grote lisdodde.

3.3 Vleermuizen

Het leefgebied van de strikt beschermde vleermuizen (Ff-wet tabel 3 en HR bijlage IV) bestaat uit (vaste) verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 2.1 volgende pagina). Op de volgende pagina worden deze onderdelen nader besproken.

Kader 2.1 Vleermuizen

Het leefgebied van de strikt beschermde vleermuizen (Ff-wet tabel 3 en HR bijlage IV) bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Van deze drie onderdelen genieten de verblijfplaatsen de grootste bescherming. Verblijfplaatsen bevinden zich in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van

kraamkolonies/ zomerverblijven, baltslocaties/paarverblijven en winterverblijven.

Voor hun oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaats en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jaren lang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Flora- en faunawet echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Vaste verblijfplaatsen

Vanwege het ontbreken van bomen en/of gebouwen met geschikte holten en spleten worden geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht in het plangebied. Het nemen van vervolgstappen, zoals het uitvoeren van aanvullend onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van vleermuizen, is niet aan de orde.

Vliegroutes

De watergangen en de beplanting op de spoordijk vormen een logische vliegroute vanuit de bebouwing en bospercelen rond Herfte en mogelijke foerageergebieden langs de Nieuwe wetering en de Herfterwetering.

Aantasting van deze vliegroute is echter niet te verwachten, aangezien de beplanting en watergang gehandhaafd blijft en bovendien nauwelijks extra licht- en geluidsverstoring in de nachtelijke uren is te verwachten. Vervolgstappen voor vliegroutes van vleermuizen zijn dan ook niet aan de orde.

Foerageergebieden

Het plangebied vormt vermoedelijk geschikt foerageergebied voor soorten als Watervleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Gewone dwergvleermuis die in de omgeving bekend zijn (NDFF, 2016).

Als gevolg van de voorgenomen plannen worden geen onmisbare foerageergebieden aangetast. In de directe omgeving zijn voldoende alternatieven aanwezig. Vervolgstappen voor foerageergebieden van vleermuizen zijn dan ook niet aan de orde.

3.4 Grondgebonden zoogdieren

Juridisch zwaarder beschermde zoogdieren

Nabij het plangebied (duiker Herfterwetering onder N35) zijn in 2015 sporen van Otters (Ff-wet tabel 3) gevonden (NDFF, 2016). De Herfterwetering en Nieuwe wetering maken naar verwachting deel uit van het foerageergebied van de soort. Er gaat echter geen foerageergebied verloren en potentiële voortplantingslocaties (zie soortkader 2.2, volgende pagina) zijn in het plangebied niet aanwezig.

Kader 2.2 Otter

Overdag verblijven Otters in een dagrustplaats die zich bevindt op oevers in dichte oevervegetaties (riet), struwelen en bosschages, maar ook in holen. De dieren maken hierbij gebruik van boomstronken en wortelstelsels, oude holen van bijvoorbeeld Muskusrat of Konijn, constructies van takken en modder gemaakt door Bever, nissen onder bruggen of betonpijpen. De plek kan per dag verschillen en van een vaste rust- of verblijfplaats is zodoende geen sprake. De nesten waar de jongen worden geworpen, liggen vaak in overstromingsvrije oeverholtes in een rustig gebied en worden regelmatig door de moeder verplaatst (zoogdiervereniging.nl).

Op basis van bekende verspreidingsgegevens en het ontbreken van sporen en/of geschikt leefgebied van andere zwaarder beschermde zoogdieren (zoals Bever, Waterspitsmuis en Eekhoorn) kunnen vaste verblijfplaatsen van deze soorten worden uitgesloten. Ook is geen sprake van verstoring/aantasting van belangrijke foerageergebieden.

Laag beschermde zoogdieren

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van laag beschermde, kleine grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten, zoals Egel, Haas, Konijn, Huisspitsmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Bosmuis, Veldmuis, Aardmuis en Rosse woelmuis (Ff-wet tabel 1). Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren en verblijfplaatsen van laag beschermde grondgebonden zoogdieren verloren gaan. Voor laag beschermde kleine zoogdieren geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.5 Broedvogels

Aangezien voorliggend onderzoek een verkenning betreft, is geen systematische broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Toch kan op basis van soortwaarnemingen, biotoopeisen, terreinkenmerken, expert judgement en bekende ecologische principes beoordeeld worden welke soorten aanwezig kunnen zijn. In deze paragraaf wordt hoofdzakelijk aandacht besteed aan broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Daarnaast wordt kort ingegaan op de meer algemeen voorkomende broedvogels.

Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Flora- en faunawet verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 2.3).

Kader 2.3 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespendief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten of belangrijke onmisbare foerageergebieden zijn niet in het plangebied aangetroffen. Er zijn geen oude kraaiennesten in de hoogspanningsmasten of bomen aanwezig die als nest kunnen dienen voor Boomvalk, Buizerd of Sperwer. Vervolgstappen voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet aan de orde.

Overige broedvogels

In het plangebied is (op open grond) naar verwachting een nest van Kleine plevier aanwezig aangezien twee exemplaren broedverdacht gedrag vertonen. In de ruige vegetatie tussen spoordijk en waterreservoir is een territorium van Roodborsttapuit vastgesteld. In de bosschages en ruigten in slootkant en spoordijk is broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten zoals Merel, Grasmus, Bosrietzanger, Tjiftjaf en Fitis. In de oevers van de watergangen zijn verder nesten van Wilde eend, Meerkoet en Waterhoen te verwachten.

Alle broedvogels zijn gedurende het broedseizoen beschermd en mogen in deze periode niet verstoord of geschaad worden. Voor verstoring tijdens het broedseizoen van een vogel wordt geen ontheffing verleend. Als broedseizoen wordt gehanteerd: periode van nestbouw, periode van broed op de eieren en de periode dat de jongen op het nest gevoerd worden. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen, maar Wilde eend broedt van begin maart tot in september. Voor potentieel verstorende werkzaamheden in de broedperiode kan een broedvogelcheck door een deskundige uitkomst bieden.

3.6 Amfibieën

In de sloten en het regenwaterreservoir zijn veel Kleine watersalamanders (Ff-wet tabel 1) waargenomen. Het reservoir (geen onderdeel van het plangebied) is wegens het ontbreken van roofvis een optimaal voortplantingshabitat waar naar schatting vele honderden tot meer dan duizend exemplaren voortplanten. Daarnaast zijn in de sloten nog andere algemene en laag beschermde amfibieën voortplantend te verwachten, zoals Gewone pad, Bruine kikker en Bastaardkikker.

Alle genoemde en laag beschermde (Ff-wet tabel 1) amfibieën (Kleine watersalamander, Bruine kikker, Bastaardkikker en Gewone pad) gebruiken het plangebied naar verwachting als overwinteringslocatie. Geschikte locaties bevinden zich in de waterbodem, onder dekzeilen/worteldoek van de kwekerij, in de strooisellaag van oevers, ruigte en spoordijk en in holen van knaagdieren.

Juridisch zwaarder beschermde amfibieën worden vanwege het ontbreken van geschikt biotoop en op basis van bekende verspreidingsgegevens niet verwacht in het plangebied (NDFF, 2016). Bij de realisatie van de plannen kunnen wel exemplaren en verblijfplaatsen van genoemde laag beschermde amfibieënsoorten verloren gaan. Voor deze tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen vrijstelling van artikel 75 van de Flora- en faunawet, waardoor het nemen van vervolgstappen niet aan de orde is. Uit oogpunt van de wettelijke zorgplicht (zie bijlage 1 voor een toelichting) wordt echter geadviseerd om bij het bouwrijp maken de dekzeilen/worteldoeken in de actieve periode van amfibieën (april-oktober) te verwijderen. De dieren kunnen dan vluchten voor de werkzaamheden. In de overwinteringsperiode zijn ze immobiel en daardoor zeer kwetsbaar.

3.7 Vissen

In de sloten zijn tijdens een intensieve visbemonstering op 15 april 2016 geen beschermde vissen aangetroffen. Er werden alleen de niet beschermde Tiendoornige stekelbaars en Marmergrondel aangetroffen. In hetzelfde peilvak aan de overzijde van het spoor heeft Ecogroen op 9 april jongstleden Grote modderkruiper (Ff-wet tabel 3) aangetroffen. In 2013 is ook de Kleine modderkruiper (Ff-wet tabel 2) algemeen aangetroffen in sloten in de nabije omgeving, waaronder de Herfterwetering die aan het plangebied grenst (Heinen & Van der Sluis, 2014). Naar verwachting kunnen beide soorten zodoende toch in lage dichtheden aangetroffen worden in de sloten in het plangebied.

Aangezien er niet in het water gewerkt wordt is schade niet aan de orde. Wanneer er toch werkzaamheden in water en/of oever nodig blijken te zijn dan is het noodzakelijk om een nadere effectbeoordeling uit te voeren. Voor de strikt beschermde Grote modderkruiper geldt een ontheffingsplicht onder de Ff-wet.

3.8 Overige soortgroepen

In het plangebied zijn geen beschermde reptielen en ongewervelden aangetroffen of te verwachten. Vanwege de afwezigheid van geschikt biotoop ontbreken geschikte voortplantingslocaties voor deze soortgroepen. Vervolgstappen voor de overige soortgroepen zijn dan ook niet aan de orde.

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Bekker J.P, P. Twisk & A. Diepenbeek (2010). Veldgids Europese zoogdieren. Uitgegeven door de KNNV en VZZ.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Heinen, M.A. & M. van der Sluis (2014). Quickscan natuurtoets aanpassing spoor Zwolle-Herfte. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 14-175. EcoGroen Advies BV, Zwolle.

Kessel, N. van & J. Kranenbarg (2012. Vissenatlas Gelderland. Ecologie en verspreiding van zoetwatervissen in Gelderland. Uitgeverij Profiel, Bedum. NDFF (2015). Nationale Databank Flora en Fauna

Creemers, R. & J. van Delft (2009). De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse fauna deel 9. Naturalis/EIS, Leiden.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Sluis, M. van der (2014). Faunaonderzoek Zwolle en De Horte 2012-2013. Inventarisatie van zoogdieren, broedvogels, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en sprinkhanen. Rapport 11-430. EcoGroen Advies BV, Zwolle.

Internet

NDFF (Database met verzamelde verspreidingsinformatie voor abonnees, 2016)

Ravon.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen).

Telmee.nl (website met soortenwaarnemingen in Nederland).

Waarneming.nl (website met soortenwaarnemingen in Nederland).

Zoogdieratlas.nl (website met zoogdierwaarnemingen in Nederland).

Atlas van Overijssel

synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx (Natura 2000- en EHS-viewer)

Bijlagen

Bijlage 1 - Samenvatting natuurwetgeving

Flora- en faunawet

Inleiding

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Onder de Flora- en faunawet zijn ongeveer 500 soorten in Nederland aangewezen als beschermde dier- of plantensoort. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is `nee, tenzij`. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn.

De Flora- en faunawet kent een groot aantal verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke ingrepen, plannen en projecten. Zo is het verboden beschermde inheemse planten te plukken of te beschadigen en geldt voor beschermde dieren een verbod op het doden, verwonden en opzettelijk verontrusten. Ook is het verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen of te verstoren of eieren te rapen of te vernielen. De verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats zijn opgenomen in artikel 8. De verbodsbepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving zijn vermeld in artikel 9 tot en met 12.

Van het verbod op schadelijke handelingen (`nee`) kan onder voorwaarden (`tenzij`) worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van de minister van Economische Zaken (EZ), of, in geval van beheer en schadebestrijding, van Gedeputeerde Staten van de provincies.

Beschermde dier- en plantensoorten

Beschermde inheemse planten- en diersoorten zijn bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Het zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook zijn soorten aangewezen die niet noodzakelijkerwijs in hun voortbestaan worden bedreigd, maar wel bescherming genieten ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende diersoorten zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet:

1. Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *zoogdieren*, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
2. Alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten *vogels* met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
3. Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *amfibieën en reptielen*;
4. Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *vissen*, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is;
5. Een aantal ongewervelden (o.a. *insecten, libellen en kevers*) die in hun voortbestaan bedreigd zijn of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Er zijn drie beschermingsregimes van kracht, mede afhankelijk van de zeldzaamheid van de soort en de status in Europese richtlijnen. Van licht naar zwaar beschermd zijn de soorten opgenomen op Tabel 1, 2 of 3. Voor vogels gelden specifieke eisen, met name tijdens het broedseizoen. Bij ruimtelijke ingrepen geldt automatisch vrijstelling voor soorten van Tabel 1 waardoor de meeste aandacht gevraagd is voor soorten van Tabel 2/3 en voor vogels.

Wijze van toetsing en beoordeling

Gaat u een ruimtelijke ingreep uitvoeren, zijn beschermde soorten aanwezig en is er sprake van overtreding van een verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet, dan dient u een ontheffingsaanvraag in te dienen bij de RVO. Hierbij worden de volgende vragen gesteld:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast?
- Is er een bij wet genoemd belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

RVO beoordeelt of het bij wet genoemd belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en). Voor Tabel 2-soorten gelden minder zware eisen en kan een door het ministerie goedgekeurde gedragscode ook uitkomst bieden. De gedragscode moet wel van toepassing zijn op uw activiteit en u moet kunnen aantonen dat u precies zo werkt als in de gedragscode staat. Voor Bijlage 1-soorten uit Tabel 3 krijgt u alleen ontheffing wanneer sprake is van een bij wet genoemd belang. Bij een ruimtelijke ingreep betreft het meestal één van de onderstaande vier belangen:
Bescherming van flora en fauna (b)
Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)
Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)
Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j)

Voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt dat u in bepaalde gevallen alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een bij wet genoemd belang uit respectievelijk de Vogelrichtlijn[1] en de Habitatrichtlijn.

Rode lijsten

Los van de Flora- en faunawet heeft de toenmalige Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ter uitvoering van de bepalingen in artikelen 1 en 3 van het Verdrag van Bern een aantal Rode Lijsten voor bedreigde en kwetsbare soorten dieren en planten gepubliceerd[2]. Voor soorten van de Rode Lijsten heeft de overheid zich verplicht onderzoek en werkzaamheden te bevorderen die nodig zijn voor bescherming en beheer. Het voorkomen van een soort op de Rode Lijst heeft geen wettelijke beschermingsstatus tot gevolg. Opname op de Rode Lijst zegt alleen iets over de zeldzaamheid en populatieontwikkelingen van de betreffende soorten.

Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op Natura 2000 gebieden in Nederland en verankert een deel van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving. Natura 2000 bestaat uit een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn.

[1] In de Vogelrichtlijn worden alleen de belangen b en d én de veiligheid van het luchtverkeer (belang c) genoemd.
[2] Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna en Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Nederland regelt aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van EZ. Daarnaast stelt Nederland voor al haar Natura 2000-gebieden beheerplannen op waarin de te beschermen waarden, de zogeheten instandhoudingdoelen, nader worden uitgewerkt in ruimte, tijd en omvang.

In voorgaand wettelijk kader zijn alleen de meest relevante onderdelen van de wetgeving vereenvoudigd weergegeven. Aan deze tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend. Voor meer achtergronden en de oorspronkelijke wetsteksten.

Bijlage 12 Verkeerskundig ontwerp aansluiting Kuyerhuislaan

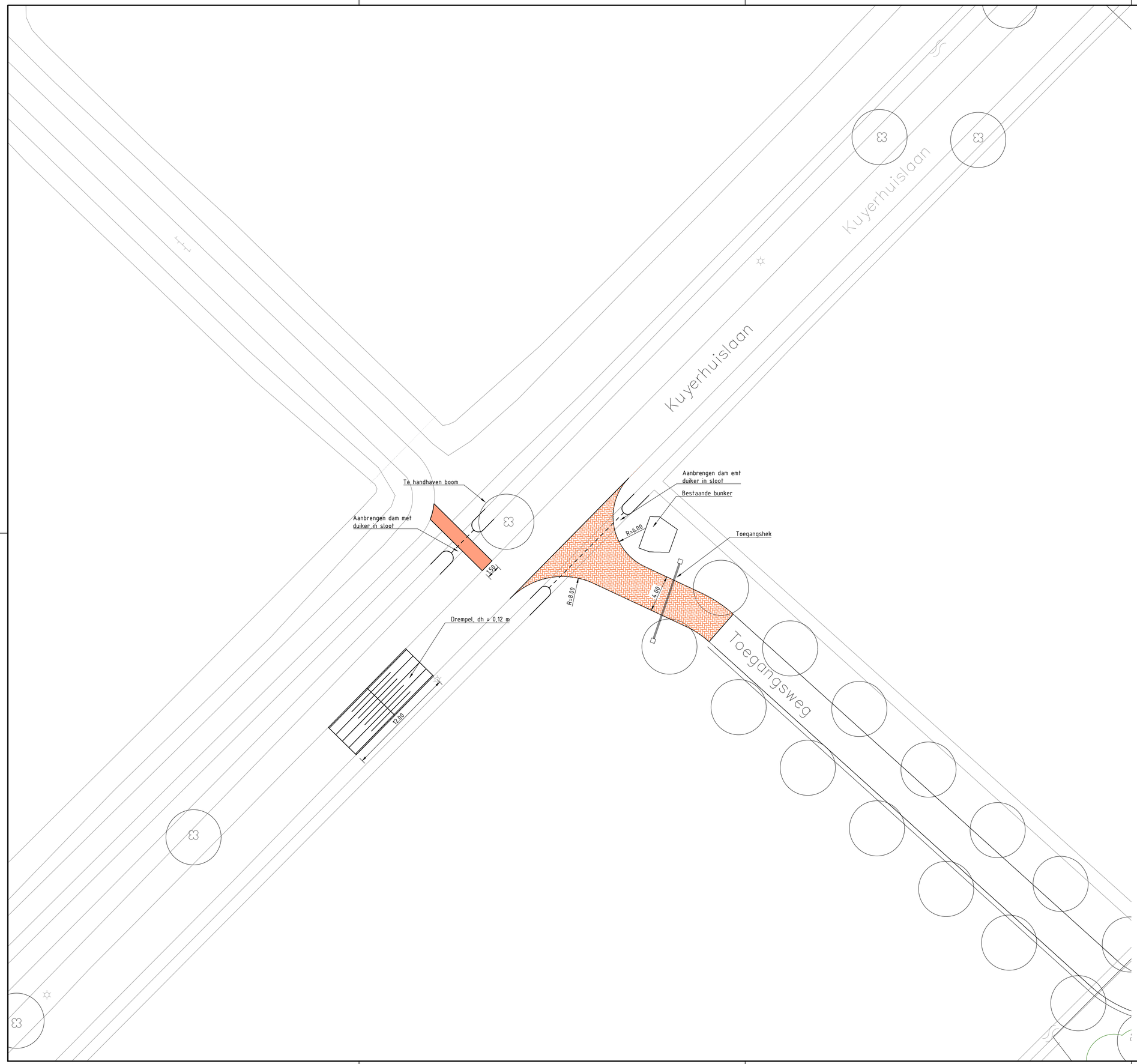

Verklaring

- Bestaande situatie
- Nieuwe situatie
- Wandelpad
- Toegangsweg (klinkers)

Maatvoering in meters, tenzij anders vermeld
Materialen in mm, tenzij anders vermeld
Hoogtematen in meters t.o.v. N.A.P., tenzij anders vermeld

0 2 4 6 8m
Schaal 1:200

DEFINITIEF

Opdrachtgever
Gemeente Zwolle

Project
BP De Herfte

Onderdeel
Aansluiting toegangsweg Kuyerhuislaan
Drempel Kuyerhuislaan

Projectnummer	Tekeningnummer	Versie	Datum van uitgave	Ontwerpfase	Contractnummer
357749	355749-T001-L01	1	01-11-2017	SCHETSONTWERP	

Blad	Van	Schaal	Formaat	Kantoor	Get.	Gez.	Acc.
L01	1	1:200	A1	ZWOLLE	C.J.	S.B.	

www.sweco.nl
© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

SWECO

357749-T001-L001

Bijlage 13 Studie landschappelijke inpassing Zonneakker

Studie landschappelijk inpassing zonneakker Herfterlaan 2 te Zwolle

HAVER DROEZE

20 september 2016

www.haverdroeze.nl

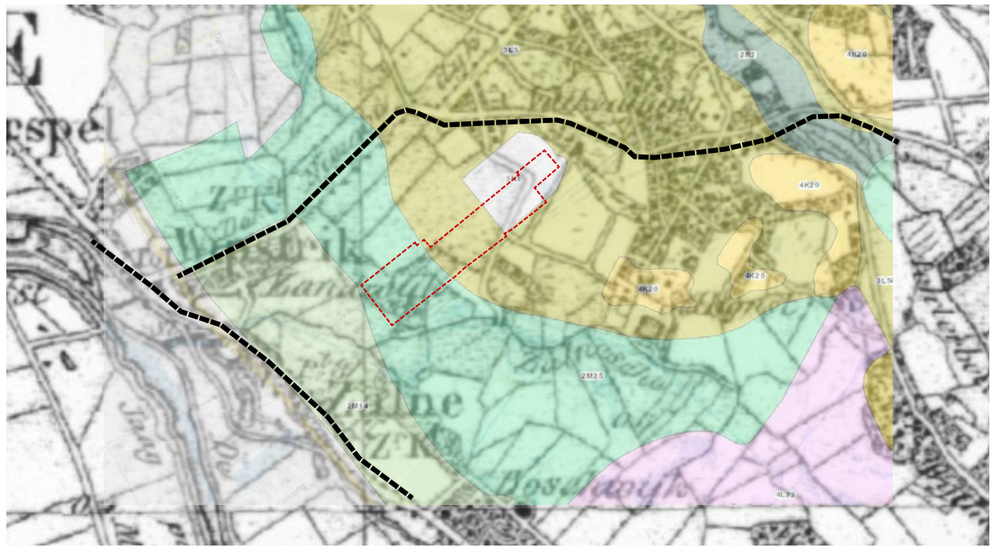

Geomorfologie

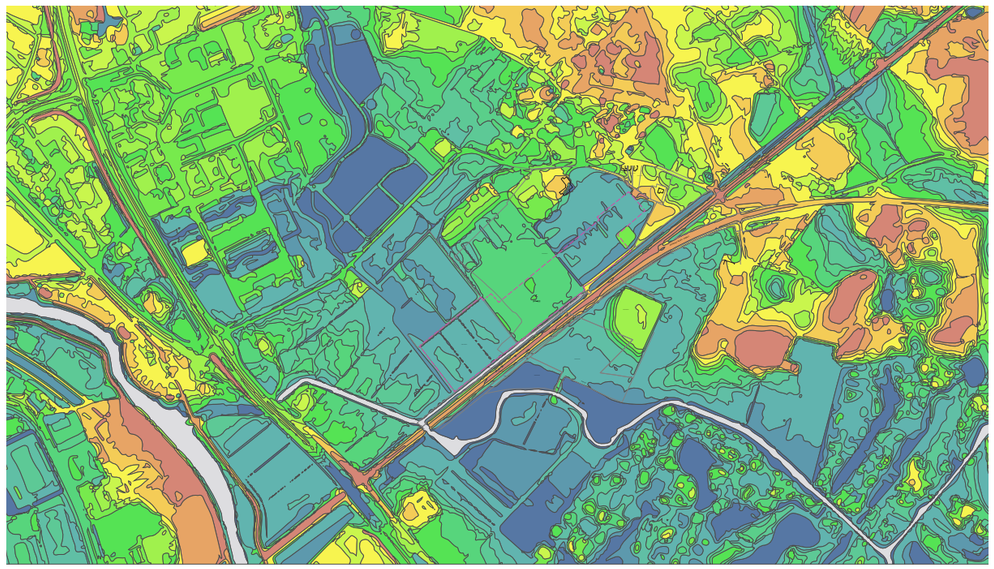

Hoogtekaart

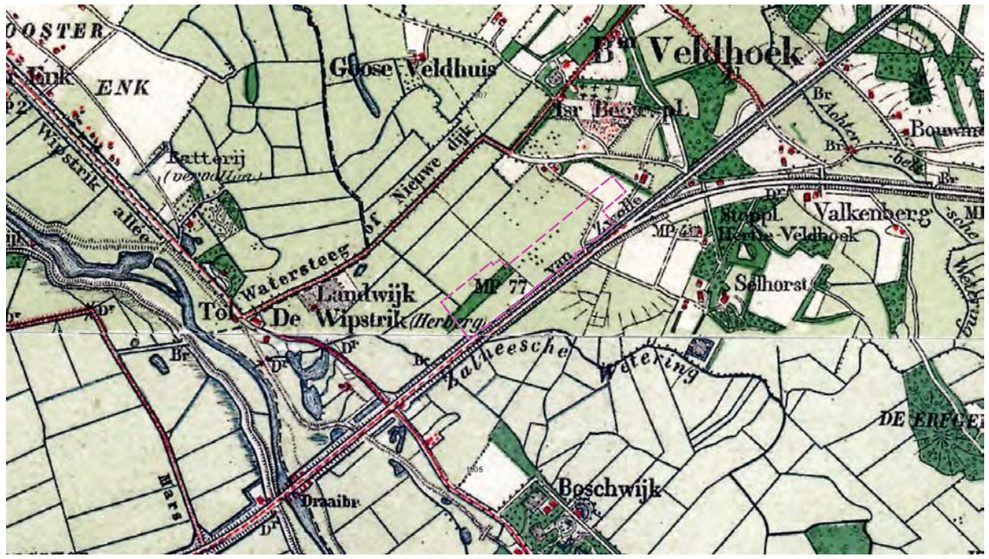

Kaart 1905/1907

Kaart 2016

LANDSCHAP

Landschappelijk ligt de locatie in de overgang van de uitbreidende stad naar het landelijk gebied. Ofschoon er veel stedelijke ontwikkelingen in dit gebied plaatsvinden en hebben plaatsgevonden (kantorenlocatie, ziekenhuis, stadion, golfbaan, Centuurbaan, villa-clusters) is de landschappelijke drager een nog herkenbaar. Landschappelijk is dit een (dek)zandgebied met lage rivierduinen en daarop oude hoeven en kleine essen (oude bouwlanden) en Kampontginningen. De bodem bestaat uit humuspodzolen en oude bouwlanddekken en daartussen komontginningen in de vochtige laagtes (rivieroverstromingsvlakte).

Kaart 1905/1907

Op de topografische kaart van rond 1900 zien we ten (noord)oosten van de Nieuwe Wetering en de Wipstrikker allee een natte afwateringszone, met o.m. de Zalnesche Wetering, en hoger gelegen gedeelten met oude bouwlanden, de Oosterenk en de buurtschap Veldhoek. Het lage open gebied heeft een onregelmatige blokvormige verkaveling waar de natuurlijke afwatering (Zalnesche wetering, nu Herfterwetering) nog goed in is te herkennen. Binnen dit gebied zijn op wisselende plekken ook (hak) houtpercelen ge-exploiteerd. Karakteristiek is de openheid met Wilgen-, Els- of Essenbos in de lage delen in contrast met de meer gesloten bosrijke duinen en enkele buitenplaatsen veelal beplant met Eik en Beuk.

Kaart 2016

De stad heeft zich verder ontwikkeld en ten oosten van de Centuurbaan is de stedelijke invloed uitgebreid. Op de Oosterenk heeft zich een kantorenpark ontwikkeld met daaromheen een recreatieve zone met veel oppervlaktewater. Een strook aansluitend aan de buitenplaats Boschwijk is met bos ingeplant en daarachter is recreatie ontwikkeld bij de Wythmenerplas (een zandwinning) en golfterrein 't Gagel. Ook hier is veel oppervlaktewater bijgekomen. Het natte karakter van de lage zone is getransformeerd van een agrarisch open blokverkaveling naar een recreatielandschap in een grillige verkaveling met veel reliëf, bosjes en solitaire bomen.

Plangebied

De (boom)kwekerij strekte zich naast de spoorlijn Zwolle-Meppel, onder de hoogspanningsleidingen, uit vanaf de Nieuwe Wetering tot aan de buurtschap Veldhoek. De beperkingen als gevolg van de hoogspanningsleidingen konden goed gecombineerd worden met het kweken van jonge bomen en struiken. Rond de kwekerij is een houtsingel aangelegd. Een gedeelte van de kwekerij is vergraven en heeft een eigen watersysteem met opvangbekken en is door een kade omgeven.

De lage delen van het plangebied liggen op 0,2 – 0,4m +NAP. De hogere delen 0,8 – 1,4m +NAP. De spoordijk ligt op 2,8m +NAP en het oppervlaktewaterpeil is ca. 0,2m –NAP.

Waterhuishouding

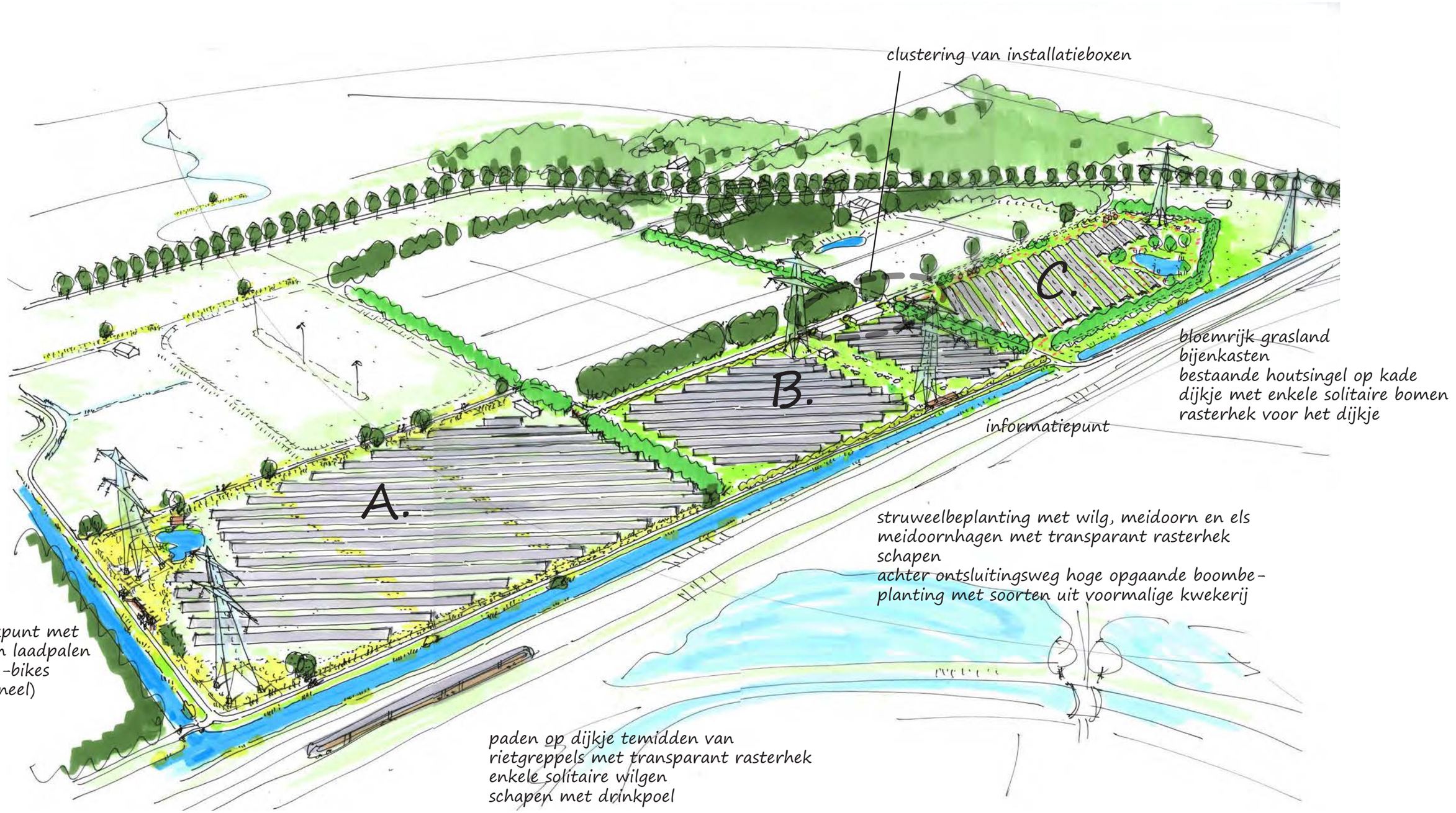
clustering van installatieboxen
C.
B.
A.
bloemrijk grasland
bijenkasten
bestaande houtsingel op kade
dijkje met enkele solitaire bomen
rasterhek voor het dijkje
informatiepunt
struweelbeplanting met wilg, meidoorn en els
meidoornhagen met transparant rasterhek
schapen
achter ontsluitingsweg hoge opgaande boombe-
planting met soorten uit voormalige kwekerij
uitkijkpunt met
info en laadpalen
voor e-bikes
(optioneel)
paden op dijkje temidden van
rietgreppels met transparant rasterhek
enkele solitaire wilgen
schapen met drinkpoel

MOGELIJKHEDEN INPASSING

- Om de uitgestrektheid van het plangebied in overeenstemming te brengen met de **schaal van het landschap** is geleding een goed middel. Er zijn drie delen die landschappelijk verschillen door hun hoogteligging (A, B en C). Het lage gedeelte (A) draagt bij als het de openheid van het landschap ondersteunt. Door de panelen zo laag en zo vlak mogelijk te plaatsen en de randen als laag struweel of rietzone in te richten blijft de ruimtelijke impact klein. De bestaande sloten kunnen gehandhaafd blijven en als rietstroken zichtbaar zijn tussen de panelen. Het hogere deel kan als contrast door hogere hakhout-beplanting van de andere delen afgescheiden worden en langs de noordwestzijde kan een brede singel worden aangelegd. Het vergraven deel (C) is door een kade en beplanting omgeven en kan een kleinere schaal met bloemrijk grasland met passende soorten krijgen. Hier passen ook bijenkasten. Lage zonnepanelen, zelfs in een andere richting, kunnen hier het onderscheid met de andere delen ondersteunen.

- De **interne organisatie** van de zonneakkers mede in relatie tot de hoogspanningsmasten zal voor de landschappelijke inpassing zo leesbaar mogelijk dienen te zijn. Op het middelste deel verdient het aanbeveling om de converter en de klantgebouwen te clusteren bij de hoogspanningsmast. Hierdoor wordt de akker zo min mogelijk onderbroken en is er één duidelijk concentratiepunt. De geleding in dit gedeelte kan ook beter ter hoogte van de masten liggen. Op het westelijke deel dient de houtsingel zo min mogelijk onderbroken te worden. Eén doorsteek is voldoende als toegang tot de akker en daarnaast kan een voetpad vanaf het Marslandenpad de singel iets noordelijker doorsteken. De drie toegangen kunnen door één weg verbonden worden waardoor de toegang in deel C een kwartslag kan draaien.

- Toegankelijkheid voor publiek verhoogt de **maatschappelijke acceptatie**. Een plek waar publiek informatie kan vinden, even kan rusten en bijvoorbeeld een E-bike op kan laden draagt ook bij aan de publieke waardering voor de zonne-akker. De meest gunstige plek hiervoor is aan de dwarsverbinding tussen de Kuyerhuislaan en het spoor (Marslandenpad) ten noorden van de hoogspanningsmast. Hier kan ook een kleine poel worden aangelegd als drinkplek voor de schapen met een schuilhut. Transparantie, verzorgdheid en een vriendelijke uitstraling helpen vandalisme te voorkomen. Een doorzichtige afrastering van 2m hoogte kan worden ingepast in een rietkraag, een meidoorn haag of een struweelsingel.

technisch referentiemodel

profiel bij A.

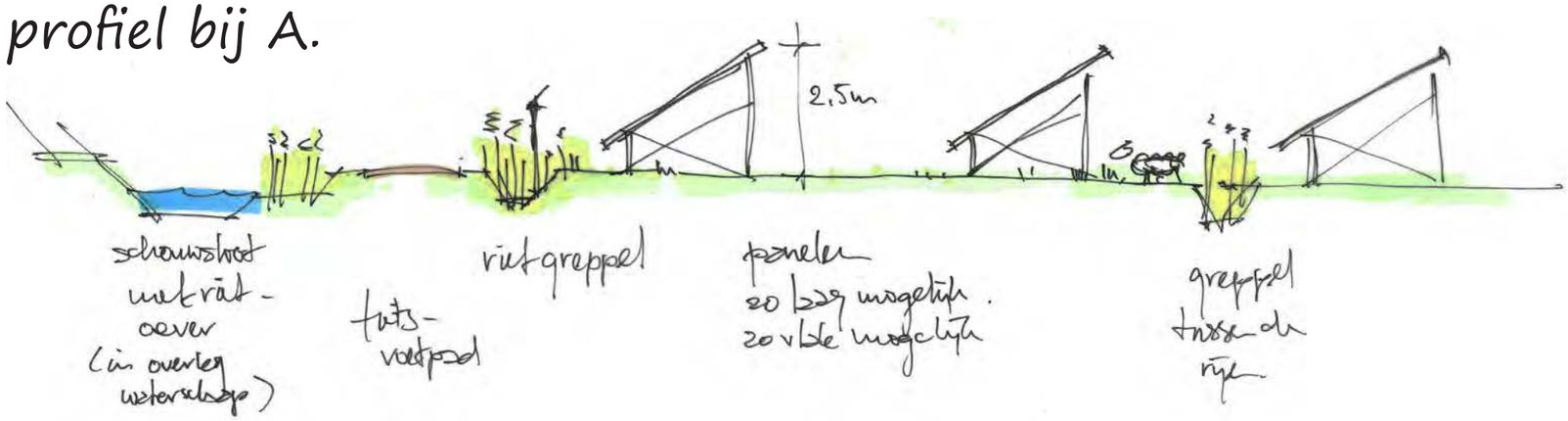

dijkje met aan weerszijden riet

profiel bij B.

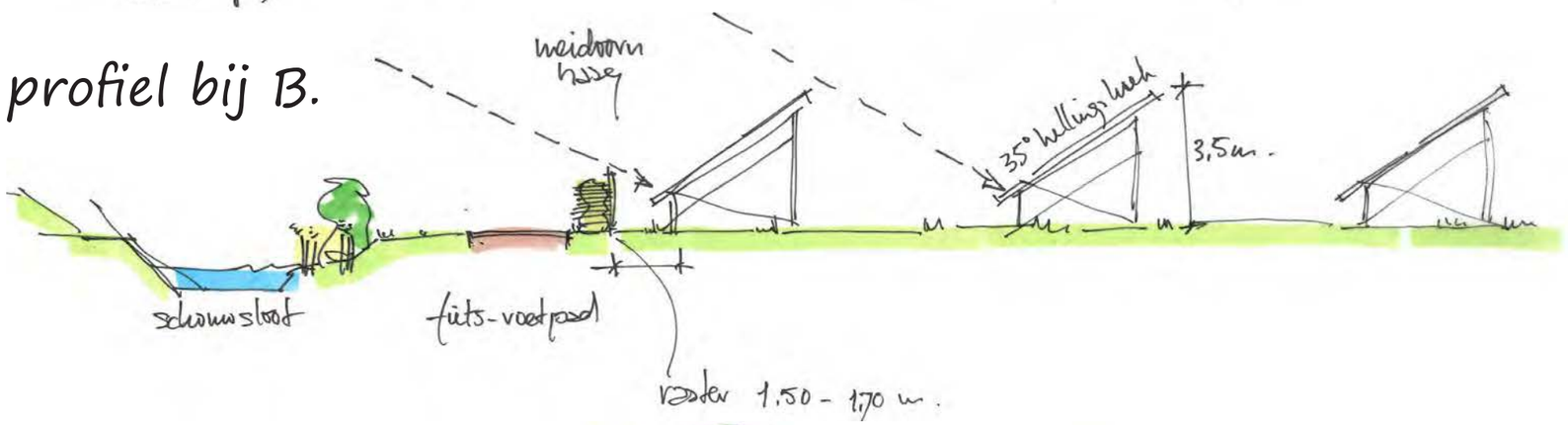

losgesnoeide meidoornhaag

profiel bij C.

bloemenweide aan de overzijde van de spoorsloot

DETAILS

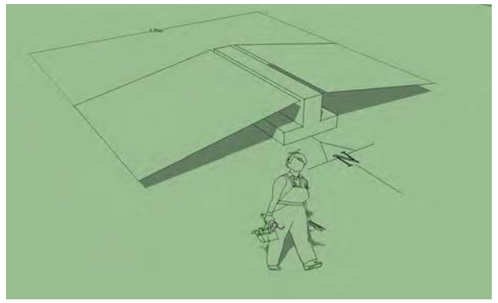

lage zonnepanelen
op oost en west gericht
in het vergraven deel (C)

gebruiksgebouwen landelijk in uit-
straling (met zonnepanelen dak)

meervoudig gebruik ruimte
bijenteelt en zonne-akker
in deel C

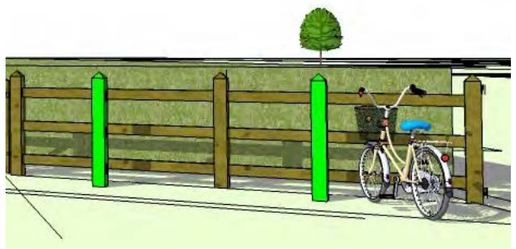

laadpalen als service voor passanten
(optioneel)

informatie als promotie
en ondersteuing bekendheid
met deze vorm van landgebruik

ALURA

Bijlage 14 Landschappelijk inpassingsplan Zonneakker

Studie landschappelijk inpassing zonneakker Herfterlaan 2 te Zwolle

plattegrond

schaal 1 : 1000 / A1

deel A

vochtig grasland met rietgreppels
rietstrook langs recreatiepad en rietoevers
enkele solitaire wilgen
schapen met drinkpoel
transparant rasterhek

deel B

droog grasland
meidoornhagen langs recreatiepad met transparant rasterhek
schapen
achter ontsluitingsweg hoge opgaande boombeplanting met soorten uit voormalige kwekerij
struweelbeplanting met wilg, meidoorn en els

deel C

bloemrijk grasland
bijenkasten en schapen
bestaande houtsingel op kade handhaven
dijkje met enkele solitaire bomen
transparant rasterhek

In het plan opgenomen inpassingsproducten:

2000m2	rietvegetatie
7400m2	struik- en bosstrook
360m1	bestaande houtsingel handhaven en onderhouden (8m)
47st	bomen inplanten (uit kwekerij)
485m1	nieuw te planten losse haag
390m1	rietoever
600m1	ontsluitingsweg
520m1	recreatief voet-/fietspad
530m1	voet (gras-)pad
1600m2	bloemrijk grasland met mogelijkheid medegebruik voor bijenteelt
4000m2	grasland beweid door schapen met (drink)poel en onderkomen

ontsluiting naar de Kuyerhuislaan

graspad

recreatiepad

spoorbaan Zwolle - Meppel

marslandenpad / westerveldse Aa-pad

profiel 1

profiel 2

profiel 3

profiel 1
(1:500)

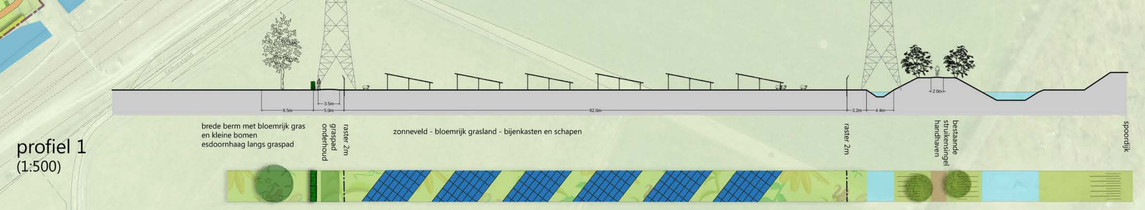

profiel 2
(1:500)

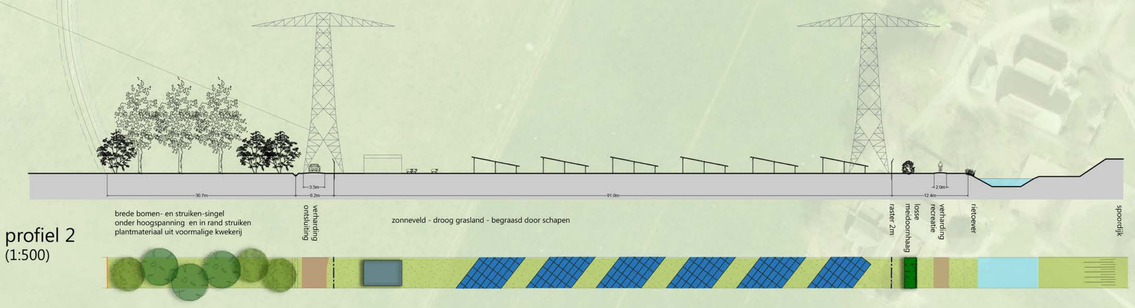

profiel 3
(1:500)

HAVER DROEZE

www.haverdroeze.nl - 5 januari 2016

Bijlage 15 Ruimtelijke inpassing Zonneakker in omgeving

Ruimtelijke inpassing zonneakker Herfterlaan 2 te Zwolle

2 januar1 2017 - Adviesbureau Haver Droeze - Amersfoort

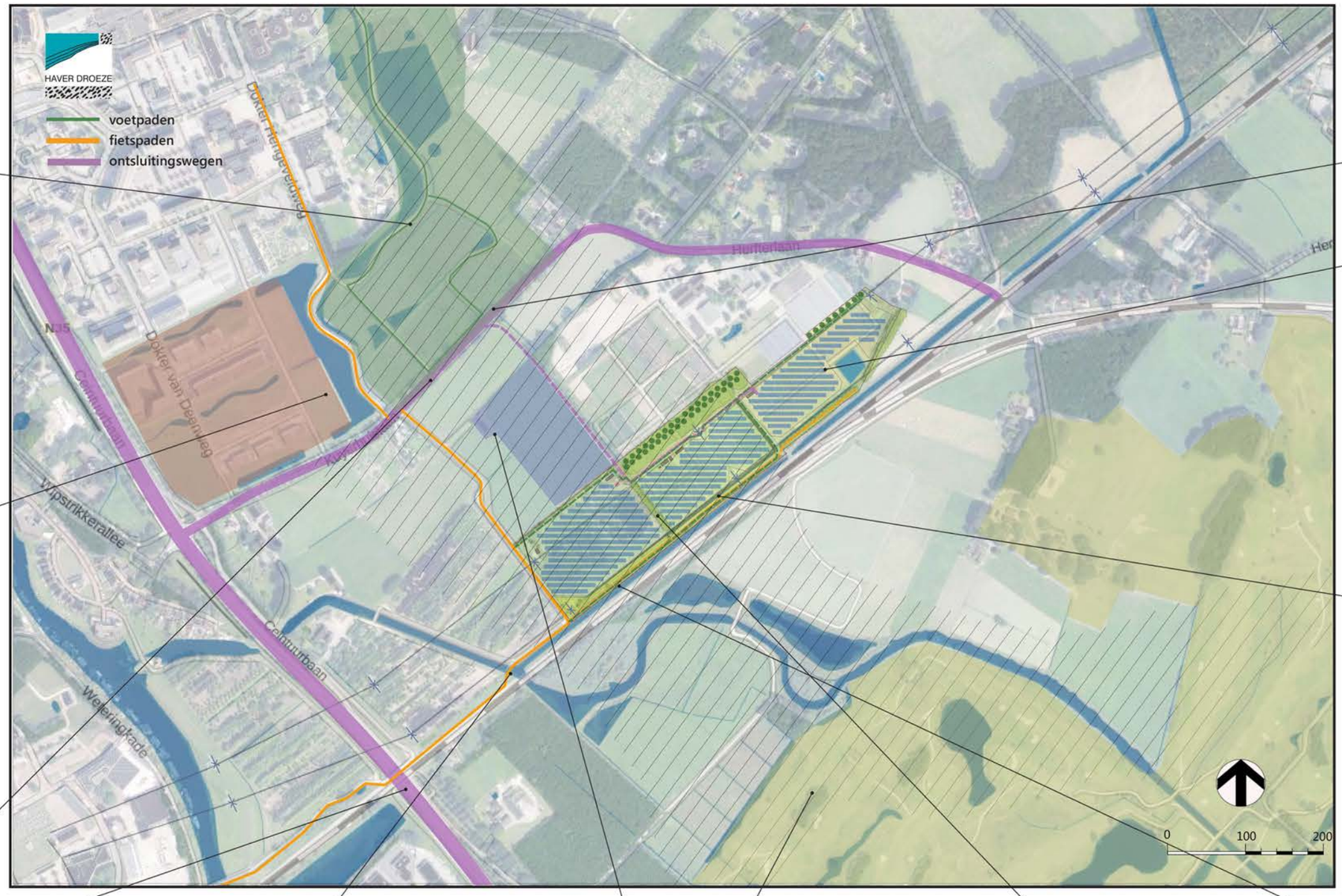

Herinneringslaantje & natuur-ontwikkeling Westerveldse Aa

Begin ontsluiting vanaf de Kuyerhuislaan (toekomstig)

Kantorenpark Oosterenk & Westerveldse Aa pad

Referentie panelen in bloemrijk gras & medegebruik (toekomstig)

Kuyerhuislaan & Herinne-ringslaantje

Referentie losse meidoornhaag bij recreatief pad (toekomstig)

Ceintuurbaan met spoorbaan Zwolle Meppel

Aansluiting Marslandenpad via brug op Westerveldse Aa pad

IJsbaan met toegang vanaf Westerveldse Aa pad

Dagrecreatie Boschwijk - Zalne & open landschap (arcering)

Bestaande kwekerij met te handhaven houtsingel.

Referentie recreatief pad met rietveld en -oever (toekomstig)

Bijlage 16 Verslag informatiebijeenkomsten plannen WEZO

Verslag informatiebijeenkomsten plannen WEZO-locatie Herfterlaan

In de afgelopen jaren zijn de werkzaamheden op de WEZO-accommodatie aan de Herfterlaan afgebouwd en de vraag is lang geweest wat er met deze locatie diende te gaan gebeuren. Daar is in september 2016 duidelijkheid over gekomen, nadat de werkplaats "WEZO-groenvoorziening' is overgenomen door Herfte Beheer BV. Met het oog op de ideële doelstelling op het terrein hebben initiatiefnemers Teun Bouwhuis en Marc Huitink 'Stichting Meedoen in het Groen' opgericht.

Vanaf het begin van de plannen en werkzaamheden rondom het gebied in Herfte, is het informeren van de buurt erg belangrijk geweest voor de initiatiefnemers en gebruikers. Sinds de aankoop zijn er vier bijeenkomsten georganiseerd waarbij de buurt, die telkens persoonlijk werd uitgenodigd, en andere geïnteresseerden de plannen konden bekijken en vragen konden stellen. In alle overleggen is telkens, naast de plannen die op korte termijn gepland waren, ook telkens aandacht besteed aan een doorkijk van de plannen en invulling van het gebied op langere termijn.

Informatie over de verkoop
Om omwonenden te informeren over de aankoop van het terrein door de initiatiefnemers en de plannen rondom de invulling van het terrein is op 14 januari 2016 een algemene informatiebijeenkomst georganiseerd. De circa dertig aanwezigen op de informatieavond hadden met name vragen over de invulling van de gebouwen, het parkeren en de bestaande uitrit. Deze opmerkingen zijn meegenomen bij de uitwerking van de verdere plannen.
Tijdens deze bijeenkomst zijn ook de plannen rondom het zonneveld al geïntroduceerd. Er is afgesproken de buurt te informeren wanneer verdere stappen genomen zouden worden in de plannen.
Vervolgens is op 17 september 2016 nogmaals met de buurt gesproken tijdens een informatiedag van Stichting Meedoen in het Groen. Hier is de algemene stand van zaken besproken.

Informatie over het zonneveld
In 2017 namen de plannen meer vaste vormen aan. Een belangrijk onderdeel van de plannen is de aanleg van een zonneveld. Burgemeester en Wethouders van Zwolle hebben in februari van 2017 besloten om medewerking te verlenen aan het plan. Hiertoe is een bestemmingsplan opgesteld dat is besproken met de buurt.

Op 6 april 2017 is een inloopavond gehouden waar deze plannen toegelicht zijn. Elke buurtbewoner heeft hier opnieuw persoonlijk een uitnodiging voor gekregen (zie bijlage 1 voor de uitnodiging en bijlage 2 voor adressen en kaart van genodigden). In het Proathuus (een centrale locatie op de accommodatie) konden buurtbewoners kennis nemen van de plannen door middel van kaarten en panelen (zie figuur 1 en 2). Initiatiefnemers, adviesbureaus en gemeente waren aanwezig om vragen te beantwoorden. Vrijwel alle genodigden hebben de bijeenkomst bezocht.

De avond richtte zich niet alleen op het zonneveld. Stichting Meedoen in het Groen heeft op de avond ook een doorkijk naar de plannen van het complete WEZO-terrein gegeven, met daarbij ook de invulling van gebouwen (figuur 3), zoals in 2016 door de buurt verzocht was. Voor bewoners die niet konden komen is ook al in de uitnodiging kort ingegaan op de bedrijven en woonfunctie welke een plek vonden op het terrein.

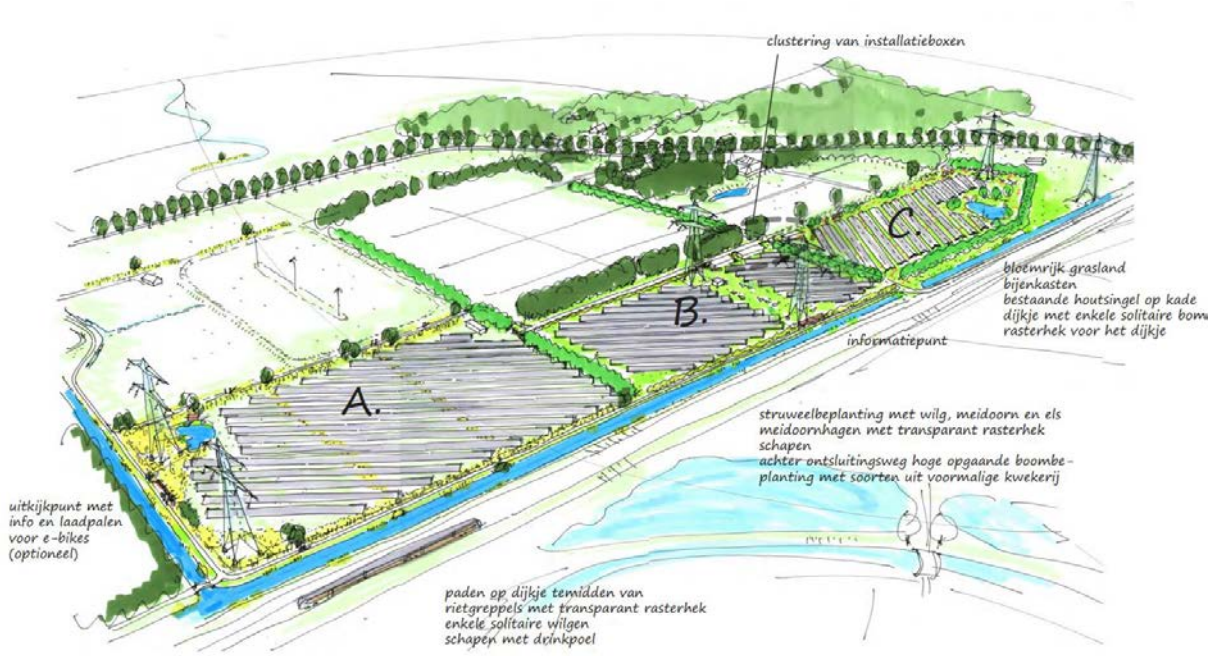

Figuur 1: informatiebord invulling zonneveld te Herfte

Figuur 2: informatiepaneel ruimtelijke inpassing zonneveld

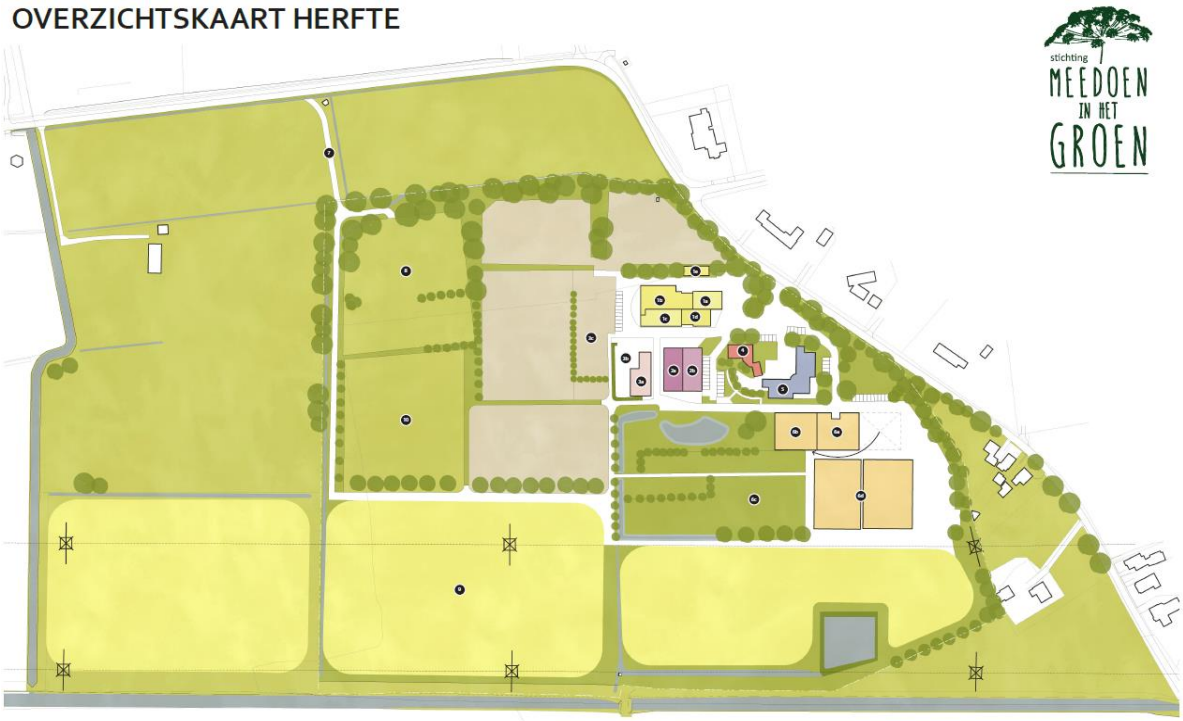

Figuur 3: informatiebord met invulling van gebouwen

Tijdens de bijeenkomst waren alle aanwezigen positief over de plannen. Er is kort gesproken over zichtbaarheid en eventuele reflectie van de zonnepanelen. Het bestemmingsplan voor het zonneveld is vervolgens zonder inspraak of zienswijzen van buurtbewoners vastgesteld. Tijdens de bijeenkomst is opnieuw aangegeven dat de buurtbewoners periodiek op de hoogte zullen worden gehouden, telkens als de plannen verder vorderen.

Informatie over de sociaal-maatschappelijke invulling
Na het vaststellen van de plannen rond het zonneveld, heeft de stichting stappen genomen om het bestaande WEZO-terrein en kwekerij nog verder te brengen qua landschappelijke ontwerp en sociaal-maatschappelijke invulling. Hiervoor zijn verschillende landschaps- en inrichtingsontwerpen gemaakt. Vervolgens heeft de gemeente Zwolle verzocht voor het gehele gebied een bestemmingsplan op te stellen.

Om de buurt opnieuw te informeren is er daarom op 30 september 2017 een inloop georganiseerd door de initiatiefnemers, opnieuw op de locatie. Tijdens deze bijeenkomst zijn de opgewerkte plannen gepresenteerd. Er is dieper ingegaan op het landschapsontwerp en de inrichting van het terrein ten noorden van het zonneveld (zie figuur 4). Bij de informatiebijeenkomst waren de initiatiefnemers aanwezig. Een groot deel van de direct omwonenden heeft kennis genomen van de plannen.

Figuur 4: informatiebord landschapsplan Herfte

Opnieuw is er door de buurt positief gereageerd op de plannen. Er zijn enkele vragen gesteld over de verkeersveiligheid op Kuyerhuislaan en Herfterlaan. In samenspraak met de gemeente wordt er nu in het bestemmingsplan een verkeersplateau mogelijk gemaakt als snelheidsremmende maatregel.

Informatie in 2018
Tijdens de laatste bijeenkomst is afgesproken dat buurtbewoners opnieuw geïnformeerd worden als er overgegaan wordt tot het aanvragen van diverse vergunningen. De planning is daarom om begin 2018 nogmaals die stap met de buurt te bespreken.

BIJLAGE 1 UITNODIGING INLOOPAVOND 6 APRIL 2017

UITNODIGING INFORMATIEBIJEENKOMST

Aan: Omwonenden van de WEZO-locatie aan de Herfterlaan 2
Datum: 6 april 2017 van 17:00 tot 19:00 uur
Locatie: Herfterlaan 2 in Zwolle

Geachte mevrouw/heer,

Graag nodigen wij u uit voor een inloop informatiebijeenkomst over de bestaande activiteiten, wijzigingen en de beoogde plannen voor de invulling van de oude WEZO-accommodtie aan de Herfterlaan. Zoals u misschien heeft gemerkt is er onlangs in de media het bericht verschenen dat het college van burgemeester en wethouders de aanleg van een nieuw Zonnepanelenveld ondersteund. Het plan wordt gedurende deze bijeenkomst aan u getoond en uitgebreid toegelicht.

Herfte Beheer BV
In de afgelopen jaren zijn de werkzaamheden op de WEZO-accommodatie afgebouwd en de vraag is lang geweest wat er met deze locatie diende te gaan gebeuren. Daar is in september 2016 duidleijkheid over gekomen, nadat de werkplaats "WEZO-groenvoorziening' is overgenomen door Herfte Beheer BV met initiatiefnemers Teun Bouwhuis en Marc Huitink.

Stichting Meedoen in het Groen
Marc en Teun hebben er bewust voor gekozen op basis van ideële gronden invulling te geven aan het gebruik van de accommodtie. Specifiek voor het aanjagen van maatschappelijke initiatieven op het terrein hebben zij 'Stichting Meedoen in het groen' opgericht met als taak deze doelstellingen, zonder winstoogmerk, te bewaken.

Twee belangrijke peilers binnen de doelstelling en reglementen van de stichting zijn:

1) Het faciliteren van kleinschalige sociale, ambachtelijke en educatieve bedrijvigheid die (jonge) mensen met afstand tot de arbeidsmarkt opnemen en een kans geven;
2) Het facliteren van kleinschalige educatieve initaiteven gericht op (jonge) mensen die binnen het huidige onderwijssysteem geen plek wordt geboden.

Vanwege de omvang van het terrein wiilen de initiatiefnemers zich daarnaast bezighouden met ideele projecten in het groen; fysieke parkachtige projecten, maar ook doelgerichte publieke en duurzame initiatieven.

Bestaande invulling
De accommodtie aan de Herfterlaan betreft een accommodatie waarop verschillende gebouwen aanwezig zijn. Onderstaande initiatieven hebben reeds een plekje gevonden op het terrein:

1) Edward Otten – Meubelmaker & hout kunstenaar;
2) Hanze Duck – Sociaal leerbedrijf autoreparatie;
3) Axent – Groenbeheer;
4) Autismehuis de Toren – Autismecentrum;
5) StartDuck – Deltion College.

Wijzigingen
StartDuck – Deltion College zal per 1 september 2017 in de huidige bedrijfsruimte plaatsmaken voor twee Zwolse sociale ondernemingen:

- Binthout – Passie voor Hout, mens en design.
- Taru van der Born – Smederij met een leerschool voor ontwikkeling;

Leegstaande kassen (kwekerij):
Voor de huidige leegstaande kassen op de accommodatie is een nieuwe invulling gevonden met het initiatief van "Omega Zorg". Omega wil met een kleine biologische kwekerij zorgen dat zorgbehoevenden die uitvallen binnen reguliere banen dag begeleiding krijgen met de insteek deze doelgroep weer invulling van de dag te geven. Om de gewenste invulling mogelijk te maken, waarbij een hele oude kas op de accommodatie plaats moet maken voor een nieuwe, wordt bij de gemeente Zwolle een sloop- en omgevingsvergunning aangevraagd.

Bedrijfswoning:
Het bestemmingsplan laat een bedrijfswoning toe. Op dit moment wordt verkenning uitgevoerd hoe in het kader van sociale controle en veiligheid deze functie op het terrein in te kunnen vullen.

Beoogde plannen Zonneweide
Op circa de helft van het terrein ligt een uitgewerkt plan voor 7,5 hectare aan Zonneweide. De zonnepanelen zullen voldoende energie opleveren (4 MegaWatt) om duizend huishoudens van stroom te voorzien. De gemeente steunt de wijziging van de bestemming van het terrein, omdat dit plan een positieve bijdrage levert aan de opwekking van groene energie. De zonnepanelen worden op enige hoogte van de grond geïnstalleerd, zodat schapen, lammeren en geiten er onderdoor kunnen lopen. De panelen worden in een zodanige hoek geplaatst, dat de omgeving geen last heeft van weerkaatste zonnestralen. De zuidoostzijde is begrensd door de spoorlijn tussen Zwolle en Meppel en aan de noordzijde van het zonneveld worden bomen herplant om de panelen aan het oog te onttrekken vanuit de zijde van de Kuyerhuislaan. Door de zorgvuldige landschappelijke inpassing verbetert zowel de ecologische als de recreatieve waarde van het gebied.

Inloopbijeenkomst
Op **donderdag 6 april aanstaande van 17.00 - 19.00 uur** bent u van harte welkom in het "Proathuus", de centrale ontmoetingsruimte, op de accommodatie. U kunt die avond binnenlopen en de plannen bekijken. De eigenaren en tevens initiatiefnemers van de plannen, vertegenwoordigers van de betrokken advieusbureau's en medewerkers van de gemeente Zwolle zijn aanwezig om de plannen toe te lichten en eventuele vragen te beantwoorden.

Mocht u vooraf vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Teun Bouwhuis *06-53649397.*

Wij hopen u te zien op donderdag 6 april aanstaande.

Met vriendelijke groet,

Teun Bouwhuis & Marc Huitink
Initiatiefnemers

BIJLAGE 2 GENODIGDEN 6 APRIL EN 30 SEPTEMBER 2017 EN KAART GENODIGDEN

Buurt	Opmerkingen
Kuyerhuislaan 2	
Kuyerhuislaan 4	
Kuyerhuislaan 6	
Kuyerhuislaan 8	
Kuyerhuislaan 1	
Kuterhuislaan 1a	
Kuyerhuislaan 1b	
Kuyerhuislaan 1c	
Herfterlaan 1	Staat te koop
Herfterlaan 1a	
Herfterlaan 1b	Staat te koop
Herfterlaan 3	
Herfterlaan 5	
Herfterlaan 6	
Herfterlaan 8	
Herfterlaan 10	
Herfterlaan 12	
Herfterlaan 9	
Herfterlaan 11	
Herfterlaan 13	
Helmhorstweg 3	
Helmhorstweg 5	
Helmhorstweg 7	
Helmhorstweg 9	
Helmhorstweg 11	

Verenigingen	
Kuerhuislaan 8a	IJsclub HWZ

Bijlage 17 Vooroverleg nota Bestemmingsplan

Vooroverleg nota Bestemmingsplan

Bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 – 2018

Na publicatie op www.ruimtelijkeplannen.nl hebben de volgende overlegpartners de kans gekregen het plan te beoordelen en te voorzien van een vooroverlegreactie.

- Gasunie
- Ministerie van Defensie
- Prorail
- Provincie Overijssel
- TenneT
- Veiligheidsregio IJsselland
- Waterschap Drents Overijsselse Delta

Deze memo beschrijft per partij de reactie en de manier waarop er met de reactie is omgegaan en of de opmerking noodzaakt tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Gasunie

Samenvatting reactie

De bedrijfswoning is afgestemd met de leidingbeheerder en is hiermee ook akkoord bevonden.

Ten aanzien van de belemmeringenstrook maakt de Gasunie de volgende opmerking:
De door u weergegeven belemmeringenstrook is te breed. Wettelijk is het voldoende om de belemmeringenstrook te beperken tot een zone van 4 meter ter weerszijden van de leiding. De Gasunie vraagt de breedte van de belemmeringenstrook terug te brengen tot hierboven genoemde afstand.

Reactie gemeente

De gewenste breedte van de belemmeringenstrook is aangepast in de verbeelding.

Ministerie van Defensie

Samenvatting reactie

Naar het oordeel van het Ministerie van Defensie wordt er in het bestemmingsplan ten onrechte de indruk gewekt dat er mogelijkheden zijn om onder de laagvliegroute hoger te bouwen dan de in het Barro vastgelegde maximum bouwhoogte van 40 meter Het is ongewenst om in een bestemmingsplan bouwmogelijkheden te bieden waar geen behoefte aan bestaat en die bovendien strijdig zijn met andere belangen in het betreffende gebied (in casu de vliegveiligheid).

Het Ministerie van Defensie verzoekt daarom de in artikel 7 genoemde bouwmogelijkheid voor hoogspanningsmasten te verlagen van 65 tot 40 meter en daarnaast de in artikel 11.3 opgenomen afwijkingsbevoegdheid te schrappen.

Reactie gemeente

De reactie is afgestemd met eigenaar TenneT. TenneT kan instemmen met de wijziging.
In de regels van het bestemmingsplan is een maximale bouwhoogte aangegeven van 40 meter en is artikel 11.3 geschrapt.

Prorail

Samenvatting reactie

Prorail verzoekt de gemaakte afspraken inzake het plaatsen van een testopstelling voor de zonnepanelen vast te leggen in de toelichting.

Reactie gemeente

In de toelichting is, na afstemming met Prorail, de volgende tekst opgenomen in hoofdstuk 3.1.2 bij het onderdeel Ontwerp Zonnepark.

Het glazen oppervlak van zonnepanelen kan zorgen voor reflectie en daarmee voor hinder voor de buren, of gebruikers van de openbare ruimte. Dit is in feite de enige milieuhinder die zonnepanelen kunnen opleveren. De hinder hangt af van de locatie (stand en hoogte spiegelend vlak) en de stand van de zon (de tijd en de tijd van het jaar). De hinder werkt net als bij een spiegel (maar dan in mindere mate), waarin de hoek van de invallende lichtstraal, de hoek van de uitvallende lichtstraal

bepaalt. Hoe steiler de helling van de panelen, hoe groter de kans op hinder. Wanneer de panelen vrij vlak (35 graden of minder) worden opgesteld, gaat de reflectie veelal omhoog. Dan is er voor de omgeving geen hinder door reflectie. Logischerwijs is achter de zonnepanelen (noordzijde) ook geen sprake van een spiegelend effect. De meest rendabele hellingshoek van de zonnepanelen (in de traditionele opstelling) is in Nederland 35 graden. Steiler leidt tot minder rendement. Bij een symmetrische opstelling (oost-west) wordt een kleinere hellingshoek toegepast van 10 tot 13 graden. Omdat zonnepanelen in een maaiveldopstelling in de meest ideale stand worden geplaatst, zal de hellingshoek nooit hoger zijn dan 35 graden.
Voor de exacte hoekbepaling zal in overleg met TenneT en Prorail een proefopstelling worden geplaatst om de juist hoek te bepalen.
Zoals hiervoor is aangegeven, is hinder door reflectie in een maaiveldopstelling niet te verwachten. Wel is het 'oplichten' van de panelen in de zon zichtbaar. Dit leidt niet tot hinder vanwege het licht, maar maakt wel dat de zonnepanelen opvallen. Dit oplichten wordt door middel van een coating op de panelen tegengegaan. Ook wordt door middel van een landschappelijke inpassing het opvallen van de panelen, waar dit nodig is, voorkomen.
DSM heeft bijvoorbeeld een extra coating om de opbrengst van zonnepanelen te vergroten met circa 4% met als bijkomstig voordeel dat de panelen minder reflecteren.
Het reflecteren van zonnepanelen bij een hoek tussen de 25 en 35 graden hoeft normaal gesproken geen problemen te geven voor wat betreft hinderlijke reflectie aangezien de panelen ver genoeg naar boven gericht zijn om er geen last van te hebben. Er kan hooguit bij een lager gelegen veld dan de straat/rails afhankelijk van het hoogteverschil hinderlijke reflectie optreden.

Provincie Overijssel
Samenvatting reactie
De provincie heeft aangegeven dat het plan niet in strijd is met het provinciaal beleid en indien het plan ongewijzigd in procedure wordt gebracht er vanuit het provinciaal belang geen beletselen zijn voor het verdere vervolg van deze procedure.

Reactie gemeente
Hier wordt kennis van genomen.

TenneT
Samenvatting reactie
TenneT gaat in op het verzoek van het Ministerie van Defensie inzake de afwijkingshoogte van de hoogspanningsmasten. Het Ministerie verzocht de maximale bouwhoogtes te verlagen van 65 meter naar 40 meter. TenneT stemt hier mee in.

Reactie gemeente
In de regels van het bestemmingsplan is een maximale bouwhoogte aangegeven van 40 meter en is artikel 11.3 van de regels geschrapt.

Veiligheidsregio IJsselland
Samenvatting reactie
De Veiligheidsregio geeft in haar reactie vier adviezen:
1. De aanwezige panden en de nieuw te bouwen panden te laten voorzien van afsluitbare mechanische ventilatie;
2. Bij de toekomstige ontwikkelingen van de drie bedrijfshallen rekening te houden met externe veiligheid zoals in het bestemmingsplan is aangegeven. Een belangrijk onderwerp daarbij is de zelfredzaamheid van toekomstige gebruikers;
3. Het aan te leggen fietspad langs het spoor zodanig uit te voeren dat het geschikt is voor hulpverleningsvoertuigen zodat het spoor beter bereikt kan worden in het geval van een incident;
4. De huidige en toekomstige aanwezigen voor te (laten) lichten over de risico’s die zij lopen en wat zij eventueel zelf bij een incident kunnen doen. Voor zover er een BHV-plan wordt opgesteld voor (een bedrijf op) deze locatie adviseer ik u om deze risico’s en het bijbehorende handelingsperspectief op te nemen in het BHV-plan.

Reactie gemeente

1. In hoofdstuk 3.8.5 van de toelichting op het bestemmingsplan is opgenomen, na overleg met de Veiligheidsregio: bij de nieuwbouw zal hier rekening mee gehouden worden. In de bestaande panden zal bekeken worden welke opties er zijn.
2. Het bestemmingsplan gaat in hoofdstuk 3.8.5 van de toelichting in op deze zelfredzaamheid. Per 'hoofdonderdeel' is de zelfredzaamheid en mogelijkheid tot vluchten beschreven. De teksten zijn akkoord bevonden door de Veiligheidsregio.
3. In overleg met de Veiligheidsregio zal bij de aanleg van het fietspad gekeken worden welke mogelijkheden en wensen er hier voor zijn.
4. In het bestemmingsplan is in hoofdstuk 3.8.5 van de toelichting, na overleg met de Veiligheidsregio, opgenomen: De beheerder van het zonnepark en de verschillende bedrijven en instanties die op het terrein aanwezig zijn of straks een plek krijgen zullen op de hoogte worden gebracht van het bestemmingsplan en de uitkomsten van het onderzoek naar externe veiligheid en daarmee de risico's die zij lopen en hoe ze, bij een eventueel incident, moeten en kunnen handelen.

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Samenvatting reactie

De nieuwe woonlocatie ligt in een gebied met kans op grondwateroverlast. Het is wenselijk een grondwateronderzoek te doen (plaatsen peilbuis, een seizoen meten en de uitkomsten vergelijken met peilbuizen uit de omgeving) en de woning op voldoende hoog peil te plaatsen om grondwateroverlast te voorkomen.

Het waterschap geeft aan dat langs het plangebied de Herfterwetering ligt. Deze watergang heeft een keurzone.
Vanaf de insteek van de Herfterwetering (SW.20.4) moet 5 meter vrijgehouden worden voor onderhoudswerkzaamheden en daar mogen geen zonnepanelen geplaatst worden.

Reactie gemeente

In het bestemmingplan is in hoofdstuk 3.6.2 van de toelichting opgenomen dat vanaf de insteek van de Herfterwetering (SW.20.4) 5 meter vrijgehouden zal worden voor onderhoudswerkzaamheden. Op de verbeelding is de keurzone uit de leggergrens overgenomen. De opmerking over grondwateroverlast noodzaakt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan, maar hier zal bij de aanvraag om Omgevingsvergunning rekening mee worden gehouden.

Buitengebied, Herfterlaan 2 - 2018

Inhoudsopgave

Regels		**3**
Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**4**
Artikel 1	Begrippen	4
Artikel 2	Wijze van meten	9
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**11**
Artikel 3	Agrarisch	11
Artikel 4	Maatschappelijk	15
Artikel 5	Verkeer - Erftoegangsweg	19
Artikel 6	Leiding - Gas	21
Artikel 7	Leiding - Hoogspanningsverbinding	23
Artikel 8	Waarde - Landschap relief	25
Artikel 9	Waterstaat - Waterkering	26
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**28**
Artikel 10	Anti-dubbeltelregel	28
Artikel 11	Algemene aanduidingsregels luchtvaartverkeerszone	29
Artikel 12	Algemene afwijkingsregels	30
Artikel 13	Algemene wijzigingsregels	31
Artikel 14	Overige regels	32
Artikel 15	Algemene procedureregels	33
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**34**
Artikel 16	Overgangsrecht	34
Artikel 17	Slotregel	36

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan:

het bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 - 2018 met identificatienummer NL.IMRO.0193.BP17021-0004 van de gemeente Zwolle;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding, indien het een vlak betreft;

1.5 agrarisch gebruik:

gebruik dat is gericht op het houden van dieren danwel het voortbrengen van beplantingsgewassen zoals bos- en haagplansoen, laan- en parkbomen, vruchtbomen, rozenstruiken, sierconiferen en overige sierheesters een en ander in de vorm van volle grondteelt of containerteelt danwel het telen van gewassen door gebruik te maken van kassen;

1.6 agrarisch medegebruik:

een agrarisch gebruik van gronden dat ondergeschikt is aan de functie van de bestemming, waarbinnen dit agrarische gebruik is toegestaan;

1.7 bebouwing:

één of meer gebouwen, bijbehorende bouwwerken en/of andere bouwwerken ;

1.8 bebouwingspercentage

indien het percentage een bestemmingsvlak betreft:
de verhouding tussen de oppervlakte van het te bebouwen terreingedeelte en de totale oppervlakte van het bestemmingsvlak;

indien het percentage een perceel betreft:
een percentage, dat de grootte aangeeft van het deel van een perceel, dat ten hoogste mag worden bebouwd; dit percentage wordt slechts berekend over het gedeelte van het

bestemmingsvlak of het perceel, waarbinnen de bouwwerken mogen worden gebouwd;

1.9 bedrijf:

het uitoefenen van bedrijfsmatige activiteiten;

1.10 bedrijfsplan

een weergave van de huidige en toekomstige situatie van een bedrijf en haar omgeving waarin de doelstellingen op korte en lange termijn zijn weergegeven en waarin tevens richtlijnen zijn opgenomen om de doelstellingen te realiseren.

1.11 bedrijfsvloeroppervlakte

de totale vloeroppervlakte van de ruimte die wordt gebruikt voor beroep aan huis c.q. een bedrijf of een dienstverlenende instelling, inclusief opslag- en administratieruimten en dergelijke; een daaraan vastgebouwde of er deel van uitmakende woning wordt niet meegeteld;

1.12 bedrijfswoning

een woning in of bij een gebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein gewenst is;

1.13 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.14 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.15 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak;

1.16 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;

1.17 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.18 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.19 bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

1.20 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.21 bouwwerk:

een bouwkundige constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren;

1.22 dagbesteding:

een voor een zorgbehoevende structurele tijdsbesteding met een welomschreven doel waarbij de zorgbehoevende actief wordt betrokken;

1.23 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, waaronder zijn begrepen grootschalige detailhandel, volumineuze detailhandel, een tuincentrum en een supermarkt;

1.24 erftoegangsweg:

een straat of weg waar de doorgaande functie van het verkeer niet meer primair is en waar aandacht kan worden gegeven aan snelheidsreducerende maatregelen;

1.25 extensieve dagrecreatie

recreatie in de open lucht uitsluitend gedurende een dagperiode, waarbij vooral het landschap of bepaalde delen ervan sterk beleefd worden, waarbij weinig of geen gebouwde voorzieningen nodig zijn en waarbij tevens in het algemeen het aantal recreanten per oppervlakte-eenheid beperkt is, zoals wandelen, fietsen, verpozen en natuur- en landschapsbeleving;

1.26 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.27 horeca

de bedrijfssector gericht op het verstrekken van ter plaatse te nuttigen voedsel en dranken, het exploiteren van zaalaccommodatie en/of het verstrekken van nachtverblijf, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, waaronder zijn begrepen een 'bed & breakfast', discotheek, feestzaal en partyboerderij, evenwel met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.28 kantoor:

een ruimte of complex van ruimten, welke dient voor het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij het publiek niet of slechts in ondergeschikte mate rechtstreeks te woord wordt gestaan en geholpen, waaronder is begrepen congres- en vergaderaccommodatie;

1.29 kwetsbaar object:

een object als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen;

1.30 maatschappelijke bedrijvigheid:

een in het bedrijfsplan van de initiatiefnemer aangetoonde vorm van bedrijvigheid waarmee – naast economische – ook sociale doelstellingen worden nagestreefd zoals werkgelegenheid voor zorgbehoevenden, scholing, (re-)integratie, dagbesteding en participatie;

1.31 nevenactiviteit:

een vorm van bedrijvigheid naast de hoofdfunctie;

1.32 normaal onderhoud:

werkzaamheden die regelmatig nodig zijn voor een goed beheer van de gronden en/of bouwwerken;

1.33 ondergeschikte detailhandel

detailhandel vanuit een verkoopruimte met een vloeroppervlakte van ten hoogste 10% van de bedrijfsvloeroppervlakte met een maximum van 100 m².

1.34 ondergeschikte horeca

horeca vanuit een verkoopruimte met een vloeroppervlakte van ten hoogste 10% van de bedrijfsvloeroppervlakte met een maximum van 100 m².

1.35 onderkomen

een voor dag- en nachtverblijf van dieren geschikte constructie;

1.36 openbaar toegankelijk gebied:

weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen voor langzaam verkeer;

1.37 openbare nutsvoorzieningen:

voorzieningen ten behoeve van openbaar nut, zoals gas-, water-, elektriciteits- en communicatievoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de inzameling van afval;

1.38 opslag:

het bewaren van goederen, materialen en stoffen zonder dat ter plaatse sprake is van productie, bewerking, verwerking, handel en/of activiteiten van administratieve aard;

1.39 overig bouwwerk:

een bouwkundige constructie van enige omvang, geen gebouw of bijbehorend bouwwerk zijnde;

1.40 peil:

a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;

b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
c. indien in of op het water wordt gebouwd: het Normaal Amsterdams Peil;

1.41 ruimtelijke kwaliteit:

de kwaliteit gevormd door de evenwichtige samenhang tussen (openbare) ruimte en gebouwde elementen;

1.42 stedenbouwkundig beeld:

het beeld dat wordt opgeroepen door het samengaan van gebouwde elementen, beplantingselementen en onbebouwde ruimten;

1.43 verkoopvloeroppervlakte:

de voor het publiek zichtbare en toegankelijke winkelruimte ten behoeve van ondergeschikte detailhandel en horeca;

1.44 woning:

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden, waarbij inwoning is toegestaan;

1.45 zonnepark:

veld met zonnecollectoren;

1.46 zorgbehoevende:

een persoon die hulpbehoevend is op het fysieke en/of psychische en/of sociale vlak.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.2 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.3 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.4 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.5 de vloeroppervlakte van een woning:

binnenwerks op de vloer van de ruimten die worden of kunnen worden gebruikt voor wonen;

2.6 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.7 de horizontale bouwdiepte van een gebouw:

de lengte van een gebouw, gemeten buitenwerks en loodrecht vanaf de naar de weg toegekeerde gevel;

2.8 de verticale bouwdiepte van een gebouw:

de diepte van een gebouw, gemeten vanaf de onderzijde van de begane grondvloer;

2.9 de afstand tot de naar de weg toegekeerde gevel van een gebouw:

van enig punt van een bouwwerk tot de naar de weg toegekeerde gevel van dat gebouw.

2.10 Ondergeschikte bouwdelen die buiten beschouwing moeten worden gelaten

Bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, stoeptreden, dorpels, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, antennes, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons, dakgoten en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits:

a. de overschrijding van aanduidingsgrenzen, bouwgrenzen dan wel bestemmingsgrenzen niet meer dan 1,30 meter bedraagt;
b. een erker aan een naar de weg toegekeerde gevel van een woning niet breder is dan 3/5 deel van de betreffende gevel.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. agrarisch gebruik;
b. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - afwijkend gebruik' een onderkomen met uitkijkpunt;
c. een bedrijfswoning met geïntegreerd kantoor ter plaatse van de functieaanduiding 'bedrijfswoning';
d. het opwekken van energie door middel van het omzetten van zonlicht in elektriciteit en/of warmte met gebruik van zonnepanelen, met de daarbij behorende voorzieningen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - zonnepark'

met daaraan ondergeschikt:

e. wegen en paden;
f. fietspaden;
g. gebouwen voor het zonnepark en openbare nutsvoorzieningen;
h. dagbesteding;
i. groen;
j. water;
k. parkeervoorzieningen;
l. openbare nutsvoorzieningen;
m. infrastructurele voorzieningen;
n. recreatief medegebruik in de vorm van extensieve dagrecreatie;
o. waterhuishoudkundige voorzieningen;

met de daarbij behorende:

p. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen voor het zonnepark

Voor het bouwen van gebouwen ter plaatse van de aanduiding **'specifieke vorm van bedrijf - zonnepark'** gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte aan gebouwen mag niet meer dan 50 m² bedragen;
b. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer dan 4 m bedragen.

3.2.2 Bouwwerken geen gebouwen zijnde bij het zonnepark

a. ter plaatse van de aanduiding '**specifieke vorm van bedrijf - zonnepark**' zijn transformatoren toegestaan met een bouwhoogte van niet meer dan 4m en een oppervlakte van niet meer dan 6 m² per stuk;
b. ter plaatse van de aanduiding '**specifieke vorm van bedrijf - zonnepark**' zijn bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in de vorm van zonnepanelen met de daarbij behorende voorzieningen toegestaan, met dien verstande dat:
    1. er één type zonnepanelen wordt toegepast;
    2. er één plaatsingssysteem wordt toegepast;
    3. de zonnepanelen in één richting worden geplaatst;
    4. de zonnepanelen worden geclusterd in rechthoekige opstellingen;
    5. de bouwhoogte niet meer dan 4 m bedraagt;
    6. het kleur- en materiaalgebruik eenduidig is.

3.2.3 Gebouwen voor openbare nutsvoorzieningen

Voor het bouwen van gebouwen voor openbare nutsvoorzieningen gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte van een gebouw mag niet meer dan 75 m² bedragen;
b. de bouwhoogte van een gebouw mag niet meer dan 4 m bedragen.

3.2.4 Gebouwen voor onderkomen

Voor het bouwen van gebouwen ter plaatse van de aanduiding '**specifieke vorm van agrarisch - afwijkend gebruik**' gelden de volgende regels:

a. het bouwwerk dient binnen het bouwvlak te worden gebouwd;
b. het te bebouwen oppervlakte bedraagt niet meer dan 500 m²;
c. de goothoogte van het bouwwerk mag niet meer dan 5 meter bedragen;
d. de maximale bouwhoogte van het bouwwerk mag niet meer dan 8 meter bedragen.

3.2.5 Gebouwen en bijbehorende bouwwerken bij bedrijfswoningen

Voor het bouwen van gebouwen en bijbehorende bouwwerken ter plaatse van de aanduiding '**bedrijfswoning**' gelden de volgende regels:

a. het aantal bedrijfswoningen bedraagt niet meer dan 1 per bouwvlak;
b. de bouwwerken dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd;
c. de maatvoering van een bouwwerk dient te voldoen aan de eisen die in het volgende bouwsschema zijn gesteld:

Functie van een bouwwerk	**Max. inhoud in m³**	**Max. goothoogte in m**	**Max. bouwhoogte in m**	**Max. oppervlakte in m²**
Bedrijfswoning	600	3	8	
Bijbehorende bouwwerken bij bedrijfswoning		3	6	100

3.2.6 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde en bouwwerken, geen gebouwen zijnde zonder dak bij bedrijfswoningen

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zonder dak bij bedrijfswoningen, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 m bedragen;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwden zijnde, mag niet meer dan 10 m bedragen;

3.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. een goede woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de mogelijkheid om in voldoende mate te kunnen parkeren;
e. de sociale veiligheid;
f. een goede milieusituatie;
g. de bescherming van de groenstructuur;
h. de bescherming van het landschappelijk beeld;
i. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.4 Afwijken van de bouwregels

3.4.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan afgeweken worden van:

a. het bepaalde in artikel 3.2.5 onder c en toe te staan dat de inhoud van een bedrijfswoning wordt vergroot tot ten hoogste 750 m³;
b. het bepaalde in artikel 3.2.5 onder c om toe te staan dat de goothoogte van een bijbehorend bouwwerk bij een bedrijfswoning wordt vergroot tot niet meer dan 4 meter;
c. het bepaalde in artikel 3.2.5 onder c om toe te staan dat de bouwhoogte van een bijbehorend bouwwerk bij een bedrijfswoning wordt vergroot tot niet meer dan 6 meter;

3.4.2 Voorwaarden

De in artikel 3.4.1 genoemde afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het stedenbouwkundig beeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de parkeergelegenheid;
e. de sociale veiligheid;
f. de milieusituatie;
g. de groenstructuur;
h. het landschappelijk beeld;
i. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.5 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met de gegeven bestemming wordt in ieder geval gerekend het gebruik van de gronden:

a. indien de landschappelijke inpassing niet wordt uitgevoerd en in stand wordt gehouden zoals weergegeven in Bijlage 1 - Landschappelijk inrichtingsplan.
b. indien is vastgesteld dat reflectie van de zonnepanelen nadelige gevolgen heeft voor de veiligheid op het spoor;
c. indien er nadelige elektromagnetische effect richting de aanwezige spoorzone is conform ProRail-richtlijn RLN00398;
d. het gebruik van een bedrijfswoning voor kantoor tenzij het gedeelte dat voor kantoor wordt gebruikt, niet groter is dan 30% van de vloeroppervlakte van de bedrijfswoning tot een

maximum van 75 m²;

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend

a. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
b. het gebruik van gronden buiten het bouwvlak als standplaats voor kampeermiddelen;
c. het gebruik van de gronden ten behoeve van (co)mestvergisting;
d. het gebruik van bouwwerken ten behoeve van nevenactiviteiten.

Artikel 4 Maatschappelijk

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Maatschappelijk' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen ten behoeve van maatschappelijke bedrijvigheid die in de staat van bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen, welke als een bijlage bij deze regels is opgenomen, zijn aangeduid als toelaatbaar binnen de met een nummer in de staat aangegeven zones, waarbij deze zones in een bestemmingsvlak ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - zone' zijn aangeduid met een nummer achter het woord 'zone';
   met uitzondering van zelfstandige kantoren;
b. gebouwen ten behoeve van dagbesteding;

met daaraan ondergeschikt:

c. wegen en paden;
d. groen;
e. water;
f. parkeervoorzieningen;
g. openbare nutsvoorzieningen;
h. infrastructurele voorzieningen;
i. waterhuishoudkundige voorzieningen;
j. speelvoorzieningen;
k. recreatief medegebruik in de vorm van extensieve dagrecreatie;

met de daarbij behorende:

l. erven en terreinen;
m. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a. de gebouwen dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd;
b. ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m), maximum bebouwingspercentage (%)' mag de goothoogte en bouwhoogte in meters van een gebouw niet meer dan de aangegeven goothoogte en bouwhoogte bedragen en mag het bebouwingspercentage per perceel niet meer dan het aangegeven percentage bedragen;

4.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

a. bijbehorende bouwwerken dienen binnen het bouwvlak te worden gebouwd;
b. ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m), maximum bebouwingspercentage (%)' mag de goothoogte en bouwhoogte in meters van een gebouw niet meer dan de aangegeven goothoogte en bouwhoogte bedragen en mag het bebouwingspercentage per perceel niet meer dan het aangegeven percentage bedragen;

4.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
    1. op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
    2. gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;
b. gebouwd wordt op een afstand van meer dan 1 meter van openbaar toegankelijk gebied;
c. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen.

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. een goede woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de mogelijkheid om in voldoende mate te kunnen parkeren;
e. de sociale veiligheid;
f. een goede milieusituatie;
g. de bescherming van de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

4.4 Afwijken van de bouwregels

4.4.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in artikel 4.2.1 onder a om toe te staan dat een gebouw gedeeltelijk buiten het bouwvlak wordt gebouwd, mits de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen buiten het bouwvlak niet meer bedraagt dan 25 m²;
b. het bepaalde in artikel 4.2.1 onder b om toe te staan dat de goothoogte en/of bouwhoogte van een gebouw wordt vergroot met niet meer dan 1 meter;
c. het bepaalde in in artikel 4.2.2 onder a om toe te staan dat een bijbehorend bouwwerk gedeeltelijk buiten het bouwvlak wordt gebouwd, mits de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen buiten het bouwvlak niet meer bedraagt dan 25 m²;
d. het bepaalde in in artikel 4.2.2 onder b om toe te staan dat de goothoogte en/of bouwhoogte van een gebouw wordt vergroot met niet meer dan 1 meter;

4.4.2 Voorwaarden

De in artikel 4.4.1 genoemde afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het stedenbouwkundig beeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de parkeergelegenheid;
e. de sociale veiligheid;

f. de milieusituatie;
g. de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

4.5 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. indien de landschappelijke inpassing niet wordt uitgevoerd en in stand wordt gehouden zoals weergegeven in Bijlage 1 - Landschappelijk inrichtingsplan;
b. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van andere bedrijven dan de maatschappelijke bedrijvigheid die is aangeduid als toelaatbaar binnen de betreffende zone in de Staat van Bedrijfsactiviteiten, welke als bijlage 2 - Staat van Bedrijfsactiviteiten bij deze regels is opgenomen;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel of horeca met uitzondering van het gebruik voor ondergeschikte detailhandel of ondergeschikte horeca ten behoeve van dagbesteding en bedrijvigheid op de gronden en in de bouwwerken, welke voor deze voorzieningen worden gebruikt;
d. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van zelfstandige kantoren;
e. het gebruik van gronden en bouwwerken voor onzelfstandige kantoren met een grotere bruto vloeroppervlakte dan 50 m² per bedrijf;
f. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting.

4.6 Afwijken van de gebruiksregels

4.6.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het verbod als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en het bepaalde in artikel 4.5 onder a om bedrijven toe te staan die in de Staat van Bedrijfsactiviteiten niet zijn vermeld dan wel op het betreffende perceel of gedeelte van het betreffende perceel niet als toelaatbaar zijn aangeduid, mits deze bedrijven wat betreft milieuhinder kunnen worden gelijkgesteld met de bedrijven die op het betreffende perceel wel als toelaatbaar zijn aangeduid;
b. het verbod als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en het bepaalde in artikel 4.5 onder d om voor onzelfstandige kantoren een grotere bruto vloeroppervlakte per bedrijf toe te staan, mits de noodzaak voor het betreffende bedrijf voldoende aannemelijk kan worden gemaakt.

4.6.2 Voorwaarden

De in artikel 4.6.1 genoemde afwijking kan slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het stedenbouwkundig beeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de parkeergelegenheid;
e. de sociale veiligheid;
f. de milieusituatie;
g. de groenstructuur;

h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 5 Verkeer - Erftoegangsweg

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Erftoegangsweg' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. erftoegangswegen;
b. voetpaden, fietspaden en fiets/bromfietspaden;
c. parkeervoorzieningen;
d. groenvoorzieningen;

met een inrichting gericht op gemengd verkeer in een 30 kilometer gebied;

met daaraan ondergeschikt:

e. openbare nutsvoorzieningen;
f. infrastructurele voorzieningen;
g. water;

met de daarbij behorende:

h. bebouwing.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
    1. op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
    2. gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;
    3. gebouwd wordt op een afstand van meer dan 1 meter van openbaar toegankelijk gebied
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 10 meter bedragen.

5.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend stedenbouwkundig beeld;
b. een goede woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de mogelijkheid om in voldoende mate te kunnen parkeren;
e. de sociale veiligheid;
f. een goede milieusituatie;
g. de bescherming van de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

5.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend het gebruik van gronden en gebouwen ten behoeve van een seksinrichting.

Artikel 6 Leiding - Gas

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

a. het ondergrondse transport van gas door een hoge druk aardgastransportleiding;

met de daarbij behorende:

b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Algemeen

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemmingen mag op of in deze gronden niet anders worden gebouwd dan ten behoeve van de dubbelbestemming Leiding - Gas.

6.2.2 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen ten behoeve van de dubbelbestemming Leiding - Gas worden gebouwd.

6.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de dubbelbestemming 'Leiding - Gas' mag niet meer dan 2 meter bedragen.

6.3 Afwijken van de bouwregels

6.3.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 6.2.1 om toe te staan dat bouwwerken worden gebouwd, welke toelaatbaar zijn op grond van het bepaalde in de andere bestemmingen.

6.3.2 Voorwaarden

De in artikel 6.3.1 genoemde afwijking wordt toegestaan, mits:

a. geen aantasting plaatsvindt van het doelmatig en veilig functioneren van de ondergrondse hoge druk aardgastransportleiding;
b. de veiligheid van mens, dier en goederen niet in gevaar wordt gebracht;
c. geen kwetsbaar object wordt toegelaten;
d. vooraf advies is ingewonnen van de betrokken leidingbeheerder.

6.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. een gebruik dat geen rekening houdt met de goede werking van de ondergrondse hoge druk aardgastransportleiding en de risico's die ermee verbonden zijn;
b. de permanente opslag van goederen, waaronder ook begrepen het opslaan van afvalstoffen.

6.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.5.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen of verwijderen van bomen of andere beplantingen, welke diep wortelen, waaronder rietbeplanting;
b. het afgraven of ophogen van gronden;
c. het verrichten van grondroeractiviteiten, zoals het aanbrengen van rioleringen, kabels, leidingen en drainage, anders dan normaal spit- en ploegwerk;
d. het diepploegen;
e. het aanleggen van waterlopen of het vergraven, verruimen of dempen van bestaande waterlopen;
f. het plaatsen van onroerende objecten, zoals lichtmasten, wegwijzers en ander straatmeubilair;
g. het uitvoeren van heiwerken of het anderszins in de bodem drijven van voorwerpen;
h. het aanbrengen van een gesloten verharding.

6.5.2 Toegestane werkzaamheden

Het in artikel 6.5.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. voorkomen op de beplantingslijst van de leidingbeheerder;
c. mechanisch worden uitgevoerd en daarmee vallen onder de werking van de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten;
d. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

6.5.3 Voorwaarden

De in artikel 6.5.1genoemde vergunning kan slechts worden verleend, mits:

a. geen afbreuk wordt gedaan aan het doelmatig en veilig functioneren van de ondergrondse hoge druk aardgastransportleiding;
b. de veiligheid van mens, dier en goederen niet in gevaar wordt gebracht;
c. geen kwetsbaar object wordt toegelaten;
d. vooraf schriftelijk advies is ingewonnen van de betrokken leidingbeheerder.

Artikel 7 Leiding - Hoogspanningsverbinding

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Hoogspanningsverbinding' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

a. het bovengrondse transport van elektrische energie door een hoogspanningsleiding;

met de daarbij behorende:

b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

7.2 Bouwregels

7.2.1 Algemeen

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemmingen mag op of in deze gronden niet anders worden gebouwd dan ten behoeve van de dubbelbestemming Leiding - Hoogspanningsverbinding

7.2.2 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen ten behoeve van de dubbelbestemming Leiding - Hoogspanningsverbinding worden gebouwd.

7.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de dubbelbestemming Leiding - Hoogspanningsverbinding gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen dan 2 meter bedragen.
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 40 meter bedragen.

7.3 Afwijken van de bouwregels

7.3.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning wordt afgeweken van het bepaalde in artikel 7.2.1 om toe te staan dat bouwwerken worden gebouwd, welke toelaatbaar zijn op grond van het bepaalde in de andere bestemmingen.

7.3.2 Voorwaarden

De in artikel 7.3.1 genoemde afwijking wordt toegestaan, mits:

a. geen aantasting plaatsvindt van het doelmatig en veilig functioneren van de bovengrondse hoogspanningsleiding;
b. de veiligheid van mens, dier en goederen niet in gevaar wordt gebracht;
c. vooraf schriftelijk advies is ingewonnen van de betrokken leidingbeheerder.

7.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend:

a. een gebruik dat geen rekening houdt met de goede werking van de bovengrondse hoogspanningsleiding en de risico's die ermee verbonden zijn;
b. het hebben van beplantingen die door hun hoogte de goede werking van de bovengrondse hoogspanningsleiding in gevaar kunnen brengen.

7.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

7.5.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen van beplanting en bomen;
b. het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
c. het in de bodem drijven van voorwerpen;
d. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, ontginnen en ophogen;
e. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren;
f. het permanent opslaan van goederen.

7.5.2 Toegestane werkzaamheden

Het in artikel 7.5.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:

a. verband houden met de aanleg van de betreffende bovengrondse hoogspanningsverbinding;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. het normale onderhoud ten aanzien van de verbinding en belemmerde strook of ten aanzien van de functies van de andere voorkomende bestemmingen betreffen.

7.5.3 Voorwaarden

De in artikel 7.5.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend, mits:

a. geen afbreuk wordt gedaan aan het doelmatig en veilig functioneren van de bovengrondse hoogspanningsverbinding;
b. de veiligheid van mens, dier en goederen niet in gevaar wordt gebracht;
c. vooraf schriftelijk advies is ingewonnen van de betrokken leidingbeheerder.

Artikel 8 Waarde - Landschap relief

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Landschap relief' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud en het herstel van het reliëf van het landschap dat ter plaatse aanwezig is.

8.2 Bouwregels

Op of in deze gronden niet anders worden gebouwd ten behoeve van de andere bestemmingen.

8.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend een gebruik ten behoeve van een andere bestemming waardoor een onevenredige afbreuk aan het belang van het reliëf van het landschap wordt gedaan.

8.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

8.4.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen buiten het bouwvlak met een oppervlakte van meer dan 1.000 m²;
b. het ontgronden, afgraven, ophogen of egaliseren van gronden over een oppervlakte groter dan 1.000 m², zodanig dat er een verschil in hoogte, c.q. verticale diepte ten opzichte van het bestaande maaiveld ontstaat van meer dan 0,30 meter;
c. het aanleggen van voorzieningen ten behoeve van het recreatief medegebruik;
d. het wijzigen van de grondsamenstelling of het aanbrengen van voorzieningen, waaronder afschermende materialen, ten behoeve van de aanleg van rijbakken;
e. het graven, vergraven of dempen, verdiepen of verbreden van watergangen, vijvers en poelen;

8.4.2 Toegestane werkzaamheden

Het in artikel 8.4.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan.

8.4.3 Voorwaarden

De in artikel 8.4.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud, het herstel of de ontwikkeling van het reliëf in het landschap dat ter plaatse aanwezig is.

Artikel 9 Waterstaat - Waterkering

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waterstaat - Waterkering' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

a. de aanleg, de verbetering en het onderhoud van de waterkeringen;
b. dijken en kaden;
c. de waterhuishouding;

met daaraan ondergeschikt:

d. uiterwaarden;
e. bergingsvijvers;
f. wegen en paden;
g. parkeervoorzieningen;

met de daarbij behorende:

h. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

9.2 Bouwregels

9.2.1 Algemeen

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemmingen mag op of in deze gronden niet anders worden gebouwd dan ten behoeve van de dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterkering'.

9.2.2 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen ten behoeve van de dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering worden gebouwd.

9.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 meter bedragen, maar de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen, indien:
    1. op het erf of perceel al een gebouw staat, waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat;
    2. gebouwd wordt achter de naar de weg toegekeerde gevel van het hoofdgebouw of het verlengde daarvan;
    3. gebouwd wordt op een afstand van meer dan 1 meter van openbaar toegankelijk gebied;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 8 meter bedragen.

9.3 Afwijken van de bouwregels

9.3.1 Bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning wordt afgeweken van het bepaalde in artikel 9.2.1 om toe te staan dat bouwwerken worden gebouwd, welke toelaatbaar zijn op grond van het bepaalde in de andere bestemmingen.

9.3.2 Voorwaarden

De in artikel 9.3.1 genoemde afwijking wordt toegestaan, mits:

a. geen afbreuk wordt gedaan aan de waterstaatsbelangen als omschreven in artikel 9.1 ;
b. vooraf advies is ingewonnen van de betrokken waterstaatsbeheerder.

9.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval gerekend een gebruik ten behoeve van een andere bestemming, waardoor een onevenredige afbreuk aan de waterstaatsbelangen als omschreven in artikel 9.1 wordt gedaan.

9.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

9.5.1 Niet voor Waterstaat - Waterkering

Indien en voor zover deze gronden samenvallen met gronden, waarvoor in een andere bestemming een omgevingsvergunning vereist is voor een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden, geldt dat de daarin genoemde werken of werkzaamheden, voor zover deze althans niet worden uitgevoerd ter realisering of instandhouding van de dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering, uitsluitend toelaatbaar zijn, mits:

a. door die werken of werkzaamheden tevens geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de waterstaatsbelangen als omschreven in artikel 9.1;
b. vooraf advies is ingewonnen van de betrokken waterstaatsbeheerder.

9.5.2 Voor Waterstaat - Waterkering

Indien en voor zover deze gronden samenvallen met gronden, waarvoor in een andere bestemming een omgevingsvergunning vereist is voor een werk, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden, geldt dat de daarin genoemde werken of werkzaamheden, voor zover deze althans worden uitgevoerd ter realisering of instandhouding van de dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering, uitsluitend toelaatbaar zijn, mits door die werken of werkzaamheden, geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan één of meer van de in de doeleindenomschrijving voor die gronden genoemde functies en waarden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 11 Algemene aanduidingsregels luchtvaartverkeerszone

11.1 luchtvaartverkeerszone

Ter plaatse van de aanduiding luchtvaartverkeerszone zijn de gronden, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede aangewezen voor militaire zaken in de vorm van een militaire laagvliegroute, waar in afwijking van de algemene minimum vlieghoogte van 300 meter door militaire vliegtuigen mag worden gevlogen op een hoogte van minimaal 75 meter boven obstakels met een navigatietolerantie van 1853 meter aan weerszijden van de as van de route.

11.2 Bouwregels

De bouwhoogte van bouwwerken, welke toelaatbaar zijn op grond van het bepaalde in de binnen deze gebiedsaanduiding voorkomende bestemmingen, mag onverminderd het bepaalde in deze bestemmingen niet meer bedragen dan 40 meter met uitzondering van hoogspanningsmasten die op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan aanwezig zijn en hoger zijn dan 40 meter. Voor deze masten geldt de bestaande hoogte als maximum.

Artikel 12 Algemene afwijkingsregels

12.1 Algemene afwijking van het algemeen geldende gebruiksverbod van artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Bij een omgevingsvergunning wordt afgeweken van het verbod als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, indien strikte toepassing daarvan zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke beperking niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

12.2 Algemene afwijkingsbevoegheid

Bij een omgevingsvergunning kan in dit plan of in een wijzigingsplan of uitwerkingsplan afgeweken worden van:

a. de bij recht in de regels gegeven aantallen, maten, afmetingen en percentages tot niet meer dan 10% van die aantallen, maten, afmetingen en percentages voor zover er geen specifieke afwijkingsmogelijkheid in deze regels van toepassing is;
b. de bestemmingsregels om toe te staan dan het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid of verkeersintensiteit daartoe aanleiding geven;
c. de bestemmingsregels om toe te staan dat aanduidingsgrenzen, bouwgrenzen dan wel bestemmingsgrenzen worden overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;
d. de bestemmingsregels ten aanzien van de maximum bouwhoogte van erf- of perceelafscheidingen om toe te staan dat de bouwhoogte wordt vergroot in het belang van het af te scheiden erf of het af te scheiden perceel;
e. de bestemmingsregels ten aanzien van de maximum bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, om toe te staan dat de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van kunstwerken en ten behoeve van zend-, ontvang- of sirenemasten, wordt vergroot tot niet meer dan 40,00 meter;
f. de bestemmingsregels ten aanzien van de maximum bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die niet genoemd zijn onder c en d om toe te staan dat de bouwhoogte van deze bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10,00 meter;
g. het bepaalde ten aanzien van de maximum bouwhoogte van gebouwen om toe te staan dat de bouwhoogte van de gebouwen ten behoeve van plaatselijke verhogingen van bouwdelen die niet van ondergeschikte aard zijn, als, liftkokers, trappenhuizen, en lichtkappen, wordt vergroot, mits:
    1. de oppervlakte van de vergroting niet meer dan 50 m² bedraagt;
    2. de bouwhoogte niet meer dan 1,25 maal de maximum bouwhoogte van het betreffende gebouw bedraagt;

12.3 Voorwaarden voor het toestaan van afwijkingen

De in artikel 12.2 genoemde afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. het stedenbouwkundig beeld;
b. de woonsituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de parkeergelegenheid;
e. de sociale veiligheid;
f. de milieusituatie;
g. de groenstructuur;
h. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 13 Algemene wijzigingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening de bestemmingen Agrarisch en Maatschappelijk wijzigen in die zin dat de situering en de vorm van de in het plan aangegeven bouwvlakken met bijbehorende erven, wegen en water- en groenvoorzieningen worden gewijzigd, mits:

a. de geluidsbelasting van geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde, of een verkregen hogere grenswaarde;
b. de oppervlakte aan bebouwing niet toeneemt;
c. geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
    1. het stedenbouwkundig beeld;
    2. de woonsituatie;
    3. de verkeersveiligheid;
    4. de parkeergelegenheid;
    5. de sociale veiligheid;
    6. de milieusituatie;
    7. de groenstructuur;
    8. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 14 Overige regels

14.1 Parkeren

a. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik is verzekerd, dat op eigen terrein, dat bij dat bouwwerk of terrein waarvoor vergunning wordt verleend hoort, wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid voor motorvoertuigen. Daarbij moet worden voldaan worden aan de parkeeropgave, zoals neergelegd in de “Regeling Parkeernormen 2016”. Indien deze regeling wordt gewijzigd, moet rekening worden gehouden met deze wijziging.
b. De onder a. bedoelde plaatsen voor het parkeren van motorvoertuigen moeten afmetingen hebben die afgestemd zijn op gangbare motorvoertuigen, zoals neergelegd in de “Regeling Parkeernormen 2016”. Indien deze regeling wordt gewijzigd, moet rekening worden gehouden met deze wijziging.

14.2 Laden en lossen

Indien de bestemming van een bouwwerk of een terrein aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen moet, bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik, zijn verzekerd, dat op eigen terrein wordt voorzien in voldoende ruimte voor het laden en lossen.

14.3 Afwijken van de overige regels

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in artikel 14.1 en 14.2 voor zover op andere wijze in de nodige parkeer- of stallingsruimte dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.
b. het bepaalde in artikel 14.1 en 14.2 voor zover het voldoen aan die regels door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

14.3.1 bevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of een omgevingsvergunning voor een wijziging van het gebruik kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 14.1 en artikel 14.2:

a. voor zover op andere wijze in de nodige parkeergelegenheid dan wel laad- of losruimte wordt voorzien;
b. voor zover door een maatregel geen of minder dan de nodige parkeergelegenheid dan wel laad- of losruimte noodzakelijk is;
c. voor zover het voldoen aan die regels door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

14.3.2 Voorwaarden

Bij de toepassing van de in artikel 14.3.1 genoemde afwijkingen wordt rekening gehouden met de afwijkingsvoorwaarden, zoals deze zijn neergelegd in de “Regeling Parkeernormen 2016”. Indien deze regeling worden gewijzigd moet rekening worden gehouden met deze wijziging.

Artikel 15 Algemene procedureregels

Op de voorbereiding van een besluit tot het stellen van een nadere eis is de volgende procedure van toepassing:

1. Het ontwerp van een besluit met bijbehorende stukken wordt gedurende 2 weken ter inzage gelegd in het informatiecentrum in het stadskantoor van de gemeente Zwolle waarbij de stukken door een ieder kunnen worden geraadpleegd en voor een ieder digitaal kunnen worden opgevraagd;
2. Burgemeester en wethouders maken de terinzagelegging van tevoren langs elektronische weg bekend in het Gemeenteblad dat tevens bereikbaar is via de website van de gemeente Zwolle en op www.overheid.nl;
3. De bekendmaking houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het naar voren brengen van zienswijzen;
4. Gedurende de onder a. genoemde termijn kunnen belanghebbenden bij burgemeester en wethouders llangs elektronische weg of schriftelijk hun zienswijzen naar voren brengen omtrent het ontwerp van het besluit.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 16 Overgangsrecht

16.1 Overgangsrecht bouwwerken

16.1.1 Bouwen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

16.1.2 Afwijken

Bij een omgevingsvergunning kan eenmalig worden afgeweken van het bepaalde in artikel 16.1.1 voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 16.1.1 met maximaal 10%.

16.1.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Artikel 16.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

16.2 Overgangsrecht gebruik

16.2.1 Voortzetting strijdig gebruik

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

16.2.2 Verbod verandering strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 16.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

16.2.3 Verbod hervatting strijdig gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in artikel 16.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

16.2.4 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Artikel 16.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsregels van dat plan.

16.2.5 Hardheidsclausule

Voor zover toepassing van het overgangsrecht gebruik leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard voor een of meer natuurlijke personen die op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan grond en bouwwerken gebruikten in strijd met het voordien geldende bestemmingsplan, kan met het oog op beëindiging op termijn van die met het plan strijdige situatie, ten behoeve van die persoon of personen bij een omgevingsvergunning van dat overgangsrecht worden afgeweken.

Artikel 17 Slotregel

Het plan wordt aangehaald als:

bestemmingsplan Buitengebied, Herfterlaan 2 - 2018.

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan 'Buitengebied, Herfterlaan 2 - 2018'.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Zwolle in de vergadering van .... nummer....

drs. H.J. Meijer, voorzitter, drs. A.B.M. ten Have, griffier,

Buitengebied, Herfterlaan 2 - 2018

Inhoudsopgave

Bijlagen bij de regels **3**

Bijlage 1 **Inrichtingsplan** **4**

Bijlage 2 **Staat van Bedrijfsactiviteiten** **6**

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 Inrichtingsplan

BUITENGOED HERFTE

landschapsplan
plattegrond

schaal 1 : 2000 / A2

LEGENDA

- boslanen - Linde
- veldlanen - Zuileiken
- boomvakken - Acacia's
- bomen in groepen - Esdoorns
- bosplantsoen
- hagen - meidoornhagen
- boomgaard - sierappels, etc.
- grasland, met hoge zomen naar aangrenzende vegetatie
- nieuwbouw
- voetpaden - halfverharding
- voet- fietspaden - halfverharding
- wegen - elementverharding
- parkeerplaatsen - halfverharding
- landhekken

wegprofiel 3,5m met 2x 0,5m verharde berm;
ca. 120 parkeerplaatsen;
beheerderswoning met 3 parkeerplaatsen;
bomen voor zover aanwezig op de kwekerij

hoger, gesloten en droog
(dekzandgebied, rivierduinen)

boskamers

bedrijvenkern

lanenstructuur

open percelen

laag, open en vochtig
(rivieroverstromingsvlakte)

milieuzone

milieuzone

toegangshek

nieuwe hoofdtoegang met laanbomen en grasberm

bestaand sociaal maatschappelijke bedrijvigheid

ruimtereservering sociaal maatschappelijke bedrijvigheid

kassen

kassen

bestaande woning

bestaande schuur

stal

gras voor (zoom)vegetatie naar hogere(ruige) vegetatie

boomgaard

schaapskooi en uitzetpunt

waterpartij

haag en rattenrasterpaal

biologische akkerrand

zonneweide

zonneweide

haag

haag

deel C
bloemrijk grasland
bijenkasten en schapen
bestaande houtsingel op kade handhaven
transparant rasterhek

deel B
droog grasland
meidoornhagen langs recreatiepad met transparant rasterhek
schapen
struweelbeplanting met wilg, meidoorn en els

deel A
vochtig grasland met rietgreppels
rietstrook langs recreatiepad en rietoevers
enkele solitaire wilgen
schapen met drinkpoel
transparant rasterhek

recreatiepad

Herfter Beekje

toegangshek

zoomvegetatie en overgang naar ruig gras

boomgaard en weide

waterpartij

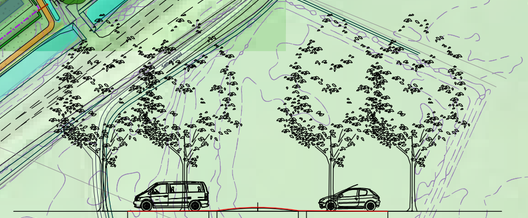

rijbaan 4,5m met 2x 0,5m rabatstrook
parkeervakken op met honingraat versterkt gras
losse haag aan weerszijden

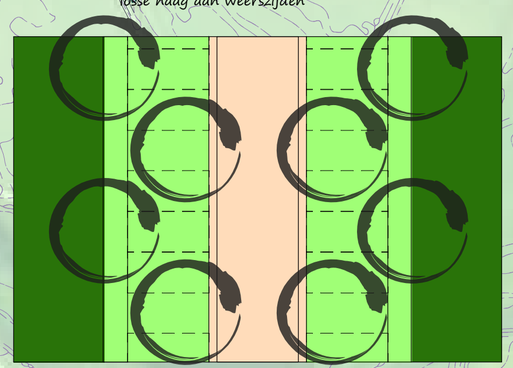

bomen in rij h.o.h. 10m
rijen 6m uit elkaar, verspringend
parkeren in drie vakken tussen twee bomen

HAVER DROEZE

www.haverdroeze.nl 3 oktoberber 2017

Bijlage 2 Staat van Bedrijfsactiviteiten

Bijlage 2 - Staat van bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen

Hoofdstuk 1 Algemene verklaring

1.1 Bedrijfsactiviteiten, opslagen en installaties

Deze staat betreft een lijst van bedrijfsactiviteiten, opslagen en installaties gebaseerd op de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' van maart 2009. Het is een algemene staat die toegepast wordt bij bestemmingsplannen voor bedrijventerreinen in de gemeente Zwolle. De in deze staat vermelde bedrijfsafdelingen en bedrijfstypen zijn gebaseerd op de 'Standaard Bedrijfsindeling' (SBI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) van 2008. De met kleine letters aangeduide bedrijfstypen zijn onderdeel van met hoofdletters aangeduide BEDRIJFSAFDELINGEN.

1.2 SBI-codes en nummers

Voor de bedrijfsafdelingen staan in een kolom de SBI-codes aangegeven. Voor de bedrijfstypen staan de SBI-codes en een nummer en/of letter aangegeven. De opslagen en installaties hebben geen SBI-codes, maar een nummer en een subnummer.

1.3 Omschrijving

In de volgende kolom 'OMSCHRIJVING' worden de bedrijfsafdelingen en de bedrijfstypen omschreven.

1.4 Toelaatbaar

Per bedrijfstype wordt in de kolom 'TOELAATBAAR' met 'J' vermeld of de bedrijfsactiviteit toelaatbaar is.

Per bedrijfstype wordt in de kolom 'TOELAATBAAR IN BEST' met de lettercode van de bestemming vermeld dat de bedrijfsactiviteit toelaatbaar is in de betreffende bestemming.

Per bedrijfstype wordt in de kolom 'TOELAATBAAR IN ZONE' vermeld dat de bedrijfsactiviteit toelaatbaar is in bepaalde zones door met een nummer deze zones aan te geven. Daarbij betekent bijvoorbeeld 1-5 toelaatbaar vanaf zone 1 tot en met zone 5. In een bestemmingsvlak staan de nummers van deze zones ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - zone' achter het woord 'zone' aangegeven.

1.5 Niet toelaatbaar

Per bedrijfstype wordt in de kolom 'NIET TOELAATBAAR' met 'N' aangegeven dat deze bedrijfsactiviteit niet toelaatbaar is.

1.6 Afstanden en scores milieuaspecten

Vervolgens worden in de kolom 'AFSTANDEN IN METERS' de scores van de milieuaspecten aangegeven:

a. Eerst worden in 4 subkolommen de minimale afstanden in meters voor de 4 milieuaspecten 'GEUR', 'STOF', 'GELUID' en 'GEVAAR' per aspect aangegeven.
b. In de subkolom 'GELUID' staat met 'C' (continu) aangegeven dat een bedrijfsactiviteit doorgaans continu (dag en nacht) verricht wordt, waardoor deze bepalend is voor het geluidsniveau.
c. In de subkolom 'GELUID' staat met 'Z' (zonering) aangegeven dat een bedrijfsactiviteit in belangrijke mate geluidhinder kan veroorzaken in de zin van de Wet geluidhinder, hetgeen betekent dat rond het betrokken industrieterrein een geluidszone moet worden vastgesteld.
d. In de subkolom 'GEVAAR' staat met 'R' (risico) aangegeven dat mogelijk het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van toepassing is.
e. In de subkolom 'GEVAAR' staat met 'V' (vuurwerk) aangegeven dat het Vuurwerkbesluit van toepassing is. In de subkolom 'GROOTSTE AFSTAND' wordt de grootste minimale afstand aangegeven. Onderzocht is welke minimale afstanden op basis van de 4 genoemde milieuaspecten noodzakelijk zijn tussen de bedrijfsactiviteiten en een rustige woonwijk of een rustig buitengebied om hinder uit te sluiten of tot een aanvaardbaar niveau te beperken. De grootste minimale afstand in meters, welke noodzakelijk is op grond van deze 4 milieuaspecten, is in deze subkolom vermeld.
f. In de subkolom 'GROOTSTE AFSTAND' staat met 'D' (divers) aangegeven dat binnen de bedrijfsactiviteit een erg grote variatie in milieubelasting voorkomt, hetgeen aanleiding is de

toelaatbaarheid van geval tot geval nader te bezien.

1.7 Categorieën

Ten slotte wordt in de kolom 'CATEGORIE' de indeling in milieucategorieën vermeld.
Deze indeling is gebaseerd op de grootste minimale afstand, welke in de subkolom 'GROOTSTE AFSTAND' staat aangegeven. Het betreft de volgende milieucategorieën:

categorie 1: minimale afstand	10 meter;
categorie 2: minimale afstand	30 meter;
categorie 3.1: minimale afstand	50 meter;
categorie 3.2: minimale afstand	100 meter;
categorie 4.1: minimale afstand	200 meter;
categorie 4.2: minimale afstand	300 meter;
categorie 5.1: minimale afstand	500 meter;
categorie 5.2: minimale afstand	700 meter;
categorie 5.3: minimale afstand	1000 meter;
categorie 6: minimale afstand	1500 meter.

Hoofdstuk 2 Betekenis van de gebruikte afkortingen

B	bestemming Bedrijf
BEST	bestemming
b.o.	bedrijfsoppervlak
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen
BT	bestemming Bedrijventerrein
C	continu
cap.	capaciteit
cat.	categorie
d	dag
D	divers
e.d.	en dergelijke
excl.	exclusief
GFT	groente-, fruit- en tuinafval
grth	groothandel
i.e.	inwonersequivalenten
incl.	inclusief
j	jaar
kg	kilogram
kW	kilowatt
m	meter
mach.	machines
MVA	megavoltampère
MW	megawatt
midd.	middelen
MWe	elektrisch vermogen in megawat
n.e.g.	niet elders genoemd
NEM	netto explosieve massa
o.c.	opslagcapaciteit
opp.	oppervlak
p.c.	productiecapaciteit
p.o.	productieoppervlak
R	risico (Besluit externe veiligheid inrichtingen mogelijk van toepassing)
RWZI	rioolwaterzuiveringsinstallatie
SBI	Standaard Bedrijfsindeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek van 2008
synth	synthetisch
t.b.v.	ten behoeve van
t/d	ton per dag
t/j	ton per jaar
t/u	ton per uur
u	uur
V	vuurwerkbesluit (van toepassing)

v.c.	verwerkingscapaciteit
vloeropp.	vloeroppervlak
v.w.b.	voor wat betreft
<	kleiner dan
<=	kleiner dan of gelijk aan
>	groter dan
>=	groter dan of gelijk aan
-	in de kolom '(sub)nummer': geen nummer van toepassing; bij getallen in de kolom 'OMSCHRIJVING':tot
Z	zonering (in de zin van artikel 1 Wet geluidhinder)

Hoofdstuk 3 Tabel van de staat van bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
1	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING T.B.V. DE LANDBOUW								
011, 012, 013		Akkerbouw en fruitteelt (bedrijfsgebouwen)	2-3		10	10	30 C	10	30	2
011, 012, 013, 016	0	Tuinbouw:								
011, 012, 013	1	- bedrijfsgebouwen	2-3		10	10	30 C	10	30	2
011, 012, 013	2	- kassen zonder verwarming	2-3		10	10	30 C	10	30	2
011, 012, 013	3	- kassen met gasverwarming	2-3		10	10	30 C	10	30	2
0113	4	- champignonkwekerijen (algemeen)	2-3		30	10	30 C	10	30	2
0163	5	- bloembollendroog- en prepareerbedrijven	2-3		30	10	30 C	10	30	2
011	6	- witlofkwekerijen (algemeen)	2-3		30	10	30 C	10	30	2
0143, 0145	0	Fokken en houden van overige graasdieren:								
0143	1	- paardenfokkerijen	3		50	30	30 C	0	50	3.1
0145	2	- overige graasdieren	3		50	30	30 C	0	50	3.1
0149	0	Fokken en houden van overige dieren:								
0149	1	- huisdieren	3		30	0	50 C	10	50	3.1
0149	2	- bijen	2-3		10	0	30 C	10	30	2
016	0	Dienstverlening t.b.v. de landbouw:								
016	1	- algemeen (o.a. loonbedrijven): b.o.<= 500 m²	2-3		30	10	30	10	30	2
016	2	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o. <= 500 m²	2-3		30	10	30	10	30	2
0162	3	KI-stations	2-3		30	10	30 C	0	30	2
10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN								
101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:								
101, 102	1	- slachterijen en pluimveeslachterijen		N	100	0	100 C	50 R	100 D	3.2
101	3	- bewerkingsinrichting van darmen en vleesafval		N	300	0	100 C	50 R	300	4.2
101	4	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. > 1000 m²		N	100	0	100 C	50 R	100	3.2
101	5	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 1000 m²		N	50	0	50 C	30	50	3.1
101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 200 m²		N	30	0	50	10	50	3.1
101, 102	7	- loonslachterijen		N	50	0	50	10	50	3.1
108	8	- vervaardiging van snacks en vervaardiging van kant-en-klaar-maaltijden met p.o. < 2.000 m²		N	50	0	50	10	50	3.1
102	0	Visverwerkingsbedrijven:								
102	2	- conserveren		N	200	0	100 C	30	200	4.1
102	3	- roken		N	300	0	50 C	0	300	4.2
102	4	- verwerken anderszins: p.o.> 1000 m²		N	300	10	50 C	30	300 D	4.2

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
102	5	- verwerken anderszins: p.o. <= 1000 m²		N	100	10	50	30	100	3.2
102	6	- verwerken anderszins: p.o. <= 300 m²		N	50	10	30	10	50	3.1
1031	0	Aardappelprodukten fabrieken:								
1031	1	- vervaardiging van aardappelproducten		N	300	30	200 C	50 R	300	4.2
1031	2	- vervaardiging van snacks met p.o. < 2.000 m²		N	50	10	50	50 R	50	3.1
1032, 1039	0	Groente- en fruitconservenfabrieken:								
1032, 1039	1	- jam		N	50	10	100 C	10	100	3.2
1032, 1039	2	- groente algemeen		N	50	10	100 C	10	100	3.2
1032, 1039	3	- met koolsoorten		N	100	10	100 C	10	100	3.2
1032, 1039	4	- met drogerijen		N	300	10	200 C	30	300	4.2
1032, 1039	5	- met uienconservering (zoutinleggerij)		N	300	10	100 C	10	300	4.2
104101	0	Vervaardiging van ruwe plantaardige en dierlijke oliën en vetten:								
104101	1	- p.c. < 250.000 t/j		N	200	30	100 C	30 R	200	4.1
104101	2	- p.c. >= 250.000 t/j		N	300	50	300 C Z	50 R	300	4.2
104102	0	Raffinage van plantaardige en dierlijke oliën en vetten:								
104102	1	- p.c. < 250.000 t/j		N	200	10	100 C	100 R	200	4.1
104102	2	- p.c. >= 250.000 t/j		N	300	10	300 C Z	200 R	300	4.2
1042	0	Margarinefabrieken:								
1042	1	- p.c. < 250.000 t/j		N	100	10	200 C	30 R	200	4.1
1042	2	- p.c. >= 250.000 t/j		N	200	10	300 C Z	50 R	300	4.2
1052	0	Zuivelprodukten fabrieken:								
1051	3	- melkprodukten fabrieken v.c. < 55.000 t/j		N	50	0	100 C	50 R	100	3.2
1051	4	- melkprodukten fabrieken v.c. >= 55.000 t/j		N	100	0	300 C Z	50 R	300	4.2
1051	5	- overige zuivelprodukten fabrieken		N	50	50	300 C	50 R	300	4.2
1052	1	Consumptie-ijsfabrieken: p.o. > 200 m²		N	50	0	100 C	50 R	100	3.2
1052	2	- consumptie-ijsfabrieken: p.o. <= 200 m²	2-3		10	0	30	0	30	2
1061	0	Meelfabrieken:								
1061	1	- p.c. >= 500 t/u		N	200	100	300 C Z	100 R	300	4.2
1061	2	- p.c. < 500 t/u		N	100	50	200 C	50 R	200	4.1
1061		Grutterswarenfabrieken		N	50	100	200 C	50	200 D	4.1
1062	0	Zetmeelfabrieken:								
1062	1	- p.c. < 10 t/u		N	200	50	200 C	30 R	200	4.1
1062	2	- p.c. >= 10 t/u		N	300	100	300 C Z	50 R	300	4.2
1091	0	Veevoerfabrieken:								
1091	3	- drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder) cap. < 10 t/u water		N	300	100	200 C	30	300	4.2

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
1091	5	- mengvoeder, p.c. < 100 t/u		N	200	50	200 C	30	200	4.1
1091	6	- mengvoeder, p.c. >= 100 t/u		N	300	100	300 C Z	50 R	300	4.2
1092		Vervaardiging van voer voor huisdieren		N	200	100	200 C	30	200	4.1
1071	0	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:								
1071	1	- v.c. < 7500 kg meel/week, bij gebruik van charge-ovens	2-3		30	10	30 C	10	30	2
1071	2	- v.c. >= 7500 kg meel/week		N	100	30	100 C	30	100	3.2
1072		Banket, biscuit- en koekfabrieken		N	100	10	100 C	30	100	3.2
1081	0	Suikerfabrieken:								
10821	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:								
10821	2	- cacao- en chocoladefabrieken vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 2.000 m²		N	100	30	50	30	100	3.2
10821	4	- Suikerwerkfabrieken met suiker branden		N	300	30	50	30 R	300	4.2
10821	5	- Suikerwerkfabrieken zonder suiker branden: p.o. > 200 m²		N	100	30	50	30 R	100	3.2
1073		Deegwarenfabrieken		N	50	30	10	10	50	3.1
1083	0	Koffiebranderijen en theepakkerijen:								
1083	2	- theepakkerijen		N	100	10	30	10	100	3.2
108401		Vervaardiging van azijn, specerijen en kruiden		N	200	30	50	10	200	4.1
1089		Vervaardiging van overige voedingsmiddelen		N	200	30	50	30	200 D	4.1
1089		Bakkerijgrondstoffenfabrieken		N	200	50	50	50 R	200	4.1
1089	0	Soep- en soeparomafabrieken:								
1089	1	- zonder poederdrogen		N	100	10	50	10	100	3.2
1089	2	- met poederdrogen		N	300	50	50	50 R	300	4.2
1089		Bakmeel- en puddingpoederfabrieken		N	200	50	50	30	200	4.1
110101		Destilleerderijen en likeurstokerijen		N	300	30	200 C	30	300	4.2
110102	0	Vervaardiging van ethylalcohol door gisting:								
110102	1	- p.c. < 5.000 t/j		N	200	30	200 C	30 R	200	4.1
110102	2	- p.c. >= 5.000 t/j		N	300	50	300 C	50 R	300	4.2
1105		Bierbrouwerijen		N	300	30	100 C	50 R	300	4.2
1106		Mouterijen		N	300	50	100 C	30	300	4.2
1107		Mineraalwater- en frisdrankfabrieken		N	10	0	100	50 R	100	3.2
12	-									
12	-	VERWERKING VAN TABAK								
120		Tabakverwerkende industrie		N	200	30	50 C	30	200	4.1
13	-									
13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL								

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
131		Bewerken en spinnen van textielvezels		N	10	50	100	30	100	3.2
132	0	Weven van textiel:								
132	1	- aantal weefgetouwen < 50		N	10	10	100	0	100	3.2
132	2	- aantal weefgetouwen >= 50		N	10	30	300 Z	50	300	4.2
133		Textielveredelingsbedrijven	3		50	0	50	10	50	3.1
139		Vervaardiging van textielwaren	3		10	0	50	10	50	3.1
1393		Tapijt-, kokos- en vloermattenfabrieken		N	100	30	200	10	200	4.1
139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	3		0	10	50	10	50	3.1
14	-									
14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT								
141		Vervaardiging kleding van leer	3		30	0	50	0	50	3.1
142, 151		Bereiden en verven van bont; vervaardiging van artikelen van bont		N	50	10	10	10	50	3.1
15	-									
15	-	VERVAARDIGING VAN LEER EN LEDERWAREN (EXCL. KLEDING)								
151, 152		Lederfabrieken		N	300	30	100	10	300	4.2
151		Lederwarenfabrieken (excl. kleding en schoeisel)	3		50	10	30	10	50 D	3.1
152		Schoenenfabrieken	3		50	10	50	10	50	3.1
16	-									
16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK E.D.								
16101		Houtzagerijen		N	0	50	100	50 R	100	3.2
16102	0	Houtconserveringsbedrijven:								
16102	1	- met creosootolie		N	200	30	50	10	200	4.1
16102	2	- met zoutoplossingen	3		10	30	50	10	50	3.1
1621		Fineer- en plaatmaterialenfabrieken		N	100	30	100	10	100	3.2
162	0	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout		N	0	30	100	0	100	3.2
162	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m2	3		0	30	50	0	50	3.1
17	-									
17	-	VERVAARDIGING VAN PAPIER, KARTON EN PAPIER- EN KARTONWAREN								
1711		Vervaardiging van pulp		N	200	100	200 C	50 R	200	4.1
1712	0	Papier- en kartonfabrieken:								
1712	1	- p.c. < 3 t/u		N	50	30	50 C	30 R	50	3.1
1712	2	- p.c. 3 - 15 t/u		N	100	50	200 C Z	50 R	200	4.1
1712	3	- p.c. >= 15 t/u		N	200	100	300 C Z	100 R	300	4.2

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
172		Papier- en kartonwarenfabrieken		N	30	30	100 C	30 R	100	3.2
17212	0	Golfkartonfabrieken:								
17212	1	- p.c. < 3 t/u		N	30	30	100 C	30 R	100	3.2
17212	2	- p.c. >= 3 t/u		N	50	30	200 C Z	30 R	200	4.1
18	-									
18	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUKTIE VAN OPGENOMEN MEDIA								
1811		Drukkerijen van dagbladen		N	30	0	100 C	10	100	3.2
1812		Drukkerijen (vlak- en rotatie-diepdrukkerijen)		N	30	0	100	10	100	3.2
19	-									
19	-	AARDOLIE-/STEENKOOLVERWERK. IND.; BEWERKING SPLIJT-/KWEEKSTOFFEN								
19201		Aardolieraffinaderijen		N	1500	100	1500 C Z	1500 R	1500	6
19202	A	Smeeroliën- en vettenfabrieken		N	50	0	100	30 R	100	3.2
19202	B	Recyclingbedrijven voor afgewerkte olie		N	300	0	100	50 R	300	4.2
19202	C	Aardolieproduktenfabrieken n.e.g.		N	300	0	200	50 R	300 D	4.2
201, 212, 244		Splijt- en kweekstoffenbewerkingsbedrijven		N	10	10	100	1500	1500 D	6
20	-									
20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUKTEN								
2011	0	Vervaardiging van industriële gassen:								
2012		Kleur- en verfstoffenfabrieken		N	200	0	200 C	200 R	200 D	4.1
2012	0	Anorg. chemische grondstoffenfabrieken:								
2012	1	- niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn"		N	100	30	300 C	300 R	300 D	4.2
20141	A0	Organ. chemische grondstoffenfabrieken:								
20141	A1	- niet vallend onder "post-Seveso-richtlijn"		N	300	10	200 C	300 R	300 D	4.2
20141	B0	Methanolfabrieken:								
20141	B1	- p.c. < 100.000 t/j		N	100	0	200 C	100 R	200	4.1
20141	B2	- p.c. >= 100.000 t/j		N	200	0	300 C Z	200 R	300	4.2
20149	0	Vetzuren en alkanolenfabrieken (niet synth.):								
20149	1	- p.c. < 50.000 t/j		N	300	0	200 C	100 R	300	4.2
202	0	Landbouwchemicaliënfabrieken:								
203		Verf, lak en vernisfabrieken		N	300	30	200 C	300 R	300 D	4.2
2120	0	Farmaceutische grondstoffenfabrieken:								
2110	1	- p.c. < 1.000 t/j		N	200	10	200 C	300 R	300	4.2
2120	0	Farmaceutische produktenfabrieken:								
2120	1	- formulering en afvullen geneesmiddelen		N	50	10	50	50 R	50	3.1

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
2041		Zeep-, was- en reinigingsmiddelenfabrieken		N	300	100	200 C	100 R	300	4.2
2042		Parfumerie- en cosmeticafabrieken		N	300	30	50 C	50 R	300	4.2
2052	0	Lijm- en plakmiddelenfabrieken:								
2052	1	- zonder dierlijke grondstoffen		N	100	10	100	50	100	3.2
205902		Fotochemische produktenfabrieken		N	50	10	100	50 R	100	3.2
205903	A	Chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken		N	50	10	50	50 R	50	3.1
205903	B	Overige chemische produktenfabrieken n.e.g.		N	200	30	100 C	200 R	200 D	4.1
2060		Kunstmatige synthetische garen- en vezelfabrieken		N	300	30	300 C	200 R	300	4.2
22	-									
22	-	VERVAARDIGING VAN PRODUKTEN VAN RUBBER EN KUNSTSTOF								
221101		Rubberbandenfabrieken		N	300	50	300 C	100 R	300	4.2
221102	0	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:								
221102	1	- vloeropp. < 100 m2		N	50	10	30	30	50	3.1
221102	2	- vloeropp. >= 100 m2		N	200	50	100	50 R	200	4.1
2219		Rubber-artikelenfabrieken		N	100	10	50	50 R	100 D	3.2
222	0	Kunststofverwerkende bedrijven:								
222	1	- zonder fenolharsen		N	200	50	100	100 R	200	4.1
222	2	- met fenolharsen		N	300	50	100	200 R	300	4.2
222	3	- productie van verpakkingsmateriaal en assemblage van kunststofbouwmaterialen	3		50	30	50	30	50	3.1
23	-									
23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUKTEN								
231	0	Glasfabrieken:								
231	1	- glas en glasprodukten, p.c. < 5.000 t/j		N	30	30	100	30	100	3.2
231	2	- glas en glasprodukten, p.c. >= 5.000 t/j		N	30	100	300 C Z	50 R	300	4.2
231	3	- glaswol en glasvezels, p.c.< 5.000 t/j		N	300	100	100	30	300	4.2
231		Glasbewerkingsbedrijven	3		10	30	50	10	50	3.1
232, 234	0	Aardewerkfabrieken:								
232, 234	2	- vermogen elektrische ovens totaal >= 40 kW		N	30	50	100	30	100	3.2
233	A	Baksteen en baksteenelementenfabrieken		N	30	200	200	30	200	4.1
233	B	Dakpannenfabrieken		N	50	200	200	100 R	200	4.1
2351	0	Cementfabrieken:								
235201	0	Kalkfabrieken:								
235201	1	- p.c. < 100.000 t/j		N	30	200	200	30 R	200	4.1

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
235202	0	Gipsfabrieken:								
235202	1	- p.c. < 100.000 t/j		N	30	200	200	30 R	200	4.1
23611	0	Betonwarenfabrieken:								
23611	1	- zonder persen, triltafels en bekistingtrillers		N	10	100	200	30	200	4.1
23611	2	- met persen, triltafels of bekistingtrillers, p.c. < 100 t/d		N	10	100	300	30	300	4.2
23612	0	Kalkzandsteenfabrieken:								
23612	1	- p.c. < 100.000 t/j		N	10	50	100	30	100	3.2
23612	2	- p.c. >= 100.000 t/j		N	30	200	300 Z	30	300	4.2
2362		Mineraalgebonden bouwplatenfabrieken		N	50	50	100	30	100	3.2
2363, 2364	0	Betonmortelcentrales:								
2363, 2364	1	- p.c. < 100 t/u		N	10	50	100	10	100	3.2
2363, 2364	2	- p.c. >= 100 t/u		N	30	200	300 Z	10	300	4.2
2365, 2369	0	Vervaardiging van produkten van beton, (vezel)cement en gips:								
2365, 2369	1	- p.c. < 100 t/d		N	10	50	100	50 R	100	3.2
2365, 2369	2	- p.c. >= 100 t/d		N	30	200	300 Z	200 R	300	4.2
237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:								
237	1	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. > 2.000 m²		N	10	30	100	0	100 D	3.2
237	2	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. <= 2.000 m²	3		10	30	50	0	50	3.1
237	3	- met breken, zeven of drogen, v.c. < 100.000 t/j		N	10	100	300	10	300	4.2
2391		Slijp- en polijstmiddelen fabrieken		N	10	30	50	10	50 D	3.1
2399	A0	Bitumineuze materialenfabrieken:								
2399	A1	- p.c. < 100 t/u		N	300	100	100	30	300	4.2
2399	B0	Isolatiematerialenfabrieken (excl. glaswol):								
2399	B1	- steenwol, p.c. >= 5.000 t/j		N	100	200	300 C Z	30	300	4.2
2399	B2	- overige isolatiematerialen		N	200	100	100 C	50	200	4.1
2399	C	Minerale produktenfabrieken n.e.g.		N	50	50	100	50	100 D	3.2
2399	D0	Asfaltcentrales: p.c.< 100 ton/uur		N	100	50	200	30	200	4.1
2399	D1	- asfaltcentrales, p.c. >= 100 ton/uur		N	200	100	300 Z	50	300	4.2
24	-									
24	-	VERVAARDIGING VAN METALEN								
241	0	Ruwijzer- en staalfabrieken:								
241	2	- p.c. >= 1.000 t/j		N	1500	1000	1500 C Z	300 R	1500	6
241	0	IJzeren- en stalenbuizenfabrieken:								
243	0	Draadtrekkerijen, koudbandwalserijen en profielzetterijen:								
243	1	- p.o. < 2.000 m2		N	30	30	300	30	300	4.2

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
244	A0	Non-ferro-metaalfabrieken:								
244	A1	- p.c. < 1.000 t/j		N	100	100	300	30 R	300	4.2
244	B0	Non-ferro-metaalwalserijen, -trekkerijen e.d.:								
2451, 2452	0	IJzer- en staalgieterijen/ -smelterijen:								
2451, 2452	1	- p.c. < 4.000 t/j		N	100	50	300 C	30 R	300	4.2
2453, 2454	0	Non-ferro-metaalgieterijen/ -smelterijen:								
2453, 2454	1	- p.c. < 4.000 t/j		N	100	50	300 C	30 R	300	4.2
25	-									
25, 31	-	VERVAARD. EN REPARATIE VAN PRODUKTEN VAN METAAL (EXCL. MACH./TRANSPORTMIDD.)								
251, 331	0	Constructiewerkplaatsen:								
251, 331	1	- gesloten gebouw		N	30	30	100	30	100	3.2
251, 331	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m2	3		30	30	50	10	50	3.1
251, 331	2	- in open lucht, p.o. < 2.000 m2		N	30	50	200	30	200	4.1
251, 331	3	- in open lucht, p.o. >= 2.000 m2		N	50	200	300 Z	30	300	4.2
2529, 3311	0	Tank- en reservoirbouwbedrijven:								
2529, 3311	1	- p.o. < 2.000 m2		N	30	50	300	30 R	300	4.2
2521, 2530, 3311		Vervaardiging van verwarmingsketels, radiatoren en stoomketels		N	30	30	200	30	200	4.1
255, 331	A	Stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven		N	10	30	200	30	200	4.1
255, 331	B	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen e.d.		N	50	30	100	30	100 D	3.2
255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen e.d., p.o. < 200 m2	3		30	30	50	10	50 D	3.1
2561, 3311	0	Metaaloppervlaktebehandelingsbedrijven:								
2561, 3311	1	- algemeen		N	50	50	100	50	100	3.2
2561, 3311	10	- stralen		N	30	200	200	30	200 D	4.1
2561, 3311	11	- metaalharden		N	30	50	100	50	100 D	3.2
2561, 3311	12	- lakspuiten en moffelen		N	100	30	100	50 R	100 D	3.2
2561, 3311	2	- scoperen (opspuiten van zink)		N	50	50	100	30 R	100 D	3.2
2561, 3311	3	- thermisch verzinken		N	100	50	100	50	100	3.2
2561, 3311	4	- thermisch vertinnen		N	100	50	100	50	100	3.2
2561, 3311	5	- mechanische oppervlaktebehandeling (slijpen, polijsten)		N	30	50	100	30	100	3.2
2561,3311	6	- anodiseren, eloxeren		N	50	10	100	30	100	3.2
2561, 3311	7	- chemische oppervlaktebehandeling		N	50	10	100	30	100	3.2
2561, 3311	8	- emailleren		N	100	50	100	50 R	100	3.2
2561, 3311	9	- galvaniseren (vernikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen ed)		N	30	30	100	50	100	3.2
2562, 3311	1	Overige metaalbewerkende industrie		N	10	30	100	30	100 D	3.2

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, inpandig, p.o. <200m2	3		10	30	50	10	50 D	3.1
259, 331	A0	Grofsmederijen, anker- en kettingfabrieken:								
259, 331	A1	- p.o. < 2.000 m2		N	30	50	200	30	200	4.1
259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.		N	30	30	100	30	100	3.2
259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; inpandig, p.o. <200 m2	3		30	30	50	10	50	3.1
27, 28, 33										
27, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN MACHINES EN APPARATEN								
27, 28, 33	0	Machine- en apparatenfabrieken incl. reparatie:								
27, 28, 33	1	- p.o. < 2.000 m2		N	30	30	100	30	100 D	3.2
27, 28, 33	2	- p.o. >= 2.000 m2		N	50	30	200	30	200 D	4.1
28, 33	3	- met proefdraaien verbrandingsmotoren >= 1 MW		N	50	30	300 Z	30	300 D	4.2
26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS								
26, 28, 33	-									
26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken incl. reparatie	2-3		30	10	30	10	30	2
26, 27, 33	-									
26, 27, 33	-	VERVAARDIGING VAN OVER. ELEKTR. MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDH.								
271, 331		Elektromotoren- en generatorenfabrieken incl. reparatie		N	200	30	30	50	200	4.1
271, 273		Schakel- en installatiemateriaalfabrieken		N	200	10	30	50	200	4.1
273		Elektrische draad- en kabelfabrieken		N	100	10	200	100 R	200 D	4.1
272		Accumulatoren- en batterijenfabrieken		N	100	30	100	50	100	3.2
274		Lampenfabrieken		N	200	30	30	300 R	300	4.2
2790		Koolelektrodenfabrieken		N	1500	300	1000 C Z	200 R	1500	6
26,33	-									
26, 33	-	VERVAARDIGING VAN AUDIO-, VIDEO-, TELECOM-APPARATEN EN -BENODIGDH.								
261, 263, 264, 331		Vervaardiging van audio-, video- en telecom-apparatuur e.d.	3		30	0	50	30	50 D	3.1
2612		Fabrieken voor gedrukte bedrading		N	50	10	50	30	50	3.1
26, 32, 33	-									
26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN								
26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten e.d. incl. reparatie		N	30	0	30	0	30	2
29	-									
29		VERVAARDIGING VAN AUTO'S, AANHANGWAGENS EN OPLEGGERS								

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
291	0	Autofabrieken en assemblagebedrijven:								
291	1	- p.o. < 10.000 m2		N	100	10	200 C	30 R	200 D	4.1
291	2	- p.o. >= 10.000 m2		N	200	30	300 Z	50 R	300	4.2
29201		Carrosseriefabrieken		N	100	10	200	30 R	200	4.1
29202		Aanhangwagen- en opleggerfabrieken		N	30	10	200	30	200	4.1
293		Auto-onderdelenfabrieken		N	30	10	100	30 R	100	3.2
30	-									
30	-	VERVAARDIGING VAN TRANSPORTMIDDELEN (EXCL. AUTO'S, AANHANGWAGENS)								
301, 3315	0	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven:								
301, 3315	1	- houten schepen	3		30	30	50	10	50	3.1
301, 3315	2	- kunststof schepen		N	100	50	100	50 R	100	3.2
301, 3315	3	- metalen schepen < 25 m		N	50	100	200	30	200	4.1
302, 317	0	Wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen:								
302, 317	1	- algemeen		N	50	30	100	30	100	3.2
302, 317	2	- met proefdraaien van verbrandingsmotoren >= 1 MW		N	50	30	300 Z	30 R	300	4.2
303,3316	0	Vliegtuigbouw en -reparatiebedrijven:								
303, 3316	1	- zonder proefdraaien motoren		N	50	30	200	30	200	4.1
309		Rijwiel- en motorrijwielfabrieken		N	30	10	100	30 R	100	3.2
3099		Transportmiddelenindustrie n.e.g.		N	30	30	100	30	100 D	3.2
31	-									
31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.								
310	1	Meubelfabrieken		N	50	50	100	30	100 D	3.2
9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m2	1-2-3		0	10	10	0	10	1
321		Fabricage van munten, sieraden e.d.	2-3		30	10	10	10	30	2
322		Muziekinstrumentenfabrieken	2-3		30	10	30	10	30	2
323		Sportartikelenfabrieken	3		30	10	50	30	50	3.1
324		Speelgoedartikelenfabrieken	3		30	10	50	30	50	3.1
32991		Sociale werkvoorziening	2-3		0	30	30	0	30	2
32999		Vervaardiging van overige goederen n.e.g.	3		30	10	50	30	50 D	3.1
38	-									
38	-	VOORBEREIDING TOT RECYCLING								
383202	A0	Puinbrekerijen en -malerijen:								
383202	A1	- v.c. < 100.000 t/j		N	30	100	300	10	300	4.2
383202	B	Rubberregeneratiebedrijven		N	300	50	100	50 R	300	4.2

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
383202	C	Afvalscheidingsinstallaties		N	200	200	300 C	50	300	4.2
35	-									
35	-	PRODUKTIE EN DISTRIB. VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER								
35	A0	Elektriciteitsproduktiebedrijven (electrisch vermogen >= 50 MWe):								
35	A4	- kerncentrales met koeltorens		N	10	10	500 C	1500	1500 D	6
35	B0	bio-energieinstallaties electrisch vermogen < 50 MWe:								
35	B1	- covergisting, verbranding en vergassing van mest, slib, GFT en reststromen voedingsindustrie		N	100	50	100	30 R	100	3.2
35	B2	- vergisting, verbranding en vergassing van overige biomassa		N	50	50	100	30 R	100	3.2
35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:								
35	C1	- < 10 MVA		N	0	0	30 C	10	30	2
35	C2	- 10 - 100 MVA		N	0	0	50 C	30	50	3.1
35	C3	- 100 - 200 MVA		N	0	0	100 C	50	100	3.2
35	C4	- 200 - 1000 MVA		N	0	0	300 C Z	50	300	4.2
35	D0	Gasdistributiebedrijven:								
35	D1	- gascompressorstations vermogen < 100 MW		N	0	0	300 C	100	300	4.2
35	D5	- gasontvang- en -verdeelstations, cat. D		N	0	0	50 C	50 R	50	3.1
35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:								
35	E1	- stadsverwarming		N	30	10	100 C	50	100	3.2
36	-									
36	-	WINNING EN DISTRIBUTIE VAN WATER								
36	A0	Waterwinning-/ bereiding- bedrijven:								
36	A2	- bereiding met chloorbleekloog e.d. en/of straling		N	10	0	50 C	30	50	3.1
36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:								
36	B1	- < 1 MW		N	0	0	30 C	10	30	2
36	B2	- 1 - 15 MW		N	0	0	100 C	10	100	3.2
36	B3	- >= 15 MW		N	0	0	300 C	10	300	4.2
41, 42, 43	-									
41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID								
41, 42, 43	0	Bouwbedrijven algemeen: b.o. > 2.000 m²		N	10	30	100	10	100	3.2
41, 42, 43	1	- bouwbedrijven algemeen: b.o. <= 2.000 m²		N	10	30	50	10	50	3.1
41, 42, 43	2	Aannemersbedrijven met werkplaats: b.o. > 1000 m²		N	10	30	50	10	50	3.1
41, 42, 43	3	- aannemersbedrijven met werkplaats: b.o.< 1000 m²		N	0	10	30	10	30	2
45, 47	-									

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS								
451, 452, 454		Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	2-3		10	0	30	10	30	2
451		Groothandel in vrachtauto's (incl. import)		N	10	10	100	10	100	3.2
45204	A	Autoplaatwerkerijen		N	10	30	100	10	100	3.2
45204	C	Autospuitinrichtingen		N	50	30	30	30 R	50	3.1
46	-									
46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING								
4621	0	Grth in akkerbouwprodukten en veevoeders		N	30	30	50	30 R	50	3.1
4621	1	Grth in akkerbouwprodukten en veevoeders met een verwerkingscapaciteit van 500 ton/uur of meer		N	100	100	300 Z	50 R	300	4.2
4622		Grth in bloemen en planten	2-3		10	10	30	0	30	2
4623		Grth in levende dieren		N	50	10	100 C	0	100	3.2
4624		Grth in huiden, vellen en leder		N	50	0	30	0	50	3.1
46217, 4631		Grth in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptie-aardappelen	3		30	10	30	50 R	50	3.1
4632, 4633		Grth in vlees, vleeswaren, zuivelprodukten, eieren, spijsoliën		N	10	0	30	50 R	50	3.1
4634		Grth in dranken		N	0	0	30	0	30	2
4635		Grth in tabaksprodukten		N	10	0	30	0	30	2
4636		Grth in suiker, chocolade en suikerwerk		N	10	10	30	0	30	2
4637		Grth in koffie, thee, cacao en specerijen		N	30	10	30	0	30	2
4638, 4639		Grth in overige voedings- en genotmiddelen		N	10	10	30	10	30	2
464, 46733		Grth in overige consumentenartikelen		N	10	10	30	10	30	2
46499	0	Grth in vuurwerk en munitie:								
46499	1	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton		N	10	0	30	10 V	30	2
46499	2	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag 10 tot 50 ton		N	10	0	30	50 V	50	3.1
46499	5	- munitie		N	0	0	30	30	30	2
46711	0	Grth in vaste brandstoffen:								
46711	1	- klein, lokaal verzorgingsgebied		N	10	50	50	30	50	3.1
46712	0	Grth in vloeibare en gasvormige brandstoffen:								
46712	1	- vloeistoffen, o.c. < 100.000 m3		N	50	0	50	200 R	200 D	4.1
46712	3	- tot vloeistof verdichte gassen		N	50	0	50	300 R	300 D	4.2
46713		Grth minerale olieprodukten (excl. brandstoffen)		N	100	0	30	50	100	3.2
46721	0	Grth in metaalertsen:								
46721	1	- opslag opp. < 2.000 m2		N	30	300	300	10	300	4.2
46722, 46723		Grth in metalen en -halffabrikaten		N	0	10	100	10	100	3.2

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
4673	0	Grth in hout en bouwmaterialen:								
4673	1	- algemeen: b.o. > 2000 m²		N	0	10	50	10	50	3.1
4673	2	- algemeen: b.o. <= 2000 m²	2-3		0	10	30	10	30	2
46735	4	zand en grind:								
46735	5	- algemeen: b.o. > 200 m²		N	0	30	100	0	100	3.2
46735	6	- algemeen: b.o. <= 200 m²		N	0	10	30	0	30	2
4674	0	Grth in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:								
4674	1	- algemeen: b.o. > 2.000 m²		N	0	0	50	10	50	3.1
4674	2	- algemeen: b.o. < = 2.000 m²		N	0	0	30	0	30	2
46751		Grth in chemische produkten		N	50	10	30	100 R	100 D	3.2
46752		Grth in kunstmeststoffen		N	30	30	30	30 R	30	2
4676		Grth in overige intermediaire goederen		N	10	10	30	10	30	2
4677	0	Autosloperijen: b.o. > 1000 m²		N	10	30	100	30	100	3.2
4677	1	- autosloperijen: b.o. <= 1000 m²		N	10	10	50	10	50	3.1
4677	0	Overige groothandel in afval en schroot: b.o. > 1000 m²		N	10	30	100	10	100 D	3.2
4677	1	- overige groothandel in afval en schroot: b.o. <= 1000 m²		N	10	10	50	10	50	3.1
466	0	Grth in machines en apparaten:								
466	1	- machines voor de bouwnijverheid		N	0	10	100	10	100	3.2
466	2	- overige		N	0	10	50	0	50	3.1
466, 469		Overige grth (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden e.d.	2-3		0	0	30	0	30	2
47	-									
49	-	VERVOER OVER LAND								
493		Bus-, tram- en metrostations en -remises		N	0	10	100 C	0	100 D	3.2
493		Touringcarbedrijven		N	10	0	100 C	0	100	3.2
494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. > 1000 m²		N	0	0	100 C	30	100	3.2
494	1	- Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks) b.o. <= 1000 m²		N	0	0	50 C	30	50	3.1
495		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen		N	0	0	30 C	10	30 D	2
52	-									
52	-	DIENSTVERLENING T.B.V. HET VERVOER								
52241	0	Laad-, los- en overslagbedrijven t.b.v. zeeschepen:								
52241	2	- stukgoederen		N	0	30	300 C	100 R	300 D	4.2
52241	7	- tankercleaning		N	300	10	100 C	200 R	300	4.2
52242	0	Laad-, los- en overslagbedrijven t.b.v. binnenvaart:								
52241	1	- containers		N	0	10	300	50 R	300	4.2

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
52242	10	- tankercleaning		N	300	10	100	200 R	300	4.2
52242	2	- stukgoederen		N	0	10	100	50 R	100 D	3.2
52242	3	- ertsen, mineralen, e.d., opslagopp. < 2.000 m²		N	30	200	300	30	300	4.2
52242	5	- granen of meelsoorten , v.c. < 500 t/u		N	50	300	200	50 R	300	4.2
52242	7	- steenkool, opslagopp. < 2.000 m2		N	50	300	300	50	300	4.2
52102, 52109	A	Distributiecentra, koelhuizen		N	30	10	50 C	50 R	50 D	3.1
52109	B	Opslaggebouwen (verhuur opslagruimte)		N	0	0	30 C	10	30	2
5221	2	Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)		N	10	0	100 C	30	100	3.2
53	-									
53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE								
531, 532		Post- en koeriersdiensten	2-3		0	0	30 C	0	30	2
61	A	Telecommunicatiebedrijven		N	0	0	10 C	0	10	1
77	-									
77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN								
7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (excl. personenauto's)		N	10	0	50	10	50 D	3.1
773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen		N	10	0	50	10	50 D	3.1
772		Verhuurbedrijven voor roerende goederen n.e.g.		N	10	10	30	10	30 D	2
62										
62	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE								
58, 63	B	Datacentra		N	0	0	30 C	0	30	2
63, 69tm71, 73,74,77,78, 80tm82	-									
63, 69tm71, 73,74,77,78, 80tm82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING								
812		Reinigingsbedrijven voor gebouwen		N	50	10	30	30	50 D	3.1
74203		Foto- en filmontwikkelcentrales		N	10	0	30 C	10	30	2
82991		Veilingen voor landbouw- en visserijprodukten		N	50	30	200 C	50 R	200	4.1
37, 38, 39	-									
37, 38, 39	-	MILIEUDIENSTVERLENING								
3700	A0	RWZI's en gierverwerkingsinricht., met afdekking voorbezinktanks:								
3700	A1	- < 100.000 i.e.		N	200	10	100 C	10	200	4.1
3700	A2	- 100.000 - 300.000 i.e.		N	300	10	200 C Z	10	300	4.2
3700	B	rioolgemalen	2-3		30	0	10 C	0	30	2
381	A	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven e.d.		N	50	30	50	10	50	3.1

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
381	B	Gemeentewerven (afval-inzameldepots)		N	30	30	50	30 R	50	3.1
381	C	Vuiloverslagstations		N	200	200	300	30	300	4.2
382	A0	Afvalverwerkingsbedrijven:								
382	A2	- kabelbranderijen		N	100	50	30	10	100	3.2
382	A3	- verwerking radio-actief afval		N	0	10	200 C	1500	1500	6
382	A4	- pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)		N	50	10	30	10	50	3.1
382	A5	- oplosmiddelterugwinning		N	100	0	10	30 R	100 D	3.2
382	A6	- afvalverbrandingsinrichtingen, thermisch vermogen > 75 MW		N	300	200	300 C Z	50	300 D	4.2
382	A7	- verwerking fotochemisch en galvano-afval		N	10	10	30	30 R	30	2
382	B	Vuilstortplaatsen		N	300	200	300	10	300	4.2
382	C0	Composteerbedrijven:								
382	C3	- belucht v.c. < 20.000 ton/jr		N	100	100	100	10	100	3.2
382	C4	- belucht v.c. > 20.000 ton/jr		N	200	200	100	30	200	4.1
382	C5	- GFT in gesloten gebouw		N	200	50	100	100 R	200	4.1
96	-									
96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING								
96011	A	Wasserijen en strijkinrichtingen	3		30	0	50 C	30	50	3.1
96011	B	Tapijtreinigingsbedrijven		N	30	0	50	30	50	3.1
96012		Chemische wasserijen en ververijen		N	30	0	30	30 R	30	2
96013	A	Wasverzendinrichtingen	2-3		0	0	30	0	30	2
0		**OPSLAGEN**								
1	0	butaan, propaan, LPG (in tanks):								
1	1	- bovengronds, < 2 m3	2-3		-	-	-	30	30	2
1	2	- bovengronds, 2 - 8 m3	3		-	-	-	50 R	50	3.1
1	3	- bovengronds, 8 - 80 m3		N	-	-	-	100 R	100	3.2
1	4	- bovengr., 80 - 250 m3		N	-	-	-	300 R	300	4.2
1	5	- ondergronds, < 80 m3	3		-	-	-	50 R	50	3.1
1	6	- ondergr., 80 - 250 m3		N	-	-	-	200 R	200	4.1
2		niet reactieve gassen (incl. zuurstof), gekoeld		N	-	-	-	50	50	3.1
3	0	brandbare vloeistoffen (in tanks):								
3	1	- ondergronds, K1/K2/K3-klasse	1-2-3		10	-	-	10	10	1
3	2	- bovengronds, K1/K2-kl.: < 10 m3	3		10	-	-	50 R	50	3.1
3	3	- bovengronds, K1/K2-kl.: 10 - 1000 m3		N	30	-	-	100 R	100	3.2
3	4	- bovengronds, K3-klasse: < 10 m3	2-3		10	-	-	10	30	2

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
3	5	- bovengronds, K3-klasse: 10 - 1000 m3	3		30	-	-	50	50	3.1
4	0	Overige gevaarlijke stoffen in tanks:								
4	1	- bovengronds < 10 m3 en onder drempelwaarde BRZO	1-2-3		10	-	-	10	10	1
4	2	- overige opslagen onder drempelwaarde BRZO	3		30	-	-	50	50	3.1
4	3	- opslagen in hoeveelheden boven drempelwaarde BRZO		N	30	-	-	700 R	700	5.2
5	0	Gevaarlijke stoffen (incl. bestrijdingsmiddelen) in emballage of in gasflessen:								
5	1	- kleine hoeveelheden < 10 ton	1-2-3		-	-	-	10	10	1
5	2	- beperkte hoeveelheden (< 150 ton) en hoog beschermingsniveau	2-3		-	-	-	30 R	30	2
5	3	- grote hoeveelheden (>150 ton) en/of laag beschermingsniveau)		N	-	-	-	500 R	500	5.1
6	0	ontplofbare stoffen en munitie:								
6	1	ontplofbare stoffen <= 50 kg NEM (netto explosieve massa)		N	-	-	-	500	500	5.1
6	2	ontplofbare stoffen > 50 kg en < 6000 kg NEM (netto explosieve massa)		N	-	-	-	1000	1000	5.3
6	3	- < 250.000 patronen en < 25 kg NEM (netto explosieve massa) overig gevarensubklasse 1.4		N	-	-	-	10	10	1
6	4	- >= 250.000 patronen en >= 25 kg NEM (netto explosieve massa) overig gevarensubklasse 1.4		N	-	-	-	30	30	2
7	0	professioneel vuurwerk:								
7	1	- hoeveelheid netto explosieve massa < 750 kg (en > 25 kg theatervuurwerk)		N	-	-	-	500 V	500	5.1
7	2	- hoeveelheid netto explosieve massa > 750 kg en < 6000 kg		N	-	-	-	1000 V	1000	5.3
8		kunstmest, niet explosief	3		-	50	-	30	50 D	3.1
9		kuilvoer	3		50	10	-	0	50 D	3.1
10	0	gier / drijfmest (gesloten opslag):								
10	1	- oppervlakte < 350 m2		N	50	-	-	-	50	3.1
10	2	- oppervlakte 350 - 750 m2		N	100	-	-	-	100	3.2
10	3	- oppervlakte >= 750 m2		N	200	-	-	-	200	4.1
11		**INSTALLATIES**								
12		gasflessenvulinstallaties (butaan, propaan)		N	10	0	30	100 R	100	3.2
13		laadschoppen, shovels, bulldozers	3		30	30	50	10	50	3.1
14	0	laboratoria:								
14	1	- chemisch / biochemisch		N	30	0	30	10	30 D	2
14	2	- medisch en hoger onderwijs		N	10	0	30	10	30	2

STAAT VAN BEDRIJFSACTIVITEITEN VOOR BEDRIJVENTERREINEN
bestemmingsplan Buitengebied Herfterlaan 2 - 2018

SBI-CODE of NUMMER	(sub)nummer	OMSCHRIJVING	TOELAATBAAR IN ZONE	NIET TOELAATBAAR	AFSTANDEN IN METERS					CATEGORIE
					GEUR	STOF	GELUID	GEVAAR	GROOTSTE AFSTAND	
15		luchtbehandelingsinst. t.b.v. detailhandel	1-2-3		10	0	10 C	0	10	1
16		keukeninrichtingen	2-3		30	0	10 C	0	30	2
17		koelinstallaties freon ca. 300 kW	3		0	0	50 C	0	50	3.1
18		koelinstallaties ammoniak < 400 kg	2-3		0	0	30	10	30	2
19		koelinstallaties ammoniak > 400 kg	3		0	0	50	50 R	50	3.1
20		total energy installaties (gasmotoren) ca. 100 kW	3		10	0	50 C	10	50	3.1
21		afvalverbrandingsinstallatie, kleinschalig		N	100	50	50 C	30	100 D	3.2
22		noodaggregaten t.b.v. elektriciteitsopwekking	2-3		10	0	30	10	30 D	2
23		verfspuitinstallaties en moffel- en emailleerovens		N	50	30	50	30	50	3.1
24		vorkheftrucks met verbrandingsmotor	3		10	10	50	0	50	3.1
25		vorkheftrucks, elektrisch	2-3		0	10	30	0	30	2
26		transformatoren < 1 MVA	1-2-3		0	0	10 C	10	10	1
28		vatenspoelinstallaties	3		50	10	50	30	50	3.1
29		hydrofoorinstallaties	2-3		0	0	30 C	0	30	2
30	0	windmolens:								
31	1	- wiekdiameter 20 m		N	0	0	100 C	30	100	3.2
31	2	- wiekdiameter 30 m		N	0	0	200 C	50	200	4.1
31	3	- wiekdiameter 50 m		N	0	0	300 C	50	300	4.2
31	0	stookinstallaties>900kW thermisch vermogen:								
32	1	- gas, < 2,5 MW	2-3		10	0	30 C	10	30	2
32	2	- gas, 2,5 - 75 MW	3		30	0	50 C	30	50	3.1
32	3	- gas, >= 75 MW		N	30	0	200 C Z	50	200	4.1
32	4	- olie, < 2,5 MW	2-3		30	0	30 C	10	30	2
32	5	- olie, 2,5 - 75 MW	3		30	10	50 C	30	50	3.1
32	6	- olie, >= 75 MW		N	50	30	200 C Z	50	200	4.1
32	7	- kolen, 2,5 - 75 MW		N	30	100	100 C	30	100	3.2
32	8	- kolen, >= 75 MW		N	50	300	300 C Z	50	300	4.2
32		stoomwerktuigen	3		0	0	50	30	50 D	3.1
33		luchtcompressoren	2-3		10	10	30	10	30 D	2
34		liftinstallaties	1-2-3		0	0	10 C	10	10	1
35		motorbrandstofpompen zonder LPG	2-3		30	0	30	10	30	2
36		afvalwaterbehandelingsinstallaties < 100.000 i.e.		N	200	10	100 C	10	200 D	4.1
37		radarinstallaties		N	0	0	0 C	1500	1500 D	6

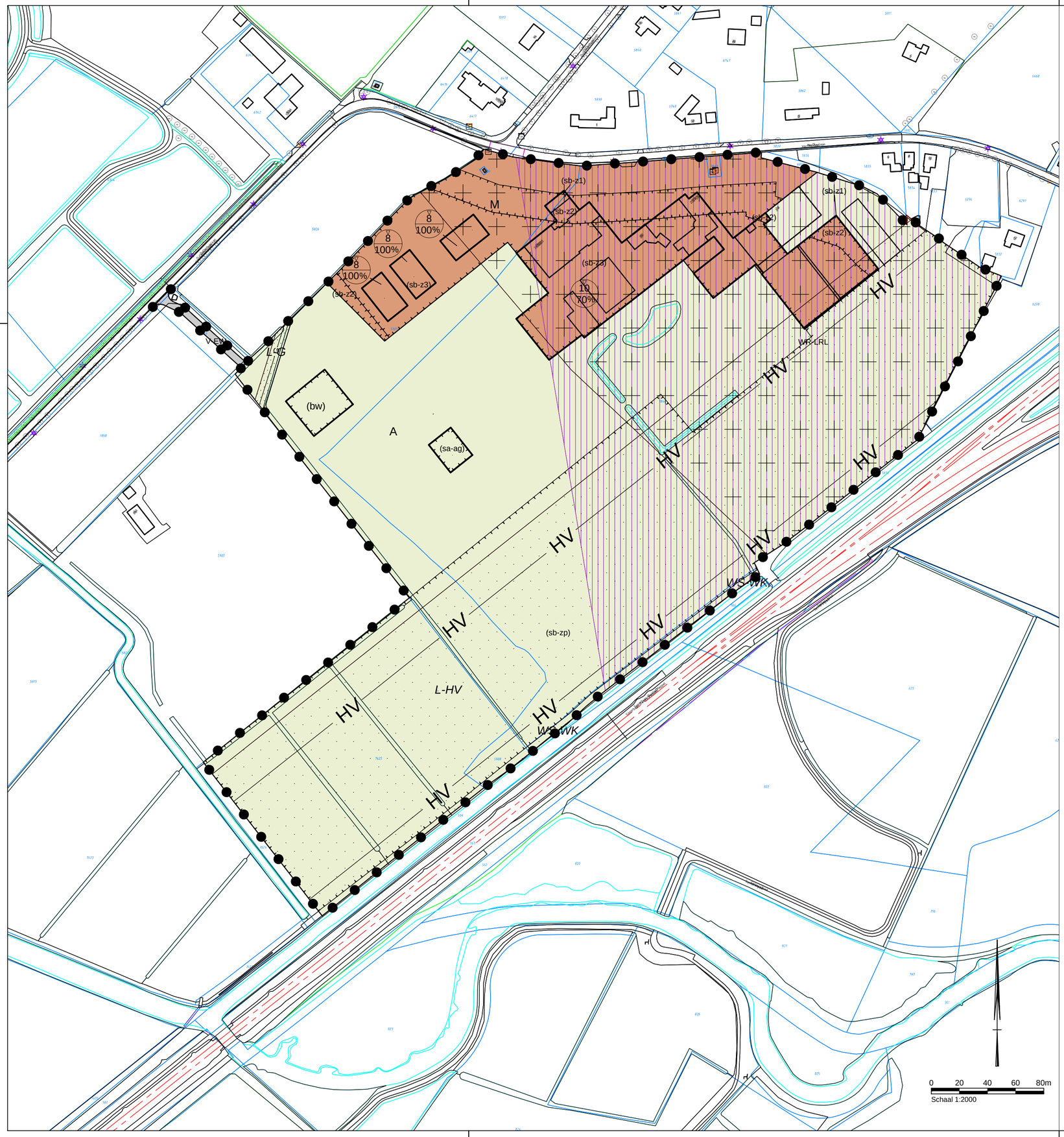

Plangebied

Buitengebied, Herfterlaan 2 - 2018

Enkelbestemmingen

- A — Agrarisch
- M — Maatschappelijk
- V-EW — Verkeer - Erftoegangsweg

Dubbelbestemmingen

- L-G — Leiding - Gas
- L-HV — Leiding - Hoogspanningsverbinding
- WR-LRL — Waarde - Landschap relief
- WS-WK — Waterstaat - Waterkering

Gebiedsaanduidingen

- luchtvaartverkeerzone

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (sa-ag) — specifieke vorm van agrarisch - afwijkend gebruik
- (sb-z1) — specifieke vorm van bedrijf - zone 1
- (sb-z2) — specifieke vorm van bedrijf - zone 2
- (sb-z3) — specifieke vorm van bedrijf - zone 3
- (sb-zp) — specifieke vorm van bedrijf - zonnepark

Bouwvlakken

- bouwvlak

Maatvoeringen

- 8 / 100% — maximum bouwhoogte (m) / maximum bebouwingspercentage (%)

Figuren

- G — hartlijn leiding - gas
- HV — hartlijn leiding - hoogspanningsverbinding

kadastrale en topografische ondergrond

Buitengebied, Herfterlaan 2 - 2018

NL.IMRO.0193.BP17021-0004

Bevoegd gezag: Gemeente Zwolle

Ter inzage: 12-12-2017	Ter visie:	Vastgesteld: 20-02-2018

Projectnummer	357749	Gecontroleerd door	SB/FS
Tekeningnummer	357749.ehv.311.K02	Getekend door	MvdL
schaal	1 : 2000	Status	
Formaat	A2	Datum uitgave :	

SWECO

Plotdatum: 2-2-2018 12:23:21

P:\110\357114_ROplannen\GISkit\Zwolle\357749_PlanHerfte\GiskitDWG12\TekeningenIT02_BP\357749.ehv.311.K02m.dwg

voorstel

Zwolle

Overdracht College-Raad

Datum 22 februari 2018

onderwerp	Pilot Vergroening leges
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Naayen, Patrick (5154)
medeopstellers	IJzerman, Wilco (2832) Kranenborg, Henry (2465) Voortman, Christian (4059)
afdeling	Fysieke Leefomgeving
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Pilot Vergroening leges Bijlage: 2017-11-10 AM-5 Vergroenen leges

Voorgesteld besluit raad

1. Kennis te nemen van de analyse van de aanpak van andere gemeenten op het vlak van vergroenen van leges;
2. In te stemmen met de vermindering van leges bij de beschreven vergunningplichtige duurzaamheidsmaatregelen;
3. In te stemmen met het voorbereiden van een aanpassing van de legesverordening om uitvoering mogelijk te maken en juridisch te borgen.
4. Het project na één jaar te evalueren, dan wel zodra het beschikbare budget van € 250.000,00 is benut.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 19 februari 2018

Openbaar

Onderwerp	Pilot Vergroening leges
Versienummer	1.0

Portefeuillehouder	Ed Anker
Informant	Patrick Naayen, Wilco IJzerman en Christian Voortman
Afdeling	Fysieke Leefomgeving / PUL
Telefoon	(038) 498 5154
Email	P.Naayen@zwolle.nl, W.IJzerman@zwolle.nl, C.Voortman@zwolle.nl

Bijlagen
1. Voorbeelden regelingen vergroening leges andere gemeenten
2. Rekenvoorbeeld nieuwbouw woning EPC 0,0
3. Amendement Pilot “Vergroening leges” d.d.10-11-2017

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Kennis te nemen van de analyse van de aanpak van andere gemeenten op het vlak van vergroenen van leges;
2 In te stemmen met de vermindering van leges bij de beschreven vergunningplichtige duurzaamheidsmaatregelen;
3 In te stemmen met het voorbereiden van een aanpassing van de legesverordening om uitvoering mogelijk te maken en juridisch te borgen.
4 Het project na één jaar te evalueren, dan wel zodra het beschikbare budget van € 250.000,00 is benut.

Datum 19 februari 2018

Inleiding

Op 10 november 2017 is een amendement van de VVD, Swollwacht, D66, GroenLinks, CDA, ChristenUnie en SP aangenomen in het kader van het vergroenen van de leges. Er is een eenmalig bedrag van € 250.000,-- beschikbaar gesteld uit de incidentele middelen voor uitvoering van een pilot met Vergroende leges. In het amendement is aangegeven de werkwijze van Enschede als voorbeeld te nemen als het gaat om het stimuleren van duurzaamheidsmaatregelen in de vorm van een financiële tegemoetkoming/korting op de bouwleges en tevens is aangegeven dat de pilot moet worden geëvalueerd na een jaar of, als het budget eerder is benut, op een eerder moment. Voorafgaand aan en naar aanleiding van het amendement is onderzocht op welke wijze we de gewenste pilot kunnen vormgeven. In dit kader is ook gekeken naar hoe andere gemeenten uitvoering geven aan vergroening van hun leges. We hebben de hiermee vergaarde informatie gebruikt bij het opstellen van onze eigen aanpak. Deze aanpak is opgenomen in deze nota.

Beoogd effect

Door een korting te geven op de leges voor een omgevingsvergunning willen we stimuleren dat zoveel mogelijk particulieren, bedrijven en projectontwikkelaars over gaan tot het investeren in duurzaamheidsmaatregelen, maar vooral ook over gaan tot het investeren in meer maatregelen ter verduurzaming dan wettelijk is vereist.

Argumenten

1.1. Analyse van de aanpak van andere gemeente toont diversiteit aan regelingen

Diverse gemeenten leggen zich toe op de vergroening van hun leges ter stimulering van verduurzaming van het gebouwd oppervlak. Deze initiatieven hebben betrekking op zowel nieuwbouw als verbouw en renovatie van onroerend goed. We zien een grote verscheidenheid in aanpak, waarbij het toegekende budget voor vergroeningsregelingen een belangrijke variabele is. Bij de opzet van onze pilot hebben we de regelingen van enkele gemeenten onder de loep genomen. De resultaten van deze analyse zijn in bijlage 1 opgenomen.

2.1. Vertrekpunt is een breed bereik van onze regeling en een stimulans tot energiezuinig (ver)bouwen

We hebben op basis van de ingewonnen informatie over aanpak en ervaringen van andere gemeenten en onze eigen inzichten een beoordeling gemaakt van een gewenste opzet van de pilot “Vergroening Leges” in onze gemeente. In dit kader hebben we twee doelstellingen centraal gezet: een korting op de leges moet bijdragen aan het zo energiezuinig mogelijk (ver)bouwen en we willen binnen het financiële kader van de pilot (budget van € 250.000,-) zoveel mogelijk initiatieven faciliteren. Daarnaast is van belang dat er een heldere en goed uitvoerbare regeling is met zo min mogelijk (extra) administratieve lasten.

2.2. Vergunningvrije duurzaamheidsmaatregelen stimuleren we op andere wijze

Een bijzonder groot deel van de huidige en toekomstige maatregelen ter verduurzaming van bestaand vastgoed kunnen vergunningsvrij worden uitgevoerd. Zo is het plaatsen van zonnepanelen op daken in 90% van de situaties vergunningvrij. Ook is het isoleren van een bestaand gebouw aan de binnenzijde (vloer, muren en dak) vergunningvrij evenals het plaatsen van extra isolerend glas.
Omdat deze duurzaamheidsmaatregelen over het algemeen zonder omgevingsvergunning kunnen worden uitgevoerd, wordt er geen aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend en is een korting op de leges niet aan de orde. Laat onverlet dat we dergelijke duurzaamheidsmaatregelen zeer welkom vinden en ze via andere manieren ondersteunen, bijvoorbeeld via het Energieloket Verbeter & Bespaar.

2.3. Vergunningplichtige duurzaamheidsmaatregelen stimuleren we met een korting

Niet alle verbouwingen zijn vergunningvrij. Voor het verduurzamen van een monument is bijvoorbeeld in veel gevallen een omgevingsvergunning nodig. Nieuwbouw behoeft te allen tijde een omgevingsvergunning. We zien dat duurzaamheidsmaatregelen bij nieuwbouw de kosten van een bouwplan verhogen en daardoor leiden tot een hogere bouwsom en dus een hoger legesbedrag. Dit op zichzelf kan een reden zijn voor een aanvrager om een omgevingsvergunning om geen of minder duurzaamheidsmaatregelen te treffen, ondanks dat tegenover deze investeringen voor de eigenaar/gebruiker ook “besparingen” staan. Namelijk een hogere waarde van de woning, meer energiebesparing (lagere energierekening) en eventueel gunstiger hypotheekvoorwaarden.
Voor voorgaande vergunningplichtige duurzaamheidsmaatregelen willen we een korting op de leges toepassen als stimulans om (extra) te investeren in deze maatregelen. We hebben daarbij gezocht naar een balans tussen de hoogte van deze stimulans en het bereik van de regeling. We willen dat er voor meerdere initiatieven gebruik kan worden gemaakt van het beschikbare budget. We hebben in dit opzicht lering getrokken uit de aanpak van andere gemeenten (te hoge kortingen per casus) en gekozen voor een aanpak uitgaande van korting op leges voor specifieke bouwwerken waar de grootste winst te behalen is. Vanuit dit perspectief stellen we voor op de volgende duurzaamheidsinvestering korting te geven op de leges:

1. <u>Korting op leges nieuwbouw energieneutrale woningen (EPC = 0,0) zonder aardgasaansluiting</u>
   Op basis van het huidige Bouwbesluit is een EPC[1] van 0,4 verplicht en vanaf 1 januari 2020 een EPC van 0,2 op basis van de BENG eisen (Bijna Energie Neutrale Gebouwen). Een stap verder betreft energieneutraal bouwen.[2] We willen ons binnen de pilot “Vergroende leges” richten op nieuwbouwinitiatieven die uitgaan van energieneutraliteit (EPC = 0,0). We leggen daarmee de lat hoog, maar juist bij nieuwbouw zijn er goede mogelijkheden tot energieneutraal bouwen. Dit uitgangspunt sluit tevens goed aan bij onze doelstelling zo energiezuinig mogelijk te bouwen.

   Naast een EPC van 0,0 vinden we een tweede aspect van belang bij nieuwbouw van woningen; het bouwen zonder aardgasaansluiting. Landelijk is hier ook veel aandacht voor. Bouwen zonder aardgasaansluiting gebeurt al geregeld en neemt in de nabije toekomst alleen maar toe. Als gemeente willen we deze beweging ondersteuning. Voorgesteld wordt dan ook de korting op de leges alleen toe te passen bij nieuwbouw van woningen met een EPC van 0,0 en zonder aardgasaansluiting.

[1] Op basis van de EPC kun je aflezen hoe energiezuinig een woning is. Een zo laag mogelijke EPC betekent dat je, door isolatie, ventilatie, installatie zo min mogelijk energie nodig hebt om de woning comfortabel warm te houden. De hoeveelheid energie die nodig is om de woning te verwarmen/koelen en energie nodig om tapwater te verwarmen wordt gewogen en uitgedrukt in een EPC cijfer.

[2] Dit is overigens iets anders dan een zogenaamde “Nul Op de Meter “ woning (NOM woning). Bij een NOM woning gaat het ook om het opwekken van energie om het energieverbruik van apparatuur in de woning (koelkast, tv, computer, wasmachine etc.) te compenseren, waarbij het uiteindelijke resultaat een stand van 0 op de energiemeter is.

Ten aanzien van de kortingssystematiek hebben we gekozen voor de volgende opzet:

- In navolging van andere gemeenten hanteren we een maximum bedrag per woning en een maximum bedrag per aanvraag omgevingsvergunning. We hebben bij de bepaling van de hoogte van de maximale korting gekeken naar een optimum tussen een prikkel voor energieneutraal en gasloos bouwen en het behouden van een breed bereik van de regeling.
- Ten aanzien van de hoogte van de korting achten wij het vaststellen van het legesbedrag op nihil niet wenselijk. Reden hiervoor is dat het beschikbare budget daarmee naar verwachting te snel wordt uitgeput. Daarentegen is het enkel geven van korting op de leges over de bouwkosten van de energiemaatregelen en niet over de rest van de bouwkosten van de woning een te beperkte prikkel om energieneutraal te bouwen. Door het geven van een korting van 30% op de leges van de totale bouwsom worden ruimschoots de extra leges voor de duurzaamheidsinvesteringen gecompenseerd.
- Voorgesteld wordt het maximum bedrag aan korting per woning vast te stellen op € 3.000,- en een maximum van € 12.000,- per aanvraag. Om een beeld te geven van wat deze korting inhoudt voor bouwplannen is in bijlage 2 bij dit voorstel een aantal rekenvoorbeelden opgenomen. De rekenvoorbeelden tonen aan dat de maximale korting wordt bereikt bij een woning van rond de € 320.000,-. De bouwsom van de meeste woningen zullen rond de € 200.000,- liggen. Een maximum van € 3.000,- bedient daarmee het gros van de bouwplannen.

De korting op leges is niet van toepassing op aanvragen voor een omgevingsvergunning door of namens woningcorporaties. De focus ligt op particulieren en andere partijen. Daarbij is onder andere meegewogen dat deelname van de corporaties gelet op hun bouwopgave naar verwachting vrij snel resulteert in uitputting van het beschikbare budget.

2. <u>Geen leges voor duurzaamheidsmaatregelen bij monumenten</u>

Verduurzaming van een monumentaal gebouw vereist veelal een omgevingsvergunning. Het verduurzamen van historische panden is vaak complex en vraagt maatwerk. Toch zijn er mogelijkheden om de energieprestatie van dergelijke panden te verbeteren. Uiteraard rekening houdend met de wettelijke voorschriften aangaande monumenten. Het betalen van leges levert, naast het moeten aanvragen van een omgevingsvergunning, een (extra) drempel op. Om te stimuleren dat energiebesparingsmaatregelen zonder extra financiële lasten (leges) bij monumenten worden gerealiseerd, worden er geen leges gerekend voor duurzaamheidsmaatregelen bij monumenten. Voorgesteld wordt een korting op de leges te geven als er minimaal twee vormen van duurzaamheidsmaatregelen worden gerealiseerd. Hiermee bereiken we dat de korting wordt ingezet voor duurzaamheidsmaatregelen die een significant effect hebben op de energiezuinigheid van het monument. De maatregelen kunnen bijvoorbeeld bestaan uit isolatie van gevel en vloer, het plaatsen van een HR-ketel en dakisolatie of lage temperatuur verwarming, warmtepomp en zonne-energie (indien mogelijk) als sluitstuk.

De korting op de leges wordt alleen gerekend over de bouwkosten die betrekking hebben op de duurzaamheidsinvesteringen. Dat betekent dat geen korting wordt gegeven over de bouwkosten voor andere werkzaamheden. Als bijvoorbeeld een monument intern wordt veranderd (bijvoorbeeld de indeling van het monument) en daarnaast worden minimaal 2 duurzaamheidsinvesteringen gedaan (zoals isolatie en een warmtepomp of HR-ketel), dan wordt er alleen een korting berekend over de bouwkosten voor de duurzaamheidsinvesteringen en niet over de bouwkosten voor de interne verandering.

De korting op de leges is maximaal € 2.000,-. Dit legesbedrag wordt bereikt bij bouwkosten van circa € 50.000,-. Dit betekent dat bij deze bouwkosten voor de duurzaamheidsmaatregelen, er geen leges hoeven te worden betaald.

3.1 Aanpassing van de legesverordening is noodzakelijk voor het verlenen van korting op de leges

Om de gemaakte keuzes ook daadwerkelijk uit te kunnen voeren, is het noodzakelijk dat de legesverordening wordt aangepast. Op dit moment wordt onderzocht hoe we dat juridisch het beste kunnen vormgeven, om te voorkomen dat het budget wordt overschreden en om andere risico's uit te sluiten. Daarvoor is tijd nodig.
Om die reden is er voor gekozen om nu in dit voorstel de gemaakte keuzes voor te leggen en zo spoedig mogelijk daarna een raadsvoorstel te agenderen voor aanpassing van de legesverordening.

4.1 Evaluatie van de pilot is noodzakelijk om de effectiviteit en werking te beoordelen

Er is geen 0-meting, omdat er met de huidige systemen onvoldoende inzicht kan worden geboden in de stand van zaken tot nu toe als het gaat om de duurzaamheidsmaatregelen waar we nu een korting voor voorstellen. Op dit moment kunnen wij dan ook slechts een inschatting maken van het aantal aanvragers dat we kunnen bedienen met het beschikbare budget en voor welke maatregelen we het budget het meest in zullen zetten.

Aangesloten kan worden bij de ervaringen in Enschede en de regeling die daar op dit moment geldt. Er is voor dit jaar een budget van € 300.000,-- beschikbaar voor woningen met een EPC van 0,0 of 0,2. De hoogte van de korting is maximaal respectievelijk € 6.000,-- en € 3.000,--. Inmiddels is er in Enschede enkele jaren ervaring opgedaan met een korting op de leges en er heeft een evaluatie plaatsgevonden. De inschatting die nu gemaakt is, zal dan ook realistisch zijn.

De korting die wij geven voor nieuwbouw woningen is lager dan de gemeente Enschede geeft, maar wij kiezen er voor om ook monumenten aan te laten sluiten op de kortingsmogelijkheid. Daarnaast is het budget in Zwolle € 50.000,-- lager dan in Enschede. Gelet hierop verwachten we dat de gemaakte keuzes in combinatie met het budget zorgen voor een realistische en goede verdeling. Er kan naar verwachting voor circa 80 – 100 woningen en voor circa 20 tot 25 aanvragen voor duurzaamheidsmaatregelen bij monumenten gebruik worden gemaakt van de korting.

In ieder geval na één jaar, of zoveel eerder als het budgetplafond is bereikt, wordt de pilot geëvalueerd. Dit doen we door de vergunninghouders aan wie een korting is toegekend te benaderen met een korte enquête. Op een dergelijke wijze kunnen we een beeld vormen van de uitwerking en effectiviteit van de binnen de pilot gemaakte keuzes en bepalen of de korting een stimulans is geweest om (extra) investeringen te doen om duurzamer te bouwen. Aan de evaluatie wordt tevens een advies gekoppeld over het al dan niet continueren van de werkwijze binnen regulier beleid.

Risico's

1. Uitputting van het budget

Omdat er geen 0-meting beschikbaar is, is niet met zekerheid aan te geven hoeveel initiatieven gebruik kunnen maken van de kortingen en hoe lang het duurt voordat het beschikbare budget is benut. Vanuit dit perspectief is er een risico op zowel niet/niet volledige benutting als op een spoedige uitputting. Zie onderdeel "financiën". We

monitoren het aantal aanvragen nauwgezet. Bij niet volledige benutting kijken we naar mogelijkheden tot extra communicatie.

2. Korting wordt niet benut voor duurzaamheidsmaatregelen
We organiseren steekproefsgewijs toezicht op de uitvoering van de duurzaamheidsmaatregelen. Hiermee houden we grip op dit risico en blijven de (administratieve) lasten beperkt.

Financiën

Voor de pilot is een bedrag van € 250.000,- beschikbaar gesteld uit de incidentele middelen. Om te borgen dat het beschikbare budget van € 250.000,- niet wordt overschreden, wordt elke vergunning waarbij korting is verleend op de leges geregistreerd. De hoogte van de korting wordt eveneens geregistreerd, zodat duidelijk gemonitord kan worden hoeveel korting er is verleend.

Communicatie

Na vaststelling van de aangepaste legesverordening, zal via verschillende media (onder andere de Peperbus en via een pagina op de website) aandacht worden geschonken aan de mogelijkheid een korting op de leges te ontvangen als er duurzaamheidsmaatregelen worden getroffen. Bij de uitgifte van woonkavels wordt eveneens gewezen op de mogelijkheid om korting op de leges te ontvangen. Op de website www.zwolle.nl zal een formulier worden geplaatst dat ingevuld moet worden en bij de aanvraag omgevingsvergunning moet worden gevoegd voor de korting op de leges.

Vervolg

Om de kortingen op de leges daadwerkelijk te kunnen verlenen, zal een aanpassing van de legesverordening worden uitgewerkt en ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. Na besluitvorming over de aanpassing van de legesverordening en inwerkingtreding daarvan, kan de korting op de leges worden toegepast.
Na een jaar, of zoveel eerder als het budget is benut, wordt een evaluatie van de pilot uitgevoerd en aan de gemeenteraad voorgelegd.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum 19 februari 2018

Bijlage 1: voorbeelden regelingen vergroening leges andere gemeenten

Gemeente Enschede

In Enschede is in 2016 gestart met het vergroenen van de leges. Voor vergunningen met duurzaamheidsmaatregelen werden geen leges in rekening gebracht tot een bedrag van maximaal € 50.000,- per initiatief. Dit leidde tot een hausse aan aanvragen waarbij een beroep werd gedaan op de regeling. Binnen nog geen jaar was er al meer dan € 800.000,- aan korting gegeven op de leges, terwijl de gemeenteraad van Enschede aanvankelijk € 150.000,- had begroot. Dit is reden geweest voor de raad om de regeling stevig in te perken in de loop van 2016, maar ook voor 2017.
Voor dit jaar is in Enschede een budget beschikbaar gesteld van € 300.000,- en er is gekozen voor een regeling waarbij alleen een korting wordt gegeven aan particulieren op woningen met een Energie Prestatie Coëfficiënt (EPC) van 0,2 waarbij een korting wordt gegeven van 50% tot een maximum van € 3.000,- en voor woningen met een EPC 0,0 een korting van 100% met een maximum van € 6.000,-. De wettelijke eis voor woningen is een EPC van 0,4.

Gemeente Oldenzaal

In Oldenzaal is in 2017 een regeling in werking getreden waarbij 50% korting werd gegeven op duurzame initiatieven van particulieren met een maximum van € 10.000,- per aanvraag. De voorwaarde die is gesteld voor het verkrijgen van de korting is, dat er meer duurzaamheidsmaatregelen worden genomen dan wettelijk is vereist en dat het gaat om plaatsing van zonnepanelen, energieneutraal (ver)bouwen, aansluiting op een warmtenet of andere vorm van duurzame energie, groene daken en groene gevels en (ver)bouwen met een lagere EPC (minimaal 25% lager) dan wettelijk is vereist. Bedrijven, projectontwikkelaars en woningcorporaties kunnen geen gebruik maken van de regeling. Het totale budget was € 100.000,-. Uit navraag is gebleken dat het grootste deel van het budget is besteed aan de bouw van nieuwe woningen met een lagere EPC dan wettelijk vereist. Aan overige duurzaamheidsmaatregelen is een verwaarloosbaar deel van het budget besteed.

Gemeente Heerenveen

In de gemeente Heerenveen is in 2017 gestart met een pilot voor het vergroenen van de leges. Er was een budget beschikbaar van € 350.000,-. Korting werd gegeven aan alle partijen tot een maximum bedrag van € 50.000,- per aanvraag. Korting werd gegeven op grootschalige energieopwekking, bijna energieneutraal verbouwen van een woning en het bijna energieneutraal nieuw bouwen van een woning (EPC van 0,2 of lager). Bij de evaluatie van de pilot is gebleken dat het budget ruimschoots is overschreden, aangezien er een bedrag van € 610.000,- tot mogelijk € 680.000,- aan kortingen is verleend en dat het overgrote deel is besteed aan de bouw van nieuwe woningen. Een deel van het budget is besteed aan toekenning van kortingen met terugwerkende kracht.

Gemeente Den Haag

In Den Haag is men dit jaar gestart met een regeling groene leges. Er is een budget beschikbaar van € 5.000.000,- voor 2018 en 2019. Er wordt een korting gegeven tot maximaal € 25.000,- per bouwplan. Hoe duurzamer er wordt gebouwd, hoe meer korting er wordt gegeven op de leges. Korting wordt gegeven op het duurzaam verbouwen van een bestaand gebouw en op het nieuw bouwen van gebouwen. Er is een lijst opgenomen met verbouwingen, waarbij per onderdeel duurzaamheidseisen zijn vermeld en de korting die daarvoor wordt gegeven, maar daarnaast wordt er ook korting gegeven bij een grootschalige verbouwing waarbij het totale duurzaamheidsniveau van het bestaande gebouw wordt verhoogd. Aangezien de regeling begin dit jaar in werking is getreden zijn er nog geen effecten te meten.

Datum 19 februari 2018

Bijlage 2: Rekenvoorbeeld nieuwbouw woning EPC 0,0

Rekenvoorbeeld
Een 2 onder 1 kap woning heeft een bouwsom van circa € 200.000,-
De bouwleges bedragen dan € 6.927,-.
Om een gemiddelde nieuwbouwwoning energieneutraal te maken zijn de meerkosten ongeveer € 20.000,-. Dit bedrag kan iets hoger of lager liggen afhankelijk van het type-woning maar neemt niet substantieel toe of af als de woning kleiner of groter is. Bij een woning met een bouwsom van € 200.000,- is dit dus een stijging van 10%

De leges bij een bouwsom van € 220.000,- bedragen ongeveer € 7.590,-, een stijging van € 663,-.
Om deze extra leges te compenseren zou er een korting gegeven moeten worden van bijna 9%.
Met deze korting wordt bereikt dat over de duurzaamheidsinvesteringen geen leges hoeven te worden betaald.
Het is echter wenselijk om een extra stimulans te geven om de extra investeringen ook te doen. Dat kunnen we doen door het kortingspercentage te verhogen.

Bij een korting van 20% is de korting € 1.518,-, dit is € 855,- meer dan de eerder genoemde € 663,- aan extra leges door energieneutraal bouwen.
Bij een korting van 30% is de korting € 2.277,-, dit is € 1.614,- meer dan de eerder genoemde € 663,- aan extra leges door energieneutraal bouwen.

De korting van 20% biedt onvoldoende stimulans om over te gaan tot de extra duurzaamheidsmaatregelen. Een korting van 30% dekt ruimschoots de extra leges en voor een deel ook de kosten van de extra investeringen.

Hieronder zijn nog enkele voorbeelden opgenomen om een beeld te geven van de korting bij verschillende bouwsommen. Uitgegaan is van een vast bedrag van € 20.000,- aan investeringen om te komen tot een EPC 0,0 woning zonder aardgasaansluiting:

Bouwsom bouwbesluit	Bouwleges	Bouwsom EPC 0,0	Bouwleges	Extra leges EPC 0,0	Korting 30%
€ 100.000,-	€ 3.612	€ 120.000,-	€ 4.275,-	€ 663,-	€ 1.283,-
€ 150.000,-	€ 5.269,-	€ 170.000,-	€ 5.932,-	€ 663,-	€ 1.780,-
€ 200.000,-	€ 6.927,-	€ 220.000,-	€ 7.590,-	€ 663,-	€ 2.277,-
€ 250.000,-	€ 8.375,-	€ 270.000,-	€ 8.871,-	€ 496,-	€ 2.661,-
€ 300.000,-	€ 9.615,-	€ 320.000,-	€ 10.111,-	€ 496,-	€ 3.033,-
€ 800.000,-	€ 21.910,-	€ 820.000,-	€ 22.399,-	€ 489,-	€ 6.719,-

Datum 19 februari 2018

Bijlage 3: Amendement gemeenteraad

Separaat bijgevoegd.

AM-5

Amendement
Pilot "Vergroenen leges"

De gemeenteraad van Zwolle in vergadering bijeen op 10 november 2017, Gehoord hebbende de beraadslagingen over de begroting.

Overwegende dat:

- Bij de behandeling van de PPN de raad de motie "Vergroenen leges en regelingen" met algemene stemmen heeft aangenomen;
- Deze motie het college oproept bij de behandeling van de begroting te komen met en overzicht welke leges voor burgers en bedrijven van toepassing zijn als zij hun panden willen verduurzamen en die voor te leggen bij de begroting op basis waarvan de raad keuzes kan maken om deze verder te vergroenen;
- De nu voorliggende informatienota de dilemma's schetst.

Van mening dat:

- Zwolle een forse opgave heeft om verder te verduurzamen;
- Burgers grote en kleine bedrijven die hun panden willen verduurzamen zo veel mogelijk gefaciliteerd moeten worden;
- Bedragen die betaald moeten worden voor leges voor het plaatsen van zonnepanelen of het aanbrengen van andere verduurzaming aan bestaande panden of bij nieuwbouw flink kunnen oplopen en dit een perverse prikkel kan zijn;
- Gezien de opgave wachten tot het voorjaarsmoment niet wenselijk is en met gegevens uit een onderbouwde pilot belangrijke informatie beschikbaarkomt.

Besluit daarom:

- Een eenmalig bedrag van 250.000,- voor een pilot met Vergroende leges op te nemen in de begroting en deze te dekken uit de incidentele middelen;
- Hierbij de werkwijze van Enschede als voorbeeld te nemen waarbij een plafondbudget is ingesteld en er specifieke eisen worden gesteld aan burgers en projectontwikkelaars *
- Deze pilot na een jaar te evalueren of zoveel eerder als het plafond van het beschikbare budget van 250.000,- bereikt is;

Hans Wijnen	Marcel Mulder	Mark Oldegarm	Remko de Paus
Thom van Campen			
VVD Zwolle	Swollwacht	D66	GroenLinks
Harold van Vilsteren	Wietse de Boer	Maarten Hulstijn	
CDA	ChristenUnie	SP	

Met algemene stemmen aangenomen 10-11-2017

* (zie ook https://www.enschede.nl/geen-leges-bij-groene-plannen)

Om in aanmerking te komen voor groene leges moet u meer doen dan wettelijk verplicht is. Bij de bouw van een woning wordt gekeken naar hoe energiezuinig uw woning wordt. Dit gebeurt aan de hand van de EPC (Energie Prestatie Coëfficiënt). In onderstaande tabel is weergegeven welke spelregels er gelden:

Doelgroep	Eis	Korting op de leges
Particulieren	EPC ≤ 0	100%
Particulieren	EPC ≤ 0,2	50%
Particulieren	EPC > 0,2	Geen korting
Projectontwikkelaars (aanvragen ingediend vanaf 1-8-2017)	EPC ≤ 0	€ 1.250 per woning
Woningbouwcoöperaties	Regeling niet van toepassing	

Extra controles

Om te kijken of projecten volgens aanvraag zijn uitgevoerd voert de gemeente extra controles uit en doet vaker steekproeven. Voldoet uw project niet na in gebruikname, dan krijgt u de mogelijkheid dit op korte termijn aan te passen. Gebeurt dat niet, dan betaalt u alsnog de vastgestelde leges voor de vergunning.

besluiten

Zwolle

College 2014-2018

Vergadering d.d.	13 februari 2018
Locatie	B&W kamer
Aanvang	09.00
Eindtijd	16.30
Voorzitter	Dhr. H.J. Meijer
Griffier/Secretaris	Mevr. I. Geveke

Aanwezige leden Anker, Ed, Brink, Jan, Geveke, Ingrid, Heer, Rene de, Meijer, Henk Jan, Meijerink, Eefke, Willigen, Michiel van, Agterhuis, Henriette, Koppert, Cathelijne

Afwezige leden

0. THEMABESPREKING

0.1. Mobiliteitsvisie
Het college heeft met belangstelling kennisgenomen van het te volgen proces, de ontwikkelingen en trends voor het uitwerken van de mobiliteitsagenda. Een startdocument en een informatienota voor de raad liggen volgende week voor in het college.

0.2. Memo gemeentesecretaris
Kennisgenomen

01. Afspraken perscontact
Kennisgenomen

02.1. Ingekomen stukken

02.1.1. Mededeling Frion inzake vertrek van mw. A. van Dalen, lid raad van bestuur
Het college feliciteert mevrouw Van Dalen met haar nieuwe functie als voorzitter van de raad van bestuur bij de Twentse Zorgcentra.

02.2. Vragen ex artikel 45 Reglement van Orde

02.2.1.*. Vragen D66 ex art. 45 Reglement van Orde inzake busverbindingen Stadshagen
Een antwoord wordt voorbereid door de afdeling Ruimte en Economie.

03. Rondvraag

- Wethouder Meijerink is gevraagd om deel te nemen aan de adviesraad van het lectoraat van Windesheim Innoveren in de ouderenzorg. Deze deelname is onder voorbehoud toegezegd
- Wethouder Anker kijkt terug op een goed bestuurlijk overleg met het bestuur van het Waterschap
- Wethouder Brink is aanwezig geweest bij het afscheid van Niek van de Sprong en heeft daarbij kennisgenomen van het programma van het Bevrijdingsfestival Overijssel
- Wethouder Brink en wethouder De Heer kijken terug op een mooie leersessie over de Stadshoeve. Deze leersessie heeft mooie resultaten opgeleverd ten behoeve van toekomstige andere grootschalige initiatieven
- De gemeentesecretaris meldt dat zij jurylid is tijdens de Smart City Challenge for girls

03.1..*. Weekoverzichten en representatieve verplichtingen college
Kennisgenomen

03.2. Waarderingskamer en uitkomsten Coelo grote gemeenten
Kennisgenomen

04. Bovenlokale aangelegenheden

- Wethouder Van Willigen kijkt terug op een goede bijeenkomst over de Zwolse Energie Alliantie onder leiding van de Provincie Overijssel. Diverse partijen, gemeenten en woningbouwcorporaties waren hierbij aanwezig
- Wethouder Meijerink meldt dat de gemeente Zwolle samen met andere gemeenten een brief heeft ondertekend gericht aan Minister De Jonge (VWS) over de druk op de financiën op de vrouwenopvang
- Wethouder De Heer meldt dat Marketing Oost unaniem de Netwerk Citymarketing Award 2018 heeft gewonnen. Namens het college zal een felicitatiebrief worden verzonden
- Wethouder Anker kijkt terug op een goede vergadering van de Bestuurlijke Adviescommissie Publieke (Bac PG)
- De gemeentesecretaris kijkt terug op een inspirerende bijeenkomst Leaders Retreat 2018 Public Purpose
- Burgemeester Meijer en wethouder De Heer kijken terug op een succesvol Havendiner

04.1. Voorbereiding bestuurlijke netwerkdag G32
Kennisgenomen

04.2. Schrijven VNG inzake interbestuurlijk programma
Kennisgenomen

04.3..*. Annotatie vergadering Algemeen Bestuur, verbonden partij Veiligheidsregio IJsselland
Kennisgenomen

04.5..*. Schrijven Stedendriehoek inzake toetreding gem. Heerde
Kennisgenomen

05. B-onderwerpen

06. Raad/Raadsplein
- Vooruitblik raadsvergadering 19-2-2018: besproken.

07.a. Beslissingenlijst collegevergadering d.d. 6-2-2018
Conform

07.b. Niet openbare verslagen d.d. 6-2-2018
Conform

07.c. Opheffing embargo

08. Uitnodigingen

08.1. 2018-02-28 t/m 2018-03-03 WK baanwielrennen
wethouder Brink

08.2. 2018-03-08 Innovatietafel "Inwonersinitiatief en ondernemerschap"
wethouder Brink beziet.

08.3. 2018-03-09 Jubileumconcert "Zang en Vriendschap" Westenholte
wethouder Brink en wethouder Anker bezien (1 van de twee gaat)

09. Personele en organisatorische aangelegenheden

10. Portefeuilleaangelegenheden, Niet openbare en Embargo stukken

11. A-onderwerpen

11.a. Transform 1.0
Conform
Het college besluit:

1 In te stemmen met de Informatienota aan de Raad aangaande ‘de samenwerking tussen Apeldoorn, Deventer en Zutphen in het programma ‘Transform 1.0’’.

11.b. Berkum Energieneutraal 2025
Conform

Het college besluit in te stemmen met de informatienota aan de raad 'aanpak voor het opstellen van een wijktransitieplan Berkum Energieneutraal'

11.c. Bestemmingsplan Stadshagen II Breecamp Noord en Aardgasloos Breecamp Noord
Conform
Het college besluit:

1. De raad voor te stellen om het bestemmingsplan Stadshagen II Breecamp Noord vast te stellen conform bijgevoegde beslisnota voor de raad.
2. Het gebied zoals aangegeven in het bestemmingsplan “Breecamp Noord” overeenkomstig het nog in werking te treden artikel 10 lid 7 van de Gaswet aan te wijzen als gebied waar geen gastransportnet wordt aangelegd en hiervan melding te maken bij de Autoriteit Consument en Markt die uw besluit, als bedoeld in het zevende lid, zal opnemen in een in te stellen register

11.d. Verkenning herstructurering Weezenlanden Noord
Conform
Het college besluit:

1 kennis te nemen van het bijgevoegde concept-document "Visie Centrum-Oost en globale projectontwikkelingsopgave Weezenlanden-Noord”;
2 geeft het genoemde document vrij voor bespreking met belanghebbenden en wacht

een nader voorstel voor vaststelling af.

11.e..*. Sociale Woningbouw in Zwolle
Conform
Het college besluit:
In te stemmen met de informatienota aan de raad 'Uitvoering Coalitieakkoord 2014-2018 voor wat betreft de Sociale Woningbouw in Zwolle'.

11.f. Stand van zaken stadslogistiek
Conform
Het college besluit:

1. In te stemmen met de informatienota.

11.g. Actualisatie leisurebeleid
Aangehouden

11.h. Lelystad Airport - laatste ontwikkelingen
Conform
Het college besluit:

1. In te stemmen met bijgevoegde informatienota aan de raad

11.i. Voortgang geothermie
Gewijzigd akkoord
Het college besluit:

1. De raad voor te stellen kennis te nemen van de stand van zaken geothermie en de tussentijdse resultaten van de verkenningsfase.
2. In te stemmen met de intentieovereenkomst Geothermie Zwolle met de woningcorporaties en de provincie Overijssel.
3. In te stemmen met aanvullende aanvraag Elena-subsidie van € 100.000,- t.b.v. verkennende werkzaamheden voor go-or-no-go besluit over geothermie in Zwolle.

De burgemeester besluit:

4. Wethouder M. van Willigen te machtigen om namens de gemeente Zwolle de intentieovereenkomst Geothermie Zwolle te ondertekenen.
5. Wethouder M. van Willigen te machtigen om namens de gemeente Zwolle de samenwerkingsovereenkomst ten behoeve van een aanvullende Elena-subsidie van € 100.000,- te actualiseren en te ondertekenen.

11.j. Memo aanmeldnotitie MER bestemmingsplannen
Gewijzigd akkoord
Het college besluit de raad voor te stellen:

kennis te nemen van de memo aanmeldnotitie mer bestemmingsplannen en afwijkingsprocedure bestemmingsplan.

11.k. Klimaat statement Zwolle: 140m2 Groene Gevel Stadskantoor Lübeckplein
Conform
Het college besluit:

1. In te stemmen met de beoogde vergroening gevel Stadskantoor
2. Een krediet beschikbaar te stellen van € 80.000
3. De hieruit voortvloeiende lasten ad € 15.000 te dekken uit de budgetten vastgoed

en bedrijfsvoering
4. Dit mee te nemen in de eerstvolgende raadsvoorstel periodieke begrotingswijzigingen

11.l. Beantwoording motie spoorgeschiedenis in beeld
Conform
Het college besluit in te stemmen met bijgevoegde informatienota voor de gemeenteraad van Zwolle.

11.m. Beantwoording motie integraal PGB
Conform
Het college besluit:
1 bijgevoegde informatienota voor de Raad vast te stellen waarin de motie betreft 'motie (integraal) Gezins PGB' wordt beantwoord

11.n. Beantwoording motie M11 d.d. 2 oktober 2017 Routering Oosterenk beantwoording
Conform
Het college besluit;

De raad voor te stellen kennis te nemen van de beantwoording van de motie. "Routering Oosterenk" M11 van 2 oktober 2017 van de fracties VVD en Swollwacht waarin wordt ingegaan op de aspecten reclamebeleid en gemeentelijk routeringsbeleid.

11.o. Beantwoording artikel 45 vragen D66 over Reclamezuilen Exterion Media
Conform
Het college besluit stemt in met de beantwoording van de artikel 45 vragen van D66 over de reclamezuilen van Exterion Media.

12. THEMABESPREKING

12.1. Human Capital Agenda - update
Het college heeft met veel belangstelling kennisgenomen van de presentatie omtrent de Human Capital Agenda.

13. 13.00 Lunch kamer gemeentesecretaris

Aldus vastgesteld in de vergadering van 20 februari 2018

Datum 20 februari 2018

Voorzitter
H.J. Meijer

Secretaris
I. Geveke